[PREMIUL NOBEL PENTRU LITERATURĂ]

Patrick White

OCHIUL FURTUNII

Strada Ficțiunii

Patrick White
OCHIUL FURTUNII
Traducere din limba engleză şi note de Oana-Marina Badea

Pentru Mare Casey

„Mi s-a dat din întâmplare acest trup omenesc, atât de greu de purtat”.
Piesă no

„El a simţit ceea ce putea fi un fior al perversei iubiri divine”.
Kawabata

„Omul ca ramul se frânge; Cât încă umbli, traiul nu-ţi fie neplăcut;
Viaţa este doar un împrumut”.
David Campbell

Unu

Bătrâna îşi mişca uşor capul pe pernă, aproape imperceptibil. Poate că şi gemuse încetişor.

— Ce este? întrebă infirmiera, ieşind din umbră şi apropiindu-se de ea. Nu staţi bine, doamnă Hunter?

— Deloc. Parcă aş sta pe ace. Mă doare.

Infirmiera netezi pătura, muşamaua şi cearşaful. Îşi făcea treaba cu o destoinicie care nu aducea nici a detaşare profesională, nici a blândeţe şi compasiune; probabil că lucra mecanic, îndeplinind mai degrabă un ritual. Nu era nevoie să aprindă nicio lampă: pe fereastra deschisă începuse deja să se reverse o lumină albicioasă; prin întunericul care învăluia desişul de mobilă începuseră să înflorească pietre ale lunii.

— Vai de mine, nu se mai face dimineaţă odată?

Doamna Hunter îşi ridică ceafa dintre pernele umede, cât putu ea de mult.

— S-a făcut deja dimineaţă, spuse infirmiera. Nu se… nu se *simte*?

I se subţiase boneta de când lucra pentru crisalida aflată în grija ei; în schimb, şuviţele de păr care îi ieşeau de sub tivul bonetei erau cât se poate de negre.

— Ba da. Se simte. E dimineaţă.

Bătrâna fiinţă suspină; apoi i se descleştară buzele, iar gingiile palide se dezgoliră într-un zâmbet de copil uriaş.

— Tu care eşti? întrebă ea.

— De Santis. Dar sunt sigură că ştiaţi deja. Infirmiera de noapte.

— Da. Desigur.

Sora de Santis luase toate pernele în afară de una, şi le scutura; în ciuda faptului că mai avea un sprijin, doamna Hunter părea să stea întinsă ca o scândură.

— Sper c-o să fie una dintre zilele mele bune, zise ea. Vreau tare mult măcar să *par* ageră la minte. Şi să arăt… prezentabil.

— Dacă aşa vreţi, aşa o să şi arătaţi, spuse sora de Santis, punând pernele la loc. Nu ştiu nicio ocazie în care să nu vă fi ridicat la înălţimea aşteptărilor.

— Voinţa mă părăseşte uneori.

— Vine şi domnul doctor Gidley, pentru orice eventualitate. L-am sunat aseară. Să nu uităm să-i spunem surorii Badgery.

— Voinţa nu depinde de doctori.

Deşi poate că ar fi fost de acord cu ea, sora de Santis alese să ignore remarca pacientei.

— Acum vă simţiţi mai bine, doamnă Hunter?

Bătrânul cap părea aproape îmbălsămat, cum zăcea el aşa pe muntele de perne aranjate perfect; sub bărbie, linia dreaptă a unui cearşaf ţintuia trupul de pat.

— Nu mă mai simt bine de ani de zile, spuse vocea. Şi de ce trebuie să pleci? De ce trebuie să vină Badgery?

— Pentru că dimineaţa începe tura ei.

De undeva, din grădina de jos, se auziră deodată bătăile de aripi ale unor porumbei.

— Nu pot s-o sufăr pe Badgery.

— Ştiţi că nu e aşa. Se poartă atât de frumos.

— Vorbeşte prea mult — turuie într-una despre soţul ăla al ei. E prea despotică.

— E doar pragmatică. Trebuie să fie, în timpul zilei.

Acesta era, de fapt, unul dintre motivele pentru care ea prefera să lucreze noaptea.

— Nici pe celelalte nu pot să le sufăr.

Doamna Hunter îşi adunase toată încăpăţânarea în dimineaţa aceea.

— Numai pe tine te iubesc, soră de Santis.

Îşi îndreptă către infirmieră privirea lăptoasă, care, uneori, încă părea să aibă sclipiri de un albastru mineral înspăimântător.

Sora de Santis începu să umble prin cameră cu o discreţie exersată.

— Măcar pot să te văd în dimineaţa asta, se consolă doamna Hunter. Nu poţi să-mi scapi. Arăţi ca un fel de… *crin* uriaş.

Infirmiera nu se putu abţine şi se acoperi cu boneta.

— Mă asculţi?

Bineînţeles că o asculta: acestea erau momentele care le însufleţeau pe amândouă.

— Văd şi fereastra, bâigui doamna Hunter. Şi ceva… un fel de întindere de apă… ah, da, oglinda. Toate astea sunt semne bune! O să

fie una dintre zilele în care văd mai bine. O să-i văd şi pe *ei*!

— Da. O să-i vedeţi.

Infirmiera aranja periile de păr; periile din fildeş, cu noduri duble, din aur sau lapislazuli, o fascinau.

— Ce nu-mi place mie la dragoste, i se adresă vocea din pat, este că, atunci când eşti pregătit să-i iubeşti pe ceilalţi, nu vor ei; iar când vor ei, tu nu mai suporţi nici măcar ideea.

— Vă aşteaptă o zi epuizantă, o avertiză sora de Santis. Aţi face bine să nu vă agitaţi.

— Întotdeauna m-am agitat, dacă am avut ocazia. Nu mă mai pot opri acum. Pentru nimeni.

Din nou apărură pentru un moment scântei de safir, înainte ca pleoapele bătrânei să cadă peste ele ca nişte solzi.

— Dar ai dreptate. O să am nevoie de toată forţa de care dispun.

Vocea deveni mieroasă:

— Nu vrei să mă ţii puţin de mână, dragă Mary — aşa te cheamă, nu? — de Santis?

Sora de Santis ezită exact atât cât îi cerea statutul de infirmieră. Apoi îşi trase lângă pat un taburet mic, din lemn de mahon, cu o tapiţerie ştearsă de culoarea salviei. Se aşeză cu o tresăltare a sânilor ei voluminoşi — o surpriză la o siluetă altfel austeră — şi apucă mâna scheletică a doamnei Hunter.

Stând aşa, intrau într-o splendidă comuniune. Lumina era atât de slabă, încât nu părea să fie nici noapte, nici zi. Se aflau într-o lume a încrederii, pentru care trupul şi mintea lor nu reprezentau decât nişte căi de acces. Desigur că sora de Santis nu avea de unde să ştie ce se petrece în mintea pacientei sale: atât de bătrână şi de capricioasă, adeseori debilă, de când cu atacul cerebral; însă existau momente ca acesta, când păreau să ajungă la apogeul empatiei dintre ele. Infirmiera şi-ar fi dorit să se agafe în continuare de această stare de perfecţiune, însă, de-a lungul carierei, îşi dezvoltase o credinţă — ba nu, era mai mult decât atât, era o religie — a eternei deveniri. Pentru că avea un aspect plăcut, iar înfăţişarea ei impunea respect, acele colege care poate observaseră la ea anumite lucruri ciudate şi condamnabile nu ar fi îndrăznit să le considere de natură religioasă; dacă râdeau de ea, o făceau pe la spate. Chiar şi aşa, poate că batjocura o determinase să îşi aleagă tura de noapte, când putea cerceta lumea mai intensă a propriilor convingeri şi când putea exersa nu numai principiile vocaţiei sale profesionale, ci şi ritualurile credinţei sale ascunse.

Cei mai puţin religioşi sau mai raţionali s-ar fi putut întreba: „Atunci de ce doamna Hunter?” Dar Mary de Santis nu avea nicio explicaţie, în afară de faptul că această epavă care de abia mai amintea de tânăra frumoasă şi răzgâiată de odinioară, de răutatea

nestăpânită care mocnea în ea atunci când nu lovea cu o brutalitate pe care numai bătrâneţea o poate folosi cu ingeniozitate, era, totodată, un suflet pe cale să părăsească trupul pe care îl ocupa, un suflet care ştia deja atât de bine să se elibereze de orice sentiment omenesc, încât devenea uneori izbăvitor ca apa, senin ca lumina zorilor.

În dimineaţa aceea, doamna Hunter deschise ochii şi îşi întrebă infirmiera:

— Unde sunt păpuşile?

— Unde le-aţi lăsat, presupun.

Răspunsul prostesc nu le mulţumea pe niciuna dintre ele, aşa că pe chipul infirmierei apăru o umbră de mâhnire.

— Dar asta spun mereu! De ce nu mi le aduc? protestă doamna Hunter.

Infirmiera nu putu decât să îşi muşte buza; mâna doamnei Hunter se retrăsese dintr-a ei.

— Sigur ştii de păpuşi. Să nu-mi spui că nu ţi-am povestit, zise bătrâna cu ciudă.

— Locuiam lângă… ah, un… un râu *geografic*. Tata îmi făcuse cadou o sută de păpuşi. Gândeşte-te numai, o sută! La unele nici nu mă uitam, pentru că nu mă interesau, dar pe altele le iubeam la nebunie.

Deodată, doamna Hunter îşi întoarse capul, cu o mişcare ca de păpuşă, ceea ce o făcu pe sora de Santis să îşi ţină respiraţia.

— Ştii că nu e adevărat, se tângui bătrâna copilă. Kate Nutley era cea cu păpuşile. O răsfăţau. Eu aveam numai două — şi alea destul de ponosite. Şi tot nu le iubeam cum le iubea ea pe ale ei.

Sora de Santis era tulburată de complicaţiile unei lumi în care fusese obligată să se întoarcă prea repede.

— I-am smuls piciorul uneia dintre ele, recunoscu doamna Hunter — era de invidiat cât de calmă redevenise.

— N-au reparat-o? îndrăzni infirmiera să întrebe.

— Nu-mi aduc aminte.

Doamna Hunter scânci încet.

— Şi trebuie să-mi aduc aminte de toate astăzi. Oamenii încearcă să te prindă pe picior greşit, să te acuze… că nu… că nu i-ai iubit destul.

Avea privirea aţintită către lumina din ce în ce mai intensă; s-ar fi putut chiar spune că se uita cu o duşmănie înspăimântătoare.

— Şi trebuie să arăt cât mai bine. Adu-mi oglinda, soră.

Sora de Santis aduse oglinda: făcea parte din acelaşi set de fildeş ca şi periile cu noduri duble din aur şi lapislazuli. Ţinând-o de mânerul canelat, înclină oglinda, astfel încât pacienta să se poată privi în ea. Infirmiera se bucura că nu poate vedea reflexia: uneori, reflexiile sunt mai urâte decât feţele pe care le oglindesc.

Doamna Hunter gâfâia.

— Trebuie să mă aranjeze cineva.

— O să aibă grijă sora Badgery.

— Ah, Badgery! E îngrozitoare. De-ar fi aici micuţa mea Manhood — ea ştie s-o facă aşa cum trebuie. Numai ea îmi place.

— Sora Manhood vine de abia după prânz.

— De ce nu poate să-i dea cineva un telefon?

— Sunt sigură că încă doarme. Iar mai târziu probabil c-o să aibă de făcut nişte cumpărături.

Doamna Hunter se supără atât de tare, încât îşi lăsă capul să cadă pe pernă. Deodată, îi ţâşniră lacrimi din ochii pe jumătate închişi.

— Dacă vă liniştiţi, sigur o să fiţi mult mai frumoasă fără machiaj. Iar ei aşa o să vrea să vă vadă, zise sora de Santis, şi i se păru că vocea ei suna mai calm decât era ea, de fapt.

Dar bătrâna închise ochii de tot.

— Nu acum. Mi-au dispărut genele… Mi s-a schimbat culoarea pielii. Îmi *simt* efectiv pistruii, chiar şi pe pleoape, fără să mă uit după ei.

— Sunt sigură că exageraţi, doamnă Hunter.

Slabă alinare; însă pe infirmieră o dureau picioarele, iar mintea şi ochii încă nu i se obişnuiseră cu lumina: retragerea întunericului o lăsase buhăită şi derutată ca o molie.

Deodată văzu că pacienta o pironeşte cu privirea.

— Aş vrea să-mi aduci ceva de băut. Şi încă ceva…

Întinse o mână teribil de îmbătrânită şi de slăbită.

— Vreau să mă ierţi, Mary. Mă ierţi? O întrebă, mângâind-o de data aceasta nu cu o mână ciolănoasă, ci cu o delicateţe ca de fulg.

Deşi mângâierea era blândă, atingerea doamnei Hunter nu mai reuşi să o transpună în acea stare spiritualizată de care se bucurau uneori împreună. Era însă tulburătoare.

Ca măsură de protecţie, infirmiera ignoră jumătate din cerere, dar o acceptă din toată inima pe cealaltă.

— Bine! Ce-aţi dori?

— Nimic cu lapte.

Doamna Hunter vorbise cu un plescăit, pentru că îi era greu să îşi descleşteze buzele cleioase.

— Ceva rece şi curat, adăugă ea, după ce refuză mâncarea semilichidă.

Sora de Santis trebui să cedeze; trebui să se uite la ea; şi, imediat, pe lângă mângâierea ca de fulg, apărură ochii, iar o parte din focul mineral care îi animase cândva încă răzbătea prin pelicula albicioasă cu care bătrâneţea şi boala încercaseră să îl domolească.

— Aş dori un pahar cu apă, spuse doamna Hunter.

Sora de Santis nu mai simţea decât jenă şi stângăcie.

— O să fie rece, promise ea, din frigider. Însă nu îi garantez puritatea. E ceea ce ne furnizează reţeaua publică de apă.

Pe când ieşea din cameră, o strălucire orbitoare, dinspre mobilă şi dinspre o ploscă pe jumătate acoperită cu un prosop, ţâşni către marea preoteasă, privând-o de iluziile misiunii ei, de gândurile din timpul nopţii, de reflecţiile specifice unei înclinaţii mistice pe care puţini o intuiseră şi pe care, slavă Domnului, nimeni nu o împărtăşea, în afară, poate, de o bătrână răutăcioasă. Cu înfăţişarea ei diurnă, Mary de Santis, cea cu bust imens şi gambe groase, s-ar fi putut duce la baschet.

Rămasă singură, cum, de altfel, îi şi plăcea să fie, cu tot respectul pentru biata de Santis cea visătoare şi loială, doamna Hunter stătea întinsă, cu ochii închişi, ascultându-şi casă, gândurile, viaţa. Peste tot în jurul ei ticăiau ceasuri, ca să nu mai vorbim despre metronomul acela înăbuşit, care poate era chiar inima ei. Din anumite puncte de vedere, era un avantaj să fie ceea ce se cheamă „aproape oarbă”. I se părea că întotdeauna văzuse mult prea clar: prietenii obtuzi se speriaseră de această capacitate a ei; soţul şi amanţii ei o detestaseră; dar cel mai mult o urâseră copiii, care ar fi fost în stare şi de crimă. Bâjbâi după batista pe care o ascunsese una dintre infirmiere; nu o găsi, aşa că plânse fără ea. „Nu te-am văzut niciodată plângând, Elizabeth, decât dacă voiai ceva”. Alfred îşi cobora bărbia, ca şi cum s-ar fi apropiat călare de un adversar înarmat. Iar ea îşi ridica bărbia, acceptând provocarea. „Nu mi-am dat seama. Dar probabil că e adevărat, dacă aşa ai observat tu”. Îşi înfrunta soţul cu arma profilului ei: avea nări perfecte, aşa i se spusese; şi văzuse şi ea asta, în oglindă. Numai Alfred nu i-o spusese; oare din delicateţe? Toţi prietenii îi spuneau „Bill”. Îşi petrecuse cea mai mare parte a vieţii pozând într-unul dintre bărbaţii aceia ursuzi, pe care puteai conta şi care discutau despre lână şi came: lenţi şi greoi, ca nişte berbeci care îşi târăsc mădularul printr-un lan de lucernă. Dar mai existau şi femelele, care voiau să fie mângâiate şi care se dădeau pe lângă „Bill”, fără să ştie cât de neprihănit e el.

Doamna Hunter râse.

„Ştii, Betty, tu eşti singura care nu mi-a pus niciodată un nume de alint”. Nu „Bill”; când încerca să-l pronunţe, se simţea ca un copoi care îşi umflă fălcile. „Cum aş putea, când Alfred e numele care ţi-a fost dat la naştere? Adică *numele tău*, aşa cum al meu este Elizabeth”. Vorbise tare şi răspicat, după care îşi strâmbase gura în aşa fel încât să i se vadă gropiţa pe care o ţinea ascunsă; dar, de data aceea, nu reuşise să îl convingă.

Deşi nu o acuzase niciodată că ar fi distantă, alţii i-o sugeraseră: fete bătrâne, care îşi petreceau timpul în compania ei şi îşi doreau să prelungească pasiuni de şcolăriţe; neveste în căutare de recipiente în care să îşi toarne nedreptăţile îndurate de-a lungul timpului; un bărbat ca Athol Shreve (o făcuse doar ca să îşi pună la încercare

senzualitatea; până şi părul lui o dezgusta); tânărul acela norvegian — nu, sau o spusese şi el? (nu peştii-l interesau pe el?) — de pe insula soţilor Warming.

Nu toată lumea este o insulă: lumea îl iubea pe „Bill”, însă o admira pe Elizabeth Hunter. Copiii sunt cele mai teribile, cele mai neprimitoare insule, deşi poţi aprinde un foc în inima lor, dacă ştii cum să faci rost de cele necesare.

Muşcă din colţul unei feţe de pernă când îşi aduse aminte de copii. Cum îi chema? Do-ro-thy? Şi Bst? Ba-sil! Cuvinte de dragoste la momentul respectiv, urâte şi pretenţioase în cele din urmă.

Doamna Hunter aţipi, încercând să-şi amintească un alt lucru pe care îl descoperise, nu în vreo îmbrăţişare păroasă sau în sărutările umede ale femeilor, şi nici în îmbrăţişările fâlfâitoare ale copiilor, care alternau cu reproşuri. Adormind, i-ar fi plăcut să alunece într-o stare de spirit despre care ştia că există, dar care era atât de abstractă, încât nu o puteai atinge decât printr-un har extraordinar.

Infirmiera de noapte îşi croi drum prin ceea ce era, practic, casa patroanei sale, o casă urâtă şi ostentativă. Trebuia să ţină minte asta. Îi era mai uşor acum, când lumina străpungea draperiile. Trebuia să îşi aducă aminte de atestatul ei înrămat, care atârna lângă diploma tatălui său; trebuia să îşi aducă aminte de cei treizeci şi doi de ani în care îngrijise bolnavi. (Peste două luni, urma să împlinească cincizeci de ani.) în casa doamnei Hunter, mobila sufoca până şi palierele şi coridoarele: dulapuri şi console şi comode, care nu mai încăpuseră în camere. Covoarele, altă dată luxoase şi elastice, se subţiaseră pe alocuri, însă proprietara se făcea că nu vede, iar cei care vedeau pur şi simplu ignorau faptul; pentru că, până la urmă, care mai era rostul? Toţi aşteptau ca ea să moară.

Coborând pe scări, infirmiera trase de o draperie şi lăsă lumina aspră să pătrundă şi mai mult în casă. Draperia lovi o vază cu lunaria aşezată într-o nişă: medaliile argintii de pe tulpinile uscate păreau dojenitoare atunci când femeia îşi retrase mâna. Praful plutea în lumină ca o pulbere de tămâie fără miros, în ciuda eforturilor doamnei Cush: „Când ai pe şineva care lucriază singur numai doauă dimineţe pe săptămână, te mai poţi aştiepta şi la câte un fir de praf”.

Pe sora de Santis o trecu un fior şi se cutremură. Aşa se spunea, şi trebuia să îşi aducă aminte, că era firesc şi că nu avea de ce să se învinovăţească pentru că se imaginase, în clipa aceea, punând comprese umede pe pleoapele pistruiate, după ultima zvâcnire de viaţă. În schimb, trebuia să ţină minte că un pacient nesuferit te seacă mai puţin de energie decât alţii — sau cel puţin aşa susţineau unele dintre colegele ei.

Infirmiera pomi mai departe în jos pe scări, ţinându-se de balustradă, ca şi cum ar fi avut nevoie de sprijin. În timpul nopţii, sora

de Santis plutea, fără niciun ajutor, în sus şi în jos, cu fusta albă şi dreaptă abia atingând grilajul balustradei, format dintr-o încâlceală de ramuri din fier încărcate cu fructe din grădina hesperidelor. Noaptea rareori avea îndoieli, fiindcă dragostea şi obişnuinţa împodobesc chiar şi cele mai apăsătoare case cu forme şi scopuri sublime, din mijlocul cărora gândurile unui iniţiat se pot înălţa ca nişte invocaţii multicolore.

Dar în dimineaţa aceea, pe când cobora din ce în ce mai mult prin casa scării, unde domnea un aer închis, sora de Santis era urmărită în mod inexplicabil de un miros vag de excremente şi de duhoarea persistentă a urinei eliberate de o vezică bătrână; în timp ce lumina însăşi, sau ţepii de fier, sau nişte unghii bătrâne şi străvezii o zgâriau cu sălbăticie.

Trebuia să ţină minte că niciun pacient nu este în întregime rău sau nerezonabil.

Cam cu cincisprezece ani în urmă, domnul Wyburd o avertizase:

— Trebuie să vă anunţ, domnişoară de Santis, că vă asumaţi ceea ce aş numi un caz *dificil*.

Avocatul îşi împreunase mâinile, aranjându-şi degetele într-o piramidă aproape prea convenţională. Sora de Santis încercase să îi ghicească vârsta: nu era bătrân, dar îndeajuns (probabil se născuse cu un fel de a fi mai bătrânicios). Pielea începuse să i se usuce, dezvăluindu-i vinişoarele de pe mâinile-i avocăţeşti. Pe degetul mic de la o mână avea un inel cu sigiliu, a cărui piatră albastră se asorta cu vinişoarele.

— Nu are o fire neapărat capricioasă… Aş spune, dacă vreţi, mai degrabă „schimbătoare”, subliniase el pe un ton grijuliu.

În timp ce o măsura din priviri pe infirmieră, poate că se întreba dacă îi poate încredinţa atât reputaţia lui, cât şi sănătatea uneia dintre cele mai importante cliente ale sale. Însă îndoielile nu l-au măcinat decât un moment: respecta prea mult dăruirea oamenilor.

În aparenţă, infirmiera era de un calm imperturbabil — calmul pe care i-l reproşau toţi cunoscuţii —, dar încerca în sinea ei să analizeze mai bine dificultăţile şi capriciile în legătură cu care o avertizase avocatul. Era ceva în povestea aceea care o intriga, deşi o bâiguială imperceptibilă şi zâmbetul ei reţinut, molatic, transmiteau mai degrabă neîncredere.

O femeie frumoasă: înceată, dar demnă de încredere. Avea nişte recomandări excelente; un colonel îi lăsase o rentă viageră.

Domnul Wyburd a tuşit.

— Doamna Hunter a fost o frumuseţe la vremea ei. Şi nici acum nu şi-a pierdut farmecul. Este foarte admirată. Mulţi oameni vin la ea ca să-i ceară părerea sau vreun sfat.

Domnul Wyburd a râs; şi-a descleştat mâinile şi le-a ascuns sub

birou.

— Şi îi place să-şi măsoare inteligenţa cu a celor din jur.

Mary de Santis a zâmbit, ca să dea de înţeles că apreciază acest hobby al doamnei Hunter. Probabil că părea destul de prostuţă, dar era necesar să îşi ascundă sentimentele: nerăbdarea şi aşteptările. Înaintea fiecărui caz, spera că îşi va dovedi din nou măiestria, însă niciodată atât de mult ca în lupta cu această imagine a unei frumuseţi sfărâmate. Aşa că zâmbea întruna, uitându-se peste umărul avocatului la documentele împăturite cu o precizie impecabilă şi legate cu panglici identice, de un roz pal, ca spălat cu dezinfectant: era fascinată până şi de ele, de anonimatul lor mistic.

Domnul Wyburd a trecut la un subiect care i-ar fi putut provoca neplăceri.

— După cum am spus, doamna Hunter suferă de… nu prea o poţi numi „depresie” o uşoară tulburare nervoasă. Fiica ei s-a întors de curând în Franţa, unde îşi are domiciliul de când s-a măritat cu un francez.

Domnul Wyburd era mai evaziv ca niciodată.

— Nu prea l-aş putea numi pe acest domn „soţul ei”. Nu pot să spun decât că s-a „recăsătorit” după *un fel de* divorţ. Lucru pe care religia practicată de Dorothy Hunter nu îi permite să-l recunoască.

Avocatul şi infirmiera îşi luaseră amândoi un aer grav, în spiritul detaliilor biografice pe care le discutau.

Avocatul şi-a spus că sora de Santis e, cel mai probabil, limitată în anumite privinţe. Găsea acest gând liniştitor. De altfel, limitările infirmierei nu ar fi constituit un dezavantaj în relaţia cu Elizabeth Hunter; şi nici nu ar fi slăbit dăruirea cu care infirmiera îşi îndeplinea meseria. Preţ de o clipă, i-au fugit ochii la voaleta pălăriei fără vârstă a infirmierei, pălărie pe care fiicele lui ar fi considerat-o probabil „demodată”.

— Când trebuie să încep, domnule Wyburd?

În cei cincisprezece ani care trecuseră de când făcuse cunoştinţă cu Elizabeth Hunter, Mary de Santis fusese chemată doar ocazional, uneori pentru a satisface nevoile prieteniei, alteori pentru a ajuta la exagerarea importanţei unei afecţiuni minore, iar în final, pentru a îndeplini îndatoririle de maestru la marea ceremonie finală. În aceste împrejurări, sora Badgery şi sora Manhood, doamna Lippmann şi doamna Cush, toate acceptaseră o poziţie inferioară în ierarhia domestică, fără ca asta să le afecteze părerea despre sine. Niciuna dintre ele nu punea la îndoială eficienţa superioarei lor, în timp ce unele chiar simţeau că sora de Santis e înzestrată cu o autoritate spirituală care îi înlesnea accesul la inima creaturii în jurul căreia gravitau toate şi căreia îi erau mai mult sau mai puţin devotate.

Dar în dimineaţa aceea nu se mai simţea preoteasă, ci doar o femeie

greoaie, coborând cu efort scările şi poticnindu-se la ultima treaptă. În actuala condiţie, stângăcia ei era de două ori mai enervantă, iar când se uită în jos, observă că stinghia treptei se rupsese, iar covorul alunecase. Fiind o zi atât de importantă, incidentul o făcu pe sora de Santis să transpire. Simţea o picătură de sudoare prelingându-i-se pe spate; probabil că nările i se umflaseră; noaptea o izgonise din braţele ei ca pe un gunoi lipicios, mototolit şi soios.

Dacă nu ar fi fost atât de calmă de felul ei, ceva ce ar fi putut trece drept furie o făcu să tragă de draperii peste tot pe unde trecea, să desfacă încuietori, să deschidă geamurile cu violenţă, mai-mai să le smulgă din balamale: aerul din jur era gros ca o flanelă. Sora de Santis ar fi putut să se năpustească asupra menajerei fără niciun motiv dacă ar fi avut ocazia, însă doamna Lippmann era încă în pat: era singurul ei defect, singurul lux pe care şi-l permitea. („Jumătate din viaţa mea, adică înainte să devin eu însămi servitoare, domnişoară de Santis, m-am întors acasă pe când slujnica abia se trezea.”)

Aşa că, indiferent dacă îţi plăcea sau nu, casa avea să mai fie în grija ta o bucată de vreme, dacă nu cumva oglinda imensă, aurită, urma să îşi înghită prietena învăluită în umbră, odată cu un ciob de porţelan de Meissen şi o aşchie din încrustaţia de lemn.

Oglinzile erau destul de rele, dar portretele, şi mai şi. Îndreptându-se către cămară, sora de Santis nu se putu abţine şi intră în salon. Nu şi-a putut da seama niciodată dacă portretele au vreo valoare, dar era sigură că îi costaseră mulţi bani pe proprietari. În afară de banii investiţi în ele, de eleganţa efemeră şi de artificialitatea lor mondenă, mai posedau şi acel patos caracteristic posesiunilor celor foarte bogaţi. În ciuda genelor sale arcuite şi a obrajilor aurii, Basil ar fi putut să fie un băieţel cât se poate de obraznic, iar Dorothy, o fată ştearsă şi acră, dacă nu ar fi beneficiat de strălucirea lacului şi de protecţia ramelor aurite. Cascada de diamante de la încheieturile şi de pe umerii lui Elizabeth Hunter i-ar fi putut îneca pe oamenii modeşti şi respectuoşi într-un val de admiraţie. Dar pe Mary de Santis nu o impresionau bijuteriile. Numai chipul era autentic, însă nu datorită măiestriei pictorului — se lămurise în privinţa asta cu mult timp în urmă. Autenticitatea venea mai degrabă din faptul că figura transcendea vulgaritatea vopselei superficiale, alunecoase, şi dezvăluia o corespondenţă, cum o fac unele pietre semipreţioase sau florile sau frazele muzicale sau felul în care se propagă lumina.

În cele din urmă, copiii o puseră pe fugă pe infirmieră, amintindu-i de un cadavru deshidratat, cu pete maro şi dungi galbene, cu tăieturi cicatrizate: trupul din care ieşiseră ei, pentru a forţa viaţa să se conformeze dorinţelor lor. În dimineaţa aceea, portretele copiilor doamnei Hunter o făcură pe sora de Santis să se cutremure. („Mie îmi plac toţi copiii; ţie nu-ţi plac copiii, soră?” Măcar sora Badgery nu

aştepta niciodată să audă părerea altcuiva.)

Sora de Santis nu se opri să tragă draperiile şi în sufragerie, ci trecu în grabă, prin liniştea lor de catifea maro, pe lângă portretul lui Alfred Hunter („Bill”, pentru prieteni). Portretul domnului Hunter era mai mic decât cel al soţiei; probabil că îl costase mult mai puţin: chiar şi aşa, destul de mulţi bani, dacă citeai semnătura din colţ. Pentru un bărbat înstărit, domnul Hunter părea destul de modest: probabil că îl dezamăgise pe pictor, dar numai până în momentul în care îi scrisese cecul. Infirmiera îşi încetini pasul, cu respectul cuvenit celor pe care nu i-ai cunoscut în timpul vieţii, dar pe care i-ai fi putut cunoaşte. Tot din respect, îi atribuise domnului Hunter însuşiri pe care şi le amintea de la tatăl ei.

„Mi-am dorit din suflet să-mi iubesc soţul, soră, chiar şi după ce mi-am dat seama că nu-l iubesc… sau că nu-l pot iubi suficient”. Mărturisirile doamnei Hunter fuseseră stânjenitoare la început: ţi-era greu să te convingi că nu tragi cu urechea la nişte secrete bine păstrate.

Sora de Santis împinse uşa capitonată cu postav verde care făcea trecerea către oficiu. Uşa scânci ca o fiinţă umană: poate că se şi simţea ca una, dacă infirmiera şi-ar fi dus gândul mai departe.

Umpluse pe jumătate o carafă de cristal cu apă din frigiderul din cămară, când auzi o bufnitură de dincolo de perete, din bucătărie. Intră. Menajera dădea agitată din mâini, încercând să tragă pe ea un şorţ. Nu i se vedea faţa, iar mişcările ei contorsionate păreau de-a dreptul groteşti: probabil că încă era buimacă de somn.

— Cam devreme pentru tine, nu-i aşa? remarcă infirmiera, în timp ce capul menajerei încă era acoperit de şorţ.

— *Ach*, dar sunt atât de… *nervös*!

Încercările ei de a se elibera deveniră şi mai groteşti: buzele crispate de pe chipul împietrit ar fi putut să treacă drept un loc sub care te-ai fi putut adăposti pe o ploaie torenţială. „Atât de stresată!” bombăni ea. „Din cauza musafirilor. Şi vine şi domnul Wyburd la micul dejun”.

— O să se ocupe domnul Wyburd de musafiri.

— Da, dar chiar şi aşa, e atât de devreme! Nu mă dau jos uşor din pat. *Übrigens*[1] se bucură doamna Lippmann să remarce, nu ai coborât mai târziu decât de obicei, soră?

— Numai dintr-o perfidă curiozitate.

Menajera arboră din nou o mină chinuită; pumnii încleştaţi păreau să fi îmbătrânit mai devreme decât chipul, care îşi păstra aspectul tineresc în aproape toate expresiile pe care le compunea în mod voit.

— Of, asta e cea mai groaznică oră! De ce nu poţi rămâne în fiecare dimineaţă, soră de Santis, până apare sora Badgery? *Diese Badgery kann* ale *ale pünktlich kommen*![2] Niciodată! Dacă se dă ea jos din pat când sunt singură cu ea? Sau dacă mai face un atac cerebral?

Doamna Lippmann dădu drumul unui lung şir de lamentaţii, care zugrăveau o adevărată tragedie. Văicărelile ei le speriau pe Badgery şi pe Manhood, dar sângele străin al surorii de Santis o ajuta să le accepte mai uşor.

Şi totuşi, originea ei străină nu o ajuta întotdeauna să o consoleze pe micuţa evreică nefericită.

— Probabil că n-o să se întâmple nimic din ce-ţi imaginezi, fu cel mai bun răspuns pe care i-l putu oferi în dimineaţa aceea. Apropo, doamnă Lippmann, nu vorbim niciodată despre atacul cerebral. În orice caz, n-a fost unul prea grav: a plesnit un vas de sânge în spatele unuia dintre ochi.

Deşi tocmai fusese mustrată, doamna Lippmann fu încântată să participe la acea complicitate în tăinuirea chestiunilor medicale; făcu câţiva paşi în ritm de dans de-a lungul bucătăriei, legănându-şi fesele şi dând din cap, înainte să se oprească brusc, ca paralizată.

— Aşa e! Iar musafirii noştri o să aducă pofta de viaţă. De abia aştept să-i văd, nu-mi mai încap în piele de nerăbdare! *Auch ein wirklicher Künstler*[3] Am făcut paturile. Am pus florile aşa cum îi place ei.

— Nu era nevoie să pui florile.

— Dar, cât o să stea în cărucior, poate o să roage pe cineva s-o împingă până acolo.

— Oricum nu le-ar vedea.

— Doamna Hunter poate să vadă şi printr-un zid dacă vrea.

— Nu asta am vrut să spun. Doar că musafirii n-o să se bucure prea mult de flori. N-o să rămână aici peste noapte.

— Dar am făcut paturile. Aşa mi-a cerut.

— N-o să rămână.

— Trebuie să-i spună şi ei cineva.

— Domnul Wyburd trebuie să-i spună. Are suficientă experienţă în astfel de chestiuni.

Dându-şi seama că îşi neglijase îndatoririle, sora de Santis se uită încruntată la carafa cu apă pe care o ţinea în mână.

Sprâncenele doamnei Lippmann alunecară una spre cealaltă, ca două omizi lucioase.

— N-o să înţeleg niciodată de ce anglo-saxonii resping căldura familiei.

— Le e teamă. Familiile sunt în stare să te mănânce de viu.

— Ceva tot o să te mănânce de viu până la urmă: dacă nu familia, atunci crematoriul, suspină doamna Lippmann.

Pe scări, la întoarcere, paharul zăngănea de fiecare dată când se atingea de carafa cu apă pe care sora de Santis o ducea, cu grijă, pe o tavă de argint. Ca tot ce era de valoare în casa aceea, şi tava era manevrată de braţele unui străin.

Când ajunse la marginea patului, observă că pacienta ei adormise: buzele depărtate acopereau şi descopereau gingiile, iar ghearele albicioase, înfipte în tivul cearşafului, se încleştau în ritmul unei respiraţii regulate.

Sora de Santis aşeză tava pe noptieră atât de delicat, încât nu se auzi nici cel mai mic clinchet de cristal sau zăngănit de argint.

— Să ştii că nu dorm, soră, o anunţă vocea doamnei Hunter. Cel mai groaznic simptom al… stării mele… e că nu dorm aproape niciodată.

Sora de Santis umplu paharul. Când îşi ridică pacienta, apucând-o de umeri, gâtul doamnei Hunter se încordă; buzele se întinseră şi sorbiră scârbos din paharul cu apă. Buzele sugerau o formă de viaţă inferioară, poate o creatură marină, care extrăgea din apă mai mult decât apă. Din moment ce nimeni nu se bucura de umanitate din partea lui Elizabeth Hunter, nu ar fi avut nimeni de ce să se simtă dezamăgit.

Până când îşi termină treburile, soarele de argint, încrustat în tăblia patului din lemn de trandafir, începuse să se lupte cu soarele adevărat. Sora de Santis se retrase, pentru scurt timp, în ceea ce sora Badgery numea „camera de odihnă a infirmierelor” — de fapt, o încăpere în care erau depozitate toate rochiile pe care şi le cumpărase doamna Hunter în decursul vieţii. Aşezându-se în faţa oglinzii, Mary de Santis îşi scoase toate agrafele din păr. Încerca să îşi aducă aminte: la ce se aşteptase ea vreodată? Chipul ei, încadrat de părul negru ce îi curgea pe umeri, continua să se reflecte în oglindă.

Indiferent dacă era trează sau dormea — de fapt, viaţa ei devenise un nesfârşit somn lucid doamna Hunter aluneca mereu înapoi în visul pe care tocmai îl părăsise. Îi era destul de uşor să reia visele de veghe din care era alcătuită viaţa ei; uneori, putea chiar să intervină şi să modifice visele profunde şi cumplite care o bântuiau în timpul somnului (cu toate că nu recunoştea că ar dormi vreodată).

Apa pe care i-o adusese infirmiera ei supusă, dar poate îmbufnată, o ajutase să se întoarcă la acest tip de experienţă sau de vis mai superficial. Ea şi Kate Nutley se plimbau, cu braţele pline cu păpuşi, pe malul unui râu mare. Ba nu, era pârâul mic şi adeseori secat care şerpuia pe terenurile tuturor, adică al familiilor Salkeld, Nutley şi Hunter — o panglică maronie care se unduia peste pietre, pe sub sălcii.

În cele mai bune perioade ale lui, pârâul curgea lin, însă în zilele mai puţin plăcute se forma spumă, iar uneori mai plutea şi câte un stârv de oaie, umflat de căldură. Întotdeauna Elizabeth era cea care se ducea să împungă oile umflate. Când au ajuns într-un punct în care apa se învolbura mai tare, imediat după o cotitură, Elizabeth Salkeld şi Kate Nutley s-au oprit. Elizabeth a început să arunce păpuşile în apă. Unele dintre ele pluteau la suprafaţă, în timp ce altele erau trase

la fund de mâinile şi picioarele îmbibate cu apă. Kate a început să plângă. Era un copil serios, dar era şi slabă de minte, asta sesizase Elizabeth încă de la început. „De ce plângi, dacă ai atât de multe? Nu e interesant să vezi ce se întâmplă?” Kate avea obiceiul să vorbească pe nas: „Nu plângeam pentru păpuşi, ci pentru ce s-a întâmplat cu sora mea. N-ai auzit?” Elizabeth a mormăit ceva, ca să-şi ascundă ruşinea; membrii familiei Salkeld erau mai discreţi decât ceilalţi părinţi din regiune, iar ea încă nu aflase ce se întâmplase cu Lilian, sora mai mare a lui Kate. Kate era pregătită să-i explice: „Lilian a fugit cu cineva, un rus sau cam aşa ceva”. Ah, auziseşi şi tu! „Şi după aia a fost omorâtă”. De unde ştia? Niciodată nu se întâmplă să fie omorât un om pe care îl cunoşti. Dar Kate părea să se fi maturizat deodată: era chiar mai serioasă decât înainte. „I-au găsit cadavrul pe malul unui râu mare — în China sau în Siberia”. Deci, chiar exista râul ăsta! „I se uscase sângele pe gât”. Kate nu a mai putut să continue, pentru că a izbucnit din nou în lacrimi. Dar Elizabeth Salkeld nu putea plânge pentru sora lui Kate, Lilian, care gonise nebuneşte către moarte, pe malurile unui mare râu asiatic. Prin comparaţie, vieţile lor superficiale, cu zile în care nu se întâmpla nimic, deveneau insuportabile. Lui Elizabeth Salkeld îi venea să îşi pălmuiască prietena, pentru că fetiţa nu auzea tropăitul de copite şi nu vedea măreţia goanei nebune a lui Lilian. În schimb, biciuia apa cu o nuia ruptă dintr-o salcie.

— Ce fetiţă groaznică am fost! bâigui doamna Hunter. Majoritatea copiilor sunt groaznici; numai în teorie sunt simpatici.

De asemenea, ştia că nu vrea să moară, indiferent cât de inertă devenea viaţa ei: spera numai că va putea să mai regăsească din când în când acea stare de beatitudine pură, vie, la care i se permitea uneori să acceadă. Cum anume, nu era sigură. Poate depindea de sora de Santis; avea nevoie ca Mary să o ţină de mână.

Când deschise ochii şi începu să dibuie după clopoţel, pentru a-şi acuza infirmiera că a părăsit-o, în cadrul uşii apăru o altă siluetă, mai înaltă şi mai subţire, dar atât de înceţoşată, încât doamna Hunter nu îşi putea da seama cine e, nu simţea decât mirosul unui parfum de bărbat.

— Tu eşti, dragul meu? Încercă ea. De când te aştept…

O tăcere reţinută îi dovedi că făcuse o gafă. Apoi se auzi o voce.

— Sunt eu… Wyburd.

Ezitase, întrebându-se cum să formuleze răspunsul; nepoţii lui, chiar şi fiicele uneori, râdeau de preţiozitatea corectitudinii lui gramaticale. [4]

— Ah, da, tu eşti. Da, mă bucur să te văd, Arnold. Ştiam că vii. Bineînţeles că mă bucur!

Vorbea mai călduros decât ar fi vorbit în mod normal cu un avocat,

fiindcă Arnold Wyburd asta şi era: mai mult decât un avocat; n-avea încotro, după atât timp.

„Keemis ne trimite actele prin Arnold Wyburd, asociatul lui secund, ca să ne asigurăm că nu ia nimeni terenul pe care ai pus tu ochii”. Asta a fost în anul în care Elizabeth şi Alfred („Bill”) Hunter se uitaseră unul la celălalt şi acceptaseră, în cele din urmă. Alfred se uitase la ea mai mult decât ea la el, pentru că el era mai sincer — îi recunoscuse meritul acesta încă de pe atunci; nici ea nu era nesinceră, dar ei îi lipsea o anumită puritate sufletească. „Alfred, ideea e că trebuie să mă laşi să le ofer copiilor ceea ce le datorăm; n-o să aibă o viaţă aici; şi cum rămâne cu educaţia lor?” Atunci când aducea vorba despre educaţie, Alfred se punea imediat în mişcare. Aşa că plănuiau să cumpere terenul din Sydney, din Centennial Park, iar „flăcăul” urma să aducă contractul la semnat. Arnold Wyburd îi păruse lui Elizabeth Hunter „un băiat plăcut — inofensiv, în orice caz”. Aşa zisese în seara de după plecarea lui Arnold. Se plimbau de colo colo pe verandă. Alfred se uita în decolteul ei: purta o rochie frumoasă, dar simplă, din dantelă albă, care, împreună cu o adiere ce cobora de pe dealuri, o ajuta să se răcorească. Îşi dăduse seama că va trebui să îi facă pe plac lui Alfred în seara aceea: auzea în răsuflarea lui că asta aşteaptă de la ea; dar era atât de amabil, iar serile la Kudjeri erau interminabile.

Iar acum se apropiase de patul ei acest bătrân Arnold Wyburd — ei bine, nu bătrân, nu la fel de bătrân ca ea, nimeni nu era atât de bătrân, dar, oricum, destul de înaintat în vârstă. Mirosea a bătrâneţe. Avea vocea hodorogită. O luase de mână, iar ea simţea o atingere delicată, ca de hârtie, ca de ţesătură fină. S-ar fi putut juca puţin cu mâna lui, dacă s-ar fi sinchisit.

— E totul bine? întrebă avocatul cu un glas puternic, dar puţin tremurat.

— De ce n-ar fi?

Era genul de lucru pe care îl întreabă mereu bărbaţii; chiar şi Arnold, cu vocea aia de femeie bătrână. Poate că L-ai fusese bărbatul în căsnicia lor; în orice caz, aveau împreună două fete.

— Ce mai face L-ai?

— Îmi pare rău să-ţi spun, dar suferă de dureri reumatice.

— Nu ştiam că are aşa ceva.

— De ani de zile. Dar o apucă doar din când în când.

— Atunci să zică mersi. „Din când în când” e o nimica toată. Pe mine mă chinuie artrita încontinuu, de ani de zile.

— Chiar aşa?

Să ţii minte să-i dai un cadou pentru L-ai: cea mai modestă femeie din lume; pistrui. (Doamna Hunter îşi duse mâinile la faţă, ca să-i atingă pe ai ei.) L-ai avea pungi sub ochi chiar şi în tinereţe.

Avocatul îşi drese vocea.

— Am o veste care o să te dezamăgească, dar nu grav.

— Nu-mi… spune.

Îşi deschisese ochii. Arnold Wyburd hotărâse să îi evite privirea.

— Basil a avut o întârziere în Bangkok. O să ajungă diseară.

— De ce… de ce? *Bangkok*!

Doamna Hunter nu mai era mâhnită, ci de-a dreptul ofensată.

— Basil a ştiut întotdeauna mai bine decât oricine cum să… dezamăgească, bombăni ea. Mă întreb dacă m-ar fi dezamăgit şi ca actor.

— Este foarte apreciat. L-ai l-a văzut când le-a dus pe Marjorie şi pe Heather la Londra, îţi aduci aminte? Cred că l-au văzut în *Macbeth*. Marjorie a citit undeva că numai cei mai buni actori pot să-l joace pe Macbeth aşa cum trebuie. Ceilalţi nu au vocea potrivită. Se pare că e foarte solicitant.

Informaţia primită de la Arnold, oricât de seacă ar fi fost, i-ar fi putut gâdila orgoliul, dacă nu s-ar fi simţit atât de sfârşită. Pentru moment, se detesta atât de mult, încât şi-ar fi dorit ca Arnold Wyburd să plece.

Intuindu-i întrucâtva dorinţa, însă nu îndeajuns, Arnold se mutase lângă una dintre ferestrele care dădeau spre parc. Vara lăsase iarba îngălbenită, iar lacul îngustat; numai coloanele mai reuşeau să păstreze aparenţele: ridicându-se dintr-o broderie municipală de belşiţe şi crini africani, îşi prezentau neabătute colecţia de artă statuară europeană.

De ce se simţise întotdeauna inferior doamnei Hunter? Ar fi trebuit să o antipatizeze; în schimb, nu îşi pierduse niciodată admiraţia pentru soţia clientului său, iar mai apoi pentru văduva lui. Desigur că L-ai îi putea vindeca oricând rănile: „O femeie minunată în atâtea privinţe, doamna Hunter; trebuie să-i iertăm păcatele, chiar dacă ea n-o să ne lase să le uităm”.

Se întoarse spre ea, poate ca să o mai consoleze pentru întârzierea lui Basil:

— Dorothy o să ajungă la timp, din câte am înţeles când am verificat ultima dată la aeroport.

Însă ea zăcea iar cu gura deschisă, nu chiar sforăind, ci aspirând aerul, viaţa.

„Ohhh”, gemea în sinea ei, din afara unuia dintre multele învelişuri de came pe care îşi aducea aminte că le purtase. Se uita la soţul ei, care dormea. Cu siguranţă nu era mort, numai că nu era conştient de celelalte vieţi pe care le ducea ea alături de el, în casa lui, pe când se ocupa de chestiuni domestice, făcând compot şi punând ceapa la murat — dacă îi dădea voie bucătăreasa atunci când nu îşi umplea

timpul supraveghind personalul sau concediind guvernante sau sâcâindu-le pe slujnice. Lui îi plăcea ca ea să călărească prin padocuri împreună cu el. Chiar şi când ieşeau amândoi la plimbare călare, el tot nu îşi dădea seama că ea nu fusese niciodată aşa cum şi-o imagina el. Nici chiar atunci când gamba lui învelită în jambieră de piele se apropia atât de tare de ea, încât li se ciocneau scările de la şa. Ea obişnuia să poarte pălăria aceea veche, din fetru, cu pete pe panglică, lucru care sporea dezamăgirea. Vitele se agitau în jurul lor, mugind; oile mişunau de colo până colo sau fugeau din calea lor, mâncând pământul; berbecii se urneau cu greutate, tuşind şi gâfâind. Elizabeth se fotografiase odată ţinând un berbec de coame, în timp ce punea la gâtul lui câştigător o panglică. Dar principala realizare a berbecilor fusese să contribuie la distrugerea unei căsnicii care ar fi trebuit să fie fără sfârşit.

„Ah, dragul meu”, suspina, suspina; de atunci înainte avea să-l iubească. Din moment ce îl cunoscuse şi ca băiat al soţilor Hunter, ca „Bill”, Alfred, soţ iubitor, uraganul atâtor nopţi sufocante petrecute sub o plasă de ţânţari, nu ar fi trebuit să mai existe nicio situaţie pe care să nu o poată înfrunta împreună: atunci când trupurile lor dădeau greş, sau cel puţin aşa părea, atunci când Alfred pipăia, bâjbâia, căuta cu mâinile o confirmare, înainte să se năpustească înăuntrul ei, încercând să descopere secretul pe care Elizabeth îl ţinea faţă de el.

Experţii în domeniul lânii şi al vitelor, care veneau să îi ceară sfatul, se apropiau de el cu o atitudine de servilism exagerat. Ea nu îşi dădea seama cât de mic e el, de fapt, decât atunci când stătea întins, transpirat şi fără vlagă, puţin cam unsuros pe umeri, cu plămânii istoviţi, lovindu-şi respiraţia ritmic de sânii ei deja zdrobiţi. Atunci când voia să îşi demonstreze abilităţile, apuca cearşaful cu degetele de la picioare, de o parte şi de alta a picioarelor ei lungi, de parcă găsise un punct de sprijin pentru o poziţie din care s-o impresioneze şi mai mult decât înainte. Îşi aducea aminte că odată simţise nu sudoare, ci lacrimi prelingându-i-se pe gât, iar el începuse să tuşească şi se îndepărtase de ea: pieile lor pârâiră ca un pansament care se dezlipea. Încercase să îşi facă curaj — şi chiar reuşise — să îl întrebe ce anume îl supărase. „Norocul” lui în toate, avea mai mult decât merita; oricât de vag ar fi fost răspunsul, atât a putut scoate de la el.

Măcar ea îi dăruise copiii. Trebuia să ţină minte asta, să le recompună chipurile: oscilând pe peretele întunecat, micuţa mască a lui Dorothy, nici transparentă, dar nici mată, întocmai ca medaliile argintii ce atârnau de tulpinile uscate de lunaria; iar Basil cel Superb, care prefera să joace în faţa străinilor sau a naivilor, precum L-ai Wyburd. Copiii lor. Ai lui Alfred nu prea erau, decât prin faptul că, întâmplător, împărtăşeau acelaşi sânge.

Aşa că trebuia să îşi răscumpere greşeala. Era generoasă cu trupul ei

lung şi rece, pentru care el plătise un preţ atât de mare: nu era vina lui că nu venise la timp să-l salveze pe tatăl ei. Tragedia şi frăgezimea cărnii trezite la viaţă îi apropiaseră în acei primi ani. Aşa credeau ei. Nu ştia ce altceva putea să-i dăruiască. Începuse să facă tot ce îi stătea în putinţă ca să îl evite, sperând ca singurătatea să o ajute să înţeleagă un mister care nu o privea pe ea decât într-o mică măsură. Îi era destul de uşor să găsească scuze ca să nu meargă cu el să călărească prin padocuri: treburi gospodăreşti; un copil bolnav; nenumărate pretexte simple şi convingătoare. Dar continua să se simtă încorsetată, nu numai de peisajul cu dealuri şi arbori pitici, ci şi de priveliştea minţii ei. „Sunt superficială şi frivolă”, îi scăpase pe gură într-un moment de deznădejde. „În afară de copiii ăştia, nu există nicio dovadă că nu sunt stearpă”. În lumina primăverii, dealurile dimprejur străluceau ca nişte giuvaiere, iar în arşiţa verii se topeau şi deveneau movile de metal albăstrui: în ambele cazuri, păreau moarte. Starea ei de spirit o înspăimânta din ce în ce mai tare.

Nu îşi dădea seama cât de mult observase el, darămite cât înţelesese; nu putea fi atât de insensibil, încât să nu se simtă rănit. Suferea: nu îi simţise chiar ea lacrimile, la un moment dat? De altfel, Alfred îşi ascundea sentimentele cu o gingăşie care făcea comportamentul ei să pară şi mai revoltător: nu chiar egoist, aşa cum îl considerau unii, deşi nimeni nu îndrăznise să o acuze în faţă, din simplul motiv că ea îi provoca să o facă, iar lor le era frică de ea. Slujnicele o acuzaseră, însă în tăcere: slujnicele sunt mai sincere în gândurile care li se reflectă în priviri, pentru că surprind anumite conversaţii telefonice şi îţi suportă toate migrenele şi răcelile. Prietenii pot fi ţinuţi la distanţă cu ajutorul convenţiilor sociale — şi al slujnicelor. În orice caz, femeile — în afară de cele prea proaste — te ţineau de rezervă, în caz că aveau nevoie vreodată să formeze o alianţă cu tine. Bărbaţii erau fie prea obtuzi ca să vadă, fie prea politicoşi ca să comenteze: ca Arnold Wyburd, care probabil că văzuse mai mult decât alţii. Arnold era un bărbat politicos, spre deosebire de soţia lui, care era o femeie sinceră. Nu prea o vedeai pe L-ai; dar, atunci când o vedeai, răspunsurile categorice, împreună cu o anumită reţinere încordată, te conduceau la concluzia că te judeca.

L-ai Wyburd vedea ca pe o dovadă de egoism orice încercare disperată, a oricui, de a scăpa din cămaşa de forţă şi de a-şi recupera o sănătate mintală pe care o avusese la început şi pe care şi-o putea recăpăta, în cele din urmă. Aşa că nu îţi rămânea decât perioada cea lungă a anilor responsabili, când, în nebunia ta, te aruncai cu capul înainte după dragoste, bani, poziţie socială, bunuri, deşi aveai o mică bănuială, uneori chiar o certitudine, că există şi o stare de acalmie, în care şinele se dezbară, fie şi în chinuri, de imperfecţiunile sale omeneşti.

Doamna Hunter oftă, iar avocatul, care rămăsese lângă* fereastră, se întoarse să o privească.

Atitudinea de Plantagenet pe care şi-o păstrase atâta timp sub cearşaf începea să se destrame.

— Asta e ceva ce nu o să înţeleagă niciodată L-ai Wyburd: e prea *normală*, zise ea, sau mai degrabă mormăi.

Cum şi el se gândea tot la soţia lui, amestecul nefiresc al clientei în treburile sale îl făcu pe avocat să se bâlbâie.

— Ce… ce spui? Te doare ceva? Te pot ajuta cu ceva? Să… să te întorc sau ceva?

Asta deşi de obicei nu se bâlbâia şi i-ar fi plăcut să facă un gest de tandreţe, oricât de minor.

Cât despre doamna Hunter, nu i se păru necesar să răspundă: buzele i se lipiseră din nou de gingii.

Aşa că el rămase mai departe lângă pervaz, încă asociatul secund într-o firmă al cărei asociat principal murise cu mulţi ani în urmă.

În parc, dimineaţa îşi intrase în drepturi. Toamna anostă insuflase o viaţă aproape convingătoare ierbii uscate şi frunzelor veştejite. Siluete anonime rătăceau pe malurile lacurilor decorative sau mergeau mai hotărât spre muncă. O fată călare pe o mârţoagă închiriată era cât pe ce să cadă din şa, fiindcă poneiul se speriase de o tufă de iarbă.

În tinereţe, Arnold Wyburd avea un capriciu: să poarte canotiere cu panglici dungate; începuse să poarte — sau, cum îi plăcea lui să creadă, „să etaleze” — o jachetă albastră cu nasturi din alamă. Renunţase la toate acestea, pentru că, sincer vorbind, lumea se aştepta la Altceva din partea lui. Se trezise deodată cap de familie, însurat cu Lal Pennecuick, o femeie foarte raţională, nu frumuşică, dar drăguţă, care îi făcuse două; fete, pe Marjorie şi pe Heather. În prezent, o vedea mai rar pe Lal, dar era de înţeles, pentru că nepoţii îi acaparau aproape tot timpul şi oricum, şi el avea mai multe de făcut acum, că începuse să se mişte mai încet din cauza vârstei.

În ciuda presiunilor vieţii de familie, altfel foarte satisfăcătoare în felul ei, şi a solicitărilor istovitoare ale unei afaceri restrânse, dar respectabile, care îi oferea la fel de multe satisfacţii ca şi căsnicia, el şi L-ai continuau să se întâlnească în fiecare seară, în pat. Amândoi erau cei mai fericiţi atunci când îşi povesteau întâmplările de peste zi. Avea încredere în discreţia lui Lai, iar uneori îi relata chiar şi cele mai reprobabile mofturi ale clienţilor săi cei mai respectaţi; iar ea era la fel de sinceră atunci când îi dezvăluia răutăţile ginerelui lor, Oscar Hawkins, sau problemele lui Heather cu menopauza. El însă nu îşi destăinuise preferinţa secretă pentru fiica cea mijlocie a lui Marjorie, pe nume Jenny, pentru că ar fi simţit că îi trădează pe ceilalţi nepoţi.

Arnold Wyburd se făcu că nu aude ceea ce nu putea fi decât un pârţ înfundat, care venea dinspre patul clientei sale; nu îşi aducea aminte

să mai fi auzit vreodată o femeie dând vânturi. Era imposibil să îşi dea seama dacă doamna Hunter auzise: părea prea adâncită în gânduri sau în somn.

De fapt, ea nu se mai îngrijea de condiţia ei fizică decât dacă avea vreo durere. Însă mirosurile urâte nu o prea deranjau. Accidentele acelea din ce în ce mai dese. Măcar le dădeau infirmierelor ceva de făcut.

Iar avocaţii? Ce făcea Arnold Wyburd? Nu credea că mai face dimineaţa şi altceva decât să citească *The Herald* în biroul lui de modă veche. Bine că trebuia să le plătească pe infirmiere şi pe doamna Lippmann. În afară de asta, doamna Hunter se vedea nevoită să îi inventeze tot felul de sarcini minore: să caute slujnice ieşite la pensie ca să vadă dacă nu cumva au nevoie de un ajutor financiar sau să se intereseze de orarul avioanelor.

Oare când venise la Kudjeri cu actele pentru terenul pe care i-l cumpărase Alfred în Sydney şi unde avea de gând să moară — nu în vreun sanatoriu şi cu siguranţă nici în vreun sat uitat de lume ca Thingummy Village, mulţumesc frumos —, oare atunci îl văzuse pentru prima dată pe tânărul Arnold? Nu-şi aducea aminte să-l fi văzut înainte de asta. Părea atât de sfrijit şi de pedant, şi foarte palid, pe lângă Alfred cel grosolan şi rumen. Era tot ce considera ea că trebuie să fie un avocat. Părea să îi fie cald în hainele lui de oraş, sobre şi ridicole, aşa că ea îi sugerase să îşi dea sacoul jos, însă el refuzase.

Apoi, după ce a reflectat îndelung la propunerea ei, s-a răzgândit. În timp ce Arnold ducea haina de la canapea către spătarul unui scaun, Elizabeth a simţit un miros vag de căldură umedă, nu chiar transpiraţie: cu siguranţă nu semăna cu duhoarea de cotoi pe care o emană de obicei bărbaţii.

(De ce îmi revin toate amintirile astea, când nu mai ţin minte nici ce-am mâncat la prânz, sau dacă am mâncat? Trecutul mi s-a imprimat în memorie, presupun. Aşa cum sunt însemnate vitele cu fierul înroşit.)

Oare Arnold era deja însurat pe vremea aia? Da, trebuie să fi fost. Vorbiserăm în treacăt despre copii în timpul cinei. Da. Vrednica L-ai adusese deja pe lume primul copil şi îl aştepta pe cel de-al doilea. După cină, intraseră în cameră Dorothy şi Basil: Dorothy încă era slăbită după bronşita din iarna aceea (motivul oficial pentru care Alfred propusese să construiască o casă în Sydney); Basil, pe de altă parte, nu fusese niciodată bolnav şi era moale ca o mămăligă. Copiii nu îl agreaseră pe domnul Wyburd: nu e de mirare, îi plictisea. Mai târziu, Dorothy a făcut o pasiune pentru soţia lui. În puţinele ocazii în care se întâlneau cu toţii, stătea tot timpul pe capul lui Lai, petrecându-şi braţele pe după gâtul ei pistruiat şi încercând să i se

cuibărească la piept. Destul de caraghios. Chiar şi Basil obişnuia să stea de vorbă cu doamna Wyburd, la o vârstă la care începuse să se supere pe toţi ceilalţi; încerca să o tragă pe soţia avocatului într-un colţ, ca să-i povestească despre ambiţiile lui. Bine măcar că era politicos.

Dar Arnold era crispat în prezenţa copiilor, indiferent cine mai era lângă el. În seara aceea, la Kudjeri, îi aprinsese lui Elizabeth ţigara, iar mâna îi tremura. Ea îl ţinuse de încheietură, ca să îl ajute, şi fusese surprinsă să vadă cât de musculos îi era braţul. Poate că îl putea învăţa cum să aibă mai mult curaj. Da, asta era ceva ce le putea împărtăşi tuturor. Poate. Ei uneia nu îi fusese niciodată frică.

Fusese o seară groaznică. Alfred adormise, după ce le povestise despre berbeci şi despre iapa Gimerack, care fătase un mânz cu o noapte înainte. Tânărul Arnold Wyburd, care se simţea stânjenit în cămaşa lui comodă, privea cum îţi legănai glezna, în timp ce încercai să găseşti un subiect de discuţie care să pună capăt agoniei. (L-ai îşi scurtase fusta numai după ce restul lumii uitase că fustele puteau fi şi scurte.) A doua zi dimineaţă, el a plecat şi nu l-ai mai văzut; nici nu aveai de ce să-l mai vezi; de-ajuns că Alfred se oferise să îl conducă cu Bentleyul până la Gogong, ca să prindă trenul.

(Toate serile la ţară erau anoste. Oamenii se îndrăgostesc de ele doar după ce pleacă departe şi uită detaliile. Ce ciudat că mai ţin minte supleţea încheieturii netede şi fără păr a lui Arnold.)

Atunci când s-a construit casa — invidioşii şi amatorii de senzaţional o numeau „conac”, deşi nu era: avea doar patru saloane şi tot atâtea dormitoare, fără a pune la socoteală camerele slujnicelor —, ai hotărât să nu dai ocazii de bârfa, mutându-te cu prea mult tam-tam. Mai mult decât atât, la Sydney s-a făcut totul de la zero, spre deosebire de Kudjeri, cu toate acele monstruozităţi moştenite. Pe Moreton Drive existau ebenişti, decoratori şi aşa mai departe, care făceau din răbdare o virtute. Întârzierea cu care te-ai mutat — precum şi adresa din mijlocul pustietăţii — ar fi trebuit să astupe gura celor mai mulţi. Dar oamenii încă vorbeau, mai ales cei bârfitori şi neserioşi. „Vai, Elizabeth, dar nu te izolezi prea mult dacă te duci să locuieşti în Centennial Park? Pleci din sălbăticie ca să te stabileşti, practic, în sălbăticie! Nu ştim pe nimeni care să locuiască pe Moreton Drive”. Nu putea să răspundă decât „De acum înainte o să ştiţi pe cineva, nu-i aşa?”. Era, cu siguranţă, foarte nisipos, aproape că se formaseră dune oriunde nu erau construite case; ramurile de callistemon foşneau atunci când bătea vântul, adică mai mereu. Dăuna grădinii şi părului. Dar avea de gând să le arate ea tuturor.

Avea încredere în originalitatea şi în gusturile ei; toată lumea recunoştea că acestea se numărau printre calităţile sale. Nu o interesau bunurile de dragul bunurilor, dar nu putea să se abţină când

vedea ceva frumos şi, adesea, costisitor. Celor care o acuzau de extravaganţă le răspundea: „Probabil c-o să devină mai valoroase cu timpul”. Dar nu era materialistă, absolut deloc. Raţionamentul ei era: dacă nu pot să te las cu gura căscată, dacă nu pot să te scot din amorţeala casei tale hidoase înseamnă că am dat greş. Îşi dorea cu adevărat să îşi îmbete cunoştinţele cu plăcerea frumosului, aşa cum se îmbătase şi ea.

Ah, astăzi îi venea să îşi înfunde ochii mai adânc în orbite, ştiind că nu îşi va mai vedea niciodată salonul cel lung, ale cărui nuanţe de arămiu, rubiniu şi verde smarald se armonizau cu draperiile brune, trase pentru a ţine la distanţă soarele de după-amiază.

„Vedeţi”, zicea ea, „nu puteţi spune că e extravagant dacă e frumos, nu-i aşa?” O zicea stând în picioare, în capul scărilor. Desfăcându-şi larg braţele, pentru a-şi îmbrăţişa casă, din care făcuse o operă de artă; însă fără să uite vreo clipă de soţul ei, de copii şi de cele două slujnice care o priveau. Dacă exagera puţin, o făcea pentru că avea veleităţi de actriţă. (Oamenii spuneau despre Basil mai târziu: „Se vede de unde şi-a moştenit talentul.”)

Numai că acum vorbea Alfred: „Nu te entuziasma prea tare, Betty, suntem cu toţii plini de admiraţie”. Bietul, dragul de Alfred! Uneori îi venea să îl mănânce cu totul, atât îi era de recunoscătoare. Când el, de fapt, şi-ar fi dorit un devotament blajin. Ea încerca întotdeauna să îl implice şi pe el în ceea ce făcea: „Vino să-ţi vezi camera… biroul… pe care sper c-o să-l foloseşti… când o să vii să stai cu noi… sper să devină o obişnuinţă, dragul meu… pentru c-o să ne fie dor de tine, nu-i aşa? Dorothy?” O zicea târându-l pe Alfred, şi numai pe el, de mână, de mâna lui aspră — pentru că pusese şi el osul la treabă în timpul construcţiei casei de la Kudjeri, ca să-i înveselească pe muncitori —, o mână pătrăţoasă, simplă, care încerca să îi răspundă la entuziasm într-o manieră masculină, strângându-i uşor degetele în semn de încurajare. (Pe durata întregii lor căsnicii, încercaseră să îşi încurajeze unul altuia pasiunile plicticoase.) „Ce-o să lucrez în camera asta de lucru?” râdea el cu jumătate de gură. „Dacă o s-o folosesc vreodată”.

Şi totuşi, ea a descoperit că Alfred citea: strânsese o bibliotecă întreagă de cărţi surprinzătoare şi buchisite, după cum o dovedeau petele de pe file şi firimiturile dintre pagini. Asta a aflat-o de abia în ultimele luni dureroase pe care le-au petrecut la Kudjeri, din nou împreună.

Înainte, când venea pe la ei şi le cerea să îi pregătească o cameră în Moreton Drive, obişnuia să meargă la film. Dar Basil nu înţelegea ce vedea tatăl lui la filmele alea pe care le urmărea. Băiatul râdea cu vocea lui în schimbare. (Glasul subţire şi cristalin i se îngroşase.) Basil era în perioada lui cea mai groaznică şi îşi folosea cruzimea sub paravanul frumuseţii: exact ca o prună încă necoaptă, care îţi face

gura pungă dacă muşti din ea. Dar avea dreptate când venea vorba despre filmele acelea grosolane; după ce te-ai ţinut după el o dată sau de două ori, ai ajuns la concluzia că Alfred înţelegea ce voia el, râzând când nu era nimic de râs şi plângând — bănuiai tu — când o actriţă banală, cu bucle spiralate, îşi aducea băiatul din flori să fie botezat în biserica patronată de familia tânărului tată al copilului. Ce-i drept, şi tu lăcrimai puţin, cu toate că era ridicol. Sau poate lăcrimai pentru că Alfred încerca să te apuce de mână şi să îşi împingă coapsa în coapsa ta. (Dacă se aprindeau luminile şi te trezeai în sală cu toţi cunoscuţii tăi?!)

Pleoapele doamnei Hunter s-ar fi putut transforma în coji de nucă dacă nu ar fi început să se prelingă lacrimi de sub ele: din ochii ei bătrâni şi pestriţi, care încercau să-şi stăpânească emoţiile.

Nici chiar după despărţire (o despărţire neoficială) nu se abţinea niciodată când el venea de la Kudjeri la Sydney. Era hotărâtă să îşi arate recunoştinţa şi să îl recompenseze cu afecţiune pentru libertatea pe care i-o oferise. (Şi el trebuia să admită că afecţiunea este mai puţin vijelioasă decât pasiunea.) Obişnuia să facă un semn, să tuşească un pic prea teatral, să trântească un sertar sau să constate cu un glas foarte ascuţit: „Ce ţi-e şi cu soţii Wyburd! Crezi că ea ştie cum să se poarte cu el?” Iar Alfred venea la ea din camera cealaltă, în picioarele goale, şi imediat îşi dădeau jos masca. Dacă ar mai fi trăit, spera că şi el şi-ar fi amintit cu la fel de multă încântare plăcerile acestei relaţii mai potolite, mai terapeutice.

Ceea ce nu însemna că cealaltă etapă a relaţiei lor nu fusese necesară sau oportună; lucrurile importante sunt necesare. Şi copiii lor erau importanţi. Ea încă visa la săgeţile pe care Alfred le înfipsese în pântecul ei.

Dar Arnold Wyburd era necesar?

După mutarea la Moreton Drive, nu prea l-a mai văzut. Keemis era prea posesiv: un filfizon bătrân, cu reputaţie de vânător de fuste; purta joben şi o cravată albă, îngustă, care semăna mai mult cu o panglică, trasă prin ceva ce arăta ca o verighetă. Era însurat cu Millicent, o persoană pe care nu o vedeai niciodată: lumea spunea că ar fi infirmă. Bătrânul avea un comportament foarte cuviincios: sugea bomboane de mentă, de exemplu, ca să-şi ascundă respiraţia urât mirositoare. Ea ar fi preferat mirosul puternic de tutun, care se simţea totuşi, în ciuda aromei de mentă. De ziua ei primea flori de la Keemis: trandafiri galbeni. De Crăciun, o cutie de bomboane franţuzeşti cu lichior. Archie Keemis era un om care făcea ca viaţa să pară fără de sfârşit: apoi a murit pe Pitt Street, de Ziua Cupei [5], în drum spre clubul de echitaţie. Durerea pe care a simţit-o pentru omul acela, care nu însemnase mare lucru pentru ea, a fost mai neaşteptată decât oricare alta din viaţa ei. Probabil din cauză că se produsese atât de subit, din

cauza şocului de a pierde o constantă din viaţa ei, un om pe care se putea baza. Un întreg cortegiu funerar, compus aproape numai din bărbaţi, o urmărea cu privirea, deşi se prefăcea că nu. Ea s-a bucurat că se gândise să poarte un voal. Se uitau să vadă ce însemnase soţia lui „Bill” Hunter pentru avocatul decedat. Iar Millicent Keemis nu era de faţă. Absenţa soţiei, chiar dacă o fi fost invalidă, îi determina pe bărbaţii aşa-zişi perspicace să creadă că ghicesc motivul prezenţei lui Elizabeth Hunter. (Ataşamentul sincer, descoperise ea, pare adeseori mai suspect decât infidelitatea propriu-zisă: probabil că nimeni — bine, aproape nimeni — nu bănuise aventurile ei, care chiar avuseseră loc; existaseră şi altele, care nu avuseseră loc, fiindcă poţi să înşeli şi în mintea ta, cu o bijuterie, o casă, un copil, o femeie… N-ar fi putut merge până la capăt cu o femeie, sau nu mai departe de un flirt, de o atingere de mână. Oare cine a spus — vreo brută uitată — că „singurele ei adultere adevărate sunt cele pe care le comite cu sine”? Trebuia să încerce să îşi amintească.

Nu Archie Keemis — în ciuda reputaţiei lui de donjuan, fusese întotdeauna un om respectuos. Prea bătrân. Prea politicos. La fel ca şi asociatul lui secund, Arnold Wyburd. Archie fusese cel care îi sugerase să îşi facă un testament — cu numai câteva săptămâni înainte să fie găsit mort pe Pitt Street. (Mort… înainte se ferea de acest cuvânt, îl vedea ca pe o piatră; apoi devenise mai degrabă o idee, care învăluie trupul ca o negură, rătăcind prin minte, sub formă de gânduri fragmentate şi împrăştiate, dar niciodată înfricoşătoare sau personale.) Şi iată-l pe Archie, care îi cerea să se gândească şi la moarte, odată ce dobândise nişte proprietăţi pe care le putea lăsa moştenire: casa din Moreton Drive era a ei; bijuteriile, la fel, împreună cu acţiunile pe care le trecuse Alfred pe numele ei după ce se căsătoriseră. Nu se gândise niciodată la asta. Poate că s-ar fi simţit destul de importantă dacă nu ar fi fost neliniştea aceea, care îi dădea dureri de stomac. Documentul în sine era absurd: frazele complicate pe care el insistase să le construiască în jurul dorinţelor ei simple. Politeţea lui gravă o făcea să zâmbească, pe când stătea răsucindu-şi inelele, privind tot ce era de privit în acel birou prăfuit; întotdeauna îi plăcuse să vadă tot ce era de văzut. Pentru a o scuti de un drum până în oraş — drum pe care îl făcea zi de zi, cu maşinuţa ei electrică, chiar şi când nu avea un motiv anume —, avocatul a promis că îi va aduce o schiţă a contractului, pe care să o aprobe.

Apoi au primit un telefon prin care erau informaţi că domnul Keemis nu se simţea prea bine: nu venise la birou în ziua aceea; domnul Wyburd urma să aducă schiţa după prânz.

Arnold Wyburd era îmbrăcat în gri de data asta: mai bine decât negrul acela închis pe care îl purtase la Kudjeri. Când Elizabeth a intrat în cameră, el stătea în picioare şi se uita pe fereastră. S-a trezit

gândindu-se că i-ar plăcea să îi atingă spatele curbat, să îşi încolăcească braţele pe după mijlocul lui, iar apoi să urce până când mâinile i s-ar fi înnodat în jurul pieptului lui; să se lipească de silueta sa splendidă, zveltă şi gri.

Probabil că şi-a dat şi el seama. Dar, pentru că nu s-a întors imediat, lui Elizabeth i-a trecut prin minte că Arnold încearcă să amâne momentul în care va da ochii cu ea. Simţea o roşeaţă urcându-i în obraji şi îşi încleştă fălcile, ca să împiedice fierbinţeala care îi pârjolea gâtlejul să se transforme în ceva condamnabil. Era o zi caldă, nu toridă, iar din grădiniţa de afară răzbătea un miros de dafin. Atunci când Arnold nu a mai putut amâna să se întoarcă spre ea, lui Elizabeth nu i-au atras atenţia ochii lui, ci picăturile de sudoare ce i se adunaseră în scobitura uneia dintre tâmple.

Scoteau sunete unul către altul: de bun venit, de scuze — vorbe de complezenţă, s-ar fi zis. El ţinea în mână testamentul împăturit, garanţia morţii ei viitoare. Era să nici nu observe că hârtia este legată cu o panglică ce îi dădea un aer oarecum cochet.

„Nu trebuie să-ţi fie frică”, spusese ea; ar fi sunat mai surprinzător dacă nu ar fi făcut parte dintr-un plan sau o teorie care, credea ea, încolţise deja la Kudjeri, când îl ţinuse de încheietura braţului palid, dar musculos, pentru a opri unduirea flăcării pâlpâitoare. Începuse să intre în amănunte. O amuza pe doamna Hunter să îşi aducă aminte: „Ştii, desigur, că sunt mult mai în vârstă decât tine… M-am măritat târziu: aveam treizeci şi doi de ani; n-are de ce să-ţi fie frică”. Irelevanţa tuturor acestor detalii le făcea să sune prostesc, chiar şi după atât timp. Probabil că îşi spusese încă de la început că Arnold e un băiat cam nătâng. Ea era foarte calmă; iar calmul a învins: probabil că l-a impresionat mai mult decât L-ai Pennecuick şi cele două fetiţe, Marjorie şi cealaltă, cum o chema. Nici tu nu uitaseşi de Dorothy şi de Basil: se plimbau prin parc cu bonele lor. Nora — îi cunoşteai obiceiurile — probabil se întorsese la romanul ei de duzină; Gertrude, care sigur se aşezase deja pe scaunul ei de răchită, probabil că sforăia, cu burta plină de ceai şi biscuiţi.

Atât era de calmă, încât l-a molipsit şi pe Arnold Wyburd: niciodată nu s-au mai familiarizat două guri străine atât de repede.

— O, Doamne!

Doamna Hunter era atât de chinuită de vinovăţie, încât avocatul bătrân de lângă geam se întrebă din nou dacă nu cumva ar trebui să vină lângă pat şi să încerce să îi aline suferinţa.

Să faci dragoste în timpul zilei; era prima dată, din câte îşi aducea ea aminte; şi da, cu siguranţă era prima dată când Arnold Wyburd îşi dăduse hainele jos în public. Părea să-i fie mai uşor, după ce se descotorosise de pantofi. Patul era atât de minunat de rece, încât o făcuse să tremure; nu fusese niciodată atât de strălucitor. Închisese

ochii — şi din modestie, dar şi pentru a-l ajuta pe Arnold să găsească acel curaj pe care îşi promisese singură că îl va ajuta să-l descopere. Numai că, în cele din urmă, Arnold nu părea să aibă nevoie de inspiraţie. Respiraţia lui greoaie i-a spulberat teoria. Aşa că şi-a deschis ochii şi i-a contemplat trupul alb, musculos, aproape lipsit de păr. Atunci când ieşea la suprafaţă să respire, Arnold era cel care ţinea ochii închişi. Ca să nu îi vadă chipul, pentru că nu era L-ai? Cel puţin ea îşi dădea seama, indiferent dacă avea ochii închişi sau deschişi, că el nu e Alfred; asta nu era nici dragoste, nici ataşamentul molcom pe care îl cunoscuse ea mai târziu. Din partea ei era numai dorinţă, iar din partea lui Arnold, un fel de frustrare defulată. Era atât de uşurată, încât aproape că a început să râdă. Dar el nu simţea nici cea mai mică trepidaţie: era prea concentrat; iar ea părea să îl liniştească din ce în ce mai mult. După orgasmul lui, ea i-a luat capul între mâini şi a încercat să îi aşeze pe gură admiraţia care o copleşise: pentru că el reuşise să treacă de o barieră. Cu ajutorul ei.

Însă Arnold a dat-o la o parte, s-a desprins din strânsoarea ei şi s-a lovit la degetul de la picior. „Nu mi-o voi ierta niciodată, doamnă Hunter, aveam o poziţie de încredere în ochii atâtor oameni…” Bietul om! „Dar noi nu ne iubim, Arnold; eu sunt de vină, pentru că nu te iubesc, dar mi-a plăcut la nebunie, e ceva ce trebuia să se întâmple, ceva de care tu o să uiţi, iar eu o să-mi amintesc cu plăcere”. O prostie din partea ei să sugereze că numai Arnold este absolvit de vină. Nu uitase niciodată bretelele lui, care încercau să o impresioneze prin monstruozitate. Niciodată nu sunt bărbaţii mai pedanţi decât atunci când poartă bretele. „Ei bine, prefer un avocat pedant decât unul libidinos”, şi-a spus ea.

Nu-şi aducea aminte cum plecase Arnold Wyburd. Nu chemase niciun taxi; probabil că mersese pe jos până la staţia de tramvai. Când coborâse scările, copiii tocmai se întorceau din parc, iar lui Elizabeth i-au căzut ochii pe schiţa testamentului. Îşi dorea să fi fost versiunea finală. A doua zi dimineaţă, s-a dus singură până în oraş, cu maşina ei electrică, şi i-a lăsat schiţa aprobată unei tinere de la Keemis & Wyburd: Arnold nu şi-a făcut apariţia; iar bietul Archie era acasă, pregătindu-se să moară pe Pitt Street.

— Cine vrea să pape micul dejun?

Prea multe zdrăngăneli, hârşâituri şi bombăneli: o întrerupere prea brutală a gândurilor şi liniştii ei.

— Tu cine eşti? întrebă doamna Hunter.

— Sunt infirmiera dumneavoastră, sora Badgery. Şi iată un delicios ou fiert!

— Speram că eşti cealaltă… Mary. Nu m-a părăsit, nu-i aşa?

— E jos, bea o ceaşcă de cafea. Sora a ieşit deja din tură. Mai zăboveşte puţin, cu speranţa c-o s-o zărească pe… fiica

dumneavoastră.

— Ah, da. Nu s-au cunoscut. De Santis s-a angajat aici cu altă ocazie, când mă întorsesem de pe un ştiu ce insulă. Dorothy tocmai plecase înapoi în Franţa, după unul dintre accesele ei de furie.

— Iată şi ouşorul cel delicios, draga mea doamnă! Gura mare, doamnă Hunter!

Doamna Hunter îşi ridică bărbia.

— N-am mai luat micul dejun… de când m-am măritat. Îmi place să iau un prânz sănătos — acum i se spune „masă principală” — şi să mănânc ceva uşor seara.

Şi, cu aceste cuvinte, gingiile i se încleştară.

— Doar o linguriţă!

Doamna Hunter simţea cum lingura din os a surorii Badgery se luptă să îi desfacă buzele.

— Sunt sigură că nu vreţi să mă dezamăgiţi. Sau să-l dezamăgiţi pe domnul Wyburd, aici de faţă. Nimeni nu vă doreşte binele mai mult decât domnul Wyburd.

— A, da, avocatul meu. V-aţi cunoscut?

Sosirea surorii Badgery, cu oul acela nesuferit, o derutase pe doamna Hunter: se temea ca nu cumva să o lase mintea înainte să ajungă Dorothy, dar mai ales Basil, care avea să întârzie.

— Da, ne cunoaştem. Nu-i aşa, domnule Wyburd?

Sora Badgery îi făcu avocatului cu ochiul, apoi îşi umezi dinţii deja strălucitori.

Domnul Wyburd o ştia prea bine. Îi făcuse un semn din cap când intrase discret în cameră, cu tava în mână; îi amintea avocatului de o găină albă: curioasă, harnică într-un mod ostentativ, nătângă, uşor de ofensat. Vinerea, după muncă, se ducea la el la birou să îşi primească cecul. (Aşa hotărâse doamna Hunter pentru toţi angajaţii, nu ca să îi dea lui încă o bătaie de cap, ci ca să îi încurajeze să socializeze.) Sora Badgery obişnuia să mai stea un timp, ca să îşi etaleze ifosele de absolventă a unui stagiu la spitalul Royal Prince Alfred şi de fostă soţie de cultivator de ceai din Ceylon.

Cu buzele tremurându-i uşor, domnul Wyburd murmură abia desluşit:

— Eu şi sora Badgery suntem vechi prieteni.

Doamna Hunter înghiţi a treia gură de ou greţos, care, simţea ea, i se prelinsese şi pe bărbie, însă Badgery era prea flatată de cuvintele lui Arnold ca să observe.

— Domnul Wyburd, reuşi să îndruge doamna Hunter, ar trebui să ia şi dumnealui micul dejun. Îl aşteaptă. Sper că e un mic dejun demn de un bărbat, Arnold. Femeile de altă naţionalitate nu înţeleg că un bărbat îşi ia toate puterile din micul dejun.

Sora Badgery râse la auzul acestei glume; toate lucrurile de pe tavă

zăngăniră.

— Nu mă îndoiesc c-o să fie un mic dejun cât se poate de mulţumitor, zise domnul Wyburd, iar sora Badgery râse din nou, de parcă şi el făcuse o glumă.

— Nu ştiu de ce nu te-ai dus până acum, se precipită doamna Hunter.

Nerozia unei slujnice îi transforma imediat plămânii într-un furnal.

— Dormeai atât de bine, se justifică el, n-am vrut să te deranjez.

— Nu dormeam. Doar mă gândeam. Sper că doamna Lippmann ţi-a gătit un cotlet — sau ceva picant, nişte rinichi. Alfred lua cu el cotlete *reci* atunci când se ducea să angajeze sau să adune oameni. Oribil! Dar asta le place bărbaţilor. Ia-l, soră, arată-i drumul!

— Sunt sigură că domnul Wyburd ştie drumul. Cred că dânsul mi-ar putea arăta cotloane din casa asta de care nici nu ştiu că există.

Sora Badgery mai râse puţin, iar domnul Wyburd coborî scările, extrem de ruşinat.

— Acum poţi să laşi deoparte blestematul ăla de ou. Trebuie să faci ceva pentru mine. Urgent.

— Serios? Dar cafeaua? V-aţi uitat cafeaua, doamnă Hunter.

Aşa era.

— Ai pus coniac în ea?

— Bineînţeles, ce rost ar mai avea viaţa mea dacă aş uita de coniac?

Doamna Hunter dibui ceaşca şi o luă în mâini, căutându-i marginea cu buzele. O găsi, iar vigoarea i se întoarse într-un şuvoi frenetic, prin pâlnia gurii, până în degetele reci de la picioare.

Sora Badgery privea căţeluşul acela bătrân şi orb cu înţelegere, chiar cu afecţiune. Nu aproba consumul de alcool, dar trecea cu vederea coniacul doamnei Hunter. Îi admira pe cei bogaţi şi îi plăcea să lucreze pentru ei, pentru că îi dădeau un sentiment de siguranţă, de apropiere, chiar şi indirectă. Când vorbea cu prietenele ei, le zicea pacienţilor bogaţi pe numele mic; cunoştea îndeaproape străini despre care citise în ziarele de scandal: deja nu mai erau străini, dacă citeai despre ei suficient de des.

Doamna Hunter îşi sorbea cafeaua alcoolizată; în curând, avea să ameţească şi să adoarmă.

— Soră, vreau să mă machiezi pentru sosirea fiicei mele, bolborosi ea luând ultima gură de cafea.

— Să vă machiez? Ştiţi bine că nu pot. Toată viaţa m-am dat pe faţă doar cu apă şi cu săpun bun.

— De-asta mă temeam.

Părea mai mult resemnată decât dezamăgită.

— Măcar de-ar fi fost aici micuţa Manhood… Ea ar şti ce să facă.

— Nu mă îndoiesc. Sora Manhood vine din alt mediu.

— Şi ce? Ea a crescut la o fermă de bananieri. Iar tu eşti fiica unui

mecanic de locomotivă.

— Tata a fost inginer şi a lucrat în slujba statului. Cei trei fraţi ai mei sunt funcţionari publici, iar doi dintre ei sunt administratori ai Bisericii Prezbiteriene.

Pe doamna Hunter nu o interesa la fel de mult ca pe sora Badgery.

— Am fost crescută de nişte părinţi foarte stricţi. Chiar şi după ce mi-am început pregătirea ca asistentă, tata se aştepta să-i povestesc în detaliu activităţile mele din timpul liber. Cât despre sora Manhood, ea ieşea la dans cu primul rezident care o invita. Ştiu asta sigur. Dar să nu credeţi că am ceva cu sora Manhood! Vai de mine! E o fată încântătoare, atât de plină de viaţă… Chiar mi-e drag de sora Manhood, dar mi-aş dori să nu se aranjeze atât de mult; cine n-o cunoaşte şi-ar putea face o impresie greşită.

— Îmi place să fiu aranjată, spuse doamna Hunter. Îmi dă o… iluzie de… frumuseţe. Bineînţeles, poate că n-am fost niciodată frumoasă. Nici chiar în perioada mea de glorie, n-am putut fi niciodată sigură decât de ceea ce vedeam în ochii altora… dar acum nici nu mai văd bine.

— Îmi pare rău, draga mea doamnă, dar nu vă pot ajuta deloc cu cosmeticele.

Sora Badgery simţea unele remuşcări în timp ce lua ceaşca din mâinile bătrânei.

— Vă pot ajuta cu altceva?

Infirmiera aştepta cu răsuflarea tăiată: plosca îi era şi aşa destul de nesuferită, dar, pe deasupra, aproape de fiecare dată când îşi ridica pacienta de pe toaletă o apucau durerile de spate.

— Da. Ar fi ceva, spuse doamna Hunter. Cutia mea cu bijuterii. Măcar aşa n-o să mă simt complet dezbrăcată.

Sora Badgery începu să se agite de colo colo. Bijuteriile jucau un rol atât de important în viaţa stăpânei lor, încât oricare membru al gospodăriei care asista la acest ritual se simţea deodată mai important.

Doamna Lippmann îndrăznise odată să remarce:

— N-ar trebui să-şi etaleze bijuteriile în faţa oricui vine pe aici. Electricianul, spălătorii de geamuri…

Dar se ştia despre menajeră că este invidioasă de felul ei.

— Sărăcuţa, e tot ce are şi ea de arătat şi tot ce iubeşte pe lumea asta, răspunsese sora Badgery.

— I le-ar putea fura cineva… sau ar putea chiar s-o omoare pentru ele.

— Nu cred c-ar îndrăzni cineva.

Doamna Lippmann fusese de acord.

Când aduse cutia, sora Badgery întrebă:

— Nu vreţi să v-o deschid eu?

— Nu, mulţumesc.

Încuietoarea răspundea mai greu la degetele mai agile: bătrâna îi cunoştea toate secretele. Ştia fiecare centimetru al cutiuţei zdrenţuite, învelite în catifea.

Bijuteriile ei.

Sora Badgery, care credea că le-ar putea recunoaşte pe toate, sau aproape pe toate — ciudat era că niciodată nu îi fuseseră dezvăluite toate —, şi care ştia pe dinafară poveştile lor, dar iarăşi, nu pe toate, pentru că poveştile dădeau naştere mereu altor poveşti, era fermecată de fiecare dată când i se dezvăluia câte o bijuterie nouă; dar în dimineaţa aceea se simţi ofensată, pentru că doamna Hunter bâjbâise prin compartimentele de catifea şi îşi pusese vreo şase inele pe degete, pe la spatele ei.

— Ce *bine* vă simţiţi astăzi! Sunteţi foarte activă! zise infirmiera, cu adevărat impresionată. Fiica dumneavoastră trebuie să sosească din clipă în clipă.

— Ah, ce poveste au bijuteriile astea!

Doamna Hunter ştia că ajutoarele sale o surprinseseră de multe ori povestind despre perlele ei cândva strălucitoare, însă de mult uitate.

Oricare i-or fi fost sentimentele, sora Badgery nu făcea niciodată vreun gest prin care să se dea de gol: nimeni nu bănuia că ea adoră, de exemplu, rubinul sânge-de-porumbel sau că e în stare să venereze un idol bătrân pentru comorile lui.

Ca să nu îşi mânie strămoşii, infirmiera îşi luă un aer de profesionalism şi anunţă:

— Haideţi să vă ridic un pic mai mult, doamnă Hunter! Hop-aşa!

Şi o săltă pe bătrână pe perne.

Şi iată idolul rezemat de perne, cu degetele-i împodobite răsfirate pe cearşaf, de parcă avea de gând să cânte o partitură complicată.

Ca să pară mai prietenoasă, infirmiera întrebă:

— Vreţi să vă aduc haina din pene de marabu? Sau poate şalul de lână?

— Şalul. Mulţumesc.

Doamna Hunter respira greu: efortul fizic o epuizase.

Sora Badgery o înfăşură în şal. Nici măcar pe un sfânt nu l-ar fi tratat cu mai multă reverenţă, deşi nu credea în sfinţi, cel puţin nu în cei romano-catolici: bleah!

— Nu vreţi să vă aleg un colier pentru această ocazie specială?

— Nu colier. Nu înainte de prânz. Nu pentru Dorothy.

Sora Badgery acceptă observaţia.

— Gordon mi-a dăruit un pandantiv cu ametist.

— Gordon?

— Soţul meu. Nu vă amintiţi că v-am povestit de el?

— Ar trebui.

— Ei bine, Gordon mi-a dăruit un pandantiv. Este de un rafinament

desăvârşit. Încă îl port… dar numai când mă duc în vizită pe la prieteni sau la Balul Infirmierelor şi al Medicilor Rezidenţi.

Deşi doamna Hunter nu văzuse niciodată clar gâtul surorii Badgery, şi-l imagina subţire, alb şi foarte îngrijit: un suport demn de un pandantiv cu ametist.

— Poate că nu v-am povestit niciodată — sora Badgery înainta pe un teren cunoscut —, dar l-am cunoscut pe domnul Badgery, pe Gordon, în drum către Templul Dintelui [6]. Vizitam Ceylonul din plăcere, între două cazuri. Aţi spus ceva? Doamnă Hunter?

Doamna Hunter nu vru să repete, dar li se spunea „flota de pescuit” australiencelor care plecau să îşi arunce năvoadele în Ceylon; în schimb, mărturisi o slăbiciune proprie:

— Ani de zile, am păstrat dinţii de lapte ai copiilor într-o sticlă. Apoi, într-o zi, fără niciun motiv, i-am aruncat.

— Vă povesteam despre călătoria mea în Kandy. Maşina prietenei mele a făcut pană, iar un cultivator de ceai, care se întâmpla să treacă pe acolo, a adus un localnic să ne ajute. Cultivatorul era domnul Badgery. A fost drăguţ şi ne-a invitat să bem ceva. Şi aşa a început totul. La scurt timp, s-a retras din afacerile cu ceai şi a venit după mine în Sydney, cu feribotul.

— A murit, nu-i aşa?

De parcă nu ştiai. Dar văduvei lui îi plăcea să fie întrebată.

— Da, a murit. Dar abia după ce ne-am căsătorit. Atunci mi-a dăruit pandantivul cu ametist.

Doamna Hunter se întrebă o clipă dacă nu cumva ar trebui să îi dăruiască doamnei Badgery ceva din cutia ei cu bijuterii; era mai uşor să oferi cadouri decât să iroseşti emoţii pe care le păstrai bine, în caz de forţă majoră: pe măsură ce trecea timpul, nu ştiai la ce să te aştepţi.

— Ce e cu inelul ăsta ciudat, pe care nu l-am mai văzut până acum? întrebă sora Badgery. Cel de pe degetul mare de la mâna dreaptă.

Bătrâna se odihnea. Degetele-i cenuşii parcă nici nu făceau parte din ea, iar pe degetul indicat se afla un cuib de aur împletit, care înconjura ceea ce părea să fie o cruce, dar făcută din plumb; efectul creat era complet păgân.

— Este un inel etiopian, îi explică doamna Hunter. E singurul lucru pe care mi l-a trimis vreodată fiul meu — în afară de scrisorile în care îmi cerea bani.

Sora Badgery îşi supse măselele.

— Domnul Basil este un om extraordinar! Cel puţin aşa spun ziarele.

— Cred că, atunci când nu sunt extraordinari, oamenii extraordinari sunt la fel de slabi ca şi cei neînsemnaţi.

Simţind o undă de făţărnicie şi de tristeţe în glasul doamnei Hunter, sora Badgery schimbă subiectul.

— Sunt convinsă că fiica dumneavoastră, Dorothy, are o mulţime de bijuterii splendide. O doamnă de rangul ei…

— A rămas cu o situaţie proastă când a părăsit-o el, deşi ea era cea nevinovată. Totuşi, a reuşit să scoată două, trei bijuterii de la familia lui îngrozitoare.

Sora Badgery fu încântată să audă de acest succes material. Aduse o perie şi începu să pieptene părul pacientei.

— Nu cred că ştii cum o cheamă pe fiica mea.

— Păi… Dorothy, nu? Nu mă pricep la numele alea străine.

— O să te învăţ eu, zise doamna Hunter, rotunjindu-şi buzele, ca şi cum ar fi gustat dintr-o mâncare delicioasă, şi umflându-şi nările, ca şi cum ar fi simţit un parfum fin. *Princesse de Lascabanes*, spuse ea, exagerând accentul franţuzesc, ca să-i facă plăcere surorii Badgery. Ia să te aud cum spui.

De voie, de nevoie, infirmiera îi făcu pe plac.

— Dar eu *cum* să-i spun? Se văită ea.

— *Madame*, atâta tot.

— Maddam, maddam, încercă sora Badgery să o imite, iar apoi produse o variantă cu mai multă rezonanţă: mă-*darm*!

Doamna Hunter simţea că îşi ţine infirmiera sub papuc, exact cum îşi dorea; de asemenea, se gândea să i se adreseze fiicei sale cu „prinţesa Dorothy”, pentru propria plăcere şi pentru a-şi impresiona prietenii.

— Maddamm, mă-*darm*!

Mulţumită de noua ei realizare, vocea exersă apelativul toată dimineaţa.

Pe doamna Hunter o linişteau atât de mult bombănelile infirmierei şi coniacul pe care îl băuse, încât i se părea puţin probabil să mai sosească cineva; ar fi fost chiar neplăcut: viaţa ei era prea strict planificată pentru aşa ceva.

— Deschideţi gura! Doamnă Hunter?

Din nou Badgery.

— Orice s-ar întâmpla, trebuie să ne luăm temperatura, nu-i aşa?

Cum i se spunea? Dettol? Era rece, oricum. Sterilizant. Oare era mai bine aşa, să fii sterilizat până nu mai exişti? „Nu mă deranjează să mor, doctore Gidley, dar mă aştept ca infirmierele mele să mă ferească de lucrurile mai rele decât moartea”, cum ar fi musafirii nepoftiţi, mai ales cei cu nervii slabi.

— Oare o să fiu suficient de puternică?

Ţinându-şi pacienta de încheietură, surorii Badgery i se păru inutil să răspundă: pulsul era remarcabil de puternic.

Deodată, fură amândouă uimite, dacă nu chiar speriate, de un eveniment care le întrerupse a bucuria.

Se deschise uşa.

— Soră, poate primi vizite? Era domnul Wyburd, care vorbea prea tare dacă îşi propusese cumva să şoptească şi prea încet pentru tonul său obişnuit. A sosit prinţesa. Fiica ei.

Ca şi cum nu ar fi fost de ajuns, o a doua siluetă trecu, foşnind, pe lângă cea din prag: pentru doamna Hunter, era sunet, parfum, bucurie, disperare; în timp ce sora Badgery vedea o femeie înaltă, zveltă, fără pălărie, la vreo cincizeci de ani (ca să fim amabili), cu o rochie ce nu ieşea în evidenţă prin nimic în afară de simplitate şi cu un şirag de perle care îi săltau la gât şi pe piept, pentru că intrase aproape alergând.

Infirmiera îşi reveni suficient cât să remarce că o prinţesă nu ar trebui să alerge; şi că nu ar trebui să aibă o faţă de cal.

Dar Dorothy mergea înainte neabătută.

— *O, mon Dieu, aidez-moi!*[7] gâfâi ea, înainte să îşi asume un alt rol, sau un alt glas, şi să strige: „Mamă!” Şi apoi, pe o voce mai joasă: „Mămico!”

Apoi, ca prin minune, o cortină se trase peste chipul intrusei, la vederea bătrânei *mămici* susţinute de perne, cu un termometru ieşindu-i din gură; dacă exista vreo urmă de viaţă în ea, era viaţa generată de bijuteriile care îi împodobeau ghearele ţepene.

Prinţesa căzu pe pat şi încercă să înfrunte mirosurile de Dettol şi pudră de bebeluşi, ca să-şi îmbrăţişeze mai mult decât mama: propria copilărie.

Doamna Hunter împinse termometrul cu limba — din fericire, nu îl sparse — şi zâmbi, însă era greu de spus dacă de fericire sau de spaimă.

Într-un sfârşit, râse printre şiroaiele de lacrimi.

— Prea multă agitaţie! Cred c-am făcut pe mine.

Madame de Lascabanes simţise cum temerile, împreună cu o dorinţă bolnăvicioasă de a fi acceptată, se transformaseră în furie atunci când fusese nevoită să îndure umilinţele de la aeroport.

Răsfoindu-i paşaportul, domnul de acolo spusese:

— Prinţesa Dorothy de Lascabanes, nu? Cetăţeancă franceză. Născută în Gogong, Australia. Ca să vezi!

Prinţesa s-a uitat cu duşmănie din spatele nasului ei alb. Sânii, destul de plaţi, i se arcuiau sub rochia simplă pe care o alesese pentru călătorie: vechea ei rochie de nădejde Chanel; oare cum o să se descurce când o să se uzeze de tot?

— De ce vă interesează unde m-am născut?

Se dezobişnuise să folosească limba engleză şi vorbea cu precipitaţii.

— Citeam şi eu ce scrie în paşaport.

— Nu credeam că mai contează unde m-am născut, în circumstanţele de faţă.

Faptul că se dezobişnuise să vorbească limba făcuse ca remarca să

sune nepoliticos, însă asta fusese şi intenţia ei, până la urmă.

— Aşa-mi trebuie, dacă am vrut să fiu prietenos. Dar n-am nimic cu dumneavoastră, doamnă. Bine aţi venit în ţara natală! A râs bărbatul şi i-a înmânat paşaportul.

— O să vă fac plângere, a început ea.

Dar unde? Şi pentru ce?

De fapt, era mai umilită de răbufnirea ei morocănoasă decât de atitudinea funcţionarului însărcinat cu verificarea paşapoartelor, care poate nu fusese totuşi impertinent.

La vamă ar fi putut să iasă mai rău, dacă nu şi-ar fi pus lacăt la gură, hotărâtă să răspundă la orice întrebare cât putea ea de succint şi de obiectiv: de fapt, asta o învăţase simţul franţuzesc al economiei.

Un tânăr în uniformă a început să îi scotocească ursuz prin cele două bagaje pe care şi le făcuse singură, cu o iscusinţă desăvârşită, punându-i răbdarea la încercare. Scormonea prin cutiuţa în care îşi ţinea ea cosmeticele, şerveţelele şi câteva bijuterii, ca şi cum ar fi vrut să o provoace, însă nu a reuşit să obţină nicio reacţie din partea ei; nici măcar atunci când şi-a trecut mâinile printre bijuterii, cu o expresie cinică pe chip, de parcă le-ar fi estimat valoarea. (Erau, cu siguranţă, impresionante: unele doar uşor lucioase, iar altele, în lumina slabă din aeroport, de-a dreptul strălucitoare. Prada ei de război. Dacă nu ar fi ştiut atât de multe detalii despre viaţa personală a lui Hubert, ar fi putut pierde bătălia pentru bijuterii; dar *cette créature vulgaire*, *cette infecte Australienne*[8] pur şi simplu ştia prea multe ca fosta sa *belle-mère*, prinţesa bătrână Étienne, să poată lansa un atac virulent.)

Cel puţin obrăznicia funcţionarului de la vamă nu s-a manifestat şi verbal; altfel, prinţesa nu ar fi putut suporta. Şi-a ascuns ranchiuna în spatele unui văl de tăcere, pe când el îşi vărsa în pumn, tot în tăcere, câteva dintre pastilele ei de dormit; nu a zis nimic nici măcar atunci când tânărul şi-a lăsat amprentele pe cartea ei, răsfoind-o, sperând atât de tare să descopere vreun secret, încât mai avea puţin şi rupea cotorul nepreţuitei sale *La Chartreuse de Parme*.

Funcţionarul nu a deschis gura decât ca să mormăie ceva în timp ce îi lipea o bandă adezivă pe bagajul pângărit:

— Pun pariu că sunt frumoase cărţile astea franţuzeşti ale dumneavoastră.

Pentru o clipă, a regretat că insistase să nu o aştepte nimeni la aeroport şi că evitase linia aeriană pe care era foarte probabil să o aleagă Basil. Tot ce putea face acum era să îi ignore pe funcţionari, să îşi coboare pleoapele uşor umede, să şteargă de praf haina pe care o căra în mână (cea de lână persană, destul de veche) şi să pornească în urma căruciorului care îi transporta valizele. Dacă ar fi putut să îşi zărească pentru o clipă reflexia într-un geam, şi-ar fi recâştigat

încrederea în sine — dacă şi-o pierduse cumva. Şi chiar aşa s-a şi întâmplat. Iar reflexia siluetei sale impecabile a dezamăgit-o.

Ghinionul lui Dorothy Hunter era că se simţea franţuzoaică atunci când era în Australia şi australiancă atunci când era în Franţa. Uneori, îşi dorea să se fi născut finlandeză: poate că nu i-ar mai fi păsat atât de mult. Nu cunoscuse decât vreo doi finlandezi; dar australienii, iată-i, mişunau în jurul ei: bărbaţi în vârstă, ca nişte saltele din care ieşeau câlţii, dar şi unii mai tineri, enervanţi, cu şolduri înguste, rotunjind cuvintele cu emfază; femeile, fie în haine de vară ţipătoare, sub care păreau să nu aibă nimic, fie înfăşurate în veşminte ţepene, din dantelă, strigau monoton unele la altele, din răni nevindecate. Unele dintre ele arătau de parcă se aşteptau să moară cu pălăria pe cap.

Prinţesa de Lascabanes şi-a făcut loc prin mulţime, cu mâinile împreunate ca într-o rugăciune, pe sub haina împăturită pe care o ducea pe braţ. Protejată de acest scut din blană, madame de Lascabanes şi-a croit drum până la şirul de taximetre care plecau şi veneau şi i-a dat un bacşiş prea mare (una dintre legile nescrise ale „sărăciei”) hamalului nevinovat şi cumsecade — sau ce-o fi fost el. Aproape că îşi uitase limba maternă.

Când a urcat în taxi, îi venea să plângă; de fapt, chiar i-au scăpat două, trei lacrimi după ce s-a lovit cu capul de plafon şi i-a indicat şoferului adresa:

— Clubul Queen Victoria.

După o scurtă corespondenţă, prinţesa fusese aleasă membru onorific al acelei instituţii ireproşabile, către care se îndrepta în clipa aceea. Urma să se ducă la mama ei mai târziu în cursul aceleiaşi zile, după ce se va Flodihnit. Pentru moment era prea *écœuré*[9] ca să rişte să se lase demoralizată de nevoile emoţionale ale unei bătrâne tiranice. În timp ce era transportată de-a lungul unei autostrăzi impersonale, ce pornea de la aeroport, nu îşi permitea să se gândească la mama, darămite la „mami”. Chiar erai *rapace*, aşa cum pretinsese *la belle-mèrel* chiar erai SNOABĂ? Aşa cum părea să te acuze aproape fiecare australian? Saltelele alea care stăteau să plesnească, Gary Cooperii cu şolduri înguste din tinereţea ta, dar şi femeile care se încruntau pe deasupra ochilor albaştri şi de sub hainele lor de piele, atât de jerpelite.

Dorothy Hunter ar fi plâns în toată regula dacă ar fi reuşit să deschidă valiza corectă şi să îşi găsească batistele. „N-am reuşit niciodată să fiu altceva decât chestia asta, Eu însămi”.

În schimb, s-a uitat la şofer, fixându-i ceafa cu privirea:

— *Voyez*, a zis ea, tuşind ca să-şi ascundă scăparea, m-am răzgândit. Duceţi-mă pe Moreton Drive, vă rog.

A ţinut să mai facă o precizare, ciudată şi de prisos:

— La casa mamei mele.

Şoferului nu i s-a părut neobişnuit.

— Aţi fost plecată mult timp?

— O, da, ani… *ani întregii*

Odată cu răspunsul, a auzit un şuierat ridicându-se din adâncul fiinţei ei şi a tuşit din nou.

Dar se simţea împlinită: era ca sentimentul acela pe care îl ai atunci când te înfăşori într-o rochiţă de bumbac şi lingi o îngheţată la cornet, în timp ce alte voci discută despre cum va fi vremea, despre producţia anuală de lână sau despre sosirea şi plecarea rudelor.

— Vai, vai! Ce ghinion avem! Ce accidente îngrozitoare!

Sora Badgery venise în fugă la marginea patului, pentru a-şi elibera pacienta dintr-o îmbrăţişare prea emoţionantă; absorbită de îndatoririle ei profesionale, nu-i păsa câtuşi de puţin de prinţesă.

Doamna Hunter, ghemuită într-o poziţie fetală, rânjea la fiica ei.

— Nu-ţi face griji, Dorothy. Nu-i atât de rău pe cât crezi. E o muşama pe pat.

Chipul i se relaxă într-o expresie de uşurare, în timp ce apa i se împrăştia în pat: pentru moment, nu mai trebuia să se gândească despre ce să discute cu străina aceea; mai bine să o facă trupul de ruşine decât mintea.

Oftă şi zise:

— O să trebuiască să te duci în camera copiilor, Kate, şi să te joci cu păpuşile. Deşi ale mele nu sunt la fel de frumoase ca ale tale.

Apoi ascultă atent sunetul paşilor lui Kate pe podea.

Kate Nutley era prea simplă. Betty Salkeld nu o plăcuse niciodată pe prietena ei, şi nici ghetele ei lucioase nu îi plăcuseră; familia Nutley era mai înstărită decât familia Salkeld.

Dorothy Hunter fu şocată când infirmiera trase cearşaful prea repede şi îi dezveli pruncia. Mirosul de flanelă murdară şi înţepăturile dureroase, produse de o iritaţie, puseră stăpânire pe ea, mai violent decât amintirile acelui chin de la maturitate: drumul prin şirul de saloane glaciale, până la birourile din Lunegarde; uşa care la început nu se deschidea, iar apoi nu se închidea, ca să ascundă susurul urinei, în timp ce *belle-mère* sforăia, iar unchiul Amédée spinteca noaptea şi ziarele cu foarfecă lui, decupând ştiri despre incidente care ar fi putut să treacă drept conspiraţii comuniste.

Derutată de această ciocnire între pruncia ei încă latentă şi unele dintre cele mai dureroase momente din căsnicia ei de fetişcană prostuţă, fu uşurată să audă vocea unui bărbat.

— Haideţi să le lăsăm să-şi vadă de treabă. Sunt sigur c-o să vă cheme când se rezolvă.

Uitase de avocat.

Arnold Wyburd o conduse pe hol, până la palier. Era genul de om pe care îl iei de bun: o pacoste simpatică; atât de corect şi de sincer,

încât nu era nevoie să fii mereu în gardă în preajma lui. O mustra conştiinţa pentru că nu îi trimisese niciodată vreo felicitare de Anul Nou celui care se ocupase de problemele lor timp de atâţia ani. Dar avocatul nu părea prea interesat să primească atenţii sentimentale din partea clienţilor. Sau cel puţin aşa spera ea.

Pe de altă parte, el o cunoscuse în cealaltă ipostază: ca Dorothy Hunter.

Era atât de amabil cu ea, încât ai fi zis că vorbeşte cu un convalescent.

— Probabil că vreţi să colidanţi prin casă… singură… în linişte.

Prinţesa de Lascabanes îşi regăsi puterile, nu Dorothy Hunter.

— Da, răspunse ea, întorcându-i amabilitatea cu un zâmbet cordial. Ce prostie din partea mea! Abia aştept să-mi văd vechea cameră.

Îşi aranjă perlele cu un gest exersat.

— Pentru mine, cred că încăperile înseamnă mai mult decât oamenii.

Nu era cu totul adevărat, iar ea spera să nu fi sunat şocant pentru un om atât de bun cum era avocatul.

Privind-o, domnul Wyburd găsea că Dorothy seamănă mai mult cu mama ei decât credea lumea: era o versiune cu faţă de cal a lui Elizabeth Hunter.

— V-au pregătit camera, dacă vă răzgândiţi.

— O, nu, spuse ea cu o voce piţigăiată. N-aş vrea s-o deranjez aşa de mult pe menajeră. De altfel, mi-au pregătit deja o cameră la club. Nu-i aşa c-a fost amabil din partea lor să mă numească membru onorific, pe durata vizitei?

Se uitară unul la celălalt. Poate că el nu o considera o vizită; o văzuse prinsă în plasa asocierilor nostalgice şi ştia că o să fie martoră la scamatoria evocării la care mama ei avea să recurgă în scurt timp. O cuprinse un nou val de panică şi se hotărî să se agaţe de viaţa ei la Paris, deşi nu o mulţumea pe deplin: apartamentul sărăcăcios din Passy; un surogat de mâncare pe care şi-l pregătea singură la un aragaz cu scurgeri de gaze; iscusinţa cu care îşi aranja rochiile luxoase în aşa fel încât să continue să pară luxoase; compasiunea pe care i-o arătau cu ţârâita prietenii ei cu simţ practic. (Prostia ei fusese să aprecieze prietenia celor care respectau *les rentes*.) Toate acestea puteau să se schimbe, desigur, dar cât de repede? Drumul ei până la marginea patului putea fi hotărâtor. Nu se pricepuse niciodată să cerşească, poate tocmai pentru că abia târziu în cursul vieţii fusese nevoită să o facă; alternativa era ceva la care nu voia să se gândească, deşi o făcea adesea, şi îşi imagina totul în cele mai mici şi mai înfricoşătoare detalii.

Cu mare efort, şi aflându-se încă la o distanţă considerabilă, madame de Lascabanes întrebă:

— Ce mai face draga noastră doamnă Wyburd?

Spera ca zâmbetul ei, împreună cu adjectivul acela, să nu i se pară avocatului excesiv de linguşitor; dacă stătea bine să se gândească, o plăcea cu adevărat pe soţia lui; de fapt, în copilărie, chiar o iubise pe L-ai.

— Mulţumesc, bine. Poate veniţi s-o vedeţi.

— Ar fi minunat. Minunat. (De două ori stupid: de cele mai multe ori, cuvintele pe care le folosea nici măcar nu erau ale ei; dar oamenii trec prin viaţă mai uşor dacă se înarmează cu banalităţi.) Să-i văd pe copii… şi pe nepoţi.

Avocatul se simţi atât de încurajat, încât se lansă în relatarea istoriei familiei Wyburd; dar se opri când observă că pe Dorothy nu o interesa deloc.

De fapt, o interesa; chiar o interesa: îşi amintea de un picnic, de mirosul de iarbă zdrobită sub tălpi, când ea îşi îngropase faţa într-un gât pistruiat şi se gândise că i-ar fi plăcut să o aibă pe doamna Wyburd ca mamă; asta până când o furase Basil pe soţia avocatului, cum fura, de altfel, pe toată lumea. „M-am apucat să citesc *Lady Windermere şi evantaiul ei*, să nu îi spuneţi mamei, doamnă Wyburd”. Basil impresiona întotdeauna şi nimeni nu părea să îşi dea seama când minte. „Serios, Basil? Şi ţi-ar plăcea să interpretezi un rol în piesa asta?” Iată că doamna Wyburd înghiţise gogoaşa; sau poate că nici ea nu era sinceră? „Nu, nu e nimic suficient de măreţ sau de interesant pentru mine în *Lady Windermere*. Eu n-o să joc decât roluri grandioase, în special pe regele Lear”. Doamna Wyburd îi spusese, pe un ton foarte serios: „O să trebuiască să aştepţi mult pentru asta, dar cred c-o să ajungi să-l joci pe Lear în cele din urmă, dacă asta ţi-ai pus în minte”. În clipa aceea, o urâse pe doamna Wyburd aproape la fel de mult pe cât îşi ura fratele, care nu se uita la ea decât ca să se strâmbe sau ca să-i spună cât e de proastă.

— O să trebuiască să discutăm câteva chestiuni administrative. Dar nu în primele zile, desigur, îi reaminti avocatul. Dacă tot aţi venit până aici, bănuiesc că nu vă grăbiţi să plecaţi.

De ce era aşa sigur de asta? Se uită la el cu suspiciune.

— Fratele dumneavoastră a avut o întârziere, ştiaţi? La Bangkok. O să sosească în seara asta, aşa a scris în telegramă.

— Ce *ciudat*! zise ea cu tonul pe care îl folosea de obicei la evenimentele sociale. Bangkok! Unde am schimbat eu avionul. Nu m-am întâlnit cu el, adăugă ea şi chicoti când îşi dădu seama de gogomănia pe care o spusese.

Se bucura că avocatul e suficient de bătrân încât să-i fie tată, dar şi că nu e nici pe departe la fel de bătrân ca mama ei. Şi-ar fi dorit să-l fi cunoscut mai bine pe tatăl ei; probabil că maică-sa fusese cea care nu îi permisese: mama era portavocea prin care îşi vorbeau ei. (Chiar şi

Basil căzuse în plasa asta.) „Sunteţi atât de neajutoraţi, mă întreb cum v-aţi descurca dacă n-aş fi aici!”

Dorothy Hunter, timidă şi cu picioarele lungi, aproape la fel de înaltă ca avocatul, mărturisi cu o francheţe care îl surprinse:

— Aş vrea ca într-o zi să vorbim despre tata.

Avocatul îşi luă şi el un aer mai grav şi îşi exprimă părerea că Alfred Hunter a fost un bărbat destoinic, după care anunţă că trebuie să plece la birou ca să vadă ce se mai întâmplă pe acolo.

Era greu de spus care dintre ei iniţiase despărţirea, însă prinţesa de Lascabanes se văzu în sfârşit liberă să se închidă în camera lui Dorothy Hunter.

La început i se păru că nu se schimbaseră multe: rămăsese camera sobră a unei fete, destul de îngustă şi predominant albă. Văzu şi oglinda în care încercase să îşi maseze faţa ca să îi dea o formă mai frumoasă. În dulapuri, numai naftalină şi gol. Cărţile pe care şi le amintea încă stăteau aranjate pe rafturi, cel puţin unele dintre ele: *The Forest Lovers*[10] *Salammbô*; *Proprietarul; Ursuleţul Winnie Puh; Confesiunile unui opioman englez* (o carte gri, deşi ea sperase să fie mov).

Pe pat era întinsă o carpetă, pe care nu îşi aducea aminte să o mai fi văzut până atunci; cel mai probabil, era făcută din blana vreunui animal din Australia: cu cocoloaşe, modestă, dar moale; îi mângâia obrazul la atingere şi îi ispitea trupul, chiar şi prin rochie şi prin ciorapii groşi. Se tăvăli pe ea, fără să se sinchisească de impresia pe care ar fi făcut-o, tolănită aşa, pe carpeta din blană, bucurându-se de ea cu fiecare părticică a trupului; deşi ea nu era o femeie senzuală din fire.

Chiar şi la început, când căsnicia ei era considerată un succes, s-ar fi dispensat de dragostea sexuală, dacă nu ar fi fost acel sentiment de recunoştinţă pe care îl trezeau în ea rarele momente de extaz. Iubea un soţ atât de bătrân, încât putea să-i fie tată; îl admira, dar se şi temea de bărbatul acela cinic şi spilcuit, pe care îl obţinuse cu un preţ atât de mare; uneori, recunoştea în sinea ei că îl găseşte atrăgător din punct de vedere fizic, cu nuanţele pielii şi bumbii spiralaţi ai sfârcurilor ce i se vedeau vag prin cămăşile cu monogramă pe care i le cumpăra ea de la Sulka. Dar se temea de multe dintre răspunsurile lui, de rânjetul din colţul gurii, de sprânceana ridicată mult mai mult decât cealaltă. „Nu, draga mea, nu râd, dar mă uimeşte să văd că australienii sunt la fel de depravaţi ca şi restul lumii”. Se supăra. Criticile o făceau să îşi mijească ochii: poate că o bătea soarele pe când mergea spre casă pe Taffy, pe sub stejarii prăfuiţi; dar aici avea pielea albă, nefalsificată de machiaj, părul aranjat ceremonios, tapat, şi purta broşa cu safir la care prinţesa bătrână renunţase în timpul logodnei, ca un gest de afecţiune faţă de *notre petite Australienne*[11].

Dar, vai, nu fusese niciodată a lor. Ea nu era *la petite Australienne*, nici măcar australiancă măcar, decât, poate, în serile ceţoase şi friguroase din Lunegarde sau în momentele de disperare a imigrantului, când era singură în apartamentul din Paris. Uneori, Dorothy Hunter bănuia că ea nici nu există, de fapt, decât în romanele lui Balzac, Stendhal sau Flaubert şi în piesele lui Racine.

Naturellement, la littérature française est un héritage considérable[12] Şi-ar fi dorit să întâlnească pe cineva a cărui atitudine faţă de cărţi să fie mai degrabă una pasională, şi nu respectuoasă sau admirativă. Oare „familiei" ei franceze şi „soţului" ei li se părea imoral obiceiul ei de a le cotrobăi prin biblioteci? Ei ştiau că bibliotecile uriaşe sunt acolo, însă preferau să le ţină închise, mai ales pentru străini.

Aşa că le închisese şi ea, fie în apartamentul din Paris, unde ea şi Hubert îşi duceau viaţa conjugală, fie în aripa lor din Lunegarde, unde luau parte la ritualurile familiale ale dinastiei.

Lascabanes. (Asta doar în teorie; de fapt, niciunul dintre ei nu participa la aşa ceva, deşi fiecare îşi găsea o altă scuză.)

„*Mon fils adore la chasse*"[13] îi spusese soacra ei la un moment dat, sperând ca ea să înţeleagă şi sensul ascuns al cuvintelor.

Aproape toate serile din Lunegarde păreau să se încheie în ceaţă. Oriunde aprindeau un foc, flăcările fumegau. Prinţesa bătrână respira greu din cauza bronşitei, lucru care te făcea să înţelegi câtă răbdare avea când aşteptaţi amândouă să se întoarcă vânătorii: mai întâi se auzeau pe poteci voci de bărbaţi, rostind cuvintele răspicat, cu claritatea unor maşini de scris; apoi, paşii lor pe coridoarele din piatră. Oare ar trebui să te ridici ca să îl întâmpini? *La belle-mère*, în răbdarea ei, nici nu îşi ridica privirea, dar te urmărea, să vadă dacă faci vreun gest greşit. Aşa că îţi frecai pielea de găină, până când, în sfârşit, el apărea, îţi săruta mâna pe care i-o întindeai şi îţi făcea cu ochiul, sperând să te provoace să comiţi un sacrilegiu, dar unul la care el nu avea de gând să fie părtaş, în salonul mamei sale, printre mobilele pictate, tapiseriile şterse şi mucegaiul de pe pereţi. Spre deosebire de ele, Hubert mirosea a cimbru, a fum, a efort fizic sănătos şi — poate că ţi-ai închipuit — a sânge. Cel puţin blănurile şi ghemotoacele de pene însângerate erau duse în curte pentru a fi sortate, unele pentru bucătăria cu boltă, iar celelalte pentru bordeie.

Odată, Dorothy de Lascabanes alunecase pe pavele, în întuneric, pe o pojghiţă de ceea ce a aflat ea mai târziu că era sânge, şi s-a julit la genunchi. Şi-a pansat rana, dar s-a hotărât să nu sufle o vorbă nimănui — nici dacă ar fi murit de septicemie.

Ascundea multe lucruri, iar atitudinea ei secretoasă trecea adesea drept urbanitate. „*Elle este admirable, vous savez, votre femme*"[14], spuneau, cu răceală, dar şi cu înflăcărare, mătuşile, verişoarele şi puţinele prietene care se adunau la Lunegarde. Curând, îşi dăduse

seama şi în ce fel era *admirable*: aflase că banii pot fi trecuţi cu vederea, dacă există suficient de mulţi; şi că un câine care vorbeşte poate fi considerat un mod plăcut de a-ţi petrece timpul în societate. Deşi unora dintre ele le plăcea să îşi exerseze engleza, majoritatea preferau să rişte ea să vorbească în franceză, o franceză încă suficient de proastă ca să treacă drept amuzantă, originală, chiar şic, împreună cu exoticul „Dor-ro-ţi”. De asemenea, avea darul de a-i întreţine pe bărbaţii mai în vârstă, un dar pe care majoritatea femeilor fie nu îl au, fie — dacă sunt mai frumoase — nu vor să îl folosească. Trezea în bătrânii ei interlocutori iluzia tinereţii, pur şi simplu pentru că îi asculta, ca şi cum i-ar fi uns cu o alifie invizibilă. Ei apreciau ceea ce luau drept amabilitate din partea ei, deşi ea nu era amabilă, sau nu foarte. Protejată de armura unei căsnicii fericite, ar fi putut să le dea peste nas tuturor. În schimb, după ce Hubert a părăsit-o, Dorothy s-a debarasat cu stângăcie de patru sau cinci mistreţi ruginiţi şi ţestoase artritice, din care ar fi putut să îşi aleagă un amant, dacă ar fi vrut.

Numele pe care îl dobândise rămăsese ca o despăgubire, dar şi ca un memento etern al unei căsnicii în care nu reuşise să îi fie pe plac soţului. Cele mai triste seri erau cele pe care le preconiza *la belle-mère* pentru ei, „când Dor-rô-ti şi Hubert vor să fie singuri”. Dorothy, într-o stare de tensiune bolnăvicioasă, şi soţul ei, cu scântei în priviri şi făcând paradă, părăseau învălmăşeala din salonul în care familia îşi petrecea timpul liber; *la belle-mère* continua să îşi etaleze răbdarea, unchiul Amédée îşi lipea decupajele, mătuşa Eulalie (onorabila doamnă Scrymgeour-Talbot: „m-a părăsit, draga mea, în timpul menopauzei masculine”) se dedica cercetărilor astrologice, iar mătuşa Daisy de Pougues, sinusurilor care o chinuiau, dar pentru care trăia. Fiecare ochi din cameră îi urmărea cu atenţie, de sub pleoape aparent nepăsătoare; cu siguranţă că, după închiderea uşii, cu toţii începeau să asculte, încercând să prindă sunetele ce reverberau pe coridoare şi de cealaltă parte a lambriurilor, unde nu fojgăiau numai gândacii.

În camera lor, o comodă fusese transformată în bucătărie. Prinţesa bătrână le explicase: *„Le Butagaz est şi commode! Et vraiment pas cher”*[15] Dorinţa de a reuşi o făcuse pe mireasă să devină o bucătăreasă acceptabilă; deşi, în nopţile cu aşteptări teribile, făcea o *omelette truffée* care se cam lipea de tigaie; sosurile ei aveau o *mangue de liaison*; şi mai era şi mirosul sinucigaş de *Butagaz*. Dar lui Hubert nu părea să îi pese: „*Tu es şi gentille, ma chère petite, de te donner tant de peine*”[16] Ceea ce se dorea a fi dovada intenţiilor ei serioase era redus de el la un joc de aşternut: prin linguşiri, prin mângâieri, prin orice mijloc necinstit. Mai rea decât indiferenţa lui era lascivitatea: „*Ton omelette bien baveuse m’inspire*”[17] Hai să facem lucrurile mai interesante, Dorothy”. Dar supunerea ei rigidă era un chin, în afară de unele momente pe jumătate languroase, pe jumătate surprinzătoare, şi

în întregime reconfortante, atunci când îşi aducea aminte de ele. Însă era peste puterile ei „să facă lucrurile mai interesante”: „*Non, Hubert, je ne veux pas, je ne veux pas*”[18]

Uneori, când adormea, prinţul ei trăgea vânturi, de parcă ar fi fost dezgustat.

Poate că nu îl iubise niciodată pe Hubert: asta ar fi explicat totul; se lăsase aproape copleşită de admiraţie — faţă de titlul lui, faţă de pielea lui albă, faţă de siguranţa lui sfidătoare, faţă de tot ce îl făcea atât de francez şi faţă de perciunii lui grizonanţi, care coborau dinspre şuviţele de păr negru şi lins de la tâmple, în care începeau să scânteieze lumini după ce îşi dădea cu *cau de Portugal* şi mai că îl şfichiuia — în loc să îl pieptene — ca să stea cum trebuie.

„*Mon fils adore la chasse*” Dacă prinţesa bătrână îi bătea un apropo, sperând că nora ei o să atribuie un alt înţeles acestor cuvinte, *la cousine Marie-Ange* îşi asumase rolul de a o ţine la curent pe cea de-a doua soţie cu tot ce trebuia să ştie. Existase o primă soţie (nimeni nu îi ascunsese acest lucru; departe de ei gândul!), „*la pauvre Madeleine, cette fille şi douce qui est morte en couches, on n’a pas pu sauver l’enfant non plus*”[19]. (Un interludiu clasic în viaţa unui bărbat care se întâmplă să fie soţul tău.) Hubert era nefericit. (De ce să nu fie? De ce nu?) Dinţii lui Marie-Ange, îngălbeniţi şi sfărâmicioşi, încă simţeau gustul suferinţei vărului ei, cu atât mai înduioşătoare cu cât Hubert era, prin natura lui, *un coureur de jupons — et pas dificile!* ***[20]*** Verişoara râdea când amintea aceste lucruri, care în ochii ei treceau drept defecte minore. „Dar crede-mă, Dor-ro-ţi, că nu-ţi spun lucrurile astea decât din sinceritate şi din… amitié[21]. Mai uşor îşi ţine o femeie bărbatul lângă ea dacă îi ştie apucăturile”.

Marie-Ange era însă nemăritată. Penele pe care le purta la veşnica ei pălărie tremurau de nerăbdare când i-a adus australiencei veşti despre americancă: *une personne très commune, née à Cincinanţi, le père a fait fortune dans la margarine*[22]. Buzele verişoarei luceau, nu de la margarină, ci de la onctuozitatea superioară a celui mai bun unt normand. *Comme je vous plains, ma pauvre amie.*[23] Mănuşa neagră, fierbinte, îţi atingea pielea rece. *Mais ça ne durera peut-être pas, vous savez cu Hubert a toujours eu besoin de distractions, on a même raconté* eu *il avait tâté des garçons*. **[24]** Verişoara abia se abţinea să scuipe. *Il paraât* eu *il a eu une aventure avec un gondolier l’année passée*… **[25]**

Frecându-şi obrajii de blana moale a nu ştiu cărui animal (nu uita să o întrebi pe mama), Dorothy Hunter a încercat să invoce Zeul Vânătorii, care ar fi putut să o înveţe, chiar dacă era foarte târziu, cum să menţină viu interesul unui soţ neruşinat.

Deodată, cineva începu să bată la poarta gândurilor ei.

— Madamm? Mă-*darm?*

Probabil infirmiera aia scorţoasă.

— Da?

Propria voce reuşi să o deprime, cu o singură silabă.

— Madam, doamna Hunter e pregătită să vă primească în camera dumneaei.

Vocea suna de parcă infirmiera ar fi zâmbit de partea cealaltă a uşii închise, căreia i se adresa atât de solemn.

— Spune-i că vin. Mulţumesc. Vin imediat. Mulţumesc, infirmieră.

Oare ar fi trebuit să-i spună „soră”?

Dincolo de fereastra copilăriei ei se contura peisajul binecunoscut: dar, dincoace de acoperişul mănăstirilor şi de coroanele pinilor de Chile din zare, se desfăşura o compoziţie de ciment şi cărămizi, pe care nu îşi aducea aminte să îl mai fi văzut. Rămase pe gânduri o clipă, ca să-şi dea seama dacă priveliştea ar trebui să îi stârnească vreun resentiment.

Închizând uşa refugiului ei, Dorothy Hunter pomi pe drumul pe care îl ştia atât de bine, de-a lungul palierului, până în capătul coridorului, unde era dormitorul mamei. Se bucura că îi ţin companie perlele familiei de Lascabanes. Dacă avea să fie nevoie să facă vreun comentariu rezonabil, spera să aibă inspiraţia necesară, deşi inspiraţia nu îi venea aproape niciodată. În momentele ei cele mai bune, nu trebuia să joace teatru: spontaneitatea apărea când era strânsă cu uşa; dar, de data aceasta, un rol pe care îl învăţase pe dinafară, după repetiţii lungi şi solicitante, puse stăpânire pe ea de îndată ce intră în cameră.

— Trebuie să recunosc că eşti o minune, draga mea! Nu e o minune, soră? zise ea, recitându-şi poezia.

Poate că în franceză ar fi sunat mai convingător.

Capul mămicii, sprijinit de perne, şi oscioarele trupului scheletic aranjate sub cearşaf negau existenţa vreunei minuni; şi totuşi, prinţesa simţea că duhul mamei e pregătit să atace.

— Ce minune?

— Cred că fiica dumneavoastră, prinţesa Dorothy, vrea să spună: ce doamnă minunată vă considerăm cu toţii!

— Doamnă minunată! În! făcu doamna Hunter, încleştându-şi gingiile. O *băbăciune* minunată!

— Ce-ai spus, dragă?

Pe Dorothy o străbătu un fior când puse mâna pe încheietura mamei.

Doamna Hunter încă se gândea cum să îi răspundă bietei sale fiice, când deodată se simţi trasă — da, cu siguranţă *trasă* — într-o direcţie pe care nu o anticipase.

— Am fost într-o zi cu tatăl tău la doamna… la doamna Hewlett. Locuia în… Wilberforce? Da, era un râu acolo, care obişnuia să iasă

din matcă, dar familia Hewlett avea casa pe un teren mai înalt. Tatăl tău tocmai îşi bea cocktailul, când o pasăre s-a aşezat chiar pe umărul lui. Era un… un… ce era, Dorothy?

— Un canar?

Prinţesa se aşezase pe un scaun strâmb, pe care i-l adusese infirmiera.

— Nu mai ştiu. Ar trebui să pot să-mi aduc aminte. Azi nu pot. Ba nu, îmi stă pe vârful limbii… Ieri am mâncat varză, dar nu mi-a plăcut: pusese ceva în ea — cum… corn…

— Nu ştiu, mami. Dar mai povesteşte-mi despre pasăre. Era o pasăre cântătoare?

Fiica se aplecase în faţă, cu gâtul întins, încordat, ea însăşi o lebădă nerăbdătoare; îşi dorea ca reîntâlnirea lor să fie un succes.

— Ei… *ştii* tu… era o turturea, bineînţeles!

Prinţesa de Lascabanes îşi dezveli dinţii şi chicoti, recăpătându-şi aerul de şcolăriţă, care nu o părăsea niciodată prea mult timp.

Infirmiera sugeră aproape în şoaptă:

— Vă pot îmbia cu un strop din aceasta?

În acest timp, turna ceva opac dintr-o carafă de sticlă.

— E foarte revigorant. E băutura preferată a mamei dumneavoastră — apă de orz.

— Mulţumesc, soră.

— Ştii foarte bine că nu pot să-l sufăr. Tu mi-l torni pe gât, protestă pacienta.

— Mulţumesc. Da, soră, mi-ar plăcea un pahar cu apă de orz. Mami, mai spune-mi despre turtureaua doamnei Hewlett.

— Asta ziceam. S-a aşezat pe umărul lui Alfred, a luat-o în jos pe braţul lui, până pe unul dintre degetele de la mâna pe care n-o ţinea pe pahar, şi după aia din nou în sus. Parcă văd şi acum scena.

Doamna Hunter chiar privea fix înainte, cu multă atenţie, în oglinda aburită şi dincolo de ea.

— Doamna Hewlett se temea atât de tare să nu-şi piardă pasărea, încât pusese un grădinar să stea de pază la fereastră, înarmat.

— Serios? De ce?

— Nu mă laşi să-ţi spun. Se temea ca nu cumva să zboare pasărea pe fereastră şi să ajungă în livadă, iar acolo s-o pândească vreo pisică în iarba înaltă şi s-o înhaţe.

— Cine şi-ar fi imaginat aşa ceva: un grădinar înarmat! Înseamnă că nu prea avea vreme să se ocupe de grădinărit dacă se uita tot timpul după pisici. Nu-i aşa, domnişoară Dorothy… pardon, *mad-dam*

Dorothy sorbi din apa de orz. Nimeni nu se aştepta ca ea să îşi dea cu părerea, tot aşa cum oamenii mari cer părerea unui copil, dar nu aşteaptă să o audă. Iar faptul acesta, la fel ca lichidul rece şi înviorător din pahar, o făcea pe prinţesă să se simtă nu plictisită, ci împlinită.

— Orişicât, e o poveste ciudată, admise sora Badgery.

Între timp, doamna Hunter plutea într-un alt plan, probabil în afara craniului ei, unde vederea îi devenea mai pătrunzătoare; dinaintea ochilor se întindea iarba din livadă.

— Doamna Hewlett îşi iubea turtureaua. De-aia îşi dădea atâta osteneală s-o apere. Şi cred că era puţin geloasă să vadă că pasărea flirtează aşa făţiş cu Alfred.

— Şi ce s-a întâmplat, mamă? A zburat pasărea pe fereastră?

— Nu, zise doamna Hunter cu ochii aţintiţi în zare şi cu gândurile răscolind şi mai adânc trecutul. Nu atunci. Am auzit că a zburat după aia… nu ştiu când, altă dată.

— Pun pariu că doamna Hewlett şi-a făcut multe griji. Au reuşit s-o prindă, doamnă Hunter? Sau a prins-o pisica?

— Nu. Cred c-a împuşcat-o grădinarul.

— Vai!

— O, *ma-darm!* Uitaţi-vă! Aţi vărsat ceai pe dumneavoastră! Daţi-mi-l mie.

— Nu pot… nu vreau să cred aşa ceva, mamă. Tu chiar crezi asta?

— Au găsit-o pe malul râului. Sângele încă era proaspăt pe penele de la gât.

Nici măcar doamna Hunter nu mai era convinsă că aşa se petrecuseră lucrurile, deşi Dorothy părea convinsă: îşi însuşise moartea turturelei doamnei Hewlett ca pe un fapt pe care l-ar fi putut împiedica personal; aşa se nasc toate miturile frumoase.

Dorothy se aplecase din nou spre mama ei.

— Dar grădinarul era… *nebun?*

— Cine ştie? Rusul ăla îndrăgostit care a omorât-o pe Lilian Nutley în Manciuria — sau unde o Flomorât-o — era nebun?

Dorothy observă că sora Badgery îşi strânsese buzele până nu mai rămăsese din ele decât o gămălie de un roz ceva mai închis, pe un chip altfel fad şi lipsit de culoare; îşi duse mâna la bonetă atât de sugestiv, încât ai fi zis că flutură un steag de semnalizare.

— Trebuie să sosească doctorul Gidley. Doar ca o precauţie, în circumstanţele astea neobişnuite, reuşi ea într-un final să şoptească.

Deodată, persoana căreia i se adresa se simţi extrem de tristă; infirmiera nu îi vorbise nici prinţesei de Lascabanes, nici lui Dorothy Hunter, ci unui biet musafir de pe un scaun. Dacă şi-ar fi amintit măcar de doctorul Gidley, din toată armata de angajaţi, asta ar fi putut să o facă să simtă şi pe ea că aparţine acelei lumi; dar nu şi-l amintea.

Mama nu auzise, sau poate alesese să treacă peste anunţul infirmierei.

— Povesteşte-mi ceva, Dorothy, dar să fie ceva cu miez. Toată lumea zboară încolo şi încoace; vreau să mi se aducă veşti.

Dorothy încercă, dar nu îi venea nimic în minte. Nici dacă ar fi depins viaţa ei de asta n-ar fi ştiut ce să povestească.

— Soacra aia a ta… mai trăieşte?

— Nu… a murit. Ţi-am scris.

— M-am gândit eu că trebuie să fi murit.

— Suferea de bronşită.

— Nu a avut voinţă să trăiască.

— Nu toată lumea are, altfel am fi prea mulţi pe pământ.

— Şi cealaltă femeie, cea cu guşă, Eulalie?

— Şi ea a murit.

„Ţi-am spus şi de ea”. *In extremis*, madame de Lascabanes se întoarse către infirmiera mamei.

— Era mătuşa mea prin alianţă, o englezoaică. De fapt, era franţuzoaică, dar se măritase cu un englez, care a părăsit-o ca să se mute pe Coasta de Azur.

Sora Badgery era captivată.

— Şi eu am avut un soţ englez — un cultivator de ceai din Ceylon. Am trecut o singură dată prin Paris, în luna de miere, în drum spre ţara lui de baştină. Gordon absolvise o şcoală particulară, Brighton Collège din Sussex. Aţi auzit de Brighton Collège?

Prinţesa nu auzise de Brighton Collège. Surorii Badgery nu îi venea să creadă: era una dintre cele mai renumite şcoli.

— Soră Badgery, n-ar fi timpul ca doamna Lippmann să-ţi dea o cană de ceai… sau ce bei tu… nişte vin de Madeira? Avem un vin excelent în bufet; lui Alfred îi plăcea foarte mult.

— Ştiţi bine că eu nu pun gura pe băuturi tari.

— Vreau să vorbesc cu fiica mea între patru ochi, spuse doamna Hunter.

Îşi dădu seama, din foşnetul fustei plisate, că o jignise pe infirmieră. Avea două cadouri de făcut: doamnei Wyburd şi doamnei Badgery.

După ce infirmiera închise uşa, prinţesa se simţi întemniţată, nu numai în cameră, ci şi în propriul corp. Presimţind ceva rău, întinse mâna după paharul cu apă de orz pe care i-l luase sora Badgery şi încercă să îşi afle consolarea sorbind din băutura aceea scârboasă. Îşi vedea reflexia într-una dintre oglinzile cu care se înconjurase mama sa cea oarbă. Dacă prinţesa nu s-ar fi temut atât de mult de ceea ce se putea întâmpla în clipa următoare, ar Flobservat că are nişte ochi adânci şi scânteietori, cu adevărat frumoşi; dar, în circumstanţele acelea, mintea ei nu putea decât să rătăcească printre scenarii nefaste.

De fapt, doamna Hunter se bucura de luxul de a sta în tihnă cu o persoană pe care o iubea. (Oare chiar se iubeau? Nu puteai niciodată să fii sigur de sentimentele celorlalţi; uneori aflai că, de fapt, te-au urât toată viaţa.) Această stare de perfectă nemişcare semăna cu cea de care se bucura în relaţia ei cu sora de Santis, deşi, în esenţă, era

vorba despre altceva; cu infirmiera de noapte împărtăşea adesea venerarea unui lucru prea vast şi prea dezinteresat ca să poată fi descris, chiar dacă mintea ar putea să îl cuprindă. Mai trăise această stare deosebită, de armonie în nemişcare, de care spera să înceapă să se bucure împreună cu Dorothy, atunci când se întorsese la Kudjeri să aibă grijă de Alfred în ultima fază a bolii lui. Existau momente în care minţile lor se îmbrăţişau, fără cea mai mică urmă de încăpăţânare sau de dorinţă. Dar, în acelaşi timp, îmbrăţişarea aceasta abstractă avea toată tandreţea unei atingeri. Cel puţin asta simţiseşi *tu*, şi credeai, sau sperai, că şi celălalt simţise la fel.

Doamna Hunter tuşi, ca să sondeze terenul şi să o pună la încercare pe fiica ei tăcută.

După ce înghiţi, Dorothy spuse:

— Draga mea, cred c-ar trebui să-ţi cumpere alt covor. Ăsta s-a ros de tot pe alocuri, mai ales la uşă.

Doamna Hunter oftă şi se încruntă.

— N-am observat, zise ea, după care se lumină din nou la faţă. Nu mi-au spus.

Începu să îşi rotească pe degete unul sau două dintre inelele care îi împodobeau mâinile.

— Bănuiesc că sunt convinşi c-o să mor şi că nu mai merită osteneala.

Dorothy scotea sunete de mâhnire.

— Dar n-o să mor — sau cel puţin nu până n-o să am eu chef. Nu cred că poate să moară cineva care nu vrea să moară. Numai dacă e trăsnit de fulger.

— Nu vrea nimeni să sugereze c-o să mori, mamă.

— Atunci de ce zboară toată lumea la căpătâiul meu, din toate cele patru zări?

— Pentru că ai fost bolnavă. Nu-i adevărat?

Dorothy bătea cu piciorul într-unul dintre picioarele patului: un gest ciudat şi inutil, care îi punea în mişcare piciorul de altfel fără cusur; nu renunţase niciodată la clasicii pantofi Pinet, şi numai cârcotaşii ar fi putut spune că nu a avut dreptate atunci când a ales să nu ţină cont de modă; tot aşa, numai cârcotaşii ar fi zărit şcolăriţa neghioabă pe care o camuflau pantofii Pinet şi rochiţa Chanel.

— Nu poţi să spui că n-ai fost bolnavă, repetă ea, ţuguindu-şi buzele a îmbufnare, în timp ce continua să dea cu piciorul în pat.

— Încetează, Dorothy, te rog, îi spuse mama. Nu vreau să-mi strici mobila. Trebuie să înveţi să-ţi stăpâneşti emoţiile.

Prinţesa de Lascabanes mai avea puţin şi izbucnea în plâns: critica pe care o primea mereu era, dimpotrivă, că îşi ţine emoţiile prea mult în frâu; atunci când sosise momentul să dea cărţile pe faţă, nu o acuzase el că e „frigidă”?

— Nu pot decât să cred că… De fapt, *vreau* să-mi explic venirea ta aici ca pe o izbucnire emoţională, continuă mama să înţepe. Bănuiesc că ţi-au spus că am suferit un atac cerebral. Dacă aşa au stat lucrurile, află că ai fost dezinformată. N-am avut decât un foarte uşor… Ce-am avut eu nici nu se poate numi „atac cerebral”.

Dorothy Hunter îşi înfipse mâinile cât putu de tare în măruntaiele scaunului vechi, prăfuit şi incomod; avea de gând să îndure totul, până la sfârşit.

— În orice caz, ai zburat până aici ca să te asiguri c-o să fii de faţă la moartea mea sau, în caz contrar, ca să-mi ceri bani. Şi Basil la fel.

— Doamne, mamă, tu chiar nu crezi că există afecţiune umană?

Indignată, fiica îşi retrase mâinile din profunzimile scaunului: ceea ce spusese mama ei era cu atât mai crud, cu cât era, în parte, adevărat.

— Nu pot să răspund în numele lui Basil. Nu ne-am mai văzut de mult. Basil e în stare de orice.

Ce spunea era adevărat, fără urmă de tăgadă, şi reuşi astfel să îşi înece ruşinea într-un val de dispreţ.

Ba nu, nu reuşi să alunge ruşinea; Dorothy ura minciunile, mai ales minciunile albe pe care era obligată uneori să le spună.

— Eşti tare *nedreaptă!*

O smiorcăială se transformă într-un suspin, iar apoi într-un plâns în toată regula.

De abia acum simţi doamna Hunter că ajunseseră într-un punct în care puteau deveni una şi aceeaşi. O linişteau, dar o şi impresionau ieşirile emoţionale pe care era în stare să le provoace.

Nu fu nevoie să o cheme pe Dorothy la ea: simţeau amândouă acelaşi imbold. Iat-o pe fetiţa cea slăbănoagă, veşnic chinuită, apucând cearşafurile cu mâinile şi aşezându-şi capul pe pernă, lângă al tău. În scurt timp plângeaţi amândouă, încetişor, descărcându-vă.

— Oricum, ţi-a prins bine, zise doamna Hunter, când deja nu îşi mai puteau prelungi momentul de slăbiciune.

— Ce anume?

Dorothy, care până atunci stătuse chinuită, jumătate pe pat, jumătate pe scaun, se mută într-o poziţie mai confortabilă şi mai puţin stânjenitoare; prinţesa de Lascabanes îşi aranjă părul într-una dintre oglinzile îndepărtate: nu o consolau nici propria reflexie, nici aluzia mamei, cum că „i-a prins bine că a plâns”.

— Mă refer la… aerul din Sydney, zise doamna Hunter, alegând un lucru la întâmplare. Nu de-asta ai venit aici? Pentru bronşita ta? Să scapi de iernile alea aspre din Gogong, după ce trec verile toride?

Deşi ştia că acesta era motivul oficial pentru care se mutase la Sydney, Dorothy răspunse:

— De fapt, nu-mi aduc aminte mai nimic de bronşită. Cred că eram

prea mică.

— Basil sigur îşi aduce aminte, spuse doamna Hunter; probabil că sunase ca o ameninţare, pentru că până şi ea îşi dădu seama de asta. Basil îşi aduce aminte de cele mai mici detalii.

— Basil e un geniu.

Dorothy nu îl mai ura; în starea ei de epuizare, ar fi fost prea solicitant; acum, doar îl detesta în mod pasiv.

— Îmi aduc aminte cât de repede ţi-ai revenit în aerul ăsta plăcut, de Sydney. N-ai mai făcut niciodată bronşită.

De fapt, şi doamna Hunter înflorise, ca un alt boboc de pe aceeaşi tulpină; cât de exotic, cât de uşor i se simţea trupul când începea să bată vântul dinspre sud, la sfârşitul unei zile umede şi fierbinţi, mângâind-o pe sub rochie.

— Clima din Sydney a fost întotdeauna capricioasă: schimbătoare, înşelătoare, insistă prinţesa cu pasiune. De-aia sunt oamenii aşa cum sunt.

— Vai, dar sunt atât de amabili, de primitori, de deschişi…

Doamna Hunter vorbea de parcă ar fi citit dintr-o broşură pentru turişti.

Apoi, poate fiindcă nu era clar cine câştigase disputa, mama întrebă:

— Iama, la Paris, porţi veste de lână, Dorothy?

— Nu, răspunse prinţesa. Pentru că avem sobe cu cărbuni. Iar când ies, îmi iau haina de blană. Şi ghetele îmblănite, adăugă ea, de dragul preciziei; explicaţia ei ar fi satisfăcut orice franţuzoaică rezonabilă.

— Dar lâna este cea mai bună, Dorothy. Şi friptura. Sfatul meu pentru orice fată care locuieşte singură este să comande friptură… atunci când primeşte o invitaţie în oraş… de la un bărbat.

— *Bien saignant!* [26] râse cu poftă Dorothy de Lascabanes. Dar pe mine nu mă mai invită bărbaţii în oraş, mamă. Sau nu foarte des, în orice caz.

Doamna Hunter nu părea să creadă una ca asta, sau cel puţin nu părea să creadă că indiferenţa bărbaţilor se aplică şi în cazul ei: tăcu deodată mâlc, apoi deschise din nou gura şi spuse:

— E unul… cum îl cheamă? Athol nu-ştiu-cum. Nu-mi place individul. Ne-am cunoscut la o petrecere. Athol Shreve? După ce ne-am mutat în casa asta. Chiar nu-mi place deloc individul. E afacerist, sau ceva îngrozitor — politician.

Dorothy se întreba dacă o să reuşească să asculte până la sfârşit.

— Nu mi-ai spus cum a fost zborul. A fost bună mâncarea, draga mea?

Doamna Hunter bătu din pleoape, ştiind că duce discuţia într-o zonă superficială a raporturilor interumane.

Madame de Lascabanes primi însă întrebarea cu multă bucurie.

— Da, am avut eu grijă de asta: am zburat cu Air France. Mâncarea

se serveşte într-un mod extrem de civilizat: nu în farfurii de plastic, ca la Qantas.

— Dragă, dar Qantas sunt cei mai buni din lume!

Mama îşi auzi fiica scoţând un sunet ca o pufnitură franţuzească: francezii erau foarte siguri de valorile lor; şi iat-o şi pe Dorothy cu nasul pe sus, năzuind să fie ceva ce nu era, din cauza prinţului aceluia parvenit.

Doamna Hunter îl văzuse: crestătura din buza de jos, deasupra bărbiei despicate, în lumina rozalie din restaurant. Ea comandase *tournedos Lulu Watier*. După primul şoc, când fiecare dezaprobase ce comandaseră ceilalţi, simţise că Dorothy şi Hubert se bucură unul de prezenţa celuilalt. Alfred spusese: „La noi acasă, mâncarea e mai simplă. Nu simţim nevoia să ne gâdilăm papilele gustative, împopoţonând-o cu tot felul de condimente şi de sosuri sofisticate”. Poate că ar fi înrăutăţit lucrurile mult mai mult, dacă nu i-ar fi făcut ea semn cu piciorul pe sub masă.

Fuseseră nevoiţi să meargă ei în Franţa pentru nuntă, pentru că prinţesa bătrână insistase că ea nu poate călători în *ce pays si lointain et inconnu*[27]. Era prima dată când muntele nu venea la Elizabeth Hunter: nu prea îi venea să creadă; şi nici nu putea să ignore faptul că micuţa ei Dorothy urma să fie primită în Biserica Romano-Catolică. Dar ai trecut cu vederea: la slujba de cununie, fetiţa ta cea absoluţă era îmbrăcată în rochia de la Lanvin, *tissée exprès à la main à Lyon*[28], şi nimic nu putea ascunde faptul că îţi prostituai fiica dându-i-o de nevastă unui prinţ, indiferent cât de curtenitor şi de încărcat cu decoraţii ar fi fost el. Pentru o clipă, de la atâtea psalmodieri şi tămâieri, Elizabeth simţise că o cuprinde teama, dar o teamă străbătută de un fior spiritual. (Ridicol, dacă stai să te gândeşti că nu ai fost niciodată o credincioasă, în afară de câteva dimineţi senine, petrecute pe malul râului, când erai la pubertate. Ba nu, mai fuseseră şi alte ocazii, mai ascunse, mai târziu.) Apoi, se lăsase purtată de marea de cuvinte ce se retrăgeau şi pluteau în jurul capului copilului ei. *Copilul ei*! Ochii câtorva francezi în vârstă se îndreptau către mama miresei, de dincolo de aura lor de distincţie şi de mirosul de naftalină. La fel şi ochii preotului, care stătea pe treptele altarului. Nu întâlnise niciodată privirea unui preot, darămite să se simtă străpunsă de o astfel de privire: ochii reci ard cel mai rău. Se bucura că îl avea pe Alfred lângă ea: punctul ei de sprijin, dacă nu întotdeauna, cel puţin atunci când avea nevoie.

— Alfred era atât de simplu, încât mă miră că n-a fost niciodată surprins de ceea ce i se întâmpla, spuse doamna Hunter. Familia Bullivant, Dorothy! O să treci în vizită pe la familia Bullivant?

— De ce-aş face-o?

— Dar Cherry era cea mai bună prietenă a ta. Iar soţii Bullivant te-

au dus la Paris atunci… atunci când a vrut tati să te trimită. Avea atâta încredere în Charles şi Violet! Nişte oameni de nădejde, care să aibă grijă de tine pe pământ străin.

— Dai cumva vina pe soţii Bullivant?

— Nu dau vina pe nimeni.

— Mă bucur. Numai eu am fost de vină.

Doamnei Hunter i se păru că distinge în glasul ei o urmă de masochism; se întrebă dacă nu cumva poate profita de el.

— Ei bine, bănuiesc totuşi c-o să te întâlneşti cu Cherry. Are un soţ simpatic. Cel puţin aşa mi s-a spus, eu nu l-am văzut. Agent de bursă sau cam aşa ceva. Locuiesc undeva în North Shore. N-au încotro. Cherry e fericită.

Oare chiar trecea o ambulanţă pe Anzac Parade? Sau era o maşină de pompieri? Madame de Lascabanes nu învăţase încă să distingă diferitele tipuri de sirene din Sydney.

— Dorothy dragă, tot încerc să înţeleg de ce nu vrei să te muţi aici cu mine. Să ne alinăm una pe cealaltă. Am o bucătăreasă extraordinară. Bineînţeles că a trebuit să mă ocup personal de ea, s-o învăţ pe doamna Lippmann tot ce ştiu. Ai cunoscut-o pe menajera mea?

Dorothy tremura.

— Ai sta în vechea ta cameră. E aproape cum ai lăsat-o. Trebuie să respectăm identitatea celorlalţi — în esenţă — chiar şi atunci când încearcă să se distrugă singuri. Dar îţi ofer camera ta, cheia de la intrare şi siguranţă financiară, recunoaşte şi tu că apartamentul ăla din Paris e cât se poate de… de nociv.

Dorothy de Lascabanes se avântase până la marginea patului pentru a-i da mamei un ultimatum, unul brutal dacă era nevoie, dar iată că îşi simţea capul atât de greu, încât trebuia să şi-l sprijine în palme — la propriu.

— Nu *ştiu*, mami! miorlăi ea, îngropându-şi faţa în pumni.

— Mai gândeşte-te, iubito. Nicio hotărâre nu se ia aşa din… ştii bine că nu te-aş lăsa să duci lipsă de *nimic*… cu atât mai puţin din motivul *ăla*.

Decăzuseră. Amândouă. Prinţesa nici nu ar fi reacţionat dacă ai fi scufundat-o într-un lac de mercur, iar doamna Hunter probabil că era făcută chiar din mercur.

— Spune-mi, Dorothy… pentru că încă nu mi-ai povestit… de zborul de la Paris. Cum a fost vremea?

Din experienţa doamnei de Lascabanes, majoritatea bătrânilor aveau o relaţie foarte specială cu vremea: o implicare ce se exprima superficial, prin lamentaţii legate de reumatism şi răceală, în timp ce, la un alt nivel, elementele naturale ostile erau încărcate cu semnificaţii supranaturale, chiar dacă, în faţa altora, erau explicate în

mod raţional sau mascate sub o indiferenţă iluzorie.

Aşa că nu se miră când doamna Hunter întrebă, aproape cu frică:

— A fost *real*

— Nu. Adică nu în cea mai mare parte a călătoriei. Doar când am trecut pe deasupra Golfului Bengal. Da. Atunci a fost rea.

Din nou, madame de Lascabanes se trezi apărându-şi cu o mână perlele, iar cu cealaltă coafura. Dar nu avea de ce să se ruşineze, pentru că mama ei oricum nu o vedea. În orice caz, bătrâna era pierdută în ceea ce părea a fi mai degrabă nerăbdare exaltată decât teamă.

— Bătea vântul în rafale, era o vreme îngrozitoare, nu mi-a mai fost niciodată atât de frică! Nici nu mă gândeam cât de mare o să fie întârzierea la Sydney din cauza furtunii. Ajunsesem să-mi imaginez tot felul de scenarii în care ne prăbuşeam în ocean. Dar un bărbat care stătea lângă mine m-a încurajat un pic.

— Cum?

Doamna Hunter închisese din nou ochii; întrebarea ei fu urmată de una dintre acele sforăituri pe care le scotea chiar şi când nu dormea; după aceea, buzele îi rămaseră întredeschise, ca şi cum s-ar fi aşteptat să primească o gură de aer care să o readucă la viaţă.

— Pur şi simplu prin ce mi-a spus, răspunse prinţesa, în timp ce un zâmbet reţinut îi învăluia chipul în ceva care aducea cu frumuseţea.

— Ce? horcăi doamna Hunter implacabilă.

Madame de Lascabanes se bucura că niciunul dintre pasagerii poligloţi care o înconjurau nu doreşte să îşi spună poveştile de viaţă. Îi plăcea să creadă că zgomotele zborului, produse de maşinăria greoaie în care se afla, îi acoperă gândurile obsesive. În general, când călătorea, prefera să nu îşi cunoască vecinii; până atunci, când furtuna în care au intrat i-a pus nervii la încercare.

Înainte de furtună, se mai uitase o dată sau de două ori la bărbatul destul de în vârstă de lângă ea, însă mai mult din reflex, nu din vreun interes anume: nu părea nici englez, nici francez; să fi fost din Belarus? Ar fi avut o constituţie mai ciolănoasă; era prea închis în sine, probabil şi materialist. Când vecinul ei începuse să îşi răsfoiască paşaportul, ca să mai omoare timpul, Dorothy se uitase din nou — nu chiar indiscret —, poate tot ca să mai omoare timpul. Văzuse pe prima pagină că e olandez.

Era întrucâtva o consolare, cel puţin pentru sufletul ei australian, impregnat de etosul lucrurilor albe şi curate; deşi, în ipostaza ei de franţuzoaică, se plictisea şi îşi evalua vecinul cu îngâmfare. Abia după ce furtuna a pus stăpânire pe avion şi a început cu adevărat să îl zguduie, iar frica a unit cele două jumătăţi ale fiinţei ei scindate, de abia atunci a început Dorothy să aprecieze cu adevărat prezenţa

olandezului.

Avea o conformaţie pătrăţoasă şi era vânjos la trup — îşi dăduse seama când se sprijinise de umărul lui. Mâinile îi erau şi ele pătrăţoase, aspre şi, cu toate că nu mai erau ale unui om tânăr, sugerau forţă şi agilitate. În acelaşi timp, intuia la el un spirit original, unul dispus să treacă dincolo de limitele fizice care pe alţii îi îngrădesc. Avea un aer sobru, monastic, însă nu făcea parte dintre cei care se aliniază convenţional la învăţăturile ecleziastice, genul de oameni care îi plăceau soacrei sale; dimpotrivă, vedeai în olandez un pastor liber-cugetător, cu sufletul pustiit.

În timp ce gândurile îi hoinăreau astfel, convinsă fiind că vârsta înaintată îi permite să îşi dea frâu liber fanteziilor, pasagerii au fost deodată aruncaţi în sus, atât cât le permiteau centurile de siguranţă.

— *Ah, comme j'ai peur!* [29] a mormăit prinţesa de Lascabanes şi a zâmbit, mai mult pentru sine.

— Vă e teamă cumva? A întrebat olandezul într-o engleză fluentă şi corectă.

— Ei, nu chiar… sau doar puţin, a răspuns Dorothy de Lascabanes, ca să pară curajoasă. Mă tem doar că s-ar putea să întârziem, a adăugat ea, inventându-şi preocupări anglo-saxone.

A tuşit, pentru că o usturau ochii.

— Cred că este un taifun, i-a explicat olandezul noii sale cunoştinţe.

— Cu siguranţă nu! A răspuns ea, cât a putut de calm. Nu poate să ne ajungă, suntem prea sus… sau poate? Nu ştiu nimic despre taifunuri.

— Eu ştiu cum se comportă doar pe mare.

Nu ştia de ce simte atâta plăcere la auzul acestei informaţii, dar a tras aer adânc în piept şi a început din nou să analizeze mâna străinului, cu un interes sporit.

El şi-a aplecat capul către umărul ei, până a descoperit distanţa potrivită şi unghiul din care vocile lor puteau să ajungă mai uşor de la unul la altul. Olandezul nu s-a întors să îşi privească vecina de scaun nici măcar o dată, nici măcar după ce au intrat în vorbă. Erau atât de intimi şi, în acelaşi timp, atât de formali, încât Dorothy şi-a amintit de confesional, unul dintre cele mai valoroase privilegii pe care le obţinuse în urma căsătoriei cu Hubert de Lascabanes. Pentru o clipă, a fost tentată să spună ceva, nu ştia exact ce — ba da, să îi spună *totul* acestui „preot" accesibil, dar numai până când comportamentul olandezului a convins-o că omul nu ştie nicio vorbă de alinare.

Şi totuşi, nu se înşelase decât pe jumătate.

— Acum câţiva ani, eram pe mare, comandantul unui cargobot, povestea olandezul, pe un ton detaşat, pronunţând cuvintele foarte răspicat. Deodată, ne-a lovit un taifun, era să ne fie fatal. Am fost aruncaţi de colo colo şi loviţi de valuri timp de ore întregi, până când,

deodată, s-a instalat calmul, cel mai profund calm pe care l-am simţit vreodată pe mare. Dumnezeu ne ajutase să intrăm în ochiul furtunii — aţi auzit de asta? Centrul liniştit al furtunii, unde am stat şi ne-am odihnit, înconjuraţi de sute de păsări, care se odihneau şi ele cu noi, pe apă.

Turbulenţele prin care trecea avionul au devenit atât de neînsemnate, încât madame de Lascabanes se simţea ruşinată; în plus, s-a întristat la gândul că nu îi va fi dat niciodată să intre în ochiul furtunii, aşa cum i-l descrisese căpitanul olandez, deşi zărise aripile strânse şi siluetele păsărilor de mare care pluteau în jurul lor.

— Bineînţeles că ne-a mai lovit o dată atunci când ochiul s-a mutat şi ne-a izbit peretele mai îndepărtat al furtunii, dar nu a mai fost atât de crunt. Se simţea că îi scăzuse intensitatea.

După aceea, a închis ochii. Îl mai putea întreba multe şi şi-a spus că poate va avea curajul când olandezul va deschide ochii, între timp, stătea, pe jumătate visând, pe jumătate meditând, cu privirea aţintită asupra unei vene umflate, dar liniştite, de pe mâna olandezului.

După ce s-a trezit din moţăială, s-a chinuit să îşi desfacă centura de siguranţă şi s-a dus la toaletă. Se părea că furtuna lor măruntă trecuse, deşi fuseseră sfătuiţi să îşi ţină centura de siguranţă până la aterizare, în Bangkok.

Aşa că nu a mai vorbit cu olandezul decât prin bâiguieli nedesluşite. Au mormăit, au dat din cap şi şi-au zâmbit, amuzaţi, probabil, de un secret împărtăşit numai de ei atunci când au coborât din avion şi au intrat în aeroport.

De acolo, a luat avionul către Australia. Şi-a pierdut olandezul, probabil pentru totdeauna.

— Atât?

Doamna Hunter deschise ochii.

— Da. Ştiam că n-am nimic deosebit de povestit. Nimeni n-ar fi impresionat dacă n-a auzit cuvintele alea direct din gura omului ăluia obişnuit, şi totuşi neobişnuit. Mi s-a părut că — se chinuia să îşi găsească drumul prin jungla întortocheată a limbajului —, mi s-a părut că e personificarea calmului şi a înţelepciunii.

Chiar atunci, Dorothy Hunter fu smulsă din braţele amintirilor de scânteia minerală din ochii aproape morţi ai mamei.

— Dorothy, nu ţi-am povestit niciodată cum am fost prinsă într-un ciclon?

Mama ar fi vrut să spui că nu ştii povestea. Parcă o şi vedeai în capul scărilor, cu braţul întins, îmbrăcată într-o rochie de un alb strălucitor, aşa cum îi stătea cel mai bine: rece şi perfectă, în felul ei. Iar biata fiică, în ciuda căsniciei pline de încercări prin care trecuse, în ciuda tuturor îndoielilor pe care le alungase şi a concluziilor mature la

care ajunsese, simţi o teamă vecină cu panica în faţa revelaţiei cu care o ameninţa această viziune a unei autorităţi pământeşti.

— Nu, spuse ea. Nu mi-ai povestit… Adică da, parcă îmi amintesc c-am auzit… ceva despre o furtună.

Trebuia să fie cruţată cumva; mama trebuia să-i facă această favoare.

— Dacă nu ţi-am scris la momentul respectiv, probabil că eram prea supărată pe tine pentru c-ai plecat aşa, furioasă.

Doamna Hunter părea raţională, calmă, corectă.

— S-a întâmplat când ne-au rugat soţii Warming să stărr pe insula lor. Se grăbeau să plece. Cred că unul dintre copiii loi era bolnav. Atunci te-ai găsit tu să fugi. Ai pierdut multe evenimente… şi te-ai mai şi făcut de râs.

Doamna Hunter râse încetişor, cu un râs cristalin, de parcă încă avea dinţii aceia mici şi perfecţi.

— Cum îl chema pe profesorul ăla?

Dorothy Hunter îngheţă şi nu mai putu să răspundă. Deşi nu avea de ce să se sperie; trecuseră mai bine de cincisprezece ani de atunci.

— Oricum, ciclonul ne-a lovit în timp ce eram pe insulă. O să-ţi povestesc. Când oi avea suficientă putere. Parcă văd şi acum păsările, exact cum spunea rusul tău.

Dacă forţa fizică o abandonase, puterea de a fi crudă nu o părăsea niciodată: îl adusese în discuţie pe Edvard Pehl. Chiar şi când era cea mai iubitoare, mama nu se putea abţine niciodată să arunce săgeţi pline de venin. Să o fi iubit la apogeul frumuseţii ei, aşa cum o iubiseră mulţi, însemna să iubeşti sau să „admiri” o teacă împodobită cu pietre preţioase, în care se ascunde o sabie tăioasă: mai devreme sau mai târziu, sabia avea să zornăie, sub imperiul vreunei stranii frenezii, şi să le taie urechile, degetele, limba sau, mai rău, să le străpungă inimile celor care o adorau. Şi totuşi continuam să ne oferim pe tavă, deşi fără tragere de inimă. Aşa cum se pare că fac şi ceilalţi încă: se oferă acestei teci antice, de pe care pietrele preţioase s-au desprins şi s-au împrăştiat — lăcaşurile goale umplându-se, în schimb, cu cocleală, ea însăşi un fel de bijuterie răzbunătoare —, şi sabiei încă ascuţite, în ciuda uzurii şi a trecerii timpului.

Trebuia să încerce să definească iubirea pe care i-o purta mamei sale: rămăsese ceva dincolo de puterea ei de înţelegere.

Şi ciclonul! Oare chiar îi fusese dat lui Elizabeth Hunter să treacă prin ochiul furtunii? Şi asta?! Sau le sunt date celor foarte bătrâni stări mentale care îi revigorează, ca să li se uşureze trecerea de la natura lor pământească, senzuală, către pacea şi iertarea de la sfârşit? Bineînţeles, se putea ca mama să îşi fi imaginat starea aceea de linişte în mijlocul păsărilor ce se odihneau, aşa cum îşi imaginase şi turtureaua doamnei Hewlett, şi grădinarul nebun sau neatent. Dar,

amintindu-şi o grozăvie pe care prinţul i-o întipărise mai dureros în minte decât pe trup, Dorothy de Lascabanes bănuia că uciderea turturelei nu e o invenţie.

Bătu cineva la uşă.

— Doamnă Hunter? se auzi vocea surorii Badgery. Am o surpriză minunată pentru dumneavoastră, doamnă dragă. Doctorul Gidley a venit să ne facă o vizită.

Curajoasă, infirmiera nu stătu prea mult pe gânduri şi împinse uşa fără să aştepte să fie poftită înăuntru; de data aceasta, hotărârea el fu corectă.

Pacienta îi vorbi cu o voce de fetiţă care îşi ştie lecţia, chiar dacă nu e o lecţie foarte importantă.

— Foarte drăguţ din partea lui, zise doamna Hunter.

— Dacă tot eram în trecere, nu puteam să nu intru să văd ce faceţi, nu-i aşa?

Doctorul era un tânăr robust, cu un râs sănătos.

— Nu, nu puteaţi, mai ales după ce i-aţi promis surorii de Santis la telefon.

Doctorul nu dădu nicio atenţie acestor vorbe, însă infirmiera aflată la datorie îşi strânse buzele, iar obrajii aproape că îi plesneau de ruşine din cauza răutăţii pacientei sale.

Apoi îşi aminti:

— Dumneaei e… fiica… doctore Gidley.

Deşi vocea îi suna puţin caustică, ochii îi radiau din spatele ochelarilor cu rame aurii.

— Ah!

Doctorul se dădu puţin în spate şi îi întinse lui Dorothy mâna, oftând sau poate şuierând.

Prinţesa se simţi de parcă ar fi fost cine ştie ce boală rară, pe care doctorul nu o întâlnise până în acest moment şi pe care ar fi dorit să o caute într-o carte, fără să-l vadă nimeni; evitându-i mâna, răspunse:

— Încântată, domnule Gidley.

Deşi de abia intrase în rândul adulţilor, doctorul rămânea, cel puţin pentru ea şi măcar pentru moment, un copil enorm, pe a cărui faţă destul de ştearsă parcă fusese lipită o pereche de perciuni stufoşi.

Fără să pară a-şi da seama că este luat peste picior, domnul Gidley se apropie de pat şi îşi trânti geanta de doctor (mai modestă decât el) pe covor, la picioarele sale.

— Ce mai faceţi, doamnă Hunter? Sper că nu vă forţaţi prea tare acum, că a venit ziua cea mare.

Fără să aştepte vreun răspuns, îşi apucă pacienta de încheietură, iar doamna Hunter, în mod surprinzător, se lăsă pe mâinile lui.

(Cu siguranţă nişte mâini atât de mari nu pot detecta decât un puls bubuitor.)

— E remarcabilă, cu adevărat remarcabilă, zicea infirmiera, adresându-i-se în zadar fiicei, care se întâmpla să fie şi prinţesă.

Doctorul se încruntă, iar infirmiera, rechemată la datorie, luă poziţia de drepţi, ca un soldat prost instruit.

— Destul de bine, se plânse într-un final doctorul Gidley, cu voce tare.

Şi doamna Hunter găsi prilej să se plângă.

— Numai bine nu sunt. Speram să vă fi dat seama până acum, doctore… doctore *Gidley*.

Îşi strâmba gura, străduindu-se să perfecţioneze un artificiu maliţios pe care nu şi-l mai aducea aminte decât pe jumătate.

— Altfel de ce v-aş mai plăti? Pentru un… un *diagnostic* care spune că n-am nimic deosebit?

Doctorul Gidley se trânti pe scaunul cel mai apropiat, cu degetele atârnându-i în mănunchiuri pe lângă picioarele larg desfăcute.

— Bine! Dictaţi-mi diagnosticul, doamnă Hunter, iar eu o să-l învăţ.

De veselie, îşi plesni mănunchiurile de banane de coapsele-i umflate.

Sora Badgery fredona ceva; era mulţumită, dar încerca să o ascundă.

Puterea celor doi acoliţi stătea în convingerea lor că lucrurile pe care le fac ei sunt corecte, pe când ceilalţi au numai intenţii rele; ceea ce o determina pe Dorothy să se apropie şi mai mult de mama ei: când o auzea vorbind autoritar şi bombastic, i se părea că, de îndată ce îi va slăbi voinţa, se va ciocni singură de un obiect neclintit sau cineva o să arunce cu unul în ea. Mama şi fiica erau amândouă nişte somnambule, dar faptul că veneau din direcţii opuse făcea ca întâlnirile lor să se transforme, de cele mai multe ori, în ciocniri.

De această dată, confruntate cu forţele optimismului şi ale pragmatismului, zâmbeau la fel, deşi chipul celor din tabăra adversă continua să strălucească, luminat de nobleţea misiunii pe care şi-o asumaseră: să împiedice moartea unui trup omenesc, chiar dacă acesta îşi dorea să moară.

În circumstanţele date, doamna Hunter şopti:

— Eu şi fiica mea ne înţelegem fără cuvinte.

Dacă acest lucru era adevărat, trebuia să fie ţinut secret; aşa că Dorothy bombăni, se foi pe scaunul ei şi aproape că ridică o mână în aer, ca să evite o lipsă de tact.

Doamna Hunter continua să sugereze că ele se înţeleg foarte bine.

— Înainte să ne deranjaţi, aveam o conversaţie absolut încântătoare. Îmi povestea despre voiajul ei încoace.

— Despre zbor, mamă, o corectă Dorothy, apoi roşi. Şi nu a fost nimic spectaculos.

Expresia de pe chipul ei îi avertiza pe doctorul Gidley şi pe sora Badgery că e vorba, într-adevăr, de o călătorie cât se poate de

plictisitoare.

Asta ar fi trebuit să îi încurajeze, dar doctorul cel tânăr şi voinic părea încurcat; buna-cuviinţă îi cerea să se intereseze măcar despre vreme, numai că nu ştia cu ce titulatură s-ar cuveni să i se adreseze fiicei doamnei Hunter.

Se mulţumi să scoată, în schimb, nişte mormăieli indescifrabile.

Doamna Hunter îşi mişcă uşor capul, dintr-o parte în alta, pe pernă, părând că are de gând să fredoneze vreo melodie, însă, când deschise gura, vocea ieşi subţire, ascuţită şi susţinută, ca scârţâitul extrem de fin al unei singure viori.

— Îmi povestea despre un olandez simpatic pe care l-a cunoscut în avion… şi despre un uragan care i-a prins undeva lângă Curaao — o experienţă foarte mistică.

Doctorul şi infirmiera râseră, ca să îşi exprime interesul sau ca să îşi mascheze îndoiala. Toată lumea în afară de doamna Hunter se simţea stânjenită.

Sora Badgery încercă să îi amintească pacientei sale de realităţile fizice.

— Cred că vi s-au lăsat pernele, doamnă Hunter. Lăsaţi-mă să vi le aranjez puţin.

În timp ce infirmiera îşi făcea de lucru cu pernele, doamna Hunter era răscolită de gânduri.

— Da. Îmi aduc aminte de păsări… valurile ascuţite ca nişte piramide… şi lebedele negre, cuibărindu-se între ele.

Doctorul Gidley se folosi de lebede ca scuză pentru a pleca.

— Dacă nu vă putem ajuta cu nimic, doamnă Hunter, nu vă mai întrerupem întâlnirea cu fiica dumneavoastră.

— Dar puteţi să faceţi ceva pentru mine! Ar fi ceva! Vreau să-mi daţi ceva care să mă ajute să dorm.

Doctorul şi infirmiera se uitară unul la celălalt; pe urmă, sora Badgery spuse, cu o amabilitate atât de exagerată, încât părea că urmează să înfulece pe cineva:

— Dar dumneavoastră dormiţi, draga mea doamnă. Ştiţi bine că dormiţi, şi încă minunat.

— Stau întinsă şi… şi vorbesc vrute şi nevrute, într-o stare de semitrezie. Odată, acum câţiva ani, cineva mi-a prescris nişte pastile şi, când le-am luat, m-am simţit de parcă alunecam pe marginile unei pâlnii netede şi pe urmă am intrat într-o gaură, în întuneric.

Asculta cu atenţie.

— Vreau întuneric, insistă ea. Mă distrag prea tare siluetele care tot vin şi pleacă, una prin cenuşiul alteia.

Probabil că auzise închizătoarea de la geanta doctorului, fiindcă începu să pară mai liniştită. El scria ceva într-un carneţel. Rupse o foaie şi i-o dădu surorii Badgery.

— Nu există niciun motiv pentru care să nu vi se facă pe plac, la vârsta dumneavoastră, zise doctorul Gidley, de parcă această recomandare morală, împreună cu cea medicală, fusese inventată de el.

Iar doamna Hunter părea să creadă că, într-adevăr, el le inventase: zâmbea în sus, la el, cu un aer de fetişcană recunoscătoare; cu o clipă în urmă, ar fi vrut să primească măcar o sărutare, însă trebui să se mulţumească doar cu o bătaie stângace pe umăr.

— Mă mir că ai un doctor de genul lui Gidley, spuse prinţesa de Lascabanes când rămaseră singure. Mă aşteptam la cineva mai în vârstă şi cu mai multă experienţă — echivalentul în medicină al domnului Wyburd, dacă înţelegi ce vreau să spun.

Doamna Hunter râse.

— Ştiu că Gidley nu e un doctor foarte priceput, dar îmi dau seama, după cum i se simte pielea la atingere, că e genul de bărbat care mi-ar fi plăcut ca amant. Te-am şocat, Dorothy dragă? întrebă ea, întorcându-se puţin.

Dorothy spuse că nu, nu e şocată; dar se bucura de ceaţa uşoară care le despărţea: se putea uita mai atent la mama ei.

— Să nu crezi că am fost o destrăbălată. Bine, am mai comis şi câte o infidelitate, o dată sau de două ori, dar numai ca un fel de experiment; s-a dovedit că nu merită să fac aşa ceva. Cred că, pentru majoritatea femeilor, plăcerea sexuală este mai mult imaginaţie. Se gândesc la amanţi în timp ce-şi fac soţii de cap cu ele, dar în braţele amanţilor regretă performanţele soţilor, oricât de slabe.

Prinţesa părea înveselită de aceste reflecţii, dar nu era de acord cu ce se spunea.

— Cred că eşti obosită, mamă, şi te gândeşti la trăsnăi!

Cel puţin *ea* era obosită.

Doamna Hunter ar fi vrut să o vadă pe Dorothy mai clar, nu ca pe o siluetă înnegurată, aşa cum o vedea atunci; ca să îşi dea seama dacă a avut vreodată un amant. Probabil că problema ei era că Hubert fusese prea bun ca amant, ca să îi mai fie şi soţ.

— Aşa că acum te părăsesc. Trebuie să ajung la club, anunţă prinţesa de Lascabanes.

— Şi noi, care ne aşteptam să rămâi la prânz! zise încruntată doamna Hunter, coborând cu picioarele pe pământ. Menajera mea, doamna Lippmann, o să-ţi ofere un prânz minunat în sufragerie, singură, sau o gustare pe o tavă aici, cu mine. Apoi adăugă, din disperare: N-ai cunoscut-o, nu-i aşa? Adică nu ştii cum e în societate. Din când în când dansează pentru mine. Te surprinde o bucătăreasă care dansează, Dorothy?

— Mamă, deja nu mă mai surprinde nimic.

Doamna Hunter auzea cum fiica ei îşi pune mănuşile; până la urmă,

atunci când eşti cusut de pat cu fire de oţel, nu mai poţi convinge decât trecutul să rămână.

În timp ce se sărutau pe obraz, iar prinţesa era sigură că va scăpa, Dorothy de Lascabanes se hotărî să întrebe:

— Blana aia din fosta mea cameră… ce este?

— Omitorinc.

— Dar sunt o specie protejată!

— Da. Sunt protejaţi. Bunicul Hunter e cel care îi vâna. Alfred era un om blând. (Deci, măcar la alţii o recunoştea ca pe o calitate.) Alfred mi-a dat blana drept cadou de nuntă. S-a gândit că, din moment ce e atât de rară, am putea s-o întindem pe patul nostru, dar eu l-am rugat să mă lase s-o pun bine. Nu-mi plăcea pe post de cuvertură. Nu-mi plăcea deloc, ca nimic. Când s-a îmbolnăvit — când era pe moarte —, şi-a adus aminte de blana de omitorinc şi m-a rugat s-o scot de unde o pusesem. Obişnuiam să i-o pun pe genunchi după ce-l aşezam în fotoliul lui în acea ultimă iarnă aspră, petrecută la Kudjeri. Deja nu ne mai gândeam la bietele creaturi sacrificate sau, dacă ne gândeam la ele, le vedeam ca pe nişte victime voluntare.

Amintirea îi era atât de precisă, încât numai tăcerea din jur putea concura cu ea.

— Dorothy? întrebă doamna Hunter ca să vadă dacă fiica ei plecase.

Dorothy de Lascabanes se poticnea, într-adevăr, pe scări: îşi amintea tot felul de vise în care călca în picioare puişori de abia ieşiţi din găoace, care înotau acum în apele omitorincilor sacrificaţi. Dar mergea mai departe, împleticindu-se. În hol, se trezi că împingea… ce? Nu i se opunea decât un gol: şi vina, tandreţea, dorinţa, ocaziile pierdute. Să nu uite niciodată: „Mama este o bătrână rea, cu inima de piatră”. Dacă uitai tu, Basil cu siguranţă avea să îşi aducă aminte, el fiind singurul care ştia la fel de bine ca mama cum să înfigă cuţitul în rană. „Vai de mine, sărăcuţa de tine! Dacă ţi-ar spune cu toţii acum că te iubesc, nu i-ai crede, nu-i aşa?”

Gândul că trebuia să îl mai înfrunte şi pe fratele ei o făcu să tragă cu disperare de uşa de la intrare.

Doi

Pe când prinţesa încerca să evadeze, se auzi scârţâitul unei chei de cealaltă parte a uşii: o tânără tocmai încerca să intre. Se opriră amândouă şi ezitară, încercând să îşi dea seama cine are dreptul să se folosească prima de uşă. Bineînţeles, madame de Lascabanes ştia că nu i se poate nega acest drept, iar gândul că cineva putea să i-l conteste îi făcu faţa lunguiaţă să se contracte într-un spasm de furie. Dar, chiar în clipa următoare, o părăsiră atât indignarea, cât şi orice pornire de a fi politicoasă. Fata era prea tânără, prea radioasă ca să te poţi supăra pe ea; în plus, zâmbea, cu nişte buze serbede, pe care îşi întinsese un roz cam puternic, aducând mai mult a pomadă decât a ruj. Spiralele

cerceilor ei din plastic se învârteau într-un mod ingenios, iar imprimeul cu sori enormi de pe aşa-zisa ei rochie pur şi simplu îţi lua ochii cu violetul şi cu roşul lui cireşiu, mai ales în jurul sânilor. Era un moment prea senzual ca să fie întrerupt de scuze şi justificări. Încă avea pe buze zâmbetul reţinut pe care îl arborase cât durase vizita la bătrână şi îşi aminti că uitase să îşi împrospăteze rujul: gândurile ei vărsaseră atât sânge, încât nu o lăsa inima să mai folosească stacojiu şi pentru buze.

Femeile trecură una pe lângă alta zâmbind şi murmurând câte ceva, fiecare bănuind cine e cealaltă, dar fără să caute să obţină vreo confirmare. Prinţesa încercă treptele de marmură cu precauţie, sprijinindu-se cu grijă de orice putea, şi se lăsă prinsă în vârtejul abrupt al potecii care ducea către poartă şi către taxiul pe care nu îl chemase; dar îi era de ajuns că reuşise să evadeze din casa aceea. Între timp, infirmiera care tocmai intra în tură îşi permise luxul de a arunca o ultimă privire, din pragul care trecuse sub dominaţia ei. Madame de Lascabanes nu se uită înapoi: nu s-ar fi cuvenit. Îşi aduse aminte că îşi uitase bagajul (să îl roage pe Arnold Wyburd să i-l aducă), dar nu se opri nici măcar o clipă. Cu privirea pironită în vârful pantofilor ei clasici, simţi mirosul straniu de eucalipt australian, îşi îngustă nările de franţuzoaică şi oftă; infirmiera stătea cu picioarele depărtate, iar coapsele îi plesneau de vitalitate şi forţă de sub fermecătoarea rochie scurtă. Ar fi putut măcar să trântească uşa, dar pregătirea ei profesională o învăţase să îşi controleze antipatiile în prezenţa bolnavilor.

Sora Manhood trecu prin hol, legănându-şi geanta portocalie, din plastic. Se duse în bucătărie, unde doamna Lippmann pregătea prânzul. Deşi fusese consemnat în scris că sora Badgery avea să ia prânzul în casă înainte să plece, se stabilise în mod tacit ca sora Manhood să sosească mai devreme şi să mănânce şi ea o porţie. Aşa şi era corect, după cum considera Flora Manhood.

— Aha! Credeam c-oi să întârzii, Floradora!

Între greşelile gramaticale ale menajerei şi faţa ei de maimuţă civilizată exista o potrivire stranie, însă felul acela de a vorbi îi stârnea dispreţul surorii Badgery — un dispreţ faţă de toţi străinii; în schimb, Flora Manhood era o anarhistă — cel puţin uneori.

Începuse să toarne ultimele veşti la urechea menajerei, care de abia aştepta să le audă.

— Da, deci, am văzut-o — pe însăşi regina Maria Antoneta, mama tuturor ruşilor, prinţesa Lascabum!

Menajera râse în hohote, râcâind tigaia cu mai mult zel ca niciodată; îşi legăna posteriorul de parcă ar fi fost mângâiată de razele lungi de lumină care pluteau pe podeaua goală, prin întuneric, chiar înainte de începerea spectacolului.

— *Wenn Mutter in die Manege ritt*[30], cântă doamna Lippmann, bătând ritmul cu lingura de fier.

— Ce tot glumiţi fără mine? strigă sora Badgery din camera în care se servea micul dejun, unde ea se aşezase deja la masă şi doamna Lippmann le servea infirmierelor prânzul.

În mod surprinzător, surorii Badgery îi era foame, deşi, când ducea furculiţa la buze, parcă o făcea cu scârbă, iar boneta i se clătina de la dreapta la stânga, în semn de nemulţumire. Şi totuşi, nu putea camufla sub uniforma apretată un stomac în formă de pepene, şi nici părerea pe care o avea despre colega ei, care se aşezase la masă în rochia de stradă şi îşi înfuleca omleta, învelită în şuncă afumată şi unsă cu prea mult unt.

Mai erau şi castraveţi în smântână, peste care bucătăreasa presărase mărar, şi un *Torte* de ciocolată, care se scurgea pe un şervet de hârtie, într-o farfurie din porţelan de Meissen.

— Vai! Să-ţi lingi degetele, nu alta! strigă Flora Manhood, cu ochii la *Torte*. Văd că azi ai renunţat la came şi lactate, Lottie!

— Fără carne şi lactate, mormăi doamna Lippmann, din spatele unei uriaşe ţigări de foi. Doar când mă simt rău. Nu ştiu de ce nu mă simt rău azi. Dar nu mă simt.

Dacă ar fi tras din ţigară în clipa aceea, nările ei ar fi scos două fuioare de fum gros.

Sora Manhood îşi examină degetul mare şi ceea ce părea să fie o pată de smântână; apoi îşi supse încet degetul.

— Nu pot să-mi dau seama de ce mai stai pe-aici să ne găteşti nouă şi Mamei Sugativă, de sus.

— Săraca doamnă Hunter! Ce porecle îi mai puneţi! protestă sora Badgery. De ce Sugativă, pentru numele lui Dumnezeu?

— Pentru că-i place să creadă că încă e un bărbat la datorie, undeva, care bea şampanie dintr-un pantof în cinstea ei.

Lotte Lippmann râse pe înfundate.

— De-asta mai stau pe-aici, să gătesc pentru doamna Sugativă! *Ich weiss auch was Liebe ist*![31]

— Dar cu cariera ta şi toate cele, Lottie, cum poţi să te mulţumeşti cu o slujbă de bucătăreasă?

Toată seriozitatea pe care încerca să o arboreze sora Manhood fu compromisă când fata hali dintr-o singură înghiţitură o felie mare de *Torte*.

Doamna Lippmann îşi drese glasul şi răspunse.

— *Ach, die Karrière*![32] Aveam doar un biet talent satiric, să găsesc ce e ridicol în toate lucrurile — şi toate lucrurile sunt ridicole, dacă le cercetezi cu atenţie.

Râse fără poftă, arătându-şi limba lată şi purpurie. Lotte Lippmann se prefăcu că trage de borurile unui joben şi că îşi pune un baston sub

braţ.

— Arta mea era una distructivă şi s-a isprăvit repede — pac! Puf! —, împreună cu tot ce a atins, *alles se schrecklich komisch!* [33] înţelegeţi, doamnelor? zise bucătăreasa cu o forţă şi un aplomb care o făcură să se clatine pe picioare.

Surorii Badgery nu îi plăcea deloc când menajera făcea aşa. În schimb, sora Manhood stătea cu coatele pe masă, cu bărbia în palme, şi simţea că trăieşte.

— Nu, n-a fost chiar aşa, păru să îşi aducă aminte doamna Lippmann. Cariera mea s-a încheiat în camerele de gazare… în fumul de la evrei.

Poate că ridurile care îi brăzdau chipul erau pline de cenuşă.

— Ah, gata, Lot!

Florei Manhood îi venea să plângă; ar fi plâns din orice, dar îi plăcea mai ales să îşi plângă de milă.

Sora Badgery se gândea cum ar putea să se furişeze şi să îşi scoată seminţele de castravete care îi rămăseseră sub proteza dentară.

— Aşa că acum gătesc. E şi asta o artă — una creativă, sau cel puţin aşa îmi spun eu —, deşi ar trebui s-o practic într-o tabără de evrei, să ne chinuim cu toţii şi să ne aducem aminte de fumul din furnalele nemţeşti.

Doamna Lippmann râse încet, dar sora Manhood izbucni într-un plâns zgomotos.

— Ai întrecut măsura, soră. Se vede, spuse sora Badgery. Nu dormi suficient.

— Nu e vorba despre asta, zise sora Manhood şi încercă să îşi şteargă obrajii murdari. Ei bine, bănuiesc că aşa se întâmplă când *eşti* cu cineva, dar nu poţi să te hotărăşti cât e de serios.

Sora Badgery îşi supse măselele, în semn de înţelegere sau, dimpotrivă, de dezaprobare, şi, făcând asta, reuşi să disloce de sub proteză câteva dintre seminţele lunguleţe de castravete; după acest triumf şi după masa îmbelşugată de care avusese parte, îşi permise o cugetare.

— Fiecare dintre noi are datoria ei, spuse ea, şi înghiţi seminţele.

— Îţi fac o cafea tare, Floradora, se oferi doamna Lippmann.

Chiar atunci auziră un clinchet de undeva de sus. Se opriră şi îşi încordară auzul, şi ar fi putut să tot stea aşa, pentru că nu ar mai fi auzit nimic: fusese un clinchet slab, de clopoţel de mână, deopotrivă implorator şi poruncitor. Toate trei se ruşinară.

După ce se uită îndelung la ceas, sora Manhood zise:

— Trebuie să mă duc sus, la cotoroanţă. Pun pariu c-a udat patul, sau mai rău.

Sora Badgery se încruntă şi se cutremură, apoi îşi dădu jos boneta de pe părul grizonant şi rar.

— *Unser armer Schatz*![34] oftă doamna Lippmann, scuturând cu mâna firimiturile de pe masă.

— Vin imediat, doamna mea dragă, dacă nu e ceva extrem de urgent, strigă sora Manhood din pragul camerei doamnei Hunter, iar vocea ei exersată, de infirmieră, numai pe cei foarte sceptici nu i-ar fi convins.

Doamna Hunter, care hotărâse că e unul dintre momentele ei cele mai lamentabile, acceptă resemnată termenii infirmierei.

— Doar că m-au lăsat singură ore întregi, şi simt că am nevoie de puţină atenţie.

Niciuna dintre cele două femei aflate de o parte şi de alta a uşii nu se sinchisea să se întrebe cât de mult cred oamenii din neadevărurile pe care le spunem la bătrâneţe, doar pentru că ne plângem de milă. Bineînţeles că existau şi alte ocazii, când suferinţa era sinceră, când două minute puteau cuprinde eoni de putrefacţie lentă; dar asta era peste puterea de înţelegere a oamenilor, care măsurau timpul cu ajutorul ceasului.

De fapt, sora Manhood voia doar să îşi pună repede uniforma, pentru că Jessie se grăbea să se schimbe, ca să prindă autobuzul. Sora Badgery insista să aibă parte de intimitate absolută: nu suporta să se arate dezbrăcată în faţa cuiva, nici măcar în sutien; şi nici nu era de mirare. Aşa că Flora Manhood se împotrivi tentaţiei de a-şi admira trupul în oglindă. Se ocupă, în schimb, doar de chip, sugându-şi obrajii după ce îşi aranjă boneta pe cap şi dându-şi pe buze cu o nuanţă de roz mai închisă, pentru oricine s-ar fi întâmplat să le vadă, dar cu siguranţă nu pentru bătrâna Betty Hunter.

— Ei bine, iată-mă! Aţi avut o dimineaţă interesantă, doamnă Hunter? întrebă sora Manhood, pe un ton neobişnuit de vesel.

— Fiica mea nu e o persoană interesantă.

— Totuşi, trebuie să fi fost plăcut. Nu-i aşa? După atâta timp…

Infirmiera trebuia să facă din nou patul — era datoria ei. Se apucă de treabă.

— Bănuiesc că da, a fost plăcut, zise doamna Hunter în timp ce sora Manhood o răsucea de pe o parte pe alta. Dar nu poţi să ştii niciodată, când vine vorba despre oameni. N-ai de unde să ştii ce le place. Copiii mei, când erau mici, întotdeauna ziceau că le place exact ce nu le plăcea, de fapt.

— Zău?

Florei Manhood nu-i păsa câtuşi de puţin. Nu ştia prea bine nici ce îi plăcea ei: mâncarea diversificată şi gustoasă; somnul; produsele cosmetice; să facă dragoste; să nu facă dragoste.

— Ce-aţi zice să vă fac o frecţie pe spate? îşi aduse ea aminte să întrebe. Sau nu vreţi să fiţi deranjată?

— Ba da, te rog, răspunse doamna Hunter fericită.

Putea suporta orice tratament din partea micuţei Manhood, indiferent dacă era vorba despre ghionturi sau mângâieri sau de firea ei atât de maliţioasă: când din trup nu mai rămân decât pielea şi oasele, mintea nu îşi mai doreşte altceva decât o prezenţă animală.

Sora Manhood sperase că pacienta va refuza masajul; îi dăduse ocazia să o facă, dar nu îi ieşise.

Odată, în timp ce se bucura de serviciile surorii Manhood, doamna Hunter îşi întinsese mâinile şi întâlnise gâtul infirmierei. Se hotărâse să îl pipăie, iar pentru o clipă, ţinuse între mâini acel vas puternic de came şi muşchi, în care părea că palpită întreaga viaţă de pe planetă. Sora Manhood se prefăcuse că e jenată; dar nu reuşise să o păcălească.

Acum, că infirmiera adusese sticla de spirt şi o întorsese pe bătrână pe o parte — ca şi cum ar fi deschis un cuţit de buzunar sau ca şi cum ar fi ridicat un scaun de grădină răsturnat de vânt —, îşi aminti şi ea de momentul în care o ţinuse doamna Hunter de gât: fusese supusă unor palpări delicate, dar trebuise să le îndure. Zâmbi pentru sine; de data asta era clar cine e stăpân pe situaţie.

„Cât sunt de neputincioasă”, se gândi doamna Hunter, în timp ce saliva din gură îi devenea amară. Dar pe urmă avu o revelaţie: „Nu sunt chiar neputincioasă, atâta timp cât mintea mea poate să le facă faţă tuturor — în zilele ei bune”.

În timp ce o masa, infirmiera zicea vrute şi nevrute.

— Doamna Lippmann v-a pregătit ceva minunat la cină, doamnă Hunter. O să vă placă la nebunie, este nemaipomenit.

— Nu-mi spune. Să nu strici surpriza. Apoi întrebă, cu pleoapele închise: Ce culoare are?

— Nu spun!

Sora Manhood chicoti; habar nu avea ce pregătise Lottie pentru cina bătrânei, dar acesta era unul dintre jocurile pe care le jucau împreună.

Deodată, în timp ce îi freca pielea bătrânei, fu cuprinsă de o repulsie care îi făcu braţul auriu şi puternic să paralizeze. „Doamne, trece viaţa pe lângă mine!” Vaporii alcoolului îi cauterizaseră nările şi, urcând mai mult, îi înveseliseră gândurile, dar acum o scârbeau, însă nu la fel de mult ca acel spate dezgustător, cu pete bolnăvicioase, galbene-cafenii, ca acele coaste fragile, firave sau — oricât de curată ar fi fost — ca acea crăpătură maronie care ducea cătreanus.

„Pentru ce trăiesc?” Infirmiera îşi încreţi fruntea. Cu o lovitură la baza gâtului, ar fi încheiat toată povestea. Apoi ar fi putut să fugă şi să nu mai vadă niciodată casa aceea, pe Col, pe

Snow sau pe oricine altcineva, să fugă până ajungea pe o plajă lungă şi pustie şi, încă alergând, să scape de haine în mod miraculos, să se arunce în spuma valurilor, iar bulele să fâsâie şi să umple fiecare locşor în care puteau intra şi să îi aline toate rănile, fizice sau spirituale.

Dar, chiar pe când alerga ea, el (sau oricare altul) avea să alerge după ea, legănându-şi chestia, ca să o lovească brutal cu ea, până când ea avea să dea naştere unui copil şi să devină o sclavă domestică, pe vecie. Aşa că nu era nicio cale de scăpare: pe de o parte, să ştergi muci, să schimbi scutece şi să te epuizezi sub apăsarea unui bărbat; pe de altă parte, să faci frecţii pe spate (să-ţi înfigi degetele în pielea ca foiţa de ţigară) şi să îi ştergi la fund pe oamenii bătrâni şi senili. Ar fi vrut să fie o plantă sau aşa ceva.

Doamna Hunter vorbea cu resemnare.

— De multe ori stau şi mă-ntreb de ce nu sunt omorâţi mai mulţi bătrâni de cei care au grijă de ei. Mulţi sunt, într-adevăr, ucişi, dar de obicei de rude: cazurile alea de „ucidere din milă”.

— Ce idei aveţi!

Surorii Manhood îi venea să îşi muşte limba; dar, de fapt, gândurile ei o dăduseră de gol.

— Încerc să fiu obiectivă.

Doamnei Hunter îi era greu să fie obiectivă.

Cât despre sora Manhood, ea nu ştiuse niciodată ce înseamnă să fii „obiectiv”: era un cuvânt pe care îl folosea col.

— Cred că v-a înviorat puţin frecţia asta, spuse ea, trăgând cămaşa de noapte peste fundul veştejit al doamnei Hunter.

Florei Manhood îi era teamă: cotoroanţa aia bătrână putea să-i citească gândurile; în plus, o complexau „deficienţele ei intelectuale”, cum le zicea col. Nu sperase şi nu-şi dorise niciodată să fie deşteaptă, ci doar să îşi vadă de viaţă şi să fie mulţumită, dacă îşi putea da seama cum anume să facă asta.

Pe când infirmiera punea spirtul pe măsuţa de toaletă — o auzeai cum dă cu sticla peste toate lucrurile tale preţioase — doamna Hunter spuse:

— Bănuiesc că iar ai fost cu tânărul ăla.

— Care tânăr?

Doamna Hunter îşi dădea seama, după vocea groasă, că infirmiera are buzele umflate.

— Tânărul ăla… farmacistul din Kingsford… ăla care preferă să vină personal când sunăm după vreo reţetă.

Sora Manhood era atât de furioasă, încât nu vru să răspundă, întoarse corpul pe partea cealaltă şi îl rezemă de perne. La începutul pregătirii ei, îşi reamintea în mod constant că pacienţii nu trebuie să fie consideraţi altceva decât corpuri. (însă corpurile devin patetice sau, mai rău, răzbunătoare.)

— Îmi aduc aminte de o teorie cum că o femeie, după ce a fost cu un bărbat, are un anumit miros — ca o iepuroaică sau o femelă oarecare, după ce a fost dată la bărbătuş, spuse doamna Hunter.

Sora Manhood era mai mânioasă ca oricând.

— Mi se pare că-i o teorie cam vulgară.

Trase cearşaful tivit până sub bărbia doamnei Hunter, însă nu îl aşeză bine: ca toate lucrurile pe care le-ai învăţat vreodată, şi cearşaful se desprinse şi căzu.

Bătrâna râse.

— E logic. Şi firesc. N-am avut niciodată capre, dar am văzut şi eu una sau două şi cred că m-aş fi înţeles cu ele.

Sora Manhood izbi sticla de spirt atât de tare, încât una dintre periile de pe măsuţa de toaletă căzu pe jos.

— Nu mă interesează bărbaţii, zise ea. În niciun caz Col Pardoe. Nu mai e nimic între noi. Nimeni — nici Col, nici altcineva — n-o să-mi spună mie ce să fac. M-am luminat la minte. De fapt, verişoara mea, Snow Tunks, m-a invitat să fiu colega ei de apartament.

— Snow Tunks?

— Da. Singura mea rudă în viaţă. Lucrul ăsta te apropie… când nu mai sunteţi decât voi două pe lume.

— Dar… dar cu ce se ocupă Snow?

— E taxatoare pe autobuz.

Doamna Hunter plescăia neîncrezătoare, de parcă ceea ce ar fi trebuit să fie o bezea s-ar fi transformat într-o chiflă râncedă; în aceste împrejurări, nu reuşi să spună decât:

— Aha!

Iar sora Manhood spusese şi aşa prea multe; nu reuşise să îşi păstreze calmul şi era dezamăgită.

Din fericire, chiar în clipa aceea menajera împinse uşa şi apăru cu o tavă în mâini:

— *Mahlzeit!*[35]. Strigă doamna Lippmann.

Un cuvânt urât, ridicol, dar pe care doamna Hunter se bucura să îl audă; îi plăcea mult mâncarea; dacă şi-ar fi putut aduce aminte ce mânca, şi-ar fi petrecut mai mult timp gândindu-se la asta când stătea în pat şi aştepta.

— Ce ai pentru mine? întrebă ea şi încercă să anticipeze răspunsul, adulmecând aerul.

— Nişte minunaţi merlani înăbuşiţi. Şi cu sos. *Ach*, dar staţi să vedeţi ce sos!

— Nu sos de la tub, sper.

— *Ach*, doamnă Hunter, ce-mi spuneţi şi ce-mi faceţi dumneavoastră! Dar bănuiesc că trebuie să mai şi glumim.

— Ce culoare are? şopti doamna Hunter; din tot ce înseamnă să trăieşti, culorile îi lipseau poate cel mai mult.

— E foarte delicată culoarea asta, tatonă doamna Lippmann, înclinându-şi capul; trecu în revistă posibilităţile, apoi spuse: Culoarea cărnii crude… cred.

— Prea vag, oftă doamna Hunter.

În după-amiaza aceea, surorii Manhood îi făcea rău să asculte joculeţul lor. Se aplecă să ridice peria căzută şi pe urmă apucă sticla de spirt. Într-adevăr, „culoarea cărnii” era o exprimare prea vagă, care acoperea un întreg spectru: de la carnea ei netedă şi aurie până la măciuca aia roşie, ameninţătoare, care subjuga şi se lăsa subjugată; nici n-ai fi zis că sunt făcute din aceeaşi materie.

— Soră Manhood, o strigă doamna Hunter chiar când infirmiera încerca să se retragă neobservată.

Îşi dădea seama că îi va cere ceva îngrozitor, pentru că bătrâna îşi amânase prima înghiţitură din prânz.

— Aş vrea să faci ceva pentru mine… mai târziu, după ce mă odihnesc. Când o să fiu pe scaun.

Doamna Hunter tăcu o clipă, ca să îşi mute vocea într-o tonalitate atât de dulce şi de rugătoare, încât mulţi dintre cunoscuţii ei s-ar fi îngrozit de-a dreptul.

— Ceva ce nu ştii decât tu să faci, soră. Vreau să mă aranjezi pentru sosirea fiului meu.

Sora Manhood nu merse atât de departe încât să refuze să o machieze; în schimb, la fiecare pas pe care îl făcea în timp ce se îndrepta spre uşă, avea grijă să bocănească puternic, cu o grosolănie voită.

Doamna Hunter nu se lăsă păcălită: ştia cum să o măgulească pe micuţa Manhood; dar iat-o alături pe credincioasa Lippmann, puţin cam îmbufnată, pentru că altcineva i-o luase înainte: nu îşi terminase de lăudat măreaţa creaţie.

Nu mai spuse decât:

— Avem şi Sachertorte[36]

Doamna Hunter bănuia că strânge din buze.

Iar asta te făcu să te hotărăşti ce să spui mai departe.

— Niciodată nu m-am dat în vânt după budincă.

O spunea pentru că, încă din prima zi, Lippmann dăduse clar de înţeles că cea mai mare dorinţă a ei este să fie rănită cât mai mult.

De fapt, ceea ce ai spus despre budincă e adevărat: lui Alfred nu îi plăcuse niciodată; în general, bărbaţilor nu le plăcuse; cea mai frumoasă parte a cinei era întotdeauna la sfârşit, când îi priveai cum înfig furculiţele în îngerii călare[37] sau în ce altceva mai era pe masă, iar buzele le deveneau unsuroase de satisfacţie în timp ce povesteau despre realizările şi aspiraţiile lor. De două, trei ori, aruncai câte o privire spre oglinzi, iar ele îţi confirmau că umerii nu îţi fuseseră niciodată mai albi, iar decolteul, mai misterios: în astfel de momente, erai teribil de conştientă de puterea ta.

— Ia să vedem!

Menajera o ajuta, îndreptând o furculiţă cu peşte îmbibat cu sos — de culoarea cărnii sau nu — către destinaţie. Puterea pe care o exercitase asupra altor oameni — asupra dragostei lui Wolf, de exemplu, sau asupra publicului ei — fusese întotdeauna subordonată propriei sale subjugări. Iar acum, când toţi zeii ei — sau aproape toţi — fuseseră brutalizaţi sau se evaporaseră, de unde altundeva puteau să vină cătuşele?

Aşa că doamna Lippmann suspină.

— Cu grijă! Cu grijă, doamnă Hunter! Am văzut cum v-a intrat în gură un os enorm, care mi-a scăpat când am gătit peştele. Mestecaţi cu mare grijă şi scoateţi osul pe vârful limbii, ca să pot să-l iau, vă rog.

Doamna Hunter moţăia. Deşi nu ar fi recunoscut asta în faţa menajerei, prânzul, orice ar fi fost — carne de pui? —, fusese delicios. Dar puţin. Ar mai fi mâncat încă pe atât. Şi sosul… îşi aducea aminte de el. *Sauce maltaise*, spusese doamna Lippmann; de culoarea cărnii crude. Era prea fin ca să sugereze carnea unui trup omenesc; avea gust de miros de portocale.

Doamnei Hunter îi chiorăiră maţele, apoi râgâi, însă fără să îşi dea seama ce i-a provocat atâta plăcere.

Era lacomă, aşa fusese întotdeauna, deşi, când era mai tânără, nimeni nu băga de seamă, pentru că avusese mereu grijă de silueta ei. În schimb, o acuzau că devorează oameni. Ei bine, n-aveai cum să te abţii dacă ei îşi băgau pur şi simplu capul între fălcile tale. Deşi nu îţi plăcea şi nici nu îţi doreai came de om. Alta era dorinţa ta mistuitoare: voiai o relaţie prea eterată ca să fie posibilă.

Care era povestea menajerei? Ceva legat de un iubit arian. Parcă plănuiau să fugă împreună în Anglia când fusese ea arestată. Familia

băiatului hotărâse să o ducă în siguranţă până în Elveţia — singură —, iar doamna Lippmann acceptase, pentru binele iubitului ei.

Altă idealistă, însă una realistă; în cazul tău, idealismul era prea abstract, prea improbabil, ascuns sub dineuri, bijuterii şi amanţi — unii dintre ei adevăraţi, alţii doar bănuiţi; câteva persoane, de o oarecare sensibilitate, intuiseră la tine o aspiraţie misterioasă, însă nu religioasă sau intelectuală, ci spirituală, şi te consideraseră o impostoare atunci când nu reuşiseşi să le oferi dovezi — nu spirituale, ci materiale.

În orice caz, înghiţiseşi o gură de *Torte*, ca să îi faci pe plac doamnei Lippmann, dar nu ai reuşit să o mulţumeşti doar cu atât: o singură înghiţitură nu făcuse decât să înrăutăţească lucrurile. Dar asta îi plăcea doamnei Lippmann. Dacă ţi-ai fi putut controla simţurile şi puterile, ai fi dat o petrecere, ai fi comandat o *bombe* spectaculoasă şi pe urmă ai fi luat o sabie şi ai fi crestat-o exact când era adusă în cameră, iar doamna Lippmann ar fi coborât în cel mai adânc dintre raiurile ei infernale.

Nu vei mai vedea niciodată vreo *bombe*. Dineurile acelea interminabile, acasă la soţii Radiord: întotdeauna dădeau foc la câte ceva sau serveau vreo mâncare cu o cutiuţă muzicală înăuntru; întotdeauna aveau un oaspete important — important, după standardele lui Gladys. „Betty, ştiu că e din scurt, mâine-seară… vine Athol Shreve… am nevoie de o femeie — adică de o femeie extraordinară! Sidney crede că domnul Shreve o să iasă prim-ministru peste două scrutine. Aşa că vezi tu, draga mea, întâlnirea voastră ar putea fi una istorică”. Te jucai puţin cu nervii lui Gladys, pentru că te suna, probabil, după ce încercase să îi convingă pe toţi ceilalţi cunoscuţi ai ei. „Crezi că e loc de mine la petrecerea ta, draga mea? Nu prea le am eu cu politica… şi mai că le-am promis soţilor Pritchett că trec pe la ei… ca să nu mai zic că m-a lovit aşa o migrenă azi după-amiază… mă simt groaznic de la o vreme. Şi Athol Shreve nu cumva e — nu prea ne mai place să folosim cuvântul ăsta în zilele noastre — nu cumva e «banal»?” Vocea lui Gladys răsuna cristalin ca un clinchet de clopoţel. Era una dintre femeile acelea scunde şi îndesate, cu glas blând, care se disting prin glezne frumoase şi prin talent la dans. „Are un farmec cumva animalic, Betty”. Nu îţi plăcuse niciodată Gladys Radiord, dar rămăseseră prietene de-a lungul timpului. Este unul dintre avantajele faptului de a fi femeie: poţi să faci asta. După o ceartă, bărbaţii pot să nu îşi mai vorbească niciodată, dar femeile adevărate pot să îndure tot ce e mai rău unele de la altele; probabil fiindcă nu leagă prietenii din acelea sincere, pe viaţă, şi fiindcă nu pot să facă parte din francmasonerie.

Athol Shreve: în fotografii, părul îi stătea drept în sus, iar pielea îi părea aspră; probabil că avusese acnee când era mic.

Nu puteai accepta atât de repede invitaţia insistentă a soţilor Radiord; era prea evident că eşti ultima lor speranţă.

După ce moştenise o mină de cărbuni, Sidney se aşezase frumuşel la un birou, având grijă să pară un om important, în timp ce altcineva se ocupa, de fapt, de afacerea cu cărbuni. Gladys avea banii ei. Din ce oare? Din… biscuiţi? Sau din conservele alea cu prăjituri şi budinci pline cu fructe arse şi nisip? În orice caz, soţii Radiord, cu cele două averi reunite, cu statuile şi mozaicurile lor italieneşti, cu tapiseriile franţuzeşti — despre care se spunea că sunt originale, făcute de familia Gobelin — şi covoarele de Aubusson, ştiau cum să facă impresie. Toate petrecerile lor erau *soirées*: la unele dintre ele era chiar şi muzică. Sidney Radiord cânta la vioară — una faimoasă, dar care a căpătat în scurt timp o faimă proastă. Îl angajaseră pe Moiskovsky parcă — pe pianistul rus — să cânte sonate cu Sidney —, dar Moisenstein pur şi simplu se ridicase şi plecase. Avusese cu toate astea grijă să păstreze cecul, iar lui Gladys şi lui Sidney le fusese ruşine să-i spună să li-l dea înapoi.

Gladys încă turuia frenetic despre Athol Shreve.

Poate că erai snoabă: poate erai aşa pentru că te născuseşi în sărăcie. Probabil jucase un rol şi educaţia primită de la tatăl tău. Şi sinuciderea. Tatăl tău era debil, aşa cum a ajuns, în cele din urmă, şi dragul de Alfred; ai observat-o la el abia când a fost prea târziu să mai poţi face altceva decât să încerci, stângaci, să dregi ruptura dintre voi.

Gladys Radiord o ţinea pe a ei: „un bărbat atât de dinamic… s-a ridicat numai prin puterile lui…” Athol Shreve fusese unul dintre băieţii ăia care vând ziare şi care pe urmă ajung într-o funcţie importantă şi devin celebri; vânzătorii de ziare sunt unul dintre clişeele poveştilor de succes. „Nu cumva sunt cam mulţi?” Legătura era proastă şi Gladys nu înţelegea ce spune; lovea întruna receptorul. „Prea mulţi ce?” Iritarea lui Gladys creştea; era amuzant să o asculţi.

Shreve, sindicalistul, trădase mişcarea şi devenise un model de inspiraţie pentru naţionalişti. Era tocmai bun pentru dineurile familiei Radiord.

„Gladys, nu sunt foarte entuziasmată, draga mea”. Doar pârâituri, pentru moment. „Ei bine, dacă nu eşti…” Clinchetul din vocea lui Gladys suna de data asta ca al unui clopoţel scufundat în apă. „Doar că e vacanţă — tu n-ai cum să ştii —, Dorothy e plecată la familia Bullivant, Basil, la Kudjeri, la tati. Am rămas singură aici cu o şleahtă de slujnice irlandeze, care au dispute religioase aproape în fiecare seară. Aşa c-o să vin, dragă — asta dacă nu cumva…”

Gladys Radiord a spus că ar fi pur şi simplu minunat. Aproape că îşi pierduse vocea, încercând să obţină ce îşi dorea. A închis repede telefonul, ca să nu apuci să te răzgândeşti.

Doamna Hunter tuşi sec, ca să tatoneze terenul. N-ar fi vrut să se

îmbolnăvească sau să facă febră, măcar nu până la sosirea lui Basil. Musafirul ei de onoare. De abia aştepta să se termine totul, iar noaptea şi Mary de Santis să pună stăpânire peste întreaga casă. Bineînţeles că nici Basil nu va dori să rămână acolo, după cum nu dorise nici Dorothy. Bătrânii nu prea mai sunt consideraţi oameni de cei care încă pot să scape de trecut, punându-se în mişcare în slujba a ceea ce le place să creadă că e o acţiune orientată către viitor: mişcarea, ce binecuvântare iluzorie! Desigur, dacă nu te poţi mişca, eşti mai mult obiect decât persoană: ocupi un loc mai puţin important în planurile care te leagă de cei din jurul tău, mai ales de propriii copii; în general, copiii ajung să considere că pot îmbunătăţi aceste planuri, ceea ce îi face să vrea să elimine detaliile inutile. Ai mai văzut asta şi cu alte ocazii. Ai simţit-o în scrisorile de la Dorothy şi de la Basil, mai ales în cele mai recente: „am hotărât să venim până acolo, ca să discutăm despre ce ar fi mai bine pentru tine”; a se înţelege „pentru noi”.

Da, o să fie bine după ce pleacă musafirii. Auzea întunericul închegându-se în camerele de jos, o auzea pe Lippmann lovindu-se de mobilă şi oftând de mila evreilor; afară, în parc, ţipete de viol şi de păsări de apă. Numai tu şi de Santis sunteţi reale. Numai de Santis înţelege că şi aşchiile rămase dintr-o minte formează un întreg. Uneori, noaptea, gândurile tale strălucesc; nici măcar de Santis nu vede asta, ci numai tu. Nu vezi, dar ştii că tu însăţi faci parte din marea aşchie a universului.

Când pleacă musafirii… Acasă la familia Radiord, păreau să rămână întotdeauna, şi la început, şi la sfârşit, pe scara aceea mare şi movulie. Gladys şi Sidney nu puteau sau, cel mai probabil, nu voiau să îşi grăbească musafirii pe scară, după ce investiseră atâţia bani, importând marmura din Portugalia; iar lui Gladys îi plăcea să îşi etaleze picioarele şi gleznele: de aceea îşi dorise să aibă salonul la etaj, sau cel puţin aşa se spunea: ca invitaţii să îi vadă gleznele şi picioarele în capul scării mov, înainte să le pice ochii pe corpul ei ca un dulap şi pe gâtul ei gros.

Toată lumea stătea, ca de obicei, acolo, pe scară, şi aşa fusese şi în seara în care venise Athol Shreve. Nu te-ai uitat la el, sau i-ai aruncat doar o privire fugitivă când vi s-a făcut cunoştinţă, pe palierul din faţa salonului principal. Când aţi rămas singuri, ţi-a mărturisit că nu mai văzuse până atunci un salon la etaj:

— Nu e puţin cam ciudat?

Ea hotărâse să îşi ia un aer nonşalant.

— De ce nu? Nici dumneavoastră nu sunteţi un bărbat obişnuit, nu-i aşa? Dacă e să mă iau după ce-am citit prin ziare…

Deşi, într-o oarecare măsură, se vedea nevoit să nege, fiind un australian democrat care depindea de aprobarea alegătorilor săi, era totuşi flatat să îi fie atribuite faptele reprobabile pe care le sugera ea.

Se simţea prins la înghesuială; ea, strivind florile de cineraria, s-a uitat într-o oglindă şi a observat că nu se rujase bine: arcul buzelor era vizibil asimetric. Deşi de obicei era meticuloasă, probabil că de data asta îi tremurase mâna. Sau poate că amănuntul nu făcea decât să întărească impresia de nonşalanţă pe care îşi dorea să o lase.

Era îmbrăcată în alb. Ţinuta ei părea să îl facă pe Athol Shreve să se ruşineze de ceva. A început să îi povestească: „Când eram mic…” Şi în timpul cinei, la fel: „Când eram mic…” Gladys îi aşezase la masă unul lângă altul, aşa că nu avea cum să scape de copilăria lui Athol Shreve, şi nici de înfăţişarea lui, pe care de abia acum era dispusă să o analizeze. Nimeni, nici Athol Shreve însuşi — şi nici măcar ea însăşi — nu ar fi putut să o facă să se intereseze de acest aspect înainte de al doilea fel de mâncare.

Chiar şi atunci, nu arunca decât ocheade la pielea lui scofâlcită, la mâinile uriaşe, la ochii mijiţi şi la părut atât de des şi de sârmos, încât ştia cum se simte la atingere chiar fără să trebuiască să pună mâna pe el.

A vorbit despre studiile lui în domeniul dreptului (plictisitoare), dar despre politică mai puţin; dacă era sigur de ceea ce îi prezicea Sidney Radiord, nu dădea niciun semn că ar fi vrut să îşi etaleze cu ostentaţie minunatele perspective de carieră, în general, o plictisea, şi probabil şi ea pe el, deşi bărbaţii foarte virili rareori se plictisesc, atât timp cât au lângă ei o femeie care e dispusă să le acorde un minimum de atenţie.

Aşa că şi-a permis să nu ia în seamă anecdotele şi ideile lui; se dedică, în schimb, propriilor gânduri, lăsându-l pe el doar cu prezenţa ei fizică. Felurile de mâncare, care nu se remarcau prin nimic anume, continuau să se succeadă pe vesela aurită a soţilor Radiord. Încă nu îi era clar de ce acceptase să fie aşezată lângă Athol Shreve; deocamdată nu găsise la el nimic admirabil sau măcar agreabil.

— … Niciodată să nu angajezi un bărbat care nu are mâini de muncitor.

Cinismul lui trezea şi în ea un cinism latent. A râs, dar l-a văzut surprins; poate chiar nu îşi dădea seama că făcuse o remarcă cinică. Se lupta cu încăpăţânare să taie o pulpă de pui care ieşise prea tare. Ea a observat în treacăt că trădarea breslei de care aparţinea nu îi făcuse deloc mai delicate mâinile de muncitor.

Oare ce ar fi crezut despre Alfred, ale cărui mâini delicate erau mereu zgâriate, din cauza muncii manuale la care se înhăma din principiu?

Îi făcea plăcere să îşi aducă aminte: „soţul meu” — nu titulatura neclară pe care o indica un cuvânt banal, ci o noţiune care dovedea respect şi afecţiune. Nu îşi dădea seama dacă Alfred o respectă: dar cu siguranţă o iubea.

— Sunteţi însurat, domnule Shreve?

Întrebarea s-a încheiat cu ceva între disperare şi tuse; a sorbit o gură de vin, ca să ascundă faptul că îi lăcrimau ochii.

Nu era chiar ce sperase ea: Athol Shreve era şi el unul dintre bărbaţii aceia sentimentali şi fideli, cu o soţie invalidă.

În acelaşi timp, îşi dădu seama că politicianul îşi apropiase coapsa de a ei; de fapt, şi-o lipise de a ei. Dacă era conştient de asta, nu i-o arăta şi ei, ci continua să îi povestească despre fiica lui (pe nume Doris), care studia economia în Londra. Era extrem de serios când venea vorba despre educaţie, ceea ce îl făcea din nou să pară cinic. Numai mâinile îi erau sincere, cel puţin prin mărimea şi asprimea lor, dacă ignorai povestea trădării sale politice.

Dar cum rămâne cu trădarea ei faţă de Alfred? Dar nu îl trădase, sau îl trădase doar o dată, şi nu fusese decât o gafă minoră, de o după-amiază, care nu avea nicio însemnătate pe termen lung. Nu distrugea posibilitatea unei relaţii perfecte, dincolo de respectul şi iubirea pe care i le purta ea lui Alfred şi dincolo de devotamentul (rănit) al lui Alfred faţă de ea. Şi-ar fi dorit să poată înţelege această relaţie supraomenească sau să îşi poată face o imagine clară asupra ei. Dar nu putea.

În orice caz, nu avea nimic de-a face cu Athol Shreve, politicianul dezertor şi inofensivul taur social. Care deja era beat. De aceea îi simţea coapsa groasă arzând pe pielea ei rece şi impasibilă. Chiar şi ea se cam cherchelise. Gladys şi Sidney serveau prea multe vinuri, doar ca să demonstreze că şi le permit.

S-a aplecat peste desert, sprijinindu-şi fruntea în palme, cu speranţa că aşa va putea ameliora o durere de cap. Bineînţeles că nu a mers. Bulele au continuat să se ridice şi să înţepe, atât în pahar, cât şi în capul ei. A deschis ochii şi a văzut de cealaltă parte a mesei o femeie simplă. O persoană cu care făcuseşi cunoştinţă, dar căreia nu îi dăduseşi nicio atenţie cât timp ai fost stăpână pe tine. Unele femei simple îţi zâmbesc, cu sinceră recunoştinţă, atunci când eşti foarte aranjată, dar poate că nu are legătură decât cu frumuseţea unei rochii sau cu o… o anumită aură. Dar chiar şi aura era imaginară — nu era adevărată.

Aşa că nu ai fost în stare să îi zâmbeşti femeii ca să îi mulţumeşti pentru interesul pe care ţi-l arată, sau ai făcut-o doar pe jumătate.

Athol Shreve era adevărat. Ce bărbat grosolan! Un fals. Cei adevăraţi sunt adesea falşi. Nu fuseseşi niciodată dispusă să recunoşti că ai pofte carnale; pe de altă parte, nici nu te vizitaseră prea des. Dar aveau şi ele un loc al lor în fiinţa ta — alături de atâtea aspiraţii de neatins.

Şi de soţi.

El a spus că e de mirare că nu făcuserăţi cunoştinţă mai devreme. Tu erai tentată să răspunzi că nu e deloc surprinzător, dar nu mai erai

în stare să ţinteşti în miezul problemei.

Era un vierme în piersica soţilor Radiord.

Toate coşmarurile cele mai negre ale lui Elizabeth Hunter i se arătau la prânz. Scrâşnea din dinţi, îşi încleşta degetele împodobite cu inele, luptându-se să nu fie trasă şi mai adânc în negura somnului de după-amiază; tunelul său de pânză o înfricoşa; în cele din urmă, era trasă la suprafaţă de o persoană plătită să facă tocmai acest lucru: de aceea rămâneau infirmierele atât de calme — mai ales micuţa Manhood.

Bărbatul acela… politicianul. Buzele încercară, dar nu reuşiră să desprindă numele din labirintul minţii.

După cină, lumea discuta şi se prefăcea că ascultă muzica pe care o improvizau la pian doi tineri înalţi. Era la modă în vremea aceea să angajezi astfel de muzicieni. Ţi-ar fi plăcut să pleci pe furiş, dar nu puteai. Ai acceptat chiar şi o gură de lichior de Curacão. Gladys era atât de politicoasă; iar Sidney voia să îţi arate nişte gravuri japoneze pe care le cumpărase de curând: întotdeauna cumpăra câte ceva.

Oare unde era Athol Shreve? S-a întrebat ea. Îşi dădea seama că nu mai poate să scape de el. El era motivul pentru care îi spusese lui Lennox să nu mai vină înapoi cu maşina după petrecere. El era grozăvia, realitatea, iar ea, nesăbuită, se hotărâse să rişte; dacă până atunci calculase greşit forţa explozivă a poftei sale carnale, îi simţise primul fior în seara aceea, când nu se rujase bine. La un moment dat s-a retras într-o debara, ca să se smiorcăie de mila lui Alfred. Cealaltă grozăvie este că îi poţi iubi cu adevărat pe cei pe care îi trădezi. S-a mai rujat o dată, deşi nici înainte nu se rujase tocmai superficial.

Pe urmă lumea a început să plece. I-a atras privirea un cuplu care se pregătea să o ia cam în aceeaşi direcţie ca ea: erau chiar doamna absoluţă care stătuse în faţa ei la cină şi soţul femeii, echivalentul ei masculin. Athol Shreve era convins că te aştepţi să se ofere să te conducă acasă — ceea ce nu era adevărat — şi s-a oferit. Blănurile te făceau să tremuri: în seara aceea, erau ca o pedeapsă.

Pe drum, Athol tot încurca vitezele, iar cutia scrâşnea înainte ca schimbătorul să intre, în sfârşit, unde trebuie. Era o maşină banală pentru aşa un oportunist, dar poate că lucrurile obişnuite ascund cel mai bine lipsa de scrupule. Dar poate că maşina era o simplă scăpare nevinovată sau o alegere făcută din comoditate. Se ciocneau unul de altul pe banchetă. Un hârtop i-a zgâlţâit atât de tare, încât ea s-a lovit cu capul de plafon.

— Parcă aş încerca să mă omor! Şi pe tine odată cu mine! (Toate coşmarurile tale vorbesc cu guri concrete, dar cu guri de megafoane.) N-ar arăta prea bine, nu? I s-a auzit râsul gros, ca de megafon. S-o

conduc acasă pe Elizabeth Hunter, amândoi beţi, după o chermeză!

Voioşia din glasul lui te făcea să te întrebi dacă nu cumva ceea ce îi îndeamnă pe bărbaţi să înşele este instinctul latent de a face rău, şi nu planurile născocite de mintea lor trează, aşa cum crezuseşi până atunci. O femeie, în schimb, se cunoaşte pe sine foarte bine, iar cunoaşterea aceasta o face să fie întotdeauna pe deplin conştientă de vina pe care o poartă.

Pe Moreton Drive, pe când se pregătea să oprească, el a întrebat:

— Aici e, nu?

Oricum ar fi fost, nu avea nicio intenţie să întoarcă maşina. S-a dat jos; era prea mare pentru uşa acelei maşini pipernicite.

De undeva, o lumină strălucitoare se proiecta asupra faţadei casei tale impunătoare, dar pe a cărei complicitate nu puteai conta.

— E o treaptă unde poteca face o curbă. Doi oameni şi-au rupt picioarele acolo.

Deşi o mistuia un foc în vintre, vocea ei părea rece.

Nu era atentă la glumele lui. Îşi cotrobăia prin geantă, căutând plasa aurie — cadou de nuntă din partea mamei lui Alfred — în care ţinea cheia de la casa în care se întâmpla să locuiască.

Cârceii de la picioare o făcură să geamă pe doamna Hunter; dacă ar fi fost noapte, i-ar fi cerut lui de Santis să îi dea una dintre pastilele recomandate de doctorul Gidley. În schimb, după prânz, ar fi fost un adevărat desfrâu. Măcar să deschidă ochii. Nu putu. Pe ecranul pleoapelor ei, filmul rula mai departe.

— Bănuiesc c-ar trebui să-ţi tom ceva de băut, după ce ai fost atât de drăguţ şi m-ai adus acasă.

După petreceri te transformai într-o femeie prostuţă, răutăcioasă, şi totuşi amabilă.

A văzut şi el asta.

— Cred că ne cunoaştem suficient de bine, după cât am băut.

S-au apropiat unul de altul, dar au sfârşit prin a se ciocni ca două obiecte de os sau dintr-un cauciuc tare; faptul i-a surprins extrem de puţin, de parcă s-ar mai fi întâmplat şi altă dată.

— Nu acolo. Dorm slujnicele. Dacă n-ai grijă, o să le trezeşti, a zis ea şi a adăugat foarte răspicat: Ar fi în stare să sune la poliţie, ar crede c-a intrat un străin în casă şi că mă atacă sau încearcă să mă omoare.

Era extrem de sigură de inocenţa ei în ochii tuturor celor care nu o cunoşteau; nici măcar Athol Shreve nu o cunoştea; numai ea se cunoştea pe sine.

— Poliţia… Dar ai putea să negi tot ce spun slujnicele, nu?

În loc să răspundă, i-a zâmbit, pentru că, până nu era nevoită să o facă, nu avea nici cea mai vagă idee ce le-ar fi spus poliţiştilor.

Bănuiala că l-ar fi dat pe mâna poliţiei îl făcea să vrea să o devoreze, să devoreze tot ce l-ar fi putut trăda: gâtul, sânii ei…

— Dacă nu te superi… rochia mea. Ar putea Flo dovadă de netăgăduit.

O privea în timp ce se pregătea. Se urmăreau unul pe celălalt. O venă de pe fruntea lui Athol Shreve s-a umflat când el s-a aplecat să îşi descheie pantalonii şi să îşi tragă stofa de pe coapse.

Dezgustul pentru corpul lui, pentru mâinile lui lacome, pentru părul care îi raşcheta pielea nu a reuşit să îi potolească dorinţa carnală. Fiara turbată din ea ar fi fost în stare să şi moară, devorată de fiara din el: deşi exista o condiţie la care ştia că aspirase şi care era dincolo de apele liniştite ale căsniciei, de ieşirile adulterine şi de ura faţă de pretendentul ei.

Glasul lui îi bubuia în ureche:

— Doamne, Betty, o facem destul de bine împreună, nu-i aşa?

S-a smuls din încleştarea aceea care îi provoca atâta repulsie, iar pielea ei lipicioasă s-a desprins de a lui cu un pleoscăit.

Ţi-ar fi plăcut să te desparţi — nu numai de amantul tău, ci chiar şi de propriul corp.

Îmbrăcat pe jumătate, el a început să mormăie ceva, apoi a şoptit mai tare:

— Ce s-a întâmplat? E totul în regulă, nu?

Ba chiar nimic; dar cum să-i spună?

Ar fi putut să rămână acolo pe veci, fără să facă nimic, fără ca măcar să gândească; dar s-a ridicat.

— Soţia ta are vreo afinitate politică?

Asta l-a făcut să se încheie mai repede la nasturi.

— Nu prea. Nu acum. E prea bolnavă s-o mai intereseze astfel de lucruri. De ce întrebi?

La fel ca soţii, începuseră să o bântuie şi soţiile: o menopauză banală — chinuită, dar fără manifestări ieşite din comun.

Din nou complet îmbrăcat, a venit şi s-a aşezat pe marginea patului, părând dispus să mai ciugulească puţin dintr-o mâncare pe care credea că a terminat-o.

Când a pus mâna pe ea, Elizabeth i-a reamintit:

— Soţul meu s-ar putea întoarce pe neaşteptate din Gogong.

Athol Shreve părea foarte agitat pentru un bărbat atât de voinic şi de hotărât.

— Aveam impresia că trenul din Gogong ajunge în Sydney mâine-dimineaţă.

— Aşa e. Dar mai e şi un tren de zi, mai lent, pe care îl ia Alfred uneori, pentru că îi place să admire peisajul.

Preţ de câteva secunde, şi-a dorit să moară.

— Mai bine m-ai conduce la uşă, nu? Să pară o vizită de curtoazie… în caz că cineva… una dintre slujnice…

Pentru acea ultimă prefăcătorie, şi-a tras pe ea ce purtase mai

devreme, ba şi-a dat chiar şi cu ruj pe buze; nu avea ce face în privinţa ochilor.

La uşă, s-au sărutat stângaci şi şi-au făcut complimente languroase.

— Somn uşor, fetiţo. Mersi pentru trataţie. Data viitoare o să ne cunoaştem mai bine.

A reuşit, în sfârşit, să scape de el, dar încuietoarea nu a sunat suficient de convingător.

De dimineaţă (poate chiar în ziua aceea), Nora a anunţat cu o atitudine demnă, de parcă l-ar fi imitat pe stăpânul casei:

— A sosit domnul Hunter, doamnă. Speră să nu vă îngrijoraţi prea mult… domnişorul Basil a căzut dintr-un copac şi şi-a rupt braţul.

— Doamne Dumnezeule, când au sosit?

— Chiar acum. Cu trenul de noapte.

Chipul îndurerat al lui Alfred; Basil, mai mult abătut decât suferind, avea braţul legat cu un bandaj.

— Vai, dragilor!

Era prea zdruncinată ca să mai plângă; de altfel, dacă plângea ea, s-ar fi putut ca şi Alfred să izbucnească în lacrimi.

Lui Basil îi era ruşine de reacţia părinţilor lui.

— Nu e rupt; e doar sucit sau fisurat.

Alfred era atât de ocupat să încerce să dea de doctorul Moyes, să stabilească o programare, să confirme că braţul a primit îngrijiri adecvate de la doctorul local, încât nu a mai dat atenţie niciunui alt lucru, până mai târziu.

Apoi şi-a amintit: „Biata Betty, cred că s-a speriat îngrozitor”.

Se uita la soţul ei — la tâmplele lui vulnerabile, la buzele care nu se deschideau decât pentru vorbe mângâietoare, la ochii mult mai blânzi decât ai ei — şi nu putea spune nimic.

Basil bănuia ceva, însă nu ceva anume, nu avea cum. Doar că îşi bănuia mama în general şi din principiu.

Ea obişnuia să îl întrebe: „De ce ai atâtea secrete, dragul meu? Ce avem de ascuns unul de celălalt? Cu alţii eşti atât de fermecător! Cu doamna Wyburd, de exemplu”.

Oare îşi va aminti de asta? Avea o memorie fenomenală. Când era mic, recita scene întregi din Shakespeare. Uneori citeau piesele împreună, iar ea juca rolurile feminine.

Şi în ziua aceea jucau o scenă în capul scărilor.

— Oricum, ţi se potriveşte bandajul. Arăţi superb, ca un erou întors de la război!

— Miros urât! Nu mi-am mai schimbat hainele de la accident. Miros a furnici strivite.

Felul în care a strâmbat din nas arăta o repulsie care o viza şi pe ea.

— N-are nimic. Aşteaptă până vine doctorul. Vedem pe urmă cum putem să te spălăm.

Deşi ştia că el e întotdeauna pregătit să se împotrivească sfaturilor ei, nici vorbă să coopereze.

A doua zi, Dorothy s-a întors de la familia Bullivant. Dacă Basil o bănuia pe mamă de ceva, faţa mică şi preocupată a lui Dorothy era făcută special pentru a adăposti acuzaţii mocnite. Când se hotăra să le dea glas, vorbele îi erau înecate în sentiment; deşi uneori le păstra pentru ocazii mai bune. De data aceasta te judeca pentru ceva ce nu avea cum să ghicească; dar privirea ei te sfredelea şi mai adânc, iar tăcerea se accentuase.

Mai mult decât atât, Dorothy a găsit un indiciu sub noptieră.

— Ce-i asta? Ce naiba? Un buton de manşetă! Al cui e?

— E… al tatălui meu, bunicul Salkeld.

Uitându-se la el cu un fel de silă, Dorothy nici nu a cerut să îi vadă perechea.

— Ce urât e!

Nu puteai să negi asta. Ţi l-a dat, iar tu a trebuit să te gândeşti unde să îl pui până când o să ai ocazia să îl arunci undeva — în iarba din grădină — şi să uiţi de întreaga întâmplare, dacă nu cumva Dorothy avea să redescopere butonul.

Numai Alfred avea încredere oarbă în tine: se purta cu tine de parcă tu — şi nu Basil — fuseseşi victima unui accident.

— O să mai stau câteva zile, Elizabeth… să-ţi ţin companie, să te ajut să-ţi revii.

A doua zi, Alfred a sugerat o plimbare prin parc. Rătăcind printre straturile de flori, o ţinea de braţ şi îi strângea mâna într-a lui — cel mai bun indiciu al privilegiului de care se bucură un bărbat. Chipul lui îmbătrânit şi ochii cenuşii o ajutau să îşi revină după o boală tristă, fără nume. De fapt, expresia de pe chipul lui sugera că trecuseră amândoi printr-o boală, atunci când Basil „îşi rupsese” braţul. Soţul şi soţia se apropiaseră foarte mult sub umbrela ei de soare, de culoarea untului.

— Ce-ai vrea la masă? A întrebat ea cu un oftat, din moment ce Alfred reuşise să o convingă că sunt amândoi în convalescenţă.

El îi strângea mâna vlăguită într-a lui.

— Ceva simplu, de care să ne bucurăm împreună.

Oare ar trebui să lase totul baltă, să vândă casă, să trimită copiii la internat şi să plece cu Alfred la Kudjeri?

Nu a făcut-o. Nu ar fi putut să poarte la nesfârşit masca gingăşiei, aşa cum ar fi vrut el. Dar nu era nici scroafa în călduri cu care se împerechease Athol Shreve, o singură dată, când fusese absolut necesar. Ar fi dat orice să poată deschide o cutie şi să găsească înăuntru toate lucrurile pe care i le rezerva viitorul, dar, din moment ce asta nu se întâmpla (decât într-un vis alinător, în care se făcea că deschide o casetă cu încrustaţii şi găseşte în mod inexplicabil un

cristal de stâncă, zăcând dezgolit pe fundul de plumb al cutiei), trebuia să aştepte răspunsurile de undeva din afara oricărei cutii, din împrejurările neprevăzute ce i se pregăteau.

În tot acest timp, Alfred te privea cu aceeaşi expresie pe care o avusese femeia cea simplă care stătuse vizavi de tine la masa familiei Radiord: era recunoscător pentru ceva ce îşi imagina că eşti.

Măcar de-ai fi putut spune: nu sunt pe de-a-ntregul nici soţie, nici curvă, nici cristal, şi trebuie să îmi asum multe alte forme înainte să mă hotărăsc în sfârşit ce sunt sau, cel mai probabil, înainte să mă nărui complet. Dar nu puteai; ei nu te-ar fi putut vedea ca pe o eternă aspirantă. Singurătatea şi disperarea nu se potriveau cu ce vedeau ei: un chip frumos şi o viaţă plină de strălucire şi de succes material.

Peste ani, scrisorile: „Draga mea Elizabeth, văd că încercările noastre de a ne salva căsnicia nu ne duc nicăieri. Judecând după ultima ta vizită la Kudjeri şi după vizita mea în Moreton Drive, mi se pare că ne forţăm prea mult ca să păstrăm aparenţele. Prin urmare, cred că ar trebui să îţi dau voie să divorţezi de mine. Nu mai am nicio pretenţie conjugală şi, deşi nu vrei să recunoşti, poate că ţi-ar plăcea să cauţi o relaţie mai satisfăcătoare, cât încă ai timp. Dacă nu am sugerat-o mai devreme, asta a fost din cauza copiilor. Acum, că au început să gândească şi singuri, poate că o să ne dispreţuiască mai puţin, sau poate chiar o să ierte purtările ciudate ale părinţilor „Of, cât de mult te amărau neajunsurile firii tale! Şi când te gândeşti că filantropii te considerau egoistă… Da, după anumite standarde, erai egoistă, dar măcar nu îţi mituiai conştiinţa cu acte de milostenie sau cu deprinderi de neveste fără personalitate; cu siguranţă că păreai egoistă pe lângă altruismul fantastic al lui Alfred; sfinţii sunt întotdeauna admiraţi, deşi lor le este uşor să facă ceea ce fac; Dorothy voia, dar nu putea să fie o sfântă, şi nu putea să dea vina decât pe cel mai puţin sfânt dintre sfinţi: „Ţie ţi-e uşor, mamă, oricărui om frumos şi puternic îi este uşor să fie admirat, lăudat, venerat. Asta îţi doreşti tu: din ce în ce mai mulţi admiratori”. Nu era adevărat. Nu, din moment ce tu îţi înţelegeai defectele chiar mai bine decât ţi le înţelegeau copiii tăi. Da, poate că îţi doreai să fii lăudată, dar pentru o perfecţiune lăuntrică, pe care nu fuseseşi capabilă să o atingi: „Dragul, iubitul meu Alfred, cât de vinovată mă faci să mă simt! Eu sunt cea care ar trebui să facă propuneri umile atunci când vine vorba despre «libertate». Tu trebuie să iei o decizie, iar eu voi accepta orice vei hotărî tu. Eu, personal, nu cred că există vreo stare de libertate mai frumoasă decât cea pe care o cunoaştem şi de care ne «bucurăm» noi — cel puţin nu în timpul vieţii…” Dar cât de mult tânjeai după libertate!

Camera era invadată de o lumină argintie, mai strălucitoare decât

negurile privirii: o adiere slabă de amiază, care flirta încântător cu părul tău umed, dar care era rece şi alarmantă pentru pielea ta fierbinte. Erai în partea cea mai răcoroasă a casei: probabil că te-ai fi sufocat în camerele dinspre vest. Nimic nu ar trebui să te alarmeze; în orice caz, nu o să mori, după cum s-a dovedit de-a lungul anilor. Şi vine şi Basil, probabil pe înserat (poate că vei arăta mai bine în lumina artificială), ca să joace scena la care se aşteaptă un actor. O parodie, desigur, dar, dacă ai începe să critici artificiile, asta ar însemna să respingi arta cu totul.

Un abur nefiresc se ridică la stânga ta în aerul umed al serii şi te face să tuşeşti. Probabil că numai tu — şi nu Alfred — eşti de vină pentru bronşita lui Dorothy şi pentru egoismul excesiv al lui Basil, deghizat în geniu. Mai bine lăptar sau casier la bancă decât artist. Da, ai spus-o: la ce e bun un artist, pentru cei care vor să-l iubească? Niciodată nu suntem cei pe care îi crede lumea; nu suntem un singur om, ci mai mulţi. Tatăl se aştepta ca fiica să îi citească din Browning, ca de obicei, când ea, de fapt, îşi pierdea vremea pe malul râului cu păpuşi înecate, împletind fire de iarbă, ascultând tropăitul copitelor pe pod, în seara în care el şi-a dus pistolul la cap. „Oboseala sângelui”, aşa îi zice doamna Lippmann. Dar micile plăceri n-au dispărut, nici măcar la bătrâneţe.

Din abur răzbi o voce întrebătoare:

— Doamnă Hunter? V-aţi odihnit bine? Sunteţi gata de baie?

Era sora Manhood, cu ligheanul din porţelan de Spode, pe care aveau voie să îl folosească în scopuri domestice.

— Am visat ceva îngrozitor.

— Parcă nu domneaţi niciodată.

— Şi ce dacă? Nu poţi să visezi fără să dormi?

— Nu ştiu.

Infirmiera se apucă, dacă nu cu prea mult zel, cel puţin conştiincios, de una dintre îndatoririle pentru care era plătită: să spele cu buretele o pacientă vârstnică.

Doamna Hunter zâmbi. Avea să aştepte. Ştia că poate să o învârtă pe degete pe Flora Manhood, fără ca infirmiera să îşi dea măcar seama. Între timp, atingerea buretelui te făcea să te simţi mai bine.

Infirmiera parcă decojea un fruct — atât era de detaşată. Era puternică, în teorie. Deşi, de fapt, buretele moale şi călduţ era cel care exercita puterea, infiltrându-se în scobituri şi netezind cutele gândurilor. Obiectele — inclusiv cele umane — sunt adesea mai puternice decât oamenii.

— În orice caz, e o seară minunată, doamnă Hunter, spuse sora Manhood.

— Da?

Simţeai şi auzeai că viaţa din Sydney curge pe lângă tine şi peste tot

în jur, ieşind din fabrici şi birouri: la ora aceea, bărbaţii de prin baruri, confraţi de-ai lui Athol Shreve, începuseră deja să îşi umfle autosuficienţa cu bere; ambulanţele goneau către dezastre din oţel încovoiat şi confetti de sticlă; în căsuţe de pe străzi dosnice, mamele începeau să îşi frece băieţeii cu buretele, deşi portofelul le era încă gol, iar fete nubile se uitau în oglindă, storcându-şi coşurile şi dându-şi cu cremă pe faţă, în timp ce visau la flăcăii după care tânjeau din toată inima, dar care nu prea aveau şanse să apară.

Copii. Slavă Domnului că nu ştiau, ei erau atotputernici: nu prinţesa aia prostuţă sau — judecând după scrisorile lui — actorul celebru, dar falit, ci Dorothy şi Basil, mai zdrobitori în tăcerea lor decât Elizabeth şi Alfred Hunter, cu toată autoritatea, averea, experienţa de viaţă şi sfaturile lor practice, dar, în cele din urmă, inutile. Părinţii sunt doar spectre alături de copiii lor, care, la rândul lor, sunt secătuiţi de vâltoarea vieţii; uneori li se răspunde la candoare şi la puterea lor de discernământ, dar aproape prea târziu, după ce au devenit deja obiecte gânditoare.

Dacă Alfred nu ar fi murit înainte de vreme, poate că totul ar fi fost altfel: învăţaseră̧ţi să vorbiţi unul cu celălalt în ceea ce părea a Flo limbă ce vi s-a dezvăluit numai vouă, şi descopereaţi în cuvinte sensuri neaşteptate.

— V-a durut? întrebă sora Manhood.

— Visam la Alfred. Ştiai că soţul meu a murit de cancer?

— Vai, îngrozitor!

Nu fusese convingătoare: unei infirmiere nu ar trebui să i se ceară brusc să redevină o fiinţă umană, în timp ce îşi îndeplineşte obligaţiile profesionale.

— Iar eu am avut grijă de el. Nu ştiai asta, zise doamna Hunter şi râse.

— Nu, nu ştiam.

Şi nici nu te credea: tocmai asta te făcuse să râzi.

— Şi cum v-aţi descurcat, neavând experienţă, dacă boala a fost de durată?

— Da, a fost de durată, dar n-a durat ani, şi nici luni. M-am descurcat. Din voinţă. Bănuiesc că tu nu crezi în asta, soră. Şi din instinct, presupun. De ce încep oamenii să scrie poezii? Sau să facă dragoste? Ar trebui să ştii asta — sau măcar o parte.

Sora Manhood terminase cu buretele. Genul acesta te lucruri te făcea să te urci pe pereţi: uneori, când reuşeai să treci dincolo de milă şi începeai să o placi sau, mai mult, când aproape se înfiripa între voi o relaţie de dragoste — voi două şi buretele —, hoaşca aia bătrână începea să te atace, ca să îţi aducă aminte că tu, de fapt, o urăşti.

— Soră Manhood, mă zgârie cămaşa de noapte pe spate.

N-are decât să te zgârie.

— Poa’ e o cămaşă de noapte ieftină.

— Doar nu te-ai supărat pe mine, nu?

— Soră?

— Pentru ce-am spus? Până la urmă, nu este instinctul nostru să iubim? Sau să încercăm să iubim? Cu siguranţă înţelegi asta. Din instinct!

— Nu ştiu.

Nu înţelegeai mai nimic sau cel puţin asta îţi spuneau mereu Col Pardoe şi afurisita de Betty Hunter; erai fie numai bună de futut, fie numai un buştean pe care să îl ciopârţească un tăietor (sau o tăietoare) de lemne.

— Unde te duci, soră Manhood?

— Să arunc lăturile.

Dacă ai fi putut, ai fi aruncat şi bolnavul cu totul.

— N-o să uiţi ce-ai promis, nu-i aşa?

— Soră?

— Promisiunea!

Tare-ai mai vrea s-o uiţi! Dar n-ai cum, nici măcar pentru o clipă. Nu ţi se permitea nici pentru o secundă să uiţi pentru ce te aflai în casa aia.

Sora Manhood aruncă apa în cadă; uneori o arunca în vasul de toaletă, dar, pentru că avea nevoie de mai mult spaţiu, în seara aceea folosi cada. În nenorocita aia de baie uriaşă, cu covor pe jos, mare cât un întreg apartament. Closetul din lemn de mahon lustruit, pe care fundul princiar al lui Elizabeth Hunter nu mai stătuse de o veşnicie. Borcanele sigilate cu săruri de baie şi castronul cu un potpuriu de lucruri prăfuite şi cenuşii erau cele mai bune dovezi că Elizabeth Hunter nu mai folosea baia. Nervoasă, Flora Manhood decise ca într-o zi să îşi dea hainele jos şi să folosească blestemata aia de baie, să stea cât vrea pe colacul ăla din lemn de mahon şi apoi să se lase să alunece pe marginile albe şi înclinate ale căzii, către ape liniştite.

În seara aceea, aripa de vest dogorea: baia era furnalul Florei Manhood. Din care ieşi gâfâind, abia trăgându-şi sufletul, ca să pătrundă în aerul mai rece al încăperii pe care Jessie Badgery o numea „camera de odihnă a infirmierelor” (de parcă te puteai *odihni* vreodată cu Ea suflându-ţi în ceafa) şi să se dea cu crema ei pe bază de hamamelis.

Era mirosul preferat al lui col. Spunea că nu e nici prea sobru, dar nici vulgar — un miros dulce şi natural: „Exact la ce mă aşteptam din partea ta, Flo”. Pe bune? „Oi fi eu naturală, dar nimeni n-ar putea spune că sunt dulce”. Nu, din moment ce nu îţi dădeai niciodată seama dacă oamenii din jurul tău sunt sinceri sau sarcastici; nu te anunţau niciodată, sau poate că erai tu proastă. „Problema ta, Flo, e că ţi-ai făcut idei greşite despre tine; de fapt, nimeni nu se cunoaşte pe

sine cu adevărat”. Nu şi după părerea Ei: „Numai tu poţi şti cum eşti tu de fapt, soră”. Aşa că întotdeauna ţi se întâmpla asta: erai atacată din toate părţile.

De jur-împrejurul parcului, pinii se adânceau în lumina argintie, şi iarba albea lacul, făcându-l şi pe el să pară argintiu, deşi, de aproape, se vedea că nu e altceva decât o mlaştină care pute a nămol, plină de invizibili peşti morţi şi de excremente de păsări hidoase, cu picioare lungi. Col spunea că sunt lişiţe.

Întotdeauna Col! Sau doamna Betty Hunter! Dacă ai vrea să îţi dai demisia, iar bătrâna nu te-ar lăsa să pleci? E. Hunter era cel mai puternic om pe care îl cunoscuseşi vreodată. Era mai puternică şi decât Snow. Probabil că ajunsese să îi domine pe toţi tocmai pentru că trăise aşa de mult. Probabil că supsese viaţa din toţi oamenii pe care îi omorâse: din soţul ei, de exemplu; sau din oamenii pe care îi omorâse doar pe jumătate: îţi dăduseşi seama de la prima vedere că prinţesa Dorothy mai are puţin şi o să fie înghiţită cu totul; însă dovada supremă avea să fie sosirea fiului în seara aceea: oare îi supravieţuise mamei şi devenise un mare actor sau urma să joace rolul unui zombi supus?

Dar fii sinceră, Flora: nu spunea bătrâna întotdeauna „băiatul ăla cu care te vezi, soră… îmi dau seama din atingerea ta, din vocea lui când aduce medicamentele pentru care-i dăm telefon, deşi nu-i nevoie să le aducă — doar îl au pe băiatul ăla cu bicicleta, care face livrări, nu-i aşa? —, că el e omul cu care ţi-e scris să te măriţi”. De parcă ar fi fost treaba ei. „Chiar aşaaa, doamnă Hunter?” (Hi hi hi!) Te făcea să te simţi ca o prostuţă. Dar ideea era că nu putea să te ţină lângă ea pentru totdeauna, ca să te ocupi de nevoile ei personale. Înseamnă că nu o puteai acuza cu adevărat de nimic, în afară de înţepăturile ei răutăcioase; dar era bătrână şi — vai, Doamne! — obosită şi bolnavă.

Aşa că nu avea cine să te apere sau să te salveze de Col Pardoe.

Doar Snow.

Pe tot întinsul parcului, iarba era veştejită şi culcată la pământ. Actorul avea să vină pe întuneric. Snow era albinoasă, deşi ei îi plăcea să spună că e blondă-cenuşiu natural. Într-un târziu, făcuse cancer la piele, mai ales că lucra într-un autobuz încins, iar la depou stătea cu băieţii pe o bancă, în soare, fumând, în timp ce aşteptau schimbarea turei. Snow mirosea cum miros femeile cu pielea albă: mai mult ca un bărbat. Mirosea a monedele care îi trecuseră prin mâini şi a bănci de piele transpirate şi a prea mult fum. Dar aveaţi în comun oraşul Coff’s Harbour: verişoara mea — singura mea rudă în viaţă.

Doamna Hunter insista mereu: „Soră, băiatul ăla cu care-ai ieşit în ultima ta zi liberă, la Noamurra… sau unde v-oţi fi dus voi… povesteşte-mi despre asta… adică despre el!” De parcă ai fi ştiut cum. „Şi ce este parfumul ăsta minunat? Ah (adulmecând), deci, ăsta e

hamamelis, întotdeauna m-am întrebat…” Oare ce simţea sub mirosul de hamamelis? Poate caprele şi iepuroaicele alea despre care tot vorbea.

Era adevărat, fuseseră la Noamurra în ziua aceea.

— De ce Noamurra, Col? Nu-i nici dracu’ acolo!

— Tocmai asta îmi place la Noamurra. Mai durează până or ajunge buldozerele acolo. De asta am eu chef azi.

Conducea vechiul lui Mercedes SSK (orice o fi însemnând asta). Dăduse la schimb Valiantul şi reparase vechitura de Mercedes; se pricepea la meşterit. Col s-ar fi priceput la orice dacă şi-ar fi dat silinţa, dar spunea că nu îşi doreşte decât linişte sufletească. De parcă tu nu! Asta îşi dorea toată lumea; dar oare cum arăta liniştea asta sufletească? Şi unde era de găsit?

— Noamurra! Cine ar vrea să locuiască *acolo*? Printre toate livezile alea lăsate în paragină!

— Măcar ai putea să te auzi trăind — între bufniturile portocalelor care cad pe pământ.

— Nu e o perspectivă foarte progresistă. Eu sunt adepta progresului.

— Ar trebui să te faci primăriţă, Flo.

În alte circumstanţe, s-ar fi enervat, dar căldura şi huruitul motorului o moleşiseră. Şi tufişurile: unul după altul, toţi identici. Chicotea uşurel, lovindu-şi spinarea de spătarul scaunului. Col fuma din pipa lui cu ţeavă de aluminiu, care făcea ca saliva să sfârâie pe fundul găvanului. Peste creasta rocilor, soarele lucea şi îi năucea pe privitori: prin geamul deschis, vântul uscat, aspru ca şmirghelul, le zgâria pielea.

Mai înainte, când încă se vedeau suburbiile, încercase să se bucure de plimbarea cu Mercedesul, dar nu reuşise: modelul lui Col era atât de învechit, încât nu l-ar fi recunoscut nimeni, printre modelele mai noi şi mai lustruite. Dar, cum nu prea mai era trafic pe drum, ci numai unul sau două camioane răzleţe cu fructe şi legume şi, ici-colo, câte o familie într-o dubiţă, nu prea mai conta cum arătaţi.

Oare asta însemna să fii fericit? Dacă da, atunci nimeni, nici Col, şi nici măcar Scorpia Bătrână din Moreton Drive, nu ar fi putut să smulgă această mărturisire din gura ei, pe care o ţinea deschisă, ca o idioată, după cum şi-a dat ea seama când şi-a umezit buzele cu limba.

— De bătrână ce e, doamna Hunter spune tot felul de minuni. Şi are impresia că-i merge cu oricine.

— Cum ar fi?

— Ei, n-aş putea să-ţi spun.

— Dacă nu poţi să-mi spui, de ce-ai mai început discuţia?

— Făceam conversaţie.

— Asta nu e conversaţie, e frustrare.

— Ei, asta e.

S-a calmat. Câteodată îi plăcea să fie cu Col, iar aceea era una dintre acele dăţi. I-ar fi plăcut să se uite mai bine la el, dar nu voia să se dea de gol. Contează foarte mult ce vezi; dar asta nu era posibil pentru biata doamnă Hunter, care trebuia să inventeze tot felul de teorii despre mirosuri şi poveşti înfricoşătoare despre voci. Oare bătrâna îşi mai aducea aminte ce văzuse pe vremea când încă putea să vadă? Mâinile bărbaţilor, de exemplu; gâtul lor musculos: bărbaţii îţi arată ce gândesc prin gâtul lor, sau cel puţin aşa făcea col. Trebuia să se uite la el, măcar puţin.

— La ce te uiţi?

— Credeam c-am văzut un indicator. Dar m-am înşelat. Doamne, nu se mai termină tufişurile astea!

Sau se terminau de abia la Noamurra.

În sfârşit, începuseră să se apropie de verdeaţa aceea intensă, de padocurile cu moviliţe şi de livezile de pomi încâlciţi, cu trunchi solzos, care se vedeau de partea cealaltă a unui heleşteu acoperit cu spumă: apa era de un verde intens, letal. Casele de acolo aveau acoperiş din şindrilă nevopsită sau decolorată şi erau toate vechi. Noi erau numai staţia de benzină, reclamele şi cinematograful în aer liber. Până şi oamenii păreau bătrâni, cu pielea lor ca de elefant, bătucită de vreme, şi cu degetele roase de strânsoarea verighetelor. Un cuplu de bătrâni stătea pe o verandă la umbra unui mălin negru, bând ceai din pahare de vin şi ronţăind ceva, probabil biscuiţi de casă. O nepoţică într-o rochie lungă şi dreaptă, din bumbac, şi fratele ei sfios stăteau şi priveau numai spre drum; erau mai tineri decât cei doi bătrâni, evident, şi totuşi, păreau bătrânicioşi.

Mălinii negri, care apăreau obsedant în preajma tuturor căsuţelor, începeau să îi copleşească, să îi sufoce. Dacă întorceai capul, o umezeală tropicală îţi înceţoşa tot câmpul vizual: întotdeauna acelaşi verde letal, uneori presărat cu pete portocalii sau cu flori palide de mălin negru.

Col avea chef de o plimbare. Aşa că au pornit să se plimbe pe nişte drumuri lăturalnice. Un copil — o fetiţă — stătea pe vine lângă o livadă, la marginea drumului, jucându-se cu un borcan de sticlă.

— Ce ai acolo? S-a aplecat ea să întrebe.

Copilul nu a vrut să răspundă la început, ci doar şi-a ascuns faţa, apetisantă ca o prună coaptă.

— Cu ce te joci? A încercat ea din nou, doar ca să nu se dea bătută.

— Cu o şopârlă.

Chiar era o şopârlă în borcan, şi îşi pierduse deja coada.

— N-o să te porţi urât cu ea, nu-i aşa? (Ce lucruri prosteşti le spunem copiilor!) Dacă aş fi în locul tău, i-aş da drumul.

Fetiţa, toată numai ochi şi buze lucioase, s-a uitat chiorâş la şopârlă.

— E animalul meu de companie, a zis ea.

— Chiar şi aşa, eu i-aş da drumul.

Chiar aşa? Greu de zis ce ai fi făcut tu dacă ai fi stat pe vine la marginea drumului, într-o rochiţă murdară şi pantalonaşi zdrenţăroşi.

— O să-i smulgă capul imediat ce-o să scape de noi, a spus Col de îndată ce au dat colţul. Ca să vadă ce se întâmplă. Şi tu ai face la fel, Flo.

— De unde ştii tu?

Simţea cum, de mânie, i se încing ceafa şi gâtul.

— De ştiut, nu ştiu, a recunoscut el. Dar bănuiesc.

Aerul era prea moleşitor ca să vă adânciţi în speculaţii.

— Copiii mei n-ar face asta, a zis ea. Aş avea eu grijă. Oricum aş fi eu, pe ei i-aş creşte altfel.

El i-a legănat mâna mai tare şi a râs.

— De ce?

Indignarea îi străbătea cuvintele ca un curent.

— Aş încerca să îmi depăşesc condiţia prin copiii mei.

Traversaseră unul dintre padocurile verzi, pline de movile buretoase. Ai fi zis că padocul e capitonat cu totul, iar tighelele moi şi neregulate se lăsau sub paşii lor când călcau pe ele.

— Îmi pare rău dacă par ţâfnoasă, a zis ea. Ştiu că sunt mereu pusă pe harţă. Dar sunt atâtea lucruri pentru care să te cerţi!

— E mai bine să te însori cu o fată ţâfnoasă. E o mare dezamăgire dacă iei una dulce şi după aia vezi că-i certăreaţă.

— Eu n-am fost niciodată dulce. Şi nici nu mi-a trecut prin cap să mă mărit. Adică e păcat să nu poţi să pleci şi tu într-o excursie de o zi fără să trebuiască să te fuţi cu bărbatul tău.

Îşi croiau drum înainte, prin padocul moale, pe pământul pe care de mulţi ani nu mai fusese sădit nimic, poate chiar de o viaţă de om.

— Dacă eram o gospodină adevărată, aş fi făcut nişte sandviciuri.

— Nu-mi fac speranţe, Flo, a spus el, prefăcându-se că muşcă din braţul ei ca dintr-un ştiulete de porumb.

— Potoleşte-te!

Era prea prostesc.

Sau nu; când s-au văzut faţă în faţă şi s-au apropiat unul de altul, liniştea din jur a devenit gravă. Un roi de musculiţe plutea într-o rază de lumină; într-o parte erau arbori de eucalipt, asimetrici şi cu trunchiul povârnit, iar în cealaltă parte — portocali, o învălmăşeală de crengi negricioase şi de rămurele mânjite de ceară, care parcă se chinuiau să se desprindă şi să fugă. După liniştea din jur, şi-a dat seama că e din nou prizonieră; asta dacă reuşise vreodată să se elibereze cu adevărat. Col, care, la început, rămăsese la o oarecare distanţă de ea, a început să se apropie, ca un somnambul care se întoarce din instinct în camera pe care a părăsit-o mai devreme, în

timpul aceluiaşi vis; copacii obosiţi, dar încordaţi, păreau de partea lui.

Ea nu.

— Drept cine mă iei? A protestat ea; când, de fapt, ştia prea bine; când deja se potriveau unul în braţele celuilalt. Col?

Dacă se răstise, o făcuse fiindcă nu mai era stăpână pe glasul ei.

El nu a răspuns. O copleşea cu sărutările lui, adăpostindu-şi buzele între buzele ei: acolo era locul lor, iar Flora nu avea cum să nege asta.

Făcea parte din planul minuţios pe care îl elaboraseră degetele lui pe pielea ei şi care, până la urmă, era planul *lor*. Col nu a trebuit decât să rupă un nasture de la pantaloni.

În decoruri mai convenţionale, pe nisip, lângă mare, goliciunea lor nu ar fi scandalizat pe nimeni; dar în Noamurra, pe fundalul de un verde aprins, trupurile lor păreau orbitor, ruşinos de albe. Deşi la început s-a simţit expusă într-un mod necuviincios, în cele din urmă s-a văzut nevoită să lase deoparte orice jenă.

— Dacă vine cineva? A bâiguit ea totuşi.

— Mmm?

— Fata aia cu şopârla. Am putea s-o marcăm pe viaţă.

Cum nu fusese luată în calcul atunci când se concepuse planul, fetiţa a fost lăsată deoparte.

— Oricum era o fetiţă foarte rea, şi-a amintit Flora Manhood printre gâfâieli.

A început să geamă după altceva, în timp ce el o împingea şi mai adânc în salteaua elastică de iarbă înţepătoare.

Stătea deasupra ei, sprijinit pe braţe. Fetei îi plăcea la nebunie felul în care i se desenau pectoralii, dar, în final, altceva i-a atras privirea. Şi-ar fi devorat iubitul-tiran dacă nu i-ar fi apărut dinainte gingiile rânjite ale lui Elizabeth Hunter şi ochii ei orbi, dar atotştiutori.

De îndată ce a lăsat-o el, s-a domolit şi şi-a desprins trupul din toropeala cărnii şi a gândurilor vagi, deşi i-ar fi plăcut să mai lâncezească.

— Vai, Flora! Ai numai dungi în zigzag pe fund, de la crenguţe, şi te-ai murdărit de verde.

— Ce mi-ai făcut? A murmurat ea, încercând să se uite peste umăr la fesele ei vărgate.

— N-a fost bine? Nu pentru asta am venit aici? A întrebat el, zâmbindu-i.

— Poate ne vede cineva, a început ea din nou.

După ce s-au îmbrăcat pe jumătate, s-au apropiat din nou unul de celălalt; dar, de data aceasta, el parcă era un copil pe care îl făcuseră împreună, copilul ei uriaş, care îi înghiontea sânii şi pe care ea nu îl putea iubi aşa cum s-ar fi cuvenit.

— Nu ştiu ce ne apucă, a spus ea după ce s-au îmbrăcat.

— Ba ştim amândoi, dar tu nu vrei să recunoşti, a răspuns el cu glas scăzut.

Pe marginea drumului, lângă locul în care parcaseră maşina, au văzut o casă cu un afiş la intrare, pe care scria „Gustări din came de pasăre cu sos. Apă fiartă la cerere” Proprietara, îmbrăcată într-o rochie lungă, fără vârstă, din bumbac, le-a spus că poate să le prăjească nişte ouă dacă vor. Le-a adus o farfurioară cu roşii mici, întregi, lunguleţe ca nişte ouă. Le-a turnat ceai după aceea dintr-un ibric maroniu, smălţuit, în nişte ceşti albe şi grosolane.

În timp ce mâncau, femeia cea înaltă îşi făcea de lucru pe lângă ei. Avea chef de vorbă. După ce a vorbit cât a vorbit despre vreme, a încercat să abordeze cu ei subiectul unei crime care se petrecuse de curând. Dar aveaţi gura plină şi nu puteaţi să participaţi la discuţie.

— O, Doamne! A suspinat femeia. E minunat să mergeţi aşa cu maşina, în doi, când sunteţi tineri.

Dârele de gălbenuş se întăreau pe farfuriile goale.

— Încă nu aveţi copii?

Col era cât pe ce să se înece cu ultima roşie.

Pentru că el avea gura plină şi, oricum, era o situaţie care trebuia rezolvată de o femeie, a trebuit să profiţi şi să iei taurul de coame.

— Nu avem copii. Am ieşit doar aşa, între prieteni.

Când a văzut că a dat cu bâta în baltă, femeia a început să se uite după verighetă. Gâtul de gâscă şi falca pătrăţoasă i se făcuseră roşii ca sfecla.

— M-am gândit eu, a spus ea, dar, când vine vorba despre anumite lucruri, nu se ştie niciodată.

Gafa a făcut-o să se retragă şi, tropăind cu espadrilele ei, femeia a zis în barbă:

— Copiii schimbă totul.

Când s-au văzut din nou în maşină, Col a spus, puţin prea voios:

— O zi minunată în Noamurra! Ştii ce înseamnă asta?

Bineînţeles că nu ştia.

— Suntem soţ şi soţie, a zis el, uitându-se la ea.

— Nu te cred.

Dar îl credea: Col le ştia pe toate; ea nu era decât o fată prostuţă, care crescuse la o fermă de bananieri de pe coasta de nord şi care se apucase să îngrijească bolnavi doar ca să-şi poată găsi un soţ, iar apoi se răzgândise.

Mergeau cu maşina. La un moment dat, el şi-a vârât mâna între coapsele ei, ca pentru a-i demonstra că este a lui. Dacă Flo nu i-a dat-o la o parte, asta a fost doar din cauză că drumul o moleşise din nou.

— Joi e concertul, i-a amintit el.

Şi-a întors faţa, vorbind spre geam, cu tufişurile, cu stâncile.

— Nu ştiu de ce vrei să vin la concerte.

— Pentru că-mi place să mă însoţeşti.

— Dar eu nu ştiu să ascult muzica aia. Atâta Mahler! Mereu mă gândesc la altceva în timpul concertelor.

Pentru el, nu asta conta.

— Nu-i nimic, Flo. Tu gândeşte-te la ce vrei tu, iar o parte din muzică o să-ţi pătrundă în gânduri.

Dar el o făcea să se simtă goală pe dinăuntru: cărţile lui broşate, discurile de patefon, faptul că ştia ce înseamnă „Noamurra”. Ea ce avea să îi ofere lui Col, în afară de corpul ei şi de nişte prunci nenăscuţi? Doamne, ar fi ieşit din ea ca pe bandă rulantă dacă nu îşi păstra capul pe umeri.

Ar fi putut să fie fericită, plină cum era de soare şi de ouă prăjite şi de Col; ar fi putut să aţipească puţin, dacă nu ar fi fost copiii aceia care i se urcau în poală şi îi frământau sânii şi îi gâdilau gâtul cu genele lor, încreţindu-i pielea într-un zâmbet pe care nu voia să îl arate, pentru că nu voia să se ştie cât de mult şi-ar fi dorit să îşi înfigă dinţii în obrajii lor aurii, ca să vadă dacă o iubesc, aşa cum ar face ca să vadă dacă un fruct e suficient de zemos.

— Ai dormit bine? A întrebat el.

— Nu dormeam, dacă asta credeai, a răspuns ea, întocmai ca doamna Hunter.

— Te-ai bălăngănit ca un sac de cartofi tot drumul până la Homsby.

Şi a strâns-o de genunchi, ca să o enerveze.

Flora Manhood ar fi putut să stea toată seara cu coatele pe pervaz şi cu mâinile îngropate în obraji. Tocmai alunecase dintr-o stare de rugăciune într-una de visare; se uita peste parcul gol şi decolorat, şi plutea parcă pe deasupra zgomotelor de trafic, cu faţa spre mănăstirile care se profilau în zare. I-ar fi plăcut să fie orice altceva, numai călugăriţă nu. Mai mult decât orice, i-ar fi plăcut să nu fie nimic, sau să fie o fată dintr-un vis şi să îşi lase părul să-i curgă pe umeri, ca în opera aia de care îi povestise Col, în care iubitul i-a legat femeii pletele lungi de un copac, şi i-a văzut soţul ei. Dar care iubit să vadă pletele ei despletite? Un necunoscut care ar ieşi din parc pe înserat, un străin atât de perfect, încât poate că nici nu există. Dar oare nu ar vedea-o cineva? Ba da, negreşit!

Se auzi clinchetul lin al clopoţelului pe care îl ţinea bătrâna lângă pat. Scârbită de capcana inevitabilă în care căzuse visând cu ochii deschişi, infirmiera era cât se poate de dornică să colaboreze cu pacienta ei. Îşi aranjă boneta cât putu de sobru şi pomi pe hol, către zăngănelile agitate şi rugătoare, care nu se mai opreau.

Aproape învârtindu-se pe călcâie când intră în cameră, sora Manhood zise:

— V-am cam neglijat, nu-i aşa, doamnă Hunter? Trebuie să mă revanşez!

Era atât de bine dispusă, încât te făcea să te întrebi ce anume ascunde; nu la asta se aşteptase doamna Hunter, şi nu se putu adapta unei schimbări de atitudine atât de bruşte şi de radicale.

— Nu ne aşteptăm să stai veşnic la picioarele noastre, soră, dar nici nu te plătim ca să ne ignori.

Sora Manhood ignoră ceea ce era, până la urmă, o înţepătură prea mică din partea Ei.

— Sunt la dispoziţia dumneavoastră, doamnă Hunter. Orice doriţi.

Îşi umezi cu limba buzele pe care tocmai şi se rujase; ştia că e frumoasă, chiar dacă bătrâna nu avea cum să o vadă.

— Vreau să mă aşezi pe scaunul meu.

— Vă simţiţi în stare de asta azi?

— Trebuie să fiu. Când vine, trebuie să mă găsească pe scaunul meu.

Infirmiera aduse scaunul cu rotile — o invenţie practică, din crom şi piele, în jungla aceea preţioasă, din lemn de trandafir şi argint.

— Întâi mantia mea, îi reaminti doamna Hunter; numai ea îşi mai amintea mişcările în ordinea corectă.

Infirmiera aduse mantia dintr-un brocart şifonat şi lipsit de strălucire. Mânecile — cu manşete pe care Flora Manhood le credea din blană naturală de zibelină — erau roase de molii. Starea degradată a veşmântului nu scădea nimic din respectul infirmierei pentru splendoarea originală care încă se putea ghici.

— Ai grijă la braţe, te rog, o avertiză doamna Hunter. Infirmierele calificate nu prea ştiu cum funcţionează anatomia umană.

Odată mantia aranjată şi scaunul adus lângă pat, infirmiera adună mormanul de oase scârţâitoare şi de came fleşcăită şi îl aşeză pe scaun.

— Ce sănătoasă eşti, murmură doamna Hunter, inspirând curentul creat de mişcările infirmierei sale, sub care sesiza şi parfumul călduţ al tinereţii. Şi puternică.

— Gata. Staţi bine?

Deodată, Flora Manhood fu copleşită de milă — nu neapărat pentru doamna Hunter, dar simţea o milă pe care trebuia să şi-o reverse asupra cuiva. De sub cămaşa de noapte, dintre faldurile de brocart roz, tivit cu blană de zibelină roasă de molii, picioarele doamnei Hunter ieşeau ca două spaghete cenuşii.

Infirmiera îngenunche ca să îi tragă papucii peste tălpile reci şi străvezii.

Doamna Hunter părea că plânge.

— Ai mâini blânde, soră. Sper că n-ai uitat ce mi-ai promis şi-o să mă aranjezi puţin.

Surorii Manhood îi era ruşine: ar fi dat orice să fie blândă, calmă, iubitoare din fire. Nu îi era uşor, şi poate că nu avea să înveţe

niciodată.

— Nu, n-am uitat.

Se ridică în picioare şi îşi înfrână orice impuls de a se lăsa impresionată.

— Sper că nu te plictiseşte.

— Nu, nu mă plictiseşte.

De fapt, era singura parte din reprezentaţie care îi făcea cu adevărat plăcere; amândouă ştiau asta.

Doamna Hunter gemu; era, în sfârşit, fericită.

Sora Manhood aduse portfardul, mai antic decât însăşi doamna Hunter. Făcut din piele albastră, satinată, era cu totul nepotrivit în decorul acela, cum ar fi fost şi o baiaderă sub soarele mare şi argintiu, care îşi răspândea razele de pe tăblia patului din lemn de trandafir al doamnei Hunter.

Doamna Hunter era fericită; trase adânc în piept mirosul de cosmetice care se împrăştie în cameră la deschiderea portfardului.

Sora Manhood se apucă de lucru, însă nu ai fi putut spune „cu voluptate”, din cauza unei aure de reverenţă faţă de pacienta ei, care îşi oferea cu mândrie obrajii. Sora Manhood întinse fondul de ten peste ridurile uscate cu atâta dedicare, încât ar fi stârnit până şi respectul surorii de Santis. Însă nu tehnica, ci o parte din proces avea o anumită voluptate.

Într-o primă etapă, Elizabeth Hunter fu transformată într-o strălucitoare fantomă a trecutului. Îşi simţea obrajii rotunjindu-se. Rochiile acelea albe pe care obişnuia să le poarte: oamenii tăceau când începea ea să coboare scările.

— Aprinde lumina, soră.

— Dar vine destulă lumină de afară, doamnă Hunter. Sincer. Văd perfect.

— Hai, aprinde-o, te rog. Îmi place să simt lumina în jurul meu. E mult mai cald.

Sora Manhood îşi transformă iritarea într-un oftat domol. Mânji întrerupătorul cu fond de ten.

— Mă gândeam să facem economie — să nu folosim lumina electrică atât de devreme.

Măcar avea intenţii bune.

— Întotdeauna am fost extravagantă, spuse doamna Hunter şi zâmbi.

„Pun pariu că ai fost — când erai tu însăţi”, zise sora Manhood în gând, muşcându-şi limba.

Ceva părea să o doară pe doamna Hunter.

— Alfred — soţul meu — credea că nimeni nu învaţă să închidă întrerupătoarele sau robinetele până nu e obligat să plătească facturile. E adevărat, în majoritatea cazurilor. Nimeni nu se gândea la

Alfred, spuse ea.

Sora Manhood scotocea prin portfard, printre borcănaşe şi casetuţe. Începuse să fredoneze, aproape să cânte, ceva ce se dorea a fi *I Could have Danced All Night*! [38]

— Unde o Floare soţul meu? întrebă doamna Hunter; îngrijorarea care i se acumula pe chip strica toată munca servitoarei sale.

Infirmiera se sperie pentru o clipă; nu ştia cum să reacţioneze. Într-un sfârşit, spuse:

— Cred că întârzie. Dar o să vină.

— Da, o să vină.

Cu dosul palmei, Flora Manhood îşi şterse transpiraţia de deasupra buzei.

— Ce nuanţe preferăm în seara asta? întrebă pe un ton cât se poate de vesel şi de curtenitor.

— Roz pastelat în obraji, roz tare pe buze, răspunse doamna Hunter hotărâtă.

— Da? Eu v-aş fi dat cu stacojiu pe buze. Doar dacă sunteţi de acord, bineînţeles.

— Roz tare.

Obrajii doamnei Hunter se întunecară. Închise ochii: parfumurile ce se ridicau din caseta din piele satinată o năuceau.

Nici sora Manhood nu era mai energică; picta fără vlagă obrajii bătrânei, păstrând resursele subtile ale artei sau ale vocaţiei sale pentru buze.

Zise şi ea „roz tare”, printre buze, şi lăsară amândouă cuvântul să se stingă într-un suflu tăcut.

— Ai uitat de dinţi, soră. Dinţii! Nu poţi să-mi dai cu ruj fără să-mi pui dinţii înainte. Nu-ţi dai seama?

Sora Manhood îşi recunoscu greşeala. Aduse dinţii falşi, costisitori, de un galben natural: întotdeauna avea un frison când îi atingea. Doamna Hunter începu să se salte; dar *tu* trebuia să împingi, până când vă găsirăţi amândouă implicate în ceva ce părea pe jumătate sinucidere, pe jumătate crimă.

După ce supse şi plescăi, bătrâna se rezemă de perne, epuizată.

— Dinţii — ce chestii îngrozitoare!

Dar dinţii nu aveau cum să o intereseze pe o tânără absorbită de ceea ce făcea; iar obiectul supus acestor ritualuri nu suporta mai mult de un moment de suferinţă: cu ochii închişi, ţinându-şi respiraţia, încercă să atingă nivelul necesar de concentrare.

După ce scoase rujul din tubul lui aurit şi făcu două, trei încercări în aer, preoteasa îmbrăcată în alb începu să întindă rozul pe buzele şterse şi încreţite. Sora Manhood aşternea tot ce învăţase despre artă şi senzualitate pe gura aceea, care nu îi aparţinea. Dacă până atunci nu reuşise să cunoască altruismul, în momentul acela izbuti,

transformând un capriciu într-o realitate vişinie.

Însă nu era un act cu totul altruist, fiindcă se preschimbă într-o năzuinţă după dragoste; trăia un moment solemn şi îi venea să strige cu putere printre buzele-i umflate; ar fi acceptat cu umilinţă — chiar dacă numai pentru o clipă — orice înjosire delicioasă pe care i-ar fi cerut-o el.

— Mmm! Doamna Hunter îşi strâmbă gura atât de brusc şi de smucit, încât aproape că strică opera de artă şi reteză orice progres pe care îl făcea sora Manhood către extaz. Nu sunt un obiect, nu-i aşa?

Sau dacă erai, nu îţi plăcea ca atitudinea oamenilor să ţi-o confirme.

— Vai, o să arătaţi… deja arătaţi… *superbi*

Vocea surorii Manhood era atât de guturală, încât cu siguranţă vorbea serios.

— Serios? şopti doamna Hunter.

— *I could have danced all night*, cântă desluşit sora Manhood, apoi murmură: Sunteţi pregătită pentru fardul de pleoape?

Doamna Hunter se învioră.

— Doar puţin.

Zâmbi, ca o fetiţă mândră de îndrăzneala ei.

— Albastru?

— Albastru, aprobă ea. Nu! îşi aminti, din fericire. Vioriuargintiu.

Flora Manhood ştia ce are de făcut: trasă pe pleoapele lui Elizabeth Hunter o dungă străvezie, ca dâra lăsată de un melc în lumina lunii. Elizabeth Hunter, aproape transfigurată, se odihnea într-un extaz vioriu-argintiu.

Până îşi aduse aminte.

— Ştii că Alfred nu era de acord cu machiajul?

— Chiar aşa?

— Nici măcar când devenise acceptabil.

Slăbiciunile lor o apropiau pe pacientă de infirmieră. Uneori, îşi împărtăşeau nefericirea; alteori, bucuriile.

Sora Manhood făcu un pas înapoi, după ce îndepărtă un fir de păr de pe buzele pe care tocmai le crease.

— Aţi vrea şi o perucă?

— Pe cea liliachie.

Doamna Hunter era foarte hotărâtă.

— Cum o s-o purtaţi?

— Lăsată liberă.

— Pentru o ocazie specială?

Preoteasa era pregătită să dea tot ce avea mai bun într-o zi de sărbătoare.

— Da. Să cadă lejer pe umeri. Am hotărât să par complet naturală.

— Nu o să-ncerc să vă fac să vă răzgândiţi. Dar eu mă gândeam s-o tapez puţin.

Ceilalţi membri ai ordinului, surorile de Santis şi Badgery, şi surorile laice, Lippmann şi Cush, ştiau că sora Manhood este cea care oficiază ritualul premergător miruirii; ceea ce nu ştiau era că doamna Hunter îi plătise Florei un curs de întreţinere a perucilor. Amândouă obţineau satisfacţii de pe urma acestui secret, chiar dacă sora Manhood era tentată să îşi ascundă cunoştinţele esoterice sub vălul ironiei, legănându-şi ostentativ şoldurile şi îndoindu-şi ameninţător ghearele, ca protectoare a perucilor.

După ce o aduse pe cea liliachie, o aşeză pe capul bătrânei cu multă consideraţie, peste smocurile aspre de păr natural şi peste porţiunile umile de chelie. Extazul liliachiu căuta sprijin într-un spirit religios pe care Flora Manhood credea că îl abandonase în faţa bisericii din lemn de pe aceeaşi străduţă ca ferma de bananieri: îşi dorise un miracol, dar nu se îndeplinise; poate doar când ajuta la învierea lui Elizabeth Hunter.

Tremurând de emoţie, se trase în spate până se lipi de mobilă; voia să stea la distanţa de la care putea să contemple cel mai bine ceea ce, într-un fel, nu era nimic mai mult decât un idol barbar, înfricoşător de ţipător sub vopselele acelea purpurii-stacojii, întinse pe pielea de un alb fluorescent, înveşmântat în mătase liliachie şi într-o mantie roz-aurie, mai mult zdrenţuită decât uzată; ghearele încărcate cu bijuterii îi încremeniseră pe burtă, deasupra buricului, ca şi cum doamna Hunter ar fi avut nevoie de un motiv ca să le coboare în poala de brocart.

În ciuda dorinţei ei de a venera, tânăra femeie s-ar fi putut îngrozi dacă pleoapele argintate nu s-ar fi deschis, dezvăluind ochii lăptoşi şi orbi ai lui Elizabeth Hunter. Atunci, preţ de o clipă, zări una dintre rarele scânteieri prin care safirele de demult, de obicei ascunse sub un văl opalescent, te invitau să renunţi la răutate, la lene, la indiferenţă, la resentimente şi, deopotrivă, să treci cu vederea lăcomia, cruzimea şi egoismul unei bătrâne. Pentru o clipă cel puţin sperietoarea aceea deveni zeiţa care se ascundea, de fapt, înăuntrul său: zeiţa vieţii după care tânjeai, dar pe care încă nu îndrăzniseşi să o accepţi; a frumuseţii pe care ţi-o imaginaseşi, dar pe care încă nu reuşiseşi să o atingi (frumuseţea cu care se lupta Col — bănuiai tu —, cu amărăciune, undeva în adâncurile veşnic învolburate ale muzicii); şi, în cele din urmă, a morţii, care nu te interesase decât ca ceva după care trebuie să faci curat, dar al cărei spectru te vedeai nevoită să îl înfrunţi chiar în clipa aceea.

Fantoma morţii le făcu pe amândouă să revină cu picioarele pe pământ. Doamna Hunter se înfioră. Surorii Manhood i se făcu pielea ca de găină.

— Arăt… bine?

Buzele purpurii tremurau din dorinţa de a căpăta o confirmare.

Chiar dacă infirmiera ar fi putut găsi un răspuns potrivit, era prea distrată ca să i-l poată oferi, din cauza râsului emoţionat al lui Lottie Lippmann, ce se auzea de undeva din hol; voci de bărbaţi; tropăituri pe scări; din nou voci de bărbaţi, din ce în ce mai aproape.

Degetele împodobite ale lui Elizabeth Hunter coborâră în poală, apoi urcară unde fuseseră sânii ei; apoi căzură, ca bijuteriile de Fabergé care erau.

— A venit, nu-i aşa? A venit!

Sora Manhood nu putu să răspundă. Amândouă erau ameninţate de un eveniment iminent; însă Elizabeth era cea mai înspăimântată: faţa ei cosmetizată purta însemnele groazei.

— Crezi c-o să-şi mai aducă aminte de mine?

Nu puteai consola păpuşa aceea bătrână; nu ai fi ştiut cum să o faci, aşa cum nu ai ştiut niciodată nici cum să te ajuţi pe tine însăţi.

Apoi se deschise uşa: era domnul Wyburd, în costumul pe care îl purta la ocazii solemne şi cu o figură serioasă; atât costumul cât şi chipul îi erau răvăşite de o zi în care se întâmplaseră prea multe. Avocatul îşi frângea mâinile, încercând să găsească atitudinea şi mina corecte, dar şi cuvinte mai potrivite şi mai alese decât cele pe care le folosea de obicei. Bătrânul părea complet dezorientat.

După ce murmură ceva şi trecu de infirmieră, care şi aşa era de prisos în împrejurările date, ridică vocea, deşi ştia că asta o irita pe clienta lui („Surdă nu sunt, Arnold; orice altceva, dar surdă, nu!”), şi reuşi să spună:

— Doamnă Hunter, a venit! Sir Basil! He, he!

Râsul lui sună îngrozitor, aproape ca un scârţâit; evident, nu era reacţia pe care şi-o dorise. Dar infirmiera vedea că agitaţia — de fapt, mai mult decât agitaţia: spaima — îl îmbătrânise pe avocat. Se ostenise peste puterile lui, se vedea după cum stătea şi îşi răsucea inelul cu sigiliu, cu piatră albastră; mai avea puţin şi făcea pe el în pantalonii ăia largi.

Dar inevitabilul se produse: intră Sir Basil Hunter.

Aproape că auzeai durerea mamei lui. Dar durerea lui? Infirmiera nu îl cunoştea, decât din legendele despre cariera lui şi din fotografiile apărute prin ziare, aşa că nu îşi putea da seama cum se simte el. Iar acum, pusă în faţa omului în came şi oase, fu şi mai fascinată de aura de farmec şi de briantină ce îl înconjura pe marele actor.

Zărind silueta din scaunul cu rotile, Sir Basil ezită o fracţiune de secundă, de parcă dăduse peste o dublură în locul în care ar fi trebuit să stea actriţa principală; apoi (spectacolul e cel care contează; te cerţi cu cei din conducere abia după lăsarea cortinei) traversă camera cu şchiopătatul lui caracteristic — probabil un manierism, până să se fi instalat acea formă uşoară de gută —, dar care nu îi diminua niciodată forţa atacului. Cu unul dintre umeri uşor aplecat, el se prezentă pieziş

publicului format din două persoane, întinzând o mână din manşeta făcută la comandă, care, la rândul ei, ieşea doar câţiva centimetri din mâneca perfect aranjată.

Vorbi, iar infirmiera se emoţionă la auzul plenitudinii vocii lui.

— Dragă, ce primire!

Fosta zeiţă, devenită o femeie sfioasă, îşi recuperă şi ea stăpânirea de sine, întinzându-şi inelele pentru a-şi prinde iubitul fiu de umăr, dacă putea ajunge la el când Basil venea mai aproape.

— De când te aştept, dragul meu! Cred că mieii ăia graşi sunt mai importanţi pentru tine decât mine.

Din nou, Sir Basil ezită, dar reuşi să vină mai aproape de dublură.

Deodată, Elizabeth Hunter îşi veni în fire.

— Dar… Basil? Basil! Ce s-a întâmplat în Bangkok?

Sir Basil îşi scoase din buzunarul de la piept o batistă imensă, teribil de scumpă, cu o monogramă uriaşă, ca să-şi şteargă ceva la care nu se aşteptase din partea unei dubluri.

— Oamenii, mamă. Apoi, am avut un fel de… nu chiar o cădere… dar a trebuit să mă odihnesc câteva ore. Asta a fost tot, draga mea.

EA îl privea atentă.

— Nu ai fost niciodată… n-am să spun „necinstit”, Basil, dar… de multe ori m-ai dezamăgit.

El pară lovitura cu o dexteritate demnă de Jocurile Olimpice.

— Dar nu trebuie să ne aşteptăm la dezamăgiri încă de când ducem buzele la ţâţă?

Deja începuseră să se înţepe; cuvântul „dragă” ricoşa din lemnul de trandafir în timp ce ei îşi jucau scena.

— Eu n-am fost, gâfâi Elizabeth Hunter între sărutări, ceea ce ai numi o mamă naturală. După cum ţi-am mai spus, nu te-am putut alăpta, în ciuda tuturor fripturilor în sânge pe care le consumam. Dar asta, dragul meu, nu înseamnă că… că n-ai fost hrănit.

El îngenunche lângă ea, etalându-şi profilul încă remarcabil, în timp ce ea îşi îngropă inelele în părul lui, încercând să reasambleze, ca într-un puzzle, fragmentele unei relaţii; probabil că niciunul dintre ei nu era conştient de publicul care îi urmărea: exact ca atunci când toate elementele unui spectacol se armonizează perfect, de o parte şi de alta a luminilor rampei.

Trei

Ar fi trebuit să îşi aducă aminte că genunchiul lui drept avea o perioadă mai proastă. Ca răspuns la sceneta reuniunii, ascunzându-şi şocul pe care îl avusese când o găsise pe Zâna Liliachie în locul mamei pentru care se pregătise, se aruncase la picioarele ei, iar acum plătea pentru că dăduse prea mult, prea devreme. Dar îi datora asta — le-o datora lor, amândurora.

— Fii binecuvântată, mamă, spuse el.

Sărută gheara care se descâlcise, în sfârşit, din părul lui şi simţi clar compasiunea care se revărsa asupra sa, relaţia pe care o stabilea cu tot publicul. (Infirmiera era o femeie destul de drăguţă, din câte îşi dădea seama după ce se uitase puţin, cu coada ochiului.)

Se ridică destul de greu pentru vârsta lui, din cauza gutei. (Uitase pastilele în dulăpiorul din baie de la Eaton Place, nu că îl ajutaseră vreodată foarte mult.) Dar publicul nu observase; cel puţin infirmiera nu observase: era prea tânără şi prea entuziastă, ca toate tinerele neastâmpărate. Nu era sigur că bătrânul Wyburd e de partea lui.

În timp ce te îndreptai către mijlocul camerei, mama spuse:

— Ce s-a întâmplat, Basil? De ce şchiopătezi? Nu stai bine cu sănătatea? Nu-mi scrii niciodată, decât dacă ai probleme financiare, aşa că nu ştiu mai nimic despre tine.

Asta nu era în scenariu; încercă să lase impresia că nu-i nimic.

— Nu-i nimic grav — un junghi.

Infirmiera, fermecată, acceptă explicaţia; avocatul era unul dintre acei spectatori recalcitranţi care apar chiar şi în nopţile tale cele mai reuşite.

Cât despre mama, ea spuse:

— Cred că toate suferinţele sunt ereditare… ca şi defectele morale. Eu am artrită, Basil. Un frate al bunicului meu a orbit către sfârşitul vieţii. Şi eu sunt oarbă — cel puţin din punct de vedere fizic.

De data aceasta, făcu mai mult decât să ridice din umeri: îşi ridică umărul drept mai mult decât pe cel stâng. Nu putea să se mai uite la ea: rozul unsuros îi depăşea conturul real al gurii; mătasea liliachie curgea dintr-un cocean veştejit. I se părea că el e de vină: părinţii sunt nişte mari amatori într-ale vieţii, nu pot fi învinuiţi nici pentru ce-au făcut din viaţa lor, darămite dintr-a copiilor.

— Ce mai face nepoata mea?

— Nu prea o mai văd pe Imogen. Mai apare din când în când şi se oferă să mă ajute şi să-mi facă un bine. Ăsta e capitalul ei cel mai de preţ, să facă bine.

Cel puţin nu aduse aminte de neveste, de amante sau de alte şantajiste sentimentale. Simţea că ritmul încetineşte. Nu trebuia să se lase descurajat, după ce bătuse atât drum şi cheltuise atâţia bani ca să ducă la îndeplinire ceea ce era hotărât să considere o misiune pozitivă; avea să aibă el grijă de asta.

— Ce mai face biata de Dorothy?

O spuse pe un ton cald, suav, afectuos, aşa cum, de fapt, chiar începuse să se simtă faţă de sora lui, pe care nu o mai văzuse de ani de zile.

— Biata de Dorothy e încă biata de Dorothy, răspunse grav mama lui. Nu se gândeşte decât la relele care i s-au făcut. O nemulţumeşte o păţanie prin care am trecut eu, acum câţiva ani, pe o insulă. Cred c-o

să vină la cină.

Avocatul trebui să îi informeze că prinţesa sunase la biroul lui şi anunţase că are o durere de cap. Nu le spuse că acest lucru nu îl surprinde deloc. Loialitatea lui iraţională — de altfel, atât de îndelungată, încât devenise parte din el — nu îl împiedica să se lase prins în toate conflictele care se iscau.

— Păi da! Ştiam eu!

Bătrâna luase foc.

— Şi tu, Basil?

— Am rezervat o cameră la Onslow. Nu voiam să…

— … Deranjez pe nimeni. Bucătăreasa mea o să fie tare dezamăgită. A fost actriţă, să ştii, în Berlin… şi prin alte părţi.

Nu avea chef de nicio actriţă! Nici de fiică, nici de soţie, nici de mamă! Ajunsese în acea etapă alarmantă din cariera oricărui actor când îşi pierde orice dorinţă de a mai interpreta. Aşa, din senin. I-ar fi plăcut să se prăbuşească la pământ, să simtă cum i se leagă nodul la ceafă, apoi baveţica albă, curată şi moale sub bărbie şi o mână anonimă îl hrăneşte încet, dar sigur, cu linguri de pâine înmuiată în lapte îndulcit. În astfel de împrejurări, nu ar fi avut încă timp să facă greşeli, şi chiar ar fi putut să le evite.

Aşa cum stăteau lucrurile, nu putu decât să răspundă:

— Bine, mamă, o să stau la cină. De fapt, mi-ar face mare plăcere să-ţi cunosc bucătăreasa. Şi să te mai văd pe tine, bineînţeles.

Şi acum Juca teatru”, dar era o interpretare modestă a unui rol neînsemnat.

— Soră Manhood, fugi, te rog, şi spune-i doamnei Lippmann că Sir Basil o să rămână la cină. O să trebuiască… să se în… întreacă pe sine.

În agitaţia ei ca nimeni să nu se răzgândească, luptându-se să găsească vorbe suficient de protocolare cu care să îşi formuleze ordinul, limba doamnei Hunter continuă să îi iasă din gură şi după ce dădu comanda.

Faptul poate că l-ar fi şocat pe Sir Basil dacă ar fi fost mai puţin obosit: acel „uşor atac cerebral” despre care îi scrisese Wyburd; dar oare prima ta reacţie nu fusese să îţi doreşti să mai facă unul? Un atac cerebral ar fi rezolvat atâtea probleme! Ar fi putut evita atâtea neplăceri!

Când infirmiera se duse în grabă să îndeplinească ordinul, el înţelese că nu mai există niciun pericol. Mintea lui se putea bucura în linişte de foşnetul sprinten al unei fuste care se îndepărta. Dacă infirmiera zâmbise doar din complezenţă, zâmbetul ei era totuşi o versiune frumoasă a unui zâmbet prefăcut, iar lui i se păru că îi aude coapsele mătăsoase frecându-se uşor una de alta, precum picioarele unei foarfeci.

Se uită senin la mama lui şi suspină:

— Ce infirmieră frumuşică!

— Of, îngrijitoarele! Nu se mai termină! De fapt, eu sunt cea care trebuie să aibă grijă de îngrijitoare. Arnold, ia-l şi arată-i unde sunt toate lucrurile. Nu mai merge să tragi apa la toaletă de serviciu.

— Ba da, doamnă Hunter, vă asigur. Am avut grijă să fie reparată.

— Acum câţiva ani nu mergea.

Sir Basil Hunter îşi adună curajul şi îşi sărută mama, exact acolo unde se întâlnea peruca liliachie cu fruntea bătrânei. Pielea părea uscată, dar era lipicioasă la atingere. Repulsia îl forţă să închidă gura; oricare ar fi fost motivul conştient al vizitei sale, îşi dădu seama că, în mod inconştient, spera să descopere un semn care să îi demonstreze că viaţa este o constantă.

Ea, pe altă parte, nu părea să fie conştientă de nimic altceva în afară de propria oboseală.

— O să trec pe aici mai târziu, zise el tărăgănat. Să mai stau puţin cu tine.

Nu răspunse, şi probabil că nici nu îi păsa.

Aşa că iată-te coborând scările cu bătrânul Wyburd, care nu vorbea decât despre teatru, de parcă ar fi crezut că tu numai din asta eşti făcut: ei bine, mai existau şi alte două, trei componente. Se pare că soţia şi fiicele Wyburd te văzuseră jucând în *Macbeth*.

Orice s-ar fi zis despre tine, toată lumea, inclusiv duşmanii tăi, chiar şi Agate cea înverşunată, era de acord că excelezi în rolul lui Macbeth. Deşi tu unul avuseseşi nişte îndoieli cumplite înainte de ultima sclipire a intuiţiei. Poate că, până la urmă, erai un om al greşelilor inspirate.

Avocatul tocmai îi arăta că apa de la closet se trage perfect.

— Vedeţi? Dumneaei mai uită.

Părea blajin, sincer, dar protocolar.

— În schimb, ţine minte o groază de lucruri pe care mai bine le-ar uita.

— Probabil că da.

Arnold Wyburd nu îşi dădu mai mult cu presupusul; de un singur lucru nu putea fi sigur.

Pe când coborau pe poteca ce şerpuia printre terasele grădinii, prin întunericul care începea să se lase, avocatul începu deodată să asude, la gândul că şi el ar putea spune la un moment dat, cu voce tare, tot ceea ce hotărâse să uite. Oare senilitatea îl va face să se trădeze singur? Când el, de fapt, nu ar fi vrut să rănească pe nimeni: cu atât mai puţin pe L-ai.

Simţindu-se obligat, Basil hotărî să întrebe de soţia avocatului. Bătrânul păru încântat. Prea era uşor să îi faci pe plac; şi teatrul poate deveni prea uşor, şi atunci trebuie să o iei de la capăt, să îţi impui o pedeapsă fizică şi, mai dureros, să scoţi din puţurile subconştientului mocirla în care zace adevărul.

Avocatul îşi aminti:

— Soţia îmi spune că v-aţi hotărât încă de mic copil că vreţi să-l jucaţi pe regele Lear. Şi chiar aţi făcut-o.

— Da. Am încercat. Îngroş şi eu rândurile celor care l-au jucat pe regele Lear la o vârstă încă necoaptă.

Dacă ai fi putut rămâne îndeajuns de mult în grădina aceea sălbăticită, cu poteci şerpuitoare şi statui care îşi ascund adevăratele atitudini şi intenţii în spatele unor membre rupte şi al unor zâmbete acoperite de muşchi, dacă te-ai fi putut întoarce la etaj să smulgi cunoaşterea din ochii orbi şi din răspunsurile abia rostite ale Oracolului Liliachiu, atunci ai fi putut să îl joci pe regele Lear, care până atunci le scăpase tuturor printre degete. Dar tu veniseşi acolo cu alt scop: unul simplu, precis şi de natură materială.

Wyburd scotea nişte gâfâieli sugrumate, de parcă nu stăpânea o limbă străină suficient de bine încât să transpună o dorinţă simplă în cuvinte obişnuite, dar încurajatoare.

— Voi, actorii, de… de o integritate intelectuală deosebită, probabil că obţineţi enorm de multe satisfacţii… din *imersiunea* voastră în marile roluri clasice, încercă el, în cele din urmă; bietul bătrânel, de-ar fi ştiut el!

Fură întrerupţi de scârţâitul unor balamale ruginite; silueta unei femei se apropia de ei, pe sub luminile fluorescente şi sub luna precaută.

— Bună seara, domnilor.

Anacronic, dar nu neplăcut.

— A! zise avocatul, gata să facă prezentările. Soră de Santis, Sir Basil Hunter. Sora de Santis e infirmiera de noapte a mamei dumneavoastră.

Femeia îşi înclină capul acoperit de o pălărie mare, închisă la culoare şi demodată. Era una dintre femeile care nu se pun deloc în valoare: pieptul impunător era ascuns sub un veşmânt lung şi decolorat, din gabardină, care nu ţinea cont deloc de preceptele modei; ochii mari şi luminoşi de pe chipul palid păreau aproape fosforescenţi sub lumina felinarelor de pe stradă; nimic din aspectul infirmierei de noapte nu îl incita pe actor.

Avocatul şi infirmiera se lansaseră într-un dialog despre starea vremii.

— Ce seară minunată, soră, după canicula din timpul zilei!

— Da, domnule Wyburd. Dar am impresia că se apropie o ploaie, chiar o furtună: am văzut fulgere când veneam dinspre staţia de autobuz.

Banalitatea vocilor care se succedau alunga orice mister pe care l-ar fi putut avea noaptea aceea, deşi actorul îşi dădea seama că şi el contribuise la destrămarea vrăjii. Ce păcat! Ştia prea multe! Pe când

stătea îmbufnat şi privea în zare, văzu o pânză verzuie zvâcnind pentru o clipă în faţa panoramei mişcătoare, ceea ce îl determină să asculte atent, aşteptând să răzbată din culise bubuitul tunetului de zinc.

Tunetul însă rată intrarea, iar infirmiera îi părăsi şi pomi pe potecă, ducându-se la ploştile şi la termometrele ei.

— Infirmierele astea şi ceilalţi angajaţi cred că înghit o groază de bani.

Sir Basil făcu remarca să sune practic, deşi ştia foarte bine că el este omul cel mai puţin practic din lume.

— Nu cred că astfel de cheltuieli ar trebui s-o îngrijoreze pe mama dumneavoastră, chiar dacă ajunge să trăiască o sută de ani.

— Hmmm!

— Iar la vârsta dumneaei, ar trebui să i se permită să aleagă ce îi place mai mult.

— Dar îi place ceva? Mie mi se pare veşnic nemulţumită.

— Asta e una dintre distracţiile dumneaei.

— În orice caz, trebuie să discutăm, bătrâne Wyburd. Am un plan: unul practic.

Avocatul îşi scoase cheile de la maşină, ca şi cum ar fi vrut să se protejeze de o eventuală conspiraţie nocturnă; zornăindu-le în timp ce se retrăgea, nu spuse decât atât:

— Da, într-adevăr. O să avem multe de discutat noi cu sora dumneavoastră.

El, care decolase din aeroportul din Londra cu gândul de a pune la cale o conspiraţie, se simţea gata să renunţe la plan când îl văzu pe avocat plecând cu maşina. Exact când crezuse că poate să ajungă la miezul problemei, străpungând-o cu o lamă nemiloasă, îşi dădu seama că va sfârşi, probabil, prin a scoate un fals pumnal, un pumnal din recuzita teatrală. Multe aveau să depindă de Dorothy. Oare învăţase ceva din greşelile ei? Oare o mai temperaseră puţin? Cei mai mulţi nu se schimbă: eşecurile pe care le acumulează îi fac fie să devină introvertiţi, fie să se înduioşeze de soarta celorlalţi; niciunul dintre aceste scenarii nu îi recomandă ca acoliţi în comiterea unei infracţiuni.

Urmând cărarea şerpuită ce ducea până la casă, se trezi smulgând crâmpeie de frunze din arbuşti indigeni şi inhalându-le mireasma până în adâncul plămânilor: poate pentru a-şi reface forţele? În acelaşi timp, lovea prosteşte ciorchinii grei de flori care îi atârnau deasupra capului, ca un băieţel care îşi exprimă neputinţa şi ciuda.

Se întâmplase ceva, ceva care îi curmase intenţiile, aruncându-l în braţele actualei indispoziţii. Dacă nu făcuse o gafă pe care invidioşii — soţiile, de exemplu, şi anumiţi actori şi unii falşi prieteni — ar putea-o considera o nelegiuire groaznică, atunci vârsta şi un lustru de

demnitate transformau acest incident recent într-o greşeală minoră.

Da, Bangkok: auzeai tunete în urechi; îţi simţeai pielea lipicioasă pe sub hainele incomode; constatai cu nesfârşite prilejuri ineficienţa senină şi imperturbabilă a angajaţilor thailandezi; stewardesa, deşi englezoaică, era la fel de imperturbabilă ca thailandezii; îşi ţinea bărbia sus ca să îşi arate frustrarea la auzul unei voci sparte, care anunţa o întârziere de patru ore pentru reparaţii de o natură atât de tainică, încât niciun om de rând nu putea cere explicaţii mai amănunţite.

El oricum nu ar fi cerut detalii, deşi se scrisese despre el că „nimeni nu-şi face temele mai bine ca Hunter”. Dacă i se oferea un rol care îl pasiona, da, încerca să descătuşeze şi ultimul strop de dorinţă dintr-un Bosola, spre exemplu, sau, doar ca să arate de ce e în stare, făcea din homosexualitatea unui vânzător de pâine motivul secret pentru hotărârea Curţii Regale. Dar acum îl interesa doar să găsească ceva de făcut în cele patru ore de singurătate; niciuna dintre feţele celorlalţi pasageri nu l-ar fi putut ţine ocupat mai mult de zece minute. Whisky-ul era prea diluat. Stătea pe un scaun la bar, fără să poată ignora cu totul ghinionul care căzuse pe capul lui, din moment ce nemulţumirea i se reflecta în nenumărate oglinzi cu reflexii de culoarea piersicii: era ca un vas care aştepta să fie umplut. Oare fusese gol dintotdeauna şi nu îşi dăduse seama? Dumnezeu ştie cel mai bine că actorii sunt adesea goi pe dinăuntru! Dar nu şi tu: altfel nu ai fi apărut atât de des în ziare, nu ai fi fost ridicat la rangul de cavaler, nu ţi-ai aminti de atâtea momente în care vorbele şi emoţiile fierbeau înăuntrul tău, pentru ca apoi să se reverse într-un delir care ar fi putut să te şi bage în mormânt, dacă nu ai fi avut abilităţile necesare pentru a-l îndrepta, prin întuneric, împotriva monstrului cu multe capete. Uneori nici nu mai auzeai aplauzele; numai dacă nu te aplauda nimeni, de abia atunci auzeai; dar cu asta — şi cu alte reacţii, mai necivilizate — te întâlneai mai mult când plecai în turneu; ţi se întâmplase de câteva ori şi în West End, când piesa fusese proastă, iar sprijinul publicului, mediocru (şi politeţea poate fi dezolantă).

Toată lumea avusese eşecuri: John, Edith, bietul de Donald. (Donald ar fi avut chiar mai multe dacă şi-ar fi îngăduit să se gândească la ele; sau poate chiar se gândea. În orice caz, murise, şi pe morţi nu e frumos să îi vorbeşti de rău: mai ales dacă au fost actori. Mare mirare că nu s-a gândit nimeni să facă din asta o superstiţie pentru culise!)

Dar nu puteai împiedica oglinzile să schimonosească chipurile serbede şi sfărâmicioase. Bine măcar că, înainte să se descompună cu totul, dobândesc un fel de patină deosebită; iar o înfăţişare searbădă nu este searbădă dacă îşi îndeplineşte scopul. Mulţi dintre cei mai mari oameni au fost serbezi, goi pe dinăuntru. Cum s-ar fi putut umple

de inspiraţie, de oceane de cuvinte, de emoţii, dacă ar fi fost nişte amărâţi de intelectuali îndopaţi cu tot felul de teorii şi cu „bun-gust”? Uită-te la Shiela („Nu Sheila”) Struges, actriţa cerebrală care le devansa pe toate rivalele ei. „Ce te mai supără acum, Shiely?” Ochii ei pătrunzători, bulbucaţi, aproape tumefiaţi. „Of, Basil, nu sunt deloc împăcată cu mine”. Întotdeauna intra în dileme din ce în ce mai ¡rezolvabile. Un critic oarecare săvârşise păcatul de a-i spune Shielei că este „a doua Meggie Albanesi” Spre deosebire de Meggie, Shiela nu murise — nu murea decât din punct de vedere mental, în fiecare zi, încercând să înţeleagă lucrurile şi să îşi facă o idee despre o femeie pe care nu o văzuse, pe care nici măcar nu şi-o putea imagina, căreia nu putea decât să îi comemoreze amintirea cerebralizând-o. „Pentru numele lui Dumnezeu, Shiela, ai întârziat! Ce-i cu tine în dimineaţa asta? Am început repetiţiile de o jumătate de oră!” Asta se întâmpla după ce vă despărţiseră ţi, cel puţin din punct de vedere fizic, adică după naşterea lui Imogen — mult timp după aceea, Shiela încă se aştepta să-i dai o mână de ajutor în carieră. „Am întârziat pentru c-am coborât din autobuz şi mi-am băgat mâinile în ţărână. M-am gândit c-o să mă ajute s-o înţeleg pe femeia asta… pe ţăranca asta”. Cum strecura ea în frază cuvintele pe care le considera mai virtuoase! Săraca Shiela… încă avea crize de luciditate, atunci când îi permitea alcoolul; cel puţin asta îţi spunea Imogen când te vizita din obligaţie.

„Ea este Imogen (pauză), fiica mea”. Ce altceva le puteai spune unor actori despre o fiică de actor, care făcea acte de caritate prin spitale sau cam aşa ceva? Ar fi râs: „Serios? Ce original, draga mea! Adică… e atât de frumos… să ajuţi oamenii”. În orice caz, ca profesionişti cu experienţă, cu toţii ar fi fost capabili să completeze povestea cu părţile lipsă: „Shiela

Struges şi Basil Hunter… A divorţat de ea înainte să obţină titlul de cavaler; ea nici n-a apucat să ajungă lady [39], nu s-a ales decât cu băutura şi cu L.C. Bottomley! Hi, hi!”

L.C. Bottomley, serios ca actor şi plicticos ca bărbat (juca crichet), era întotdeauna dispus să te ajute cu capcanele care răsăreau pe drumul spre casă sau să se ducă să îţi cumpere ziarul de seară, ba ţi-a plătit chiar şi consumaţia o dată sau de două ori, fără să-ţi mai ceară banii înapoi. Bottomley era un slăbănog; iar Imogen, o fată vânjoasă, cu glezne groase, care naiba ştie pe cine moştenea. „Dragul meu tătic, vreau să ştii că, în orice situaţie — orice s-ar întâmpla şi chiar dacă stau cu mama —, poţi să te bazezi pe mine”. Probabil că moştenise asta de la Bottomley.

Era un scenariu trist, dacă stăteai să îl analizezi:

ACTORII: Imogen, ce nume minunat!

SHIELA (*foarte serioasă, ca de obicei*): M-am gândit c-o s-o ajute să

crească într-un mediu stabil.

(Basil Hunter ia fardul numărul 9 şi începe să se machieze cu o mână fermă.)

De o parte sunt actorii înnăscuţi: oricâtă cremă demachiantă ai folosi, tot nu le poţi îndepărta machiajul. De cealaltă parte sunt cei de teapa lui Bottomley: funcţionari, vânzători şi profesori care şi-au greşit cariera. Mai sunt şi cei de tipul lui Hunter, care fac parte dintr-o categorie specială, numai a lor. Se trăgea mai ales din Betty Salkeld, o *ingénue* pitită în spatele sălciilor, dincolo de cotul râului, ca să vadă cine tropăie pe pod, şi din Elizabeth Hunter, o *grande dame* care coboară scările. Mama era întotdeauna pe scări, într-o serie inepuizabilă de ţinute, de preferinţă albe, afişând un zâmbet care fermeca bărbaţi nevinovaţi, fete bătrâne, veşnic recunoscătoare, şi numai rareori alte neveste sau slujnice sau copii. Cu siguranţă de acolo îşi moştenise el… darul; să folosească alţii cuvântul mai pretenţios. Aproape că nu avea nimic din Alfred în el. Pentru numele lui

Dumnezeu, uneori uita de tatăl său ani de zile, iar apoi îi părea rău; dar de ce ar fi putut să-şi aducă aminte? De berbecii pentru care era cunoscut într-un cerc atât de restrâns? „înălţaseră” un monument în cinstea lui Alfred („Bill”) Hunter de la Kudjeri pe strada principală din Gogong. Traficul se bifurca acolo unde era aşezat pe vecie acest om neînsemnat, în pantaloni încreţiţi, din bronz, şi o vestă încheiată cu grijă peste burta cât un butoi, surprinzătoare la o persoană atât de scundă şi de blândă. Consiliul local îl invitase pe Athol Shreve, politicianul, să dezvelească statuia lui Alfred Hunter; mama nu fusese de faţă, dar îi trimisese el un decupaj dintr-un ziar local, cu pagini cenuşii.

O vreme, trimiseseşi decupaje despre tine, ca să-ţi dovedeşti măreţia în faţa unei familii care nu fusese dispusă să creadă în tine: „Basil Hunter, un tânăr actor, de la care avem mari aşteptări, face din Guildenstem o prezenţă veritabilă”. (Fuseseşi necăjit că nu obţinuseşi rolul lui Rosencrantz, dar asta numai până când cineva te-a remarcat în rolul lui Guildenstem.) „Basil Hunter îl joacă pe Orlando cu o sensibilitate virilă care ar putea impresiona şi alte fete din Arden, chiar mai puţin receptive decât Rosalinda Shielei Struges”. (După spusele lui Hotchkiss; iar biata Shiela fusese execrabilă, încercând, în felul ei cerebral, să fie un băiat care interpretează rolul unei fete travestite în băiat: se încurcase teribil şi îl transformase pe băiatul lui Shakespeare la loc în faţă când ar fi trebuit să fie băiat.)

După aceea nu ai mai trimis decupaje: nu mai trebuia să dovedeşti că eşti actor; în cele din urmă, nu îţi mai rămânea să dovedeşti decât că te poţi lăsa de actorie.

S-a uitat în jur, prin barul aproape pustiu, şi a aruncat o privire pe uşă, la călătorii adunaţi pe scaunele din plastic, într-o mare de crom şi beton. Dacă lumina ar fi fost mai bună, oare vreunul dintre sufletele acelea nepăsătoare ar fi recunoscut în el o fiinţă umană şi un actor? Puţin probabil; care dintre ei să fi auzit de Sir Basil Hunter? Şi câţi dintre cei care „ştiau” puteau şti cu adevărat? Doar dacă erau ei înşişi actori: nenorociţii ăia de actori.

Tot răsucindu-se pe scaunul pe care se cocoţase, ca să se uite când spre oglindă, când spre uşă, Basil Hunter a înclinat scaunul din crom şi plastic şi a fost cât pe ce să aterizeze în fund;

Pentru că văzuse ceva ce părea să fie şi chiar *era* o trupă întreagă de actori. Îşi cărau portfardurile şi bagajele de mână, păpuşile şi umbrelele de soare din hârtie, târând după ei paltoane şi eşarfe şi propriile temperamente asortate; unul sau doi dintre ei aveau grijă să menţină acea vioiciune de trupă de teatru plecată în turneu, pe care o aduseseră cu ei în jungla din West End.

După ce a reuşit să evite căzătura, actorul rătăcit abia aştepta să se întoarcă în mijlocul trupei, aşa că a luat-o la goană, tropăind în velur şi galoşi pe plăcile de gresie şi pe beton, cu un crac al pantalonului încă încreţit la genunchi, cu sacoul lăsând să se vadă prea mult din manşeta cămăşii; iar vârful cravatei, zburând în toate părţile, l-a lovit în ochiul drept.

Gonind şi strigând după ei, şi-a revărsat, în sfârşit, uşurarea asupra lor.

— Madge! Ca să vezi, Dudley! Măi să fiu, doar nu e *Babs*!

Sărutări pentru fete; o strângere de umăr pentru dragul de

Dudley Howard, un tip simpatic, dar probabil cel mai mătăhălos actor din lume.

— Dragul meu, e m-cre-dibil! A făcut Madge Puckeridge, cea mai senină dintre toţi timpaniştii. Şi chiar în Bang-*kok*!

— Hei, nu în faţa doamnelor!

Născută într-o familie înstărită, Babs Rainbow nu uita de unde a plecat, nici măcar la Royal Shakespeare: de aceea o şi angajaseră.

A observat că mai sunt şi câţiva tineri acolo, cu nişte costume foarte extravagante şi cu prea puţin machiaj. Pe unii îi ştia din vedere, iar doar pe unul sau doi dintre ei îi cunoştea după nume, aşa că a încercat să se eschiveze.

— Bună, Gemma! Hamish!

Sub bonomia lui se ascundea o sfială faţă de tineri. Însă nu îi lăsa niciodată să o vadă. Unii dintre ei îl priveau visători şi cu veneraţie pe cavalerul şi actorul experimentat şi faimos. Alţii se opreau fără voie, cu mâna pe sabie, încă purtând scoică de protecţie peste prohab, convinşi că îl pot învârti pe degete pe cabotinul bătrân pe care avuseseră nenorocul să îl întâlnească.

Tocmai se întorceau din turneu, din Japonia, şi-a amintit el.

— Dar de ce Bangkok?

— Ne-a trimis Consiliul Britanic, la schimb pentru un balet sau ceva pe care ni l-au trimis ei, i-a explicat Madge.

Mai mulţi dintre ei au suspinat.

— N-am avut spectacol decât în două seri.

— Au nişte temple fabuloase, dacă eşti dispus să te lupţi cu zăpuşeala ca să ajungi la ele.

— Şi după aia la Delhi.

— Dar tu, Bas? L-a întrebat Babs, care avea un fel aparte de a le interpreta pe Doamna Quickly şi pe Doica lui Shakespeare. Tu unde-ţi duci trupa, singuraticule?

— În Australia.

A făcut faţa la care credea el că se aşteptau cu toţii, cu toate că nu toţi aveau aceeaşi părere despre Australia.

— Mi-ar plăcea *la nebunie* să merg în Australia! Probabil că sunt hămesiţi de teatru.

Şi ea tot hămesită era: o iapă înhămată cu o fustă scurtă — cel puţin asta se vedea în jurul coapselor; un chip care se mula pe emoţii ca plastilina.

— Nu e vorba de teatru.

Sir Basil Hunter şi-a dat seama că e pe cale să îşi piardă publicul: unii dintre spectatori erau deja plictisiţi.

— Mă duc la căpătâiul unui muribund. La căpătâiul bătrânei mele mame.

Şi-a scuturat capul cu putere, ca să pară mai senin, mai vesel, mai acceptabil pentru cei pe care nu îi interesa.

— Hai mai bine să bem ceva, prietene.

Dudley părea să fi găsit singura ieşire dintr-o situaţie dificilă, ca să nu zicem „fără ieşire”.

Madge vorbea cu precipitaţii şi făcea spume la gură.

— Sărăcuţul de tine, ce îngrozitor trebuie să fie! Chiar că trebuie să bem ceva.

Deşi în general era o actriţă loială şi demnă de încredere, în clipa aceea dădea o reprezentaţie proastă, şi o ştia şi ea; dar cum să faci moartea să pară convingătoare când nu eşti pe scenă?

Deodată, s-a simţit dezamăgit; nu găsise realitatea la care sperase în tovărăşia acestor actori care ar fi trebuit să îi întărească sentimentul existenţei. Timpul se întindea aproape la fel de elastic ca în barul de culoarea piersicii, cu frumuşelul său barman thailandez şi cu atmosfera de răceală de acolo. Era mai mult decât dezamăgit; era oripilat.

— Da. Alcool. Permiteţi-mi să vă însoţesc cât timp repară ei maşinăria aia nenorocită. Pot să verific progresul reparaţiilor de la

hotel.

Oricât de puţin aveau de dăruit în condiţiile acelea sau în general, ei duceau aceeaşi viaţă ca şi el, ceea ce era încurajator în sine: ei erau „profesioniştii”, nu „publicul”. Unele dintre fete apăruseră în viaţa ta cu atât timp în urmă, încât probabil că uitaseră că te culcaseşi cu ele. (Cu Madge Puckeridge, într-o noapte în Manchester, după nişte comentarii extrem de acide făcute de canalia aia de Arundel Hallett; asta se întâmpla înainte de căsnicia aparent fără sfârşit a lui Madge cu Dudley şi după ce Shiela îşi luase copilul şi plecase; după plecare, Shiela ar fi vrut să colinde ţara, dând reprezentaţii teatrale, dar stilul ei nu era potrivit pentru aşa ceva.)

S-au îngrămădit cu toţii într-un autobuz.

— Stăm la Miramar… unii dintre noi, a spus Dudley. Ceilalţi au luat alt avion şi sosesc mai târziu.

Luminile începuseră să se învârtă: paharele pe care le dăduse deja pe gât Sir Basil începeau să îşi facă efectul.

Babs Rainbow râdea pe înfundate.

— Bas, îţi mai aduci aminte de Phyl Spink?

— Ce-i cu ea?

— A murit. Au găsit-o în cadă, cu o sticlă de gin plutind pe lângă ea, a zis Babs, care probabil cheltuia o avere pe ţigări: plămânii ei huruiau mai rău decât autobuzul gratuit pus la dispoziţia lor. Ce mod minunat de a muri!

— Eu nu, eu NU! A protestat Madge. Eu sunt adepta ştiinţei creştine, singurul lucru care nu-mi place e cum se cheamă.

Unii dintre tinerii tăcuţi abia făceau faţă călătoriei cu autobuzul: băieţii aceia supli, care încă aveau sabia la brâu şi colanţii pe ei şi care se epuizau după fiecare reprezentaţie; după aceea, nu mai aveau nimic de dat, poate doar echivalentelor lor feminine.

L-a cuprins un nou val de nelinişte: dacă nu mai putea stabili o relaţie cu oameni ca Madge Puckeridge, Dudley Howard şi Babs Rainbow — tinerii aceia tăcuţi cu siguranţă ieşeau din discuţie în ce situaţie se afla el mai exact?

— Eşti foarte apropiat de ea?

A recunoscut vocea iepei cu fustă scurtă, pe coapsele căreia se jucau luminile felinarelor.

— De cine să fiu apropiat?

— De mama ta.

— O, Doamne, nu ştiu! N-am mai văzut-o de mai bine de douăzeci de ani.

Iapa nu se aştepta ca un om în vârstă — şi un cavaler, pe deasupra — să fie atât de neconvenţional; poate că uimirea a făcut-o să îşi împingă şi mai mult coapsa într-a lui.

Au semnat cu toţii pe rând în registru, şi-au luat cheile în primire,

şi-au ridicat corespondenţa şi au început să îşi caute camerele sau să se caute unii pe alţii. Basil îşi pierduse interesul: aranjamentele hoteliere ale altor persoane nu aveau prea mare importanţă pentru el; tot aşa, şi ei au uitat de el pentru o vreme.

Se privea într-o oglindă şi încerca să îşi aducă aminte de mama lui, dar nu reuşea să şi-o imagineze cu claritate: îl încurca reflexia lui. Ciudat că nu îşi amintea să fi aflat vreodată ce înseamnă să fii tată; sau nu foarte ciudat, dacă stai să te gândeşti.

A fost mai bine în camera lui Madge şi a lui Dudley după ce au sosit sticlele şi gheaţa şi după ce s-a întors Babs, care îşi dăduse jos machiajul. Mai erau şi câţiva tineri, mai ales dintre cei care obişnuiau să „îşi aleagă un maestru”.

Iapa înhămată, pe numele ei Janie Carson, a anunţat că va contribui şi ea, cu băutura ei scutită de taxele vamale, ca să ciocnească „pentru ziua când l-am întâlnit pe Sir Basil Hunter”. (Probabil că Janie trezea dezaprobarea unora dintre contemporanii ei, cărora le-ar fi dat explicaţii mai amănunţite: „Bine, pe de o parte e arta, asta o ştim cu toţii, dar cine o să aibă grijă de Janie dacă nu are ea grijă de sine? Iar lucrurile pe care trebuie să le faci ca să te descurci în viaţă sunt aceleaşi dintotdeauna, numai arta se schimbă.”)

Răcoarea din hotelul tropical de mâna a doua îi făcea pe toţi să pună mâna pe băutură: până la sfârşitul nopţii, aveai să afli gândurile tuturor.

La uşă au apărut două, trei feţe noi; sosise şi cel de-al doilea avion din Tokyo. Când au dat cu ochii de un om pe care nu îl cunoşteau decât din ziare sau după reputaţie, au pălit.

— Diana e sigură că e însărcinată, s-a gândit să anunţe unul dintre ei. Crede c-a luat din greşeală pastilele pentru rău de avion.

Un bărbat a râs zgomotos.

Babs Rainbow, codoaşa aia bătrână, rânjea pe deasupra paharului cu gin.

— Diana s-o lase pe tuşica Babs să se ocupe de toate.

Între timp, Madge şi Dudley, care nu aveau copii, din câte îţi aminteai tu, zâmbeau reţinut, încercând să arate că ei sunt de partea copilului.

Janie s-a rostogolit pe partea cealaltă şi a început să îi împungă şoseta cu degetul.

— Probabil că nu ştii, dar am fost colegă de şcoală cu Imogen, fiica ta.

Sir Basil era să dea tot paharul pe gât dintr-o singură înghiţitură.

— Am fost prietene bune, a adăugat Janie.

Se putea: două fete ciolănoase, de aceeaşi vârstă; doar că Imogen nu avea repertoriul de expresii studiate al lui Janie: zelul ei misionar nu i-ar fi permis.

— Imogen mă invita uneori pe la ea. Shiela era palidă, iar Imogen se purta întotdeauna minunat cu ea.

Basil a dat pe gât şi restul de whisky din pahar.

— Să ştii că nu e fiica mea. Adică nu e sânge din sângele meu.

De ce i se confesa tinerei ăsteia care îşi flutura părut în toate direcţiile şi căreia aproape că i se vedeau chiloţii? Din sinceritate? Sau din masochism?

— N-am ştiut.

O fi avut vreun strămoş mai puritan, fiindcă şi-a lăsat privirea în jos; o influenţă mai apropiată a făcut-o să mai soarbă o dată din pahar.

— A, nu, te asigur că nu e! A subliniat el. Shiela a recunoscut totul — din duşmănie. S-a folosit de Len Bottomley, cel mai plicticos actor din breaslă — numai roluri de majordom, de prieten, de curtean şi aşa mai departe —, pentru că era invidioasă pe mine. L-a luat pe Len ca amant, iar Imogen — „fiica” mea — e rezultatul.

Janie Carson arăta de parcă nu ar fi vrut să audă aceste lucruri: mărturisirile pot deveni jenante atunci când nu sunt lansate ca bârfe amuzante.

Unul dintre tinerii îmbufnaţi, pe nume Garth, se uita la el cu ceva ce părea să fie un dispreţ abia reţinut.

— Ce rău ţi-a mers, Basil, cu toate astea, iar acum cu mama ta… a spus Janie.

Îşi spusese replica pe un ton uniform, în afară de momentul în care se năpustise ca un uliu asupra numelui său de botez.

Dar pe el nu îl interesau părerile şi îngrijorarea lui Janie Carson, cum nu îl interesau nici părerile celorlalţi actori din cameră. Deşi uneori fierbea în sinea lui, nu îl interesa trecutul sau puţinele prostii pe care le făcuse în decursul unei cariere de succes. Pe el îl obsedau viitorul şi ameninţările care stăteau la pândă.

A intrat din nou în vorbă cu fata, nu pentru că Janie i-ar Floferit mai mult decât o atenţie simbolică, ci pentru că interesul ei superficial l-ar fi putut ajuta să dea o formă unora dintre gândurile lui cele mai ascunse.

— Când v-am vorbit despre „patul de moarte” al mamei mele, cred c-am exagerat puţin. Nu cred c-o să moară decât când o să vrea ea. Şi bănuiesc că nu vrea. N-am înţeles niciodată de ce un om bătrân şi încăpăţânat s-ar hotărî pur şi simplu să moară.

S-a uitat în jur, la celelalte feţe, însă numai pe chipul lui Janie se vedea o urmă de interes pentru ceea ce avea el de spus.

— Nu prea am avut de-a face cu bătrâni senili; de fapt, m-am străduit întotdeauna să evit astfel de oameni.

Bunul şi gravul Dudley îţi umplea din nou paharul, din reflex, din politeţe şi din oboseală. Era o mare uşurare să îţi înmoi din nou buzele

în ceva; şi nu te acuzase nimeni de intenţii reprobabile.

— Trebuie să recunosc că, atunci când am fost dublură, mi-am dorit să moară actriţa principală.

Janie a clătinat din cap şi a chicotit, cu ochii în pahar.

— Nu iar despre moarte!

Cuvântul ajunsese până la Madge, care se afla în cealaltă parte a camerei; îşi ţinea bărbia foarte sus, ca să netezească ridurile care i se formau pe gât.

Garth, uliul tânăr, întunecat şi zvelt, îşi ridicase pliscul; nu mai avea ochi decât pentru Sir Basil Hunter, faimosul cabotin.

— Sir…

A tuşit puţin, pentru că folosise cuvântul fără să vrea; cuvintele probabil că îl încurcau dacă nu îi erau furnizate în replici bine definite: doar atunci ştia cum să le insufle pasiune.

— Aţi auzit vreodată… cred că am citit undeva… că obsesia faţă de moarte ascunde o teamă faţă de sex?

Principiul fusese enunţat cu atât de multă gravitate, încât a făcut impresie.

— Nu. Nu auzisem.

Sir Basil a afişat zâmbetul cu care îi învinsese pe mulţi înaintea lui Garth.

Uliul s-a îmbujorat şi mai tare, dar nu s-a lăsat învins. Adunându-şi fluierele picioarelor între braţele-i viguroase, se uita la Basil încruntat.

Babs Rainbow i-a scos limba şi a râs batjocoritor.

— Mai bine spune-ne ce se mai întâmplă în viaţa ta. Nu ai nicio piesă frumoasă în care să joci, Bas? Ceva de modă veche? Vreo chifteluţă bună?

— Am o piesă.

Asta îi interesa pe toţi, chiar şi pe cei mai posaci dintre ei.

— Spune-ne!

— Piesa!

— Nu e de modă veche. Şi dacă e o chifteluţă, e numai a mea, a zis el şi şi-a băgat capul între umeri, ca şi cum s-ar fi scuzat. Nu sunt oare şi eu actor?

Garth şi-a plecat privirea şi a strâmbat din buze.

Sir Basil Hunter a tras aer adânc în piept.

— O chifteluţă amară, care-ţi face gura pungă.

Simţeai cum li se înfierbântă imaginaţia.

Janie Carson s-a întors pe o parte şi s-a sprijinit în coate.

— Şi cine a scris piesa asta înfricoşătoare?

— Nu e scrisă — sau nu în întregime. Cea mai mare parte o să fie improvizată.

Se îmbăta numai la gândul că îşi etala cutezanţa.

— Dragul meu, o să ajungi dezbrăcat într-o arenă de circ, l-a

avertizat Madge Puckeridge.

— Trebuie să mai şi riscăm, nu-i aşa?

Dudley, Madge, Babs, toţi extrem de bătrâni; tu, cel care avea să sară cel mai de sus, probabil mai bătrân decât ei toţi; şi totuşi, văzuţi din vârful turnului pe care urcaseşi, chiar şi tinerii înarmaţi păreau lipsiţi de apărare.

— E doar o idee… deocamdată.

Poate că mai era timp să renunţe la ideea aceea monstruoasă.

— Dar cine o scrie? Cine? Piesa asta sau… ideea asta.

Janie insista, legănându-se pe coate.

— Mitty Jacka.

— N-am auzit de ea.

Ignoranţa lor l-ar fi putut dezamăgi dacă l-ar fi interesat câtuşi de puţin ce auziseră sau nu auziseră ei.

Dar Madge şi-a adus aminte câte ceva.

— Femeia aia care locuieşte undeva pe… Beulah Hill?

— Chiar acolo.

— Vai, dar e bătrână! E mai bătrână decât noi, a zis Madge, căreia nu prea îi venea să îl ia în serios. Scrie poezii şi chestii d-astea.

— Mitty nu e bătrână; ea nu îmbătrâneşte.

Basil chiar credea ce spune, şi asta îl înfricoşa.

— A pus mâna pe tine, Bas?

— Are o aventură cu o mumie.

— Probabil e ultima ei dorinţă.

— Dar spune-ne măcar: care e *ideea* din spatele acestei non-piese pe jumătate scrise? A insistat Janie Carson, cu coatele ei.

— Viaţa mea, mai mult sau mai puţin. Jucată de o trupă de actori. În funcţie de ce alegem noi — actorii şi publicul —, poate s-o ia într-o direcţie sau în alta, aşa cum poate — şi chiar face — viaţa însăşi.

Gata! Deja transpira. Paharul era gol. De data aceasta, Dudley nu l-a mai umplut.

Babs s-a strâmbat atât de urât, încât nici nu i se mai vedea gura. Nu îi mai rămăseseră decât ochii strălucitori şi gropiţa din bărbie.

— Eu nu vreau niciun rol, Bas, în nicio non-piesă bizară! A izbucnit ea. Să-mi legăn ţâţele prin toată sala, să trag vânturi pe culoare… Nu, mersi! Nu-i nimic rău să ai câteva înflorituri pe ici, pe colo, dar, la vârsta mea, vreau să pot să mă bazez şi pe câteva replici.

Pe chipurile celorlalţi se vedea deja că îşi imaginau tot felul de lucruri: pe Dudley Howard nu mai puteai să contezi ca până atunci; Madge Puckeridge renunţase la afectarea în spatele căreia îşi ascundea fragilitatea; Janie şi Garth alunecaseră unul către altul şi păreau că urcă pe un munte, însă unul imaginat de ei. Aşa că el era din nou singur. Îşi dădea seama că toţi îi profeţesc declinul; nu se citea în zâmbetul lor, ci în umbrele de sub pomeţi, în buzele întredeschise, în

ochii cu care priveau goliciunea cavalerului: testiculele lui vulnerabile, care se bălăngăneau.

Madge şi-a revenit prima.

— Ar putea Flo idee extraordinară. Mă întreb doar… Mitty Jacka?

Dudley, care devenea sincer când se cherchelea, te-a tras într-un colţ ca să te avertizeze să nu bei o otravă care ar putea să însemne sinuciderea ta profesională.

Babs şi Madge mai aveau puţin şi se certau. Garth se aplecase şi începuse să îi scalde obrajii lui Janie într-un potop de sărutări şi de şoapte; buzele îi păreau enorme, însă nu mai erau ostile; părul ei, căzut peste faţă, părea să fi fost scufundat în apă.

Deodată, ţi-ai adus aminte.

— La dracu'! Avionul!

Dudley a înşfăcat receptorul, pentru că era camera lui şi responsabilitatea lui, în calitate de gazdă. După pârâituri, schimburi de politeţuri, legături cu alte departamente şi un şir nesfârşit de explicaţii, omul a râgâit şi ţi-a comunicat veştile:

— Mai durează vreo trei ore.

Deja nu te mai surprindea; nici nu te aşteptai la alt răspuns.

Toată lumea căsca, mormăia, spărgea între dinţi gheaţa din paharele goale.

Ai spus că nu vrei să îi mai deranjezi cu prezenţa ta, aşa că mai bine te duci să aştepţi în holul hotelului.

Nimeni nu şi-a luat rămas-bun de la tine, probabil că urma să vă mai întâlniţi; iar dacă nu vă mai întâlneaţi niciodată, nici nu mai conta.

Chipuri cunoscute, implorând să fie iertate pentru păcatele din trecut sau să fie iubite într-un viitor neprecizat.

A văzut-o pe Janie Carson, hotărâtă să ridice sticla de băutură scutită de taxele vamale. Îşi imagina cum va arăta chipul ei când va fi bătrână: o garanţie pentru cei tineri că…? Că ce?

Mâini despărţindu-se; sărutări lipicioase.

Coridoare lungi şi cafenii, mirosind a sos de soia. Janie a dispărut cu Garth în spatele unei uşi.

Străbătea coridoarele răcoroase, dar mucegăite, în căutarea unei cabine de ascensor. A găsit-o exact când l-a ajuns un curent de aer.

Era Janie, fluturând o sticlă, cu picioarele ei de spadasin şi cu părul ud. L-a luat de mână, cu o naturaleţe desăvârşită; nu mai avea vârstă.

— … De ce să înţepeneşti într-un fotoliu, în hol?

Ca o contraofertă, a deschis uşa camerei 365.

— Un nou gest de ospitalitate, a adăugat el prosteşte şi plictisit, dar ea nu a părut să observe lipsa lui de originalitate.

Croindu-şi drum printre piesele de mobilier (roz, în stilul modernist al anilor '20), ea începuse deja să îşi deajos puţinele haine pe care le

purta. Şi-a scuturat şi şi-a împăturit bluza. S-a aşezat pe pat, cu pielea ca de găină.

În tot acest timp, aerul condiţionat huruia neîntrerupt.

— Patul e cam îngust, o să trebuiască să ne adaptăm.

Amintindu-şi ce aşteaptă ea de la el, a început şi Basil să se dezbrace, însă în contratimp cu aparatul de aer condiţionat.

— Ce roluri mai joci? A zis el pe când îşi trăgea bluza peste cap.

— Ei, a oftat ea. Hero, doamna Montaque, Gwendolyn… Gwendolyn e destul de interesantă.

— Ce paletă largă de personaje feminine!

S-a smuls din bluza chinuitoare cu nişte mişcări ridicole, dar cu un aer solemn.

Pantalonii, strânşi pe picior, după moda vremii, erau mai greu de scos. Dacă se răsturna cu cracii în sus?

— Ştii de ce sunt aici? Trebuie să strâng bani pentru nenorocita asta de piesă. Chiar dacă nu moare, poate o să-mi dea măcar câteva mii.

— Mi-ar plăcea să joc şi eu în piesa ta bizară.

— Ei bine, improvizează! A zis Basil, smulgându-şi pantalonii de pe el.

De ce nu? Maestra Mitty Jacka sigur indusese câteva lipitori ocazionale, care să îi sfâşie goliciunea.

Janie Carson aproape că nici nu s-a uitat la el; s-a grăbit să stingă lumina. Era drăguţ că se gândise să facă asta. Poate că picioarele aveau să îi tremure mai puţin pe întuneric, iar pielea lăsată de pe braţe să nu i se mai bălăngăne atât. Nici testiculele.

Când a ajuns la ea, s-a întins deasupra, pentru ca fata să îi simtă măcar greutatea în timp ce îşi înmuia buzele în gura ei. Dacă nu s-ar Floprit din când în când, Janie l-ar fi înghiţit cu totul.

— Mi-ar plăcea la nebunie s-o joc pe Cordelia alături de tine, măcar o dată, a zis ea cu un plescăit, îndepărtându-l puţin.

— De ce?

— N-am înţeles-o niciodată pe Cordelia. Asta o face interesantă.

— O s-o joci pe Cordelia alături de mine… când o să fii… când o să fim amândoi pregătiţi.

Trebuia să găsească ceva de făcut — vreo *treabă* — până la momentul extazului.

— Asta înseamnă că ce facem acum e un incest îngrozitor, nu-i aşa?

Faptul că se zvârcolea şi se hlizea sub el nu îi transforma lipsa de vlagă în entuziasm, ci doar îi amplifica ruşinea.

— Un eşec total în seara asta, s-a scuzat el înainte să se dea jos de pe ea şi să plece să facă ceva ce nu mai făcuse de ani de zile.

— Babalâc scârbos! mai avea puţin şi vomita pe mine. Oricum, a murdărit toată mocheta!

— Bine ţi-a făcut, dacă te încurci cu boşorogii!

— Dar tu nu înţelegi, Garth. Trebuie să experimentez *totul*.

— Înseamnă că totuşi ai experimentat ceva, până la urmă.

Janie, o văpaie de mătase, lângă trupul unui bărbat păros, în chiloţi albi: singura imagine pe care ai văzut-o înainte să cazi în nesimţire, ca un cadavru, cum, de altfel, te şi simţeai.

— Se pare c-a leşinat hodorogul.

— Hai să mutăm lucrurile mele. Aşa, o să pară că e camera lui — ca şi voma.

Camera a devenit a ta atât cât a putut somnul să te păcălească să crezi că încăperea aia mare şi întunecată în care paharele goale jucau o scenă de la naştere până la moarte era singura scenă din piesa Mitty ţi-o explica tocmai de aceea e aşa de elastică cineva îţi trage de viermişorul înspăimântat ca să-ţi aducă aminte paharele au format un pântec din corpurile lor suprapuse prin care trebuia să te târăşti tu pe sub încrustările de cuiburi de rândunică să ieşi dintre picioarele iepei nu-ţi dădeai seama dacă Mitty e de acord să joci rolul Copilului Primordial şi nici nu te puteai uita să vezi dacă mama

Camera încetase să se mai învârtă cu el când s-a trezit înţepenit, pe patul îngust, şi a început să caute nişte

Avionul!

— Zborul 764 a decolat de o oră, l-a informat vocea amabilă şi somnoroasă de la celălalt capăt al firului.

— Atunci trebuie să găsesc — mă auziţi? — un loc în alt avion! Cât de curând!

Să scape de camera aia, de Sir Basil Hunter, de voma lui. Slavă Domnului că nu ţi-ai pierdut hainele! Nimic nu te face să te simţi mai în siguranţă decât un costum.

Când ajunse pe ultima terasă, văzu casa mamei înălţându-se neagră pe fundalul cerului de un verde scânteietor; i se părea aproape la fel de imensă cum îi păreau casele în copilărie: întunericul dădea o oarecare frumuseţe turlelor în formă de pipemiţă, lucarnelor şi ferestruicilor rotunde, balcoanelor şi streşinilor traforate. Atunci când sosise, pe înserat, casa păruse o glumă; de data asta, trebuia să o ia în serios.

Respectuos, îşi şterse picioarele pe covoraşul de la intrare şi lăsă uşa întredeschisă. Clinchetul de tacâmuri şi de pahare îi transformă speranţele în convingeri, până îşi aminti, brusc, că va trebui să dea ochii cu o altă actriţă. Aşa că porni furişându-se prin saloane, fugind ca ars de oriunde vreo lampă trimitea un cerc de lumină. Portretele agăţate pe pereţi îl judecau, iar propriul chip, de pe vremea când era un băieţel scârbit, îl cerceta cel mai necruţător.

Cineva aranjase carafe şi pahare pe o masă cu intarsii, în camera care fusese cunoscută cândva în mod oficial drept „birou” Se bucură să dea pe gât câteva pahare înainte să intre în scena cu menajera. Îl

cuprinse, ca de obicei, o uşoară emoţie, amestecată cu îndoială, la gândul că urma să joace alături de o femeie despre care nu ştia cât e de talentată, căreia poate că îi fusese distribuit rolul în mod nesăbuit sau chiar din răutate.

Chiar atunci în pragul uşii apăru menajera însăşi.

— Vă pot servi cina, domnule, dacă doriţi şi dacă nu vi se pare prea devreme.

Casa opulentă, de un fast fără măsură, scotea cu atât mai mult în evidenţă austeritatea acestei siluete de piatră.

— Nimic nu mi-ar face mai multă plăcere decât o masă bună.

Începu să se mişte cu o eleganţă pe care o atingea foarte uşor atunci când era într-o formă bună; zâmbi, iar strălucirea zâmbetului său se refractă într-o oglindă agăţată deasupra şemineului.

— Basil Hunter, adăugă el inutil, dar cu amabilitate, ca să o facă să se mai relaxeze.

Dar probabil că o impresionase prea tare: buzele, bărbia ei abia reuşiră să răspundă:

— Lotte Lippmann.

Apoi se întoarse cu spatele şi îl conduse spre sufragerie, cu mişcările reţinute pe care i le impuneau rochia ei neagră, gulerul alb, croşetat, şi părul pieptănat cu grijă; însă el nu putu să nu observe că fundul ei destul de apetisant i se legăna dintr-o parte în alta, pentru că, la dimensiunile lui, nu avea cum să-l împiedice.

După ce ajunseră în sufragerie, ea îl pofti să ia loc cu un gest protocolar, dar apatic; avea o privire destul de prietenoasă, însă în ochi îi sclipea deocamdată o scânteie de ironie, al cărei mister îl ţinea doar pentru ea.

Cum-necum, până la urmă tot aveau să ajungă să vorbească despre teatru, aşa că se hotărî să abordeze el subiectul, ca să scape de el cât mai repede.

— Mi-a spus mama că eşti actriţă.

El se aşeză, iar ea îi împinse scaunul de la spate.

— Achhh! Fac numai *Tingeltangel*[40]. *Tingeltangel*, Sir Basil.

Şi dădu drumul unui oftat care părea să imite patosul pianelor de cabaret.

Se simţea subjugat de ea sau, mai degrabă, de melancolia lor comună: melancolia teatrelor întunecate sau a cluburilor în care feţele de masă, pătate de băutură, se strângeau de abia la ivirea zorilor. Fastul clasei de mijloc de pe Moreton Drive nu îi oferea nicio siguranţă.

Când se întoarse menajera cu o supieră al cărei capac era încoronat de o varză miniaturală, de culoare verde-albăstruie, el confecţionase deja un arsenal întreg de cocoloaşe cenuşii de pâine, ca să se apere de plictiseala de până atunci. De plictiseală se pare că voia să scape şi

doamna Lippmann.

— *Tingeltangel* era singurul meu talent.

Lotte Lippmann lăsă aburul să iasă din supiera bombată.

Nu avea de gând să o întrerupă, dar nici să o îndemne să îşi spună discursul, pe care — simţea el — îl păstra deocamdată doar pentru sine.

Îi turnă cu generozitate o supă nemţească, în care pluteau *Knödeln* [41] pregătite cu migală, însă care mirosea destul de respingător, a mucegai sau ciuperci.

— *Na*? [42] Vă place?

Cerea laude, cu gura ei ca o cicatrice întunecată.

Ca un englez ce devenise, Basil Hunter răspunse:

— Mmm… excelent… da!

Râdeau împreună, de parcă ar fi fost părtaşi la o conspiraţie, dar nu trecu mult până când ea îşi coborî privirea şi se retrase, din precauţie.

Afară începuse să tune. Auzea crengile biciuind aerul. Ceea ce ar fi putut fi luat drept plesnetul ploii nu era decât zgomotul frunzelor din copaci, foşnind în bătaia vântului.

Se întorsese acasă, într-o ţară străină. Pe de altă parte, Enid îi spusese odată, după una dintre certurile zilnice pe care le prilejuia căsnicia: „Basil, atunci când nu ne înţelegem, trebuie să ţin minte că tu eşti un străin. Poate că vorbim aceeaşi limbă, dar interpretăm lucrurile cu totul şi cu totul altfel”. Lady Enid Sawbridge, a doua sa soţie şi fiica deosebit de cultivată a contelui de Burlingham, scrisese cinci volume de poezii, o monografie despre Aphra Behn [43], trei romane şi ghiduri de călătorie în Asia Mică, Mongolia şi Micronezia; fiind atât de erudită, era de mirare că înţelegea atât de bine realităţile vieţii.

Nu îşi dădea seama de ce se însurase cu Enid, poate doar din dorinţa de a mai primi câteva dintre laudele nelimitate cu care părea să îl copleşească. Şi pentru că deschidea uşi care îi permiteau lui să îşi satisfacă nevoia de a socializa. Ca soţie, isca întruna certuri. După prima săptămână, în care se bucuraseră de roadele armoniei domestice, îşi dăduseră seama că, dincolo de cele câteva subiecte asupra cărora erau de acord, fiecare ştia lucrurile altfel şi mai bine decât celălalt. În timpul certurilor, Enid zâmbea: avea rânjetul unui ogar gata să o rupă la fugă după vânat. Cea mai amiabilă parte a căsniciei lor fusese despărţirea. Hotărâseră să nu divorţeze deocamdată, iar acest „deocamdată” se perpetua la infinit, pentru că nimic nu părea că li s-ar potrivi mai bine decât starea de fapt. Rămăseseră în termeni buni: uneori apărea chiar şi în cabina lui de la teatru, îşi frecau obrajii şi se dezmierdau, poate chiar ieşeau împreună la cină şi se amuzau copios pe seama cuiva; astfel de gesturi îi făceau să suporte mai uşor ceea ce ştiau unul despre altul. Poate că Enid

considera că aceste întâlniri ocazionale sunt una dintre contribuţiile ei la o viaţă civilizată; în cazul lui, erau pur şi simplu rezultatul unei slăbiciuni fatale: neputinţa lui de a spune „nu”.

Ce-i drept, Shielei îi spusese „nu” de multe ori, dar numai în cadrul teatrului: nu suporta o actriţă proastă sau, mai rău, o actriţă intelectuală, care se ţinea de burtă ca să simuleze o emoţie pe care o „înţelesese” mintea ei. Şi totuşi, la început, păruse însufleţită de intuiţii, sau fusese oare doar strălucirea tinereţii în sălile mohorâte ale teatrelor murdare din Midland? Fusese îndrăgostit de ea — sau poate de replicile pe care le foloseau în fiecare noapte ca să se cucerească unul pe celălalt. În orice caz, era mai comod să ia cu asalt West End-ul împreună decât separat; oricare le-ar fi fost idealurile, aceasta era ambiţia lor comună.

În preajma casei din Moreton Drive, efectele speciale ale furtunii se temperaseră: tunetul zincat nu se mai auzea decât din când în când; vântul se domolise; uitase că ploaia poate cădea atât de drept şi de compact.

I-ar fi plăcut să asculte ploaia mai departe, fără să se gândească la trecut, sau să îşi pună la cale un viitor care oricum e potrivnic planurilor lui. Nu voia decât să stea acolo şi să existe. Dar menajera se întoarse, ducând o tavă de argint; probabil că era fierbinte, dacă judecai după graba ei, după sfârâitul untului şi după nenumăratele şervete albe cu care ţinea marginile argintii.

— *Du lieber!* ***[44]***

Pe farfuria pe care o trânti pe masă erau aşezate două şniţele perfecte, felii de lămâie tăiate atât de subţire, încât erau aproape străvezii, şi fileuri de anşoa răsucite cu duioşie.

— Nu te plictiseşti? întrebă el, ca să ascundă lăcomia care îl răzbise când dăduse cu ochii de bunătăţi.

— Îmi place să fac de mâncare pentru alţii.

Mâinile ei, care se retraseră într-un şervet pârlit, tremurau.

— Da, dar ca artistă?

— O, Sir Basil Hunter, eu n-am fost decât un foc de artificii care exploda la comandă. Seară de seară explodam, sfârâiam — bum! — şi mă stingeam. Până când, în cele din urmă, nici măcar nu mai sfârâiam. Focul meu de artificii fusese stins cu apă.

Carnea de viţel, învelită într-o crustă aurie de ou şi faină, era zemoasă şi fragedă. În loc să o încurajeze pe menajeră să îi povestească de-a fir a păr viaţa ei înduioşătoare — ceea ce l-ar fi silit să empatizeze —, ar fi preferat să rămână singur, cu gândurile lui. Era prea adâncit în tristeţea lui ca să se lase atras de nefericirea altcuiva.

O vedea cu coada ochiului stând lângă bufet, cu mâinile împreunate sub manşetele albe, ca o săgeată care arăta către podea. Ştiind că ea stă acolo şi îl păzeşte când mănâncă, deveni conştient de felul în care

îşi mişca fălcile şi se gândi că tulbură tăcerea cu molfăielile şi înghiţiturile lui. Îşi dădea seama că stă cu un umăr mai sus decât celălalt, de parcă ar fi vrut să o avertizeze să nu se apropie. Îi amintea de anumite actriţe, nesigure de talentul lor, care tânjesc după un public pe care încă nu l-au convertit.

Se întoarse pe jumătate, ca să o felicite.

— Indiferent ce mai eşti, pot să-ţi spun că eşti o bucătăreasă de primă clasă.

— A, da? râse ea. Şi asta e important, nu?

În jurul mesei se lăsase o atmosferă apăsătoare; nu îşi dădea seama dacă o jignise.

— Bucătărese! Actriţe! Nimeni nu este indispensabil, în afară de marii artişti: Mozart, Goethe, Bernhardt… Sir Basil Hunter!

Complimentul ei oarecum evreiesc îl făcu să tresară; sau poate dorise să îl înţepe în treacăt?

— Dacă aş putea alege — dacă aş putea s-o iau de la început —, aş vrea să creez o *întreagă* fiinţă umană.

— La propriu? întrebă el, deşi ştia că sunt, mai mult sau mai puţin, pe aceeaşi lungime de undă.

— Da, zise ea. Sau două. Pe mine însămi. Şi încă una, din trupul meu.

Deşi terminase tot, în afară de coaja de lămâie şi o bucată mică de zgârci, ea nu se duse să ia farfuria goală sau tava care deja se răcise.

— *Na*, *ja*![45] oftă ea, din poziţia ei servilă de lângă bufet. Şi totuşi, noi doi nu putem trăi fără teatru, Sir Basil Hunter. Ce beţie! De aceea, chiar şi după ce mi-a fost omorâtă familia, chiar şi după ce mi-am pierdut bărbatul, care pentru mine era *Lieb und Leib*[46] —, eu încă încerc *să tingelâangel*. Când ies în luminile arzătoare ale scenei, le suport până şi cele mai batjocoritoare râsete, până şi respiraţia care le duhneşte a whisky, şi pe urmă îndur sărutările, laudele şi promisiunile, gesturile obscene ale bărbaţilor şi ale femeilor. Deşi la mese sunt numai cranii şi sâni falşi şi frivolitate masculină, eu trebuie să-mi cânt cântecul şi să fac paşii de dans pe care îi aşteaptă — *ein*, *zwei*, *drei*[47].

Făcu o demonstraţie în jurul mesei din mahon a familiei Hunter.

— Eu nu am voce. Prin gura mea nu grăieşte decât vocea beţiei. Asta aşteaptă ei. De asta au nevoie — şi eu la fel. Ei râd. Vor să îmi atingă pălăria, bastonul, fracul din catifea de culoarea migdalei. Aspiră… la ce? Să iasă din sine? Să fie distruşi? Cu siguranţă că şi dumneavoastră aţi trecut prin toate astea, Sir Basil Hunter.

Era prea umilit ca să mai răspundă.

— La un alt nivel, se înţelege.

Râsul ei făcu remarca să sune şi mai ruşinoasă, deşi fără intenţie, spera el.

— Mi s-a spus că i-aţi jucat pe Hamlet, pe Lear: toate rolurile *germane* importante.

Când ieşi cu vasele goale, menajera râse cam imprudent.

— Deci, sigur înţelegeţi, Sir Basil!

Rămase cu capul rezemat în mâini, uitându-se la locul unde fusese farfuria. „Să creez o altă fiinţă din trupul meu”. El nu reuşise să facă asta. Deşi Imogen, „fiica lui”, păruse dispusă să îşi asume rolul acesta. Dar cu Shiela, la început, înainte ca piesa să prindă la public, ar fi putut crea un întreg, nu numai o parte. Când toate părţile aveau să atârne de cârlige şi să fie ascunse vederii, acest întreg i-ar fi putut aminti că el nu e numai actor, ci şi om.

Pe de altă parte, nu putea să uite „beţia”. Din nou avea dreptate evreica asta nebună. Întotdeauna următorul rol te va duce pe culmile succesului. Dar, în cele din urmă, nu era decât o furnică ce încerca să urce pe muntele stâncos, probabil de neescaladat, al lui *Lear*. Se temea de gândul acesta aproape la fel de mult ca de non-piesa lui Mitty Jacka. Cel mai mult îi era teamă de răsunetul unui glas dogit într-un teatru pe jumătate gol. În Glasgow, în ultimul lui turneu, cineva aruncase cu o coajă de banană.

Menajera se întoarse să îi ofere o cupă de cristal; băutura avea o aromă de piersici şi şampanie, însă se simţea şi un miros pătrunzător şi neplăcut de… migdale? Oricum, era nepotrivit.

Trânti ofranda în faţa lui. Era prea emoţionată; emoţiile pot distruge respectul unei slujnice pentru musafir.

Deşi nu îi plăceau băuturile dulci, începu să amestece în băutură, împungând fărâmele de piersică ce pluteau la suprafaţă.

— De unde ai învăţat această artă a seducţiei? întrebă el cu glas schimbat, ca din altă scenă.

— Nu de la mama! râse ea maliţios. Am învăţat de la un iubit — ba nu, mai degrabă un protector —, un bucătar-şef din Zürich. Berlin, Zürich, Haifa, Sydney: astea au fost popasurile mele de până acum.

Copleşită de amintiri, nu avea astâmpăr. Lippmann renunţase la orice pretenţie de pasivitate. Dacă picioarele ei nu dansau în ritmul *ein, zwei, drei*, coada fracului ei din catifea verde zbura. Umbrele şi freamătul continuu îi făceau mâinile să pară mai tinere.

— Nu dau vina *pe nimeni*\ spuse ea. Nici pe elveţianca asta grasă, care miroase mereu a mâncare, nici pe vreunul dintre ceilalţi. Singurul meu iubit… Bieţii mei părinţi incineraţi…

Îşi trase un scaun şi se aşeză, cu o bufnitură surdă, la celălalt capăt al uriaşei mese din lemn de mahon.

— Vedeţi dumneavoastră, părinţii mei sunt nişte evrei eliberaţi, care venerează în mod ştiinţific. Aţi putea spune că medicina e religia lor, iar rabinul lor e un doctor, când nu e un psihiatru. Eu, fiica lor, trebuia să devin nutriţionistă. Trebuie să studiez cărţile lui Bircher

Benner[48] *und so weiter*[49]. Nu-i aşa? Dar nu pot să uit beţia — dintr-un anumit punct de vedere, şi ea este religia mea, iudaismul meu. Fug la *Tingeltangel* — cu siguranţă *ein Rausch*[50], o beţie cât se poate de neortodoxă, dar nu pot să uit de *beţiei* îşi dădu capul pe spate, până nu i se mai văzu decât gâtul, iar râsul îi deveni convulsiv.

— Şi dragostea! zise ea, oprindu-se din râs. Iubesc un neamţ — un *goy*[51] Nu era un sacrilegiu, cum aţi crede — cum credeau, cu siguranţă, părinţii mei morţi. Unde e dragoste nu există sacrilegiu.

În celălalt capăt al mesei, chipul menajerei îmbătrânise şi arăta groaznic.

— Ce s-a întâmplat cu neamţul tău? Abia îndrăzni el să întrebe.

— L-am părăsit.

— Dar alţii au plecat împreună.

— Noi nu eram ca alţii. L-am părăsit pentru că îl iubeam, zise ea şi se ridică, încercând, fără succes la început, să îşi descleşteze mâinile artritice. Sau pentru că, după cum susţine bătrâna dumneavoastră mamă, sunt masochista primordială.

— Nimeni n-a ştiut vreodată mai bine decât mama să învârtă cuţitul în rană.

— Dar eu o iubesc! gâfâi menajera.

— Cum poţi iubi ceva rău, brutal, distructiv?

Dacă voia să supravieţuiască, trebuia să continue să creadă măcar o parte din toate astea.

— Da. Este exact aşa cum spuneţi, confirmă menajera, dar înţelege adevărul mai bine decât ceilalţi. Dacă nu pot venera, trebuie să iubesc pe cineva, adăugă ea, lăsându-şi mâinile să cadă de pe masă.

Apoi luă cupa cu desertul, care, îşi dădură amândoi seama, fusese un obiect de recuzită inutil.

Îi aduse cafeaua în birou. Era din nou o prezenţă discretă, aşa cum i se cuvenea unei servitoare: pleoapele coborâte, mâinile supuse, ţinuta modestă, însă fără a fi servilă. După ce plecă menajera, el se opări la limbă gustând din cafeaua amară şi atât de tare, încât ar fi putut arunca în aer şi un seif, darămite un craniu uman. Dar se forţă să mai bea şi o a doua ceaşcă, pentru că trebuia să îşi vadă din nou mama înainte să plece din casa care — nu îşi permitea să uite — era a ei numai din punct de vedere legal.

Îşi dădu seama că furtuna trecuse. Nu se mai auzeau decât paşii lui, răsunând pe treptele netede; niciun alt zgomot, nici măcar gălăgia traficului, nu perturba acea linişte desăvârşită.

În sanctuarul creat de slujnice în jurul idolului la care păreau să se închine, sora de Santis scria ceva, cu un stilou vechi, poleit cu aur, care fusese odată elegant; ţinea pe genunchi un document, fără îndoială de o importanţă tainică, prins de o copertă cu o banală agrafa de birou. Părea să creadă că intrusul împărtăşeşte aceeaşi convingere

religioasă ca şi ea, aşa că îi zâmbi de îndată ce îl văzu intrând pe uşă, după care se întoarse la ocupaţia ei. La fel ca mai devreme, în grădină, îl luară prin surprindere strălucirea ochilor femeii şi opulenţa sânilor ei. El nu o putea accepta întru totul, aşa cum părea să îl accepte ea. Bineînţeles că nimic de felul acesta nu ar fi putut deveni vreodată acceptabil. În ciuda oricărui imbold raţional, îl cuprinseseră nişte dorinţe pe care încercă să le ascundă sub masca repulsiei faţă de casa aceea devenită sanctuar, în care se simţea până şi un miros de tămâie, deşi ar fi putut să vină de la chiparoşii din grădină, bătuţi de furtuna care tocmai se domolea.

Silueta din pat fusese deja deposedată de veşminte şi bijuterii, iar machiajul de sărbătoare îi fusese îndepărtat de pe chip. Ceea ce rămăsese putea fi luat drept un cadavru, dacă o respiraţie sacadată nu ar fi animat giulgiul care îl acoperea; pleoapele, care arătau ca nişte scoici aruncate de furtună pe nisip, continuau să tremure uşurel; lumina învăluia într-o aureolă şuviţele vineţii de păr. Imaginea de ansamblu nu îi amintea deloc de o femeie, cu atât mai puţin de mama lui, aşa cum ar fi dorit paznicul moaştelor să îl facă să creadă. Lumina slabă, mirosul chiparoşilor răscoliţi de furtună, mişcările hipnotice ale cearşafurilor care fluturau şi ale pleoapelor care tremurau, toate îl invitau să ia parte, împreună cu cei aleşi, la taina sanctităţii; deşi el venise acolo pentru un alt scop, personal: supravieţuirea lui depindea de o moarte pe care o bătrână materialistă o amânase prea mult.

Măcar călugăriţa din cameră nu se aştepta ca el să participe la vreunul dintre ritualurile lor; deocamdată avea probleme cu stiloul ei antic. Abia când făcu un pas către uşă, intenţionând să plece, auzi un glas:

— N-ai de gând să-ţi săruţi bătrâna mamă de noapte bună?

Vocea era absolut impersonală şi imposibil de identificat, dar aparţinea, cu siguranţă, unei femei. (Oare conştiinţa era o femeie?)

În acel moment, infirmiera de noapte ridică privirea, iar Basil plecă imediat, lăsându-i mamei ca suvenir — văzu într-una dintre numeroasele oglinzi — un zâmbet rătăcit, pe care Elizabeth Hunter ar fi putut să îl ia drept milă sau chiar dragoste dezinteresată.

Coborî în fugă pe scări, până la parter, pipăindu-şi buzunarele după ceva, fără să ştie ce, sună după un taxi, îşi aduse aminte să îşi ia haina şi bagajele pe care le adusese de la aeroport şi îşi aminti numele hotelului în care rezervase o cameră. Nu se mai întâlni cu menajera, şi fu bucuros că reuşise să o evite. În felul acesta, putu să îşi umple liniştit tabachera din cutia plină pe care o găsise în birou înainte de cină.

Pe urmă se auzi de afară claxonul taxiului.

Sora de Santis îşi înfrânse voinţa, se ridică şi dădu draperiile la o parte, suficient cât să îl urmărească pe Sir Basil plecând.

Luna reînviase în urma furtunii, dar atârna pe cer clătinându-se. Văzută din casă, grădina părea un amestec de frunze şi de umbre, traversat de o cărare şerpuită. Silueta unui bărbat avansa nesigur pe potecă, ducând o valiză într-o mână, iar în cealaltă, o geantă şi o servietă. Sir Basil părea mai bătrân decât atunci când îl văzuse prima dată, lângă poarta de la intrare; epuizarea fizică îl copleşise, însă nu îi ştirbise reputaţia. Nu, nu îl admira mai puţin pe acest frate mai în vârstă al marelui actor; de fapt, îi era chiar milă de el: îi amintea puţin de tatăl ei, pe care îl respectase mai mult decât pe oricare alt bărbat, în ciuda slăbiciunii lui morale.

Taxiul bine luminat îşi aştepta pasagerul pe stradă, iar strălucirea care venea dinăuntrul lui era prea impertinentă faţă de pâlpâirea timidă a lunii. Apropiindu-se de farurile taxiului, se prea poate ca Sir Basil să fi fost orbit de ele. La o cotitură, unde câteva trepte întrerupeau curgerea lină a potecii, îşi puse piciorul într-un con de umbră şi începu să se clatine. Se dezechilibră sub greutatea bagajelor. Căzu într-o tufă de heliotrop şi cimbru, sub una dintre statuile cu degetele rupte, care zâmbeau compătimitor.

Sora de Santis deschise geamul cât putu de mult. Se aplecă peste pervaz — pentru ce anume, nu îşi dădea încă seama, deşi, în mintea ei, era deja aplecată deasupra corpului căzut şi îi examina rănile. Nu făcea asta parte din meseria ei? Dar eficienţa i-ar fi putut fi curmată de miresmele din grădină. Aerul tare o făcea să respire prea adânc; simţea cum pervazul îi frânge mijlocul în două, în timp ce se apleca peste chipul pe care şi-l amintea şi de pe care reuşise să alunge orice urmă de deziluzie sau desfrâu.

Şoferul deschise uşa, sări din maşină şi îi zise mitocăneşte:

— N-o să-ţi zic să ai grijă la trepte, amice. Asta a fost cea mai frumoasă căzătură pe care am văzut-o vreodată.

Şoferul de taxi îi dădu o mână de ajutor şi îl ridică pe Sir Basil, cu tot cu bagajele lui.

— Odată ce-ţi dai seama c-o să cazi, mai bine te laşi în voia sorţii. Măcar nu-ţi rupi oasele. Dar bănuiesc că ştii şi tu, nu? Din proprie experienţă.

Nu putu să desluşească răspunsul lui Sir Basil printre hohotele de râs cu care actorul încerca să îşi acopere ciuda.

Şoferul scoase bagajele pe poartă, iar pasagerul porni şchiopătând în urma lui.

— Ce s-a întâmplat, soră?

— Vai, v-am trezit? Nu puteam să respir… am deschis geamul, să intre nişte aer curat.

Taxiul demară, tulburând liniştea ce domnea peste parc.

— Aşadar, a plecat Basil. Mă aşteptam.

— A crezut că dormeaţi.

— N-a vrut să-şi ia la revedere. Niciunul dintre noi n-avea chef de aşa ceva.

— N-a vrut să vă deranjeze.

Sora de Santis spera să fie adevărat; îi plăcea să creadă numai lucruri bune despre oameni, iar tura de noapte îi permitea să facă asta: chipurile adormite îşi cedează viciile în favoarea inocenţei.

— Ştii bine că eu nu dorm niciodată, insistă doamna Hunter. Unde e Manhood?

— Sora a plecat imediat după ce-am ajuns eu, ca de obicei.

Se întâlniseră mai devreme în dressing. Sora Manhood era în furou. Sub machiajul incolor pe care îl folosea, părea agitată.

— L-ai cunoscut? îşi întrebase ea colega la schimbul de tură.

— Ne-a făcut cunoştinţă domnul Wyburd când am intrat pe poartă.

Sora Manhood se învârtea pe loc, ceea ce nu făcea decât să îi scoată şi mai mult în evidenţă goliciunea.

— Mie mi se pare superb. Bărbaţii mai în vârstă sunt mult mai… distinşi.

— Nu i-am cunoscut pe toţi. Şi e prea devreme să mă pronunţ asupra lui.

Sora de Santis ştia că nu este întru totul sinceră, dar Flora Manhood o făcea să îşi scoată principiile la înaintare.

— Vai, ce înţepată eşti, soră! Iei lucrurile *ad litteram*, a adăugat ea răspicat, pentru că era o expresie pe care o învăţase de la Col Pardoe.

Trăgându-şi pe ea rochia de stradă, a hotărât să o provoace pe înţepată de Mary.

— Mi-ar plăcea să mă culc cu Basil Hunter.

Sora de Santis îşi dădu seama că se îmbujorase, dar reuşi să râdă cu suficient de multă degajare.

— Cred că are destule dintre care să aleagă.

Şi-a scos de pe cap pălăria, pe care ştia că Flora nu poate să o sufere.

— Ei, pentru tine e uşor! Tu ai fost vreodată… ai *dorit* vreodată un bărbat?

— Asta e treaba mea!

Ar fi trebuit să sune mai nonşalant, dar sora de Santis se înţepase cu un ac de siguranţă când se aşezase la măsuţa de toaletă ca să îşi desfacă boneta.

Din fericire, şi-a recăpătat stăpânirea de sine când şi-a adus aminte că are ceva să îi transmită Florei:

— Prietenul ăla al tău, farmacistul, a sunat şi ţi-a lăsat un mesaj. Cel puţin aşa mi-a zis doamna Lippmann. Vrea să te duci la el acasă. Te aşteaptă cu nişte cotlete, să le frigeţi pe grătar.

— Pe dracu' îi frig eu cotlete pe grătar! Eu nu sunt nevasta nimănui, nici înainte, nici după cununie.

Flora Manhood era în pragul unei crize de nervi, deja se încruntase, iar gâtul i se umflase înfricoşător de mult; dar s-a calmat.

A împuns-o pe sora de Santis în spinare cu geanta ei portocalie, din plastic.

— Scuză-mă, draga mea, dacă am fost indiscretă. Te las să te bucuri de plăcerile pure ale turei de noapte, în compania selectă a mamei Hunter.

Din moment ce sora de Santis nu era deloc frivolă, a-şi face datoria era pentru ea mai mult un gest de devotament decât unul de plăcere. Era atât de cinstită, încât i-ar fi iertat Florei Manhood lipsa de respect. Mai încercase şi înainte să găsească o explicaţie pentru atacurile frecvente şi injurioase la adresa doamnei Hunter, văzând în ele teama celor tineri faţă de lucrurile sfinte. Chiar şi ea se temuse adesea de ascuţişul neaşteptat şi de intruziunile incomode ale replicilor doamnei Hunter. Dar, în seara aceea, părea că armele bătrânei se tociseră în luptele cu intruşii din timpul zilei.

După ce sora de Santis îl urmărise pe Sir Basil plecând, paradoxul şi erezia se amestecară cu miresmele nopţii şi cu mirosurile grele ale bolii. Se văzu nevoită să inventeze ocupaţii mărunte, ca să îşi dovedească singură că nu se abătuse de la credinţa pe care obârşia ei şi nevoia o transformaseră în singura religie posibilă.

— Mar-o!

Vocea disperată a mamei ei.

— Mar-i-a?

Vocea de bas a tatălui ei.

Aşa că amândoi părinţii fuseseră de acord să îi transforme numele în australianul „Mary”.

Dacă fetiţa însăşi ezita, nu lăsa niciodată să se vadă. Adunându-se cu toţii în mijlocul casei lor de la periferie, se pupau şi râdeau; uneori părinţii se sărutau numai ei doi, pe deasupra capului ei, dar cel mai adesea se pupau toţi trei împreună. De mică îşi dăduse seama că părinţii ei încă se iubesc; şi lucrurile rămăseseră la fel chiar şi după ce fuseseră nevoiţi să se mute.

Nu se născuse în casa aceea maronie din Marrickville, dar ar fi putut să se nască acolo. Tot ce se întâmplase înainte nu prea o interesa, nici măcar când vorbeau despre asta, când se uitau la fotografii sau izbucneau în lacrimi. Deşi, când sora de Santis era nefericită sau pe jumătate adormită sau bolnavă, epava scufundată a unei vieţi trecute ieşea uneori la suprafaţă, din adâncuri, iar ea, în nefericirea ei, care o făcea atât de receptivă, îşi dădea seama că viaţa aceea trecută este, de fapt, mult mai importantă decât prezentul australian cel fericit, senin şi lipsit de griji. Ar fi putut rămâne o străină pe care nu o tolerează nimeni, ar fi ajuns chiar să nu se mai tolereze nici ea, dacă nu ar fi

găsit un mod profitabil de a se raporta la iraţionalitatea celor din jur.

Înainte de toate, părinţii: mama, o dungă îngustă şi neagră, indiferent de peisaj; umerii aceia micuţi; mâinile, prea delicate pentru vreo muncă manuală, în afară de ştersul icoanelor.

(Probabil că tot ce mai rămăsese „autentic” în viaţa mamei înflorea numai în faţa icoanelor.) Scepticismul comic al tatii, care transforma Sfânta Biserică Romană într-o mare casă-elefant, „în care toate mâinile apucă pe nerăsuflate”; apoi, devenind mai ursuz pe măsură ce se împuţina la trup şi îi slăbea vederea: „Să nu mi-o iei în nume de rău, Mary, dar pentru mine acul seringii e singura religie, singura concluzie logică”.

Ţineau actele, pătate şi prinse cu o cataramă, într-o cutie de carton. „Dr. Enrico de Santis, 32 de ani, născut în Italia… Anastasia Maria Mavromati, 24 de ani, din Grecia… rezidenţi amândoi în Smyma, Grecia… căsătoriţi la data de 26 aprilie 1923 în Smyma”. (Nu i se spunea niciodată Izmir.) în toate fotografiile sau portretele de studio, Enrico rămăsese acelaşi bărbat fermecător şi puţin îngâmfat, chiar şi după ce hârtia se îngălbenise, iar însemnările şi comentariile amuzante căpătaseră o tentă galbenă-verzuie. Dar Anastasia Maria se născuse, ca majoritatea grecilor, cu o cunoaştere dinainte a tuturor lucrurilor care aveau să se întâmple: pe chipul ei se citea credinţa sau conştiinţa fatalităţii, ca în vechile icoane înnegrite de timp.

Mama încerca să facă ceea ce numea ea „o versiune personală a mâncărurilor greceşti”, defilând prin bucătărie cu un şorţ pătat de bulion şi cu un zâmbet amar pe chip, din cauza uleiului pe care îl vărsase; pentru că mama nu fusese învăţată decât să citească poezii, să primească vizite şi să discute despre viaţă pe terasele de marmură de lângă Golf. „Anastasia de Santis face o *soutzoukâkia* excelentă”, zicea tata şi se prefăcea că înfulecă, tocmai ca să arate cât de delicioasă era mâncarea, „deşi gastronomia grecească pare furaj pe lângă delicatesele din Bologna, Torino sau chiar din micuţa Parma”. Era una dintre glumele pe care mama le accepta, pentru că se iubeau, chiar şi în Marrickville.

După ce se hotărâse să devină infirmieră, Mary de Santis îşi invitase odată colegele stagiare, Eileen Dooley şi Verlie Rumble, să ia masa la ea acasă. Invitaţia ei fusese una destul de spontană, dar Mary de Santis a fost cuprinsă de îndoieli când şi-a văzut prietenele venind dinspre staţia de tramvai către intersecţia străzilor Warnock şi Cathcart, cel mai cenuşiu şi mai urât colţ de stradă din întregul cartier, unde se afla şi BĂCĂNIA (Enrico de Santis), cu domiciliu la etaj şi în spate.

Martiriul ei fusese făcut public, aşa că mama era mai deznădăjduită ca niciodată. Probabil că cele două musafire văratice vedeau rochia ei neagră ca pe una de doliu. Punându-şi deasupra un şorţ proaspăt

pătat, le-a adus „versiunea” ei a unei *soutzoukăkia* greceşti.

— Am impresia că li se spune şi „cârnaţi de Smyma”, le-a explicat ea lui Eileen şi lui Vemie, care chicoteau.

— Oricum li s-ar spune, arată apetisant, a spus Eileen, ca să o încurajeze.

Era o zi toridă. Stăteau sub spaliere, iar strugurii întinşi pe ele mucegăiseră din cauza umezelii. Tata a ieşit din prăvălie cu o damigeană într-un coş din nuiele de răchită. Eileen şi Verlie abia dacă s-au atins de vin, şi chicoteau de fiecare dată când luau o sorbitură.

Eileen împingea mâncarea prin farfurie cu furculiţa.

— Vai, ce interesanţi sunt, nu-i aşa?

De fapt, voia să spună „străini”.

Fetele începuseră să se uite altfel la Mary de Santis, care a devenit nesăbuită: a ridicat paharul şi l-a dat pe gât dintr-o singură înghiţitură purpurie şi înecăcioasă. Simţea cum vinul i se întoarce în obraji, iar obrăznicia lua locul cuminţeniei sale obişnuite.

— Asta e ce ar trebui să consumăm în mod natural.

Era ciudat să se audă vorbind ca o traducere proastă, dar aşa te-ai fi aşteptat să vorbească o străină; se uita la Eileen şi la Verlie, una bondoacă şi plină de pistrui, cealaltă, pur şi simplu ştearsă.

Când mama a adus albumul cu poze, Mary de Santis îşi recăpătase cuminţenia, iar agonia era desăvârşită. Mama ţinea albumul în braţe, iar mâinile ei arătau ca două evantaie delicate, care se înnegriseră de la sobă. Fotografiile îi provocau atâta durere, încât adesea te întrebai de ce oare le mai scoate. Păreau cu atât mai chinuitoare în ziua aceea, sub ochii fetelor care rămăseseră cu gura căscată.

— Astea sunt făcute în Smyma, a explicat mama.

— Ce nostime sunt! A spus Eileen. Ce case! Chiar trăiesc oameni în ele?

— Nu. Nu mai există. Casele au fost distruse de turci. Asta e una dintre catedrale. Aici l-au crucificat turcii pe arhiepiscop, chiar pe uşa bisericii. După aia, i-au scos ochii.

Celor două fete li s-a tăiat respiraţia. Începuseră să transpire, auzind grozăviile acelea.

— Iată şi nişte poze mai vesele, a anunţat mama, deşi, după oftatul ei, nu prea îţi venea să o crezi. Toate făcute la Atena. După Catastrofa, am fugit în Grecia metropolitană, unde am stat câţiva ani ca refugiaţi. Acolo s-a născut Máro. Vedeţi? Măro când era mică.

Nu le venea să creadă! Mary de Santis: copilaşul acela *negru*.

Mary de Santis şi-a dat seama că devenise în ochii fetelor străina prin excelenţă; dar abia mai târziu în viaţă a ajuns să îşi accepte acest statut ca o parte a fatalităţii ei greceşti. În tinereţe, îşi pierduse cuminţenia din cauza vinului şi devenise obraznică; în schimb, la maturitate se îmbăta uşor cu mândrie.

— Vai, dar ce sunt astea, doamnă de Santis?

Trecând prin casă, în drum spre ieşire, fetele nu au putut să nu îşi arate uimirea în faţa unor lucruri care, în ochii lor, puteau Flo nouă sursă de pericol.

— Sunt icoane creştine, icoane *ortodoxe*.

Fetele s-au mirat şi au mormăit ceva. Au spus că ele sunt catolice.

— Şi soţul meu a fost catolic. Până când s-a răzgândit.

Mama a zâmbit reţinut.

Fetele păreau îndurerate.

— Şi acum ce este? A întrebat una dintre ele.

— Nu mai este nimic, a recunoscut Anastasia de Santis, din profunzimile tragice ale fiinţei sale. Da, soţul meu este un om curajos.

Viteaz? Depravat? Autodistructiv? Era greu de stabilit; sau poate că era câte puţin din toate: Enrico de Santis, ginecologul distins, devenit refugiat şi mic negustor. „Ce rost are, Anastasia? Până termină ei cu verificările şi până îi conving că nu încerc să le subminez sistemul, ce-o să mai am de oferit? Mai bine preiau buticul ăsta, ca să-mi câştig existenţa într-un mod onorabil. Ne avem unul pe celălalt — ăsta-i capitalul nostru, nu-i aşa? Iar un copil are cum să se distreze într-un butic: o să aibă mereu la îndemână *prosciutto* delicios şi *mortadella*. Gândeşte-te câtă geografie o să-nveţe din etichetele de pe conserve! Gândeşte-te la avantajele lingvistice!” Tata, ironic, în timp ce mama o invoca pe Panaghia a ei, împreună cu toţi sfinţii.

Privind în urmă, Mary de Santis îşi dădea seama că singura religie a părinţilor ei fusese dragostea pe care şi-o purtau unul altuia. Cum crescuse fără să aibă parte de aşa ceva, îşi dezvoltase singură, cu

multă trudă, o credinţă proprie, chiar dacă nu îşi dădea seama de asta.

La suprafaţă, imboldul fusese vocaţia ei de infirmieră. În timpul celor mai cumplite suferinţe morale, doctorul Enrico de Santis îi cerea să îi arate diploma ei. Părea să se liniştească la gândul că ea duce tradiţia mai departe. În ultimele faze ale bolii, el îi cerea să îi facă o injecţie, spunându-i că are „mâna uşoară”. Îi îndeplinise dorinţele, însă fără a-şi încălca jurămintele profesionale. În timp ce mama se ruga la Panaghia, la Sfintele Anastasia şi Varvara, la Sfinţii Cosma şi Damian, la toţi. Buzele mamei deveniseră străvezii de la atâtea rugăciuni, dar tata se topea văzând cu ochii.

După câţiva ani de chin şi încercări de purificare, au fost iniţiaţi toţi trei în marea taină. Mary de Santis, singura supravieţuitoare, ieşise la lumină ca adeptă a vieţii: mai erau mulţi alţii pe care trebuia să îi salveze, ca să se bucure de viaţă; sau să îi ajute să o părăsească, aşa cum îl ajutase pe acel om care se ratase — tatăl ei — şi pe cealaltă fiinţă ratată, sfânta de maică-sa.

În ciuda diplomei şi a celor treizeci şi trei de ani de experienţă, sora de Santis încă se considera o amatoare; modestia nu îi permitea să îşi asume un statut prea important într-o ierarhie a vindecării, fie ea de natură fizică sau psihică.

Dar uneori era luată de mână şi i se arăta ce să facă.

În plus, îi plăcea să iasă în lume. La prima întâlnire cu doamna Hunter, în urmă cu cincisprezece ani, viitoarea ei angajatoare ţinuse morţiş să clarifice un aspect.

— Deşi eşti infirmiera mea, domnişoară de Santis — naiba ştie de ce am nevoie de o infirmieră pentru… tulburarea asta… sau „cădere”, cum îi spun prietenii mei mai răutăcioşi, nu vreau să laşi să se vadă asta prea mult. Fără uniformele alea oribile. Aş vrea ca lumea să te considere însoţitoarea mea. Eu o să te consider prietena mea.

Apoi, pentru prima dată, ai fost martoră la zâmbetul doamnei Hunter: un năvod de aur pe care îl arunca peste cei inocenţi sau naivi; iar pentru că în vremurile acelea erai şi una, şi alta, căzuseşi în plasă.

În primele săptămâni petrecute cu această pacientă nonconformistă, paşii pe care îi făceai de-a lungul covoarelor cu model geometric, întinse pe podelele stacojii din lemn de eucalipt, erau aproape maşinali. Tăcerea te hipnotiza la fel de tare ca vocea spartă şi ciudată care îţi dădea ordine, dar, în acelaşi timp, te invita cu amabilitate să faci una sau alta.

— Vreau să te simţi ca acasă, decretase doamna Hunter. Dacă ţi se face foame în timpul nopţii, du-te la bucătărie şi caută ceva de mâncare. Dacă te plictisesc, du-te la culcare; ştiu că tind să vorbesc prea mult uneori — din cauză că sunt singură foarte mult timp.

Elizabeth Hunter vorbea cu o sinceritate studiată, şi o credea toată

lumea, în afară de persoanele cu adevărat cinice sau cu inima de piatră. Mary de Santis nu era niciuna, nici alta. Ea îşi dorea o credinţă pe care i-o putea oferi acea femeie în vârstă, dar încă frumoasă: experienţele indirecte sunt mai bune decât cele care s-ar putea să nu ţi se arate niciodată; iar doamna Hunter era produsul numeroaselor relaţii pe care le avusese, al numeroşilor prieteni cu care încă se vedea, în ciuda mitului singurătăţii sale.

Desigur, soţul îi murise, iar copiii plecaseră (fiica, de curând şi într-un mister total, după o vizită scurtă), dar menajera alerga toată ziua să deschidă uşa, să primească musafiri sau să accepte în numele stăpânei buchete de flori, caviar sau parfum, toate împachetate frumos şi cu mult zel din partea expeditorilor.

Odată, doamna Hunter observase:

— De-am putea să fim mai recunoscători pentru lucrurile pe care nu le vrem! Bieţii de ei, sunt sigură că nici măcar nu şi le permit.

În perioadele în care era cu desăvârşire singură, liniştea devenea un bâzâit înăbuşit, pe care încerca să îl alunge, ţinând-o cât mai mult de vorbă pe infirmiera-însoţitoare.

— Soră… De fapt, o să-ţi spun Mary. La vârsta mea, pot să-mi permit anumite libertăţi. Mary, aş vrea să-ţi arăt ceva. Cutiuţa asta muzicală a aparţinut prinţului regent sau cel puţin aşa mi-a spus prietenul care mi-a dăruit-o.

Elizabeth Hunter a deschis capacul jucăriei din aur şi catifea, iar liniştea din salon a fost întreruptă de o melodie aurită.

S-au aşezat, cu jucăria muzicală între ele.

— Ascult-o, dacă ai vreodată chef, a invitat-o doamna Hunter. Îţi face bine să-ţi satisfaci capriciile — chiar şi pe cele superficiale.

Îşi iscodea însoţitoarea cu privirea, ca să vadă cum îi primeşte sugestia.

Sora de Santis a deschis cutia muzicală într-o după-amiază, când stătea singură în salon, ţeapănă şi vinovată, fără protecţia uniformei pe care nu avea voie să o poarte. A văzut din nou negreala de pe mâinile delicate ale mamei sale, precum şi braţul slăbit al tatălui, tremurând după medicamentul pe care nu i-l putea refuza în ultimele lui zile. Mary de Santis a fost uşurată când melodia a ajuns, notă după notă, la final.

Dar aproape că încetase să mai fie o străină în casa aceea pustie. Se trezea alergând de colo colo pe covoarele alunecoase, pe podelele din lemn de eucalipt, pentru a aduce ceva ce uitaseră, un termos sau o batistă, în timp ce doamna Hunter aştepta în maşină. Avea şofer, dar îi plăcea să conducă ea însăşi pe faleză sau spre inima ţării: drumuri care — bănuia infirmiera — îl plictiseau pe şofer.

Seara, Elizabeth Hunter îşi reintra în drepturi. Se odihnea pe o canapea în stil Empire, fiind oficial încă bolnavă, şi se aştepta ca

însoţitoarea ei să nu vorbească, ci doar să asculte gândurile pe care simţea ea nevoia să le exprime.

— Mary, când eram mică locuiam într-o casă dărăpănată, la o fermă, şi mă îmbrăcam cu o rochiţă peticită, eram o copilă bleagă, extrem de orgolioasă.

Ochii doamnei Hunter scânteiau şi clipeau des, pe când degetele ei se jucau cu franjurile de la eşarfa.

— Îmi doream cu ardoare să am cât mai multe lucruri. În special păpuşi, la vârsta aceea; apoi, bijuterii cum nu mai văzusem niciodată — doar câteva, urâţele, la nevestele vecinilor mai înstăriţi; apoi, în cele din urmă, mi-am dorit să deţin oameni care să mi se supună… şi care să mă iubească, desigur. Poţi să-nţelegi toate astea?

Infirmiera ezita.

— Cred că pot, într-un fel… într-un fel. Dar, vedeţi dumneavoastră, eu nu mi-am dorit niciodată lucruri. Nu-mi pot imagina cum aş putea vreodată să le obţin… sau să atrag oameni, darămite să îi fac să mi se supună. Noi am fost o familie foarte unită. În rest, nu mi-am dorit decât să ajut oamenii, prin ocupaţia mea, care e singurul lucru pe care ştiu să-l fac. Ah, şi să iubesc, desigur, râse ea forţat. Dar ăsta e un lucru atât de vast, încât mi-e greu să-mi imaginez cum… cum să-l obţin.

Doamna Hunter părea deodată furioasă şi bănuitoare.

— Ce înţelegi tu prin „iubire”?

— Ei bine, poate că… uneori cred că e aşa: iubirea e un fel de stare supranaturală, căreia trebuie să mă abandonez total; trebuie să mă las consumată, mai ales cu defectele mele, până când nu mai rămâne nimic din mine.

Doamna Hunter părea agitată: se ridicase şi îşi ţâra după ea şalul lung şi lăţos.

— Orice ţi s-ar spune, eu mi-am iubit soţul. Pe copii nu, dar asta numai pentru că ei nu mi-au permis să-i iubesc.

Şalul rămăsese atât de mult în urmă, încât îl pierduse de tot; rămăsese agăţat de o aşchie invizibilă.

— Ştiu că nu sunt suficient de altruistă!

Când s-a întors cu faţa, s-a văzut că în ea mocneşte o furie vânătă; dar a stins-o repede şi şi-a tras un scăunel la picioarele fetei.

— Există şi un alt tip de dragoste, ştiu: cel de care vorbeşti tu. Doar mi s-a arătat, cum să nu-l ştiu? Şi totuşi, nu pot ajunge la el. Dar într-o bună zi o să reuşesc! O să reuşesc!

Şi-a rezemat tâmpla pe mâinile infirmierei sale.

Mary de Santis a înlemnit când a simţit lacrimile unei alte persoane izvorând şi curgându-i pe mâini.

— Vreau să-ţi dau ceva, Mary, a spus doamna Hunter a doua zi de dimineaţă, scoţând un sigiliu cu un phoenix sculptat în agat. Poţi să-l

porţi la brăţară.

Dar nu se gândise dacă infirmiera are vreo brăţară.

Mary de Santis era impresionată, dar jenată.

— Nu pot, a zis ea. Sau l-aş putea împrumuta o vreme.

Exprimarea stângace putea fi luată drept nerecunoştinţă.

Doamna Hunter a râs.

— Dacă aşa vrei tu…

De îndată ce pacienta a fost declarată „semiinvalidă”, au început să se organizeze mici dineuri pentru prieteni vechi, care nu o interesau în mod deosebit pe gazdă, după cum observa infirmiera ei: îi intraseră în viaţă precum sârma în coaja unui copac; dar îi erau necesari pentru o disciplină a amabilităţii, pe care trebuia să şi-o exerseze.

La unul dintre acele dineuri au fost chemaţi şi soţii Wyburd. Infirmiera îl cunoscuse deja pe avocat, într-un context formal, în ziua în care fusese angajată pentru clienta lui. Nu exista nicio diferenţă evidentă între ipostaza lui profesională şi modul în care se comporta în societate, dacă făceai abstracţie de faptul că, pe aproape toată durata serii, şi-a ţinut pleoapele coborâte, fiind, probabil, obosit după o zi grea la birou. Soţia lui, o femeie slabă, ştearsă, roşcată, cu nasul coroiat şi cu pistrui, avea ceva comic, dar atrăgător. Probabil că era mai tânără decât lăsau să se vadă ridurile şi pielea aspră. Era, cu siguranţă, mai tânără decât soţul ei avocat, dar gazda lor o făcea să pară bătrână şi neîngrijită. Şi totuşi, faptul nu părea să o deranjeze, dacă judecai după expresia uşor ironică de pe chipul ei.

Mai era un cuplu prezent, probabil prieteni de un rang inferior; păreau prea recunoscători, de parcă împrumutaseră bani sau li se făcuse o favoare neaşteptată din partea unei femei bătrâne şi frumoase. Sora de Santis nu reţinuse numele acelui cuplu banal (altă soţie ştearsă), dacă într-adevăr doamna Hunter le făcuse cunoştinţă prietenilor ei cu însoţitoarea sa.

Gazda era îmbrăcată foarte simplu, ca pentru un eveniment modest, poate chiar o obligaţie, dar strălucea cu atât mai puternic.

A început din senin să povestească ceva, de parcă tocmai îşi amintise.

— Când am fost la nunta bietei Dorothy, eu şi Alfred am fost invitaţi să stăm — deşi numai câteva zile, slavă Domnului — la reşedinţa familiei, în Lunegarde. Ce mobilă splendidă, păcat că era mâncată de cari! Goblenuri cu toptanul. În schimb, instalaţiile de apă şi de canalizare era sub orice critică! Se frecau cu *eau de cologne* sau, dacă trebuia cineva să facă baie, apa o aduceau pompierii din sat.

Musafirii erau atât de încântaţi, încât ar fi crezut aproape orice bizarerie pe care le-ar fi spus-o.

— Şi, mai rău decât atât… mult mai rău…

Doamna Hunter nu se putea abţine, voia să îşi subjuge publicul cu

totul.

— N-o să-ţi vină să crezi, Constance (deşi se vedea că musafira recunoscătoare era pregătită să creadă orice), dar *le cabinet de toilette* — pe care nu trebuia să ţi-l indice nimeni, imediat îţi sărea în ochi — avea o uşă, draga mea, care se deschidea pe dinafară, aşa că, dacă ţineai la intimitatea ta, când stăteai pe closet trebuia să ţii cu mâna de o sfoară legată de clanţa uşii!

Cuplul banal era cel mai înţelegător; soţii Wyburd, mai puţin. Sora de Santis îşi dorea ca doamna Hunter să nu fi spus povestioara amuzantă; ai fi zis că angajatoarea ei ţine morţiş să le distrugă tuturor orice părere bună ar fi putut avea despre ea.

Doamna Hunter s-a întors către doamna Wyburd.

— Probabil că te-am plictisit, L-ai. Cred c-ai auzit-o de sute de ori.

Şi, cu aceste cuvinte, şi-a pus mâna pe spatele prietenei sale, pentru că, din lipsă de bărbaţi, soţia avocatului fusese aşezată lângă ea.

Doamna Wyburd nici nu a încuviinţat, nici nu a protestat: păstra un aer ironic. Numele „L-ai” încă plutea deasupra mesei; răsunase prea strident, de parcă nici doamna Hunter nu era obişnuită să îl folosească.

În salon, în timp ce îşi beau cafeaua, gazda a remarcat, din nou prea agresiv:

— Vai, Arnold, ţi-ai uitat îndatoririle de gazdă. N-ai de gând să ne serveşti cu nişte lichior?

Arnold a făcut întocmai, cu o scrupulozitate în care se simţea că îl cam necăjise acea scăpare.

L-ai a spus că ar prefera una dintre băuturile acelea verzi.

— Nu i se spune „lumina de tribord”? Mi s-a zis că e o băutură pentru curve.

Ca şi alte femei simple şi neîngrijite, încerca din când în când să surprindă.

— Iar dumneavoastră ce doriţi, doamnă Hunter? A întrebat domnul Wyburd.

— Mulţumesc, Arnold, dar încă sunt victima doctorului meu.

Şi-a întors privirea spre infirmiera ei, parcă cerându-i să o aprobe, sau poate fără nicio legătură cu subiectul.

Mai târziu, când sindrofia părea pe sfârşite, şi-a îndreptat atenţia către cuplul searbăd.

— Cred c-aţi citit că Athol Shreve mai are puţin şi-şi termină de ispăşit pedeapsa, a zis ea cu o voce ascuţită.

Soţul şi soţia păreau teribil de jenaţi, de parcă s-ar fi simţit vinovaţi de ceva. Soţul a spus că, după părerea lui, Athol Shreve e cea mai mare dezamăgire din istoria vieţii politice australiene.

— Nu m-a mirat. (Doamna Hunter îi dispreţuia pe cei care erau uimiţi.) încă de la început am bănuit că nu e un om de încredere. Mai

ţineţi minte seara în care ne-am întâlnit la dineul familiei Radiord, şi ne-a dus pe toţi cu maşina? Ei, n-o să spun că nu am fost, şi eu, curioasă. Era cam grosolan, dar autentic. Ei bine, se pare că în asta stă autenticitatea lui — în faptul că e un hoţ.

A râs scurt, de două, trei ori, ceea ce i-a tulburat şi mai tare pe cei doi prieteni pentru care dădea reprezentaţia.

La scurt timp, petrecerea s-a terminat cu adevărat, iar cuplul zâmbea, recunoscător pentru atenţiile femeii bogate şi importante. Sora de Santis îşi dăduse seama că nu îi sunt prieteni, ci numai cunoştinţe neînsemnate. Soţii Wyburd, care erau mai deprinşi cu prietenia doamnei Hunter, probabil îi compătimeau sau îi dispreţuiau.

Când infirmiera şi pacienta au rămas, în sfârşit, singure, şi după ce au băut cu poftă câteva înghiţituri de apă rece, ca să îşi potolească setea, Elizabeth Hunter a mărturisit:

— Soţii Stevenson… Mă întreb adesea de ce nu renunţ la ei… Doar că sunt anumite lucruri — evenimente din trecut — pe care nu-ţi permiţi să le uiţi. Cred că de-asta îi invit: pentru că, din când în când, mă mai lasă să-i jignesc. Iar săracii de ei se bucură tare mult de o cină bună!

— Dar nu v-aţi citit scrisoarea, a observat sora de Santis.

Plicul venise cu poşta de dimineaţă, dar zăcea, încă nedeschis, pe tava de argint.

— Şi ce sigiliu neobişnuit! E cumva norvegian?

Parcă s-ar fi luptat să obţină o reacţie reflexă de la o pacientă.

— Da. Scrisoarea e de la un norvegian, a recunoscut doamna Hunter. A fost de curând în ţara noastră. E ecolog — un bărbat inteligent, din câte am auzit, dar slab, după cum s-a dovedit, şi cam bădăran.

Începuse să rupă în bucăţi plicul încă nedeschis.

— N-ar trebui să citiţi măcar scrisoarea? A întrebat sora de Santis, care rareori primea scrisori.

Doamna Hunter a răspuns că nu, nu o va face; şi i-a dat infirmierei bucăţelele de hârtie, ca să le arunce.

— Într-o zi, o să-ţi povestesc despre el, Mary. Eu şi Dorothy am fost invitate de nişte prieteni să stăm pe insula lor, iar norvegianul ăsta, profesorul Pehl, fusese şi el invitat acolo. Sunt prea obosită să-ţi povestesc în seara asta.

Deodată, doamna Hunter părea atât de bătrână şi de trasă la faţă, încât sora de Santis se hotărî să nu o lase niciodată să îi povestească despre norvegian; până şi ea avea momente de slăbiciune, în care se lăsa cotropită de simţuri, până şi ei i se întâmpla să îşi dorească din când în când luxul frumuseţii fizice, atât de înviorătoare.

În mod normal, Elizabeth Hunter părea uluitor de tânără şi de frumoasă pentru o femeie care, din câte spunea ea, se apropia de

şaptezeci de ani. Chipul i se schimonosea, într-adevăr, când era nerăbdătoare sau furioasă, dar nici atunci nu devenea urât, ci sugera o experienţă vastă sau o pasiune puternică. Neatins de nimic din toate acestea, corpul ei rămăsese aproape perfect: subţiratic, de un alb întâlnit doar la tuberoze şi tulburat doar de rumeneala din obraji. Dacă nu ar fi fost capabilă de detaşare profesională, infirmiera s-ar fi trezit năucită de o senzualitate atotpătrunzătoare, care plutea în aer atunci când îşi ajuta pacienta să iasă din cadă şi să se înfăşoare în prosoape, pe durata „convalescenţei" sale. Aşa cum stăteau lucrurile, letargia pacientei devenea parte dintr-un ritual, iar frumuseţea fizică devenea o noţiune abstractă, mai dezirabilă în felul ei pentru oricine îşi dorea, ca sora de Santis, să contemple o operă de artă sau să asiste la o minune divină şi care încă nu întâlnise aşa ceva decât în icoanele înnegrite, moştenite de la mama ei.

Elizabeth Hunter reacţiona chiar şi la admiraţia abstractă pe care o inspira, mai ales la măsuţa de toaletă: ochii îi erau larg deschişi; părul îi curgea lin pe umeri; pomeţii îi erau întineriţi, îi plăcea ca infirmiera să îi înmâneze lucrurile de care avea nevoie ca să se pregătească, mai ales în nopţile în care avea programate dineuri; după ce se „înzdrăvenise", plănuise mai multe recepţii, „ca să arăt că nici n-am ajuns la spitalul de nebuni şi nici n-am pornit către focurile veşnice. Duşmanii nu te cred — şi, la drept vorbind, nici prietenii —, decât dacă le-o dovedeşti din nou şi din nou".

Pregătindu-se pentru o astfel de ocazie, privirea ei albastră a cuprins deodată, în oglindă, mai mult decât propria reflexie.

— Trebuie să-ţi împrumut ceva de îmbrăcat, Mary.

Chiar şi dacă nu s-ar fi văzut în oglindă, infirmiera tot şi-ar fi dat seama că s-a îmbujorat. Rochia ei pentru petrecere era demodată şi, deşi fusese călcată de curând, se şifonase deja; în schimb, bătrâna strălucea: silueta ei aducea la stadiul de perfecţiune orice haină pe care o îmbrăca.

Într-un moment de inspiraţie, s-a repezit la un sertar, l-a deschis furtunos, a cotrobăit prin el şi a scos o panglică sau o eşarfa lată, din mătase turcoaz, pe care a înnodat-o în jurul taliei infirmierei, peste rochia ei de muselină prost croită, şi i-a făcut o fundă la spate, cu o mână sigură, dar cu mişcări impulsive.

Mary de Santis era prea ruşinată ca să se mai mişte sau să vorbească. Îi era teamă să se privească în oglindă.

— Aşteaptă! I-a poruncit doamna Hunter.

A profitat de inerţia lui Mary de Santis ca să îi prindă o brăţară cu perle în jurul încheieturii. Apoi, cu mâinile tremurânde, în momentul de maximă inspiraţie al actului său creativ, i-a pus pe umăr o stea în bej şi turcoaz, dar apoi s-a răzgândit şi i-a prins-o pe pieptul din muselină.

— Îmi place mai mult acolo, în mijloc.

S-a dat un pas înapoi, ca să îşi contemple opera.

— Nu mai fi aşa timidă. Eşti prea pură ca să urmezi tendinţele modei, Mary.

Mary de Santis era prea timidă: atât de timidă, încât nici nu îndrăznea să se privească în oglindă.

În cele din urmă, şi-a făcut puţin curaj.

— Vezi? Nu te-am schimbat, a râs doamna Hunter. Doar am amplificat un mister care ştiam că există deja şi care este prea valoros ca să nu fie pus în valoare.

Tânăra tremura, pentru că vedea în oglindă o versiune a sa pe care o intuise uneori, dar pe care credea că nu o mai vede nimeni.

Într-o ultimă mărturisire, în timp ce suna soneria, doamna Hunter a spus:

— Păcat că nu eşti tu fiica mea. Sau sora mea. Mai bine o soră — ne-am fi putut spune toate secretele, iar tu m-ai fi ajutat.

Preţ de o clipă, şi-a apropiat obrazul de al infirmierei, iar Mary de Santis a simţit bijuteriile celeilalte lipindu-se reci de pielea ei, zornăind şi fremătând pe rochia de muselină.

Mary de Santis nu mai simţise niciodată atât de puternic nevoia de a venera.

În noaptea aceea, probabil că păruse o pată misterioasă sau, în cel mai bun caz, o prezenţă mai întunecată la dineul elegant.

Măcar le amuzase pe femeile de la petrecere, care o luaseră drept unul dintre experimentele lui Betty Hunter în sfera *outre*-ului, tot aşa cum şi „boala” ei fusese doar toana unui personaj excentric: pe niciuna nu o puteau lua în serios. Bărbaţii erau şi mai nedumeriţi: atât motanii pricepuţi, cât şi căţelandrii care se gudurau pe lângă femei. Deşi însoţitoarea, sau ce o fi fost ea, răspundea la întrebări cu graţie şi cu exactitate, nu accepta insistenţele şi atenţiile nimănui, ceea ce îi surprindea pe bărbaţi, rănindu-le orgoliul masculin. O bănuiau că ascunde vreun viciu misterios.

Pe parcursul serii, doamna Hunter devenise abătută: dezvoltase o manieră sacadată de a vorbi cu slujnicele, iar iritarea ei se extinsese curând şi la musafiri; poate că se înhămase la mai mult decât putea duce sau poate că băuse prea mult. În orice caz, când au plecat invitaţii, s-a simţit uşurată. Sau poate că starea care o cuprinsese era ceva mai complexă.

Când s-a apropiat de tine, avea nişte ochi îngrozitori: pe cât de intens te pironea cu privirea, pe atât de rătăcită părea.

— Mary, ştii la fel de bine ca mine că ar fi greşit să mă mai folosesc de serviciile tale acum, când mă simt mai bine. După ce găseşti un caz mai potrivit, o să trebuiască să te rog să pleci.

— Ah… da? Doamnă *Hunter*…

În glasul tău se simţea deopotrivă supuşenie şi mirare: iar tu erai prea obosită sau prea ameţită de vin; sau erai poate doar o fetiţă nătângă, cu o panglică turcoaz.

Se poate ca această aparentă încuviinţare, făcută cu diplomaţie, să îi fi sporit iritarea doamnei Hunter, care şi-a strâmbat gura cu amărăciune.

— N-aş vrea să privez pe nimeni de valoarea şi dedicarea ta, să te ţin la nesfârşit lângă un om cu un caracter atât de dificil ca al meu.

Era ca şi cum, dintr-un motiv misterios, de moment, hotărâse că dragostea, indiferent dacă e oferită sau primită, este mai periculoasă decât dispreţul; sau poate că vedea binele din sine ca pe o ruşine pe care trebuia să o ascundă.

Pe când urca scările, umerii strânşi şi agrafa cu diamant din păr o făceau să pară şi mai singuratică. Dar se părea că asta şi vrea.

Rămasă în urmă, sora de Santis şi-a dezlegat panglica turcoaz cu care o încinsese doamna Hunter. Însă nu se putea dezlega şi de implicaţiile, umane şi transcendentale, pe care le acceptase odată cu panglica pe când se îmbrăcau pentru petrecere. Nici măcar tatăl ei cel agnostic nu reuşise să o transforme într-o necredincioasă.

Sora Manhood avea obiceiul de a medita cu voce tare în faţa colegelor ei.

— Într-o bună zi — nu cred că mai durează mult —, una dintre noi o să intre în cameră şi o s-o găsească pe bătrână moartă. Mă întreb care dintre noi. Pun pariu că eu o să am norocul ăsta!

Era un eveniment la care sora de Santis nu se mai gândea. Iar dacă Flora Manhood insista asupra acestei posibilităţi, nu o făcea pentru că s-ar fi temut de impactul emoţional pe care l-ar fi avut moartea asupra ei. Sentimentele Florei se concentrau numai asupra Florei; ea pur şi simplu nu voia să se deranjeze să sune doctorul şi să se ocupe de cadavru. Nici sora de Santis nu ar fi fost afectată emoţional de moartea doamnei Hunter: o îngrijora mai mult sufletul de care avea grijă în fiecare noapte şi care, în ciuda unei licăriri amăgitoare, ar fi putut să ajungă la o înţelegere cu moartea. Sora de Santis nu ar fi discutat despre aşa ceva cu celelalte angajate, nici măcar cu doamna Lippmann. Cu toate că avea vederi largi asupra vieţii şi cunoscuse moartea pe scară largă, menajera se temea de MOARTE ca sfârşit; nu putea vedea dincolo de grămăjoara de cenuşă.

Însăşi doamna Hunter spuse, în dimineaţa de după sosirea copiilor ei:

— Acum, că trupul îmi permite o anumită libertate, că pot să mă plimb mai mult (nu prin mintea mea; ştiu că mintea mea e un talmeş-balmeş), poţi să-mi spui, soră, dar numai mie, tot ce-am fost şi am văzut, dar nu am putut să şi fac întotdeauna. Pot să alerg cât de departe şi de repede vreau, pe malurile râului, nu are cine să mă mai

cheme înapoi ca să mănânc sau să fac baie sau ca să-mi ia sabia din mână pentru că i se pare periculoasă. Fără să înţeleagă că s-ar putea să am nevoie de ea ca să-mi fac drum dincolo de ultimul meu înveliş. Sau că vântul curge mai vâscos şi mai negru decât apa. Şi părul. Nu ştiai că una dintre peruci e neagră, nu-i aşa, Mary? Nici Lilian n-a ştiut. Ea nu a trecut decât prin moarte, pentru că asta a crezut ea — că trebuie să sfârşească moartă de mâna iubitului ei rus. Săraca Lilian… cealaltă Nutley a mea! Nu ajunsese să afle că dragostea nu ţine de îndrăgostiţi — nici măcar de îndrăgostiţii mai puţin înclinaţi spre crimă. Aşa că a trebuit să moară.

De sub soarele umbrit, argintiu, care radia în timpul zilei de la căpătâiul patului din lemn de trandafir, vocea bătrânei părea atât de îndepărtată, încât infirmiera de noapte îi luă pulsul. Sora de Santis nu credea că va descoperi pulsul mai slab decât de obicei, dar asta fusese învăţată să facă.

— Vezi? zămbi doamna Hunter, sau, mai degrabă, îşi arcui, cu dificultate, buzele, mimând un gest plin de afecţiune, dar sarcastic.

— Culcaţi-vă, o sfătui infirmiera.

— Aş dormi, dacă aş putea. (Infirmiera aduse o pastilă.) Nu! Nu! Nu acum, când mai avem treabă de făcut, zise bătrâna, iar limba lipicioasă îi plescăi pe cerul gurii. Pastilele sunt foarte bune dacă vrei să scapi de tine însăţi, dar am impresia că eu nu îmi aparţin mie, aşa că nu pot să fac ce vreau cu mine.

Infirmiera umplu un pahar cu apă şi îl apropie de buzele pacientei sale.

Nările doamnei Hunter se umflară.

— Nu mă otrăveşti, nu-i aşa? Eu trebuie să hotărăsc, nu Basil, nu Dorothy, nu l-ai Wyburd — niciunul dintre voi. Nu, nici măcar eu.

— M-am gândit că poate vă e sete, răspunse infirmiera. V-am adus un pahar cu apă.

— Atunci o să risc. Doar pentru conştiinţa mea îmi fac griji: s-ar putea ca nici Iadul să nu-i facă faţă.

Dar după ce bău apa, se linişti.

— Ai avut o noapte bună, soră?

— Da, mulţumesc pentru întrebare. Acum vreo oră am coborât în bucătărie şi mi-am prăjit nişte cârnaţi.

Doamna Hunter râdea pe înfundate, de parcă se pregătea să dezvăluie un secret amuzant.

— Infirmierele mereu dădeau iama la cârnaţi noaptea, spuse ea, şi, deodată, îşi luă un aer grav. Bine făceau. Trebuie să hrăneşti şi spiritul. Iar bucătăriile sunt fascinante noaptea: sunt pline cu lucruri pe care nu le observi ziua. Uneori, e vorba despre un scaun pe care nu l-ai sesizat ani de zile. Sau un castron cu untură peste care s-a întins o pojghiţă de mucegai. Cred că te interesează astfel de lucruri, soră —

pentru că eşti credincioasă.

Indiferent dacă era sau nu credincioasă în sens religios (nu ar fi suflat o vorbă despre asta, nici măcar în prezenţa trupului adormit al doamnei Hunter), sora de Santis recunoştea că are o credinţă deosebită în lucrurile obişnuite. Dacă depinzi de ceva într-o oarecare măsură, trebuie să înveţi să îl respecţi; aşa că nu lovea niciodată mobila şi nu arunca vasele de lut de colo colo.

Ceasurile începuseră să ticăie şi să răsune în profunzimile casei. La mare depărtare, într-un cartier mărginaş, un orologiu bătea ora exactă, dar se auzea atât de slab, încât părea să nu aibă absolut nicio legătură cu timpul.

— Nu vreţi să vă odihniţi puţin? întrebă infirmiera.

— M-aş Flodihnit dacă nu aş fi auzit soneria de la uşă.

— Dar asta a fost acum câteva ore. N-o să vă mai deranjeze de acum.

— Cine era?

— Prietenul surorii Manhood. Farmacistul. Voia să ştie unde e sora Manhood, dar nu l-am putut ajuta.

— S-o întrebe pe taxatoarea din autobuz!

— Nu m-am gândit la asta. Dar cu siguranţă ştie de verişoara ei.

Doamna Hunter se adâncise atât de mult în lumea ei, încât nu îi mai păsa de nimeni în afară de propria persoană, sau cel puţin aşa i se părea infirmierei.

Sora de Santis aduse fusta pe care o avea de cârpit. Pe măsură ce mâinile ei goale coseau tivul desfăcut, se gândi la faptul că nimeni nu îi admirase vreodată picioarele, nici măcar când purta ciorapii ei cei mai buni, de culoarea pielii, pe care şi-i punea când se ducea în oraş sau în vizită la vreo cunoştinţă, tot infirmieră, ca să-şi bea ceaiul împreună. Când era mai tânără, se întreba ce ar face dacă ar începe un străin să o mângâie pe picioare, aşa cum citise în ziare că mai fac câte unii, prin cinematografe. Dar nu i se întâmpla niciodată, poate şi pentru că nu îi mai plăceau filmele; oricum, era prea obosită ca să se mai ducă la film când termina tura. Doar din când în când, prin autobuze, privirea umedă a vreunui bătrânel îi mai învăluia gleznele şi urca mai mult, însă nu foarte mult, pentru că fustele ei nu fuseseră niciodată dintre cele mai scurte. Colonelul Askew, un alt bătrânel — şi pacientul care îi lăsase o rentă viageră —, îi cuprindea uneori genunchiul cu mâna, iar ea nu se deranja să îi dea la o parte gheara vineţie; colonelul nu îşi aducea aminte întotdeauna de ce ridică mâncarea la gură sau de ce se duce la toaletă.

Absorbită de ocupaţia ei comodă şi utilă — cusutul tivului —, sora de Santis ar fi trebuit să se simtă protejată. Dar nu era aşa; era ceva care tulbura suprafaţa liniştită a conştiinţei sale. Încercă să rememoreze detaliile călătoriei pe care o recomandase doctorul pentru

sănătatea colonelului Askew, unul dintre episoadele cele mai fericite din viaţa ei monotonă: cum stătuseră ei „în haine civile” (gluma preferată a colonelului) la o masă pentru două persoane, în sala de mese a vasului de linie, şi mâncaseră peşte ţinut în rumeguş şi felii subţiri şi cenuşii de vită la cuptor; înainte de prânz şi de cină, colonelul îşi bea întotdeauna whisky-ul prescris de doctor (infirmierei îi recomandase un cocktail White Lady, „pentru că femeilor le plac lucrurile dulci”), în timp ce ochii avizaţi de la mesele din fumoar îl diagnosticau cu o sminteală specifică bătrâneţii: „Nu vezi cum o frământă bătrânul, de parc-ar fi aluat? Cuşeta aia tare şi îngustă trebuie să fie o covată de frământat perfectă”.

În cele din urmă, amintirile ei îi ofereau la fel de multă protecţie ca şi cusutul. Se gândi la cuvântul „îngâmfat” şi la ce anume însemna el: văzu cu ochii minţii crusta unsuroasă a unei tobe din rinichi şi şorici, cu o textură ca de nas nepudrat. Colonelului Askew îi plăcea toba, dar deja i se recomandase să evite sarea, şi îi era teamă să nu aibă sare în ea. Murise la hotelul Brown, din cauza unei ultime tromboze, îndelung anticipate. Înainte să se întoarcă acasă, ea îşi petrecuse un scurt concediu în Suffolk: drumurile îngheţate, gardurile vii, cu boabele stacojii de mutătoare, agăţate de cordoane ombilicale veştejite, şi singurătatea ei (când nu fusese ea singură? Deşi nicicând nu fusese singurătatea mai rece şi mai apăsătoare) o făcuseră să îşi piardă orice urmă de îngâmfare. Paşii ei o urmau cu un zgomot dogit. Simţindu-se la adăpost în spatele monotoniei didactice a pregătirii sale, reuşea întotdeauna să se abţină să calculeze dimensiunile morţii. La fel cum studiul teoretic al anatomiei ar trebui să ne ajute să evităm o confruntare cu aspectele ei practice.

Sora de Santis aruncă deoparte fusta cârpită. Înainte să coboare scările, se uită la pacienta ei, însă fără să o vadă. Tot drumul până jos, prin aerul îmbâcsit din casa scării, uniforma apretată a infirmierei părea că vrea să îi reamintească de posibile îndatoriri. Nu putea să îşi mai prăjească o porţie de cârnaţi. O interesau obiectele, după cum sesizase doamna Hunter. Găsi într-un frigider din fier vasul cu untură de care ştia doamna Hunter: cu mucegaiul verde întinzându-se ca o pojghiţă. Masa din bucătărie avea un nod pe care îl şlefuise ea însăşi, cu mâna, când stătuse acolo noaptea, mâncând cârnaţi şi resturi de cartofi.

Văzu din nou bucla prinsă cu o agrafă, atârnând pe ceafa cuiva.

— A plecat, ca de obicei. Îmi pare rău, dar nu ştiu unde e, repetă ea, din milă pentru tânărul care stătea la uşă.

Domnul Pardoe (sora de Santis fusese învăţată să folosească numele de botez numai după ce obţinea aprobarea celeilalte persoane, era un întreg ceremonial la mijloc) semăna şi el cu un obiect, unul din lemn, care apărea din senin şi mirosea a nicotină îmbibată cu salivă

fierbinte.

— Dacă nu este în camera ei, nu ştiu ce să vă sfătuiesc.

Ar fi putut rămâne toată noaptea pe veranda bine luminată, oferindu-i non-sfaturi acestui obiect noduros care semăna cu un tânăr; oare cum o fi acea buclă de păr *la atingere*, dacă ar îndrăzni să pună mâna pe ea?

Domnul Pardoe se îndepărta, dar se întoarse brusc, cu dinţii sclipindu-i feroce.

— A sosit actorul?

Râse, fără niciun motiv.

— Sir Basil Hunter? Da, a sosit astă-seară. Mama dumnealui a fost tare emoţionată; cu toţii am fost, se auzi spunând. A luat cina aici, apoi s-a dus la un hotel.

— Pun pariu că Flora a fost încântată să-l cunoască pe marele actor.

— Ei, *abia* dacă l-a cunoscut. Ca să îl liniştească pe acel obiect noduros, adăugă: Iar actorii sunt ca toţi ceilalţi — în esenţă, vreau să spun.

— Da. În esenţă, aprobă el.

Liniştit sau nu, hotărî, în cele din urmă, să plece.

Urmărindu-l cu privirea cum cobora pe cărarea prost luminată, îl strigă.

— Nu uitaţi de cele trei trepte! Sunt periculoase pe întuneric.

În ciuda milei pe care o simţea faţă de el şi a credinţei sale în obiectele obişnuite, ştia că, de fapt, încearcă doar să se ajute pe sine: era ca o femeie aflată în inima sălbăticiei, care încearcă să reţină un străin, numai ca să nu rămână cu desăvârşire singură. Ceea ce şi era, până la urmă. Rămase să culeagă acele dintr-o tufă de rozmarin de lângă verandă. Mireasma nu făcea decât să îi adâncească izolarea.

Începu să plutească în jurul ei o umbră de mânie, care tot revenea, chiar şi la ore bune după plecarea lui. Încercă să o îndrepte împotriva surorii Manhood, pentru că, dacă Flora s-ar fi prezentat la întâlnirea mult sperată, tânărul nu ar mai fi venit acolo, pe pragul de marmură al doamnei Hunter, cu problemele lui noduroase. Sora de Santis intră în casă. Trânti uşa, iar bufnitura sublinie şi mai mult liniştea din casă. Ea aproape că nu trântea niciodată uşi: asta era mai mult ceva ce ar fi făcut Flora Manhood.

Dar iat-o în birou, la câteva ore după plecarea farmacistului, la fel de neloială ca Manhood. Casa nu mai era un altar; iar tu nu mai erai paznicul ei. Se plimbă puţin, fără ţintă, înghiontită de două, trei ori de braţul unui fotoliu din piele, de care se tot lovea. Furia ei era intensificată, pe de o parte, de strălucirea orbitoare a tâmplăriei şi a poleielii dintr-o cameră în care intra foarte rar şi, pe de altă parte, de faptul că trebuia să recunoască faţă de sine că Flora Manhood şi farmacistul ei noduros — dar, fără îndoială, cinstit — nu sunt

adevărata cauză a stării ei de nervozitate.

Într-una dintre numeroasele oglinzi care se găseau de prisos prin casă începuse să se legene „marele crin alb” plantat de doamna Hunter cu o zi înainte: era numai bun de cules. În timp ce el o culca pe spate cu o mişcare lină şi exersată, mintea ei lucra cu febrilitate, se agăţa de fiecare detaliu: pătrundea în porii pielii lui uşor aspre; se târa pe cutele hainelor lui mulate; inspira mirosul de briantină şi de tutun rânced; degetele i se încurcară în părul negru, puţin grizonant (nu ca al unui tată), dezvăluind o porţiune de chelie, pe care nu şi-o amintea, dar care exista, cu siguranţă, pentru că iată, ea tocmai o descoperea.

Mary de Santis fu trântită într-unul dintre fotoliile uriaşe, din piele, care suspină şi se goli de aer, înainte să se muleze după formele trupului ei. Poate că îşi imagina, dar simţea că fotoliul încă e cald. Mirosea a ei. „Mâro, nu ai voie să te atingi de busuiocul [52] pe care l-a sădit tata”. Dar se atinse; îl strivi între degete, iar mirosul lui o invadă, emanând apoi din corpul ei. Era anesteziată de propriul miros de busuioc.

Însă nu complet. Mary de Santis deschise ochii. Acolo unde două plante îşi frecaseră, atât de delicat, frunzele lucioase şi vârfurile de suliţă ale pistilurilor grele de seminţe, se afla acum corpul ei noduros şi singuratic, prins în fotoliul din piele ca într-o capcană şi reflectându-se într-o oglindă care îi distorsiona contururile. Nu mai rămăsese din ea nici măcar „crinul mare” de care vorbise doamna Hunter. Îşi dădu frâu liber furiei. Îşi descheie uniforma şi îşi rupse cămaşa de forţă de dedesubt, ca să-şi elibereze ofrandele cele mai preţioase. Pe care el, sau oricine altcineva, le-ar fi refuzat, şi pe bună dreptate. Deşi bluza îi turtise sânii albi ca nişte cale, râturile lor erau îndreptate în sus, într-un gest acuzator faţă de scroafa-mamă.

În jurul ei zăceau împrăştiate pe covor seminţele de busuioc. Dacă mama avea de gând să o certe, tata nu ar fi făcut-o. Nici doamna Hunter: „Alături de actorie, meseria lui Basil este aceea de a dezamăgi”.

Cu toate că şi Sfânta Mary de Santis era o mare dezamăgire. Îşi auzi pantofii scârţâind în timp ce fugea din camera orbitoare pe care o alesese ca scenă a propriei demascări. Tot drumul pe scări, până sus, balustrada din fier ce o apăra de hăul de dedesubt şi de coridorul de jos o agăţa de fustă, cu spinii ei din oţel. Cu toate că îşi încheiase nasturii, nici nu o mai interesa dacă ajungea în sanctuar dezbrăcată. Dădu năvală în cameră, aşa cum era. Ca măcar să se arunce în genunchi la capătul patului, dacă nu mai putea spera să recâştige ce trecuse până atunci drept sfinţenie. Se trezi cu palmele lipite, cu degetele îndreptate în sus şi împreunate ca un vârf de săgeată, implorând (nu fusese învăţată să se roage) iertare.

Patru

Rochia ei cu model ţipător, cerceii din plastic, în spirală, şi geanta portocalie nu prea contau pe întuneric. Nu că ar fi fost *cu adevărat* întuneric. Noaptea era încă în etapa ei maronie: zgomotul de paşi încă nu se despărţise de corpurile care înaintau cu greutate; încă se puteau distinge mărcile maşinilor, deşi, peste un sfert de oră, totul avea să se topească în nesfârşitul lanţ şerpuitor al traficului. Dacă ferestrele luminate ale caselor dădeau impresia că se află cineva înăuntru în permanenţă, flăcările rafinăriilor de petrol din Botany sugerau alte lumi, alte valori, mai diavoleşti.

Legată de cele pământeşti prin picioarele ei puternice, prin corpul ei feminin, dar puţin cam prea voinic, Flora Manhood ar fi vrut să distrugă ceva în seara aceea. Inspira adânc aerul îmbâcsit de chimicale şi spera să se îmbolnăvească de cancer la plămâni. Se întrebă ce s-ar întâmpla dacă ar lua o piatră de jos şi ar sparge geamul care apăra una dintre acele familii aşezate la masa lor monotonă? Avea să fie bruscată şi ar fi trebuit să se aştepte la o călătorie prin hârtoape în duba poliţiei; pe urmă, Col avea să o scoată pe cauţiune, explicând că el are dreptul să o facă mai mult decât oricine. „Dreptul” incontestabil al lui Col: alţi oameni, printre care numeroase femei, ar fi considerat asta „fidelitate”.

Flora Manhood se aplecă, dar nu pentru a ridica o piatră, ci o sticlă goală care îi stătea în drum. O aruncă spre o fereastră, dar nu cu prea multă forţă; căzu printre tufele de leandru. Fata plecă mai departe, îngăimând ceva, în ghearele unei slăbiciuni care o cuprindea când îi era lumea mai dragă. Existau clipe în care se întreba ce control are ea asupra propriei voinţe, în ciuda cheii pe care o purta la gât, a pregătirii de infirmieră şi a dispreţului pe care îl nutrea faţă de cei care credeau că pot să profite de ea.

Probabil că îi dispreţuia pe toţi cei pe care îi cunoştea, excepţie făcând, poate, doamna Hunter: încă nu reuşise să îşi dea seama de ce nu şi pe doamna Hunter, când îşi petrecea atât de mult timp urând-o pe bătrână. Poate că admira înălţimi la care ea însăşi nu putea aspira. Flora Manhood îşi aminti că ea şi Col văzuseră un documentar destul de plictisitor despre o expediţie montană în care alpiniştii nu ajung niciodată la vârful cel mai înalt; ultimele secvenţe din film, cu un comentariu pe care nu îl mai ascultai deja de ceva timp, arătau piscul învăluit în ceaţă, la început sumbru, de la distanţă, iar apoi, pentru o clipă, strălucitor în bătaia soarelui, orbindu-i pe privitori.

Desigur că era o prostie să o compare cu un munte pe bătrâna aia duşmănoasă, mai mult moartă decât vie, care făcea pe ea în pat, deşi doamna Hunter răzbea uneori din negura senilităţii şi îţi oferea o imagine cu totul diferită. Sperai doar să nu te înspăimânte într-o zi cu o imagine de care te temeai.

La intersecţie, noaptea deveni mai neagră şi sinistră, în ciuda

zgomotului, a traficului, a luminilor. Măcar de acolo nu se mai vedeau rafinăriile; în schimb, fumul de la gazele de eşapament îmbâcsea aerul. Era înfricoşător — se gândea numai la cancer de plămâni. Începu să respire mai superficial, încercând, de fapt, să nu respire deloc, ca să nu inhaleze fumul înecăcios. Pe trotuar, în umbra dintre felinare, stătea la pândă un bărbat care încerca să o agaţe; nu ştia şi nici nu voia să ştie cum arată individul. Iuţi pasul, însă bărbatul o urmărea prin întuneric, mormăind ceva pe jumătate inteligibil. Era străin, ceea ce era cu atât mai rău: străinii erau mai sumbri şi de obicei nebăuţi. Auzi, să se culce cu un străin păros! („Da, Col, am făcut-o, am făcut-o cu ochii deschişi, doar sunt stăpână peste viaţa mea, nu-i aşa? Ştiam toate pericolele, ştiam că e un risc de boli venerice, pe care, de altfel, le-am şi luat — deja am fost diagnosticată cu sifilis.”)

La următoarea intersecţie, măcar scăpase de urmăritor. Dar era într-o stare de agitaţie nemaipomenită. Mergi mai departe, pe acelaşi drum arhicunoscut şi nesfârşit. Ia-o la stânga, apoi a doua la dreapta şi gata, o să fii „acasă”: camera din spate a soţilor Vidler, cu permisiunea de a folosi bucătăria şi alte dependinţe. O să-şi prăjească două ouă. Femeile sunt norocoase: pot să trăiască numai cu ouă dacă e nevoie. Şi brânză. Şi ciocolată. Apoi o baie lungă şi fierbinte, dacă nu face figuri reţeaua de încălzire. Îi plăcea să doarmă: nu se mai sătura de somn; nici de vise. Uneori încerca să îşi aleagă ea visele. Avea să încerce să viseze la Sir Basil Hunter.

La numărul 26 de pe Gladys Street, buna-cuviinţă era ca la ea acasă: arbuştii pitici, tăiaţi în diverse forme, în decorul lor format din verdeaţă şi ciment; poteca pe care doamna Vidler o freca şi o spăla de la poartă tocmai până la prag; cutia poştală, cocoţată în vârful unui lanţ făcut să stea ţeapăn (domnul Vidler, care se pricepea la toate, avea şi o latură artistică). Sora Manhood cotrobăi prin geantă după cheie. Dacă a pierdut-o? Nu conta foarte mult: domnul Vidler avea să îi descuie uşa de la camera ei, curată, dar neaerisită, în care se afla canapeaua pe care o transformase în pat. Domnul Vidler avea să spună „Nu-i niciun deranj, Flo, eşti ca şi fiica noastră”. Domnului Vidler îi zicea Vid, iar doamnei Vidler, Viddie: o pereche pe cinste.

Pentru că amabilitatea poate fi sufocantă, sora Manhood făcu repede cale întoarsă pe potecă şi trecu de cutia poştală, suspendată pe lanţul ei înţepenit. Dar nici vorbă să se ducă la col. Mai bine trăgea puţin de timp hoinărind pe străzi. De ce să te umpli de grăsime sub unghii, de la cotletele lui Col? „Flo, dacă speli grătarul imediat ce se răceşte, nici n-o să simţi că-l cureţi; nu ca atunci când se întăreşte grăsimea pe el”. A, da? Ei bine, momentul ăsta decisiv, în care grăsimea era uşor de spălat, întotdeauna îi scăpa printre degete: mereu se trezea îngropată până la coate în apa murdară a lui Col,

spălându-i grătarul unsuros, în timp ce Col îi punea să asculte Mahler sau îi citea din tot felul de reviste intelectuale păreri care le confirmau pe ale lui. Pe urmă, după ce puneai la uscat prosoapele umede şi împuţite şi te găseai, datorită muzicii, în ceea ce Col numea „dispoziţia potrivită”, făcea „dragoste” cu tine, după cum îi zicea el; şi tu tot „dragoste” o considerai, dar nu îţi venea uşor să recunoşti asta. Dragostea, aşa cum şi-o imaginase ea, nu putea să fie atât de superficială şi de ieftină, sau să miroasă a seu de oaie şi a transpiraţie.

Col îi citise odată gândurile şi îi spusese: „Dacă am sădit un copil în tine, Flo? Atunci chiar că ar fi ceva între noi”. Se panicase de-a dreptul; încercase să îşi aducă aminte dacă luase pastila în mod regulat, dar nu reuşise.

În seara aceea, se panică din alt motiv: pentru că nu mai ajungea odată la capătul străzii aceleia mărginite de căsuţe pentru păpuşi, vopsite ţipător, parcă luându-se la întrecere, care adăposteau fie o amabilitate sufocantă, fie variaţiuni pe tema haosului, pe care Flora o ştia prea bine. Aşa că picioarele ei plesneau asfaltul. Aproape că îşi rupse gâtul încercând să ajungă la Parade: unde, câteva case mai încolo, scria FARMACIE cu litere stacojii. Aproape că se aştepta să simtă deja mirosul de cotlete, pe care Col sigur le arsese din neatenţie, absorbit cum era de lectura lui neică nimeni — Conermooner sau un alt dement cu nume la fel de indescifrabil.

Flora Manhood traversă Parade Street. Avea să se ducă la Snow; cum de nu se gândise de la început? Era normal să ajungă la hotărârea asta: „Verişoara mea, doamnă Hunter, singura mea rudă în viaţă, m-a întrebat dacă n-aş vrea să mă mut cu ea; trebuie doar să mă hotărăsc; Snow Tunks — taxatoare pe autobuz”. Snow putea fi soluţia ideală: la fel de bună ca un bărbat, dar fără dezavantajele cu care vin bărbaţii la pachet.

Tropăind pe asfalt, Flora Manhood se îndrepta prin noapte către Miami Fiats, unde locuia verişoara ei, Snow. Nimic nu recomanda acea stradă, în afară de poziţia convenabilă: aproape de staţia de autobuz, de magazinul alimentar şi de farmacie. Coloanele de la intrare, alb-roşii ca nişte acadele, începuseră să se cojească; ceva — probabil un camion scăpat de sub control — izbise un colţ al clădirii şi dărâmase tencuiala zgrunţuroasă. Chiar la intrare, o lumină fluorescentă pâlpâia în vârful unui stâlp, învăluind toate plantele din ghivecele suspendate prin grădină într-o lumină pâlpâitoare şi bolnăvicioasă.

Dar Flora Manhood aproape că vomita de uşurare: parcă mergea din nou prin lumina albă şi puternică din zilele de demult, când bătea drumul dintre fermele de bananieri. Snow, care era mai mare decât ea, îi povestea cum „Ken Mathews mi-a zis că vrea să fie prietenul meu, dar eu numai pe tine te iubesc, Florrie”. O măgulea pe Flora.

Fusese, şi încă era, foarte ataşată de verişoara ei. Era oarecum comod, intim şi uşor să fie verişoare. Dar amuzant. Ken Mathews era, probabil, prost sau ceva de genul ăsta, ca să vrea să fie prietenul lui Snow. S-a dus chiar şi în Coff's Harbour şi i-a cumpărat un inel cu diamant. Iar ceilalţi băieţi râdeau: lui Snow îi creşteau muşchi în loc de ţâţe. Avea fire albe de păr de când o ştiai. Snow era cu adevărat puternică: cel mai vajnic ajutor al unchiului prin gospodărie; unchiul spunea adesea că niciun bărbat nu va regreta că a investit în faţa lui. O ajuta şi pe tuşica Ei cu caprele; băieţii de la balul de sâmbătă spuneau că încă se simte mirosul de căprior pe Snow. (Oare ce ar spune doamna Hunter despre asta?) Pe urmă, într-o zi, Snowy a hotărât să plece. În ciuda inelului cu diamant, a spus că Ken Mathews ar fi fost o alegere nefirească. Avea să se ducă la oraş şi să îşi găsească o slujbă. Şi aşa a şi făcut. A ajuns taxatoare pe autobuz.

Deşi se hotărâse deja că tu o să fii infirmieră, ca să îţi depăşeşti condiţia şi, poate, să îţi găseşti un doctor sau un alt specialist cu care să te măriţi, mai aveai de aşteptat câţiva ani. Snow a plecat prima, pentru că era mult mai mare decât tine. În noaptea dinaintea plecării ei, v-aţi agăţat una de alta şi v-aţi smiorcăit puţin; n-aţi fost niciodată mai apropiate. Pentru că era încordată, Snow s-a împins cu putere între coapsele tale, lipindu-şi pieptul plat de sânii tăi mici şi moi, ca două perniţe, în timp ce lumina lunii se strecura printre banane, iar şobolanii de Malabar făceau frrt-frrt. Ai plâns, pentru că viitorul era prea vast ca să ţi-l poţi imagina, iar şobolanii aveau să facă aceleaşi zgomote de flatulenţă prin Coff's Harbour mult timp după plecarea lui Snow, şi chiar şi după plecarea ta.

Nu exista lift în Miami, iar pe scările celor câteva etaje părea că au crescut muşchi. La unul dintre paliere, mirosul de gaz era atât de puternic, încât îi dădu Florei noi aşteptări. Deşi nu îi plăcuse niciodată ideea de respiraţie gură la gură, faptul că erau verişoare putea transforma gestul într-unul romantic, ca să nu spunem eroic.

Apartamentul era mic, iar Snow apăru la uşă imediat după ţârâitul soneriei, însă nu înainte de a da la o parte o draperie plisată, ca să se chiorască prin geamul mat şi să vadă cine a venit.

— Ca să vezi! Credeam c-ai murit, Florrie!

Snow ţinea deschisă uşa pătată, din lemn de zadă.

Flora Manhood se enervă.

— Dacă muream, te anunţa cineva. Ai uitat că te-am trecut ca ruda cea mai apropiată?

Snow râse, trimiţând spre Flora o duhoare de gin.

— Corect. Vai, cât mă bucur să te văd, draga mea!

În tot acest timp, Snow Tunks stătea şi zâmbea la verişoara ei, cu ochii mijiţi; asta o scotea şi mai mult din sărite pe Flora, care sperase să găsească altceva. În schimb, dăduse peste genele albe, mirosul de

gin şi burdihanul lui Snow, atât de mare, încât o făcuse să îşi descheie un nasture de la pantaloni când se întorsese de la depou.

Totuşi, trebuia să găseşti o explicaţie.

— Ştiu c-a trecut ceva timp, Snow. Dar mă epuizează cazul ăsta — torţionara aia bătrână… Dar mă gândesc foarte mult la tine, să ştii.

Până la urmă, era o minciună necesară.

Treceau pe sub abajurul cu mărgele roz, cu acelaşi excrement de muscă pe el, prin coridorul îngust, din lemn de zadă şi cu tapet din hârtie.

— Of, Doamne, eu una zic că bătrânii ar trebui incineraţi, zise Snow. De ce s-or mai bucura ei la bătrâneţe? Noi două nu putem să ne plângem, Florrie — toţi ai noştri au murit.

Flora Manhood nu venise să îi vorbească despre moarte; se hotărî să grăbească lucrurile şi să pună întrebarea care o interesa.

— Mă gândeam la propunerea ta… sugestia pe care ai făcut-o… Snow… să mă mut cu tine în apartament. Mai e valabilă?

Snow scoase un sunet ca un râgâit.

— Nu puteam să mă hotărăsc fără să mă gândesc bine înainte, explică Flora Manhood.

Ajunseră în spate, în bucătărie, şi trecură în cealaltă jumătate a camerei, la colţarul la care se lua masa, cu băncuţe tapiţate cu un creton înflorat, care probabil că fusese mai deschis la culoare înainte să se îmbâcsească de grăsime.

— Nu mi-ai dat niciodată de înţeles că te gândeşti măcar să accepţi, spuse Snow. Acum stau cu prietena mea, Alix. Lui Alix i-a plăcut ideea încă de la început. Trebuie să apară din clipă în clipă.

Snow se uită la încheietură.

— E vânzătoare la Parker's… la departamentul de lenjerie.

Snow se uită din nou la încheietura năpădită de pistrui de o parte şi de alta a curelei ceasului.

Îi turnă verişoarei ceva de băut; verişoara nu se dădea în vânt după gin, dar îşi muie buza roz în luciul albăstrui şi unduitor al băuturii.

Flora îşi dăduse seama deja că nu ar fi suportat genele albe ale verişoarei ei, burdihanul revărsat sau nasturele desfăcut. Snow şedea cu genunchii depărtaţi, cum stau bărbaţii, şi cu o ţigară atârnându-i în colţul gurii. Nu mai avea grijă de ea; nu îţi aduceai aminte să se fi comportat aşa pe vremuri, când eraţi acasă, şi nici mai recent, după ce se angajase la reţeaua de transport public. Şi, mai presus de toate, ţi se părea că Snow e geloasă, nu ca un bărbat, ceea ce ar fi fost şi aşa destul de rău, ci cu ce sâmburi de revoltă îi mai rămăseseră de pe urma faptului că se născuse femeie.

— Nu vreau să deranjez pe nimeni, Snow, spuse Flora pe când stăteau pe băncuţa învelită în creton şi îşi muie din nou buzele în gin.

— Ştiu, zise Snow, iar ochii îi fugeau de la încheieturile tale la

braţele tale, la coapsele tale — ceea ce te făcu să îţi tragi fusta mai jos —, văzând poate până în trecut, printre banane, de-a lungul drumului spre casă, scăldat în lumină albă.

— Alix asta… e o prietenă apropiată… adică veche? întrebă Flora.

— E apropiată. Dar n-aş spune chiar *veche*.

— Adică vă ştiţi de mult?

— De vreo două săptămâni.

— Da, nu prea sunteţi prietene vechi.

Flora era hotărâtă să nu arate că e nemulţumită.

— Trebuie să porneşti de undeva, nu-i aşa? mormăi Snow.

Rămaseră tăcute, ascultând frigiderul. Snow era probabil nervoasă pentru că o aştepta pe Alix, care întârzia. Spuse că Alix vine de obicei prima şi pune de ceai: ăsta era obiceiul lor.

Flora se întrebă dacă ar fi putut să o suporte pe Snow în cazul în care Alix nu rezista nici măcar până la sfârşitul lunii. Cel puţin tu ieşeai din tură prea târziu ca să se aştepte să-i faci ceaiul.

Chiar atunci, auziră o cheie răsucindu-se în broască.

Snow izbucni în râs; bucuria o împestriţa întocmai ca o alergie la căpşuni.

— Ea trebuie să fie, spuse Snow.

Alix era o femeie nătângă, molâie, cu pielea atârnându-i pe gât şi cu părul negru strâns sus, în creştetul capului, făcând-o să pară mai înaltă decât era, de fapt.

— Alix a întârziat, Butch, explică ea inutil. Dar ştiu c-o s-o ierţi, nu-i aşa, iubire?

Pe Alix nu o interesa iertarea lui Snow cât impresia pe care i-o lăsa străinei pe care o zărise în casă; pleoapele ei, îngreunate de un strat gros de fard, sau de alcool, se lăsară special pentru femeia străină.

Snow hotărî să se poarte ca un bărbat.

— N-o să batem apa-n piuă toată noaptea c-ai întârziat şi nu e nimic în ibric. Verişoara mea, Florrie Manhood, ne-a făcut o surpriză şi a trecut pe la noi.

— A, serios? Nu mi-ai spus că ai o verişoară. Sau mi-ai spus, Butch?

Cu o grimasă care se voia un zâmbet, Alix se apropie cu paşi mărunţi de sticla cu gin.

— Munceşte? întrebă ea, uitându-se chiorâş la sticlă.

— Florrie e infirmieră calificată.

— *Serios*? Poate ne dă şi nouă nişte sfaturi gratis.

Deşi băuse deja, lui Alix încă îi era sete; trase o duşcă şi, când îşi recăpătă suflul, întrebă, uitându-se în jos, la propriul decolteu:

— În ce spital lucrezi, soră *Manhooch*

Deşi se simţea prea trează şi prea nepăsătoare, Flora îi explică faptul că lucrează la domiciliul clientului deocamdată.

— Asta mi s-ar potrivi mie, Florrie — aşa a spus Butchie că te

cheamă, nu? Numai case una şi una, desigur. Cred că întorci banii *cu lopata* dacă ştii să-ţi alegi pacienţii.

Alix se holba cu atâta intensitate şi concentrare, nu la perspectivele oferite de îngrijirea bătrânilor, ci la ceea ce stabilise că trebuie să fie Flora Manhood în adâncul sufletului ei, încât Flora se uită la Snow, sperând că o să îi ia apărarea; dar verişoara ei se dusese în partea din bucătărie care chiar îndeplinea rolul de bucătărie, şi muta cratiţele de colo colo. Şi cotletele — da, cotlete.

Se aşternuse tăcerea; nu se mai auzeau decât bâzâitul frigiderului şi clinchetul cratiţelor. Deodată, Alix i se adresă lui Snow.

— Nu e frumuşică, Snowie? Verişoara ta cea mică. Dulce.

Dar Snow fie nu auzise, fie se prefăcea că nu a auzit, aşa că Alix îşi făcu drum pe vârfuri până la sticlă, după care se duse la prietena ei şi începu să se frece de ea.

— Doar nu eşti supărată pe mine c-am întârziat puţin, nu-i aşa, Butch? *Scumpo*?

Deşi Alix se freca de spatele lui Snow ca o bucată de brânză pe râzătoare, Snow cojea mai departe un cartof, ţinându-l la distanţă de ea.

În cele din urmă, întrebă:

— Vreau să ştiu cine a fost.

— Nu e ceea ce crezi, oftă Alix în paharul ei. A fost un domn.

— Nenorociţii ăia de fustangii!

— Un client, zise Alix extenuată, netezindu-şi fusta din satin pe coapsele puţin cam durdulii. Trebuie să adopţi o poziţie binevoitoare faţă de clienţi.

— Da? Ce poziţie? Scuipă Snow din colţul gurii.

Alix spuse „Scumpo, cum poţi să zici aşa ceva?” şi, nu mult după aceea, Snow lăsă jos cartoful; se întoarse şi începu să o frământe cu mâinile pe Alix, care se supunea cuminte tratamentului brutal.

Deodată, Snow îşi aminti:

— Hei, am uitat de oaspetele nostru! strigă ea.

Îi mai turnă verişoarei nişte băutură, iar Flora îşi dădu seama imediat că o să fie ceva greu de înghiţit.

— E drăguţă verişoara ta, repetă Alix şi suspină. Încântătoare.

Îşi clăti gura cu nişte gin.

— Cred că e şi sensibilă.

Flora îşi bău ginul pentru că nu avea nimic altceva de făcut, decât să se adâncească în gândurile ei. Îşi dădu seama în curând că aproape toate gândurile îi erau îndreptate spre Col Pardoe: îl văzu golindu-şi pipa aia împuţită; văzu aluniţa ciudată, chiar deasupra părului pubian. Când ajunse să simtă mirosul cotletelor pe care le aruncase Snow pe grătar, deja îl făcuse pe Col să apară în bucătăria plină de femei bete. Ştiind ce îl scârbeşte cel mai tare, începu să le învârtă pe Snow şi Alix.

Femeile ţipară; le plăcea la nebunie; hâţâiau din şolduri de parcă ar fi dansat o rumbă, ca în filmele alea vechi pe care le mai reînviau televiziunile din când în când; în timp ce ţopăiau şi îşi legănau fundurile, începură să flirteze cu verişoara lui Snow, Florrie Manhood. Col stătea chiar acolo, iar gura pe care, în momentele ei de slăbiciune, o considera „acaparatoare”, se crispa din cauza obscenităţilor la care era silit să fie martor.

Avea să-l înveţe ea minte pe col.

Alix crezu că a pus mâna pe un sân, dar, de fapt, întinsese degetele în gol; aproape că pică din picioare.

— *Serios*? ciripi Flora Manhood. Nu-mi spune că sunt cotlete! Preferatele mele!

Apoi se duse şi se aşeză, pentru că celelalte două erau atât de cherchelite, încât nu mai era amuzant să şi le imagineze dănţuind; se bălăbăneau şi chicoteau întruna, pline de alcool până la refuz.

Abia când cotletele începură să miroasă a ars, Snow le luă de pe grătar şi le aduse în jumătatea de cameră în care se lua masa. Părea că uitase de cartofi. Cel pe care îl curăţase se făcuse maroniu de când fusese abandonat lângă chiuvetă, unde puneau lucrurile la scurs.

Snow spuse:

— Cotletele sunt întotdeauna mai delicioase dacă le mănânci cu mâna, ca în mijlocul naturii.

Alix o aprobă, cu gura plină. Era şi mai puţin feminină dacă îi puneai un cotlet în mână. Îi cursese nişte grăsime pe hainele de vânzătoare, din satin. Pleoapele albastre, care îi atârnau ca ale unui papagal bătrân, erau brăzdate de riduri.

Cele trei femei îşi molfăiau cotletele, Snow şi Alix ca pe un exerciţiu necesar după tot acel gin, iar Flora pentru că era tânără şi înfometată.

După ce se linse pe degete şi îşi dădu seama că nu urmează să vină niciun desert, întrebă:

— Spălăm vasele?

Pusese întrebarea de parcă era îndatorirea ei cea mai naturală: oamenii care te iau de bună sunt cei care te obligă să faci tot felul de lucruri.

Alix râse în osul pe care îl ronţăia, iar Snow îngăimă, printr-o ploaie de carne de oaie mărunţită:

— Nu face azi ce poţi lăsa pe mâine! Nu-ţi mai aduci aminte, Florrie, din Tărâmul Bananelor?

— E mai uşor după ce se întăreşte grăsimea, adăugă Alix.

Flora pufni pe nas; se bucura enorm de ceea ce auzea, dar era şi tristă, pentru că femeile acelea ştiau mai bine decât Col ce e de făcut. Observă unghiile lui Snow, roase din came, şi unghiile lungi, bombate, ca de perlă, ale lui Alix; Col îşi tăia unghiile la fel de drepte ca degetele lui groase şi boante. (Deşi nu ar fi recunoscut-o niciodată,

Flora Manhood era fascinată să urmărească degetele boante ale lui Col îndeplinind sarcini obişnuite.)

Snow începuse să caşte, ceea ce o făcea să semene cu o puşculiţă, în timp ce Alix încerca să îşi ascundă căscatul în zâmbete chinuite. Deodată, şi Flora simţi o greutate pogorându-se asupra ei, fără îndoială din cauza băuturii lui Snow şi a cotletelor fierbinţi pe care le mâncase după aceea. Îşi aminti din nou că nu are unde să se ducă, pentru că nu putea să mai facă faţă canapelei extensibile a soţilor Vidler, dar nici patului de o persoană al lui col. Alungă imediat priveliştea care începuse să îi încolţească în minte, pentru că nu era frumos din partea ei să se gândească la aşa ceva: patul imens al doamnei Hunter, după ce plecau cei de la pompe funebre; se văzu trezindu-se în întinderea nemărginită a patului, cu soarele strecurându-se printre draperii; Lottie Lippmann stătea lângă ea, cu micul dejun pe o tavă.

În schimb, lângă ea era Snow Tunks, care zise:

— Fetele muncitoare se culcă devreme.

Alix se strâmbă şi întrebă:

— Rămâne şi verişoara ta în seara asta?

Din moment ce respinseseşi oferta unei găzduiri permanente, poate că Snow nu se gândise la asta, dar tresări sau râgâi la auzul sugestiei.

— N-a ştiut nimeni, niciodată, ce are de gând Flora să facă.

Flora fu precaută.

— Aş putea să-mi petrec noaptea aici, dacă nu vă deranjează, zise ea, bătând cu palma pe creionul îmbâcsit cu grăsime al băncuţei.

Cele două prietene se uitară una la alta.

— Doar n-o să te lăsăm să faci *as tal*

Snow o dojeni cu afecţiune, după care o flancară pe Flora, luând-o fiecare de câte un braţ, şi îşi croiră drum, lovindu-se de tot felul de lucruri, până la un abis negru, care se lumină şi se prefăcu într-un dormitor.

— Câteodată n-ai timp dimineaţa nici să faci patul, spuse Snow în timp ce aranja pernele şi netezea cearşaful.

Alix chicoti.

— Cele mai multe infirmiere, dacă văd un pat nefăcut, se apucă să-l facă; nu se pot abţine, râgâi ea, înainte să se trântească în patul care o ademenea.

Flora mormăi că ea reuşise întotdeauna să se abţină.

Începură toate trei să se dezbrace: Snow, ca o păpuşă din cârpă; Alix, care se lupta să iasă din fusta de satin, dând din picioare de parcă ar fi mers pe o bicicletă; şi Flora, care, din cauza a ceea ce văzuse, hotărâse să îşi ţină sutienul şi chiloţii pe ea. Snow probabil că nu aruncase niciodată o privire în oglindă; în schimb, lui Alix i-ar fi plăcut să ascundă unele părţi, doar că nu avea suficiente braţe. Pe

urmă traseră de tine să te culci între ele, ca o felie de şuncă într-un sandvici. Cele două femei care se foiau lângă ea, una albă şi cealaltă neagră, îi aminteau Florei de nişte găini pe jumătate paralizate de căpuşe.

După ce Snow trase de un cordon, iar dormitorul se cufundă în beznă, femeile deveniră şi mai agitate, şi şi-ar fi unit forţele întru îndeplinirea aceluiaşi ţel, dacă alcoolul nu ar fi fost de partea Florei Manhood: întunericul şi ameţeala înceţoşară ambiţiile celor două femei şi le afectară şi simţul de orientare.

Înghesuită, înghiontită, aproape sugrumată, Flora avea mintea suficient de limpede încât să îşi dea seama că nu aparţine acelei comunităţi a cărnii dezlănţuite. Reuşi să dezerteze şi ajunse, împleticindu-se, în lumina fluorescentă aruncată de felinarul din stradă. Se duse la fereastră şi la ceea ce îşi amintea a fi un fotoliu. Se lăsă să cadă în fotoliu, dar întâi trebui să arunce de acolo un pantof cu toc înalt, îngropat într-un maldăr de haine anonime, între care se instală şi ea, în cele din urmă, pentru a se bucura de independenţa câştigată. Prin comparaţie, era delicioasă şi nelimitată.

Vocea lui Snow se ridică din încordările şi zgomotele înăbuşite ce veneau dinspre pat.

— Ai grijă! Care eşti acolo? Florrie? Alix! Blestematele tale de unghii! Ce crezi că sunt? O fleică?

— Doar tu îmi spuneai mereu c-aş putea să tai şi-un cârlan cu ele.

— Care Carla?

Lumina fluorescentă şi pâlpâitoare desena alte imagini în spatele pleoapelor Florei Manhood.

— Ei? Care-i treaba cu Carla? Deci, n-a fost vorba de niciun client. A fost Carla Abrams! Alix? Aşa e?

Probabil o să alegi un altfel de doctor chirurgii sunt prea temperamentali când o să renunţi la îngrijirea la domiciliu şi o să-ţi scoţi idealurile de la naftalină şi o să te întorci în sistemul public ca asistentă în sala de operaţii acolo găseşti chirurgi numai că număratul tampoanelor poate să devină enervant uneori nu te poţi concentra asupra chirurgului pentru că eşti ocupată cu număratul tampoanelor Sir Sir Archibald Humphrey nu Valentine nu ştii nicio Valentine în afară de valentinele pe care le trimite Col de Ziua îndrăgostiţilor un Daimler negru Jaguarul e prea banal pentru Lady Valentine Parr *Parbury* să nu stai prea aproape când zbori la Admiralty House să iei parte la seminarii în Kuala Lumpur Delhi San Francisco numai absolvenţi de facultate diplomaţi doctori prinţul Philip a pus ochii pe „Lady Valentine nu-ştiu-cum într-o rochiţă subţire şi mulată din piele neagră da parfumul e Shared Secret soţului meu îi place la nebunie da suntem epuizaţi de la atâtea seminarii număratul tampoanelor atâtea responsabilităţi dicţia conduita franceza arheologia nu prea avem timp

să discutăm despre problemele personale decât în Daimlerul izolat fonic iar Sir Valentine nu reuşeşte decât foarte foarte rar să se odihnească”.

Flora Manhood trebui să îşi mişte braţul amorţit. I se uscase gâtlejul. Din Miami Flats se zărea furnalul aprins din Botany. Femeile din pat probabil că ajunseseră la un compromis şi făcuseră pace cu somnul. Se cufundau tot mai adânc în lumea viselor, oftând. Şi Flora la fel.

„Flora?” „Da, Sir Basil”. Nu Sir Archibald Humphrey Valentine nu-ştiu-cum, pe Basil Hunter îl vrei tu, cum ai putut să uiţi, aminteşte-ţi repede detaliile pe care abia ai avut timp să le observi sprâncenele cenuşii ce se întâlneau deasupra cărei culori un ceas enorm curea din piele de crocodil părul turtit costumul stilat de cea mai bună calitate ţi-ai dat seama de asta mototolit puţin la spate de la statul în avion cravata dintr-un material gros de iarnă toată lumea care coboară din avion arată rău „nu-ţi aduci aminte replicile, Flora?” nu nici replicile nici alte lucruri importante ci numai unele inutile „sunt superficială, asta sunt eu” număratul tampoanelor nu te-a înfiorat până în adâncul fiinţei aşa cum o face privirea lui Basil Hunter „crezi c-o să-mi învăţ rolul, Basil?” o actriţă proastă şi mai eşti şi în chiloţi şi sutien Mama Hunter te-ar fi huiduit până te dădeai jos de pe scenă dacă nu ar fi fost o doamnă cât despre Sir fiul ei „dacă te învăţ tehnica, Flora, restul depinde de tine” vine spre tine mai mare decât reclama de pe un panou publicitar apoi se apleacă să te despartă să se uite înăuntrul tău după ceva nu nu nu poţi desigur că sunt acolo toţi copiii şi niciunul al lui ieşind din tine şi împrejurul tău trebuie să îşi dea seama că nu eşti tu actriţa ci eşti jucată de toţi aceşti copii fără identitate fără număr calzi şi mai puternici decât orice le-ai putea spune.

Flora Manhood se trezi în lumina cenuşie a zorilor şi în zgomotul de sticle de lapte goale, răsturnate de vânt. Visase ceva ce nu îndrăznea să îşi amintească, dar amărăciunea din sufletul ei o făcea să îl bănuiască pe Col Pardoe de un oarecare amestec.

Cu sau fără Col, trebuia să încheie prin orice mijloace jocul de-a şoarecele şi pisica cu Snow şi Alix: era cea mai mare prostie pe care o făcuse până atunci. Snow zăcea întinsă pe spate, cu gura ei de păpuşă de cârpă tânjind după aer, iar burta, brăzdată de o cicatrice mai veche, se umfla şi se dezumfla, în reprize lungi. Alix, cu gâtul lăptos dezgolit, un talmeş-balmeş de came, probabil că s-ar fi mulţumit cu o crimă în loc de dragoste.

După ce îşi trase nişte haine peste sutien şi chiloţi, Flora Manhood se furişă afară din apartament fără prea multă bătaie de cap; nici nu se sinchisi de părul ei, deşi avea un pieptene în geantă. În faţa complexului Miami Flats, strada părea de-a dreptul lividă: becul fluorescent încă nu se stinsese, ca să facă loc luminii dimineţii. Flora

mergea repede, dar cu precauţie, de parcă se aştepta să alunece pe ceva: pe una dintre sticlele goale de lapte, lăsate să se rostogolească în rigola murdară. Traversă Parade, evitând să se uite spre stânga, ca să nu vadă firma FARMACIE, şi, nu mult după aceea, ajunse pe Gladys Street, la numărul 26, unde doamna Vidler curăţa treptele.

Doamna Vidler îşi ridică privirea: o creolă voinică, băgată în clăbuci de săpun până la coate.

— Eu şi Vid ne-am face griji pentru tine, dacă am crede că avem de ce.

— De unde ştiţi că n-aveţi de ce? Poate că m-am prostituat cu un soldat la Cross. Flora Manhood era atât de exasperată, încât adăugă, ca să fie sigură de efect: Cu un negru.

Viddie râse la gluma ei.

— A trecut domnul Pardoe pe-aici şi ţi-a lăsat un mesaj.

— Ce mesaj?

Aproape că nici nu suporta să îl audă.

— Ţi l-a lăsat Vid în cameră.

Flora intră şi găsi plicul chiar în mijlocul mesei curate a soţilor Vidler.

Nu avea de gând să îl deschidă imediat, dar îl deschise mai repede decât ar fi vrut, pentru că ce rost mai avea?

„Dragă Flo.
Mă înţelegi greşit. Eu te iubesc cu adevărat.
COL”.

Flora Manhood rămase o vreme pe marginea canapelei extensibile, ferindu-şi ochii, cu degetele-i tremurânde, de pistolul mereu îndreptat, fatalmente, spre ea.

Cinci

Întorcându-se din profunzimile somnului care o strivise şi o chinuise peste noapte şi trezindu-se din nou între cutele moi ale cearşafurilor mult mai tihnite decât ea, doamna Hunter îşi dădu seama că ceva — un fel de transformare — avusese loc la picioarele patului ei. Lumina slabă şi oglinzile prefăcuseră această nălucă primitivă într-o negură, din care se ridică deodată silueta cuiva.

— Soră de Santis — îşi dădu ea seama — ce s-a întâmplat? Doar nu stai în genunchi, nu?

Infirmierei i se tăie răsuflarea; capul acoperit de bonetă îi tremura ca un… nu ca un crin… ca o floare albă de clopoţel.

— Mi-a căzut un ac şi îl căutam.

— Ai grijă. Îmi aduc aminte de un copil — cred că unul dintre copiii familiei Nutley — care a îngenuncheat chiar pe un ac. I-a dispărut în genunchi şi i-a rămas în came timp de câteva săptămâni bune. Într-o

zi, au observat o pată neagră pe piele şi au scos acul cu un magnet.

— Ăsta era un ac de siguranţă, doamnă Hunter, spuse infirmiera şi se ridică în picioare.

Nu credeai povestea cu acul de siguranţă. Doar nu se ruga pentru tine, nu? Pentru chestia aia… sufletul tău; sau pentru o moarte uşoară. E incredibil cât de mulţi oameni insistă că moartea trebuie să fie uşoară şi lipsită de durere, când, de fapt, ar trebui să fie apogeul durerii şi cel mai dificil lucru din lume: doar aceasta e menirea ei.

— Dacă tot v-aţi trezit, să vă fac o frecţie pe spate.

Infirmiera încerca să schimbe subiectul.

— Nu-ţi inventa sarcini inutile.

Pentru că fusese prinsă asupra faptului, răspunse cu o voce gâtuită:

— Voiam doar să vă simţiţi bine.

— Ai putea, în schimb, să-mi scoţi dinţii. Ai uitat de dinţi. Nici nu mă mir. Cu atâţia musafiri… puteam să am nevoie de ei în orice clipă. Dar, pe de altă parte, n-aş vrea să-i pierd în somn.

După ce duse dinţii, infirmiera se întoarse să aranjeze puţin patul. Un gest simbolic, care aproape că nu merita deranjul. Dar îţi dădeai seama că se bucură să facă asta. Cât stătuse în genunchi la picioarele patului, sora de Santis sigur se rugase, dar nu pentru tine, ci pentru sine.

Boneta era atât de ascuţită, încât, tot trebăluind pe lângă tine, aproape că îţi zgârie pielea, făcându-te, în acelaşi timp, să îţi aminteşti:

— *Campanula* e denumirea ştiinţifică.

— A cui?

— A clopoţelului, desigur.

— A, da? Sunt frumoşi, nu-i aşa?

— Mie nu prea mi-au plăcut niciodată. Pe mine m-au atras întotdeauna florile mai spectaculoase, zise ea, râzând. Duşmanii mei — şi unii dintre prieteni — spuneau despre mine că sunt egoistă; cel puţin aşa mi-au zis alţi prieteni şi duşmani.

Infirmiera încerca să găsească ceva amabil, dar sincer, de spus, ca să o consoleze, deşi nu ar fi trebuit să se deranjeze.

— L-ai Wyburd se dădea în vânt după denumirile ştiinţifice. Credea că îi oferă aura de superioritate de care avea atâta nevoie. „Nu ţi-ar plăcea o *Astilbel* E atât de gingaşă… de delicată… şi, în acelaşi timp, comică. Mi se pare că numele ei popular e barba-caprei”.

Râsul doamnei Hunter era cu atât mai răutăcios, cu cât ieşea dintr-un rictus hidos.

— „Marea tragedie a vieţii mele e că n-am reuşit să cultiv *Mimulus* la Double Bay”. Săraca Lai, ce noroc pe capul ei, n-a avut niciodată parte de o tragedie adevărată!

— O să vă treziţi de tot, dacă vorbiţi prea mult.

— Stai liniştită. Pe mine somnul mă trezeşte.

Infirmiera aşeza mai bine abajurul, de parcă i-ar fi fost teamă că lampa ar putea să lumineze camera. Pe urmă dădu să iasă tiptil din cameră. Ce fetiţă prostuţă! Cine merge pe vârfuri n-o să-şi dea seama când se dezechilibrează şi cade.

Dar dinţii te bucurat să scapi de ei deja te îneci te scufunzi e îngrozitor când îţi intră nisip sub gingiile false dinţi nesuferiţi of ce neplăcut ce obositor adevăratele gingii sug şi înghit pe fundul mării nu e nimeni care să vrea ceva de la tine nici bani nici iluminare spune-mi răspunsul spune-mi ce înseamnă spune-mi că mă iubeşti toate fâţâielile alea în jurul tău aşteptând ca răspunsurile să se reverse încet şi revelator dinăuntru nu şi dacă sunt prea dure şi somnul poate stinge lumina „nu poţi să faci focul Betty mi-au îngheţat picioarele mai adu un buştean adu-mi cutia în care ţin corespondenţa Betty o să ardem scrisorile împreună scrisorile de dragoste sunt prea personale nu crezi” „da Alfred dacă aşa vrei tu arde toate scrisorile sunt de acord” ba nu eşti de acord fundul mării e plin de scrisori ude nearse scrisoarea pe care ai păstrat-o atâţia ani dintre toate scrisorile era atât de crudă de neadevărată doctorul Treweek nu l-a plăcut niciodată dar nici pe tine nici nu te aşteptai la aşa ceva numai creştinii îşi iubesc denigratorii e un gest de masochism „nu poate spune nimeni că sunt masochistă” „aveţi dreptate doamnă Hunter Bill nu s-ar fi însurat cu dumneavoastră dacă n-aţi fi ştiut cum să-l ţineţi la respect cu biciul”.

Ah visele împrăştiate pe fundul mării nu întotdeauna ude ca scrisorile vechi se grupează în recife de coral în cupole întregi şi arcade şi lungi culoare arhitectonice care să te înfrunte să te ademenească înăuntru unde lumina este solidă şi privirea din ochii lui din momentul acela poate primul indiciu care mi-a sugerat vreodată că există o transcendenţă.

Stătea lângă bovindoul din capătul salonului din Moreton Drive, în lumina aceea care poate face un vis să pară mai convingător decât realitatea. Doar că era trează. Stătea lângă biblioteca rotativă şi se uita înspre parc; tocmai deschidea scrisoarea care îi fusese adusă. (Doamna Thormber îţi admirase mâinile în timp ce îţi făcea unghiile. Nu era un lux să aduci o manichiuristă acasă, ci mai mult un gest de caritate: trebuia să o ajute cineva pe doamna Thormber, o manichiuristă proastă, dar expertă în linguşiri; poate de abia linguşirile erau luxul în cazul ăsta.)

Elizabeth Hunter a deschis scrisoarea, probabil una plictisitoare, şi a început să citească, ţinând hârtia neinteresantă la o oarecare distanţă:

„Dragă doamnă Hunter.

Vă scriu aceste rânduri în ciuda dorinţei uneia dintre persoanele implicate, deşi îmi dau seama că ceea ce vă voi spune poate părea de prost gust şi de neiertat pentru o a doua persoană…”

A întors hârtia pe verso şi a văzut că e de la doctorul Treweek din Gogong, un bărbat neatrăgător şi în vârstă, care avea mătreaţă pe gulerul sacoului şi obiceiul să tragă vânturi, indiferent cine mai era de faţă. Ce avea de spus doctorul Treweek nu putea fi decât neplăcut, desigur; măcar era pusă în gardă.

„… Pe scurt, trebuie să vă informez că Bill suferă de cancer la ficat şi nu mai are multe luni de trăit. Am aflat acest lucru în timpul unei vizite recente la un specialist din Sydney, despre care dumneavoastră nu ştiţi, pentru că cea mai mare grijă a soţului dumneavoastră pe lumea asta este să nu le provoace altora suferinţă. L-am sfătuit insistent să mă lase să îl internez într-un spital din oraş, dar momentan intenţionează să îşi ducă boala aici, la Kudjeri. Chiar şi cu o infirmieră care să aibă grijă de el — iar deocamdată refuză să angajeze una —, vor există unele dificultăţi, după cum vă puteţi imagina. Menajera este foarte supărată, şi cred că va prefera să îşi facă bagajele decât să accepte responsabilitatea pe care o presupune îngrijirea unui bolnav incurabil.

Aşa se prezintă situaţia. Nu îmi dau seama dacă sunteţi conştientă de altruismul sau de încăpăţânarea soţului dumneavoastră, dar, *din moment ce sunteţi soţia lui*, dumneavoastră vă revine sarcina de a lua anumite decizii importante. (îmi pare rău dacă nu mă puteţi ierta pentru că am aruncat aşa o bombă neaşteptată asupra dumneavoastră!)

Al dumneavoastră.
ROBERT TREWEEK”.

Pe când vestea ieşea dintre filele scrisorii şi se răspândea în jurul ei, deformând imaginea parcului, trimiţându-i fiori şi furnicături pe picioare şi pe braţe, până în vârful unghiilor proaspăt vopsite ale degetelor care ţineau scrisoarea jignitoare (cum îndrăznise să sublinieze cuvântul „soţie”?), a hotărât în inima ei că nu poate să îl ierte prea uşor — sau poate deloc — pe Robert Treweek. La început, de furie şi de groază, aproape că a ajuns să îl considere pe el vinovat de boala lui Alfred. Să fie la mila unui doctor de ţară! Era de aşteptat ca doctorul să atragă atenţia asupra neglijenţei pacientului (invocând altruismul lui, dorinţa de a nu le provoca altora suferinţă etc.) pentru a-şi ascunde propria ignoranţă şi neglijenţă.

Aşa că la început nu a putut să plângă, pentru că era furioasă şi

pentru că filigranul minunat al vieţii ei fusese transformat, pe neaşteptate, într-o încâlceală urâtă, amorfa.

În cele din urmă, a început să plângă. Nu îşi amintea decât expresiile de durere de pe chipul lui Alfred, niciodată momentele lui de veselie. Nici afecţiunea lor reciprocă, ci numai felul detestabil în care îi respinsese unele dintre avansurile mai tandre. Aşezându-se pe patul pe care nu îl împărţea cu nimeni şi care îi oferea o libertate de care îşi spunea singură că se bucură, a încercat să îşi recapete capacitatea de a lua hotărâri. Neputând să facă acest lucru, s-a consolat cu imaginea doctorului Treweek, îndreptând împotriva lui toată furia pe care i-o stârnise explozia bombei trimise de el.

Apoi, pe măsură ce se însera, şi-a lăsat toată mâhnirea din suflet să se reverse. Părea că nu va mai rămâne nimic din ea, femeia nerecunoscătoare, care nu îşi apreciase soţul afectuos.

Uşor improbabil poate dureros ca oul unui rechin bătrânul nu trup ci mai degrabă suflet fragil e prins în vârtej uneori scuipat afară cu anusul în sus (sufletele au şi ele unanus nu sunt lăsate niciodată să uite asta) niciodată separat de grămada de instantanee maronii uneori nuanţate de cordonul ombilical sfrijit încă agăţat de lucrul la ce aspiră da în sfârşit să trăiască dacă trecutul viaţa de vis îi va permite.

Deodată, doamna Hunter pleca spre Kudjeri. Îşi umpluse singură trusa de toaletă din piele de crocodil (agăţându-şi una dintre unghii într-o cataramă) şi un geamantan mai mare, pentru că nu se gândise ce fel de vizită o să fie, ci doar că trebuie să plece. Nici slujnicelor nu a putut să le spună cât timp va fi plecată; avea să îl roage pe domnul Wyburd să le plătească săptămânal dacă va lipsi mult de acasă. Nu a trimis după Lennox — era târziu —, ci a sunat după un taxi care să o ducă la gară.

Pe toată durata călătoriei, a stat înghesuită în colţul ei din compartimentul gol. Tremura de frig, dar nu putea nici măcar să facă efortul de a închide geamul pe jumătate deschis. Tapiţeria mirosea a tunel şi a noapte. Şi-a dat seama că îşi uitase mănuşile şi că mâinile pe care le admirase doamna Thormber în dimineaţa aceea purtau o groază de inele de prisos.

Se făcuse din nou dimineaţă, deşi era încă foarte devreme, când a ajuns în Gogong, la Imperial Hotel. Pe când încerca să trezească pe cineva, îi devenea tot mai clar că ea însăşi e de prisos. Pe de altă parte, Hagerty, hangiul, după ce şi-a revenit din buimăceală, s-a arătat impresionat de sosirea doamnei Hunter. S-a oferit chiar să o ducă pe loc la Kudjeri. Ea însă a răspuns că ar prefera să închirieze o cameră la hotel şi o maşină mai târziu: nu dorea să o deranjeze pe menajera soţului ei, obligând-o să iasă din casă în cămaşă de noapte.

Orele care mai rămăseseră până la ivirea zorilor s-au scurs ca nisipul pe sub pleoapele ei, în timp ce stătea între cearşafurile aspre şi încerca să accepte rolul minor pe care îl juca în viaţă. Părea că un cocoş, un câine şi luna erau, de fapt, personajele principale. Asta până când un cacadu, care se vede că rămăsese neînvelit peste noapte, şi-a unit cârâiturile cu lătratul câinelui şi cântecul cocoşului. S-a auzit un bărbat înjurând de mama focului, în timp ce înăbuşea cârâiturile papagalului; pe urmă le-a oprit de tot. Se auzeau paşi târşâiţi prin grădină. Se auzea cum urina cineva pe o piatră.

Poate că aţipise preţ de o clipă. În orice caz, nu s-a trezit cu adevărat decât când maşina închiriată se apropia de Kudjeri, proprietatea soţului ei, niciodată a ei, deşi, vreme de câţiva ani, ea fusese cea care îi condusese, ca un robot, casa şi hotărâse cum să îi fie crescuţi copiii. Dacă avea vreun loc acolo, faptul se datora numai anilor pe care îi petrecuse, ca fată, în casa dărăpănată a soţilor Salkeld. Aşa că avea într-adevăr un loc acolo: la fel de inevitabil ca râul maroniu ce curgea pe sub sălcii sau ca sângele ce-i curgea prin vine. Aşa că nu putea să nu reacţioneze la vederea acelor bijuterii ascunse — dealurile copilăriei ei. Acelaşi soare, redescoperind focul în rouă şi stâncă, smulgea lacrimi şi o acceptare uluită din nişte ochi pustiiţi.

Maşina a ajuns la alee mult prea repede, strivind tufele de dafin şi ocolind rondul de trandafiri din faţa casei. Alfred ieşise şi te aştepta pe ultima treaptă a scărilor ce porneau de la verandă, de parcă aţi fi stabilit o întâlnire. În orice caz, nu *părea* surprins, ci doar mult mai slab şi mai scund decât îşi amintea. A constatat cu surprindere că trebuie să se aplece ca să îşi îmbrăţişeze soţul. Acest lucru, împreună cu plecarea bruscă a maşinii închiriate, dădea relaţiei lor o semnificaţie aparte: probabil arătau ca doi îndrăgostiţi înlănţuiţi într-una dintre îmbrăţişările convenţionale ale pasiunii; deşi ea ştia, din propria reţinere şi din reacţia fragilă a „iubitului” ei, că fiecare dintre ei voia, de fapt, să îl aline pe celălalt. Rămânea de văzut dacă aveau să aibă timpul sau posibilitatea de a o face.

— E cea mai bună lună a anului la Kudjeri, a zis Alfred, de parcă era prima ei vizită acolo.

— O să văd toate lunile anului, dacă o să-mi dai voie să rămân.

Ca bărbat, Alfred a încercat să ridice valiza mai mare, dar a descoperit că nu mai are forţa necesară. În loc să intre în casă şi să lase bagajele în seama îngrijitorului de cai, aşa cum ar fi fost firesc, au început să se lupte şi să gâfâie, încercând amândoi să înşface mânerul şi transformând o chestiune minoră într-una majoră; valiza trebuia neapărat dusă în casă. Când a reuşit ea să preia controlul asupra geamantanului, au fost salvaţi: Alfred probabil că hotărâse să nu se înjosească din punct de vedere moral, cărând trusa de toaletă, care era

mai mică; ea, în schimb, avea să târască geanta mai mare pe trepte, până sus, chiar dacă avea să-şi rupă braţele cărând-o.

Încă e deschis în zilele de sărbătoare pentru sora de Santis care bagă mâna şi atinge moaştele chiar şi non-călugăriţa aia încăpăţânată sora Flora Pudenda s-a resemnat cu rămăşiţele numai că nu sunt ale mele sunt ale lui Alfred al cărui ficat trebuie venerat nu uita orice duhoare e un semn de sfinţenie mirosul insuportabil de fiecare dată când umplu oala de noapte dacă am noroc mă aflu din nou în braţele DOMNULUI meu a cărui putere creşte pe măsură ce el slăbeşte eu cea vinovată nu voi fi distrusă niciodată nu voi fi curăţită niciodată pentru că păcatele nu ies în ploscă sub forma a ceea ce pereţii numesc „căcat” cel mai mult îmi place hârtia igienică Kleenex soră e mai moale iar unele infirmiere au mâna grea chemaţi-o pe Sfânta Mary de Kleenex ce ciudat că cei iară de păcate veghează peste murdăria altora înţeleg păcatele inacceptabile de care nu poţi scăpa sau poate că nimeni nu e fără de păcat altfel cum ar putea infirmiera de noapte să suporte toate nopţile alea.

În ciuda tenului tomnatic şi a structurii feţei, schimbată, mai cizelată, primele zile au semănat mai mult cu o convalescenţă decât cu o boală. Sau poate că aşa voia ea să le vadă. Alfred niciodată nu vorbea despre boala lui de faţă cu ea.

Doctorul din Gogong venea la ei de două ori pe săptămână, întotdeauna părea nedormit şi avea o privire sticloasă. Se extenua atât de mult, încât ea se întreba adesea dacă nu cumva se consumă din nimic.

Odată, pe când se apropia de birou, unde doctorul steriliza o seringă, a auzit voci. Eldred, îngrijitorul de cai, intrase în casă şi i se adresa doctorului cu o neruşinare cruntă.

— Scuzaţi-mă că vă spun, doctore, dar arătaţi ca o stafie.

Când a ajuns ea la uşă, doctorul Treweek stropea cu seringa spre tavan.

— Nu chiar ca o stafie, dar eşti pe-aproape, a recunoscut el. Mă simt ca dracu’, Eldred.

Îngrijitorul a părut şocat să o vadă pe stăpâna casei şi a fugit ca din puşcă.

Nu a putut să îşi ascundă faţă de doctor amestecul de antipatie, rezervă şi iritare.

— Să înţeleg că are dureri din ce în ce mai mari?

— Da.

A frecat gâtul unei fiole cu o lamă, până s-a rupt.

— O să vă învăţ cum să faceţi injecţii. Probabil c-o să vrea din ce în ce mai des. Dacă vi se pare că se simte foarte rău, puteţi să mă sunaţi

şi o să vin, dar sunt deja extrem de ocupat.

Dispreţul lui pentru ea era evident.

— Sunt sigură că pot să mă descurc şi singură, dacă îmi arătaţi cum se face, a răspuns ea cât a putut de rece.

Îl privea dispreţuitor pe sub pleoapele lăsate, dar efectul s-a pierdut, pentru că doctorul Treweek îi întorsese deja spatele.

După ce doctorul a umplut seringa, ea l-a urmat în dormitor, unde îi aştepta Alfred. Avea o expresie lacomă, misterioasă, care o excludea din ritualul pe doctorul avea să îl execute. Chiar şi aşa, era hotărâtă să fie de ajutor: a tras pantalonii de pijama de pe fesele ofilite, şi nu a tremurat decât când a zărit testiculele sfrijite şi capul vineţiu al penisului zbârcit.

— Foarte bine.

— Ce? Doar nu acum…

I-a dat ei seringa, deşi nu i-o ceruse încă; se aştepta să mai treacă ceva timp până să fie nevoită să facă injecţii.

În timp ce doctorul îi explica tehnica, ea ţinea în mână arma funestă pe care trebuia să o înfigă în carnea soţului. Ideea îi era atât de dezagreabilă, încât aproape că îi venea să vomite.

— Haideţi! A ordonat doctorul. Fiţi sinceră, cred c-aţi făcut lucruri mult mai rele la vremea dumneavoastră!

A izbucnit într-un hohot de râs, eliberând nişte flegmă care îi rămăsese în gât.

Nu s-a simţit lezată, pentru că exista o urmă de adevăr în spusele lui. În schimb, a înfipt acul.

— O să deveniţi expertă, doamnă Hunter, a spus doctorul.

În timp ce ea retrăgea acul, înlocuindu-l cu un tampon de vată, Alfred zăcea cu ochii închişi şi cu gâtul încordat, dar, în aşteptarea alinării, îi dispăruse grimasa de pe chip: poate că tocmai avea orgasmul perfect.

Pe urmă, schimbându-şi tactica şi tonul vocii, doctorul s-a aplecat spre pacientul său şi l-a bătut uşor pe umărul pijamalei îmbibate de sudoare.

— O să te simţi mai bine acum, prietene.

Suna de parcă ar fi vorbit printr-un megafon.

Din nou, doamna Hunter era exclusă; dar numai până când Alfred a murmurat, cu o voce de nerecunoscut:

— Mulţumesc… Elizabeth.

— Nu vreţi să mâncaţi de prânz înainte să plecaţi? L-a întrebat ea pe doctor.

El a primit invitaţia, şi l-a servit ea însăşi, oferindu-i o farfurie cu vită picantă şi salată, după care l-a lăsat să mănânce singur. Îl auzea râgâind de la câteva camere distanţă, iar când l-a condus până la uşă, a înfruntat cu stoicism duhoarea metalică a cepelor murate, pe care

doctorul le devorase prea repede.

— Nu uitaţi să mă sunaţi, i-a amintit el în timp ce se urca în maşină. Fac orice pentru bătrânul Bill.

După cum prevestise doctorul, a devenit, în scurt timp, specialistă în administrarea injecţiilor, însă abia mai târziu, după perioada de „convalescenţă” a bolii fatale a lui Alfred Hunter.

La început, s-au bucurat de luna de miere târzie a sufletelor lor pline de speranţă. Erau foarte grijulii unul cu celălalt şi discutau cu aviditate chestiunile zilnice, în cele mai mici detalii.

— Betty, mâine de dimineaţă să trimiţi pe cineva după Stanilads. Vreau să-l întreb dacă e de părere c-am putea să-l folosim pe Kilgallen. E încă tânăr, ştiu, dar o să fie un berbec formidabil. Mi-aş dori să îi văd puii… dacă o să pot.

La această primă sugestie că s-ar putea să nu ajungă să îi vadă, Alfred a început să tragă de gulerul care şi aşa îi devenise prea larg; un colţ al gurii îi zvâcnea.

I-a adus o pară pe care o culesese ea, special pentru el; scoţând-o din sacoşa de muselină, i-a oferit cu modestie acest fruct enorm, auriu, perfect.

— Nu te tentează? Lasă-mă măcar să ţi-o descojesc, ca să te bucuri de parfumul ei.

Alfred a fost de acord şi, pentru că o iubea, a lăsat-o să îi bage în gură felii subţiri de pară, pe care el încerca să le înghită, în timp ce zeama i se prelingea pe barbişon.

L-a convins pe Eldred să îi bărbierească pacientul. Alfred îl simpatiza; menţionase faptul că ar vrea să îi lase şi lui ceva prin testament. Şi ea se bucura de prezenţa acelui bărbat voinic şi sănătos, chiar dacă uneori aducea cu el miros de grajd sau de lapte, de la vacile de care avea grijă.

„Îţi place…?” era unul dintre jocurile pe care le jucau ea şi Alfred. Era jenant cât de puţine ştiau unul despre altul — cel puţin despre gusturile acelea copilăreşti pe care şi le mărturiseau; dacă sinceritatea lor nu mergea mai adânc, asta era din cauză că aşa ceva nu le-ar fi prelungit relaţia: mai bine să preţuiască lucrurile superficiale în timpul care le rămăsese.

Se făcuse deja toamnă târzie, şi cel mai mult îi bucura venirea serii.

— Roagă-l pe Eldred să mai aducă un buştean înainte să se retragă la bordeiul lui.

După ce îngrijitorul făcea focul şi îşi lua la revedere, ei rămâneau să răsfoiască nişte cărţi împreună.

— Ce bătrânel ciudat eşti! Ai adunat o groază de cărţi în toţi aceşti ani şi n-ai spus nimic nimănui!

— Pe tine nu te-au interesat niciodată cărţile.

Era adevărat; îi convenise să adopte opinia conform căreia a citi

înseamnă a trăi la mâna a doua.

În faţa acestei afirmaţii, nu a putut decât să murmure:

— Am citit noapte de noapte, înainte să adorm. Aş spune că Goethe este somniferul meu cel mai eficient.

A făcut o strâmbătură, ca să susţină explicaţia născocită; dar nu a mers mai departe; iar bunătatea lui nu l-a lăsat să o forţeze să îşi recunoască gusturile frivole.

De fapt, din graba cu care şi-a schimbat imediat poziţia, Alfred părea să se teamă că ea să nu fi luat remarca lui drept o critică pe care el nu intenţionase să i-o facă.

— Aveai o viaţă de trăit. E altfel la ţară… când eşti singur.

Era cel mai amar reproş pe care i-l făcuse vreodată: într-o singură clipă, ea a resimţit nopţi interminabile, încărcate de ger şi de linişte.

Răsfoia o carte cu gravuri şi litografii franceze. Alături de remarca lui Alfred, insistenţa artistului asupra morţii, florile lui de mlaştină şi globii oculari detaşaţi de trup, privind în gol, făceau ca fiinţa ei materială să pară şi mai neînsemnată şi mai efemeră. A dat paginile mai repede, ca să scape de fascinaţia ei încăpăţânată, ajungând la sfârşitul cărţii; dar i-a reţinut atenţia reprezentarea unei fiinţe pe care artistul o numea „monopod”: nu era chipul ei propriu-zis, ci transpunerea lui spirituală — una dintre imaginile acelea care ne privesc uneori din oglinda subconştientului. Spre deosebire de majoritatea monştrilor din carte, această fiinţă pe jumătate peşte, pe jumătate om, nu părea nici aliată cu moartea, nici ameninţată de ea: era prea greu de prins atunci când îşi croia drum prin apele adânci, iar expresia chipului său era un mister; sau purta poate semnele ticăloşiei, ale şireteniei?

— La ce te uiţi? întrebă Alfred.

— Frânturi din imaginaţia morbidă a lui Odilon Redon.

A încercat să îl mulţumească dându-i acest răspuns şi a închis cartea.

Lui Alfred îi plăcea ca ea să îi citească. Erau la jumătatea romanului *Mănăstirea din Parma*, care îi plăcea lui Alfred, după cum spunea el însuşi, „aproape mai mult decât orice altceva”. Plăcerea ei însă se pierdea uneori în pasajele monotone, dar îşi menţinea interesul treaz, ascultându-şi propria voce: atunci când se străduia, citea foarte frumos.

În noaptea aceea, Alfred a început să se uite la ea cu o admiraţie febrilă, până atunci nedescoperită.

— Nu e magnifică? A întrerupt-o el. Ce femeie impresionantă, ducesa de Şanseverina!

— Uneori e cam feminină.

Dacă vocea ei părea uscată, asta era din cauza timpului pe care îl petrecuse citind cu voce tare.

— Presupun că femeile feminine nu prea se plac una pe alta.

Ea, cu siguranţă, nu contase niciodată foarte mult pe prietenia femeilor.

— E altceva, un fel de francmasonerie care le aduce împreună, iar ele simt că trebuie să respecte unele reguli.

Alfred a izbucnit în râs: erau uniţi într-un moment de înţelegere atât de profundă, încât ea s-a dus şi s-a aşezat în genunchi lângă scaunul lui, sărutându-i mâinile în neştire. Era gestul cel mai apropiat de dorinţa carnală pe care îl făcuseră în acele ultime săptămâni. Dar mâinile lui Alfred au rămas reci şi palide.

La puţin timp după aceea, el a spus:

— Bet, dacă nu te superi… o să trebuiască să-mi faci o injecţie astă-seară.

Pe urmă, când puterile l-au părăsit, Eldred îl căra de la etaj până la scaunul lui de jos, din bibliotecă. Şi mai târziu în declinul lui, îl chema ea pe îngrijitor, ca să îl pună în pat sau să îl ridice din aşternut, până într-o zi, când a descoperit că se poate descurca şi singură cu bucata aceea de carne care se împuţina pe zi ce trecea.

Imediat, relaţia lor s-a schimbat. Dacă înainte îl iubise, de data asta îi era milă de el. Nu era milă în sensul convenţional al cuvântului, ci o nevoie emoţională de a se contopi cu acel copil care ar fi putut ieşi din corpul ei de la bun început, o nevoie de a îndeplini în locul lui tot felul de sarcini josnice: să şteargă delicat orice urmă de fecale sau de mâncare lichidă pe care o vomita el imediat ce o înghiţea. Uneori, dependenţa creată în această nouă relaţie o făcea să se gândească la adevăraţii ei copii: pentru ei nu simţise niciodată milă, ei erau închişi în sine şi înarmaţi, pentru urgenţe, cu arme morale formidabile. Dar poate că se înşelase: poate că şi ei avuseseră nevoie de mila ei; poate că astfel le-ar fi câştigat dragostea.

Într-o zi ploioasă, s-a văzut nevoită să abordeze un subiect pe care Alfred încerca să îl evite.

— Mă laşi să le scriu copiilor şi să le spun totul?

— Nu vreau să-i tulbur.

— Dacă o să afle de abia după ce mori, s-ar putea să se supere îngrozitor.

Bineînţeles că nu putea şti cu certitudine ce gândesc copiii ei; nu îşi cunoştea decât propriile gânduri, în care clocoteau remuşcările.

Hotărându-se să nu ia în seamă dorinţele lui Alfred, şi-a asumat sarcina de a le scrie copiilor.

Dorothy, prinsă în chingile unei căsnicii nefericite, a răspuns într-o traducere din franceză:

„Scumpul meu tată.

Poţi să-ţi închipui ce am simţit când am primit aceste veşti cu adevărat şocante. Mă mâhneşte teribil că nu pot face nimic pentru a-ţi alina suferinţa. Eu trăiesc — nici cu folos, nici fericită — la celălalt capăt al pământului şi mă reţin aici anumite obligaţii faţă de cei care au devenit familia mea, prin căsătorie. Pe Hubert îl văd rar; facem cu schimbul între Lunegarde şi Passy. Nu îmi voi îngădui să îmi urăsc soţul, dar, dacă mariajul nostru pare să se destrame, nici nu voi accepta ca cineva să mă acuze că nu am încercat să îl salvez. Prinţesa cea bătrână, scorpia de soacră-mea, abia aşteaptă să se năpustească asupra mea, dar refuz să fiu şoarecele ei.

Aşadar, sper să înţelegi, dragul meu tată, că îmi este imposibil să îmi urmez instinctul şi să vin la tine. Aşa au fost hărăzite destinele noastre, şi, oricât de crud ar fi al tău sau oricât de prostesc ar fi al meu, nu avem ce face, decât să ne rugăm la Dumnezeu să ne izbăvească de suferinţe.

Mă gândesc la tine şi mă rog pentru tine mereu; cu dragoste şi apreciere crescândă.

DOROTHY”.

Basil a răspuns într-un manieră mai apropiată de stilul lui caracteristic:

„Dragul meu tată.

Eşti ultima persoană din lume pe care aş vrea să o consider o victimă a unei nedreptăţi atât de mari: mi te amintesc că pe cel mai bun şi mai generos om de pe pământ. Sunt cu atât mai trist, cu cât, momentan, nu pot să mă concentrez numai asupra suferinţei tale: repetiţiile sunt în toi (avem premiera peste o săptămână, la New Theater, iar eu îl interpretez pe Macbeth). De când am primit scrisoarea mamei, aceasta este — la propriu — prima ocazie pe care am avut-o să îmi analizez sentimentele şi să încerc să răspund cumva. Chiar şi acum, este vorba doar de câteva momente furate, într-o sală de teatru goală. În timp ce o trupă de actori continuă să agonizeze pe scenă, eu stau aici, nebărbierit, nespălat, cu o greutate în stomac din cauza unui nenorocit de sandvici prea gras, pe care l-am înghiţit prea repede; dar am vrut să îţi transmit cât de mult sufăr alături de tine, chiar dacă îţi scriu într-un mod cu totul inadecvat.

Nu prea vorbeam unul cu celălalt, nu-i aşa? Şi totuşi, când mă uit în urmă, simt că exista o oarecare empatie între noi doi. Ah, dacă ar fi să luăm viaţa de la capăt, eu aş alege să trăiesc! Nu să renunţ la viaţă pentru meseria ingrată de a o imita.

Tată, aş vrea să mai stau câteva minute şi să încerc să îţi

împărtăşesc sentimentele în acest moment teribil, dar deja mă cheamă, aşa că nu îmi rămâne de făcut decât să te las, deşi îmi pare sincer rău.

Domnul să fie cu tine!

BASIL

P.S. Nimeni nu îşi poate da seama cât de solicitant este pentru un actor să îl joace pe Macbeth”.

Alfred Hunter a fost bucuros să primească aceste scrisori de la copiii lui.

— Se exprimă frumos, nu-i aşa?

Vocea lui stinsă nu îi cerea lui Elizabeth să îi confirme ceea ce îşi dorea el să creadă: că odraslele lui isteţe erau recompensele supreme.

După ce i-a citit scrisorile, soţia lui era încă prea derutată ca să le poată interpreta singură. Dacă ar fi reuşit să se adune, probabil le-ar fi demontat cu sarcasmul ei obişnuit minciunile atent elaborate; însă, în circumstanţele de faţă, prefera să le accepte răceala sau, în cel mai bun caz, căldura artificială, luând-o ca pe o formalitate impusă de distanţă şi de timpul care trecuse de când nu se mai văzuseră. Cât despre faptul că erau copiii *ei*, îşi amintea de ei ca de nişte senzaţii în pântec, apoi ca de nişte cocoloaşe de grăsime aproape comestibile, minunat de moi, până mai târziu, când se transformaseră în nişte fiinţe cu picioare lungi, ostile, foarte puţin umane, care deja se pregăteau să îşi ia zborul.

Dar lui Alfred i-a zis doar atât:

— Mă bucur că le-am spus. Am făcut ce trebuia.

Încheiase plină de virtute, aşa cum, probabil, se simţea şi prinţesa de Lascabanes.

Pe urmă şi-a dat seama că trecuse etapa scurtă şi minunată în care putuse să îi vorbească soţului ei folosind cuvintele cu sensul pe care îl aveau; de atunci înainte, aveau să fie nevoiţi să comunice prin intermediul pielii şi al ochilor. Era apogeul încrederii reciproce; dar desigur că nu mai aveau nimic de pierdut.

Doctorul Treweek venea din Gogong aproape zilnic. Deşi, teoretic, îi era recunoscătoare, nu putea să treacă peste iritarea pe care i-o provocau obiceiurile lui necivilizate, şi nici să îşi ascundă satisfacţia că reuşise să îi alunge scepticismul. Odată, abia a reuşit să se abţină să îi recomande un leac pentru mătreaţă.

— De-acum poate să se întâmple oricând, a zis el.

Era atât de obosită, încât aproape că nu a simţit nimic când şi-a dat seama că doctorul se referă la moarte, nici măcar atunci când şi-a amintit că e vorba despre moartea soţului ei.

— Sunaţi-mă dacă aveţi nevoie de mine.

Doctorul Treweek abia se mai ţinea pe picioare din cauza oboselii şi — era destul de sigură — a impulsului dat de anumite medicamente.

A răspuns cu o răceală morbidă:

— Doar nu vă aşteptaţi să vreau să împărtăşesc cu altcineva moartea soţului meu. Oricât de puternică a fost prietenia dumneavoastră, cred că eu am întâietate.

A fost de ajuns să arunce o singură privire la spatele plin de mătreaţă al domnului Treweek şi imediat a regretat ce spusese.

— Să nu credeţi că nu sunt *cu adevărat* recunoscătoare, doctore, s-a văzut forţată să adauge.

El a ridicat din umeri şi s-a dus la maşina murdară de noroi.

— Treaba dumneavoastră. Unora le e frică.

Ei nu îi era frică, nici de ce se putea întâmpla, nici de momentul când avea să se întâmple. Lumea o acuza că este insensibilă. Dar nu era: ea lua parte la un mister teribil, la care puţini aveau acces; se putea spune fără teamă de greşeală că funcţiona din respect, mai ales pentru acel suflet care abia mai pâlpâia, dar numai din punct de vedere fizic, şi care avea să o iniţieze.

În noaptea cu pricina, s-a trezit din somn nu din cauza sunetelor morţii ce veneau din camera alăturată, ci din instinctul care îi spunea că trebuie să ia parte la o transformare miraculoasă. Şi-a înşfăcat halatul de casă şi a intrat în grabă în camera lui Alfred.

Iată-l pe soţul drag al cărnii ei, care părea că o aşteaptă să vină în patul lui. Numai că ochii lui sugerau că, de data asta, ea e cea care trebuie să preia iniţiativa. Aşa că şi-a pus mâna, cât a putut de blând, pe obrazul lui palid.

Imediat, gura lui Alfred Hunter, cu buzele parcă acoperite de o promoroacă, s-a deschis larg şi a rostit „De ceea?”, înainte ca ultima sclipire din ochii lui să se stingă.

Şi-a petrecut restul nopţii împleticindu-se printr-un labirint de camere, târând după ea capotul în care se înfăşurase în grabă şi care o făcea să pară strâmbă, din cauza mânecilor inegale. Mişcarea o salva. Se întrebase de multe ori până atunci cum o să se poarte ca văduvă şi se vedea bucurându-se de o viaţă tihnită şi respectabilă. Deocamdată însă nu era nici văduvă, nici soţie, nici măcar femeie. Nu suporta să se gândească la „Alfred”. Pentru o clipă sau două, şi-a înmuiat degetele de la picioare în Iad şi s-a forţat să îşi amintească toate trupurile bărbaţilor pe care îi târâse în patul său ca să se lupte cu ei: „amanţii” săi.

Spre dimineaţă, şi-a zărit reflexia într-o oglindă şi s-a trezit faţă în faţă cu *Doppelgängerul* ei: îmbătrânită, ciufulită, răvăşită, cu ochii holbaţi de la atât privit în adâncul sufletului ei, în direcţia unui orizont care încă nu i se dezvăluise.

— Doamne, arăţi ca o sperietoare! A zis ea cu voce tare.

Cineva — o infirmieră? — o ţinea de încheietură: femeile astea îţi iau pulsul încontinuu sau sau

— Ce s-a întâmplat, doamnă Hunter? Aţi avut un vis?

Atunci ţi-ai dat seama, nu după voce, ci după atingerea degetelor, că e Mary de Santis, dar nu în calitatea ei de infirmieră: încerca să se revanşeze pentru o greşeală.

— Nu visam… trăiam, zise doamna Hunter, abia răsuflând. Alfred tocmai a murit. O să trebuiască să-l sunăm pe doctorul Treweek. Nu vreau să fac asta. Una e să ştii, alta să spui.

— Staţi liniştită şi o să treacă toate visele urâte, o sfătui sora de Santis.

Era un sfat practic, până la un anumit punct. Frunza de palmier pitic de lângă tine se zbătea ca bătută de un ciclon; dar cei aflaţi la nivelul mării, printre care şi Mary de Santis, nu puteau înţelege niciodată că acesta e doar un aspect fizic al furtunii: numai tu trăiseşi o experienţă transcendentală, datorită acelei vizite pe insula soţilor Warming. Mai era şi danezul lui Dorothy. Poate că danezul ştiuse să vadă sfinţenia şi pacea din ochiul furtunii, dar pentru Dorothy cea plictisitoare, care fugise de pe insula Brumby de furtuni care nu existau decât în închipuirea ei, viziunea danezului păruse doar imaginea fascinantă, dar îngustă cu care te alegi dacă te uiţi prin celălalt capăt al telescopului. Dorothy nu ştiuse cum să se folosească de danezul ei.

— Sau crezi c-ar Flo pierdere de timp să-l sunăm pe doctor? Nu ne-ar ierta-o niciodată. Treweek se teme de gingăşie.

— Nu ştiu nimic despre doctorul Treweek, răspunse infirmiera. Dacă trebuie să sunăm pe cineva, îl sunăm pe doctorul Gidley.

— Gidley?

— Nu el e doctorul dumneavoastră preferat? Cel pe care l-aţi ales personal?

— Gidley cel gras şi bleg! zâmbi doamna Hunter. Dacă te-ai uita, ai vedea că are ceară în urechi. Treweek, în schimb, e bărbat: odios, urât, murdar — toate petele alea de mâncare — şi mătreaţa… Dar e chinuit. Cred că Treweek a suferit mult la viaţa lui. De-aia înţelege. Ceea ce nu înţelege însă e că el are o minte autentic masculină: de aceea nu îmi poate ierta slăbiciunile de femeie.

— Nu vă agitaţi, doamnă Hunter. E dimineaţă.

— Ştiu că e dimineaţă. Doar am măsurat noaptea oră cu oră.

— Haideţi să vă aduc trandafirii. Cum s-a luminat afară, am ieşit în grădină şi i-am cules cu mâna mea. Sunt atât de mulţi!

— Ah… trandafirii… da.

Lăsându-şi pacienta să doarmă, sora de Santis se forţase să mai coboare o dată în adâncurile întunecate ale casei, unde îşi trădase

meseria nu cu mult timp în urmă. Trecuse pe lângă birou: luminile încă aprinse umpleau camera cu amintiri orbitoare. Dăduse să intre şi să le stingă, dar se răzgândise şi se dusese să aducă o cârpă ca să şteargă o băltoacă pe care nu o observase menajera atunci când strânsese carafele şi paharele. Sora de Santis se gândea că, dacă ştergea apa vărsată, putea să îşi alunge măcar poftele trupeşti, dacă nu şi ruşinea. Probabil că nu avea să i se îngăduie să uite acest lucru; mai ales dacă doamna Hunter, într-un moment de viclenie, avea să dibuiască motivul pentru care se aruncase ea la picioarele patului, într-un moment de panică. Deocamdată însă, ferindu-se de alte capcane, de mirosul de fum de ţigară, de whisky şi de piele, sora de Santis se plimba nepăsătoare printre ele.

S-a întors în bucătărie. Era tura doamnei Cush, iar infirmiera de noapte o începea uneori în locul ei. Doamna Cush, femeia de serviciu, suferea de varice, de o tuse ca de fumător, de palpitaţii, de metehnele unui soţ epileptic şi de logoree. („Eşti o prietenă pe cinste, soră Mary, nu ştiu ce ne-am face fără tine: doamna Hunter, Lottie, oricare dintre noi. Îţi vine să crezi, soră, tata a luat-o razna iar marţi seara, s-a urcat pe sobă, cât m-am chinuit cu Donald şi Mavis să-l dăm jos, în cele din urmă a căzut de acolo, şi e atât de greu, e puţin dus cu pluta. Îţi vine să crezi, soră, l-a muşcat de deget pe Donald, eu iau calmante încontinuu de atunci. Săracul tata, ce vânătăi avea, of, soră, nici nu pot să mă uit la ele! Mavis m-a dus la film ca să mă mai înveselească, dar nu era ăla cu peisaje frumoase şi muzică minunată, era despre nişte marinari blocaţi într-un submarin. După aia, Mavis mi-a făcut cinste cu un coniac şi un gin sec la Ladies Lounge din

Lancaster; apoi ne-am dus acasă, soră Mary, pentru că trebuia să punem de ceai.”)

Dacă sora de Santis dorea cu adevărat să o răsplătească pe femeia de serviciu pentru unele dintre nedreptăţile prin care trecuse, era, totuşi, conştientă că aceste acte de milostenie ar putea foarte bine să fie şi tentative viclene de a-şi lumina propriul întuneric, prin intermediul unor munci neplăcute. În dimineaţa aceea, după ce şi-a dat jos uniforma, s-a apucat să frece bucătăria. La început a lucrat cu mişcări largi, împroşcând peste tot apă cu clăbuci, pe care apoi o aduna cu mopul şi o storcea înapoi în găleată. Lumina electrică încerca să o linguşească: oriunde îngenunchea ea, linoleumul strălucea; braţele, umerii ei păreau şi erau puternici şi albi; sutienul rupt (din întâmplare) le oferea sânilor rotunzi mai multă libertate de mişcare. Freca întruna, tulburând liniştea nopţii, însă fără a strica relaţia dintre ea şi întuneric. Ca o emanaţie a nopţii, putea să se reverse ca apa şi apoi să se întoarcă în profunzimile ei tainice. Dacă exista ceva narcisist sau senzual în comportamentul ei, reuşea totuşi să nu cadă în păcat, amintindu-şi precedentul stabilit de tatăl ei ratat şi

de fibrele care o legau de ţinta umană a dăruirii ei.

Când Mary de Santis a ajuns, în patru labe, la spălător, începuseră să o doară umerii, îi amorţiseră genunchii, iar penitenţa îşi pierduse orice urmă de splendoare. Se vedea ca o eternă novice, trebăluind în celula aceea îngustă, lovindu-se de pereţi de fiecare dată când o apuca într-o direcţie greşită; dar încercările ei — la fel ca toate celelalte izbucniri de stângăcie disperată — păreau experienţe necesare în ochii celor inocenţi. Numai doamna Hunter înţelegea; poate că tata recunoscuse, reflectate într-o piele albă spre sidefiu, propriile eşecuri şi propria îngăduinţă. Desigur că mama avea relaţia ei specială cu sfinţii, care o împiedica să vadă păcatele celor pe care îi iubea.

Penitenta s-a lovit cu capul de o stinghie ce susţinea unul dintre rafturile spălătorului. Sânii grei s-au legănat şi pe urmă s-au liniştit din nou. Apa cenuşie, care deja nu mai avea baloane de săpun în ea, i se îmbibase în ciorapi, la genunchi. S-a ridicat greoi, şovăind din cauza schimbării de atitudine, şi s-a trezit uitându-se năucită într-un vas cu ulei, în care se reflecta o lumină.

Lumina plutea şi se legăna, însă nu din cauza becului electric: infirmiera a văzut prin grilajul ferestrei că se făcuse ziuă.

După ce şi-a pus uniforma şi şi-a aranjat boneta pe cap, luând din nou înfăţişarea unei femei ordonate şi profesioniste, infirmiera s-a dus să îi mai facă o vizită pacientei. O adiere slabă ridica uşurel perdeaua colorată de lumina cenuşie a dimineţii. Bătrâna gâfâia şi mormăia, într-una dintre etapele mai liniştite ale somnului. La un moment dat, buzele i s-au întredeschis, iar cuvintele s-au eliberat dintre gingiile înţepenite:

— Numai spini. Boboci neînfloriţi. Gerul ăsta interminabil…

Cu o mişcare extraordinară, cu oasele trosnindu-i, a ridicat mâna ca să îşi dea la o parte o şuviţă de pe frunte.

— Să vă vorbiţi frumos în tăcere.

Pe urmă a scos un suspin, învăluindu-se în intimitatea pe care o preţuia atât de mult:

— Draga mea tăcere…

Infirmiera a recunoscut liniştea care se instalează atunci când noaptea e pe sfârşite; lumina, abia descâlcită din caierul negurii, se întindea peste parc; la poalele dealului pe care trona casa plutea un nor de trandafiri, nu cu boboci neînfloriţi, ca în visul lui Elizabeth Hunter, ci cu buchete întregi, aflate la apogeul frumuseţii lor.

După ce a căutat foarfecă de grădină şi coşul împletit sub chiuveta din cămară, Mary de Santis a ieşit în grădină. Stropi de rouă îi acopereau mâinile, prelingându-se de pe frunze; pâlniile din seara trecută se strânseseră în falusuri încreţite; iarba avea o prospeţime pe care şi-o pierde atunci când devine gazon, încurajată de riturile senzualităţii inocente la care era invitată să participe, infirmiera a rupt

o frunză, a supt-o şi, în cele din urmă, a muşcat din ea, ca să ajungă la acreala suculentă dinăuntru. Nu a venit nicio pisică să îi conteste dreptul de proprietate asupra acestei enclave spirituale; trecea mai departe, scandalos de fericită, frecându-se de scoarţele aspre ale copacilor, strecurându-se printre ramurile pline de rouă. Când reproşurile conştiinţei încercau să o înfrâneze, îşi adormea remuşcările într-un mod convingător, invocând tributul în trandafiri pe care se vedea oferindu-i-l lui Elizabeth Hunter.

De îndată ce a ajuns la tufele de trandafiri, a început să smulgă florile ca o capră flămândă. Rouă stropea totul în jurul ei. Spinii o înţepau. Se clătina pe tocuri, atunci când nu i se afundau în îngrăşământul natural format din frunze moarte şi pământ îmbibat cu apă. Nu putea face nimic în privinţa viermilor, care îşi etalau frenetic goliciunea rozalie: era prea preocupată de pofta ei vicioasă de trandafiri. Când s-a aplecat să taie tijele, nu numai parfumul, ci înşişi bobocii ascuţiţi păreau să îi intre în nările avide, în timp ce florile ce se scuturau în atingere cu hainele ei cădeau înjur pe pământul nepăsător, formând cocoloaşe de bej, pete de roz tare şi trandafiri trandafirii delicaţi, în formă de inimă.

Respirând adânc, tăind din inerţie aerul cu foarfecă, a ajuns la marginea tufei şi şi-a pus pe braţ coşul îngreunat de comori. Lumina se revărsa printre copacii dimprejur, transformând grămada de petale de trandafir înapoi în rouă, lumină şi culoare pură. S-ar fi întristat la gândul că propria dihotomie de carne pământească şi suflet ce tinde spre absolut nu putea fi descompusă atât de logic; însă zgomotul de paşi pe trotuar a tulburat-o, scoţând-o din transa în care o adânciseră trandafirii.

Un bărbat cu ochi iscoditori şi cu un chip întunecat şi brăzdat de riduri adânci a întrebat-o cum să ajungă pe Enright Street. Deşi se uita atent la ea, nu părea deranjant de insistent. Ea cunoştea strada şi l-a îndrumat cu o grijă pe care păreau să o impună ora matinală şi detaliile ei splendide; omul o asculta concentrat, urmărind indicaţiile, dar şi uimit întrucâtva de silueta ei încadrată de trandafiri.

După ce a sfârşit explicaţiile, bărbatul a zâmbit şi i-a mulţumit. Zâmbeau amândoi, din motive diferite, dar identice. Judecând după cizmele lui modeste, care scârţâiau la mers, dar şi după privirea spăsită, infirmiera bănuia că e străin nu numai de locurile acelea, ci şi de ţară cu totul. Şi-a amintit de propria naştere şi de copilăria petrecută în străinătate; indiferent dacă omul ghicise asta sau nu, dădea impresia că recunoaşte în ea o aliată.

Făcând un gest cu capul spre boneta ei, străinul a întrebat din senin:

— E cineva bolnav?

— Nu chiar. Aici stă o bătrână de care trebuie să avem grijă.

— Cât de bătrână?

— Nu ştim exact. Nu cred că mai contează, odată ce ai ajuns la o anumită vârstă. Deja nu mai eşti propriu-zis o persoană: semeni mai mult cu un bec electric care se aprinde şi se stinge, şi poate, dacă ai noroc, o să arunci o rază de lumină asupra unui lucru pe care nu l-a observat nimeni până acum, nici măcar tu. Cel puţin aşa văd eu lucrurile.

De fapt, nu văzuse niciodată lucrurile aşa; dar ora matinală şi publicul ei, format dintr-un singur străin simplu, o îmboldiseră să vorbească astfel.

Străinul părea să încerce cu adevărat să vizualizeze imaginea pe care i-o descrisese. Apoi i-a zâmbit larg, iar ea şi-a coborât privirea pentru a-şi ascunde plăcerea, observând deodată că pantofii ei albi sunt acoperiţi de noroi.

Infirmiera şi-a reamintit îndată de îndatoririle ei.

— Trebuie să intru în casă, a spus ea stingherită, aproape cu brutalitate. Pacienta mea s-ar putea să aibă nevoie de mine.

Cizmele elegante ale bărbatului s-au pus şi ele în mişcare, cu un scârţâit.

— Da. O să plec şi eu.

Privirea lui o părăsise deja; dar deodată s-a întors, de parcă ar fi trebuit să o oblige să recunoască ceva, chiar în ultimul moment.

— Ti ximairoma kănomay!

Cuvintele i-au vibrat în timpane şi i-au gâlgâit prin vene. Deşi nu le cunoştea semnificaţia, îi răsunau în cap, cu vocea mamei sale. Tot drumul pe cărare, pe scări, până în casă, îi revenea în minte un murmur melancolic: de cuvinte, de clopote şi de voci de femei care fie se bucurau, fie se tânguiau, nu îşi mai dădea seama exact.

Plăcerea şi confuzia provocate de această redescoperire parţială a trecutului a început să se amestece cu teama că pacienta ei ar putea fi în pragul unei crize. Sora de Santis nu a avut timp decât să îndese trandafirii într-un ulcior uitat pe lavabou, în baia din lemn de mahon, fără să mai ia în seamă zgârieturile de la spini. Apoi a intrat în grabă în camera pacientei sale. Chiar în acel moment, relicva aflată în grija el fu aruncată afară din adâncimile infernului în care se afundase şi abandonată pe ţărmurile realităţii.

Luându-i pulsul, care era destul de bun, infirmierei i s-a făcut frică, într-un mod iraţional şi complet neprofesionist.

— Ce s-a întâmplat, doamnă Hunter? Aţi avut un vis?

— Nu visam… trăiam. Alfred tocmai a murit, suspină doamna Hunter.

Oricâtă milă ar fi avut pentru pacienta ei, sora de Santis nu se putea concentra decât asupra vorbelor străinului.

— Să-l sunăm pe doctorul Treweek… gâfâia doamna Hunter.

— … Pe doctorul Gidley… se auzi sora de Santis spunând; apoi,

disperată: Haideţi să vă aduc trandafirii. Cum s-a luminat afară, am ieşit în grădină şi i-am cules cu mâna mea. Sunt atât de mulţi!

— Ah… trandafirii… da.

Infirmiera se repezi să aducă ulciorul ciobit de pe lavoar. Trandafirii splendizi îşi împrăştiau rouă, lumina, culorile şi parfumurile peste cearşafuri, până spre nările încordate şi ochii opalini ce priveau din mijlocul măştii aceleia de hârtie.

— Priviţi!

Mary de Santis uitase.

— Da, Mary, văd… trandafirii noştri, răspunse Elizabeth Hunter.

Şi deodată Mary de Santis auzi, rostite de glasul mamei ei, cuvintele pe care nu le înţelesese atunci când le spusese ţăranul imigrant: „Ce răsărit minunat!”

Chiar era minunat: trandafirii scânteiau, fermecau, ameţeau, ţopăiau, etalându-şi carnea pământească, într-o tentativă onorabilă, dar eşuată, de a propaga supremul.

— Da… trandafirii noştri, repetă Elizabeth Hunter.

Mary de Santis interpretă aceste cuvinte ca: noi, perfecţionistele arogante, sau pseudosfintele, o să fim salvate de metehnele noastre, pentru a înfrunta nenorociri mai mari.

Şase

Când o întâmpinase pe prinţesă, preşedintele clubului sublimase că îi pregătise o cameră veselă. Madame de Lascabanes bănuia că aşa este; dar cretonul înflorat (verde cu bej) şi reproducerea după un peisaj cu eucalipţi stilizaţi într-un mod îndrăzneţ nu făceau decât să agraveze boala străinătăţii, de care suferea ea. Era acolo şi un telefon alb, care o intimida îngrozitor; dacă începea să sune înainte să fie pregătită să îi facă faţă? Se simţi mai bine când lucrurile ei, pe care le strânsese din Moreton Drive dragul de Wyburd, fură aduse la parter, fie şi după o întârziere destul de lungă. Simpla operaţiune de despachetare a pastei de dinţi îi calma nervii; între timp, ceruse de la o menajeră o pastilă pentru durerile de cap. Da, se simţea mai bine.

Doar dacă nu i se amintea de faptul că fugise din locul în care îşi dorea, dar se temea să se afle: menajera aceea cu un aer necioplit şi nemţesc; şi capul mumificat al Sfintei Clara, pe care Hubert insistase să îl viziteze: *elle a quand même une influence extraordinaire*[53] lucru pe care franciscanul gelos îl dezminţea, spunând *vous savez c’est une tête quelconque que les sœurs se sont procurées pour en tirer profit*[54]. Singură în lift, în drum spre salonul în care urma să ia cina, Dorothy de Lascabanes se smiorcăi un pic, gândindu-se la biata ei mămică.

În sala de mese domnea discreţia, şase sau şapte doamne pudrate îşi coborau pleoapele asupra puiului la cuptor sau a compotului de mere şi se prefăceau că nu mestecă, în timp ce o slujnică bătrână, într-o uniformă albă şi apretată, o conducea pe invitată de onoare la masa

ei, de unde se aştepta să se impună. De fapt, în loc să se impună, Dorothy Hunter se expuse: stătea singură, cu tacâmurile ei şi aranjamentul de trandafiri Regina Elisabeta. Îşi răsfiră degetele deasupra tacâmurilor, de parcă s-ar fi pregătit să cânte la ţambal, şi rămase privind în gol.

— Biata de Madge, ce obosită e, zise una dintre doamne, odată ce atmosfera reveni la normal.

— Aşa este, aprobă interlocutoarea ei. Din cauza umidităţii. Iar Madge e prea generoasă cu timpul şi energia ei.

Poate pentru a evita vreun astfel de impuls în sine, cea de-a doua doamnă adăugă un minimum de garnitură la furculiţa în care era deja înfiptă o bucată mare de piept de pui şi le muie pe amândouă într-un strop de sos.

Văzând probabil acea furculiţă plină, o a treia doamnă, fără nicio legătură cu primele două, fu împinsă la un gest nesăbuit şi dădu pe gât o lingură de compot de mere. Începu să tuşească. Tuşea şi tuşea, fără oprire. Hotărâtă să ignore această neplăcere, Dorothy Hunter fu fascinată să vadă ceva ce semăna cu nişte bule de sirop apărând pentru o clipă la nările doamnei; cele două bule fură trase repede înapoi.

Ah, de-ar fi mămica aici, „la club”, să comande pentru tine! Şi dacă făceai şi tu bule la nas după ce îţi beai siropul, sau dacă stropeai cu sos manşeta impecabilă a bătrânei menajere?

Sau dacă ţipai?

Când slujnica se apropie cu meniul, Dorothy abia dacă aruncă o privire asupra lucrurilor pe care nici măcar nu putea să le citească; îşi uitase ochelarii în cameră.

— Ştii ce aş vrea cel mai mult? Dacă nu e un deranj prea mare şi dacă aveţi aşa ceva. Aş vrea un cotlet de oaie gros şi savuros. Şi să fie mai în sânge.

— Da, milady, desigur, o să întreb.

Slujnica părea îngrozită; probabil că auzise undeva de reverenţe, dar nu avu curaj decât să încline din cap.

Membrele clubului îşi ridicară capul din farfurie, ca nişte vaci deranjate de ceva.

Prinţesa de Lascabanes nu reuşise să fie la înălţimea titlului: de când îi venise ideea şi până făcuse comanda, sau poate chiar mai demult, după ce schimbase avionul la Bangkok, *le mutton chop* îşi pierduse conotaţiile exotice. Lui Dorothy Hunter nu îi mai rămânea decât să rememoreze silabele mormăite ale gafei pe care o făcuse. Nu o ajută faptul că îşi aminti cum ţinea un cotlet înfipt într-un băţ, deasupra unor tăciuni, şi cum spunea, cu un accent mai puţin evident, dar cu o voce sinceră, de fetişcană: „Nu, tati, nu e ars, e doar puţin pârlit, aşa e cel mai delicios!”

Deşi cele mai multe membre ale clubului părăsiseră salonul, vreo două rămăseseră special ca să vadă slujnica servindu-i cotletul prinţesei Nu ştiu-care: una din familia Hunter din Gogong, închipuie-ţi!

Prinţesa îşi pierduse deja orice urmă de poftă de mâncare. În orice caz, când fu adusă, carnea era prea roşie şi prea grasă: *en effet écœurant ce chop australien*[55]; ar fi uns-o la suflet pe răposata ei soacră să afle asta.

După ce mâncă o înghiţitură de creson călduţ şi bău un pahar cu apă, Dorothy dădu la o parte cotletul mutilat.

— Mulţumesc, nu mai vreau nimic altceva.

Îi zâmbi slujnicei, rugând-o, în acelaşi timp, din ochi, să nu o spună nimănui.

Cafeaua băută în salon nu putea fi decât un chin şi mai mare decât cina luată în sala de mese. Nu ştia unde să se aşeze mai bine: nici prea departe, ca să nu pară jignitor la adresa celorlalţi, dar nici atât de aproape încât să poată fi abordată de cineva. În cele din urmă, urcă cele două etaje până la patul ei, unde epuizarea o părăsi repede, şi rămase acolo pentru tot restul nopţii, îşi petrecu timpul citind din *La Chartreuse de Parme*, pe care o cunoştea foarte bine, şi recapitulând motivele pentru care se întorsese în ţară. În consecinţă, toate imaginile familiare o alinau: de exemplu, tubul de pastă de dinţi franţuzească ce era, vai, pe terminate sau un avocat de familie destul de plicticos. Se agăţa de orice putea fi considerat un refugiu, dar fu obligată până la urmă să se judece singură.

Hai să fim sinceri: m-am întors ca să storc o sumă mare de bani de la o bătrână care se întâmplă să îmi fie şi mamă, pe care uneori o iubesc cu adevărat, dar pe care am şi urât-o (Doamne, cât de mult!), sau poate că îmi va fi iertat, dacă nu voi reuşi să obţin banii prin linguşeli, să o intimidez până mi-i dă, mai ales pentru că ea a fost cea mai mare tirană din lume şi aminteşte-ţi de vizita odioasă pe insula aia cu marea de jad jadul gri este mai discret decât verdele, numai că mama se gândise la asta înaintea ei „Insulele astea din Pacific au ceva atât de banal, încât e comic nu credeţi profesore adică marea este la fel de verde ca în reclame zilele cenuşii sunt o alinare de jad mai subtil mai neaşteptat” mama aprinzând lumânări ca să îşi ilumineze conversaţiile ca să îşi facă impresiile cunoscute în faţa profesorului suprasolicitat pe care îl chema EDVARD cu „v” spre deosebire de mama tu nu îi pronunţai numele în prezenţa lui tot aşa cum nu ai fi încălcat un jurământ solemn cojiţele albe de piele pe care le uscase soarele.

Prinţesa pe jumătate adormită îşi apropie coapsele, aşa cum stătea, în pat, până când ajunse numai coapse şi fese, un mănunchi de came

sau un morman de oase, sub care se mişca bobul de mazăre.

Edvard cu „v” povesteşte despre păduri, indiferent dacă e vorba despre pădurea tropicală din insula Brumby sau de pădurile de molid, de zadă sau de scoruşi din Norvegia. Şi de frasini. Caii sălbatici ce se întrec la asfinţit pe plajă îţi biciuiesc obrajii cu nisipul care zboară atunci când îşi flutură coamele. „Nu mi-e frică, profesore”, decât că mi-ar putea intra coastele între coastele tale, în clipa asta electrizantă a mâinilor încleştate şi a impurilor îmbrăţişate.

Ai încredere în mama să gătească peştele prins de profesor şi să îl aşeze pe un pat de anason, cu un aranjament de flori indigene pe marginea tăvii, momentul electrizant a galopat în întuneric, dând din coamă, speri doar ca peştele gătit de mama să aibă gust de nisip.

Prinţesa, chinuindu-se pe bobul ei de mazăre cât o bilă de rulment, îşi urzeşte mai departe visul lucid. Dacă nu merge nici cu viclenia nici cu intimidarea ce-ar fi dacă ai omorî o femeie bătrână sau mamă ce mai înseamnă banii pentru o persoană în vârstă nu mai fac decât să-i amintească nişte triumfuri care nu mai sunt nici posibile nici dorite? Nu ar Flo crimă, un şoc, un asasinat. Sigur că nu. Nu prea poţi să calci pe un gândac fără să iasă şi puroiul din tine.

Basil ar putea: fratele meu cel genial actorul celebru de ce de ce a venit domnule Wyburd să nu spui nimănui dar eu ştiu Basil şi Dorothy = frate şi soră = vânători care stau la pândă în adâncurile stătute ale peşterii lui Elizabeth Salkeld. Ai fi putut sta încolăcită în mama pentru totdeauna dar ea te-a azvârlit afară neînarmată nu şi pe Basil un actor se naşte cu bâte în loc de inhibiţii tu cu siguranţă ţi-ai moştenit inhibiţiile de la Alfred o statuie strâmbă la răscrucea unor drumuri din Gogong măcar inscripţia vorbeşte în numele lui de asemenea încreţiturile vestei şi ale pantalonilor din jurul din jurul ei bine al bifurcaţiei bietul bill hunter TATA.

Şi dumneavoastră sunteţi tată, domnule Wyburd, povestiţi-mi despre tatăl meu, decupajul acela din ziar pe care aţi fost atât de amabil să ni-l trimiteţi, ca să ne aducem aminte.

Prinţesa se foi în aşternut. Îi părea rău că avocatul o plictiseşte atât de tare când ea are atât de multe întrebări de pus dar taţii iartă aşa ni se spune acesta aproape de aceeaşi înălţime constituţie ca şi tine şi cu aceleaşi obiceiuri enervante dezlegând panglica roz care îţi ţine laolaltă caracterul şi actele Arnold W. La fel de metodic ca Edvard cu „v” nu îşi face impresiile cunoscute decât după ce ia în considerare toate faptele apoi când sunt complet expuse avocatul este pregătit să recunoască numai un bărbat bun s-ar fi putut însura cu soţia lui Alfred.

O tată tată îi venea să plângă pentru tot ce suferise el nu o consola decât atingerea lăptoasă juridică mătăsoasă a testiculelor lui lungi bătrâne şi translucide târându-se şi bălăngănindu-se pe coapsele ei.

Prinţesa de Lascabanes fu atât de şocată să îl vadă pe domnul Wyburd gleznele lui vinişoarele lui albastre totul imprimat în întuneric se ridică în fund şi aprinse lumina: însă văzu propria imagine reflectată, în locul avocatului visat. Sânii ei, mai sfrijiţi şi mai lungi decât i-ar fi plăcut să recunoască, păreau să stea pieziş sub cămaşa de noapte ce se răsfrângea în oglindă; buzele subţiri şi palide îi erau întredeschise; era la fel de dezgustată de realitate ca şi de visul care se furişase asupra ei.

După aşa o noapte înfiorătoare în dormitorul cel vesel, Dorothy înghiţi o aspirină şi se întrebă dacă nu cumva ar trebui să se spovedească. Dar cui? În Sydney! Un ţăran irlandez ales la întâmplare nu i-ar fi înţeles vânătăile spirituale şi ar fi putut chiar să o dispreţuiască pentru vocea ei cultă. Întotdeauna considerase anonimatul în confesional o alinare îndoielnică şi teoretică ce trebuie păstrată doar pentru ocazii speciale. Dar nu era şi asta o ocazie specială? Ba da, dar ea prefera, în toate ocaziile, să cunoască personal mâna care îi mângâia sufletul. Cu ochii umeziţi, se întinse în pat şi îşi aminti, cu regret, de iubitul ei *abbé* Passebosc, apoi îşi aminti de mama ei şi se enervă. Mămica o să ştie cum să scoată la iveală visul acela ruşinos. Dorothy strânse cearşafurile în jurul ei. Niciodată! mai bine lasă rana să supureze.

După ce sună după cafea şi bău, nevinovată, o gură din licoarea inconfundabilă, începu să se întâmple lucrul de care se temuse cu o zi înainte: telefonul sări în aer.

— Bună dimineaţa, madame. Nu v-am învăţat încă obiceiurile, aşa că vă rog să mă iertaţi dacă vă deranjez.

Recunoscând pedanteriile avocatului, prinţesa se simţi, într-adevăr, deranjată; evită să se privească din nou în oglinda de pe peretele de vizavi. Ce să-i spună? Trupurile lor comunicaseră deja cu mai multă expresivitate decât o puteau face cuvintele.

— Vreau să aranjez o întâlnire — cu dumneavoastră şi fratele dumneavoastră — pentru a discuta despre situaţia doamnei Hunter. Ce planuri aveţi, madame?

Planuri? De când plecase de la mama ei spre Europa, tot sperase că altcineva — vreun *bărbat* — se va materializa şi va stabili nişte planuri în locul ei. Dacă un avocat bătrân — ca să nu spunem o figură paternă — nu putea face acest lucru, atunci cine?

Pentru a-şi ascunde propria inepţie, se auzi sugerând, cu o voce ascuţită şi stridentă, suspicios de asemănătoare cu cea a reginei Angliei:

— Mi-aş dori să-mi spuneţi Dorothy. Nu vreţi, domnule Wyburd?

Păru încântat, cum era şi firesc, dar nu îi întoarse propunerea, pentru că, până la urmă, el era cu mult mai în vârstă — cum, de altfel,

se şi cădea să fie. În schimb, spuse:

— Mulţumesc, Dorothy. M-aş bucura tare mult. De fapt, eu întotdeauna — adică eu şi soţia mea — îţi folosim numele de botez când vorbim despre tine, de dragul vremurilor trecute.

Toate acestea nu însemnau că nu aştepta încă să îi afle planurile; tăcu, lăsându-i timp să i le comunice.

— Ei bine, începu ea deznădăjduită, i-aş face o scurtă vizită matinală mamei mele, înainte să obosească.

Fiind scurtă, vizita nu avea să îţi permită să îţi expui adevăratul şi infernalul plan de această dată.

— Din moment ce nu cunosc pe nimeni şi n-am nimic altceva de făcut, după aceea voi fi la dispoziţia dumneavoastră.

Avocatul era prea discret ca să aibă vreo reacţie de efuziune la mărturisirea ei; dar ea se impresionase singură, prin patosul lipsei ei de însemnătate.

Domnul Wyburd sugeră ora unsprezece şi jumătate, la biroul lui, dacă va fi disponibil şi Basil.

— Da, da, dacă e disponibil şi Basil, fireşte, aprobă Dorothy cu sinceritate.

Dar era oare „firesc” ca ea să se sfătuiască întotdeauna cu fratele ei când venea vorba despre problemele mamei lor? Ştiind caracterul lui Basil, era sigură că fratele ei ar accepta fără ezitare chiar şi cele mai groaznice detalii ale planului ei. Oare avocatul deja intuia aşa-zisul ei plan? Asta ar fi fost destul de rău; dar şi mai groaznic ar fi fost să aibă vreo soluţie convingătoare, *legală*, pe care să le-o împărtăşească odraslelor îndelung suferinde ale clientei lui. Ar fi putut să fie, de fapt, Wyburd cel viclean [56] .

Madame de Lascabanes se simţi singură când puse jos receptorul, nu pentru că avocatul cel bun se putea dovedi doar un alt escroc, ci pentru că, atunci când era victima unor nedreptăţi, prefera să fie mielul oferit ca jertfă, şi nu justiţiarul în armură lustruită; în cel mai bun caz, strălucirea este o calitate a bijuteriilor fără suflet; în cel mai rău caz, a intrigilor inteligente, în cele din urmă autodistructive. Aşa că uită de avocat, pentru că se simţea pusă într-o lumină degradantă.

Uită cu totul de această chestiune, dar telefonul alb sună din nou, mult prea curând.

— La telefon prinţesa… la princesse de Lascabanest

Pronunţia era destul de izbutită.

— Da. Eu sunt.

Nu avea cum să scape de convorbire, decât printr-o minciună grosolană; singură în dormitorul acoperit de creton, nu aveai cum să scapi de tine însăţi.

— Sunt Cherry… Cherry Cheeseman… fostă Bullivant.

— Vai, Cherryl

Falsa ta explozie de entuziasm fu urmată de o pauză misterioasă, în care nu se mai auzea decât răsuflarea greoaie a lui Cherry Bullivant Cheeseman, de parcă ar fi gâfâit, de parcă ar fi fost încorsetată, sau poate că se avântase prea repede.

Prinţesa aruncă o remarcă banală, dar adecvată.

— Ce ingenioasă ai fost! Ai reuşit să dai de mine.

— Ei, dar ştie toată lumea… Dorothy. A scris şi în ziar.

Dorothy de Lascabanes se încruntă.

— N-am mai citit niciun ziar de când am lăsat în urmă *Le Monde*, în Paris.

De data aceasta, Cherry fu cea care sparse tăcerea ciudată.

— Poţi să-l cumperi, Dorothy — sau cel puţin aşa cred — de la un chioşc din faţa poştei. Acolo cred că sunt toate ziarele străine. Mai ştii unde e sediul poştei, draga mea?

Cherry cea serviabilă nu îşi dădea seama că e ca o stafie nedorită a trecutului; stafiile nu sunt niciodată atât de imateriale încât să nu genereze mereu alte şi alte stafii, şi serii de incidente fantomatice, şi bizare fraze fantomatice, care îţi dau fiori. Cherry Bullivant fusese prezentă în prea multe momente importante: fusese de faţă la Prima întâlnire (întâmplătoare) din holul hotelului de Crillon; fusese prima care văzuse inelul după logodna aceea neverosimilă; ar fi trebuit să fie domnişoară de onoare dacă doamna Bullivant nu ar fi fost cuprinsă de îndoieli metodiste. Cherry era o fată dulce şi frumoasă, brunetă şi strălucitoare, vrednică de numele pe care îl purta [57], dar era şi o fire pragmatică: „Nu ar trebui să ceri un contract prenupţial sau aşa ceva?” îi dăduse prin cap să întrebe. Cum se născuse modestă şi timidă, şi Dorothy avea o latură pragmatică, dar ea era, pe deasupra, şi decepţionată: „Cherry, nu-ţi dai seama că ei asta vor, să poată să pună mâna pe averea mea?” Dacă ar fi fost mai puţin înstărită, dar la fel de atrăgătoare ca Cherry Bullivant, bănuia încă de pe atunci că acest bărbat dezirabil nu ar fi fost ispitit să o ia de nevastă. Nu, ea se născuse fără iluzii, cel puţin în privinţa vieţii şi a altor oameni; în schimb, era înzestrată cu o dârzenie pe care duşmanii ei o luau drept încăpăţânare şi pe care Hubert nu o înţelegea ca fiind dragoste. La fel cum nu credea în mofturi. Nu perversiunile lui, ci rafinamentul ei în materie de chestiuni sexuale le destrămase căsnicia. „Ah, Cherry, de ce m-ai sunat?” Dorothy Hunter, a cărei încredere în sine începuse să se clatine încă de când îşi făcuse apariţia ca mireasă la Lunegarde, se uită în jos, ca şi când se aştepta să descopere o ultimă băltoacă pe covorul din club.

— Ideea este — se întoarse vocea răguşită, ca să insiste de la distanţă, de la celălalt capăt al firului — că am vrea să te vedem, dragă Dorothy. După câte a auzit despre tine, Douglas ar fi încântat să te cunoască. Mă gândeam să organizăm o cină festivă… aici, la

Warrawee.

Doamna Cheeseman *vorbea* ca o femeie de vârstă mijlocie, iar asta o bucura pe Dorothy de Lascabanes, care, *au fond*, era încă o fetiţă agitată.

— Mi-ar face plăcere, Cherry… doar noi două… ca să mai vorbim.

Deşi ultimul lucru pe care şi-l dorea era să vorbească, dacă trebuia să înfrunte o armată de feţe atente, gata să îi soarbă fiecare cuvânt.

— O să fie ceva *restrânşi* spuse Cherry Cheeseman, coborându-şi vocea pentru a face o astfel de promisiune. Ce zici de joi?

În dimineaţa aceea, tot drumul până la casa mamei, Dorothy de Lascabanes fu tracasată de senzaţia unei vagi indispoziţii care nu ar fi trebuit să se abată asupra ei: aburul zilei de ieri se ridicase, lăsând în urmă o dimineaţă strălucitoare; taxiul se avânta pe străzi, luând curbe cu o asemenea îndrăzneală, încât pasagera ar fi putut cu uşurinţă să îşi aroge o serie de competenţe într-ale vieţii; ar fi trebuit să se simtă mai liberă ca oricând, mai liberă decât ar fi putut spera să fie vreodată pe pământ; la urma urmei, se întorcea în ţara pe care o cunoştea din instinct, dar faţă de care nu mai avea nicio obligaţie. Da, era destul de liberă. Doar indispoziţia asta persista. Şi dacă…? Avusese de gând să îşi facă un control. Poate că ar trebui să îi ceară sfatul uneia dintre numeroasele infirmiere ale mamei — dar fără să o laşi să bănuiască pentru cine întrebi, desigur: ai părea naivă dacă problema nu ar fi una fizică, după cum probabil nici nu este.

Aşa că încercă să uite de suferinţă, ca de chipul unui star de televiziune de pe un panou publicitar, cu pielea întinsă şi dinţii dezveliţi, mimând cu disperare tinereţea, expus într-un loc cât mai vizibil, pentru ca în clipa următoare să fie îndepărtat.

— *Mais cu'est-ce qui vous prend*? *Vous êtes fou*? [58] Zbieră pasagera din taxi când fu izbită cu capul de plafon.

Nu conta cine era *fou*: şoferul sau pietonul în vârstă, care mergea anormal de agale, prea nesigur în actul traversării, cu faţa prea albă şi pungi sub ochi prea vineţii.

— E bolnav? Mai degrabă beat! strigă prinţesa.

Lovitura (dacă şi-a fracturat craniul?), împreună cu sperietura, o făcea să se simtă extrem de virtuoasă.

— Un nenorocit de drojdier!

Şi şoferul se speriase, iar pasagera îi mai şi urla în ureche. A naibii străină isterică!

Dintre toţi, numai bărbatul beat, bolnav sau poate doar bătrân, îşi văzu mai departe de drum, lent, şovăielnic, netulburat.

— Cum de-or putea?

Cât de murdari, de împuţiţi, de înfricoşători sunt unii bătrâni! Prinţesa de Lascabanes se simţea mai neprihănită ca oricând.

Şoferul era încă revoltat.

— Primăria mătură gunoiul de pe străzi, dar jumătate din el îl lasă în urmă! Nu?

Suferinţa lui Dorothy Hunter se întoarse — nu era chiar o boală, ci o indispoziţie: când te gândeşti că ar fi putut să devină o criminală…

Dinspre parcul de vizavi, pacea se revărsa într-un şuvoi lent şi auriu asupra casei din Moreton Drive. În grădina mamei erau păsări. Cineva le pusese grăunţe într-un mic vas de teracotă, suspendat de creanga unui copac. Vrăbii şi cinteze îşi fluturau aripile şi flirtau; din vasul ce se înclina în toate părţile se împrăştia o ploaie de seminţe. De la poalele copacului îşi luă zborul un stol de porumbei albaştri, cu bătăi de aripi asurzitoare.

Vai, nu trebuie să uit asta niciodată: lumina, zborul păsărilor. Urcând pe potecă, prinţesa ştia că îşi dădea singură un sfat inutil: de parcă ai putea să stăpâneşti momentul perfecţiunii; de parcă moartea şi concepţia nu au loc simultan.

Nu răspunse la uşă menajera, ci infirmiera cea ţeapănă.

— Nu-i aşa că-i o dimineaţă straşnică, mad-*dahm?* Straşnică, repetă ea, evident mândră de adjectivul pe care îl folosise. Să sperăm că s-a terminat cu umiditatea. Mama dumneavoastră o să fie tare uşurată. O cam dor şalele când e umezeală în aer.

Sora Badgery era plină de compasiunea pe care i-o cerea profesia, nu numai pentru pacienta ei, ci şi pentru o musafiră despre care bănuia că e — în ciuda vocii şi a aerelor pe care şi le dădea — doar o fetiţă nepricepută şi nevrotică.

Dorothy tuşi sec; nu credea că aceasta e infirmiera de la care ar fi putut să obţină nişte informaţii despre simptomele şi manifestările cancerului la femeile de o anumită vârstă.

— Văd c-aţi dat de mâncare la păsări.

Un comentariu neglijabil şi cu atât mai enervant, cu cât sora Badgery era, în mod clar, proastă.

— Sora de Santis face asta. Le pune grăunţe înainte să iasă din tură. E un întreg ceremonial. Sora de Santis e un om foarte bun.

Deşi ochelarii cu rame aurii ai surorii Badgery radiau aprobare, tu ghiceai că admiraţia pe care o simte faţă de colega ei e doar teoretică; „bunătatea” era şi ea doar o teorie, una faţă de care trebuia să devii sentimental.

Aşa că sora Badgery zâmbi şi se dădu la o parte, ca să poată intra fiica pacientei sale.

— Se simte *bine* mama?

Nervozitatea dădu întrebării o importanţă exagerată; sunase ca o prevestire sumbră, după părerea lui Dorothy.

— Foarte bine. Doamna Hunter e inepuizabilă.

Sora Badgery râse gâlgâitor. Pe când urca pe scări, picioarele îi păreau încordate, dar mersul îi era sprinten.

Toate acestea amplificară tristeţea ce se aduna în sufletul prinţesei.

— Ce casă ridicol de mare pentru o femeie singură şi bătrână, ţintuită la pat! oftă ea. Ştiu din experienţă cât e de greu. Atâta muncă pentru toţi cei implicaţi…

— Nu e muncă, dacă o faci din suflet, îi aminti sora Badgery, şoptind peste umăr. Şi cred că toate infirmierele ar fi de acord cu mine când zic că îi suntem foarte devotate doamnei Hunter.

— Nu asta e ideea. Menajera probabil că nu-şi mai vede capul de treabă.

— Doamna Lippmann este tare recunoscătoare. După toate prin câte a trecut… nu ar avea cum să-şi deteste îndatoririle. Nu, n-ar avea cum.

Sora Badgery nu rămânea niciodată fără aer, deşi părea în permanenţă pe punctul de a-şi pierde răsuflarea.

— Şi o mai ajută şi doamna Cush — femeia de serviciu — de două ori pe săptămână. Deşi nu vine tot timpul. Astăzi, dacă vine, e ziua doamnei Cush. Dar doamna Lippmann s-a dus la dentist.

Bine măcar că nu trebuia să o suporte şi pe doamna Lippmann, se gândi Dorothy Hunter uşurată; de altfel, în ipostaza ei de franţuzoaică, trecând cu vederea faptul că menajera e evreică, o antipatiza în mod automat, ca nemţoaică.

— Săraca doamnă Cush! Soţul ei suferă de epilepsie.

Poate că, până la urmă, o puteai întreba pe sora Badgery, dar cu multă precauţie, despre simptomele cancerului şi investigaţiile medicale necesare pentru depistarea bolii.

Dar… epilepsiei

— Doamna Cush sigur n-o să vină azi, din moment ce n-a venit până la ora asta, iar taxiul a fost trimis deja la Redfem s-o aducă.

— Qu est-ce que ce…? Taxiul?

— Da. Din bunătatea inimii ei, doamna Hunter consideră că măcar atâta poate să facă şi ea, să trimită o maşină după doamna Cush… din moment ce are varice şi un soţ epileptic.

„Oare mama şi-a pierdut minţile?” ar fi vrut madame de Lascabanes să exclame, cu maximă dezaprobare, dar se abţinu; mai ales că erau chiar la uşa dormitorului. În schimb, făcu o observaţie oarecare, cu o voce stinsă.

— Epilepsia trebuie să fie o boală înfiorătoare, absolut înfiorătoare, zise ea, atingându-şi perlele.

Sora Badgery deschise uşa, iar musafira fu primită în sanctuar, unde capul zbârcit încă stătea rezemat pe pernă, aşa cum îl văzuseră ea şi Hubert la Assisi. (în noaptea aceea, fusese deosebit de blând, ţinându-te pur şi simplu în braţe şi mângâindu-te, nu într-un mod senzual, ci cu aceeaşi reverenţă pe care ştiai că o împărtăşiseră mai devreme la altar.)

Doamna Hunter deschise ochii.

— Lasă-ne singure, Badgery, îi porunci ea. Vreau să vorbesc cu fiica mea, prinţesa de… Las-ca-banes… între patru ochi.

Infirmiera păru ofensată, dar se supuse.

Lui Dorothy i se înmuiară genunchii. Pentru o clipă, se temu că ar putea să cadă din picioare, dar reuşi să ajungă, împleticindu-se, până la scaunul de lângă pat.

— Mămică! exclamă ea afectat, într-o încercare sinceră de a mima dragostea. Ar fi trebuit să-ţi aduc ceva.

— Ce?

— Un cadou.

— Nu fi prostuţă! E prea târziu. Sunt prea bătrână. Deşi asta nu înseamnă că mă pregătesc să mor.

— Ai avut o noapte liniştită?

— Ei… am visat.

— Ce anume?

— Pe soţul meu.

— Nu vrei să-mi povesteşti şi mie, din moment ce a fost şi tatăl meu?

Doamna Hunter nu o luă în seamă.

— Sper că au fost măcar vise plăcute, insistă fiica ei.

— Şi da, şi nu.

Începu să gâfâie ca un burduf.

— Ah, Alfred! Ah, chipul lui! I-au păcănit deodată dinţii… sau poate i s-a frânt gâtul. Aşa mi-am dat seama că a murit.

Lacrimi fierbinţi curgeau prin canioanele aride de pe chipul lui Dorothy de Lascabanes.

— Să-ţi spun ceva…

Vocea doamnei Hunter o avertiza pe interlocutoare să nu se aştepte la vreo mărturisire abstractă.

— Timp de mulţi ani, nu l-am putut iubi, ci doar l-am respectat. Pe urmă… ei bine, nu l-am iubit niciodată suficient. În toţi anii pe care i-am petrecut împreună, nu i-am atins niciodată penisul. Dacă aş fi făcut-o, i-aş fi demonstrat că-l iubesc, nu-i aşa?

Mâinile i se mişcară pe cearşaf, ca şi cum ar fi vrut să culeagă o floare rară, iar buzele îi dezveliră gingiile goale.

— Sau ar fi părut… un gest de curvă?

Prinţesa de Lascabanes era îngrozită; nu putea să răspundă. Cele mai bune intenţii îi erau spulberate la fiecare mişcare.

Dar încercă din nou să facă conversaţie cu femeia aceea care era, până la urmă, doar o bătrână ţăcănită.

— Ca să fiu sinceră, şi eu am avut o noapte proastă.

— Ştiam c-o să ai.

— De unde?

— Întotdeauna ai fost cusurgioaică. Şi ai mai dormit şi într-un pat de la club! Cred că femeile alea din sala de mese te-au băgat în sperieţi.

Dorothy tocmai se pregătea să nege totul, când mama ei o întrebă:

— Cum ţi-ai petrecut noaptea dacă n-ai putut să dormi?

— Am citit… şi m-am gândit.

— La ce te-ai gândit?

— Nu ştiu. La probleme de afaceri. La oameni pe care i-am cunoscut.

Dorothy înainta cu precauţie.

— La bani şi la amanţi, o corectă doamna Hunter visătoare, apoi râse. Numai gânduri fără speranţă.

Perlele pe care le purta prinţesa ar fi putut la fel de bine să fie bile de biliard: se loveau una de alta cu un zgomot asurzitor.

— Spune-mi ce ai citit azi-noapte.

Mama nu putea lăsa niciun subiect neterminat.

— La Chartreuse, răspunse Dorothy tout court.

— Era cartea preferată a tatălui tău — *Mănăstirea din Parma*.

— Da? Dar el nu prea citea. De unde ştii?

— Am aflat o mulţime de lucruri, odată ce-am început să îl cunosc. Citise o groază de cărţi. Dar mai ales pe asta: avea firimituri prinse între file şi pete de cafea pe pagini. A recunoscut că îi plăcea foarte mult. Am citit-o împreună în săptămânile dinainte să moară. O adora pe femeia aia.

— Pe cine? Pe Clelia? Speră ea.

— Nu. Pe cealaltă — pe ducesă. Îi admira inteligenţa.

— Mie mi se pare necinstită în unele aspecte.

Dorothy căută semne de oboseală la mama ei, dar, în dimineaţa aceea, capul mumificat părea plin cu rotiţe de oţel.

— Toţi sunt mai mult sau mai puţin necinstiţi. Poate că nu omoară oameni şi nu falsifică cecuri, dar sunt nesinceri cu sine, la asta mă refer. Ducesa asta de Sanseverina nu era mai nesinceră decât alte femei frumoase sau decât… o bijuterie. Un smarald nu e mai puţin frumos doar pentru că are un mic defect, nu-i aşa?

Dorothy era cea obosită.

— Nu pot să gândesc, mormăi ea.

De fapt, gândurile ei, aspiraţiile — unde se adăpostea, totodată, necinstea ei — zornăiau înăuntrul ei ca bobiţele dintr-un maracas.

Cel puţin starea în care fusese transpusă îi dădea prilejul să îşi urască mama cu şi mai multă sinceritate.

— Ce părere ai despre Arnold? Crezi că începe să decadă?

De ce Arnold? Da, Dorothy îşi ura mama.

— Nu a decăzut deloc, răspunse prinţesa cu afectare. M-aş hazarda chiar să spun că domnul Wyburd este un om absolut sincer.

Doamna Hunter râse.

— Integru.

Iar Dorothy îşi urî mama şi mai mult, pentru că îi amintise de mângâierea lăptoasă pe care o simţise în cvasi-visul ei, cu o noapte înainte.

Fu uşurată să o vadă pe sora Badgery apărând cu o tavă în mână.

— Mai bine mai târziu decât niciodată! Iată oul dumneavoastră, doamnă Hunter — ouşorul fiert —, cu puţină smântână şi nişte verdeţuri. Şi toate pregătite de mine, pentru că biata doamnă Lippmann şi-a rupt lucrarea şi a trebuit să se ducă de urgenţă la dentist.

Sora Badgery îi aruncă prinţesei o privire care o făcu pe Dorothy să se întrebe dacă nu cumva infirmiera aceea odioasă e ceva mai mult decât aliata ei întâmplătoare.

— Ştii că nu-mi plac ouăle, spuse doamna Hunter.

Îşi încleştă fălcile, ca să demonstreze că are de gând să se împotrivească.

— Dar coniacul vă place, nu-i aşa? Cine mănâncă ouăle, care sunt bune pentru sănătate, are parte şi de coniac în cafea.

Pe măsură ce fălcile se descleştau, buzele copilei îmbătrânite luară o grimasă de disperare; păreau băşicate.

— Dar am *nevoie* de coniac!

— Aveţi nevoie de ouăle hrănitoare.

Sora Badgery îi aranjă baveţica.

— Am nevoie de foc… când dă să se stingă focul.

— Pentru ce? E vară, draga mea.

— Ca să mă inspire.

— Dacă vă mâncaţi tot oul, o să primiţi de-acolo destulă inspiraţie. Gândiţi-vă la fosforul pe care îl conţine.

— Toate infirmierele sunt la fel, se plânse Betty Salkeld, scuipând oul care îi fusese băgat cu forţa în gură. Infirmierele lui Kate Nutley n-o lăsau să mănânce caramelul de pe crema de zahăr ars dacă nu mânca toată carnea de pe capul peştelui.

— Iarăşi fosfor! Sora Badgery, care ştia întotdeauna când are dreptate, îşi sărbători înţelepciunea, vârând încă o lingură de ou în gura pacientei. Nu mi-aţi spus niciodată ce s-a întâmplat cu Kate Nutley.

Plimbând oul prin gură, doamna Hunter îngăimă:

— Nu… ştiu. De fapt, ştiu. Probabil c-au… înnebunit-o de cap.

Cel puţin infirmiera şi pacienta ei râseră puţin.

Prinţesa de Lascabanes era atât de revoltată, încât se ridică în picioare. O rodea elasticul; influenţată de alte comportamente, începu să tragă de el în jos.

— Vreţi cafea, mad-*dahm*, dacă mai aduc o ceaşcă? Reuşi infirmiera

ocupată să întrebe peste umăr.

— Nu, mulţumesc, soră.

— Dorothy se duce la baie, şopti doamna Hunter, şi îi indică din priviri direcţia corectă.

Era o ieşire atât de inexplicabilă, încât putea sugera că destinaţia era toaleta — iar prinţesa asta şi spera. Se gândise chiar să tragă apa la un moment dat, dar hotărî să nu piardă timpul cu detalii realiste, pentru că nu putea conta ca matinalul ceremonial al oului să o mai reţină mult pe infirmieră. Aşa că prinţesa coborî scările în fugă, ca să ajungă acolo unde o aşteptau treburi mai serioase. Grăbindu-se, se sprijini de balustrada care începu să o ardă la mână, şi i se păru că aude în urma ei zdrăngănitul unei tăvi pline cu vase goale. Oricât de important ar fi fost pentru ea să îşi facă investigaţiile, era la fel de important ca sora Badgery să nu observe.

Aşa că perlele prinţesei de Lascabanes săltau, iar în ochii lui Dorothy Hunter apăru o scânteie de nerăbdare, atunci când ajunse în hol. Bineînţeles că era ridicol, într-o casă în care tu erai stăpână, nu menajera nemţoaică-evreică, nici infirmiera cea înţepată şi nici măcar mama ta cea senilă; iar ceea ce auzeai — de-adevăratelea, de data aceasta — era zgomotul unui obiect spărgându-se în camera de deasupra; se auzea din ce în ce mai slab, pe măsură ce cioburile de porţelan se răspândeau în valuri pe podea şi, în cele din urmă, în loc de mustrări, răzbătură până la tine hohote de râs. Erai aproape sigură că sora Badgery nu va fi niciodată aliata ta.

Din moment ce întreaga casă era împotriva ei, în ciuda revendicărilor pe care ar fi fost îndreptăţită să le facă, dat fiind că îşi petrecuse întreaga copilărie acolo, Dorothy de Lascabanes începu să meargă tiptil. Undeva, se atinse uşor de o pelerină foarte veche. O umbrelă de soare pe care o dărâmă îi căzu între picioare, şi ar fi putut să se împiedice de ea şi să cadă, dar se opri exact la ţanc şi luă umbrela cu ea, ca să aibă un sprijin.

Cel puţin bucătăria, cămara şi restul dependinţelor erau impecabile: probabil datorită fiinţei germane. Nici *la belle-mère* însăşi nu ar fi examinat dulăpioarele cu atâta atenţie; dar nu găsi nicio dovadă incriminatoare, până ajunse la spălător şi dădu peste un vas cu nişte mucegai verde spre albastru. Prinţesa trânti uşa în faţa acestei obscenităţi; după aceea, îşi dădu seama că, probabil, toată lumea are câte un vas cu mucegai.

Deocamdată derutată, învârtindu-se pe linoleumul lucios, Dorothy Hunter încercă să se convingă: să-şi aducă aminte de lumina ce pătrundea printre frunze, de zburătăcitul păsărilor, de poneiul năduşit, dar cinstit, care înainta cu greu spre casă, pe sub stejari, de Stendhal, de fasciculul laser; în tot acest timp, îi răsuna în continuare în urechi zgomotul sec al unui maracas gol: trit-trit.

O, mon Dieu, miséricorde![59] În schimb, pierzi contactul cu toate semnele pozitive şi intenţiile tale bune; ceva te trage spre coşul de gunoi, ca să dai capacul la o parte, cu vârful din fildeş al umbrelei ponosite a mamei.

Apoi, prinţesa de Lascabanes începu să scurme, în maniera practică, dar tristă, a copoilor, eliberând o duhoare inevitabilă: de zaţ de cafea, de frunze de varză, un întreg alfabet de coji cenuşii de cartofi şi putregaiul umed care apare atunci când ziarele îşi îndeplinesc cealaltă funcţie. Prinţesa aproape că fu nevoită să recunoască: adevăratul motiv pentru care coborâse în bucătărie fusese ca să scotocească peste tot. Să împută locul. Ceea ce şi reuşi să facă. Scoase, înfipte în vârful umbrelei din dantelă şi fildeş, aproape *două kilograme* de *filet de beeufi* care începuseră să putrezească.

Quelle salope! *Que les gens deviennent de plus en plus malhonnêtes*![60] Dorothy de Lascabanes aproape că îşi pierdu suflul, căci reuşise să îşi justifice fapta: dezvăluise risipa imorală şi necugetată a mamei sale. Dacă mama nu şi-ar fi petrecut viaţa oropsindu-i pe cei fără apărare, inclusiv pe tine, poate că te-ai fi îngrozit să afli că paraziţii ei, printre care menajera cu o latură artistică, femeia de serviciu cea răsfăţată şi infirmierele frivole sau prea tolerante, o usucă de bani, fără ca ea să ştie. Dar, aşa cum se prezentau lucrurile, prinţesa rămase o clipă lângă coşul de gunoi, ca să savureze ironic acel prilej de a se scandaliza, pe care îl resimţea, totodată, ca pe un triumf personal, răsucindu-şi îngândurată încheietura mâinii în care ţinea umbrela şi bălăngănind astfel şi fileul de vită, care se învârtea flasc, ca un claxon mut, înfipt în vârful umbrelei.

În cele din urmă, lăsă carnea să cadă, pentru că răspândea un miros oribil, dar şi pentru că îţi trecu prin cap că ai putea da vina pe avocat, mai mult decât pe oricine altcineva; deşi nu te puteai aştepta ca un bărbat, oricât de vigilent şi de loial ar fi fost, să îşi imagineze egoismul, lipsa de conştiinţă, viclenia unei astfel de adunături de femei. Nu, va trebui să îl ierţi pe bietul de Arnold Wyburd, care, îţi dăduseşi seama, era un scump, ca să nu spui o mângâiere.

Prinţesa râcâi cu fermitate vârful umbrelei de marginea coşului de gunoi; capacul căzu la loc peste bucata de carne urât mirositoare, clămpănind poate prea tare. Lui Dorothy îi era teamă ca nu cumva sora Badgery să creadă că a intrat vreun tâlhar în casă; cu atât mai mult cu cât mai avea de îndeplinit o misiune, un detaliu şi mai riscant al planului ei.

Aşa că ieşi valvârtej, din nou cu prea mult zgomot şi prea stângace, şi urcă pe ceea ce se numea pe vremuri „scara de serviciu”, o expresie la care probabil că se renunţase când lumea începuse să îşi permită luxul de a avea servitori profesionişti.

Scândurile goale, dar curate, păreau alarmant de fragile în timp ce

urca; aerul era dens ca o pâslă în tunelul acela claustrofobic, făcut din surcele acoperite cu tencuială. Acum regreta prostia pe care o făcea, dar trebuia să continue aşa cum începuse.

Ajunse pe palier, la coridorul care ducea spre celulele prizonierilor eliberaţi. Uşile pe care le încercă se deschiseră ca să dezvăluie camere care probabil că nu mai fuseseră locuite de ani de zile decât de păianjeni, de cufere şi de cadavre de molii; însă în cea din urmă celulă, care era şi cea mai impozantă, hărăzită pentru un deţinut mai important, cu responsabilităţi mai mari, găsi semne de viaţă; căci spiritul menajerei dăinuia acolo, în mirosul cremei de faţă (ieftină, lucru de înţeles) şi în câteva bunuri vizibile, cum ar fi perii de păr învechite, cu fire de păr blond prinse între dinţi, un picior de iepure pătat cu ceva maro, poza înrămată a unei femei îmbrăţişându-se cu un tânăr, sprijiniţi de o estradă goală, în faţa unei mări albe, nesfârşite.

Pentru o clipă, prinţesa de Lascabanes bănui că dăduse dovadă de necuviinţă, iar reflexia ei în oglinda de pe măsuţa de toaletă părea îndurerată, ba mai rău: arăta ca o mârţoagă biciuită, care abia mai răsufla, cu nările largi şi venele stând să plesnească. Până când trecutul veni ca o scuză: fusese fascinată dintotdeauna de dormitoarele slujnicelor, de misterul care le făcea altfel decât dormitoarele stăpânilor, dar mai ales de ceea ce se zvonea că ar fi Dragoste. Dorothy îşi coborâse bretonul asupra cărţii de oaspeţi primite de Nora de ziua ei şi fu onorată să îşi noteze numele acolo.

După toate acestea, nu mai avea timp decât să smucească uşa şifonierului şubred şi să descopere acolo pălăria de mătase care începuse să se rărească, fracul cu adaosul de mucegai, machiaj şi… Doamne, cine ştie ce altceva! Şi, rezemat într-un colţ, bastonul din imitaţie de ratan, cu zgârieturi pe măciulia de metal.

Uitând de ce venise acolo, dacă nu ca să amplifice culpabilitatea menajerei, Dorothy Hunter închise uşa şifonierului, apoi a camerei (spera ea) şi o luă la fugă, în timp ce întregul coridor trepida şi scârţâia sub ea; într-un sfârşit, ajunse în lumea covoarelor, iar pantofii începură să îi alunece din nou, decent şi prudent, către uşa mamei sale. Sentimentele care, cu o clipă în urmă, explodaseră în ea, creând haos, fură domolite de liniştea mobilei vechi, somptuoase, excedentare: intenţiile ireproşabile se pot perverti întotdeauna, dacă li se oferă climatul nepotrivit, la momentul potrivit. Revenindu-şi după rătăcirea sentimentală din camera menajerei, Dorothy de Lascabanes se convinse că acum îşi înţelege mult mai bine misiunea.

Faptul că infirmiera aceea îngrozitoare cobora scările în grabă (auzeai cioburile de porţelan zdrăngănindu-i pe tavă) ca să afle ce pui la cale te întări şi mai tare în certitudinea propriei virtuţi. Iar telefonul, suspect chiar şi în ocaziile cel mai puţin dubioase, începuse să sune. Şi să sune.

La parter, sora Badgery lăsă tava jos, ca să ridice receptorul.

— Cine?… Ah, da!… Da, *da*, DA… Nu-i aşa?… Da, aşa o să facă… Da… O să-i spun… Da…

Exasperant! Silueta de pe palier se repezi asupra celuilalt telefon, ca să ridice din furcă ce ar fi putut să fie un fluture prins în bachelită; apoi, îi fâlfâi la ureche: nu un singur fluture, ci doi, care păreau să aibă o legătură amoroasă.

— Ştiu c-o să fie dezamăgită, dar s-a învăţat să treacă peste dezamăgiri: e atât de puternică… Şi desigur că şi alţii o să fie dezamăgiţi. Eu una de abia aşteptam să vă cunosc mai bine. Trebuie să mărturisesc că sunt *avidă de oameni*, deşi sunt unii cu adevărat deosebiţi — întotdeauna îţi dai seama dinainte —, care sunt cumva pe aceeaşi lungime de undă…

Agitându-şi aripile, fluturele alb le făcu să pară excesiv de fragile şi de sensibile. Pe măsură ce trupul său de insectă se zvârcolea şi fremăta, fluturele mascul vibra în jurul ei, într-o nuanţă mai caldă (arămiu spre roşu), cu nervuri negre, cu nişte coame mari şi negricioase.

— … Nici nu mai e nevoie să vă spun cât de dezamăgit sunt eu. Amân vizita pe care o planificasem pentru dimineaţa asta doar pentru că întâlnirea asta de afaceri e extrem de importantă. Spuneţi-i că-i o scumpă şi c-o iubesc, bine? Cât despre ce-aţi spus mai devreme — mă flatează, desigur, să ştiu că aş putea să însemn ceva pentru dumneavoastră, fără să mă cunoaşteţi, dar nimeni n-a avut nimic de pierdut, ci doar de câştigat de pe urma încurajărilor.

Lui Dorothy i se păru că vede un papion împestriţat fluturând în aer, dar cu o convingere masculină, în timp ce mărul lui Adam se mişca în sus şi în jos, urmând ritmul vorbirii.

Cât despre fluturele alb, dacă nu avea grijă, aripile fragile i-ar fi putut rămâne lipite în extaz.

— Vai vai Sir Basil ba da ba da sunt de acord Sir Bas…

— Aş vrea să-i trimit ceva, de fapt, să vă trimit tuturor infirmierelor ceva, dar ce? Ciorapi? Parfum? Ciocolată? Trebuie să discutăm cu fiecare ocazie, acum că sunt aici, acum că am reînnodat o relaţie şi îmi fac şi altele noi…

— Vai vai Sir Basuri…

Antenele fluturelui alb se încordau, se îndoiau.

— … O mică atenţie, ca să vă arăt cât de mult apreciez atenţia pe care i-o oferiţi mamei mele…

Din când în când, aripile albe fremătau atât de puternic, încât li se înverzeau vârfurile străvezii.

— Aş vrea să vă rog ceva, Sir Basil — o favoare personală…

— Ce?

Fluturele mascul s-o fi săturat deja de joaca de-a dragostea.

— … O fată tânără… nici nu pot să vă spun cât vă admiră… cu toţii vă admirăm, după câte am citit despre dumneavoastră în reviste şi ziare… aş vrea să vă cer un autograf. Fata m-ar omorî dacă ar şti că…

Masculul se simţi măgulit, deşi doar preţ de o bătaie din aripi.

— … Aş fi încântat să-i scriu în caietul de autografe, dacă mi-l trimite.

— Ah, e de ajuns o simplă semnătură — să fie o surpriză, să i-o strecor între paginile caietului, Sir Basil.

— O să-i trimit o fotografie când mă întorc. Cum o cheamă pe prietena ta?

Probabil că fluturele alb leşinase; dar se întoarse, mai slăbită, pe firmamentul lor abstract.

— Lurline o cheamă pe fată.

— Lurl… repetă grav masculul, ca să dea de înţeles, printre plescăieli şi sorbituri dintr-un mic dejun invizibil, că încearcă să îşi întipărească numele în inimă, dacă nu cumva şi-l nota în jurnal. Ca să facem treaba cum trebuie… care e numele de familie?

Femela probabil că se prăbuşise, zdrobită şi epuizată de rigorile curtării, dar se ridică din nou pe aripile inspiraţiei.

— Lurline *Skinner*, abia reuşi ea să îngaime.

— Lurline Skinner. Minunat!

Dorothy Hunter se auzi bodogănind. I se păru că fratele ei nu e numai nesincer, ci şi lipsit de umor, din păcate.

Fluturele alb ar fi putut să se mai zbată mult şi bine, dar masculul începuse să se retragă, avansând un ultim gest de amabilitate arămie.

— N-o să uit, soră…

— Badgery.

— … Nici de fotografie, nici de conversaţia noastră minunată…

— … Ahsirbasurl…

— … Deja prieteni vechi…

Prinţesa de Lascabanes se bucura că, prin căsătoria ei oricât de nefericită, ajunsese departe de lumea anglo-saxonă.

— Acum trebuie să mă pregătesc pentru corvoada aia de la biroul avocatului. Să mă întâlnesc cu o soră pe care n-am mai văzut-o de-o viaţă. Şi nici nu mă prea trage inima s-o revăd.

— Biata Dorothy!

— Ce mai face?

— Nu s-a plâns de sănătate.

— Mă mir că n-a adăugat şi asta pe listă. Dar biata fată a avut o viaţă grea — nu că n-ar Flobţinut ce a vrut.

— Căsnicia ideală e rară ca zăpada în Ceylon, aşa spunea răposatul domn Badgery.

Văduva lui sugera că i-ar plăcea să îşi spună povestea, dacă i-ar fi permis Sir Basil.

— … Numai că toată tărăşenia ar fi putut să fie mai uşor de îndurat dacă ar fi fost şi Dorothy mai puţin acră şi anostă.

Prinţesa fu atât de rănită, încât trânti receptorul înapoi în furcă. Ţinând bărbia în piept, cu ochii holbându-i-se din orbite, cu perlele săltându-i spasmodic, părea că suferă de arsuri la stomac. Măcar de-ar fi fost vorba despre asta! mai bine coruptă decât anostă, mai bine moartă decât o piatră de moară.

Se izbi de uşă când dădu să intre în camera mamei sale, iar capul doamnei Hunter se săltă dintre perne, ca o relicvă trezită în mod miraculos dintr-un somn nesfârşit.

— Ce e? Dar… ah, Dorothy! Mi s-a părut că vine o statuie spre mine — una din Grădina Botanică. Merită s-o vizitezi. Întreabă-l pe Arnold. O să te întâlneşti cu Arnold, draga mea?

— Aşa am stabilit.

Fiica ei se aşeză pe pat, dar doamna Hunter ar fi putut să bănuiască în continuare că e vorba despre o statuie: ochii aproape orbi se uitau la o apariţie de marmură, dacă nu de alabastru.

— O să te porţi frumos cu el, nu-i aşa, scumpo?

— N-am de ce să nu mă port frumos.

Madame de Lascabanes vorbea de parcă ar fi trăit într-o lume fără fluturi.

— Zic pentru că Arnold e un om bun — îngust la minte, dar bun. O singură dată şi-a dat jos ochelarii de cal de la ochi, şi pe urmă cred că şi-a petrecut întreaga viaţă încercând să uite.

Lui Dorothy i se părea ciudat să o audă pe mama ei spunând de cineva că este „bun”, dar se aplecă să o sărute. Simţi însă un imbold să îi conteste autoritatea: fusese amăgită şi apoi respinsă de o bătrână arogantă, dar obosită.

— Şi Basil? A sosit? Dacă îl vezi, spune-i că nu mă aşteptam să mă viziteze. Nu mă aştept la nimic de la nimeni — în afară de mine însămi —, iar propriul sine, Dorothy, te poate dezamăgi mai mult decât toţi ceilalţi.

Niciuna dintre ele nu îndrăzni să întrebe, prin cuvinte sau prin mângâieri: şi atunci, cine mai rămâne?

Basil Hunter dădu la o parte firimiturile. Mâncase trei croasante (imitaţii acceptabile) şi băuse două ceşti de cafea (în mod surprinzător, extrem de bună; probabil datorită patronului elveţian). Primise un telefon şi dăduse un altul, reuşind să obţină ceva din amândouă; îi plăcea să creadă că trăieşte intens chiar şi atunci când nu lucrează. Dar nu reuşea să alunge un sentiment de dezgust faţă de sine, în ciuda trăsăturilor plăcute şi a înfăţişării încă prezentabile, a stomacului satisfăcut, a convingerii că îşi îndeplinise datoria: era din cauză că acceptase să îl întâlnească pe onorabilul Wyburd în acea dimineaţă; din cauza mesajelor de dragoste transmise bătrânei sale

mame; din cauză că îi promisese o fotografie protejatei unei infirmiere, dacă nu chiar infirmierei înseşi. (Probabil că avea să uite de fotografie, dar o mulţumise pe infirmieră prin faptul că i-o promisese, iar gesturile minore sunt adesea cele mai satisfăcătoare pentru cei care le fac.) Până şi gândul că o să se întâlnească în curând cu sora lui, pe care abia o mai cunoştea, nu îl irita decât pe jumătate: avea să o considere o reuşită dacă izbutea să o facă să nu îl mai urască.

Ar fi trebuit să se simtă mai vioi în împrejurările acestea. Fără îndoială, schimbarea de climă fusese prea bruscă. Se sufoca în camera lui de hotel, ticsită cu tot ce e confortabil şi hidos la furnirul de nuc şi la cretonul lucios; peste trandafirii Axminster zăcea întins un monstru enorm şi alunecos: plapuma în albastru de Berlin, pe care o aruncase din pat noaptea trecută. Dar, oricât de îmbietoare şi de practică fusese ideea de a pune un frigider în cameră, acesta era obiectul care îl deranja cel mai rău: ticăia şi ticăia întruna, când nu stătea pur şi simplu mut.

Se văzu forţat să iasă în grădină, unde cei câţiva arbuşti anemici şi o ţâşnitoare din ipsos, vopsită astfel încât să imite nişte cărămizi, dar sugerând, de fapt, culoarea cărnii crude, nu reuşiră să îi ridice moralul. Iar distanţa nu izbutea să amortizeze huruitul frigiderului; mai mult decât atât, un troncănit venit de undeva de sus îi amintea de aparatele de aer condiţionat din Bangkok. O, Doamne, capul îi era încă plin de Bangkok, încă îi simţea gustul în gură! Pe fundalul acestor amintiri pur fizice şi ameninţări pur mecanice, ironia menajerei evreice continua să îl înţepe: felul cum sărbătorea ea eşecurile, mai ales eşecul ei, dar şi pe al altora, „Am auzit că i-aţi jucat pe Hamlet, pe Lear: toate rolurile «germane» importante, aşa că probabil că înţelegeţi, Sir Basil!” *Ein, zwei, drei.* (Iese.) Râsete din galerie.

Se uită în sus. O slujnică dolofană şi un valet care nu avea niciodată treabă vorbeau la balcon. Se uitau la el, de după grilajul din fontă. Ei bine, nu putea susţine că nu face parte din profesia lui să fie privit, dar în momentul acela nu era pregătit pentru asta, nebărbierit cum era şi cu halatul şifonat din cauza călătoriei foarte lungi. Cu toate acestea, i se păru că poate face faţă; slujnica şi valetul izbucniră însă din nou în râs; iar el nu făcuse nimic ca să stârnească râsul.

Se retrase în camera lui hidoasă, dar indulgentă în comparaţie cu ce îl aştepta afară; era încă departe de ceea ce ar fi putut deveni un alt moment dureros, ca acela din Glasgow, cu coaja de banană maronie şi lipicioasă. Cum au mai râs în seara aia, până când cei mai respectuoşi dintre ei i-au redus la tăcere, iar el s-a chinuit să intre din nou în pielea personajului pe care îl juca. E periculos să încerci să îl joci pe Richard al II-lea la patruzeci de ani, dar oare nu îşi dovedeşte un actor valoarea prin greutatea rolurilor pe care şi le asumă? Iar cronicile din

ziare (încă le avea) erau prea ispititoare să se poată abţine. Dacă nu respectau premiile, puteau să se uite la cronici — păcat că nu li le puteai arăta nemernicilor: „Dintre toţi actorii noştri tineri, Basil Hunter…” Dacă le-ai arăta cronicile, oricât de ferfeniţi te şi de îngălbenite, n-ar mai râde nicio cameristă inutilă şi niciun golan irlandez deghizat în valet.

Sir Basil, care se simţea întotdeauna mai bine după ce se bărbierea, mai puţin ţepos, mai puţin iritabil, mai puţin îngrozitor, începu să se săpunească. (Nu uita, Basil, băiete, că atunci când vezi nişte oameni râzând împreună, undeva în depărtare, cel mai probabil joacă într-o scenă în care tu nu apari.)

Ca şi machiajul, spuma albă părea să îl apere şi de trecut, şi de viitor — chiar dacă numai pe moment. Dar, în dimineaţa aceea, petele roşii, scoase la iveală de degetele care pregăteau calea pentru lama de ras, distrugeau autoritatea şi şansele de refacere ale unui nătărău bătrân. Măcar să-l mai încerce o dată pe Lear. În celălalt circuit, naiba să-l ia, se văzuse în orice alt rol în afară de cel pe care acceptase să îl joace: Bufonul, dacă ai fi fost mai tânăr, mai mic, puţin mai vioi şi mult mai altruist; Edgar, pe care unii îl găsesc plicticos (din nou, dacă ai fi fost mai tânăr, mai sprinten şi mai jos în ierarhie); Gloucester, simplu şi destul de naiv, câştigă întotdeauna simpatia publicului: orbirea e un adevărat dar pentru un actor. În timp ce Lear, celălalt trăsnit sau avalanşă umană, trebuie să se străduiască să câştige mila, care, spre deosebire de simpatia lacrimogenă, poate supravieţui pe înălţimi tragice şi este mai greu de stârnit, pentru că este mai pură, zămislită poate numai de puritatea omului. De aceea, aproape nimeni nu reuşeşte să îl interpreteze pe Lear — fără să eşueze cu totul, desigur: „interpretarea monolitică a lui Hunter ne-a adus în faţa unui rege torturat de vreme şi de sentimente răvăşitoare…” Ar putea să le arate şi cronicile astea, în caz că se mai îndoieşte cineva, cineva căruia îi lipseşte „puritatea” (nu e puritatea o lamă cu două tăişuri?), să le aducă aminte de triumful „monolitic” la care criticii şi iubitorii de teatru nu au fost numai martori, dar l-au şi *trăit* împreună cu actorul.

Cu toate că îşi ţinea gura strâmbă din cauza gustului amar, Sir Basil găsi de cuviinţă să ridice capul ca să îşi admire în oglindă chipul numai pe jumătate bărbierit; nici măcar zăpada nu ar fi putut să scoată în evidenţă mai bine decât spuma de ras roşeaţa din obraji şi strălucirea matinală a pielii. Începu să râdă şi sfârşi prin a pufni pe nas, din cauza unui lucru pe care nu voia să îl recunoască: faptul că nimeni nu semăna mai puţin la caracter cu Lear şi cu „forţele binelui” care îl însoţeau decât el; poate numai bastardul etern îl întrecea; dacă n-o ştia nimeni, o ştiaţi totuşi tu şi Dumnezeu. Cine, în afară de Edmund, ar fi sărit într-un avion şi ar fi venit la căpătâiul mamei, mânat de un Spirit Călăuzitor? Bastard până în vârful unghiilor: într-

atât era de pătruns de această descoperire, încât îşi crestă lobul urechii, cel mai prost loc în care ai putea să te tai, pentru că, de obicei, sângerează la nesfârşit, ceea ce te face să treci de la furie la jale şi la depresie, dacă nu punea stiptic pe rană, dar probabil că îl uitase acasă, cum uitase şi inutilele pastile pentru gută.

Sângerând letal şi patetic, Sir Basil începu să cotrobăie prin geanta de voiaj, transformând dezordinea de acolo într-un haos şi mai mare, în căutarea unui creion stiptic invizibil, printre pastile, batistele cumpărate de pe Jermyn Street, lanţul de ceas din piele şi argint, inutil, dar scump, pe care cunoştinţele te obligă să ţi-l iei în călătorii; apoi căută cu şi mai multă deznădejde printre hârtii mototolite, scrisori la care nu răspunsese şi o cărticică.

Avea o broşură soioasă cu piese, pe care o luase de pe un raft dintr-un aeroport, ca să se protejeze cu ceva familiar: chiar *Lear*, în ciuda unor asocieri neplăcute; un scut împotriva ultimei scrisori de la Mitty Jacka, la care nu răspunsese şi, de fapt, pe care nici măcar nu o citise.

Iată-le: într-o mână, broşura cu *Lear*, pătată, cu colţurile îndoite şi însemnări pe aproape fiecare pagină; iar în cealaltă, cea mai recentă directivă, cu scrisul acela extraordinar de elegant, parcă format la mănăstire, de care se ferea şi care îi făcea pielea de găină; nu putea spune că se teme de acele directive, din moment ce lipsa lor din cutia poştală îl umplea de resentimente.

Scrisorile ei ar fi putut să fie scrisori de dragoste, dar nu erau. Nu existase niciodată vreo urmă de dragoste în relaţia lor: în cazul lui, poate că simţea nevoia să alunge o teamă de bătrâneţe, înlocuind-o cu teama de pericol; în cazul ei, Sir Basil încă nu reuşise să îşi dea seama despre ce e vorba.

Nu avea de gând să deschidă scrisoarea de la Jacka: îşi dădu seama că deja întârziase la întâlnirea cu Arnold — da, era timpul să-i spui tipului pe numele mic. Şi nu era ca şi cum scrisoarea nu zăcuse deja câteva zile, ignorată şi mototolită, în geanta lui de voiaj.

Basil şi-ar fi putut pune în aplicare intenţia de a-i da peste nas Spiritului Călăuzitor, dacă nu s-ar fi uitat încă o dată în oglindă, unde văzu că sângele începuse să se închege, strălucind ca o bijuterie mică, agăţată de lobul urechii stângi. Distras de această idee oarecum plăcută, se trezi scoţând scrisoarea din plic; hârtia de pergament era încă destul de netedă şi îşi păstrase aspectul protocolar, în ciuda supliciului pe care îl îndurase în timpul călătoriei. Ar fi putut hotărî din nou să amâne cititul scrisorii, dacă nu ar fi început deja să o parcurgă cu privirea.

„… Tinerii se lasă adesea păcăliţi de bătrâni: pentru că au vederea proastă, deşi asta nu înseamnă că, uneori, nu văd perfect; sau pentru că au un tic deranjant, pe care îl exagerează fiindcă au văzut că

prinde; sau printr-un patos general, specific bătrâneţii. Dacă reuşesc să rămână lucizi, bătrânii sunt adesea mai duri şi mai calculaţi decât tinerii. Cum altfel ar putea să trăiască atât de mult, dacă nu ar fi făcuţi din oţel?”

„… Fereşte-te mai ales de cei pioşi: tacticile pe care le folosesc sunt adesea cele mai subtile şi mai parşive. Cred că sfinţii bătrâni au ajuns la stadiul lor de sanctitate prin slăbirea dorinţei, nu prin desăvârşirea vreunei aplecări înnăscute spre cele sfinte; iar slăbirea dorinţei nu înseamnă că nu pot trage foloase de pe urma unei cunoaşteri a lumii la care au fost obligaţi să renunţe”.

„… Făptură îndrăgită, sunt sigură că ştii că spiritul meu te va însoţi în zborul tău. Nu am nicio îndoială că o să reuşeşti în misiunea ta şi o să te întorci, ca să colaborăm la această operă a noastră, care va adăuga o nouă dimensiune artei teatrale…”

Prostii, desigur! Încă tremurând, băgă scrisoarea la loc. Când era tânăr şi naiv, se ocupase, pe furiş, şi de lucruri oculte; acum, ca om în vârstă, posibilitatea de a controla evenimente incontrolabile îl ţinea treaz noaptea. Una dintre asociatele ei mai slobode la gură o numise pe Jacka „Vrăjitoarea din Beulah Hill”. El o cunoscuse într-o noapte ploioasă, într-un autobuz supraetajat; în afară de ei nu mai era nimeni acolo. Poate întâlnirea avusese loc pentru a compensa prestaţia lui de figurant într-o piesă contemporană în care avusese lipsa de inspiraţie să se implice. („Ei” îl acuzaseră că nu înţelege piesa, când, de fapt — să-i ia dracu’ pe toţi —, o înţelegea atât de bine, încât ezitase să le transmită şi altora putregaiul ăla.)

Femeia din autobuz era îmbrăcată în negru: costum dintr-o singură piesă, din lână, pe sub o pelerină impermeabilă transparentă; pe cap şi legat sub bărbie, un batic viu colorat, care ar fi părut ţipător pe o persoană mai puţin distrată. Ploaia îi netezise uşor câteva şuviţe de păr — singurele care scăpaseră de sub batic — şi îi împrospătase tenul, gălbejit ca un pergament, şi buzele subţiri, fără ruj, pe care încă vibrau ultimele cuvinte rostite.

Pe când autobuzul se clătina şi pufăia în pas de melc, trupul femeii, picioarele ei lungi şi pantofii ale căror vârfuri se ieţeau de sub scaun păreau să obţină nu ştiu ce plăcere molcomă şi deloc senzuală din hurducăielile vehiculului. Privea drept înainte, iar pleoapele radioase, pe jumătate coborâte, şi gura vioaie păreau să sugereze că aţi avea ceva să vă spuneţi, dar stătea numai în puterea ta să confirmi bănuiala.

Pe degetul mare al uneia dintre mâini, pe care şi le ţinea împreunate în poală, Sir Basil zărise un inel identic cu cel pe care i-l trimisese el mamei sale în urmă cu câţiva ani; regretase adesea că se despărţise de el, deşi gestul îi adusese oarece beneficii materiale. Cât

despre femeie, îşi dăduse seama de interesul lui pentru inel şi stătea în expectativă, pentru că recunoscuse un prilej bun de conversaţie.

— E cumva din Etiopia? A întrebat el, arătând cu degetul spre crucea ortodoxă aşezată în cuibul de aur împletit al inelului. Am avut unul exact ca ăsta, dacă îmi aduc bine aminte.

— Nu ştiu. N-am întrebat, a zis femeia şi, după o tăcere scurtă, a adăugat: L-am luat de la cineva care nu aprecia lucrurile pe care le avea. Este singurul lucru pe care l-am furat vreodată — în afară de flori de peste garduri.

Autobuzul a legănat-o până a tăcut din nou şi a zâmbit, deşi părea să ştie că discuţia încă nu luase sfârşit.

Era, cu siguranţă, fascinat, dar şi pus în încurcătură de femeia de pe rândul de scaune de vizavi: nu bătrână, ci fără vârstă; nu uşuratică, aşa cum bănuise la început; probabil era dispusă să primească un străin mai degrabă în gândurile ei decât în trupul ei încă suplu.

— Dacă aş putea să aleg, mi-aş trăi toată viaţa numai noaptea, a spus femeia din senin. De fapt, cred că *pot* să aleg, şi o şi fac, mai mult sau mai puţin.

S-a întors către el.

— Nu vă simţiţi mai vigilent noaptea? Sunt sigură că da… Sir Basil Hunter!

Era destul de obişnuit să fie recunoscut pe stradă, aşa că nu se simţea niciodată stânjenit; numai că, de data aceasta, nişte ochi cenuşii erau îndreptaţi asupra lui şi, ca nişte lămpi de sudură (nişte lămpi reci), îşi aruncau lumina asupra tuturor defectelor sale ascunse.

— Depinde mult de rolul la care lucrez, a mormăit Basil, uitându-se la mâinile lui, la cicatricea rămasă de la un briceag interzis; o căpătase când avea şapte ani sau cam aşa, la… la Kudjeri.

— Zi sau noapte, depinde mult de rol, a încuviinţat ea. Sunt nopţi în care stau ore întregi degeaba — sunt blocată. I-a zâmbit cu înţelegere, apoi a adăugat: Aici schimb.

Deşi nu era nici pe departe staţia la care trebuia el să coboare, s-a ridicat şi a urmat-o; amândurora li se părea firesc sau cel puţin ea nu se purta ca şi cum i-ar fi fost frică de el; alte femei l-ar fi respins, indiferent cât de cunoscut era el ca actor. Dar întâlnirea lor pur şi simplu nu avea niciun substrat sexual; cu toate acestea, ea îl conducea, iar el se simţea stăpânit într-un mod mai subtil decât cel în care îl stăpâniseră vreodată Shiela Struges sau Lady Enid, soţiile lui legitime.

Picioarele ei lungi s-au întins către trotuarul ud. El stătea pe lângă ea. Nu au mai vorbit decât după ce s-au urcat în următorul autobuz.

— Casa în care stau — şi pe care am moştenit-o — e prea mare, prea istovitoare, i-a zis ea după ce s-au aşezat.

Deci, până la urmă, îi făcea o propunere?

Nu părea să o facă.

— Dar acolo trebuie să-mi duc traiul şi, de obicei, nu mă plâng… doar că oamenii care depind de mine nu mă lasă să-mi trăiesc viaţa decât noaptea.

— Aveţi o familie numeroasă?

— Nu o familie în sensul obişnuit al cuvântului: diverşi oameni *bătrâni*, majoritatea femei, împrăştiaţi prin toată Londra, care nu vor să moară… iar acasă, animale.

S-a gândit să nu întrebe de animale; nu îi plăceau decât în gravuri şi ca elemente ale unei teorii englezeşti pe care o adoptase şi el.

În schimb, animat de un entuziasm reprobabil, i-a venit deodată să îi împărtăşească un gând.

— Acum, că stau să mă gândesc, eu n-am pe nimeni care să depindă de mine, decât, într-un fel, o actriţă patetică şi *ratată*, căreia îi plătesc ce trebuie să-i plătesc — cealaltă n-are nevoie de nimic, şi nici fiica mea echilibrată şi devotată. N-am pe nimeni. Am fugit de familie şi de ţară ca să devin actor.

Ea aştepta.

— Am făcut ce mi-am propus, a insistat actorul, cu ceea ce credea el că e modestie.

Femeia nu l-a contrazis.

— Aţi fost numit cavaler de regină, i-a amintit ea, cu gravitatea pe care o cereau împrejurările.

Dar el nu dorea să îşi amintească de realizările lui, ci de copilărie, din care ieşiseră Macbeth, Hamlet, Lear, împreună cu alte năluci mai şterse, din cele mai improbabile viroage secate, din bălţi maronii, stătute, şi din siluete austere de copaci biciuiţi de vânt. Doar că autobuzul nu era locul ideal pentru a începe să invoce acel trecut îndepărtat; şi, pentru prima dată, sunetul vocii lui faimoase aproape că l-a făcut să se cutremure.

— Am văzut câteva dintre spectacolele în care aţi jucat, deşi nu obişnuiesc să merg la teatru, a spus ea. Îmi aduc aminte şi acum de felul în care l-aţi interpretat pe Lear… şi am văzut şi piesa în care jucaţi acum.

Asta i-a atras atenţia.

— Nu-i aşa că nu e atât de proastă pe cât se spune?

— Nu, nu e proastă. De fapt, e chiar bună, în felul ei ciuntit.

Simţea furia fierbând în el — poate că vanitatea era sursa celei mai mari plăceri senzuale pentru el.

— Dar ar fi putut să fie mai bună, dacă aţi fi îndrăznit să vă *dăruiţi*.

— Cum adică să mă „dăruiesc”?

Auzise şi el furia care răzbătea din glasul lui; şi s-a uitat din nou la ea, întrebându-se dacă hoaşca aia nu cumva încearcă să îl atragă în ceva care avea să se încheie cu un pat nefăcut.

— Nu voiam să sugerez nimic fizic, a zis ea, rostind cuvântul cu o prudenţă aproape pudică. Nu mă îndoiesc că v-aţi dăruit din punct de vedere fizic, seară de seară, rolurilor pe care le-aţi interpretat… soţiilor de care aţi amintit, probabil şi amantelor. (Nu ştiu nimic

despre viaţa dumneavoastră personală, pentru că nu citesc ziarele.) Şi nu mă refeream nici la partea creativă, fiindcă asta ţine de subconştient, atunci când nu este rezultatul unei munci fizice disciplinate. Nu mă refer nici la ceea ce se numea cândva „latura spirituală”, înainte să ne dezbărăm de *iluzii*. Poate c-ar trebui să spun că încă nu v-aţi dăruit „în esenţă”.

Îşi simţea mintea amorţită, pielea lipicioasă. Poate se pregătea să îl iniţieze nu în tainele patului ei nefăcut, cu pete de cafea şi sub apăsarea pielii ei îmbătrânite, ci într-o perspectivă mult mai intimidantă: partea cealaltă a ecranului sau a peliculei cenuşii pe care o văzuse în copilărie, stând între el şi neant; şi pe care o mai reînvia şi acum, în perioadele de instabilitate şi în momentele de vulnerabilitate. Aşa că s-a înarmat cu scepticism împotriva oricărui lucru pe care l-ar mai fi avut ea de spus.

— Nu mă duc mai des la teatru, a zis ea mai departe, pentru că mă oboseşte şi mă irită să mă uit la nişte siluete din fontă care se chinuie să-şi târască leşurile printr-o lume dezintegrată. Din moment ce existenţa noastră aglomerată a devenit mai puţin aglomerată, mai puţin controlabilă, mai fluidă, cum am putea s-o exprimăm sau să facem parte din ea, dacă nu plutind şi noi, dăruindu-ne — sau pierzându-ne — „în esenţă”?

„Rahat”, îi venea lui să spună, dar s-a abţinut. „Am ştiut să-mi controlez viaţa încă de când am învăţat cum se trăieşte, iar de trăit, se trăieşte cu ajutorul aceloraşi tehnici cu care se joacă teatru; darul meu, care e însăşi esenţa fiinţei mele, este ceva ce nu poate fi distrus de niciun critic, de nicio vrăjitoare ţicnită, de nicio coajă de banană, ci doar de senilitate sau moarte”. Dar ceea ce spusese ea îl stimulase într-atât, încât ar fi fost tentat să plutească împreună cu întunericul şi ploaia, ba chiar şi dincolo de ele, dacă ar fi putut ea să îi arate cum.

În schimb, autobuzul s-a oprit cu o zdruncinătură.

— Cobor aici, a spus ea, părând mai tânără pentru o clipă, şi neaşteptat de timidă. Mă cheamă Mitty Jacka.

Poate acesta era motivul timidităţii ei.

S-a ridicat, târând după ea o sacoşă împletită, plină cu pachete grele, cu cocoloaşe, care până atunci stătuse pe scaunul de lângă ea. El a urmat-o din nou; la un moment dat, în timpul călătoriei lor nocturne, au ajuns la o înţelegere.

Ploaia se oprise sau, mai degrabă, se prefăcuse într-o perdea de stropi ocazionali, atât de fină, încât ar fi putut veni de la lujerii plantelor sau din pletele cuiva. Trotuarul scânteietor pe care urcau avea o pantă suficient de abruptă încât să o lase pe Mitty Jacka fără suflare, deşi, la lumina felinarelor, părea mai tânără când gâfâia. Şi el rămăsese fără suflu, din cauza lucrurilor ciudate pe care le lăsa să se întâmple.

— Casa mea o să mă facă de ruşine, a spus ea, iar tu ştiai că nu o spune decât din complezenţă. Unora li se pare murdară.

— Unora? Am crezut că duceţi o viaţă de pustnică, departe de cei care depind de dumneavoastră şi care sunt „împrăştiaţi peste tot”.

— Ah, nu. Vin destul de des. În cârduri. La orice oră din zi. De aceea prefer noaptea. Noaptea este pentru cei aleşi.

Deşi Mitty Jacka nu dădea niciun semn vădit că l-ar include şi pe el printre cei aleşi, Sir Basil a simţit din nou vanitate, pentru a doua oară de când se cunoscuseră. S-a atins uşor de ea, în parte, pentru că îşi pierduse echilibrul, în parte, în mod deliberat. Ea nu a părut să observe, dacă nu cumva tocmai pentru că a observat i-a dat o lovitură zdravănă cu sacoşa încărcată.

În scurt timp, au ajuns la o poartă într-un zid de cremene, pe care stătea de pază o pisică; la început avea spinarea arcuită, pregătită să înfrunte pericolul, dar pe urmă s-a preschimbat într-o umbră albastră, şerpuită, sclipitoare.

Torsul pisicii şi stropii de apă care picurau de pe crengile bătute de adierea blândă a vântului făceau ca sunetul vocii lui să pară un afront inoportun şi impertinent la adresa întunericului dimprejur.

— Cum o cheamă? A întrebat el, mângâind în gol, pentru că nu vedea pisica.

— Ah, nu ştiu… Pisică! A avut un nume la început, dar nu mi-l mai amintesc. Suntem mereu împreună, aşa că ce nevoie mai avem de nume, nu-i aşa?

După ce îl recunoscuse în autobuz, nu îi mai spusese nici lui pe nume, iar Sir Basil era destul de sigur că nici el nu îi va mai spune ei pe nume.

Peste tot în jurul lor erau crengi ude, înţepătoare, petice de verdeaţă şi cârcei de iederă; abia se vedeau în lumina palidă a lunii; zări o erupţie de ciuperci pe trunchiul solzos al unui copac. Din loc în loc trebuia să se aplece, ca să nu fie lovit în faţă de crengi, dar nu reuşea întotdeauna să se ferească la timp. Şi Mitty Jacka era înaltă, dar ea era iniţiată în tainele întunericului, în timp ce el rămânea un intrus nepriceput.

De îndată ce femeia a răsucit cheia în broască, s-au auzit nişte sunete dinăuntrul casei: înghionteli, fornăieli şi pocnete. Apoi, la lumină, a văzut o armată întreagă de mopşi agitându-se în jurul lor, lipindu-şi botul de gleznele străinului şi schelălăind de fericire că îşi revedeau stăpâna.

Mitty Jacka nu arăta o dragoste ostentativă faţă de câini; pur şi simplu îi lăsa să îşi arate devotamentul, ceea ce se şi întâmpla: mopşii erau extaziaţi. După experienţa cu pisica Pisică, Sir Basil şi-a înfrânat imboldul de a o întreba cum îi cheamă. În schimb, începea să înveţe să se lase purtat de val, chiar dacă îi era greu să se acomodeze cu

mirosul de arahide şi de ploscă de cauciuc cu apă fierbinte, probabil specific mopşilor.

Ţinea în mână un pahar pe care i-l adusese ea, umplut cu ceva dulce, inacceptabil, în cele din urmă perfid, în timp ce Mitty Jacka îşi vedea de animalele ei. I-a sărit în ochi tapiţeria din pluş grena, pe fundalul lambriului care părea — dar nu putea fi — de abanos. Exista totuşi un piedestal din lemn de abanos, pe care era aşezată o statuetă ce îşi ascundea rotunjimile sub o umbrelă de culoarea fildeşului. A descoperit că începuse să îi zâmbească băuturii dulci, dar tari, în timp ce, în depărtare, se auzea vocea lui Mitty Jacka, răsfăţându-şi animalele cu dulcegăriile obişnuite.

Şi-a dat seama că e din nou lângă el când a văzut-o aruncând o hârtie de mărimea unei cărţi de vizită într-o urnă aflată într-un colţ întunecat al camerei.

— Ce era aia?

Băutura pe care o înghiţise îl făcuse să se simtă nu obraznic, ci spontan.

— Ei… o idee pe care aş putea s-o folosesc cândva.

Părea ostilă, poate chiar puţin ursuză.

Apoi a plecat, urmată de alaiul ei dornic de atenţie. El nu s-a ridicat. Poate că mirosul de ficat crud pe care îl lăsase ea în urmă îi tăiase orice elan de a-i cerceta „ideea”. În schimb, aştepta. Dar ce anume? Viitorul lui de actor relativ cunoscut nu mai părea relevant.

Când s-a întors, nu ca să rămână — comportamentul ei sugera că s-ar putea să nu rămână acolo, cel puţin nu peste noapte —, i-a mai turnat nişte băutură în pahar, cu toate că el avusese de gând să refuze. Pe când se plimba prin cameră, o ţigară pe care şi-o aprinsese lăsa în urmă fuioare de fum. Când se oprea ea să se uite la nişte lucruri sau să rearanjeze obiecte pe care poate atunci le vedea pentru prima oară, fumul de ţigară descria arabescuri mai elaborate. Fuma cu atâta furie, încât Basil era mai ameţit de ţigara ei decât de conţinutul paharului său.

Punând cap la cap unele dintre remarcile ei, a hotărât să rişte din nou să o supere.

— Să înţeleg că scrieţi.

Alese cu grijă, cuvintele au ţâşnit din gura lui ca un pumn de mărgele, fără nicio legătură unul cu altul.

Ea a tras din ţigară cu şi mai multă poftă.

— Mă străduiesc.

Fumul pe care îl scotea pe gură părea un corp solid.

— Uneori e nevoie de o formă uşor de recunoscut… sau de una pe care s-o recunosc *eu*, deşi, de cele mai multe ori, nu e ce ar fi trebuit să fie. Da, scriu poezii, a adăugat ea, ca şi cum ar fi făcut o concesie terminologiei consacrate. Am încercat toată viaţa să alcătuiesc… nu

ştiu cum ar numi-o alţii… o operă… care să transmită tot ce e de exprimat. Asta dacă o să reuşesc s-o extrag şi s-o comprim; poate c-o să descopăr în cele din urmă că a dispărut de bunăvoie, transformându-se în cuvântul de început.

Înconjurat de fumul cu care începuse ea să umple camera, Sir Basil a început să povestească:

— Când eram mic — nu mai ştiu exact câţi ani aveam, dar eram destul de mic —, am fost bolnav… Ba nu, cred că-mi rupsesem braţul: îmi amintesc de bandulieră şi de senzaţia de piele murdară, pentru că braţul îmi stătea lipit de corpul nespălat… când stăteam în pat. Mă pregătiseră pentru noapte, încercaseră să mă facă să mă simt comod. Tata îmi aprinsese una dintre luminile de veghe, rămase de când eram mai mici. Şi pusese un paravan la capul patului — ca să nu mă tragă curentul, bănuiesc, în timpul nopţii, paravanul ăla a început să mă înspăimânte. Căzătura — braţul rupt — probabil că mă făcuse să delirez puţin.

Pe când lampa de veghe pâlpâia, eu tot încercam să mă întorc pe o parte — dar braţul mă durea îngrozitor ca să mă uit la paravan. Era de un gri pal, sau de o culoare nedefinită, pe care se proiectau scheletele copacilor. Sau poate aşa le făcea lumina să pară. Pe măsură ce noaptea se scurgea încet, eu eram din ce în ce mai deznădăjduit, îmi doream tot mai mult să mă uit după paravan, dar îmi era prea teamă de ceea ce puteam să descopăr acolo. Eram lac de sudoare. Cred că, într-un sfârşit, am adormit.

Vinul, sau ce îi turnase femeia în pahar, nu îl ajuta să îşi dea seama dacă vorbise sau doar visase. Femeia venise şi se aşezase lângă el, pe canapea, într-un morman de mopşi somnoroşi. Părea că zâmbeşte în timp ce îl ascultă, mângâind mameloanele dezgolite ale unui mops.

— Paravanul ăsta… mi-a mai făcut vizite, întotdeauna pe neaşteptate. Atât de palpabil, atât de real — la fel de real ca şi copilăria.

A râs stânjenit, din cauza descoperirii pe care tocmai o făcuse.

— Am construit tot felul de discursuri în jurul lui, repetând părţile care mă îngrijorau. M-a protejat întotdeauna de curent.

A zâmbit cu subînţeles, sorbind din băutura care dăduse frâu mărturisirii sale.

— Paravanul ăsta… apare din nou atunci când ai impresia că aluneci şi te duci la fund — în teatre prăfuite, de provincie. O zdreanţă de mătase, întinsă pe un cadru şubred. Nu prea mai vrei să te uiţi în spatele lui. Şi eşti sigur că, dacă se dărâmă, eşti pierdut.

Buzele îi erau aproape paralizate. Nu mai era conştient de ea ca de un chip, ci ca de un zâmbet pe sub apă. Nu ştia ce altceva mai spusese, dar probabil că nu mai apucase să zică multe, pentru că vedea deja somnul, într-o rochie albă, răspândind lumină din capătul

scărilor. Oare Mitty Jacka i-a atins fruntea?

Spre dimineaţă, a simţit nevoia să se uşureze, aşa că s-a ridicat şi a pornit cu paşi împleticiţi prin perdelele de fum şi de pluş. S-a lovit de o masă joasă, încărcată cu tot felul de lucruri, dar a ajuns într-un sfârşit în grădină, unde frigul şi o burniţă măruntă l-au înviorat. O mireasmă dulce, răcoroasă l-a înveselit în timp ce îşi făcea treburile. Parfumul pătrunzător al florilor de noapte abia se strecura prin mirosul puternic de putregai umed.

Pornind înapoi spre casă, s-a uitat în sus şi a zărit-o pe Mitty Jacka la fereastra bine luminată a uneia dintre camerele de sus, fie „străduindu-se”, fie, mai degrabă, „într-un blocaj”: stătea perfect nemişcată, iar expresia feţei, în lumina aceea necruţătoare, trăda disperare.

Pe când îşi croia drum prin întunericul în care dormise, se simţea atât de treaz, încât i s-a năzărit să cerceteze urna în care aruncase ea bucata de hârtie. A aprins lumina, a băgat mâna înăuntru şi a scotocit printr-o mulţime de hârtii similare, căutând-o pe cea mai recentă: erau urme de ficat crud pe ea, dar şi o amprentă însângerată.

Sceptic în dimineaţa aceea, ca să nu spunem cinic, a despăturit biletul şi a citit:

„… Un actor tinde să ignore rolul care i se potriveşte cel mai bine: *viaţa lui*; Lear cel de nejucat este, până la urmă, mai bun decât un eu nejucat.

Respiraţia i s-a iuţit, iar cuvintele s-au înceţoşat. Nu avea la el ochelarii pe care îi folosea nu ca să citească (rareori citea), ci ca să studieze câte un rol. Aşa că şi-a întins braţul şi s-a chiorât la hârtie. După câteva încercări de a se concentra asupra cuvintelor desenate perfect, cu o rigoare sobră, parcă din altă epocă, şi-a dat seama că trebuie să renunţe. Ce deprimant, vederea i se stricase de tot: după tot felul de şocuri, după scrisori jignitoare, după atâtea reprezentaţii egoiste ale tinerilor răzbunători şi, mai ales, după atât alcool. Dacă se gândea cât îi dăduse Jacka de băut cu o noapte înainte, nu era de mirare că nu poate să descifreze decât jumătate din mesaj. S-a bucurat să împăturească la loc hârtia murdară şi să o azvârle înapoi în urnă, de unde nu îi putea aminti de degradarea lui fizică.

S-a dus să se aşeze din nou pe ceea ce devenise o canapea incomodă, fără arcuri. S-a ghemuit într-o poziţie care i se părea adecvată, cu toate că nu era: şi-a dat seama că luase forma unui crevete şi că e prea ÎNCORDAT. Când somnul s-a insinuat din nou, prelingându-se în jurul lui, Sir Basil a început să se foiască şi să se zbată, mai transparent decât cuvintele în care era prins ca într-o plasă.

Gazda i-a adus o ceaşcă de cafea la cea mai neteatrală oră. A tras draperiile, şi o lumină cenuşie a aruncat peste reuniunea lor o umbră de fatalitate. Chiar şi aşa, Mitty Jacka, cu pielea de găină şi tremurând

din toate încheieturile, acum că ziua învinsese noaptea, pe care o prefera, ar fi vrut să plutească la suprafaţa tuturor acestor lucruri.

— Săracul de tine! Nu cred c-ai dormit prea comod! A spus ea cam în pripă. Canapeaua aia e un dezastru. A fost a unei surori a bunicului.

Stătea în picioare, frecându-şi braţele subţiri şi îmbătrânite; în timp ce el aproba cele spuse despre canapea, cu ceaşca de cafea în dreptul buzelor. Ceaşca, altă dată un obiect somptuos, din porţelan Empire, avea o ciobitură de mărimea unghiei de la degetul mare.

— O să ţinem legătura, a lansat ea prevestirea, scrutând înfrigurată grădina amorfa şi acoperită de rouă. Pentru că ştiu că suntem meniţi să scriem o piesă împreună.

Era la mila ei: ea îl putea ataca la teatrul la care lucra; iar el nu îi ştia nici numărul de telefon, nici adresa — şi nici nu voia să le ştie.

— Piesele costă bani, a răspuns el, afişând un zâmbet pe care ea nu l-a luat în seamă.

— Bani se găsesc întotdeauna. Cum rămâne cu mama cea bătrână şi invalidă, dar plină de bani?

Oare ce îi spusese în timpul nopţii? Nu ştia că îi vorbise de Elizabeth Hunter.

— E destul de zgârcită, a mormăit el, uitându-se la încheieturile lui albe. Ei, trebuie să recunosc că e şi generoasă din când în când, dar cu sume mici.

— O vizită din partea ta n-ar face nicio diferenţă?

— Nu merită. Sunt prea mulţi care aşteaptă să-mi ia locul, de îndată ce plec din West End.

— Banii merită. Banii înseamnă putere, nu-i aşa?

— Da, dar sunt ai ei!

De parcă el credea ce spune!

— Doar dacă viaţa ei justifică faptul că îi păstrează.

— Nu sunt vieţile femeilor frumoase ca nişte opere de artă? Merită cu prisosinţă averile pe care le cheltuiesc bărbaţii pentru ele. Iar Elizabeth Hunter e o mare… e o femeie incredibil de frumoasă.

De data aceasta, credea cu adevărat ceea ce şi vedea aievea: pe el, în tinereţe, dobândind satisfacţii de pe urma acestei străluciri.

— A avut un accident vascular.

Mitty Jacka părea extrem de crudă.

— N-ar putea să moară?

Basil începuse să se urască pe sine mai mult decât ura vocea ei.

— O să ne-ngroape pe toţi! N-o să moară nici într-o sută de ani. Nimic n-o s-o convingă pe Elizabeth Hunter să moară.

Trebuia să se ridice; trebuia să se mişte; dacă nu, avea să moară otrăvit, iar moartea avea să îi fie una lentă. Se simţea de parcă nu mai rămăsese nici măcar o bucăţică de carne vie pe craniul lui infestat de gânduri.

Poate că Mitty Jacka ar mai fi încercat să îl convingă, dacă nu i-ar fi dejucat planul pisica ei albastră. Venea din grădină, biciuind aerul cu vârful cozii şi ducând în gură un sturz cu aripile strânse: un cadavru, judecând după felul în care i se bălăngănea căpşorul, după pleoapele închise şi după colierul de sânge desenat pe penele altfel curate. Pisica s-a tolănit pe podea, şuierând şi scuipând, pentru a descuraja orice atentat la prada ei, după care s-a strecurat sub canapea.

Stăpâna îşi dezgolise dinţii.

— Ahhh! A ţipat ea, fie îngrozită, fie încântată de acea oportună punere în scenă a argumentului ei — greu de spus care dintre ele. N-avem ce face. Nu e normal ca unii să moară pentru ca alţii să trăiască? A insistat.

Dându-i înainte cu şuierăturile stridente de sub canapea, pisica lămurea fără putinţă de tăgadă cine trebuie să trăiască, în timp ce stăpâna ei rămânea doar o criminală aspirantă.

Întrezărind o ocazie bună pentru a-şi face ieşirea, actorul a avansat ferm către gazda sa şi, cu aplomb profesional, i-a luat mâinile într-ale lui.

— Îţi mulţumesc pentru ospitalitate, pentru ideile pe care le-ai împărtăşit cu mine şi pentru casa asta de-a dreptul memorabilă, a zis el, încercând să găsească o replică bună pentru final. N-o să uit nimic din toate astea.

Mâinile reci şi impasibile păreau să tremure uşor, dar Sir Basil şi-a dat seama că, de fapt, mâinile lui, mai calde şi mai cărnoase, sunt cele care tremură.

În timp ce îl conducea prin tot felul de camere către uşa de la intrare, Mitty Jacka a spus:

— Data viitoare o să-ţi povestesc cum văd eu piesa asta.

Umerii lor s-au atins ca într-o conspiraţie: mâneca lui bine croită, de actor, şi chimonoul ei ponosit, din mătase neagră, care foşnea în jurul ei şi ale cărui pete aproape că deveniseră parte din broderie.

Mitty Jacka părea să vorbească în continuare.

— Omul nu îşi dezvoltă decât una dintre vieţile lui potenţiale. Nu văd de ce nu le-ar putea trăi pe toate — sau măcar să le joace pe scenă, dacă se poate elibera de restricţii. Asta îmi doresc pentru tine: eliberarea asta nocturnă, nu siluete din fontă, care abia se târăsc, trecând de la o postură impusă la altă postură, tot impusă.

El deja îşi târâse trupul de fontă, ale cărui abilităţi le dovedise în faţa tuturor, până la uşa de la intrare, de unde se vedea, printre frunze şi rămurele, poarta fixată în zidul de cremene. Poarta era încă destul de departe.

A dat un răspuns destul de evaziv.

— Contează şi cine o să mai fie disponibil să lucreze cu noi la momentul respectiv. Şi să nu uităm de teatru. Asta după ce reuşim să

strângem banii, prin orice mijloace imorale.

— În cazul ăsta, totul depinde numai şi numai de tine. Şi doar nu poţi să spui că nu eşti un actor grozav, Sir Basil Hunter, nu-i aşa?

De data aceasta, nu a mai lăsat-o să îi gâdile orgoliul.

— M-am fript de multe ori la viaţa mea, şi am de gând să am mai multă grijă de acum înainte.

În ciuda experienţei îndelungate, nu îşi dădea seama cum reacţionase publicul său la dovada aceasta de falsă modestie.

— Dacă ar Flo chestiune de viaţă şi de moarte, nu ai alege viaţa?

În momentul acela, ar fi ales moartea, doar ca să nu trebuiască să mai dea o reprezentaţie pentru Mitty Jacka. Aşa că nu i-a luat în seamă întrebarea.

Pornind pe potecă, şi-a amintit de convenţiile sociale, care îi cereau să se poarte cuviincios, şi a aruncat o privire înapoi, ridicându-şi pălăria Homburg cu un gest destul de nepăsător, nu atât în semn de salut, cât ca să şi-o potrivească mai bine pe cap. Ea stătea în picioare, pe ultima treaptă a scării: o siluetă arhaică, în halatul negru, pe care îl strângea cu braţele în jurul ei; un chip de un alb inexpresiv, în afară de umbrele cenuşii ale îngrijorării.

— Nu uita să-i scrii bătrânei… mamei tale, a strigat după el, cu o ultimă zvâcnire de pragmatism. Ai fi uimit să afli câţi oameni şi-ar dori să fie rugaţi să colaboreze la piesă. Le dă iluzia că trăiesc.

Cu un zornăit şi un clinchet, poarta s-a închis. Era liber, slavă Domnului!

Zgomotul paşilor lui pe când cobora dealul, cerul brăzdat de culorile zorilor, deasupra antenelor de televizor şi a ţiglelor ude, toate acestea îi restabileau încrederea în propriul viitor. Dacă se hotăra să ia avionul spre casă pentru a-i face mamei o scurtă vizită, ar fi făcut-o din proprie iniţiativă, nu la îndemnul unui mentor, iar scopul vizitei nu ar fi fost să oblige o femeie bătrână să îi dea lui averea, chiar şi cu preţul vieţii, ci ca el să ajungă să se redescopere pe sine, prin noi revărsări de lumină, prin arderi purificatoare, prin foşnetul copacilor culcaţi de vânt, atunci când nu stăteau încremeniţi ca tăcerea însăşi. Şi prin noroi: deşi era încălţat şi mergea pe trotuar, aproape că simţea mocirla cum se ridică şi i se strecoară printre degetele răsfirate, de parcă ar fi umblat desculţ.

Întărit de astfel de realităţi senzoriale, îi era uşor să respingă ultimele întâmplări ca pe o simplă halucinaţie. Femeia nu a încercat deloc să ia legătura cu el. După o săptămână sau două, tăcerea ei a început să îl surprindă; o dată sau de două ori, s-a simţit de-a dreptul ofensat de nepăsarea lui Mitty Jacka.

Apoi au început să apară anunţurile. Deşi existaseră zvonuri, conducerea (o şleahtă de indivizi necunoscuţi şi nepricepuţi) nu dăduse niciun semn că ar putea să renunţe la reprezentările piesei lor

jalnice fără a trimite în prealabil un comunicat oficial; iar el dusese în spate întreaga operaţiune, timp de săptămâni întregi, sprijinindu-l pe un actor englez, transformat peste noapte din zidar în protagonist.

Ei bine, aşa stăteau lucrurile în momentul acela. S-a uitat la paginile prinse în piuneze pe panoul de afişaj şi a scos un râgâit.

— Din câte văd eu, s-a cam terminat, i-a zis lui Peggy Dighy, care alerga pe coridor într-o bluză subţire, prin care i se vedeau sânii obraznici.

— Da. Nu ştiai? Ce *uşurare*\ Acum mă apuc de pantomimă.

A rămas uitându-se fix, nu atât la anunţul de pe panou, cât la piunezele nou-nouţe şi la fantoma femeii aceleia din autobuz.

În noaptea celei de-a patra reprezentaţii — care a fost şi ultima —, şi-a turnat puţină băutură, pentru a-şi umezi coardele vocale. Pereţii cabinei lui de la Delphic erau zugrăviţi într-un verde ca veninul, până jos, la brâul ciocolatiu: şi verdele, şi ciocolatiul făcuseră băşici. A mai tras o duşcă: pe prima o îndoise, din greşeală, cu prea multă apă.

Dar vocea i-a rămas răguşită tot restul nopţii. Nimic din ce făcea — şi Dumnezeu e martor că îşi juca rolul cu pasiune —, nimic nu îl ajuta să iasă din blocaj. În afară de momentul în care, în actul al doilea, zidarul englez şi-a dezgolit pieptul, iar o fată din public a scos un ţipăt, de mai aveau puţin şi aprindeau luminile în sală ca să vadă ce s-a întâmplat. Publicul (format în majoritate din oameni de hârtie) a râs.

După spectacol, şi-a dat machiajul jos, o activitate care, de obicei, îl însufleţea la fel de mult ca şi aplicarea machiajului la începutul serii; în schimb, de data aceasta, i s-a făcut greaţă de la mirosul de demachiant; se simţea atât de rău, încât a început să tremure. Şi zdreanţă lui de prosop vechi şi dezgustător. Spera să nu devină un laş de profesie — sau un bolnav de Parkinson.

Şi-ar fi dorit să vină cineva. Îşi încorda auzul, sperând să audă foşnetul unei rochii de ocazie; ar fi putut să o suporte chiar şi pe cea de-a doua fostă soţie, Lady Enid; nici măcar un impermeabil mototolit nu l-ar fi deranjat, atât timp cât aparţinea unei femei care îl adora. Dar nu a apărut nimeni şi, în absenţa vreunui vizitator, şi-a mai turnat ceva de băut. Walker i-a înmânat pălăria.

A ieşit în stradă. Pe culoarul verde şi ciocolatiu, Peggy Dighy i-a dăruit un sărut pătimaş şi iscusit.

— Promite-mi c-o să vii la Glasgow să vezi spectacolul de pantomimă. Să vezi ce talentată sunt!

Era destul de frig afară, sub burniţa îngălbenită de lumina felinarului din stradă. Nu avea niciun chef să mănânce în Soho: nu avea rost să îşi dea aere, dacă tot era singur. Ar fi putut să bată la orice uşă — tineri şi atrăgători afacerişti l-ar fi poftit înăuntru, l-ar fi servit cu *foie gras* şi l-ar fi îmbătat, dar niciunul nu i-ar fi satisfăcut

foamea… Foame de ce? De substanţă, de stabilitate. După părerea lui, prietenia era, din ce în ce mai mult, o farsă ingenioasă, cu prea multe conspiraţii şi prea multe personaje care se fâţâiau de colo colo, o farsă care, în ciuda agitaţiei ăsteia, se încheia chiar după proba de rutină. (Ca şi căsnicia; deşi căsnicia era un alt fel de piesă.)

Sir Basil simţea umezeală la piciorul drept. Imediat ce a ajuns lângă un felinar, s-a uitat la talpa pantofului şi a observat că e ruptă. Bine, nu era o treabă prea complicată; nu era chiar lefter, ci doar temporar şomer. Avea experienţa lui, titlul lui, tehnica lui, vocea lui şi — fapt demonstrat — femeile erau atrase de el.

Ce anume… Mitty Jacka! Din Golden Hill? Din Beulah!

S-a suit în autobuzul spre Beulah Hill, căutând semnele unei prezenţe îngrijorătoare: pe scaunele de la etajul superior al unui autobuz (nu era nimeni acolo), la poarta fixată în zidul de cremene, evident foarte vizitată de câini, apoi pe poteca alunecoasă de la dârele melcilor, până când a ajuns din nou în dreptul scării, cam la aceeaşi oră a serii.

— Am venit să-mi povesteşti despre piesa pe care ai pomenit-o. Îţi mai aduci aminte?

Poate că poziţia lui, pe ultima treaptă a scării, îl făcea să pară că se roagă de ea.

Doi mopşi se gudurau pe lângă gleznele lui, în timp ce printre gleznele ei se strecura un arc luminos de blană.

— Da, a zis ea. M-am mai gândit la asta. Mă bucur că te-ai hotărât.

Îşi simţea masca rânjind la ea, cu dinţi ca de ferăstrău înfipţi în gingiile falsului său chip: era Cel de-al Doilea Conspirator. Sau poate Primul Sinucigaş?

În orice caz, iată-l, drept rezultat, într-o altă lumină, ba chiar îmbătat de această altă lumină, în timp ce era legănat de taxiul unduitor, înţepat de firicele de nisip, acoperit de sudoare, deşi abia făcuse baie şi se bărbierise. Se simţea bine: nu îl apăsa deloc pe conştiinţă faptul că îi făcuse să aştepte aproape trei sferturi de oră pe bătrânul Arnold Wyburd şi pe blestemata de prinţesă. Nu era chiar vina lui, nu-i aşa, că cei de la *The Herald* şi de la ABC hotărâseră să îl sune, unii după alţii, exact când el încerca să o zbughească din cameră.

Aşa că era hotărât să se relaxeze şi să se bucure de imaginea fulgurantă a unui oraş care crescuse mult faţă de felul în care îi apărea în amintirile din copilărie: Pitt Street, populată numai de cunoştinţe, care se întâlneau la magazinul de cartier. Deşi nu jucase un rol activ în transformarea oraşului, deşi îl respinsese, de fapt, era gata să îşi asume o parte din merit pentru schimbarea la faţă a urbei. Trebuia să îşi reverse respectul de sine, pe care şi-l recuperase, peste metropola aceea plină de sine. Oricât era de târziu în desfăşurarea piesei, el

venise să îşi proclame dragostea pentru turnurile sale neo-brutale, din sticlă; iar în inima oraşului, bătrâna lui mamă. Avea să uite de oroarea pe care i-o provocase peruca liliachie şi zâmbetul lichefiant: după ce alunga aceste gânduri, putea să iubească liniştit ideea de mamă, ca şi ideea de Sydney. (Poţi să-ţi aduci aminte de orori mai târziu, dacă îţi va lipsi cruzimea obişnuită. Să nu uiţi să trimiţi costumul cel bun la călcat, pentru interviul cu fata de la televiziune, cea cu vocea suavă, ca de violoncel.)

Domnul Wyburd aruncă o privire la ceas. Lipsa de punctualitate era unul dintre defectele care îl scoteau din sărite şi îl umpleau de o furie nestăpânită, care îl mâhnea, deşi poate nu era la fel de regretabilă ca neputinţa de a ierta pe cineva care ţi-a greşit; iar niciunul dintre copiii soţilor Hunter nu reuşise să îşi respecte promisiunea de a ajunge la ora unsprezece. Poate că unul dintre ei fusese implicat într-un accident, dar amândoi? Doar dacă împărţiseră acelaşi taxi, dar nu se iubeau atât de mult, încât să facă asta. Ca o persoană care mergea regulat la biserică (la început o făcuse pentru că voia să le ofere un exemplu bun copiilor lui, iar apoi devenise un obicei), avocatului i-ar fi plăcut să scoată de undeva un drapel pe care să fie brodat cuvântul INDULGENŢĂ şi pe care să îl ţină între el şi ceas, astfel încât să nu se mai înfurie din nou, pentru că furia îl tulbura şi îi aducea un gust amar, din stomac până în gură. Sau, în orice caz, trebuia să evite să asocieze iritarea lui cu un ceas vechi, de care era profund ataşat.

Era un ceas de birou şi îi fusese trimis de doamna Hunter, ca suvenir şi simbol al preţuirii ei, după moartea soţului. Ceasul îi aparţinuse răposatului domn Hunter. Arnold Wyburd îşi amintea exact unde stătea: pe poliţa de marmură a şemineului din biblioteca de la Kudjeri. Nu îşi amintea să îl şi văzut în scurta vizită pe care o făcuse acolo, când sosise îmbrăcat într-un mod cu totul neadecvat, timid ca un băieţel, pentru a aduce la semnat actul de cumpărare a terenului din Moreton Drive, ci din vizite ulterioare, când deja se dovedise demn de încrederea clienţilor săi şi se putea destinde suficient cât să se bucure de ospitalitatea lor. Respectul şi afecţiunea lui faţă de domnul Hunter crescuseră atât de mult, încât (era o sarcină foarte dificilă) ajunsese să fie inclus în rândurile celor care îi puteau spune „Bill”.

Sub ceasul de birou, în biblioteca din Kudjeri, Bill Hunter şi Alfred Wyburd stăteau adesea de vorbă: împărtăşeau acelaşi respect pentru obiectele funcţionale — ceasuri, telescoape, briciuri, barometre —, dar şi pentru faptele lui Dumnezeu. Adesea, se mulţumeau să privească, pur şi simplu, focul. Arnold Wyburd se întreba câţi dintre cei prezenţi la înmormântarea lui Bill Hunter îl văzuseră plângând şi câţi dintre ei încă îşi amintesc. Aproape că îi era ruşine de sine. Nu se mai gândise la asta de ani de zile, până când, în dimineaţa aceea, copiii enervanţi

ai lui Bill îl făcuseră să îşi reamintească. Oare îşi iubise Bill copiii? Nu credeai că ar fi putut; pe urmă te-au cuprins remuşcările pentru un gând atât de oribil.

Pe raftul din biroul lui Arnold Wyburd, lângă ceasul de birou loial şi precis, era un portret făcut în studio, pe care se vedea scrisul ascuţit al lui Bill (îi amintea avocatului de nişte vârfuri de săgeţi): „Pentru Arnold Wyburd, cu prietenie şi afecţiune, Bill” şi portretul îi fusese trimis de doamna Hunter, cu câţiva ani înainte de moartea soţului ei, de parcă ar fi vrut să sugereze că fotografia cu dedicaţie fusese una dintre ideile ei geniale (deşi, de obicei, nevestele fac pachetele). Indusese în colet şi un bilet scris de ea, cu mâzgălitura ei familiară şi teribil de urâtă (probabil că începuse să scrie mare, ca un semn de afectare, şi apoi descoperise că stilul acesta i se potrivea perfect) „… O asemănare excepţională, după părerea mea, şi, cum tu, Arnold, îl iubeşti şi îl apreciezi pe Alfred mai mult decât oricine, m-am gândit să fii tu primul care primeşte o astfel de amintire…” Nu scrisese ea dedicaţia de pe fotografie, dar parcă o vedeai stând peste umărul lui şi dându-i sfaturi. Îţi era ruşine de faptul că încă ţineai minte frazarea exactă a biletului de la ea. Arnold Wyburd se întreba adesea: oare ce înţelegea doamna Hunter prin „iubire”? La drept vorbind, nu ştia prea bine nici ce înţelege el însuşi prin acest cuvânt; probabil, din experienţa personală, mulţi ani de afecţiune conjugală onorabilă, presărată cu acte sexuale pe care le executase într-un mod corespunzător.

Avocatul tuşi. Dincolo de toate supărările din dimineaţa aceea, îl irita mai ales apariţia doamnei Hunter în amintirile lui legate de Bill.

Mută două, trei obiecte de pe birou, ca să îşi pună ordine în gânduri. Nici nu se punea problema să se apuce de treabă. Evitând ochii din fotografie, ar fi putut să mai arunce o privire la ceasul care îl scotea din fire; însă apăru domnişoara Haygarth, cu o cană de ceai palid, albicios (*în mod normal*, îl aducea mai devreme), şi doi biscuiţi, de care avocatul rareori se atingea. Domnişoara Haygarth plecă.

Nu era nevoie să se mai uite la ceas: ţinea socoteala timpului în minte. Furia — îşi spunea el — este produsul unor temperamente iraţionale şi duce adesea la înfăţişări în instanţă. Cât despre iritare — mai simplă, dar, de multe ori, mai perfidă —, putea cauza cancer la stomac, deşi, în afară de operaţia de apendicită pe care o făcuse la treizeci şi şapte de ani, sănătatea lui rămăsese excepţională în toţi aceşti ani, datorită obiceiurilor regulate, a mâncării simple şi a unei soţii prevăzătoare. Dar acum, totul părea ameninţat, dacă nu de furie sau de iritare, atunci de o nervozitate atipică. Petrecuse o noapte agitată; iar la micul dejun, avusese cu L-ai un schimb de replici cam cinice (lucru neobişnuit pentru amândoi).

— Biata Dorothy… aş fi curioasă s-o văd din nou… să aflu dacă o

fată simplă poate să devină o prinţesă formidabilă.

A izbucnit în râs, iar dinţii ei arătau ca nişte — nu, nu chiar.

— Poate pentru că, în sinea mea, sunt puţin cam snoabă.

Sinceritatea ei, împreună cu o înghiţitură zdravănă de turtă de porumb, i-a făcut obrajii să se umfle: L-ai a lui, mereu de nădejde.

— Ieri a spus că i-ar plăcea să te revadă.

— Aşa spun ele.

— Ei, Dorothy o să vină. Asta dacă nu seamănă prea mult cu mama ei.

Au râs împreună, atât de tare, încât s-a simţit imediat vinovat, pentru că nu îi era loial familiei Hunter. A înfipt furculiţa în cârnatul din farfurie. L-ai cumpăra carne de vită, pentru că era mai ieftină şi mai slabă, dar, chiar şi aşa, când a înţepat coaja, un jet de grăsime i-a ţâşnit pe vestă. A acoperit pata cu un şervet, ca să nu observe ea şi să simtă că trebuie să facă ceva înainte să plece el la serviciu. Ca să se simtă şi mai prost, şi-a dat seama că şervetul face parte dintr-un set bun, irlandez, dăruit de soţii Hunter, fără vreo ocazie anume, ci ca un gest spontan, între Paşte şi Crăciun. (Cum probabil tot doamna Hunter se gândise la şervete, avocatul s-a simţit aproape la fel de vinovat ca atunci când făcuse ea referire la „iubirea” lui pentru Bill.)

Domnişoara Haygarth se întoarse, dar nu pentru a lua ceaşca şi farfurioara şi cei doi biscuiţi refuzaţi, ci pentru a anunţa, cu un entuziasm neobişnuit în glas (era o fată cam flegmatică, dar eficientă, absolventă a şcolii Bexiey North):

— A sosit prinţesa… domnişoara… domnişoara Dorothy Hunter.

Aproape în aceeaşi clipă, prinţesa de Lascabanes dădu buzna în birou. Ceea ce bănuia avocatul a fi un abandon în braţele lumii laice, inspirat, poate, de lipsa ei impardonabilă de punctualitate, părea să fi înlocuit reţinerea, sfiala din ziua precedentă. Deşi felul ei de a fi era încă necizelat, necugetarea ei i-l făcea scuzabil. Se apropie de el, fără pălărie pe cap, scoţându-şi mănuşile, afişând un zâmbet care i se întinse şi pe dinţi. Avocatul fu surprins că prinţesa nu purta pălărie, mai ales că avea mănuşi; deşi multe femei, chiar şi mai în vârstă, nu mai obişnuiau să poarte pălării. (Se întrebă dacă doamna Hunter, presupunând că avea puterea să se dea jos din pat, ar fi intrat în biroul lui fără pălărie, pentru a începe să îi dicteze ceva, aşezată pe scaunul din piele.)

— N-am întârziat prea mult, nu-i aşa? Ba cred că am întârziat destul, începu să turuie madame de Lascabanes, destul de tare încât să stârnesc reacţii în anticameră.

Avocatul spuse „Nu”, dar cuvântul îi rămase spânzurat mut de buzele palide, în timp ce rearanja inutil un scaun.

— Cel puţin a întârziat şi fratele meu, remarcă Dorothy, ca şi cum ar fi vrut să atragă atenţia asupra unuia dintre nenumăratele lui

defecte.

Era cât se poate de încântată: lucrurile decurgeau exact aşa cum le plănuise, deşi credea că nu fusese prea inspirată când făcuse expediţia aceea — oricât de profitabilă — în bucătărie şi în dormitorul menajerei.

— Ce mă bucur!

Prea suspina ca o copiliţă.

Pentru o clipă, i se întoarse sfiala, fiindcă se gândea că avocatul ar putea să o angajeze brusc într-o discuţie legată de afaceri. Luându-i-o înainte lui Basil, ar fi vrut să stea de vorbă nu cu un avocat, ci cu un om mai în vârstă, care ar fi putut să îi fie tată. La început avusese de gând să îl întrebe despre tatăl pe care abia dacă îl cunoştea, dar se răzgândise după ce se trezise din visul pe care îl avusese cu o noapte înainte.

— Te simţi bine la club? întrebă domnul Wyburd amabil.

— Paturile sunt confortabile. Roşi, apoi adăugă: Da, mă simt bine, mulţumesc de întrebare.

Se hotărî să înceapă, în cele din urmă, prin a discuta despre iubitul ei tată.

— Cred c-aţi fost prieteni foarte apropiaţi, începu ea cam brutal şi fără niciun preambul, dar deja nu mai avea ce face în privinţa asta; era recunoscătoare pentru elanul pe care îl avea în dimineaţa aceea. Aşa că probabil că l-aţi înţeles, domnule Wyburd… aşa cum nu l-am înţeles noi niciodată. Fratele meu era prea egoist, prea absorbit de ambiţiile lui; eu eram prea timidă… şi da, prea prostuţă.

În alte împrejurări, i-ar fi fost ruşine să recunoască acest lucru, dar îi prezenta unui confident înţelept şi blând nişte trăsături pe care spera să i le vândă drept calităţi; nu avu timp să hotărască dacă vorbele ei avuseseră efectul scontat, pentru că se grăbi să arunce ultima şi cea mai necesară bombă:

— Cât despre mama mea, ea nu şi-a permis niciodată să înţeleagă pe cineva, pentru că ar fi întrerupt ceea ce îi plăcea ei să considere triumful ei continuu. Mama era specialistă în transformarea oamenilor în sclavi, dintre care tata era cel mai valoros. Cred că l-a torturat într-un mod îngrozitor.

Dorothy Hunter se uita la avocat şi părea să îl implore — nu, nu şi în dimineaţa asta; în dimineaţa aia, dintr-un motiv oarecare, ea se simţea din nou prinţesa de Lascabanes, suficient de curajoasă încât să îi ordone acestui om să devină aliatul ei.

Dar, aflat în poziţia lui de încredere, Arnold Wyburd era mai presus de orice alianţe; şi chiar dacă nu ar fi fost, precauţia nu i-ar fi permis să îşi dorească una. Aşa că îşi umezi buzele şi răspunse:

— Nu-mi amintesc că domnul Hunter s-o fi menţionat pe mama ta în conversaţiile pe care le-am avut cu el, altfel decât formal, în

chestiuni legale şi… ei, ştii şi tu glumele pe care le fac bărbaţii despre soţiile lor.

Prinţesa era dezamăgită.

— Nu, nu prea ştiu, fu nevoită să recunoască, după care îi trânti: Dar despre ce Dumnezeu aţi vorbit atâţia ani de zile?

— Păi… despre afaceri. Doar eram avocatul lui.

Madame de Lascabanes se înfurie.

— Dar o relaţie nu se reduce numai la afaceri! Trebuie să mai fi fost şi alte subiecte de conversaţie, mai personale.

Avocatul avu o inspiraţie de moment, iar pe buze îi apăru un zâmbet reţinut.

— Aveam o pasiune comună: ceasurile.

Nu putea fi acuzat că evită subiectul, doar spunea un lucru adevărat.

— Vezi ceasul de pe policioara aia? A fost al lui Bill. Mama ta a fost drăguţă şi mi l-a făcut cadou după moartea lui. Şi uite şi o fotografie cu tatăl tău, lângă ceas.

Dorothy se ridică în picioare, cu tot cu geantă, mănuşi şi ce mai avea în poală.

— Ah, da! *Taţi*!

Deşi nu voia ca lucrurile să ia o astfel de întorsătură. Nu voia să se arate emoţionată de tatăl ei mort, şi totuşi încă prezent, ci doar să se indigneze moral în numele lui; dar iată blândeţea din ochii lui, aproape la fel de blajini că ai avocatului, şi o gură prea sensibilă ca să fie a unui crescător de berbeci — sau a unui om care fusese căsătorit cu Elizabeth Hunter. Trebuia să se concentreze asupra gulerului absurd şi asupra felului caraghios şi artificial în care pozase. Dar dedicaţia, scrisă într-o caligrafie rigidă şi stângace, cum scria şi prinţesa în momentele ei cele mai proaste, era suficient de convingătoare încât să o facă să regrete şi mai mult această confruntare.

Prinţesa se întoarse şi spuse:

— Mi-e teamă că nimeni — *niciunul dintre noi* — nu l-a iubit aşa cum ar fi meritat.

Deşi îşi exprima propria insuficienţă, îl desconsidera în acelaşi timp şi pe avocat.

Wyburd nu răspunse.

După ce se aşezară din nou, prinţesei îi căzură ochii pe mâinile avocatului, împreunate în faţa lui, pe birou: erau mai zbârcite decât i-ar fi plăcut ei să fie. Dar probabil că Wyburd o ura, oricum. Toată lumea o ura.

Madame de Lascabanes îşi deschise geanta, cotrobăi prin ea, apoi o închise la loc.

Îşi ridică privirea şi zâmbi, ca şi cum i-ar fi cerut iertare.

— Spuneţi-mi… nu aveaţi o fiică pe nume Heather? Parcă îmi amintesc ceva de pojar. Sau era varicelă?

Domnişoara Haygarth intră şi anunţă pe un ton elevat, deprins probabil la Bexiey North:

— Sir Basil Hunter.

Dorothy stătea pe scaun, cu spatele la uşă. Oare perlele, coafura, o vor ajuta să îndure prezenţa fratelui ei îngrozitor? Mai presus de toate, râsul lui era insuportabil: din câte îşi aducea aminte, semăna cu huruitul unui oblon metalic care se izbea de gândurile ei cele mai intime; pentru alţii — pentru adulţi, mai ales —, era compus din chicote minunate, susurătoare, care îi încântau prin sonoritatea lor copilărească, lipsită de inhibiţii.

Se lăsase o linişte desăvârşită în celula din oţel şi beton, umplută cu nimicuri din altă epocă, piele fleşcăită şi dosare de carton, care păreau şi mai sinistre în atmosfera sobră din birou. Îl căută din priviri pe avocat, rugându-l, parcă, să o apere de violenţa premeditată a loviturii care i se pregătea; răutatea lui Basil era capabilă să lovească cu o precizie extraordinară.

Arnold Wyburd se ridicase în picioare, el însuşi un monument al tăcerii: buzele i se mişcau, dar mute; pleoapele i se zbăteau destul de ridicol, după părerea ei, arătându-şi vinişoarele albastre şi ridurile nefiresc de albe. Liniştea părea să-l fi izolat pe acest avocat cumsecade, care deja nu mai era nici avocat, nici tată-surogat, şi cu atât mai puţin amantul misterios ale cărui testicule mătăsoase îi mângâiaseră coapsele în dormitorul de la club, ci un actor mediocru, care continua să îşi mimeze rolul, deşi coloana sonoră se oprise demult. Păru extrem de neconvingător atunci când se prefăcu că acceptă — de dincolo de tăcerea scânteietoare din biroul firmei Keemis & Wyburd — scuzele prezentate pentru întârziere, de altfel, nici ele foarte convingătoare.

Ea stătea împietrită, ţinând tovărăşie neputinţei domnului Wyburd: nu se mişcă nici măcar când fu apucată de umeri, de la spate, de nişte mâini necunoscute, care încercau să mimeze intimitatea; mâinile o frământau, aproape că o maltratau; apoi fu sărutată între lobul urechii drepte şi şiragul de perle de la gât.

În acelaşi timp, reprezentaţia începu să fie acompaniată de sunet, de şoapte întrerupte, amplificate într-un fel de tremolo, dar nu chiar: „Draga… mea… Dor-o-thy!” Simţea pe gât respiraţia lui Basil; şi îşi dădu seama că tocmai juca, alături de el, în rolul principal din filmul lui prost, în care ea sperase să nu aibă decât un rol insignifiant, la fel ca şi avocatul, după care să îşi facă ieşirea, fără să i se facă reproşuri pentru stângăcia ei înnăscută, pentru lipsa de talent actoricesc sau pentru înclinaţiile nesănătoase ale personajului pe care trebuia să îl interpreteze.

În schimb, fratele ei se foi în fotoliul din piele, cam lipicios, al lui Keemis & Wyburd, până când scena reunirii dintre frate şi soră fu consumată.

Uitându-se la el, reuşi, în cele din urmă, să se salveze singură.

— Nu credeţi că ar trebui să începem? E destul de târziu, şi domnul Wyburd probabil că are altceva de făcut la prânz.

Fără îndoială, Basil fu uimit de lipsa ei de tact; izbucni în râs, însă nu erau fiorii metalici din copilăria lor, nici chicotele minunate care îi fermecau pe adulţii naivi, ci un hohot gros, ca notele unei orgi puternice: special pentru ea, îşi spuse Dorothy şi se îngrozi.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Dotty [61] — nimeni nu îi mai spusese „Dotty” —, lasă-mă să-mi clătesc ochii, să mă uit puţin la tine.

Era absolut înfiorător. Cele câteva fotografii din ziare peste care dăduse de-a lungul anilor păreau să arate oameni diferiţi, fie neclar, fie distorsionat; dar acum era faţă în faţă cu adevărul luminos: nici Hubert de Lascabanes nu o atrăsese atât de tare când se întâlniseră pentru prima dată, în holul hotelului de Crillon.

Cât despre fratele ei (*era* fratele ei), acesta observă:

— Te-ai făcut mai frumoasă, draga mea!

O zisese ţuguindu-şi buzele, poate în semn de ironie sau poate ca să dea de înţeles că împărtăşeşte cu ea un secret interesant.

Ea rămase impasibilă, pentru că nu ştia cum să îi interpreteze vorbele.

Domnul Wyburd îşi intră în drepturi, profesionist, sigur pe el: începu tratativele, ca să spunem aşa.

— Cred că vă daţi seama că nu este o procedură normală ca avocatul consultant şi împuternicitul mamei voastre să dezvăluie detalii despre afacerile ei personale. Dar, având în vedere vârsta înaintată şi starea mentală a doamnei Hunter — care nu s-a deteriorat atât de mult încât să nu-i permită să coordoneze atât tacticile generale, cât şi deciziile legate de aspecte mărunte şi personale —, îmi asum răspunderea să vă aduc la cunoştinţă vouă, copiilor ei majori (aici deveni extrem de serios), felul în care m-am ocupat de chestiunile ei domestice şi, sper eu, să vă conving că mama voastră a avut dreptate când şi-a pus toată încrederea în mine.

Impresionată, dar şi agasată de pauzele frecvente din discursul avocatului, prinţesa ar fi fost mai ispitită să mediteze la motivele pentru care domnul Wyburd o dezamăgise mai devreme, când avusese nevoie de sprijinul lui moral. În schimb, fu nevoită să analizeze documentele plictisitoare pe care le pregătise avocatul pentru ei: câte un teanc pentru fiecare. Cutele de pe fruntea lui Basil subliniau intensitatea concentrării lui; de câteva ori, el exclamă „Aşa e, aşa e!”, dovedind astfel că era de acord cu esenţa monologului lui Wyburd, dar nu dorea să îl întrerupă.

La un moment dat, frunzărind prin dovezile integrităţii avocatului, scrise la maşină, nerăbdarea aproape că luă locul precauţiei lui studiate.

— Da, văd, scrie aici! Ai făcut o treabă minunată, Wyburd, bătrâne.

Avocatul nu se lăsă măgulit sau distras de la scopul lui.

Dorothy se întreba dacă nu cumva îşi învăţase discursul pe dinafară. Faptul că doi bărbaţi se ocupau de chestiuni dificile o făcuse să adopte o atitudine pasivă pentru o vreme. Cu un aer încă destul de serios, *ascultându-i* încă pe cei doi, îşi deschise geanta şi înclină oglinjoara pe care o ţinea înăuntru: era curioasă să vadă ce observase Basil la ea, de îl făcuse să o complimenteze pentru înfăţişarea ei; poate că era dovada unei simpatii pe care nu i-o arătase în trecut. Ceea ce văzu în oglindă nu o impresionă mai mult decât de obicei: avea un fler pentru aranjarea aspectului general, dar detaliile o dezamăgeau — excepţie făcând, poate, ochii. Poate că Basil îi admira ochii; această posibilitate îi făcu să strălucească.

Îşi ridică privirea şi observă că Basil se uita la ea, peste foile dactilografiate pe care le pusese avocatul la dispoziţia lor, ignorând jargonul pe care Wyburd îl repeta la nesfârşit. Basil se uita, dar nu la ochii ei — care, în momentele lor de maximă frumuseţe, erau apoşi şi blânzi ca ai unei căprioare, sau cel puţin aşa îi plăcea ei să creadă —, ci în mintea ei: îi examina gândurile, poate pentru a-şi confirma bănuielile legate de motivul pentru care se întâlniseră ei, de bunăvoie, în acel birou. Arăta destul de înfricoşător; exact cum ştia că arată şi ea, în momentele ei de indignare, de frustrare sau de furie.

Oricât de departe o fi ajuns scrutându-i gândurile, deodată îi făcu cu ochiul şi îi zâmbi; iar ea îi răspunse cu un surâs sau, în orice caz, îşi depărtă buzele suficient încât să valideze o alianţă.

Basil Hunter aproape că izbucni în râs, dar îşi duse repede batista la gură, atunci când recunoscu tabloul *Cal speriat de furtună*.[62] Un cal arătos: un cal în rolul lui Regan. Asta însemna că el urma să o joace pe Goneril în travesti? (Viziuni cu Mitty Jacka şi „eul nejucat”!)

Cel puţin el şi Dorothy înţelegeau scopul vizitei lor în Sydney. Acum, că totul era clar, se putea relaxa puţin; căscă; şi când, în sfârşit, avocatul termină, cu o scânteie de mândrie în ochii lui bătrâni, Sir Basil murmură un „poate”, ca să nu lase impresia că ar fi absolut convins. În tăcerea care urmă, îşi înclină capul într-o parte, iar lumina soarelui îi căzu pe părul oţelit; ar fi părut aranjat destul de neglijent, dacă nu i s-ar fi văzut urmele de pieptăn pe tâmplă.

— Nu poate nimeni să nege că i-ai protejat interesele clientei şi i-ai administrat averea cu un devotament admirabil. Aşa că, dacă ţi-aş sugera că am tratat situaţia din punct de vedere mai mult sau mai puţin abstract până acum… Arnold… critica nu se răsfrânge în niciun caz asupra comportamentului tău ireproşabil.

Ajutat şi de lumina soarelui, care se revărsa de deasupra străzii şi a traficului, Basil părea să aibă un zâmbet sclipitor.

— Dar, ca să fim sinceri faţă de toată lumea, inclusiv faţă de mama mea… mama *noastră* (prinţesa îi încuviinţă amabilitatea cu o mişcare vagă, dar nepotrivită, din cap), cred că ar trebui să analizăm situaţia din alt punct de vedere.

Avocatul îşi coborî pleoapele, poate pentru a-şi proteja ochii umezi de lumina orbitoare.

— Trebuie să hotărâm dacă o persoană care a ajuns la vârsta mamei noastre poate să obţină fericire şi pace din pseudo-vaţa pe care o duce, ţinând cont şi de *mecanismul* complicat şi extrem de costisitor de care e nevoie pentru a o întreţine.

Arnold Wyburd îi reaminti:

— Ţi-am spus încă de aseară, Basil, chiar dacă am atins subiectul doar în treacăt, că eu sunt de părere că doamna Hunter se bucură de viaţa pe care o are acum.

I-ar fi plăcut să se fi exprimat cu mai multă pasiune, dar nu îi stătuse niciodată în fire să vorbească pătimaş.

Basil Hunter făcu o grimasă atât de urâtă, încât abia i-ai mai fi recunoscut trăsăturile.

— Sunt sigur că ar putea să se bucure mai departe de viaţă — dacă într-adevăr se bucură de ea — şi într-un cadru mai puţin pretenţios.

Chipul îi redeveni senin. Se uita când la avocat, când la sora lui, cu o inocenţă care ar fi câştigat inima oricui; numai un public extrem de refractar i-ar fi putut rezista.

— Nevoile bătrânilor senili sunt extrem de simple: un pat confortabil, o mângâiere şi multă pâine cu unt şi cu marmeladă — cel puţin aşa cred eu.

— Deşi mintea doamnei Hunter mai rătăceşte din când în când, pare întotdeauna să caute subtilităţile, zise Arnold Wyburd, înaintând cu prudenţă. Aş spune că încă este cea mai complexă femeie pe care o cunosc.

Nu putea mărturisi şi restul: „Mă îngrozeşte la fel de mult ca oricând”.

Prinţesa de Lascabanes se foia pe scaun; tuşi, ca şi cum se pregătea să spună ceva, trezindu-şi vocea care, după ce zăcuse în adâncimi, alături de gândurile ei scufundate, avea nevoie să fie strunită.

— Eu, personal, începu ea, descoperind că nu îşi pierduse glasul, cred că ezitaţi amândoi să puneţi punctul pe „i”. Vă jucaţi cu teoriile şi cuvintele. Mai ales tu, Basil.

Acuzaţia era îndeajuns de rece încât să îi amintească fratelui ei că, deşi fusese copleşită, la vederea lui, de despicătura din buza lui, de părul oţelit, de tenul strălucitor şi crezuse pentru o clipă că îl vedea pe soţul pe care nu reuşise să îl devoreze, nu era deloc pregătită să se lase

purtată de val până în pragul incestului.

Lui Basil nu îi venea să creadă, aşa că râse şi începu să se joace cu un creion.

— Mai spune-ne, scumpa mea, o linguşi el.

Dorothy nu îl luă în seamă.

— Adică am luat problema în mâinile mele şi am făcut câteva investigaţii. De exemplu, un lucru pe care tu, Basil, n-ai cum să îl cunoşti, dar pe care domnul Wyburd cu siguranţă îl ştie (se uită cu regret la amantul din visul de noaptea trecută) este că mama a dat ordin ca o maşină închiriată să fie trimisă în mod regulat să o aducă pe femeia de serviciu, din Redfem. S-ar putea spune că e doar un capriciu şi că oricărui bătrân trebuie să i se permită câte un capriciu din când în când, ca să se convingă că voinţa lui contează şi că poate să ia ce hotărâri vrea el. Dar am mai descoperit ceva, de care mama sigur nu ştie, ceva ce sigur i-ar stârni dezaprobarea dacă ar afla.

Prinţesa îşi miji ochii, pregătindu-se să arunce bomba.

— Azi-dimineaţă am coborât în bucătărie…

— Nu se poate, Dotty! râse Basil, pe înfundate.

Închise ochii pentru o clipă, ca să facă abstracţie de fratele ei, despre care ştia, în ciuda introducerilor înşelătoare, că e la fel de răutăcios şi de nesuferit ca întotdeauna.

— Am coborât şi am găsit în coşul de gunoi cel puţin două kilograme de *filet de bœuf* încă bun, aruncate cu bună ştiinţă şi lăsate să putrezească.

Sir Basil se ridică, pentru a reînnoi alianţa cu sora lui franţuzoaică.

— Numai menajera putea să ştie de ele. Mă întreb oare cine (se uită la avocat, apoi îşi întoarse privirea) a putut să angajeze o trăsnită ca asta, dansatoare de cabaret din Europa Centrală sau de unde o fi ea, să gătească pentru mama? Asta e curată nebunie!

— Dar ea o iubeşte pe doamna Hunter.

— Nu mai spune! Dragostea care se naşte în bucătărie sfârşeşte, pare-mi-se, în coşul de gunoi.

Era mulţumit de ceea ce spusese; iar Dorothy era vădit impresionată.

— E vorba de risipă. Risipirea (silaba adăugată o făcea să simtă că dă naştere unui cuvânt nou) a fost întotdeauna imorală, dar în zilele noastre, este de-a dreptul de neiertat.

Aproape de îndată ce termină de vorbit, se întrebă pe care dintre faptele imorale le puteai ierta: cel puţin visele nu le poţi controla.

Basil se pregătea să ducă acuzaţia mai departe.

— Oricare ar fi aptitudinile lor profesionale, infirmierele sunt renumite pentru lipsa lor de simţ practic, mai puţin atunci când lucrează la domiciliul clientului şi reuşesc să-i jumulească de bani pe pacienţii lor mai înstăriţi. Atunci, multe dintre ele devin foarte

realiste. De exemplu, spune-mi, dragul meu Wyburd, unde *mănâncă* armata de infirmiere a mamei mele?

— În mod normal, au dreptul la o masă, dacă se află în casă la ora mesei.

Avocatului i se părea că ochii lui Dorothy Hunter sunt încă fixaţi asupra fileului aruncat.

— Dacă infirmiera de noapte ia masa la o oră neobişnuită, probabil că i se face foame în timpul nopţii.

Avocatul îi ruga pe procurori să fie rezonabili.

Sir Basil încuviinţă din cap: femeia aceea cu pălăria odioasă.

Bătând nervos darabana pe blatul biroului, avocatul recunoscu, totuşi:

— Nu sunt însă foarte împăcat cu faptul că sora Manhood vine mai devreme ca să împartă prânzul cu sora Badgery, înainte să plece Badgery. Manhood a făcut aranjamentul în avantajul ei — din punct de vedere economic, e foarte profitabil pentru ea iar practica asta e foarte greu de oprit, acum că s-a stabilit un precedent.

— Manhood e aia frumuşică? întrebă Sir Basil Hunter.

Avocatul îşi strânse buzele; părea speriat; încuviinţă din cap.

Madame de Lascabanes îl ura pe fratele ei, ba chiar şi pe pseudoamant, ca să nu mai vorbim de fâţa aia de infirmieră, care plesnea de sănătate şi umbla îmbrăcată sumar, într-o fleandură cu imprimeu delirant, în culori ţipătoare, şi care rămăsese în prag cu o zi înainte, urmărind-o cum se îndepărtează pe potecă.

— Dacă fata n-are dreptul la o masă în mijlocul zilei, dumneavoastră ar fi trebuit să-i spuneţi, din moment ce deţineţi o poziţie de autoritate, îşi dădu prinţesa cu părerea.

— E preferata doamnei Hunter, dădu avocatul să protesteze, apoi ezită uşor. O aranjează pe mama voastră. Ezită şi mai mult. Am înţeles că sora Manhood a urmat un curs de… aranjare a… perucilor, pe care i l-a plătit doamna Hunter.

Sir Basil bătu din palme deasupra capului: nicio izbucnire a unui instrument de percuţie în toiul maiestuosului lor concert de coarde nu i-ar fi speriat mai tare pe colegii lui artişti.

— Bravo mamei! Ca actor, înţeleg înclinaţia ei către teatru. E normal, nu?

Una era să vină după mulţi ani şi să găsească o mumie mâzgălită în locul mamei lui adevărate; dar Sir Basil era plictisit, iar imaginea Zânei Liliachii ţopăia fermecător printre cărţile de drept şi dulapurile din fier, pline cu acte, întinzându-şi arcul de amoraş pentru a stârni râsul.

— Nici pe mine nu m-ar deranja ca o fată drăguţă ca Manhood să-mi pună plosca sub fund.

Luă un biscuit din farfurioara avocatului şi îl înfulecă fără ruşine.

Dorothy era revoltată; îşi descleştă fălcile şi bâigui:

— Mai avem multe de discutat. Mă gândeam c-o să te abţii şi tu.

— Mmm. Ai dreptate, dragă Dorothy.

Basil se întinse după al doilea biscuit.

— Doar că în miezul raţiunii mele se ascunde un vagabond frivol.

Plescăi, înghiţi ostentativ biscuitul şi nu mai lipsea decât să râgâie; în schimb, îşi încrucişă braţele.

— Acum sunt… pregătit… să reluăm… discuţia, care e destul de importantă, Doamne ajută.

Se uită la Dorothy, căutând aprobarea pe care ea nu putea să o ascundă; şi zâmbi.

De ce trebuia să facă pe bufonul, şi, prin purtarea lui, să o facă şi pe ea să apară într-o lumină proastă? Basil părea să nu îşi dea seama că purtarea lui grosolană îi poate face pe alţii să sufere. Nu putea să îi sufere pe bufonii bătrâni.

Arnold Wyburd, care ar fi savurat confruntarea dintre cei doi critici ai săi dacă nu ar bănuit cu îngrijorare că dincolo de abordările lor diferite se ascunde unul şi acelaşi ţel, se foi puţin pe scaun şi zise:

— Cred că trebuie să avem în vedere nevoia doamnei Hunter de a-şi petrece ultimii ani în casa pe care o cunoaşte, înconjurată de angajaţi de care s-a ataşat.

— În casa pe care o cunoştea, Arnold, dar pe care nici măcar n-o mai vede, după cum nu vede nici camera în care stă.

— Domnule Wyburd, ce vreţi să spuneţi prin „angajaţi”? Mama nu are nicio obligaţie faţă de copiii ei? Ca să nu mai spunem că sunt copii în vârstă!

Dorothy de Lascabanes începu să râdă, dar fără veselie.

Basil îşi scoase în afară buza de jos, până când ajunse să arate ca un bulb — sau ca o tumoare. Dorothy l-ar fi văzut îmbătrânind în faţa ochilor ei dacă s-ar fi uitat la el, dar nu voia să o facă.

Pe urmă îl auzi vorbind sacadat, cu mai multă blândeţe, sperând astfel să îşi reducă adversarul la tăcere.

— Nu-mi vine să cred că oraşul ăsta aparent dezvoltat nu le poate oferi bătrânilor un refugiu. Ei, nu mă refer la azilurile de rând, ci la o viaţă simplă, în condiţii mulţumitoare, pe care să le poată accepta o femeie cum e mama noastră.

— Există Thorogood Village, recunoscu domnul Wyburd. O mulţime de oameni de ambele sexe se retrag acolo şi se bucură unul de compania celuilalt, într-un climat mai plăcut decât al nostru. Nu cred că doamna Hunter ar accepta, adăugă el simplu.

— Dar călugăriţele? întrebă prinţesa de Lascabanes, cu respectul cuvenit şi cu un zâmbet visător. Am auzit de destule doamne care şi-au trăit ultimele zile, într-o manieră foarte frumoasă, în mănăstiri. Mama, care nu cunoaşte nici principiile elementare ale credinţei

religioase, n-ar putea să aprecieze mângâierea spirituală pe care o poate oferi Biserica. Ar fi prea obositor dacă ea ar refuza să vadă avantajele practice ale unei organizaţii faţă de care nu ar avea decât nişte îndatoriri superficiale.

— Cred că doamna Hunter ar prefera să moară decât să i se spună cum să-şi trăiască viaţa, zise Arnold Wyburd.

— Dacă încercăm să-i băgăm minţile în cap nu înseamnă că ne impunem noi ideile.

Trecerea bruscă a lui Sir Basil din ceaţă la atmosfera plăcută din biroul avocatului părea să îl moleşească: se întinse, iar unul dintre nasturii de la cămaşă îi zbură cât colo, în timp ce sora lui şi avocatul se prefăceau că nu au observat.

Dorothy de Lascabanes nu se putea face că nu vede ceva atât de revoltător ca părut de pe pieptul lui Basil, acolo de unde sărise nasturele, sau coastele care i se arcuiau sub cămaşa subţire. În acelaşi timp, toate acestea îi transmiteau şi ei o stare de langoare. „Eu sunt cea revoltătoare”, fu nevoită să recunoască.

Basil încerca să o facă atentă cu piciorul de după colţul biroului. Deodată, începu să strige la ea:

— Tu, Dorothy! Tu trebuie să vorbeşti cu mama!

— De ce eu?

Tulburată din gândurile ei, se trezi ţipând la el.

— Pentru că tu eşti femeie.

Începuse să transpire, din cauza nedreptăţii care i se făcea.

— Asta-i bună! De ce să nu vorbească domnul Wyburd cu ea? Doar el e avocatul şi… prietenul ei apropiat.

Se chinuia să îşi stăpânească emoţiile şi abia reuşea să pronunţe cuvintele.

Cât despre Arnold Wyburd, el îşi dădu seama că îşi pierduse încrederea în cuvinte, deşi viaţa lui zadarnică depinsese de ele: puteau fi folosite drept paravane, pături de fum, cuţite sau pietre; puteau să aducă alinarea, ca nişte pungi cu apă caldă; dar, dacă te gândeai vreodată că ţi-ar putea deschide uşa către adevăr, în loc de o cameră luminată găseai un hău întunecat, în care nu aveai curajul să intri.

Poate că ajunsese cel mai aproape de o revelaţie atunci când stătuse de vorbă cu Bill Hunter în faţa focului, în biblioteca din Kudjeri, după ce doamna Hunter se dusese la culcare (bănuiai că o plictisiseră preocupările voastre comune). Îşi aducea aminte mai ales de noaptea în care Bill îi povestise despre cutremurul prin care trecuse, când era mai tânăr, în Belucistan, şi pe care îl retrăiseraţi aievea împreună, în timp ce casa se cutremura şi se năruia în jurul vostru, fumul ridicându-se nu numai din şemineul de alături, ci şi dintre ruinele şi din molozul dimprejur, pe care zăceau grămezi de trupuri inerte sau muribunzi care se chinuiau, strigau, cu braţele viguroase întinse spre

voi, cerşind milă, uneori ieşind chiar şi din crăpăturile pământului. Când Bill a ajuns la sfârşitul „poveştii”, aţi rămas amândoi suspendaţi o clipă într-o halucinaţie comună, în timp ce degete negricioase ieşeau din prăpastia fumegândă, vă zgâriau şi îşi înfigeau ghearele în gleznele voastre. Cuvintele — după cum Bill îşi dăduse deja seama — erau nişte momeli jalnice pentru cei pe care i-au dezamăgit faptele şi pe care îi înghiţea Dumnezeu. Chiar şi după ce v-aţi întors în fotoliile de piele din biblioteca de la Kudjeri, aţi rămas mai departe tăcuţi, speriaţi, dar într-un fel întăriţi de experienţa pe care o împărtăşiseră.

Basil se ridicase de pe scaun şi se plimba prin birou.

— Da, Dorothy, sunt de acord, bătrânul Wyburd e cel care trebuie s-o convingă pe mama. Oricât de bine intenţionată ar fi propunerea noastră, sinceritatea lui Arnold a fost dovedită. De el n-o să se îndoiască.

„Dacă s-ar prăbuşi clădirea asta, am fi purificaţi toţi trei, prin distrugere în masă”, spera Arnold Wyburd. Chiar tânjea după un cutremur ca cel prin care trecuse Bill Hunter, care să îl scape de umilinţa de a forma o alianţă cu copiii lui; dar dacă ar refuza pământul să-l înghită? Rugăciunea lui nu dură decât o clipă, pentru că îşi aminti, desigur, de Lai, de Marjorie şi de

Heather, de soţii fetelor (indiferent dacă îţi plăceau sau nu) şi de copiii lor: nepoţii tăi. Jenny deja ieşea la dans cu băieţi indezirabili.

Ţinându-se de rama ferestrei, Basil se uita în jos, înspre golf, şi începu să declame ceva care aducea cu un monolog:

— Doamne, cum s-ar prăbuşi totul, tot betonul şi toată sticla asta, iar noi, ca nişte insecte, am fi striviţi laolaltă cu alte insecte. Ei, există şi moduri mai neplăcute de a muri. Ar fi mai rău să mori din cauza culorii tale, a petelor, a extravaganţelor tale, să fii înţepat cu un ac şi să mori singur!

— Vai, *dragul meu* (Dorothy era uimită că ipocrizia ei poate suna atât de călduros), de ce trebuie să fii morbid într-o dimineaţă atât de minunată?

Prinţesa râdea necontrolat; era vineţie şi i se făcuse pielea de găină.

— Ai dreptate. De ce să se sperie insectele, atâta timp cât încă se bucură de lumina soarelui?

Dar, pe când se îndepărta de fereastră, nici măcar pe sine nu se putea convinge: duşmanul lui cel mai aprig i-ar fi putut bulversa instinctul de supravieţuire. Avocatul îşi aminti că mai are o sarcină de îndeplinit şi deschise unul dintre sertarele biroului.

— Doamna Hunter a vrut foarte mult să vă dau astea.

Trecu de partea cealaltă a biroului şi îi înmână fiecăruia câte un plic însemnat cu numele şi cu titlul destinatarului.

Copiii familiei Hunter erau încântaţi, aproape entuziasmaţi să descopere că bradul de Crăciun încă există. Dorothy şuieră printre

dinţi de uimire, în timp ce îşi desfăcea plicul, dar îşi aduse aminte de „buna ei creştere” şi de funcţiile pe care le puteau îndeplini unghiile ei lungi, înguste şi date cu ojă. Spre deosebire de ea, Basil rupse capătul plicului cu brutalitate, ratând la mustaţă conţinutul acestuia; respiraţia greoaie a lui Basil îi amintea avocatului, într-o manieră neplăcută, de ceva ce ar fi vrut să nu audă niciodată: de el însuşi, atunci când se apropia de orgasm.

Dorothy era cu adevărat impresionată de cecul semnat în numele lui Elizabeth Hunter de avocatul ei, Arnold Wyburd.

— Nu e frumos din partea ei? Ce *frumoşi* repeta încontinuu, de parcă frumuseţea morală era o calitate de care uitase.

Trebuia neapărat să înceapă să o exerseze şi ea. De ce nu? Doar că simplul gând, fără a trece la fapte, îi era de ajuns ca să se simtă virtuoasă.

— Da, foarte. Foarte generoasă, mormăia Basil, studiind cecul. N-o avea multe calităţi, dar bătrâna a fost întotdeauna generoasă.

Vocea lui căpătase o răguşeală de care avea de gând să profite.

— De-ar fi fost şi soţiile mele măcar pe jumătate la fel de generoase ca mama!

— Ah, mama e întruchiparea generozităţii: egoistă, dar generoasă în nenumărate feluri, atunci când vine vorba de chestiuni materiale.

— Trebuie s-o sun. Să-i trimit nişte flori. Să trec pe la ea mai târziu.

Explorând amplitudinea răguşelii sale, Sir Basil împături cecul şi îl puse bine.

Prinţesa de Lascabanes ar fi vrut să vadă cât valorează. Nu că s-ar fi plâns. Doar din curiozitate. Oare obţinuse mai mult Basil, doar pentru că era băiat?

Avocatul era uşurat să constate că cecurile puseseră punct, până la urmă, unei discuţii care promitea să dureze săptămâni întregi: copiii lui Bill şi ai lui Elizabeth Hunter fură încurajaţi să părăsească biroul.

Prinţesa o luă înainte, trecând prin anticamera firmei şi zâmbindu-i domnişoarei Haygarth, dactilografului — un băiat plin de coşuri, care ţinea în mână un pateu cu came, gata să muşte din el — şi unui asociat care tocmai ieşea dintr-un birou cu pereţi de geam mat. Era un zâmbet general, vag, dar nu reuşea să îl îndrepte către cineva anume: era prea vlăguită să facă un asemenea efort.

În urma ei venea Sir Basil Hunter, actorul strălucit, ţinându-l pe bătrânul Wyburd pe după umeri.

— … în momentul ăsta, se prezintă câteva posibilităţi în iureşul din West End… Una dintre ele e extrem de interesantă, dar nu pot să intru în detalii acum. Nu ştiu cât stau, depinde cât de repede rezolvăm chestiunea despre care am discutat… şi depinde şi de sănătatea mamei, bineînţeles. Nu vrem s-o obosim pe mama, nu-i aşa, Dorothy?

Prinţesa nu considera că e necesar să răspundă sau să mai

vorbească. Pe când aşteptau liftul, îşi ridică privirea şi îşi descleştă buzele pentru a şopti un mesaj mut, de mulţumire, către avocat. Cât de recunoscătoare era că îl aveau pe domnul Wyburd! Era atât de necesar! Dar cât de ciudat că cele mai utile personaje pot fi îndepărtate cu atâta uşurinţă… Când rămaseră singuri în lift, Basil scoase un plescăit vulgar şi o împunse în coaste cu degetul arătător.

— E rândul meu să fiu generos. Ce-ai zice să luăm prânzul împreună? Fac eu cinste, Dot.

— Mulţumesc, zise ea, recăpătându-şi afectarea, dar am programare la coafor.

— Unde?

Nu îl interesa cu adevărat.

— Ei, undeva. Mi-am notat în agendă, zise ea şi îşi strânse geanta mai tare la piept.

Prinţesa minţise, iar el ştia asta, dar pe niciunul dintre ei nu îl interesa; în orice caz, nu era nimic în neregulă cu formele social acceptabile ale minciunii.

Afară, pe stradă, toţi oamenii păreau frumoşi: bărbaţi tineri, care se plimbau nonşalant în costume din materiale uşoare şi deschise la culoare; fete cu o siluetă perfectă, care parcă s-ar fi născut pentru rochiţele lor scurte şi strălucitoare.

— Este încurajator, Dorothy, să ştim că suntem de acord în ceea ce o priveşte pe mama, zise Basil.

Pe când şovăiau pe trotuar, actorul se uita la ea aproape pătimaş; dar desigur că privirea aceea făcea parte din reprezentaţia lui Basil Hunter, care — spre surprinderea ei — începu să îi placă (trebuia să recunoşti că avea o înfăţişare ştrengărească, de actor, deşi îi lipsea eleganţa soţului ei, Hubert de Lascabanes). Când se apropie de ea şi prinţesa se trezi lipită de trupul lui Basil Hunter, nu fu deloc surprinsă, şi nici când el o sărută pe gură: nicicând nu se simţise mai aproape de o capitulare spontană.

— Sper să ne mai întâlnim în curând.

Basil vorbise pe tonul acela nostalgic şi răguşit pe care îl stăpânea la perfecţie, în timp ce se uita la mâinile pe care le ţinea într-ale lui — sau mai degrabă la inele, deşi nici el nu ştia prea bine ce îi atrăsese atenţia.

Prinţesa de Lascabanes parcurse singură drumul anevoios pe ceea ce fusese până nu demult povârnişul unui deal anost, într-un peisaj rural. Se simţea stoarsă emoţional. Se duse şi se aşeză pe o bancă din Grădina Botanică, printre statui şi salvii, cu spatele la o tufă de brebenel plin de sevă, împroşcat cu auriu. Îşi încrucişă gleznele, şi i-ar fi plăcut să stea şi să îşi admire pantofii clasici, Pinet, dacă nu ar fi fost un cuplu tânăr întins pe iarbă, sub o arcadă de brebenei. Cei doi tineri aveau un comportament ruşinos, iar rezultatul fu că intrară

peste gândurile prinţesei, până când ajunse şi ea să se zvârcolească, aşa cum stătea, dreaptă şi singură pe bancă, în acelaşi ritm cu trupurile lor înlănţuite şi întinse pe pământ.

Era înfiorător.

Dintr-un motiv sau altul, îi răsări în minte imaginea infirmierei: sora Manhood. Încercând să uite de pseudoManhood, care se unduia cu iubitul ei sub arcada de brebenei, scoase cecul din geantă ca să îl reexamineze şi să se asigure că văzuse bine suma. Şi totuşi, nu se simţise niciodată atât de inutilă.

Răsucindu-se în aşa fel încât să nu îi mai vadă pe îndrăgostiţi, se aplecă şi îşi împleti degetele în poală: avea nevoie de ceva — nu de căsnicie, nici de vreo poziţie socială, nici de riturile vreunei religii, nici de dragoste în sensul *ăla*. „De-aş putea s-o întreb pe mama! Dar mama a fost întotdeauna o femeie lacomă, senzuală, iar acum s-a mai şi ţăcănit din cauza vârstei”.

Se uită în jur, ca să vadă dacă îndrăgostiţii îi auziseră gândurile. Dar nu le auziseră.

— Ahhh! gemu ea, fără să vrea.

Prinţesa de Lascabanes îşi împinse cu putere fesele osoase în spătarul băncii, până îşi dădu seama că nimerise într-o aşchie; şi pe cine ar fi putut ruga, în oraşul acela necunoscut, să îi scoată o aşchie din fund?

Gândindu-se să se îmbarce pe un feribot şi să îşi petreacă restul zilei într-un mod agreabil, după ce se despărţi de sora lui, Sir Basil rătăci fără ţintă, dar în direcţia cheiului. În primul rând, cumpără o livră de creveţi gătiţi. Apoi se hotărî să nu mai ia feribotul. În copilărie, celălalt mal al portului era echivalent cu cealaltă parte a lumii; dar, din moment ce abia se întorsese şi era fericit, se mulţumi să rămână în locurile lui de baştină. Aşa că se chinui să urce din nou dealul, vârând din când în când mâna în pungă şi îndopându-se cu creveţi. Era suficient de ilustru şi de străin de oraşul acela încât să se îmbuibe ca un porc, în public. Chiar şi aşa, mulţi trecători păreau să se uite ciudat la el; regulile lor suburbane nu le-ar fi permis să se ghiftuiască în mijlocul străzii, şi iată-l pe străinul acesta, care se cobora la un nivel după care poate că tânjeau. Nu se lăsă influenţat de criticile lor nerostite, ci continuă să urce şi să decorticheze creveţi, îndesându-şi-i în gură şi scuipând resturile de cochilii, dintre care unele îi murdăreau cămaşa transparentă, mai ales pe butoiul în care începuse să se transforme burta lui. Din când în când, îşi mai scutura cojile de pe el, dar fără tragere de inimă.

În ziua aceea plină de ezitări care îşi găseau totuşi un loc în schema de ansamblu, Sir Basil Hunter se trezi intrând printr-o poartă laterală în Grădina Botanică. Se aşeză pe o bancă, printre statui şi salvii, cu spatele la o tufă de brebenei, unde, de cealaltă parte, prinţesa de

Lascabanes începuse să îşi facă griji în legătură cu aşchia.

Sir Basil nu avea nicio grijă, cel puţin nu pentru moment; se bucura de starea lui vegetativă, într-un oraş din care nu mai făcea parte. Aşa că îşi slăbi nodul cravatei. Şi se mai îndopă cu nişte creveţi. În jurul lui, pământul bătătorit, plantele lucioase, mirosul de bălegar, aerul cald şi umed din Sydney, toate încurajau existenţa vegetativă: să se tolănească, să îşi întindă carnea şi să putrezească, să fie luat de acolo şi aruncat cu lopata înapoi, în ţărâna reconfortantă. Închise ochii. Îi plăcea la nebunie gândul acesta. Frunzele de palmier aplaudau.

Poate că aţipi puţin.

Pentru că pomul se zvârcolea niciuna dintre frunzele palmate care îl linguşeau ci frunzele umane şi dezgolite până la os îl trăgeau în sus nu către panorama senină din reclamele de la Ministerul Turismului ci spre crengi o adevărată tortură de aceea El nu poate fi jucat de actori cel puţin nu în clipele în care venele îi sunt pline de fulgere Bufonul pâlpâind în contrapunct precum conştiinţa conştiinţa moare prima asta numai ca să te simţi şi mai sărac nu mai contează nimic în afară de mizeria pură nu pânda sângele Goneril şi Dorothy nu ochii apoşi nici măcar Cordelia cea neînţeleasă nimic nu se rezolvă cu adevărat decât atunci când desfaci şi ultimul nasture păi mama e cea mai apropiată dar cât de aproape de distrugere Mitty Jacka îi va tăia aripile înainte de vreme într-una dintre izbucnirile ei nimicitoare.

Basil… Hunter? Se trezi. Salviile îl sufocau. Aşa că el (sau El?) îşi desfăcu nasturele. Nici nu era de mirare: îl rosese la gât.

Nu prea îi mai venea să îşi viziteze mama în seara aceea. Nu, mai bine să îi scrie o Scrisoare de Mulţumire pur şi simplu *fermecătoare*, pe care toate infirmierele — şi menajera evreică şi nevrotică — să o citească şi să o interpreteze în fel şi chip. I-o vor citi lui Elizabeth Hunter, care nu vede decât crâmpeie de lumină. (Oare mama moştenise o artă pierdută?)

Basil Hunter se aplecă, încercând să joace rolul unui fir de iarbă. Fusese o vreme când vedea clar, până la rădăcina problemei, dar pe urmă perspicacitatea lui lăsase locul unei prestidigitaţii abile şi ticăloşiilor vieţii.

Şapte

Domnişoara Haygarth anunţă:

— Ea două săptămână în care menajera n-a venit să-şi ia banii.

Deşi infirmierele veniseră, după cum stabilise doamna Hunter încă de la început, şi îşi primiseră banii care li se cuveneau săptămânal, domnişoara Haygarth fusese cea care se ocupase de ele. Domnul Wyburd nu voia să recunoască, dar evitase orice contact cu Moreton Drive de când devenise complice fără voie la „planul” copiilor Hunter. Dacă Basil şi Dorothy îşi vizitaseră mama după întâlnirea din biroul său, Wyburd bănuia că nu despre viitorul ei discutaseră; dacă ar fi

făcut-o, s-ar fi mândrit cu acest lucru; se bucura că măcar nu îi reproşaseră că nu a vrut să fie emisarul lor.

— Cred că trebuie să mă duc până acolo, îi spuse secretarei sale. Da, trebuie s-o fac.

Luă de la domnişoara Haygarth cele două plicuri destinate doamnei Lippmann.

Menajera îi deschise uşa cu vădită sfială, şi nici el nu se simţea mai puţin stânjenit. De fapt, implicarea vinovată a domnului Wyburd îl făcea să se simtă atât de jenat, încât trecu la subiect cu o francheţe neobişnuită.

— Aţi uitat de astea, nu-i aşa?

— Banii nu fug nicăieri, domnule Wyburd, zise ea şi primi plicurile, cu buza de jos răsfrântă. Am fost atât de deprimată zilele astea…

Îşi strâmbă gura şi mai mult, hotărâtă, ca de obicei, să îşi exagereze urâţenia prin cele mai groteşti grimase.

— Dar ce anume v-a deprimat atât de tare?

— Ei…

Căuta un punct în care să îşi fixeze privirea, undeva peste umărul lui drept.

— E vorba de closetul din baia de serviciu. Nu se… varsă apa?

— Nu se „trage” apa, aşa se spune. Dar l-am reparat. Şi, în orice caz, nu trebuie decât să sunaţi după instalator. Vine aici de ani de zile, ştie ce are de făcut.

Bucuros că găsise un lucru asupra căruia să îşi îndrepte atenţia — closetul temperamental —, avocatul se îndreptă către baia de serviciu.

— L-am sunat pe domnul Jackson. A venit. Iar acum se varsă bine.

Îl urmă, încălţată în papucii de casă pe care o lăsase doamna Hunter să îi poarte ca să îi mai aline, pe cât posibil, durerile de picioare.

— Da, se *trage* apa, domnule Wyburd.

În baia întunecată, fu nevoit să aprindă lumina. Stătea împreună cu menajera şi se uitau în vasul de veceu. După ce trase de lanţ o dată, iar vasul fu spălat perfect, continuară să se uite la el o vreme, de parcă s-ar fi aşteptat să le ofere cine ştie ce profeţii revelatoare.

— Ei bine, Jackson şi-a făcut treaba. Aşa că n-aveţi de ce să fiţi deprimată.

Începu să râdă, dar râdea cu prea multă poftă, şi se simţi imediat jenat.

— L-aţi plătit? o întrebă el. Sau i-aţi spus să ne trimită nota de plată?

— Nu există nicio notă de plată, zise doamna Lippmann, cu privirea pironită în closetul în care apa începuse să se adune din nou. Domnul Jackson a spus că nici nu se gândeşte să ne ia bani pentru o chestiune atât de simplă. E un bărbat atât de cinstit, adăugă ea.

Avocatul scoase un păcănit: nu puteau sta la nesfârşit lângă vasul de

veceu, aşteptând un oracol care nu mai voia să facă preziceri.

— Domnule Wyburd… începu ea, iar avocatul îşi zise că poate preocupările reale ale doamnei Lippmann o să iasă de această dată la iveală. Nu numai problema cu toaleta m-a făcut atât *de… furchtbar furchtbar deprimiert*[63] E vorba de planul ăsta de a o trimite pe doamna Hunter la un azil sau la o mănăstire sau undeva… *Ich weiss nichtgenau* [64] .

— La *azil*? În niciun caz nu e vreun plan al meu!

O luase la goană pe hol, cu menajera pe urmele lui.

— Mă îngrozeşte numai când mă gândesc la asta, zise ea mai departe, cu voce tare, atrăgând cu siguranţă atenţia celor de sus asupra scenei pe care o făcea ea la parter.

Nu avea cum să evite subiectul; mai bine să o liniştească.

— De unde vine zvonul ăsta? o întrebă când se întoarse cu faţa la ea.

— Nu ştiu. Dar cred că doamna Badgery şi doamna Cush discutau despre asta.

— Dar e o bârfă îngrozitoare, indiferent cine a scornit-o! I s-a spus şi doamnei Hunter?

— Nu ştiu sigur. Dar doamna Hunter are modalităţile ei de a afla.

— Dacă nu ştie nimic, sper nici să nu îi ajungă la urechi.

Avocatul vorbea cu o vehemenţă de om cândva integru.

— Da, domnule Wyburd, spuse doamna Lippmann şi plecă.

În lipsa ei, avocatul se simţea ameninţat de casa nu tocmai liniştită. Lumina se retrăgea din camere în care mobila începuse să se umfle şi să putrezească. Din când în când, ceasuri aflate în contratimp băteau ora. Bill Hunter, care fusese pasionat de ceasuri, le împrăştiase prin toată casa soţiei, ca şi prin propria casă, cea de la Kudjeri. Pentru Arnold Wyburd, zăngănitul sau ticăitul ceasurilor erau cea mai dură acuzaţie: că trădase parţial încrederea cuiva.

Tot drumul în sus, pe scări, picioarele lui păreau să trădeze mersul unui om necinstit; greaţa pe care o simţea îi muta centrul conştiinţei în stomac; îşi zdreli genunchiul în împletitura de fier a balustradei care stătea între el şi holul de dedesubt, dar nu luă în seamă o rană care, în alte circumstanţe, l-ar fi durut.

Ajuns pe palier, se întrebă cu care dintre angajate va trebui să dea ochii: se hotărî că ar fi fost mai bine cu Manhood decât cu de Santis. Dar mai rămânea doamna Hunter, care, indiferent dacă dormea sau era trează, rămânea cauza constantă a suferinţei lui morale.

Sora Manhood ieşi din ceea ce auzise el că se numeşte „camera de odihnă a infirmierelor”. Poate că îl aşteptase. Se schimbase deja de uniformă, ceea ce ar fi trebuit să o facă mai puţin atrăgătoare: rochiile purtate de fetele tinere le ofereau extrem de puţină protecţie, sau aşa îi plăcea lui să vadă lucrurile pentru moment. Dar, pe deasupra, sora

Manhood mai purta şi o atitudine ameninţătoare; stătea cu picioarele depărtate, iar picioarele păreau agresiv de tinereşti: avea un aer temerar, ca de protagonist într-o pantomimă — dar în pantomime, îşi aminti el, protagoniştii nu sunt decât fete travestite.

— Bună seara, soră Manhood!

Voioşia lui căznită suna abject chiar şi pentru el.

Sora Manhood îşi drese glasul.

— … Domnule Wyburd…

Atât reuşi el să înţeleagă; faptul că infirmiera îşi înghiţise restul salutului era de rău augur.

Trebuia să îşi aducă aminte că fata e ursuză din fire, iar în clipa aceea cu siguranţă era şi îmbufnată.

— Te pregăteşti de plecare?

Nu putea să scape de voioşia care îl cuprinsese.

— Dacă îşi aduce aminte sora de Santis că e tura ei. A promis că vine mai devreme azi.

Sora Manhood se uită la ceas.

— Pentru că am ceva important de făcut mai târziu.

— Ce mai face pacienţa voastră? Fu nevoit domnul Wyburd să întrebe.

— E destul de bine, răspunse infirmiera cu nonşalanţă. De fapt, e chiar bine, dacă ne gândim că…

Se uită la avocat, iar gura ei trăda o sumedenie de acuzaţii; sau poate era doar indispusă, speră el.

— Acum doarme.

Oare fata îi arunca un colac de salvare?

— Atunci nu mai intru.

— Ba da, intraţi. Aşa îi place ei, ca lumea să vină şi să plece tot timpul. De-aia spune că nu doarme niciodată. Doamnei Hunter i-ar plăcea să fie mereu trează… gata să se ia la ceartă cu cineva.

Sora Manhood izbucni într-un râs strident.

Ar fi intrat în cameră imediat, dacă infirmiera nu ar fi avut chef să se mai joace puţin cu nervii lui.

— Domnule Wyburd, auzi el după ce trecuse deja de ea, aş putea să discut ceva cu dumneavoastră?

Era imposibil să o refuze, iar ea deja îl conducea către camera din spate, un loc pe care îl evita întotdeauna, pentru că acolo era concentrat tot trecutul: şirul acela de dulapuri încastrate în perete, în care încă atârnau rochiile doamnei Hunter. („Într-o zi o să te surprind, Arnold, poate c-o să ies din casă şi o să plec pur şi simplu la o plimbare cu maşina, şi ce-aş purta dacă n-aş păstra câteva rochii din care să aleg? Am înţeles că în ziua de azi poţi să arăţi elegant în orice haină, dacă ai păstrat-o bine şi nu e ponosită.”) Unul dintre dulapuri era întredeschis, iar un miros de lucruri vechi şi de mosc, dar slab şi

stătut, i se impregnă în haine, venind dinspre umbrele dinăuntru; în actuala lui stare de tortură sufletească, i se părea că umbrele din şifonier sunt mai degrabă siluete, şi nu rochii goale, atârnând moi pe umeraşe.

Cu toate că şi-ar fi dorit să îşi lase amintirile să cotrobăie prin conţinutul acelor dulapuri, nu îşi permitea să fie atât de nesăbuit: sora Manhood se uita la el irascibilă.

— Voiam doar să mă asigur, spuse ea aproape în şoaptă, că doamna Lippmann nu v-a lăsat o impresie greşită. Străinii devin isterici uneori, mai ales evreii. Să nu credeţi că am ceva cu doamna Lippmann — are o inimă de aur, dar asta n-o împiedică să-şi facă impresii greşite. Domnule Wyburd, să ştiţi că eu nu am aruncat *nimic* în closetul din toaleta de serviciu.

Avocatul se auzi râzând în hohote.

— Te asigur că doamna Lippmann nu te-a acuzat de aşa ceva.

O bătu chiar şi pe umăr pe biata fată.

Dar sora Manhood nu se liniştise.

— Şi aş mai vrea să vă spun ceva, acum că tot ne-am apucat să vorbim.

Nefericirea domnului Wyburd reveni în broboane de sudoare.

Ochii infirmierei deveniseră reci, sticloşi, umezi.

— E vorba de serviciul meu, zise ea. Mă gândesc de ceva timp să renunţ la el.

Amânările repetate ale chestiunii de care se temea să fie întrebat începură să îl copleşească pe avocat.

— Înseamnă că nu te-ai gândit suficient de bine, bâigui el. Ce ne-am face fără tine, soră Manhood? Am înţeles că eşti… preferata doamnei Hunter. Nu poţi s-o dezamăgeşti aşa.

Declaraţiile pline de efuziune transformau întreaga scenă în ceva ridicol şi copilăresc; dar mai bine aşa decât invers.

— Adevărul e, spuse ea între un chicot şi o smiorcăială, că nu mai ştiu nici eu ce vreau cu adevărat. Nu cred că mai am control asupra mea.

Oare avea şi ea de gând să dea cortina la o parte şi să îi dezvăluie o problemă personală, la fel de neplăcută ca a doamnei Lippmann? Nu îşi dorea un astfel de lucru, după cum nu îşi dorea nici ce avea să urmeze.

— Mă aşteptam ca o poziţie ca a ta să-ţi dea un sentiment de siguranţă: salariul e bun, ai cel puţin o masă excelentă pe zi („la care nu ai dreptul”, se abţinu să adauge), plus aprecierea şi afecţiunea pacientei.

— Aprecierea şi afecţiunea nu-mi sunt de niciun folos, domnule Wyburd, atunci când trebuie să iau hotărâri pentru mine.

Sora Manhood vorbea din ce în ce mai tare, şi îi aduse aminte de o

mânecă de vânt care se umflă şi trage de băţul de care e ancorată, numai că vântul era unul zgomotos, pe o pistă de aterizare părăsită, undeva în mijlocul pustietăţii, iar ei doi stăteau faţă în faţă.

— Şi chiar dacă rămân, cu ce-o s-o ajute asta pe doamna Hunter după ce o abandonaţi la Thorogood Village?

Avocatul bătea în retragere, îndreptându-se spre hol.

— Nu s-a luat încă nicio hotărâre. Cu alte cuvinte, sunt sigur că nimeni n-are de gând s-o forţeze pe doamna Hunter să facă ceva împotriva voinţei sale, zise el ameţit de disperare. E cumva încă una dintre halucinaţiile doamnei Lippmann?

Încerca marea cu degetul.

— Mie mi-a spus sora de Santis, zise sora Manhood cu nasul înfundat. Nu pot să n-o cred. Apoi, intrând în panică: Nu vreau să-i fac necazuri surorii. N-o s-o certaţi, nu-i aşa, domnule Wyburd?

— Nimeni n-o să aibă „necazuri” Trebuie doar să ne păstrăm capul pe umeri — cu toţii.

Cum putea el să îi consoleze pe alţii, când el însuşi se transformase într-o epavă, încă dinainte ca termitele să fi trecut la atac?

Uneori, Arnold Wyburd se întreba dacă nu cumva faptul că trăieşte înconjurat de femei în viaţa lui familială i-a insuflat o anumită slăbiciune. Pe când fugea de sora Manhood, se simţea urmărit de sunetele pe care le ura cel mai mult: smiorcăieli, suspine, şerveţele scoase din cutie, nasul (unei femei) suflat. Oricât de mult le-ar fi iubit şi oricât de mult ar fi depins de armata de femei din jurul său, adesea regreta faptul că izbucneau în plâns din orice. Nu le dispreţuia slăbiciunea, ci se temea de ea: mai ales în clipele acelea, părea să echivaleze — să fim sinceri — cu duplicitatea masculină.

Aşa că nu se grăbi să ajungă la uşa lui Elizabeth Hunter, unde trebuia să facă faţă, fără niciun preambul, tăriei feminine. Poate că de asta îi era frică, de fapt, şi nu de rugăminţile măgulitoare în care se traduce slăbiciunea femeilor.

Şi totuşi, când deschise încet uşa, motivul concret pentru teama lui aproape fizică fu redus de patul enorm la forma şi inocenţa febrilă a unui copil care doarme. Nici măcar nu semăna cu un copil, fiindcă respiraţia sau visele o făceau să tremure ca o bucată de şifon veche şi gri; obrajii, pe care şi-i sugea din când în când, se umflau la fel de regulat, în ritmul respiraţiei; o şuviţă de păr îi fremăta pe frunte, neastâmpărată ca o molie. Da, aşa ajunsese să o vadă, în cele din urmă; ar fi fost în avantajul lui să se aplece repede, să zdrobească făptură moale între palme şi să fie salvat sau osândit pentru totdeauna: amândouă însă erau posibilităţi îndepărtate, fiindcă îndârjirea moliei moi făcea imposibilă distrugerea sa.

— Arnold, spuse doamna Hunter, am încercat să cal-cu-lez (o chinuia un suspin) de câte săptămâni mă tot neglijezi.

— Doar de săptămâna trecută, doamnă Hunter, sau cel mult din săptămâna dinainte — cam zece zile, încercă el să estimeze, simţindu-se ca un om de nimic. Sunt sigur că asta nu se numeşte neglijare.

— Nu într-o relaţie de tipul angajat-angajator. Dar înseamnă incredibil de mult într-o relaţie de dragoste sau într-o căsnicie fericită — care pot fi unul şi acelaşi lucru.

Hotărâră amândoi să nu ducă subiectul mai departe.

Pleoapele ei se deschiseseră, dar continuau să clipească.

— Cred că voiam să te văd ca să-ţi arăt scrisoarea pe care am primit-o de la Basil — fiul nostru.

— Despre ce v-a scris?

Avocatul se gândea că va fi cel mai fericit om din lume când va sosi momentul să plece din casa doamnei Hunter. (El şi L-ai vor mânca ceva simplu, împreună: asta va fi fericirea supremă; şi să-i spună prin ce a trecut în ziua aceea.)

— Basil mi-a scris ca să-mi mulţumească pentru cec, zise doamna Hunter. Au citit-o toate infirmierele… şi doamna Lippmann… şi doamna Cush… toate au fost de acord că e o scrisoare foarte dulce, ceea ce şi este. Basil e un actor desăvârşit, ştie cum să aleagă cuvintele… pentru măduva lor; şi-a învăţat meseria la perfecţie.

Pleoapele încetară să se mai zbată. Privirea i-ar fi fost aţintită asupra musafirului, dacă orbirea şi felul în care era aşezată veioza nu i-ar fi făcut orbitele să pară goale.

— Aş vrea s-o citeşti.

Gravitatea cu care vorbise transformase rugămintea într-o poruncă, în timp ce tremurul din glas cerea mai degrabă compasiune pentru o bolnavă decât consimţământul lui Wyburd de a citi scrisoarea.

— Vezi dacă nu ţi se pare şi ţie că e dulce.

— Bineînţeles c-o s-o citesc, dacă mi-o arătaţi… dacă îmi spuneţi unde este, doamnă Hunter.

— E aici, pe noptieră, ca să poată fi găsită cu uşurinţă.

Bătrâna făcu un semn vag cu mâna spre noptieră, atingând din greşeală mâna avocatului; în împrejurările acelea, gestul păru cât se poate de efemer: sub pielea transparentă, oasele aşteptau să fie împărţite pentru ultimul joc de arşice.

Scrisoarea se despături foarte uşor: probabil că fusese citită de nenumărate ori.

— Cu voce tare, te rog, porunci doamna Hunter.

„Draga mea mamă.

Atunci când am deschis plicul, în biroul domnului Wyburd, m-a emoţionat în primul rând bunătatea cu care ai pus la cale o astfel de surpriză. Nu, de fapt, nu a fost o surpriză; tu ai fost întotdeauna

extrem de generoasă. Acum, dacă darul tău m-a făcut mai bogat, m-a făcut totodată mai umil, datorită mărinimiei tale…”

Doamna Hunter îşi drese glasul; poate că şi râse. Cum trebuia să continue să citească până la capăt, avocatul nu îşi dădu seama dacă e vorba, într-adevăr, despre un râset sau nu.

„Voi veni în curând, să îţi mulţumesc personal. Între timp, îţi trimit dragostea şi recunoştinţa mea şi te las în grija celor ale căror farmece neaşteptate, devotament duios şi competenţe desăvârşite sunt tot ceea ce îţi pot dori în viaţa aceasta de chinuri”.

— Nu ai citit-o prea frumos, Arnold, se plânse doamna Hunter. Parcă o citea un om bătrân — smintit şi cu vocea tremurândă.

Dacă uşurarea care îl cuprinsese după lectura scrisorii aceleia atât de ocolite l-ar fi ţinut mai mult de un moment, poate că i-ar fi întors remarca batjocoritoare. Dar chiar se simţea bătrân, şi nu întinerea tot aşteptând să vadă de unde va veni lovitura fatală.

Aşa că se alătură şi clipocriziei generale.

— E… da, e o scrisoare minunată.

— Ceilalţi au spus că e „dulce”, îl corectă doamna Hunter. Şi tind să cred că aşa şi este.

După felul cum îşi trecea limba peste buze, părea că încă ar fi cântărit gustul scrisorii.

— În orice caz, bănuiesc că a venit să vă vadă de atunci… probabil de mai multe ori, îndrăzni avocatul să facă o presupunere.

— Nu. Şi nici nu mă aştept să vină. Nu mă aştept la nimic cu certitudine deplină, în afară de moarte, zise doamna Hunter.

În Arnold Wyburd, sensibilitatea lui scandalizată începu să se lupte cu o imensă uşurare fizică.

De undeva, din rezervele lui de calm, încercă să o consoleze.

— Parcă îmi amintesc că a spus că nu vrea să vă epuizeze cu vizitele lui.

Înseamnă că Dorothy era cea care împrăştiase zvonul în Moreton Drive; femeie vicleană şi răzbunătoare, nu se putuse abţine să îşi arate cuţitul înainte de vreme.

— Atunci prinţesa… fiicele nu uită atât de uşor de îndatoririle lor. Sunt sigur că Dorothy v-a vizitat.

— A venit… de mai multe ori. Şi de fiecare dată eu dormeam.

Doamna Hunter era atât de convinsă de acest lucru, încât avocatul renunţă la teoria lui.

— Nu ştiu dacă îmi pare rău, zise ea mai departe. Dorothy îmi dă mereu impresia că vrea să discute despre bani. Iar discuţiile astea mă plictisesc. Gândeşte-te la bani, dacă trebuie neapărat, dar nu vorbi

despre ei. Aproape orice viciu e mai interesant decât banii.

După aceea, conversaţia se stinse, iar avocatul ar fi devenit victima propriilor gânduri, dacă infirmiera de noapte nu l-ar fi salvat, cel puţin de adâncimile lor cele mai înfricoşătoare. Sora de Santis era mai mult o prezenţă, astfel încât cu greu se obişnuia cu ea ca persoană. Din moment ce începuse să răspândească bârfe periculoase, în seara aceea se uită la ea, în căutarea altor dovezi ale feminităţii ei, dar nu găsi decât ceea ce îi satisfăcea gusturile de om timid şi de modă veche.

După ce îl salută, înclinându-şi capul acoperit de bonetă, sora de Santis deveni atât de preocupată de sănătatea pacientei sale, încât nu se sinchisi deloc de prezenţa altei persoane în cameră.

— Aţi avut o zi veselă, doamnă Hunter? o întrebă pe când îi ridica încheietura fragilă.

— Ce nevinovată eşti, Mary! Da, cred că am avut o zi veselă, fu nevoită să recunoască doamna Hunter. Veselie, tristeţe… de-acum deja nici nu mai e prea mare diferenţă între ele. Se întoarse către avocat şi îl întrebă: Am vreun motiv să nu fiu veselă, Arnold?

— Din câte ştiu *eu*, nu. Doar dacă nu ştiţi dumneavoastră vreunul.

Spera că reuşise să prevină un dezastru şi nu avea de gând să se mai expună vreunui pericol.

— Dacă îmi daţi voie, eu o să mă retrag acum, doamnă Hunter.

Ea îşi pierduse interesul.

Sora de Santis părea să ceară scuze pentru scăparea pacientei sale. Îşi arcui buzele imaculate ca să îi trimită un zâmbet avocatului, deşi veioza era amplasată în aşa fel încât nu i se putea vedea expresia ochilor. Probabil că era de partea lui, dar, chiar dacă ar fi îndrăznit să ceară o confirmare, bănuia că discreţia ei e la fel de mare ca a lui.

Aşa că se duse la parter, trecând prin liniştea animată de ticăitul ceasurilor, de aluzii la subterfugii, de ecouri răsunătoare ale unor minciuni sfruntate, de urme ale adevărului exasperant, imposibil de aflat.

Casa în care locuia (împrumuturi georgiene chibzuite, ale unui arhitect cândva cunoscut, dar pe urmă dat uitării) era ultimul bastion împotriva atacului prin dublă învăluire al cărămizii galbene, specifice locuinţelor central-europene. Intră în casă şi Lai, cu un şorţ pe ea, îi veni imediat în întâmpinare, din celălalt capăt al holului.

— Am gătit nişte eglefin şi ouă fierte, fără coajă, zise ea.

Aşezându-se la masă, ca să se bucure de mâncarea lor de copii mici, fu uşurat să descopere că viaţa este exact aşa cum sperase că va fi, de cealaltă parte a sclipirii febrile a neliniştii: puteau să mestece de oricâte ori voiau, în linişte, sau să mai strecoare câte un cuvânt despre suferinţele nepoţilor sau să discute preţul cutărui sau cutărui lucru.

Când trecură la compotul de pere (L-ai respecta valorile rurale cu

religiozitate), se gândi să arunce o vorbă şi despre Elizabeth Hunter:

— I-am făcut şi Ei o vizită în seara asta.

Se prefăcea că încearcă să îl emuleze pe Gladstone, dar nu reuşi să mestece dumicatul decât de douăsprezece sau de cincisprezece ori [65] .

— Cum a fost?

Abia o auzise, atât era de preocupat.

Chipul lui L-ai era aplecat peste perele maronii şi cu pieliţa tare, dar răcoritoare. Probabil că prietenii lui o considerau pe soţia sa o femeie simplă; uneori, şi el o vedea la fel: o specie de pasăre banală, monocromă, cu o voce joasă, uniformă şi plăcută, punctată în mod neaşteptat de două, trei note ironice. De data aceasta constată însă cu mirare că L-ai i se părea pur şi simplu urâtă; îl scârbea îndeosebi semnul acela de varicelă de pe unul dintre obraji, aproape de nas, pe care probabil că îl observase, de fapt, în fiecare zi a vieţii lor împreună. Lipsa de loialitate faţă de soţia aceasta loială îl făcu pe Arnold Wyburd să înghită o bucată de pară nemestecată.

L-ai zise din nou, mai răspicat, aproape ca un reproş:

— Cum a fost *vizitai*

Deodată, Arnold se aplecă înainte.

— A fost îngrozitoare!

Strigă cu atâta forţă, încât felia de pară pe care o avea în gură fu propulsată pe tăblia mesei din lemn de mahon, iar nişte zeamă sări până pe braţul gol al soţiei sale: din felul în care se ştergea pe haine, ai fi zis că fusese stropită cu acid.

Dar povestea descoperirilor lui din Moreton Drive trebuia să fie revărsată asupra lui L-ai. Nu era ea singurul recipient pentru ceea ce altfel l-ar fi ros pe dinăuntru? Odată cu vârsta, jumătatea de oră de mărturisiri reciproce înlocuise, practic, actul sexual, în urma căruia, în vremurile lor bune, adormeau imediat.

— Pe lângă intenţiile criminale ale copiilor, am mai dat şi peste o casă plină de infirmiere prost informate, care se lansează în tot felul de speculaţii! Şi menajera la fel. Până şi femeia de serviciu e la curent cu toate zvonurile. (Dacă s-ar fi putut abţine până mai târziu, ar fi sunat mai puţin condamnabil după stingerea luminii.) Nu-mi dau seama cât de departe s-a ajuns, dar bănuiesc. („Am vreun motiv să nu fiu veselă, Arnold?” îl străpunse din nou glasul acela, pe care amintirea îl făcea şi mai insinuant şi mai acuzator.) Nici măcar nu-mi dau seama de unde a plecat totul, răbufni Arnold Wyburd, cu o voce care i se părea că seamănă cu un urlet de tortură.

L-ai îşi terminase perele; îşi puse lingura şi furculiţa deoparte, iar purtarea ei părea cu atât mai decentă, cu cât a lui denota o patimă abia reţinută.

Se uită la el şi îi zise:

— Eu i-am spus, Arnold.

— Tu!

Cine era femeia aceasta pe care nu apucase să o cunoască, într-o viaţă întreagă de intimitate? Pentru că avusese atâta încredere în ea, în clipa aceea o considera mai ticăloasă chiar decât Basil sau Dorothy Hunter.

— După tot ce mi-ai povestit, trebuia să spun cuiva. Am sunat-o pe sora de Santis. Atâta tot, îi spuse L-ai. Eram atât de supărată… zise ea mai departe, abia rostind cuvintele. Deşi nu mi-a păsat niciodată foarte mult de doamna Hunter, recunosc. A fost întotdeauna prea egoistă, prea lacomă, cu toate că e o femeie foarte înzestrată — cu de toate. Şi mai e şi crudă, suspină ea. Dar uneori o şi admiram, pentru că era frumoasă, impunătoare, adesea inspirată.

Nu putea să se abţină: era de acord cu felul în care îşi alegea soţia lui cuvintele, pentru a exprima exact ceea ce simţea şi el; dar trădarea ei îi revenea în minte; necinstea care stătea ascunsă în spatele virtuţilor ei casnice îi amplifica urâţenia fizică.

— Ştiam că o respecţi pe sora de Santis, spuse ea mai departe, deşi era aproape epuizată. Şi am fost atât de uimită să aflu că vor să se lepede de biata femeie, încât n-am stat să mă gândesc că ce mi-ai spus era secret.

— N-ai stat să te gândeşti? După toţi anii ăştia, să nu fii… *condiţionată din punct de vedere etici*

L-ai se uita la el de parcă se aştepta să îi arunce în orice clipă şervetul în faţă.

Nu o mai văzuse niciodată pe L-ai plângând cu sughiţuri; nici măcar după moartea copilului născut prematur al lui Heather. Actuala ei suferinţă izvora dintr-o sursă mai puţin raţională decât moartea, pentru că era mai neaşteptată. L-ai era într-un moment de maximă simplitate. Iar Arnold Wyburd ştia că nu şi-ar fi dorit-o altfel. Şi nici nu încercă să îşi ascundă propriile lacrimi: astfel, el şi L-ai se completau reciproc.

Nu plecă decât atunci când ea începu să îşi sufle nasul, fără să se gândească la şervetul din setul cel bun. Merse cât putu de demn până la telefonul de la etaj; nu că ar fi avut vreun rost să îi sune la ora aceea pe cei care îşi formulaseră pretenţiile într-o manieră atât de brutală. Într-adevăr, la Onslow, Sir Basil nu primea niciun telefon; iar prinţesa de Lascabanes părăsise clubul pentru o cină cu prietenii. Se simţi frustrat; sau refuzat.

În seara aceea, soţii Wyburd merseră la culcare mai devreme decât de obicei. Nu îşi mai făcură mărturisiri după stingerea luminilor. În schimb, se agăţau de o realitate viciată, pe care o descoperise fiecare în cel de lângă el, poate chiar asumându-şi rolul de a vindeca o conştiinţă rănită.

De data aceasta, lui Arnold Wyburd nu îi mai trecu prin cap să regrete sforăitul pe care îl scotea atunci când se apropia de orgasm.

În seara aceea se ţinea petrecerea soţilor Douglas Cheeseman în cinstea prinţesei de Lascabanes: una dintre menajere citise un anunţ din *The Telegraph*. Odată cu apropierea serii, Dorothy regreta din ce în ce mai mult că acceptase invitaţia pe negândite. Preferase întotdeauna să amâne întrunirile sociale, asumându-şi riscul care decurgea din asta: din cauză că „se lăsa greu convinsă”, ajunsese, treptat, să fie uitată. În seara aceea, se gândea că ar fi dat orice să fi fost uitată şi de acea femeie care nu era altceva decât o cunoştinţă întâmplătoare, din copilărie. Cherry Bullivant fusese propusă ca domnişoară de onoare doar pentru că Dorothy Hunter nu fusese încurajată să dezvolte relaţii apropiate; nu avusese niciodată ceea ce se numeşte „cea mai bună prietenă”. În orice caz, dacă s-ar fi aşteptat cineva ca ea să iasă şi să îşi caute o astfel de prietenă, nici măcar nu ar fi ştiut cum să o găsească. Aşa că, dincolo de legenda care o înconjura şi de armele din dotare, îi era groază să îşi facă intrarea în lumea lui Cherry Cheeseman.

După ce primise cecul de la mama ei, Dorothy se gândise să cheltuiască o parte din bani pe o rochie elegantă: un armament cu care să intimideze orice adversar sau să ţină la distanţă ceva mult mai rău: un admirator insistent. Dar, cerând situaţia contului ei imediat după ce depusese banii în bancă, se gândise că nu putea să strice o sumă atât de frumoasă şi de rotundă; avea să se descurce cu rochia ei neagră, marca Patou, înveselită cu o bijuterie sau două. Plimbându-se de colo colo, atât cât îi permitea dormitorul de la club, se simţea în siguranţă deocamdată, acceptabilă în ochii ei, ceea ce, până la urmă, era mai important decât să fie acceptabilă în ochii altora; şi, în plimbarea ei prin încăpere, se legăna încet şi nepăsător, îmbrăţişându-se singură şi strângând la piept foaia de la bancă; atingerea acelei hârtii destul de aspre o consola mult.

Deci, în seara aceea, avea să poarte rochia Patou neagră, de o simplitate urbană atât de evidentă, încât îi determina chiar şi pe cei mai sceptici privitori să îşi reevalueze, consternaţi, gusturile. Şi diamantele; toată lumea trebuia să se încline în faţa lor: strălucirea lor era prea puternică, montura lor — un mariaj fericit între clasă şi estetică. Acestea erau doar câteva dintre bijuteriile pe care fata din colonii reuşise să le smulgă din mâinile familiei soţului, pur şi simplu pentru că ştia prea multe. Dacă ar fi şterpelit mai mult decât o parte neînsemnată din bunurile utilizabile ale clanului de Lascabanes şi dacă prinţesa nu ar fi urât toate formele de huliganism, Dorothy Hunter s-ar fi văzut ca pe o versiune feminină a lui Ned Kelly.

Stătea la măsuţa de toaletă, în faţa oglinzii, masându-şi lobii urechilor înainte să îi încarce cu perlele capricioase de Lascabanes,

încrustate cu mici diamante de Lascabanes. Cerceii o făceau să sufere de fiecare dată, dar totul era în numele legitimării. În timp ce îşi punea mănuşile lungi, îi sări în ochi liliachiul vinişoarelor de pe braţele ei subţiri, de sub ochi şi de la tâmple; nu era chiar nemulţumită de aspectul ei costeliv — cel puţin nu pentru moment.

Prinţesa îşi trecu limba peste buze şi sună după o maşină de închiriat; apoi, gândindu-se mai bine şi amintindu-şi de suma rotundă din contul ei, se răzgândi şi ceru un taxi.

Noaptea pe care o străbătea cu maşina părea curbată ca un arc întins, iar ea era săgeata care pornea din el, către inima regiunii North Shore, unde locuiau soţii Douglas Cheeseman. Cine erau ei? Prinţesa nu îşi amintea să fi trecut vreodată podul, şi ar fi preferat să nu o facă nici de acea dată. Se văzu întinsă pe un pat, rezemată de nişte perne, cu un *œuf à la coque* pe o tavă şi o felie de pâine cu unt, subţire cum numai călugăriţele ştiu să o taie. În schimb, se lăsa purtată spre cina pe care deja nu mai avea cum să o evite. (Decât dacă spunea o minciună extraordinară, una pe care să nu o poată ierta nici măcar călugăriţele cu pâinea şi cu untul lor.)

Aşa că şoseaua şerpuia, etalându-şi bijuteriile strălucitoare (dar contrafăcute) la ferestrele unor cluburi anonime, de-a lungul trotuarului mânjit de dârele şi hărţile desenate cu urina marinarilor beţi. Taxiul coti în dreptul unui pod mare, iar vântul dinspre nord-est intră prin fanta geamului coborât, ameninţând coafura prinţesei. Primul ei impuls fu să închidă geamul, ca să nu mai poată intra vântul distrugător, însă sentimentul suprem de neputinţă puse din nou stăpânire pe ea, şi se afundă la loc în bancheta maşinii, în rochia ei de la Paris, în şalul ei (deloc modest, deşi era negru), în propria piele mototolită, tremurând ca o căţea abandonată de stăpânul ei (oricine ar fi fost el) pe un peron din gară.

Îşi dădu seama, vag, pe neaşteptate, că nu mai călătorea cu aceeaşi viteză şi că razele de lumină ale farurilor se micşoraseră; taxiul intrase într-un rond acoperit de pietriş. Dorothy Hunter ar fi vrut să rămână încapsulată acolo.

Domnul şi doamna Douglas Cheeseman locuiau într-o vilă colonială menţinută într-o stare impecabilă, iluminată într-un mod extravagant şi destul de nouă, înconjurată de arbori europeni şi de arbuşti japonezi — până şi aceştia crescuseră neobişnuit de mari, ca şi cum ar fi încercat să ţină pasul cu proprietarii lor. Grădina perfect îngrijită nu părea cu nimic ieşită din comun, în ciuda atenţiei care i se acorda; singura notă de originalitate se găsea în anumite părţi de desiş, în care intervenise natura şi lăsase urmele unor acte de violenţă. Unii dintre copacii cu frunze căzătoare începuseră să îşi coloreze coroana în conformitate cu anotimpul, dar frunzişul lor părea mai degrabă spălăcit, de parcă ar fi fost stropit cu apă oxigenată, şi nu însufleţit de

venirea toamnei. Mirosea a ceva: a îngrăşământ organic, parcă aşa i se spunea.

Nu avu timp decât să se transpună în rolul prinţesei de Lascabanes: un bărbat deja trecuse de masa amorfa de servitori care alergau de colo colo şi venea să îi deschidă portiera.

— Doug Cheeseman — soţul lui Cherry.

Graba şi alcoolul scurtaseră ceea ce probabil îşi pregătise el ca discurs introductiv.

— Începuserăm să ne facem griji pentru dumneavoastră.

Prinţesa îşi drese vocea, pregătindu-se de parcă ar fi scos o sabie din teacă.

— Să nu-mi spuneţi c-am întârziat! Soţia dumneavoastră a spus la opt şi jumătate, nu-i aşa?

— Bănuiesc că da, râse domnul Cheeseman.

Era un bărbat musculos, pistruiat şi roşcovan.

— La opt şi jumătate, sunt sigură că aşa a spus.

— Da, da, mormăi el binevoitor. Cherry mai face şi greşeli din când în când.

Din moment ce reuşise să rezolve problema în favoarea ei, prinţesa îşi miji ochii şi îi aruncă un zâmbet căznit domnului

Douglas Cheeseman, ca recompensă pentru că fusese rezonabil. El păru năucit, dar încântat.

Dorothy se mira că fusese atât de uşor. Adesea se uimea singură, şi nu îşi dădea seama de ce existau momente când o părăsea această iscusinţă; de-ar fi putut să deţină mereu controlul asupra tehnicii sale de Lascabanes, i-ar fi făcut concurenţă lui Basil ca actor, sau ca şarlatan.

— Ce încântător! Cu adevărat *încântători*

Prinţesa manifesta interes pentru obiectele vădit antice, în timp ce gazda o conducea prin coridorul cu pardoseală tablă de şah.

— Chiar vă felicit.

Încerca să îşi ţină amabilitatea în frâu, pentru că ar fi fost de-a dreptul nesincer să admire astfel de grozăvii din toată inima, nu-i aşa?

Din nou, în privirea domnului Cheeseman se citea încântarea.

— E una dintre pasiunile lui Cherry. A făcut un curs de decoraţiuni interioare.

Paloarea pleoapelor era amplificată de ochelarii fără ramă; ceafa lui dublă semăna perfect cu cea a altor bărbaţi australieni de aceeaşi vârstă şi constituţie: ca pielea de şopârlă, dar lipsită de apărare.

Tot uitându-se la gâtul lui Douglas Cheeseman, Dorothy îşi spuse că trebuie să se controleze: ar fi putut să cadă oricând nu în compasiune, ci în autocompătimire. Trebuia să se bazeze pe vocea ei ca o sabie şi să îşi aducă aminte că faţa se poate transforma într-un vizor dacă îţi îngustezi ochii. (Exersase asta în oglindă, pentru a se apăra de

răposata ei *belle-mère*, prinţesa bătrână Étienne.)

În *salonul* soţilor Cheeseman — sau ce cuvânt or fi folosit ei pentru camera aceea — erau o mulţime de personaje, o licărire de culori pastelate, o mocnire de aşteptări frustrate, dar stârnite din nou. Bărbaţi voinici, îmbrăcaţi în negru, se amestecau printre alţii, mai spilcuiţi şi mai decorativi, în volănaşe şi costume mov sau în catifele negre ca tăciunele. Femeile probabil că îşi goliseră casetele cu bijuterii; una sau două purtau chiar nişte tiare invizibile, pe care probabil că nu le mai scoseseră de la naftalină de când le purtaseră ultima oară, în prezenţa familiei regale.

Prinţesa de Lascabanes îşi miji ochii şi aruncă o privire în jur, iar zâmbetele unora o lăudau pentru atitudinea modestă, dar o şi compătimeau pentru miopia de care sigur suferea, iertându-i, totodată, păcatul de a fi întârziat. Dorothy trebuia să recunoască în sinea ei că întârziase extrem de mult, fiindcă destul de mulţi invitaţi se legănau deja pe călcâie, ţinându-şi paharele pline cu alcool strâns lipite de corp sau înclinate la unghiuri mai mult sau mai puţin periculoase; unul dintre ei îşi şi vărsase băutura pe cămaşa bleu.

Dorothy Hunter îşi dădu seama că doamna îmbrăcată într-un albastru pal, cu stacojiu sau roz în obraji, e gazda ei: Cherry Bullivant, frumuşică, strălucitoare, îmbrăcată ca un curcan într-o zi de sărbătoare.

Doamna Cheeseman se fâstâci puţin, dar nervii ei se retraseră înapoi în marea de coniac în care fuseseră scufundaţi. Făcu un salt în faţă, şi odată cu ea începură să salte toate bijuteriile şi volănaşele care îi împodobeau gâtul şi umerii acoperiţi cu un strat gros de pudră. Buzele i-o luară înainte, în nerăbdarea lor de a exprima o căldură pe care mâna ei o transmitea, cu siguranţă, chiar şi prin mănuşă, către degetele reci ale fostei sale prietene, acum o *prinţesă*. Doamnei Cheeseman nu îi venea să creadă ce noroc are.

— Dorothy! Cloncăni ea, suficient de tare încât să o audă toată lumea.

Prinţesa era atât de aproape de ea, încât nu avu ce să facă decât să cedeze. Pe când Cherry Bullivant Cheeseman răsufla greu şi debita tot felul de nimicuri lângă obrazul ei, despre timp şi viaţă şi alte nemulţumiri vagi, Dorothy Hunter de Lascabanes îşi frecă nasul de obrazul prietenei sale şi necheză încet, până ajunse din nou în stadiul de mânz, până se văzu din nou stând cu Cherry în holul hotelului de Crillon, două fete tinere, fascinate de un prinţ în came şi oase, dintre care una era atât de cutezătoare, încât îşi imagina că se şi îndrăgostise de el.

Această gafa majoră îi aminti lui Dorothy de chinurile minore prin care trebuia să treacă în prezent, aşa că se retrase din îmbrăţişarea prea lipicioasă a lui Cherry, cu un ultim chicot singuratic şi strident.

Madame de Lascabanes fii atât de jenată, încât roşi; deşi, judecând după schimbul de priviri dintre doamnele mai în vârstă aflate acolo, ceilalţi oaspeţi erau impresionaţi de faptul că Dorothy Hunter nu îşi pierduse „căldura” australiană. Dacă i se pregătea vreo ambuscadă, prinţesa bănuia că o să pornească din alt grup: câteva tinere, uluitoare în costumul lor cu pantaloni, zâmbeau sceptic, de parcă înţelegeau prea bine, sau înţelegeau greşit, ceea ce era şi mai periculos.

Pentru a le permite şi celorlalţi să îi împărtăşească triumful şi să îi prezinte prinţesei omagiile lor, doamna Cheeseman îşi conduse invitaţii pe un traseu destul de nesigur, către obiectivul ei. Musafirii se clătinau, mergeau cu paşi apăsaţi, ţopăiau sau se poticneau pe lângă ea: albastru şi roz, roz şi albastru, persoane cât nişte butoaie, dar şi cavaleri, membri ai Rotary Club, care îţi strânseră unul după altul mănuşa până aproape că ţi-o dădură jos, femei maestre ale iluziei optice, ale căror chipuri inexpresive şi plete de sirenă le ascundeau incertitudinile sub masca inocenţei, bărbaţi tineri şi supli, care poate că îşi doreau să te ducă în aşternuturile lor.

— Iar ea este Zilah. E actriţă.

— Ce mai face Sir *Basill* şopti actriţa, cu vocea experimentată a unei profesioniste; o femeie care arăta ca un viezure fără păr şi al cărei glas gâlgâia gros, ţâşnind din adâncurile fiinţei ei, dintre macii galbeni desenaţi pe rochia ei din catifea.

Doamna Cheeseman spuse că Zilah Puttuck se ocupă mai mult de drame şi că jucase majoritatea rolurilor importante ale lui Cehov în nordul oraşului Sydney.

Gazda era încântată să îşi dezvăluie relaţiile din lumea artei.

— Şi Brian Learmonth. (Chicoti răguşit.) Dacă nu ai grijă, Brian o să scrie despre tine în ziarul lui.

Prinţesa bănuia că despre Cherry scrisese deja.

Deodată, doamna Cheeseman reveni la chestiuni mai importante şi se învârti pe călcâie, fără să îşi dea seama că centrul de greutate i se deplasase puţin.

— Mai e timp să tragem o duşcă mică, Doug? Sau pleacă de tot femeia aia nesuferită dacă mai amânăm cina?

La care soţul ei răspunse:

— Nu te agita, comoara mea. Dacă e să se întâmple un dezastru, o să se întâmple. Dacă stai mereu şi te gândeşti la asta, o să-ţi crească tensiunea.

Prinţesa se lăsă înduplecată să accepte o băutură pe care ei nu voiau să i-o ofere şi pe care ea nu voia să o primească. Pentru că nimic nu ar fi reuşit să o destindă, îşi împinse paharul în spatele fotografiei unui bărbat în costum de balerin, pe care scria, cu litere enorme, „Bobby”.

La cină, stătu între gazda ei şi — fu alarmată să descopere — un Scriitor Australian de care nu auzise. Poate tocmai pentru că îşi

dăduse seama de acest lucru, scriitorul îşi trecu degetele prin frizura à la Dickens, în timp ce se uita în oglinda de pe peretele opus, la femeia care continua să existe, în ciuda deficienţei sale incredibile.

— Dar dumneavoastră nu citiţi? întrebă el, când simţi că ar fi cazul ca femeia să îşi dea arama pe faţă.

— Nu lucruri cutezătoare, recunoscu ea. Momentan citesc *La Chartreuse de Parme* pentru… a şaptea oară, cred.

— Ce anume?

Scriitorul Australian părea cât se poate de scârbit.

— Mănăstirea din Parma.

Repetarea titlului îi făcu gâtul să se umfle, de parcă ar fi fost obligată să îşi mărturisească dragostea secretă unei persoane care i-ar fi putut pângări puritatea prin simplul fapt că afla de ea.

— Ah, Stendhall îi aruncă un zâmbet de literat şi îşi trecu din nou degetele prin frizura à la Dickens, după care se întoarse către cealaltă vecină de masă ca să îi explice — chiar dacă îşi irosea resursele intelectuale — că el adaptează romanul gotic la condiţiile locale.

Cel puţin doamna Puttuck îl aprecia pe Scriitorul Australian. Se aplecă peste masă ca să îi aducă la cunoştinţă prinţesei ignorante ce premii şi distincţii primise pentru geniul lui. Actriţa se apleca şi ea peste masă din când în când, dar nu ca să îl laude pe scriitor, ci ca să se pună pe sine într-o lumină favorabilă, povestindu-i ce spusese Larry despre felul în care o jucase pe Arkadina sau cum îi lăudase Sybil prestaţia când o jucase pe moşiereasa Ranevskaia. La un moment dat remarcă, în vocea ei vibrantă, de bas:

— Coral ar trebui să fie nebună să încerce s-o joace pe Liubov Andreevna. Ea e micuţă de statură şi, ca toate marile personaje feminine ale lui Cehov, foarte feminină în esenţă.

În toiul acestei flecăreli şi pierzând şirul felurilor de mâncare care tot veneau şi dispăreau, Dorothy înfipse furculiţa în ceva de pe farfuria ei şi descoperi că hazardul făcuse ca Cherry să aleagă tocmai curcanul la cuptor ca *pièce de résistance* pentru dineul ei.

Observând pe chipul prinţesei ceva ce ar fi putut trece drept repulsie, domnul Cheeseman comentă:

— Cam uscat, nu-i aşa? Curcanul e întotdeauna înşelător.

Ar fi vrut să facă ceva pentru invitatul lor de onoare, şi îi veni o idee, pe care o trecu din farfuria lui într-a ei.

— Schimbaţi-i gustul cu nişte târţiţă.

Nu îi trecea prin cap nicio altă modalitate de a salva situaţia; un sfat demn de târgul de vite ar fi putut să o jignească pe o prinţesă atât de mofturoasă.

Domnul Cheeseman era atât de mulţumit de sacrificiul său, încât prinţesa fu nevoită să mănânce bucăţica aceea grasă de pasăre; dar, în spatele zâmbetelor ei de „mulţumire”, pândea un sentiment de vină,

pe care îl trezeau adesea în ea gesturile de amabilitate spontană ale celor din jur.

După cină, în timp ce doamnele îşi curăţau dinţii, clătindu-şi gura cu apa de la robinet, sau îşi reconstruiau faţa, povestindu-le colegelor de zidărie ce le face sau nu le face bărbatul, soţia vârstnică şi ramolită a unui cavaler care făcea afaceri cu detergenţi se îndepărtă de celelalte femei, se apropie de străină şi abordă din nou tema amabilităţii.

— Consider că sunteţi amabilă, extrem de amabilă, că ne-aţi onorat cu prezenţa dumneavoastră în seara aceasta, începu ea cu tremur în glas.

Faptul că bătrâna — care era, în mod evident, ea însăşi nevinovată şi amabilă — putea să se înşele atât de amarnic o făcu pe Dorothy să intre în panică.

— Ah, dar *nu* sunt amabilă! zise ea cu voce tare, izbucnind în râs.

Bătrâna, pusă în faţa unui comportament atât de inexplicabil, nu putu decât să zâmbească timid şi să bâiguie:

— Ştiu, draga mea, sunteţi modestă din fire. Oricine poate să vadă că sunteţi amabilă. Şi cred că îi aduceţi o mare bucurie mamei dumneavoastră… numai faptul că sunteţi aici… sunteţi o fiică atât de bună.

Cherry Bullivant auzise discuţia.

— Aşa e, draga mea, mama ta! Ce mai face? Ce urât din partea mea! Am uitat să te întreb.

Celelalte simţiseră deja că se întâmplă ceva ciudat: îşi întorseseră capul către prinţesă, aşteptând revelaţia după care tânjeau.

Preţ de o clipă agonizantă, poate că ai părut excentrică, dacă nu cumva ai preluat chiar tu rolul voalului pe care îl aveai când erai mică umezit de lăsarea serii şifonat torturat de mâini calde care se împotriveau Pentru Binele Tău „Scumpa mea Dorothy o să te îmbolnăveşti din nou dacă nu intri în casă e umezeală afară ţi-am pregătit o bucată de somon ştiu că-ţi place foarte mult şi cremă de zahăr ars” îţi stă în gât tot aşa cum nici vorbele blânde nu vor să-ţi intre în urechi adevărul în timp ce mama cântă la pian îi place să cânte când îşi aduce aminte să cânte şi să vorbească în acelaşi timp „Dacă e să fiu sinceră Dorothy te străduieşti din răsputeri să-ţi dezvolţi un caracter urât” cling pang.

În secunda aceea chinuitoare, Dorothy bănui că nevestele cavalerilor, fetele în pantaloni şi sirenele amăgitoare, adunate toate ca să admire baia din casa perfectă a familiei Cheeseman, se puseseră de acord.

Când momentul trecu, prinţesa de Lascabanes reuşi să preia controlul asupra situaţiei.

— Da, Cherry, mama e bine… dar bătrână. Nu poţi să spui că un om

bătrân este în întregime bine. Până la un punct, da, dacă îşi păstrează mintea activă. Iar mintea mamei este, cu siguranţă, activă. Se interesează extrem de mult de tot ce se petrece în jurul ei.

Cherry Cheeseman o întrerupse.

— Activitate, vezi? Din asta se hrănesc bătrânii. De-aia am dus-o pe mama la Thorogood Village.

Din felul în care te privea, Cherry părea să bănuiască ceva; mai mult decât atât, păreaţi să împărtăşiţi un secret.

— Şi îi place? întrebă Dorothy.

— I-a plăcut la nebunie, draga mea, încă de la început: compania altor persoane de vârsta ei, discuţiile, grădinile cu flori! Există anumite straturi sădite cu flori parfumate, special pentru cei pe care îi lasă vederea.

Cherry Bullivant îi aruncă o privire plină de înţeles prietenei sale, Dorothy Hunter.

— Cherry, mă bucur tare mult că mama ta se simte bine la Thorogood Village.

Doamnele care asistau de pe margine stăteau aproape în poziţie de drepţi, sorbind fiecare cuvânt.

— Mămica a murit la câteva săptămâni după ce am dus-o acolo, dar intendenta m-a asigurat că a apreciat tot ce-am făcut eu şi Douglas pentru ea.

Inima lui Dorothy bătea să îi sară din piept.

Şi pe doamnele tăcute păru să le cuprindă o stare de nelinişte.

— Nu credeţi c-ar fi timpul să ne întoarcem la băieţii noştri? sugeră doamna Cheeseman.

Se supuseră toate.

La parter, bărbaţii păreau să nu se fi săturat încă de bancurile porcoase şi de discuţiile despre bani, în afară de Brian Learmonth şi de Scriitorul Australian, care se retrăseseră într-un colţ şi arătau aşa cum arată doi oameni care seamănă prea mult între ei după ce şi-au epuizat rezervele de răutate: plictisiţi unul de celălalt. Când doamna Cheeseman îşi aduse alaiul de femei, toate cu privirea tainică a unor persoane care tocmai au făcut schimb de confidenţe, după care au tras apa la veceu, Scriitorul Australian îşi anunţă interlocutorul:

— Trebuie să mă duc să-mi tom un pahar sănătos de băutură.

După cină, lumea deveni mai călduroasă decât înainte, dar şi mai plicticoasă. Interesul pentru o prinţesă franceză, care sub poleială era, de fapt, doar o australiancă, începuse să se risipească. La un moment dat, cavalerul detergenţilor nu mai reuşi să se stăpânească şi trase un vânt. Numele de botez ale cunoştinţelor care nu erau de faţă zburau de la unii la alţii, uşoare şi goale ca mingile de ping-pong, iar Dorothy reuşi să se retragă în gândurile ei, de parcă ar fi vorbit într-adevăr într-o limbă străină, iar toată lumea era epuizată de efortul de a zâmbi

şi de a se înţelege cu ea.

Numai soţia cavalerului care făcea afaceri cu produse de curăţat nu voia să o lase în pace, aşa că veni şi se aşeză lângă noua ei prietenă.

— Aş dori să vă cer o favoare, se rugă Lady Atkinson. Dacă o să vreţi vreodată să-mi faceţi o vizită, o să vă pregătesc o turtă cu dovleac cum numai eu ştiu să fac.

Prinţesa îi mulţumi bătrânei amabile şi îl rugă imediat pe domnul Learmonth să îi găsească un pahar cu apă.

— Sper că n-aţi păţit nimic, zise, îngrijorată, Lady Atkinson.

Nu, nu păţise nimic, o asigură Dorothy. De fapt, era vorba despre crima la care se tot gândise şi pe care era aproape convinsă că o va comite, de când fusese în vizită la cineva care reuşise să comită o crimă asemănătoare şi scăpase basma curată.

După cină, Cherry începuse nu neapărat să o evite, ci să se ocupe de ceilalţi invitaţi — să le toarne cafea şi să îi încurajeze să se îmbete şi mai tare, cu ajutorul lichiorurilor puse la dispoziţia tuturor. Din când în când, pe când doamna Cheeseman îşi croia drum printre oaspeţi cu vădită dificultate, vedeai în treacăt nişte ochi înroşiţi sau un spate mai puţin pudrat decât înainte.

Deodată, păru să facă un efort să se apropie de prinţesa de Lascabanes şi, aplecându-se spre ea, îi transmise în şoaptă un mesaj personal, deşi destul de greu de descifrat.

— Bea asta, Dorothy, o să-ţi prindă bine, zise ea, în timp ce aşeza un pahar bombat, pe jumătate plin cu coniac, pe măsuţa de lângă invitata ei.

Pentru că doamna Cheeseman se îndepărtă imediat, madame de Lascabanes nu avu timp să refuze: nici măcar tot coniacul din lume nu ar fi putut să înece dispoziţia gravă în care o transpusese mărturisirea de mai devreme a lui Cherry, dar şi revelaţia că şi alţii aveau o capacitate de a trăda egală cu a ei.

Lady Atkinson zâmbea întruna: zâmbea la paharul bombat; zâmbea în semn de mulţumire faţă de mâna generoasă care turnase o cantitate atât de însemnată de coniac pentru o prietenă; zâmbea în semn de recunoştinţă pentru norocul de a fi cunoscut şi de a fi fost acceptată de o doamnă atât de distinsă cum era prinţesa. Bătrâna începuse să ţeasă în jurul relaţiei lor un cocon format din aceleaşi fire aurii din care — după cum i se spusese — fusese urzită şi căsnicia ei şi care o legau şi de nepoţii ei mult-iubiţi. Lady Atkinson era nerăbdătoare ca prinţesa să vadă aceşti copii în perfecţiunea lor, şi îi arătase deja un portret sau două, realizate în acuarelă, când Dorothy se hotărî să evadeze din lumea pastelată a bătrânei, în care ea nu era altceva decât o impostoare grosolană.

La început, încercă să îşi găsească o scuză.

— Am neglijat-o pe mama. Mâine trebuie să petrec mai mult timp

— toată ziua — cu ea. Nu reuşim să vorbim niciodată despre toate lucrurile pe care le avem de discutat.

Lady Atkinson era încântată.

— O să-i facă mare plăcere, sunt sigură. Este greu pentru o bătrână neputincioasă să-şi petreacă timpul într-un mod plăcut.

În cele din urmă, la îndemnul propriei ipocrizii, prinţesa pomi să o caute pe doamna Cheeseman ca să îşi ia la revedere. Bine măcar că nu interveni nimeni şi nu se oferi nimeni să o ajute: poate fusese prea discretă sau… să fi fost oare antipatică? Asta se întreba, în timp ce trecea pe lângă un şir de oglinzi. Gura i se subţiase din cauza grijilor, iar obrajii îi deveniseră mai palizi şi mai supţi. Aşa că îşi umezi buzele şi îşi reaminti că prietena ei pregătise dineul în cinstea ei, pentru că simţea o oarecare simpatie faţă de ea. Spera ca ochii, care erau cea mai frumoasă trăsătură a ei, să nu o dezamăgească atunci când avea să o răsplătească pe Cherry şi să transmită prin strălucirea lor recunoştinţa şi afecţiunea pe care ar fi trebuit să le simtă.

O găsi pe doamna Cheeseman prăbuşită pe jos, în baie, cu bucăţi de tencuială prin păr.

— Doamne, dar ce s-a întâmplat?

Faptul că ştia prea bine ce se întâmplase nu era de natură să domolească în vreun fel disperarea lui Dorothy.

— Nu s-a întâmplat nimic. Am căzut.

Pentru o persoană atât de corpolentă şi de liliachie, care tocmai suferise o căzătură, Cherry nu părea să se plângă prea tare.

— Am căzut, Dorothy. Şi am tras şi perdelele cu mine.

După ce prietena ei o aduse, sprijinind-o cu greu, până la pat, doamna Cheeseman şuieră din nou:

— Îţi mulţumesc, draga mea. Eşti o piprietenă adevărată, reuşi ea să îngaime, în timp ce fiecare cuvânt se stingea într-un abur de coniac.

Dorothy simţea că are tot dreptul să se simtă virtuoasă.

— Vrei să-l chem pe soţul tău?

— Ah, soţul! Soţii nu prea sunt buni de nimic, ştiu mult prea multe.

Cherry se zvârcolea spasmodic printre faldurile albastre de atlaz.

— Şi tu, Dorothy… am lăsat-o pe Ethel Atkinson să te bată la cap… până la exas…

Restul cuvântului se pierdu într-o tuse convulsivă.

— Dar Lady Atkinson a fost foarte amabilă! Mi-a povestit despre nepoţii ei…

— Nemernici mici! Numai săptămâna trecută au chinuit nişte pui de găină, le-au smuls picioarele şi le-au scos ochii cu beţele. Dar bunicuţa nu vede asta.

Luptându-se să îşi stăpânească greaţa, Dorothy se agăţa de speranţa că mama… dar Elizabeth Hunter vedea totul: vedea ce era mai rău în toată lumea.

Cherry Cheeseman, care stătea cu ochii închişi, îi deschise brusc, de parcă tocmai descoperise ceva.

— Dorothy, de ce îţi urăşti mama?

— Cum poţi să fii atât de crudă, Cherry?

Din fericire, scăpă de alte întrebări: prietena ei îşi pierdu cunoştinţa.

Madame de Lascabanes o luă la fugă, urmărită de sforăituri venite dintre faldurile albastre de atlaz. Dacă de sine nu putea să fugă, putea măcar să scape din casa soţilor Cheeseman, de toate aluziile şi acuzaţiile care i se aduceau acolo. Dar părea că i se pregătesc şi alte lucruri.

Pe o canapea veche, ascunsă într-o nişă din perete, pe la jumătatea scărilor, se aşezase sau fusese aşezat Scriitorul Australian; stătea într-o poziţie mai respectabilă decât cea a lui Cherry Cheeseman de pe podeaua din baie, dar nu era mai puţin beat. Părea că fusese aşezat acolo special pentru a o deranja şi a o umili pe prinţesa de Lascabanes, mai ales că începuse să se uite la ea. În timp ce trecea pe lângă nişa pe care nu avea cum să o evite, buzele scriitorului se chinuiau să elibereze cuvintele care sălăşluiau înăuntrul său.

— Trebuie doar să mă stârneşti, prinţesă, îl auzi ea spunând. Eu iubesc pe toată lumea.

Bineînţeles că nici nu îl băgă în seamă, dar fu îngrozită să îl vadă aruncându-se de pe canapea la nivelul a ceea ce credea el că sunt genunchii ei, de parcă ea era o jucătoare de fotbal, iar el voia să îi pareze tacticile de fentare cu o placare din zbor.

Prinţesa aproape că ţipă de uşurare când Scriitorul Australian se izbi cu o bufnitură de stâlpii balustradei, pentru că reuşi astfel să capete un oarecare avantaj. Continuă să fugă, ţinând strâns nu mingea, ci dorinţa de a scăpa cât mai repede de soţii Cheeseman şi de invitaţii lor, cu blana atârnând pe spate şi capetele şalului galopând în urmă, pe scări.

Ieşi din casă, în întunericul mai intens şi în acelaşi timp mai fluid pe care îl răspândeau copacii în jurul ei, până ajunse la stradă. Începu să meargă mai încet, ţinându-se de tâmple. Deasupra ei străluceau stele pe care nu le mai observase de… ah, de prea mult timp… de când fusese la Kudjeri. De-ar fi putut să îşi ridice un capac de pe creştet şi să lase să iasă proiectilele gândurilor, împreună cu o ceaţă nefastă, poate că ar fi putut să vadă mai clar; dar prinţesa bănuia că vederea clară e ceva ce dispare odată cu copilăria şi nu se mai întoarce decât dacă moartea e o lumină miraculoasă — lucru de care se îndoia.

Deşi ea mergea în pas domol, mintea continua să-i alerge.

De când născocise planul, sora Manhood devenise obsedată de el. De fapt, nu putea să susţină că îl născocise, în sensul că ar fi elaborat un plan raţional; probabil că nu va putea niciodată să chibzuiască aşa cum făceau personajele din cărţi sau doctorii renumiţi, sau chiar un

om obişnuit, prin comparaţie cu ei, cum era Col Pardoe; planul ei părea că zăcuse în stare latentă, undeva înăuntrul ei, până când venise momentul să îi încolţească în cap. Îi plăcea să creadă că fusese ceea ce se numeşte „inspiraţie”.

În ziua în care Flora Manhood îşi simţise inspiraţia embrionară gata să se transforme într-un eveniment cert, se trezise devreme, dar mai zăbovise în pat o vreme, bucurându-se de felul în care se pârguise intenţia ei. Stătea întinsă pe canapeaua extensibilă, de obicei incomodă, a soţilor Vidler, însă în dimineaţa aceea sofaua părea să se muleze pe formele ei, ca şi cum i-ar fi recunoscut, într-un mod aproape senzual, posibilităţile, astfel încât sora Manhood nu a putut să nu zâmbească şi să îşi frece un obraz de aşternut. Se bucura să lenevească. Şi-a scărpinat o coastă; mirosul părului şi al trupului ei era atât de plăcut, încât se simţea îmbătată de o senzaţie neobişnuită de putere. Nu era, de altfel, pe cale să îşi ia soarta în propriile mâini? Date fiind circumstanţele, când a simţit duhoarea de găinaţ venind pe geamul deschis să tulbure parfumul cărnii ei apetisante, nu a făcut decât să se încrunte uşor.

În orice caz, nu erau decât patru găini şi nu aveau cum să facă prea mult găinaţ: Vid era un om gospodar, iar curăţenia era sfântă pentru Vid şi Viddie. Şi erau nişte oameni atât de cumsecade, încât vecinii nici nu se gândeau să le facă vreo reclamaţie la inspecţia sanitară, ci găseau alte cauze pentru astmul de care sufereau; sau poate se gândeau că ar putea să fure o mână de bălegar pentru plantele lor de apartament. Dacă avea să se plângă vreodată cineva, Flora Manhood avea să fie aceea, într-unul dintre momentele ei de conştiinciozitate medicală: nu trebuia să te impui din când în când în faţa celorlalţi? Dar, din moment ce Vid şi Viddie erau atât de cumsecade, nu se plânsese niciodată. Pe lângă asta, îi erau chiar dragi, poate chiar îi iubea; cu siguranţă depindea de ei mai mult decât de orice altă persoană: părinţii îi muriseră, Snow Tunks trecuse în tabăra lesbienelor; şi în rest nu mai avea pe nimeni, mulţumesc foarte mult.

Flora Manhood a deschis ochii atât de largi şi atât de brusc, încât a auzit scârţâitul arcurilor sub ea. Deşi ar fi putut să mai lenevească în pat, până mai târziu, aşa cum făcea de obicei, s-a dat jos mai repede decât în alte zile. De data aceasta era hotărâtă să facă lucrurile pe îndelete: avea să îşi vopsească unghiile şi, pe urmă, să facă o baie; voia să se aranjeze foarte frumos înainte de tura de după-amiază din Moreton Drive. Unul dintre crăcii pantalonilor de pijama rămăsese suflecat, iar ea a stat o clipă să îşi mângâie coapsa, într-un fel în care numai un bărbat excepţional, ales special pentru rolul important pe care îl avea de îndeplinit, ar fi putut să o dezmierde (se săturase să fie luată de bună). Pielea îi era netedă, epilată, bronzată, în afară de sânii albi, şi, mai jos, un triunghi sau mai degrabă o linie. Se gândise să

renunţe la pijamale (în primul rând ca să aibă mai puţin de spălat), dar Viddie intrase peste ea într-o dimineaţă şi fusese uluită să vadă ceea ce, până la urmă, nu erau decât sânii unei alte femei, aşa că a renunţat la planul de a dormi complet dezbrăcată.

Fata s-a ridicat sprintenă în picioare. „Ce îi face pe oameni să crească cu anumite principii morale?” se întreba în timp ce încerca să îşi alunge somnul, spălându-se pe faţă cu apă şi săpun. Poate faptul că nu îşi doresc niciodată nimic suficient de mult. Ca Vid şi Viddie, ca domnul Wyburd, ca de Santis şi Lottie Lippmann… Nici măcar Badgery cea înţepată nu era altfel, deşi Badgery făcea pe grozava şi îi plăcea să creadă că e mai bună decât e de fapt. Nu şi prinţesa de Lascabanes, din câte auzise de la alţii. Şi nici Sir Basil Hunter.

Flora Manhood şi-a dat cu săpun sub braţ. După ce s-a clătit, a scos rujul spălăcit şi şi-a făcut buzele: păreau vindecate, curate şi umile. Da, puteai să contezi pe rujul palid pentru un aspect umil.

Şi doamna Hunter: nu era nimic umil la bătrâna Betty; nu ar fi fost primită în rândul oamenilor cumsecade, cu principii morale. Te călca în picioare ori de câte ori avea chef. Chiar dacă era bătrână, vrednică de milă şi slăbită. Pentru că Elizabeth Hunter — judecând după fotografiile de studio şi tabloul în ulei — fusese o femeie frumoasă şi pasională. Iar în asta stătea puterea, nu-i aşa? În frumuseţe şi în bani. Iar puterea nu se poate abţine să calce lumea în picioare. Nici chiar în timp ce mormăie o rugăciune printre gingiile vineţii. Oare rugăciuni spunea

Elizabeth Hunter atunci când i se vedeau buzele mişcându-se? Sau erau vise despre frumuseţea ei… şi despre bărbaţi? Ei toţi, împreună, îi dăduseră puterea care nu se poate abţine să calce în picioare. Dumnezeu nu face la fel? Calcă în picioare naţiuni întregi, ca să nu mai vorbim de indivizi simpli şi inofensivi ca Vid şi Viddie; probabil că merită orice le este hărăzit, ca şi vietnamezii.

Flora Manhood — Flo pentru mama şi tata, dar şi pentru altcineva, mai recent, dar la fel de mort ca ei; Florrie pentru Snow Tunks, te apuca greaţa numai când te gândeai — se uita în oglindă şi se gândea dacă nu cumva exagerase. Nu era necredincioasă — cel puţin nu credea că e. Încă din zilele petrecute la ferma de bananieri, când îşi dorise un miracol care nu era… garantat, nu numai că îl respectase, dar avea şi nevoie de Dumnezeu.

Aşa că virtutea a făcut-o să îşi ţuguie buzele când s-a dus în bucătăria pe care avea dreptul să o folosească (pe lângă alte dependinţe), în picioarele goale, bucurându-se de curăţenia şi trăinicia linoleumului lui Viddie. A bătut din picioare o dată sau de două ori, pentru că îi plăcea senzaţia pe care o avea în tălpi, după care a luat Bagheta Magică şi a făcut focul să danseze în jurul ochiului de la aragaz.

Chiar atunci a intrat şi Viddie în bucătărie, după ce măturase poteca din faţă, pragul de la intrare şi coridorul — acestea erau primele trei puncte de pe lista ei.

— E cam devreme pentru tine, nu?

— E o zi importantă, a zis Flora.

Aşezată la masa laminată, îşi încălzea buzele deasupra aburului ce se ridica din cană. De data aceasta, în mod cu totul excepţional, pofta de mâncare o părăsise, deşi, dacă voia, avea ouă cu termenul de valabilitate însemnat pe ele, cadouri din partea lui Vid şi a celor patru găini ale sale.

— Are cumva de-a face cu doamna Hunter? A întrebat doamna Vidler. Are vreo legătură cu ce mi-ai spus? Ce oribil!

Când doamna Vidler era indignată, un accent de Yorkshire i se ridica din gâtlej şi i se revărsa cu un gâfâit sugrumat, de parcă nu i-ar fi fost scoase amigdalele.

— Sânge din sângele ei! A gâfâit ea.

— Da, a zis sora Manhood, sorbind din ceaiul răcit. Mare păcat.

Dar nu era încă pătrunsă de indignarea pe care voiau să o exprime cuvintele ei. S-a străduit mai mult să simtă durerea şi a reuşit. Numai Elizabeth Hunter, cu mânecile brodate cu perle şi fir auriu în fotografia aceea de studio de pe birou, întorcându-şi floarea, *chipul*, în toată strălucirea frumuseţii ei arogante, ţinând-o cu răceală în lumină sau spre aparat, putea să te facă să preferi să te concentrezi asupra unui craniu molfăitor ca să îţi stârneşti compasiunea. Şi reveneai astfel la un caz geriatrie, doar o slujbă printre altele.

— Mă gândeam să renunţ, a zis ea.

— La ce anume, scumpo?

— S-o mai îngrijesc pe doamna Hunter.

— Dar dacă o trimit la Thorogood Village n-o să-ţi pierzi oricum slujba?

— S-ar putea să moară înainte să hotărască ei ceva. O să vorbească mult şi bine. Sir Basil şi prinţesa se consideră oameni foarte civilizaţi.

A râs pe nas, dar nici ea nu ştia dacă să creadă ce zice.

Şi nici pe Viddie Vidler nu o convinsese.

— Probabil că aşa e, pe cinstea mea. Au tot timpul şi toţi banii din lume la dispoziţie. Iar Sir Basil… e un mare actor. În orice caz, i-au oferit titlul de „Sir”.

— E un bărbat fermecător. Cam trecut. Dar elegant. Nu ştiu, în schimb, cât e de civilizat. Eu, personal, cred că niciun bărbat nu e foarte civilizat.

Viddie şi-a supt măselele; aduna nişte fire de praf inexistente din capul unei mături.

— Ce lucruri îţi mai trec şi ţie prin minte, Flora! Ar trebui să te aşezi şi tu la casa ta, scumpo. Să te căsătoreşti… să faci nişte

copilaşi…

Pe Viddie o întrista foarte mult faptul că nu are copii.

— Aş putea să fac un copil, s-a învoit Flora. Da, mi-ar plăcea un copilaş.

A dat pe gât ceaiul cu atâta lăcomie, încât s-a înecat; ochii i s-au umplut de lacrimi.

Accentul de Yorkshire s-a ridicat din nou din gâtlejul lui Viddie, sugrumat de amigdale.

— Doar n-ai face copil fără să te căsătoreşti întâi, nu-i aşa, scumpo? A suspinat ea.

Flora şi-a spălat ceaşca şi farfurioara. A aruncat frunzele din ibric în coşul pentru resturile ce puteau fi date la găini, dar şi-a dat seama prea târziu, iar Viddie nu observase.

— Cred c-o să vin târziu diseară, i-a spus sora Manhood proprietăresei.

— Te duci să te distrezi, scumpo?

— Mă duc să fac trotuarul.

Viddie a râs, dar se simţea că o supărase gluma proastă a Florei.

— Şi Lui ce să-i spun, dacă trece pe aici sau sună?

— Cui?

— Domnului Pardoe, desigur.

— Sunt cumva proprietatea lui? A răbufnit Flora, furioasă la culme.

— Nimeni nu e proprietatea nimănui, scumpo.

— Eu cu siguranţă n-o să fiu, nu şi dacă am şi eu vreun cuvânt de spus!

— Întrebam doar, s-a văicărit Viddie.

Aşa că începuseşi să-ţi faci nervi încă de dimineaţă supărările se adunau ca nişte fire de praf adevărate pe care nu le poţi culege de pe o mătură ceea ce ar trebui să fie miezul permanent şi solid soţii Vidler cei foarte curaţi şi cumsecade ai vărsat oja în timp ce îţi făceai unghiile pe mocheta lor cea veche ah vai o Doamne cea verde cea mai bună care se mulează pe toate formele tale oare cum o să arăţi dacă o să fii vreodată gravidă o balenă la care se uită toată lumea în timp ce încearcă să se urce în autobuz acum e vorba numai de lăcomie de prânzurile gătite de Lottie azi ai mâncat prea mult din ceea ce ar fi trebuit să fie un ştrudel de vis dacă nu l-ar fi ars puţin nenorocita de Badgery îndoindu-şi degetul „soţul meu” ca de obicei „a absolvit o şcoală publică Brighton Collège din Sussex Anglia nu şi-a obişnuit niciodată urechea cu pronunţia nazală a australienilor”.

După ce infirmierele şi-au terminat prânzul — sau „masa principală”, cum îi spunea Badgery, ca să o imite pe Mama Hunter şi să facă pe grozava Lottie a zis:

— Vă cer scuze pentru *Ştrudel*, dacă s-a ars îngrozitor de tare.

— Mmm. Nici n-am observat.

Sora Manhood răzuia bine prăjitura, ca să nu piardă nicio firimitură.

— A fost delicios!

Sora Badgery părea că inventase ea însăşi cuvântul; buzele i s-au arcuit în zâmbetul acela care vrea să te recompenseze, dar care arată, în acelaşi timp, că nu are de ce.

— S-a ars, a zis doamna Lippmann, cu o simplitate care scotea şi mai mult în evidenţă tragedia. De câteva zile tot mă ţin să fac un *Ştrudel*, dar nu mi-am dat seama c-o să am şi instalatorul pe cap în dimineaţa asta.

— A venit instalatorul?

— S-a înfundat closetul din baia de serviciu… Cineva a aruncat ceva în gaură.

Sora Badgery şi-a coborât privirea. Ochii îngânduraţi ai doamnei Lippmann s-au oprit pentru o clipă, poate întâmplător, asupra surorii Manhood.

— Nu te uita la *mine*, Lottie! Şi oricum, dacă instalatorul l-a desfundat…

— Da, a fost o nimica toată. L-a desfundat instalatorul.

Fusese o nimica toată, dar fusese extrem de important.

Sora Badgery spera să încheie discuţia despre closet sau cel puţin să alunge pentru totdeauna suspiciunile care ar fi putut să planeze asupra ei.

— După ce am lucrat cu atâţia pacienţi la ţară — toţi fermieri înstăriţi —, eu una nu aş îndrăzni niciodată să arunc vreun obiect străin în toaletă. Fosele septice mi-au dat o lecţie pe care n-o s-o uit niciodată.

Cum nu mai avea nimeni nimic de adăugat, sora Badgery s-a ridicat de la masă.

— Nu e vorba numai de closet. E vorba şi de doamna Hunter.

Menajera îşi făcea tot felul de gânduri.

— De parcă o să ştie bătrâna ce i se pregăteşte. Asta dacă nu îi spui tu, Lottie. Şi chiar dacă ar şti, nu cred că i-ar păsa.

— O să-i pese de ce îi fac *ei*, că doar sunt copiii ei, a zis doamna Lippmann.

— Crezi că are vreo bănuială?

Sora Badgery îşi dăduse boneta jos şi o împăturea; părul i se rărise acolo unde îşi făcea cărarea, şi avea o culoare ştearsă, pământie.

— Cine ştie?

Doamna Lippmann trebuia să le ducă singură pe toate; sau aşa părea.

Oricât de mult ar fi urât bărbaţii, sora Manhood începuse să creadă că şi femeile o calcă pe bătături la fel de mult — cel puţin în după-

amiaza aceea. Probabil că îi era scris în stele să se enerveze toată viaţa. A urcat la etaj şi a descoperit că hoaşca aia bătrână făcuse iar în pat. (Sigur se întâmplase înainte să iasă Badgery din tură: prea părea mulţumită la masă.)

Şi Lottie Lippmann cu veceul ei…

Sora Manhood strânse toată lenjeria de pe patul pacientei şi adună într-o moviliţă exasperantă de cearşafuri toate „obiectele străine” (să mai ai încredere în Badgery), cu ochii în lacrimi. Şi începuse să transpire. Cu siguranţă nu mai era niciun deodorant de rezervă în camera infirmierelor.

— Doar n-am făcut nimic, nu-i aşa, soră? întrebă Betty Hunter. Cred c-am visat… Infirmiera se purta atât de urât cu mine… Mi-a spus că trebuie să mănânc toată carnea de oaie, chiar dacă era rece, că altfel o să petrec tot restul zilei în camera mea. Sau era infirmiera lui Kate Nutley? Nu cred că noi ne puteam permite una…

— Poate n-aţi făcut-o dumneavoastră.

Ce bine era să fii bătrân şi ţicnit!

Era o după-amiază lungă. Sora Manhood şi-a luat o revistă pe care să o răsfoiască, aşezată pe un scaun pliant, sub geamul doamnei Hunter. Ar fi trebuit să se simtă uşurată că pacienta ei se retrăsese, în sfârşit, într-un somn liniştitor. Dar nu era uşurată, iar revista era plină cu femei în vârstă, care se lăudau cu jucăriile pufoase pe care le făcuseră cu mâna lor şi cu păturile croşetate şi învelitoarele pentru ceainice, din pânză vătuită, ele însele cu faţa ca o turtă şi trupul ca o învelitoare enormă, cu prea multă căptuşeală. Sora Manhood simţea furnicături în obraji acolo unde îi apăreau riduri. La un moment dat, s-a dus şi şi-a tamponat obrajii cu nişte hamamelis. Însă în seara aceea nu a alinat-o, ci i-a amplificat senzaţia de usturime care nu voia să îi dea pace.

Pe urmă s-a auzit scârţâitul porţii: domnul Wyburd venea pe potecă. Agale. Alt boşorog: încă nu-şi pierduse minţile, dar nici mult nu mai avea; îi auzea deja arterele contractându-se în pauzele dintre cuvintele alese cu atâta grijă. Ce noroc mai ai şi tu: să apară Wyburd taman în noaptea în care voiai să pleci mai devreme; ba mai rău, de Santis (Mary, Sfânta Sfinţilor!) te lăsase cu buza umflată.

A apărut şi ea, într-un sfârşit, cu eterna ei pălărie de marinar.

— Am văzut maşina domnului Wyburd la poartă.

Sora Manhood şi-a îndreptat imediat spatele.

— E înăuntru, cu Betty… E rândul lui, a chicotit ea.

— Probabil că, până la urmă, *el* o să trebuiască să-i spună ce au de gând să-i facă.

— Ah, la naiba, da!

Florei Manhood i se tăiase respiraţia când îşi amintise că trebuia să înfrunte ceea ce planificase pentru restul serii.

— Da, s-ar putea. Nu ştiu de ce trebuie să-mi fac eu… să ne facem noi griji… să ne implicăm personal în lucrurile care se întâmplă în viaţa unui pacient. În ce nu ţine de chestiunile *medicale*, la asta mă refer.

— Dar prinţesa şi Sir Basil… Mă îngrijorează atunci când oamenii mă dezamăgesc mai mult decât mă aşteptam, a zis sora de Santis.

— Eu nu pornesc niciodată cu aşteptări mari, a spus sora Manhood, deşi ştia şi ea că o face adesea.

Cum stătea pe taburet şi se uita în oglinda de la masa de toaletă, Flora şi-a dat seama că Mary de Santis o priveşte de sub pălăria ei hidoasă.

— Ş nu mi-am pus niciodată speranţele în prinţesa Dorothy. Şi nici în Sir Basil Hunter, a spus Flora, încercând să se pună la adăpost.

De Santis nu a răspuns, dar continua, probabil, să o privească. Oare ce încerca să scoată de la ea?

Sora Manhood s-a întors şi a zis:

— De ce nu-ţi cumperi altă pălărie, soră? Se poartă culorile vesele. Şi nu cred că pălăria asta de marinar ţi se potriveşte. Parcă ai fi în uniformă.

Sora de Santis începuse deja să îşi dea jos pălăria ofensatoare.

— Mă ataşez de lucruri.

— Doar nu şi de haine, pentru numele lui Dumnezeu! Doar nu sunt eterne, nu? Altfel, ar transforma femeile în statui, un fel de… statui îmbrăcate.

Sora de Santis a zâmbit, iar Flora Manhood şi-a dat seama că, într-adevăr, colega ei are ceva statuar — era o statuie cu ochi vii. Ce ciudat: bătrâna de Santis te făcea să te simţi inferioară, dar nu te deranja.

Apoi a observat că sora de Santis nu zâmbeşte din cauza vreunui lucru care fusese spus, ci din cauza unor gânduri pe care le întorcea pe toate părţile în mintea ei.

— Ştiu că nu e treaba mea, ca infirmieră — doctorul poate ar avea un cuvânt de spus —, dar, ca prietenă veche, ţin foarte mult la doamna Hunter, şi de aceea simt că am dreptul să vorbesc cu Sir Basil. Nu aici, unde e atâta dezordine — un peisaj prea familiar, care poate să trezească amintiri nedorite. Aş putea să mă duc la hotelul lui şi să-l rog să se gândească la suferinţa pe care urmează să i-o provoace mamei lui.

Flora Manhood a fost surprinsă să vadă că Mary de Santis începuse să roşească. Nu o văzuse niciodată ca pe o femeie frumoasă; ei bine, de data aceasta i-a părut frumoasă, însă doar pentru o clipă, din cauză că situaţia era atât de epatantă.

— Îţi pierzi timpul, a mormăit sora Manhood şi s-a ridicat de pe scaun. Cel puţin eu aşa cred.

Şi-ar fi dorit ca vila doamnei Hunter să fi fost un spital, ca ea să nu trebuiască decât să scoată o fişă şi să i-o înmâneze colegei sale într-un mod eficient şi complet impersonal, după care să o şteargă de acolo, fără atâta pălăvrăgeală.

Chiar şi aşa, a reuşit până la urmă să o şteargă de acolo.

A plecat de acolo cât a putut de repede a trântit uşa nu-i păsa pe cărarea înşelătoare un tufiş a lovit-o peste ochi poate fusese vreun cablu căzut de undeva a făcut-o să se smiorcăie nu înţelegea ce văd alţii la copaci (Col Pardoe era absolut fascinat de copacii din natură: „recurenţă spontană”).

Nu putea spune nimeni că nu e spontană; spontaneitatea o băgase în situaţia asta, pe care ajunsese să o regrete. Prea multă spontaneitate o convinsese, la un moment dat, că are nevoie de Colin Pardoe. „Col, nu sunt întreagă decât atunci când eşti tu înăuntrul meu, atunci suntem o singură persoană”, fusese atât de fraieră, încât scrisese cuvintele; cuvintele rostite se pierd, dar scrisul rămâne pentru totdeauna, dacă se găseşte cineva suficient de rău încât să vrea să dovedească ceva.

După ce a trecut de maşina lui Wyburd, a început să se poarte cu mai multă… mai multă *prudenţă*. Nu era cuvântul ei, ci îl auzise pe avocat folosindu-l: „Soră Manhood, nu cred că ar fi prudent să-i dai voie doamnei Hunter să plece la plimbare cu maşina, oricum nu vede mai nimic, s-ar obosi foarte tare şi ar putea să mai şi răcească”. Să trăieşti, să iubeşti cu prudenţă. Asta însemna să te gândeşti atât de mult, încât să nu mai ajungi nicăieri. În ziua aceea nu avea cum să fie aşa. Şi poate că nu îşi dorea să fie aşa nici pe termen lung.

Mergând (cu prudenţă) pe Moreton Drive, către staţia de autobuz, se întreba ce şi cum i-ar spune şi i-ar face sora de Santis lui Basil Hunter — ea, care sugerase că e capabilă să plănuiască lucrurile dinainte. Un lucru era sigur: Basil nu o s-o ia în serios dacă o s-o vadă cu pălăria aia pe cap. Dar poate că Sfânta Mary îşi va cumpăra una nouă, o adevărată morişcă, pentru ocazia solemnă a demersului ei în favoarea mamei lui Basil.

Florei Manhood îi părea oarecum rău că adusese vorba despre pălării. Cu sau fără pălărie, ce ştia să facă de Santis cu un bărbat, darămite cu Basil Hunter? Nu ţi-o puteai imagina decât stând singură în camera ei, cârpind haine sau, ca să se relaxeze, răsfoind un *National Geographic*.

Pe urmă surorii Manhood i-a părut cu adevărat rău pentru colega pe care o respecta. Sincer. „Sunt sinceră, nu-i aşa?”

Adeseori se gândise că nu poţi şti niciodată cum eşti de fapt, când tu eşti singura persoană care chiar ar trebui să ştie.

S-a urcat în autobuz, unde a atras privirile mai multor bărbaţi. Şi-a întors privirea de la ei, dezgustată. A încercat să îşi găsească o poziţie comodă, ca să-şi tragă fusta în jos, dar fusta nu voia să îi acopere

coapsele mai bine: fusta ei verde. Autobuzul nu era foarte plin, pentru că nu era o oră de vârf. (Putea sta să se gândească la tot felul de lucruri, în timp ce autobuzele îşi parcurgeau rutele obişnuite.) Taxatoarea era o fată frumuşică: nu lesbiană. (Ai fi leşinat dacă era Snow.) Se uita de sus la tine. Ei bine, nu puteai să negi că la tine se uită bărbaţii ăia jegoşi, care tocmai ieşiseră din tură sau din baruri — bărbaţi râioşi şi în călduri.

Autobuzul huruia mai departe.

Măcar un lucru plănuise şi ea: avea să îl prindă înainte de cină, poate chiar schimbându-se în hainele de seară, pentru vreo ocazie importantă, la care se caută prezenţa unui actor cunoscut, aflat din întâmplare în oraş. Avea să îi transmită numele ei, prin intermediul recepţionerei: Flora Manhood. Domnişoara? Nu, *sora* Manhood. Să-i dea măcar un indiciu, pentru numele lui Dumnezeu!

A schimbat autobuzul şi a ajuns la destinaţie. A mai zăbovit o vreme pe strada principală, înainte să coboare dealul către hotelul la care era cazat el. Nu se grăbea. Avea să îi audă vocea prin receptorul din mâna recepţionerei, spunându-i să o trimită sus, ca pe un fel de mâncare pe o tavă. Sus, Sir Basil o va aştepta… pe care infirmieră? Pe „cea drăguţă”, pe cea care îi reţinuse privirea în noaptea în care sosise în ţară. Sinceră să fie, îi era o frică de îi tremurau chiloţii, acum că se apropia momentul decisiv.

Aşa că a mai pierdut timpul puţin, uitându-se în vitrine la inelele de logodnă ieftine; în magazinele cu survenire, s-a uitat la opaluri şi la gheare de cangur. (Să poarte o haină din piele de cangur — albă — pentru primul ei interviu cu presa; părul, ca al Miei Farrow, scurt şi blond.)

Dar ce nu voia deloc era să se mărite. Cel puţin asta o învăţase Col, dacă despre Mahler nu reuşise să o înveţe nimic. Şi-a întors spatele către toate lucrurile care o făceau să vomite, iar fusta — atât cât era ea — a foşnit pe lângă vitrine. Nu reuşea să îşi facă fusta să nu mai foşnească, oricât de afectat încerca să meargă. Bărbaţii de pe trotuar se uitau la ea: soldaţi veniţi din război, în permisie; evrei unguri, fără — sau chiar şi împreună cu — soţiile lor; rebeli plini de coşuri, cu ochii ca de peşte. Doi homosexuali au chicotit, de parcă ar fi recunoscut unul de-ai lor. S-a uitat într-un geam la fusta ei verde şi foşnitoare şi la bluza de un verde mai închis, cu imprimeu cu frunze, care abia o acoperea. Trage spuneau ochii soldaţilor în permisie homosexualii se scobeau în nas şi făceau biluţe bine măcar că domnii evrei erau rezervaţi în privirile profesioniste pe care i le aruncau nişte râsete colorate au stropit-o pe gât.

Se uita mai departe în vitrinele magazinelor. Poate că ceea ce spusese doamna Hunter despre iepuri şi iepuroaice era valabil şi pentru femeile care se duceau unde se ducea ea: ceilalţi le simţeau

mirosul. Când îşi întindea gâtul, fusta părea să se muleze mai bine pe şoldurile ei. Nu putea spune nimeni că nu era „castă” de ceva timp, deşi asta nu însemna că nu îşi lăsase mintea să rătăcească puţin sau că nu sperase ca vreun vis minunat să se pogoare asupra ei în timp ce dormea. În tot acest timp, îşi făcea calcule, după calendar, cu pixul şi hârtia în mână, pe masa laminată şi curată a soţilor Vidler.

În cele din urmă, potrivit cifrelor, erai pregătită.

De aceea se uitau bărbaţii la ea. Pentru că era pregătită. Şi neprotejată. Bănuia că toţi bărbaţii, nu numai Col Pardoe, urăsc pastilele, pentru că nu sunt naturale. Pentru bărbaţi, e normal — chiar dacă ei nu îşi dau seama de asta — să vrea să umple pântecul unei femei, iar apoi, privindu-l cum se măreşte, le creşte şi lor respectul de sine.

Aşadar, toţi bărbaţii se uitau la ea pe când intra pe o străduţă mai întunecată, în drumul ei către Sir Basil Hunter. Dacă avea să îi ofere vreun sfat despre felul în care să se poarte cu bătrâna lui mamă, asta nu era decât ca să o scutească pe de Santis de un efort. Nu avea nicio legătură cu planul ei, ale cărui mâini începuseră să se formeze, iar picioarele să lovească: se simţea ameţită, dacă nu nebună, din cauza tuturor lucrurilor care i se învârteau prin cap.

Recepţionera, o fată cu pielea închisă la culoare şi lucioasă, care arăta de parcă transpira prea mult, a strâns din buze şi a zis:

— Cred că Sir Basil se schimbă pentru cină.

Exact cum sperase Flora Manhood.

Recepţionera s-a încruntat cât a format numărul, după care a zis, zâmbindu-i receptorului din bachelită, căruia i se adresa.

— O anume soră Manhood doreşte să vă vadă, Sir Basil.

S-au auzit obişnuitele pauze şi pârâituri. Pe urmă, recepţionera a pus receptorul înapoi în furcă şi, fără să se uite la sora Manhood, a binevoit să îi transmită:

— În sus, pe scări şi pe coridorul din stânga. La numărul cinci.

Vocea ei era la fel de impersonală ca bachelita: cui îi păsa dacă un client oarecare sau chiar *Sir* Basil Hunter (invitat de onoare la televiziunea ABC) primeşte o prostituată în camera lui?

Recepţionera cu pielea maronie şi lucioasă începuse deja să îşi tamponeze nasul cataral cu o batistă umedă atunci când sora Manhood a pornit pe scări, ca pe urmă să o ia la stânga, pe coridor.

Musafira abia dacă îi lăsase timp lui Sir Basil să iasă de sub duş; dar el a venit să o întâmpine, într-un halat pe care ea l-a categorisit drept „luxos”, ştergându-şi părul cu un prosop aspru.

— Cu ce te pot ajuta?

Glasul lui suna firesc, mai degrabă obosit decât bătrânicios, dar, oricum, nu atât de bătrânicios ca al lui Arnold Wyburd.

Probabil că redevenise el însuşi, fiindcă imediat a arborat o expresie

mai interesantă şi a încetat să îşi mai usuce părul.

A simţit un fior de teamă, care ar fi putut să o pătrundă până în adâncurile fiinţei dacă nu ar fi avut-o pe Mary de Santis, care să o îndrume.

— E vorba despre mama dumneavoastră. M-am gândit c-am putea să discutăm o clipă despre ea, Sir Basil, a zis Flora Manhood.

— Ah, intră!

Sir Basil a râs, iar ea s-a gândit că dinţii lui canini funcţionează probabil ca nişte stâlpi de care sunt priponiţi dinţii falşi.

— Şi eu, care speram că-mi faci o vizită de curtoazie!

Cu picioarele depărtate, cu spatele întors la ea, dându-şi prin păr cu tot felul de substanţe în faţa oglinzii de la măsuţa de toaletă, Sir Basil Hunter dădea impresia că era cel mai firesc lucru din lume să primească vizite de curtoazie din partea fetelor în camera lui de hotel, îmbrăcat în halat. Cât despre ea, se simţea legată pe veci de originile ei: în ciuda pregătirii de asistentă medicală, a diplomei, a machiajului şi a hainelor care o făceau să pară o păpuşică, a unei vieţi sexuale destul de active (cel puţin până de curând) şi a îndelungatului răstimp petrecut în compania unei scorpii bogate, care avea răspunsuri excentrice, dar tăioase, la orice întrebare, cunoştinţele tale de bază erau cele ale unei fete născute printre bananieri şi palmieri, mai sus de Coff's Harbour.

Toate aceste lucruri o făceau să se bâlbâie, în timp ce mâinile-i tremurânde aprindeau o ţigară.

— Doamna Hunter e pacienta mea de mai bine de un an. De ce nu credeţi că mă interesează ce e mai bine pentru ea?

Actorul s-a aplecat puţin, pentru ca imaginea lui din oglindă să se uite în ochii ei. Fără să se întoarcă, i-a aruncat o privire de… să fie compătimire? Văzând că el îşi dăduse seama cât e de ipocrită, sora Manhood a tras din ţigara care îi tremura în mână şi pe care nu o aprinsese decât ca să o ajute în ceea ce avea de făcut. (Fumatul nu îţi oferise niciodată vreo plăcere, îl foloseai doar pe post de paravan.)

Ocupat în continuare cu aranjarea părului, care strălucea de fiecare dată când trecea pieptenul peste şuviţele ondulate şi uleioase, Sir Basil a scos un suspin.

— Da… mama… biata de ea.

După aceea, a lăsat peria jos. Părea că el şi musafira lui rezolvaseră o problemă: îşi făcuseră datoria faţă de Elizabeth Hunter.

Sir Basil a adus o sticlă de whisky scoţian. A scos gheaţă din frigiderul care ticăia în cealaltă parte a camerei. Ea şi-a îndepărtat de pe limbă o frunzuliţă de tutun — de fapt, nu era sigură că există cu adevărat, dar simţea nevoia să o facă.

(Cum să ridice paharul fără să se dea de gol? Exista metoda apucării paharului cu două mâini, pe care o exersase în timpul pregătirii ei,

când ieşea la întâlniri cu medici rezidenţi: doctori tineri, greţoşi şi palizi, ei înşişi atât de emoţionaţi, încât nici nu observau dacă mai tremură şi altcineva în afară de ei. Dar Sir Basil Hunter?)

— Dacă nu vă supăraţi, aş vrea unul mai slab.

Nu chiar, dar aproape ca Badgery, care pusese mâna pe un cultivator de ceai, în timp ce soarele apunea peste ecuator.

Sir Basil a adăugat puţin sifon. Flora simţea gustul înţepător al bulelor şi şi-a coborât ochii. Pe când îşi scufunda rujul palid în pahar, i-au sărit în ochi firele de păr de pe degetele actorului.

— E bun?

— Da, mulţumesc.

Chiar dacă încerca să se păcălească singură, spunându-şi că standardele ei sunt esenţialmente etice şi că este într-adevăr preocupată de binele doamnei Hunter, cealaltă jumătatea a ei, mai puţin şovăielnică, îşi declarase deja intenţiile, aşezându-se pe canapea; la fel cum şi Basil Hunter şi le-a declarat pe ale sale, aşezându-se dinadins chiar lângă ea. Canapeaua nu era nici foarte mare, nici foarte nouă; arcurile s-au împotrivit, dar ocupanţii ei au fost aduşi inevitabil mai aproape unul de celălalt, ca şi cum ar fi alunecat pe buza unei pâlnii. Mai neaşteptată a fost schimbarea bruscă de climat, de la temperat la tropical, pe măsură ce aburii care ieşeau din halatul lui Basil Hunter după duşul fierbinte se răspândeau prin cameră. Pentru o clipă, Florei Manhood i-a fost greu să îşi recapete răsuflarea.

Sir Basil părea să nu fie conştient de efectul pe care îl avea asupra ei, fără ca măcar să încerce; era prea preocupat de detaliile prestaţiei sale actoriceşti, care trebuia să îl reprezinte întru totul.

— Îţi mulţumesc c-ai venit în seara asta, a spus el, fixând-o cu ochii lucioşi pe protagonista de lângă el. Cu siguranţă n-ai ştiut c-o să mă salvezi de mine însumi.

— Da?

Asta a fost tot ce a putut să rostească, în stupoarea ei: un muget patetic, ca de vacă ce se scufundă încet într-o mlaştină.

— E una dintre zilele mele mai negre.

— Nu vreau să fiu în plus… dacă aveţi alte planuri…

Nici măcar o bucată de gumă lipită de spatele dinţilor nu ar fi deranjat-o mai tare decât cuvintele de care încerca să scape.

— Fata de la recepţie spunea că vă îmbrăcaţi pentru cină.

— Mă pregăteam să iau cina singur — dacă nu cumva fata de la recepţie ştie ceva ce eu nu ştiu.

Tot timpul cât vorbea, se uita la ea sau poate prin ea, iar cu mâna dreaptă mângâia tapiţeria, undeva, peste umărul ei.

Trebuia să facă un efort şi să treacă peste tracul care îi făcea glasul răguşit, monoton şi lipsit de orice farmec.

— Să nu credeţi că am venit aici sperând să mă invitaţi la cină.

Suna ca şi cum expectorase cuvintele din gâtul ei răguşit.

În loc să răspundă, Sir Basil i-a zâmbit cu indulgenţă, ca să îi alunge sfiala, o dată pentru totdeauna.

Efectiv se dădea peste cap să facă totul mai uşor pentru ea. Deja era aproape lipită de Sir Basil, în învelişul lui de abur. Nu trebuia să se gândească la următoarea mişcare, ci doar să afişeze o figură recunoscătoare.

Şi atunci, ce o împiedica să profite imediat de bunătatea lui? În niciun caz doamna Hunter, deşi, în lipsa unui motiv plauzibil, trebuia să fie ea: nu scheletul ăla ambulant, fără lacăt la gură, care trăncănea întruna despre păpuşile cu care se jucase şi pe care le torturase în copilărie, până când, din senin şi fără milă, îşi Recupera luciditatea, iar păpuşile se transformau în jucării umane. Trebuia să te concentrezi — nu asupra acestei femei adevărate, ci asupra umbrei unei sfinte, în care te convinseseră Lottie Lippmann şi de Santis să crezi.

În schimb, Flora Manhood începuse să vadă ceva ce nu era umbra unei sfinte, ci genunchiul lui Sir Basil… şi gamba lui… dezvelite încet-încet de faldurile alunecoase ale halatului.

— Adică, sincer, am venit aici ca să vă întreb dacă aţi luat în considerare şi sentimentele mamei dumneavoastră când v-aţi gândit s-o duceţi la Thorogood Village.

Părea să fi găsit, în cele din urmă, un glas moale, slab, poate chiar atrăgător, în timp ce descria cercuri cu degetul peste propriul genunchi, în mod imprudent, pentru că nu făcea decât să atragă atenţia asupra goliciunii şi a apropierii de genunchiul lui.

Ochii fiecăruia dintre ei se concentrau asupra genunchiului celuilalt; când, deodată, a sunat telefonul, distrăgându-le atenţia şi făcându-i să pună puţină distanţă între ei.

Sir Basil a luat frâiele în mâini.

— Nu răspund la niciun telefon în seara asta. Sunt prea obosit.

Ca să arate că vorbise serios, a închis ochii şi a zâmbit amar către telefon, înainte să trântească receptorul în furcă.

Era mai sprinten ca înainte.

— N-am hotărât nimic încă. Era doar o idee. Şi, mai mult ca sigur, n-o să se aleagă nimic de ea, dacă toţi cei care pledează în favoarea mamei mele sunt la fel de drăguţi şi de sensibili ca tine.

A strâns-o de genunchi, foarte călduros, prin dres.

Atinsă de o mână faimoasă, Flora Manhood a tresărit; parcă luase foc, dar îi plăcea. Mai mult decât atât, nu o trădase cu adevărat pe bătrâna doamnă Hunter. Aşa că acum era liberă, nu să se bucure de situaţia pe care o pregătise cu atâta grijă, ci să o ducă la bun sfârşit, pentru rodul pe care avea să îl dea.

— Măcar am stabilit că a fost doar o idee, a gâfâit ea. Dar şi celelalte idei ale dumneavoastră pot fi la fel de îndoielnice, a zis ea, pe

un ton mai obraznic, pe care îl folosea ca armă de apărare.

Sir Basil şi-ar fi dorit să îi urmeze exemplul şi să se ridice la fel de repede de pe canapeaua melodioasă, dar a simţit un junghi în spate. Zâmbetul lui visător s-a transformat într-un rânjet sec. A reuşit să se ridice în picioare, dar s-a îndreptat în singura direcţie posibilă: şi el avea un plan de dus la capăt.

Şi s-a agăţat de ea.

Probabil din cauza junghiului care l-a făcut să îşi piardă echilibrul, Sir Basil a apucat o bucată de carne de care ea nu era foarte mândră (pentru că era de prisos), deasupra şoldului ei drept. Părea furios, fiindcă tehnica îl dezamăgise, transformând o abordare subtilă într-un act de stângăcie vulgară.

Chiar şi aşa, s-au prăvălit amândoi, împleticindu-se, către un colţ al camerei, şi s-au izbit cu atâta forţă de frigiderul ticăitor, încât aproape că au răsturnat o masă Queen Anne, cu furnir de lemn de nuc, împreună cu tot ce era pe ea.

— Mi s-a părut mie, a spus Sir Basil în timp ce o săruta pe umăr, că ne înţelegem, soră Man… Clara, nu?

— Flora.

— Ah, da, Flora! Perfect! *Flora*!

Vedeau lucrurile la fel, la propriu şi la figurat: îşi înţelegeau pasiunile iscoditoare, care îi frământau şi îi puneau la încercare. Nu îi ardea în clipa aceea să se întrebe ce altceva mai înţelege din acel om în vârstă, dar atrăgător din când în când. Cel puţin era sută la sută sigură că nici măcar nu bănuieşte adevărata ei intenţie. Asta o punea pe ea în avantaj.

Aşa că s-a prăbuşit în braţele lui, gâfâind ostentativ.

— Ooo! Nu cumva ne cam grăbim?

Asta i-a dat ocazia să îi paseze ei responsabilitatea.

— Eu nu prea sunt o persoană responsabilă, nu-i aşa… Flora?

Dându-şi pantofii jos, infirmiera a făcut câţiva paşi pe covor în picioarele goale şi şi-a scos fusta: cea verde.

— Acum, că mai ai atât de puţine pe tine, bănuiesc că nu pot să mă ofer să te ajut, nu? A comentat el.

Lucrurile păreau să ia o întorsătură foarte practică, rămânând, în acelaşi timp, solemne. Până când… iat-o, în toată splendoarea ei!

— Primavera lui Botticelli!

Sir Basil a aruncat o privire peste umăr, de parcă s-ar fi aşteptat ca un spectator nevăzut să îi fi auzit replica răsuflată.

— Ce-ai zis de botul meu? A chicotit ea pe când el îşi lăsa halatul să alunece pe podea.

Sânii acestui bărbat în vârstă — amantul ei — se dezvoltau neabătuţi în sutienul lor de păr.

— Te rog, a zis ea, mijindu-şi ochii, chiar trebuie să ţinem lumina

aprinsă, Basil?

Rostirea numelui sacru adăuga exact bruma de obscenitate care mai lipsea.

Actorul a stins luminile, iar ea a avut o viziune fulgerătoare a bătrânei aceleia oarbe, mama lui: doamna Hunter va mirosi, cu siguranţă, întregul circ şi, ca să fie şi mai rău, îşi va păstra demnitatea neştirbită.

S-a aşezat pe pat şi l-a simţit pe Sir Basil făcându-şi încălzirea: poate că nu era chiar artistul pe care îl credeai. Nimeni nu este aşa cum te aştepţi; şi, din câte ai citit, toţi marii artişti suferă cu nervii.

— Nici nu ştii de ce mă privezi, insistând să fie întuneric în cameră, a spus el cu oareşicare perversitate.

Ea a scos un geamăt. Nu putea să îi spună că ideea *ei* poate da rezultate mai bune în întuneric, deşi Sir Basil demonstrase deja că acceptă cu uşurinţă ideile, mai ales pe ale lui.

A mai îngăimat ceva despre „Flora, Primavera mea”.

Va trebui să îl întrebe pe Col cine e Primavera asta. Era atât de *incultă*…

— Ce e, draga mea? Te doare? Nu te simţi bine?

Vorbea cu o tandreţe care ar fi încântat-o pe orice fetiţă răsfăţată de tatăl ei.

Dar nu putea să interpreteze rolul acela. În schimb, a înăbuşit ceea ce începuse ca un scâncet şi l-a transformat într-un suspin.

Ceea ce a părut să îi satisfacă amantul.

Era peste tot, peste ea şi în jurul ei: explora. Se simţea de parcă nu mai era femeie, ci devenise un lanţ muntos. Se vedea desfăşurându-se sub un cer tehnicolor, pe o ilustrată: „Salutări de la Infirmiera din Pădurea Adormită”.

Sir Basil părea să încerce, însă fără succes, să îi soarbă ochii. Apoi s-a dat jos. I-a sărutat tălpile. O gâdila.

— Ce e? Nu-ţi place?

A râs şi el, deşi nu părea amuzat.

A început din nou să îi sufle şoapte fierbinţi în ureche.

— Crezi c-o să mă poţi iubi, Flora?

— Eu aş vrea să ştiu ce facem.

— Da, a suspinat el deziluzionat.

Pentru că era cam ţâfnoasă cu el şi îi datora ceva la schimb, ei îi revenea sarcina de a-l amăgi; poate asta aşteaptă un actor de la viaţă: amăgire.

L-a cuprins cu braţele; trebuia să se gândească la copilul pe care avea să i-l dăruiască, copilul care avea să fie întruparea iubirii lor altruiste.

— Da, a mormăit ea. O să te iubesc, să fii sigur. Trebuie doar să mă obişnuiesc cu ideea.

Şi l-a strâns cu toată puterea şi vigoarea ei, aşa cum o strânsese şi o chinuise şi pe ea altcineva, şi pusese stăpânire pe ea, până ajunsese să îl urască.

Lui Sir Basil părea să îi placă. Redevenise tânăr şi exaltat. Chiar dacă o spinteca în două, trebuia să îl suporte, de dragul copilului de aur pe care avea să i-l sădească în pântec.

Aşa că dădeau o reprezentaţie pe cinste.

Deşi, la început, el îşi asigurase supremaţia prin ambiţie, acum preluase ea controlul. Era chinuită de o dorinţă de a crea ceva tangibil, singura ei cale de autojustificare; trebuia să îi facă şi pe ceilalţi să înţeleagă asta. „Nu sunt, o, Doamne, ah, Col, nu sunt târfa care mă crezi”, a mormăit cuvintele nerostite în gura amantului ei. „Col?”

— Hmm?

Cel care avea să îi dăruiască un copil soţul ăsta surogat a întors cuvântul în ea ea îşi dorise „ah Col Col ahh” voia ceva din carnea ei copilul ei „ahhh”.

În cele din urmă, Sir Basil s-a răsturnat şi s-a întins lângă ea, încercând să arate că nu e epuizat.

— Ai, gâfâi el, tot ce-ţi trebuie, Flora?

Părea încordat.

— Da.

Se simţea nu neapărat calmă, ci potolită; cu atât mai puţin împlinită. Nu avea nevoie de nimic în afară de certitudinea — se putea mulţumi şi cu speranţa vagă — de a fi însărcinată. Nu îşi putea imagina copilul decât ca pe o explozie de aur în depărtare. Oare Col o s-o lovească? Va trebui să îi spună în faţă, pentru că scrisorile pe care le scria o făceau şi pe ea să vomite, iar la telefon părea complet idioată.

Sir Basil Hunter sforăia. Deşi nu şi-ar fi imaginat vreodată că va putea dormi lângă un bărbat pe care nu îl cunoştea, şi fără haine pe el, probabil că a aţipit totuşi, fiindcă s-a trezit mergând alături de nu putea fi decât Col Pardoe printre dealurile verzi din Noamurra cu litere mari pe un panou enorm NOAMURRA BINE AŢI VENIT SOŢ ŞI SOŢIE Col dacă era el braţul lui părea încântat să confirme ceea ce ştia deja.

Basil se trezi. În jurul lui era nu întuneric, ci o beznă desăvârşită. Saliva după paharul cu apă în care voia să îşi dizolve analgezicul, nu pentru că ar fi vrut să scape de vreo mahmureală, ci pentru că era o băutură care îl alina şi îl revigora la miezul nopţii; îi plăcea să creadă că doarme mai adânc după ce dă pe gât cu lăcomie băutura cea imaculată. Îşi căută ceasul şi îl găsi, până la urmă, însă îşi aduse aminte că nu mai vede să citească ora de pe cadranul lui luminos. Aşa că pipăi şi mai departe, până dădu peste veioză, dar îşi spuse că mai bine nu o aprinde: din cauza fetei ăleia, infirmiera cu care se culcase. Nici măcar nu o auzea lângă el, nu îi auzea respiraţia în somn.

Tânjea după lumină mai mult decât înainte, pentru că voia să se uite la carnea care îi oferise atâta plăcere neaşteptată; dar poate că nu ar mai fi putut să fie suficient de obiectiv. Şi dacă se trezea infirmiera şi începea să îi dea ordine sau să îl agreseze?

Aşa că rămase nemişcat, clipind şi gândindu-se; nu avea ce altceva să facă în capcana în care intrase. O, Doamne, de-ar fi putut măcar să o dea jos din pat şi să se întindă puţin; dar, încercând să îşi schimbe poziţia, descoperi că se apropiase şi mai mult de ea, se lipise de coastele ei, aproape că se topise în mişcările inimii ei. Ascultă, să vadă dacă nu cumva se trezeşte; dar nu auzi niciun sunet neobişnuit: de fapt, aluneca şi mai mult în somn şi îl trăgea şi pe el după ea o voce care striga din depărtare în urechea minţii lui BASIL numele lui alunecos nu recunoştea nici măcar sexul din spatele vocii ci doar că era insistentă şi îi pronunţa numele foarte clar dar foarte stins. În cele din urmă, reuşi să alunge glasul, forţându-se să se trezească.

Gândurile lui se luară la întrecere într-o cursă cu obstacole, piedică după piedică, un şir de imagini eroice. Cel mai bine îi stătea în mantii sobre, cu guler de blană: fotografia aceea cu Álvaro, cea din Actul Trei. Nimeni nu putea să nege că ai făcut o figură bună. (De fapt, întotdeauna e câte un nenorocit care te ţinteşte cu o coajă de banană, dar mai dă-i naibii.) Întoarce-te cât de curând posibil şi reînvie *Malatesta* sau *Maestrul Ordinului Santiago*. În general, îl preferau pe Álvaro: un suflet auster, distrugător, dar şi autodistructiv — un inchizitor nobil. Da, refa *Maestrul*: distribuţia e mai scurtă şi implică mai puţine costuri; rolul feminin nu e suficient de important încât să îşi închipuie că poate să fure lumina reflectoarelor sau să monopolizeze atenţia publicului prin crize de nervi. Ai impresiona pe oricine cu replicile alea… şi cu vocea ta: „Dumnezeu nici nu îşi doreşte, nici nu caută nimic. El este veşnic calm. Nedorindu-ţi nimic, vei ajunge să îi semeni lui Dumnezeu”.

Doamne, de-ar fi putut măcar să aprindă lumina: avea un chef nebun să declame replicile pe care şi le amintea, să i se adreseze lui Álvaro în oglindă; dar era blestemata aia de fată acolo; iar în patul

acela îngust, nu putea să se dezlipească de trupul ei lipicios. Era lipit de ea.

Aşa că se lăsă înapoi pe pernă. Ceea ce nu înţelesese niciodată era cum de reuşise să îi mişte în anumite scene, noapte după noapte, dorindu-şi şi obţinând totul, potul cel mare, doar pentru el, şi fără să creadă în „Dumnezeu”. În fiecare seară, chipurile tresăreau în întuneric şi toată lumea îşi ţinea răsuflarea. Doar autorul era indiferent, un francez arţăgos şi neprietenos, care sosise neanunţat, ca să îl prindă pe picior greşit. Deşi criticii sugeraseră că piesa lui e o prostie. Unele dintre replici chiar erau stupide; dar totul depindea de glasul care le pronunţa. Francezul însă nu îşi putea ierta prostia, aşa că voia să te facă pe tine responsabil de eşecul piesei.

Piesa devenea a infirmierei. Zvârcolindu-se în aşternut, încerca să alunge un vis şi să îşi rostească replicile.

— Nu crecăecoldatesuneudragulmeunuăsimbine.

Ei bine, te aşteptai să iubească pe cineva, probabil iubea toată şleahta. Capodopera devenise nu atât banală, cât pe înţelesul tuturor.

Nu se putu abţine să mângâie suprafaţa visului ei. Pielea fierbinte răspunse la atingerea degetelor lui, fără ca ea să se trezească. Se simţea puţin vinovat că profita de ea atât de uşor, mai ales dacă se gândea la ce îi dăduse ea în schimb: îl făcuse să se vadă şi să se audă din nou, mişcându-se impunător, sub greutatea mantiilor lui negre, cu guler de blană. Poate că acest Álvaro era mai îndrăgostit, din punct de vedere senzual, de Mariana lui decât i-ar fi cerut textul. Nu era un rol uşor de jucat, ea fiind întotdeauna ca o teacă pentru sabia lui, mai ales în ultimul dialog:

MARIANA: O, trandafir de aur! Chip de leu! Chip de miere! Sunt la picioarele tale! Fruntea îmi atinge pământul, înaintea celui pe care-l iubesc!

ALVARO: Nu, ridică-te! Ridică-te mai repede! Bea şi lasă-mă să beau din tine! Ridică-te mai mult!

MARIANA: Beau şi se bea din mine, şi ştiu că totul este bine.

Sora Cutare — Flora Manhood — se foia în somn. Şi el se foia. Fără să ştie, biata fată îl umplea nu numai cu pasiune, ci şi cu bucurie adevărată. Trebuia să îi spună asta, chiar dacă avea să o trezească. Flora nu dădea niciun semn că s-ar fi trezit, dar de data aceasta fură amanţi mai tandri şi mai desăvârşiţi.

Dacă s-ar fi îndrăgostit de o fată frumuşică, voinică, dar simplă, cum era cea din patul lui? Oare dragostea ei pentru el ar fi putut să le supravieţuiască prietenilor lui mârşavi? Oare gafele lui veşnice aveau să îl transforme într-un stâlp de posomoreală? Dacă stătea să se gândească mai bine, nu fusese „adorat” niciodată decât de fete urâţele,

care veneau la spectacolele lui noapte de noapte şi bântuiau pe lângă uşa din spatele scenei, îmbujorându-se, dincolo de cloroza sau acneea de care sufereau; sau de câte o femeie mai în vârstă, dar diformă, de obicei săracă, a cărei lojă permanentă, aproape de scenă, era una dintre extravaganţele neruşinate pe care şi le permitea şi în care stătea, devorându-l din ochi, cu gura deschisă şi ochii fixaţi undeva în zona pântecului său. Esme Gilchrist (se semna E. Gilchrist) îl invitase la ceai în Islington, şi se dusese, pentru că, la vârsta aceea, era incredibil de naiv, şi (ea probabil ghicise asta) impresionabil. Îl primise într-un furou din dantelă — rochie de casă, pe vremea aceea — şi spera să îl aţâţe cu silueta ei. Ca bonus, mai era şi căcat pe cearşaf. Fugise de acolo ca din puşcă: inelul de metal de pe uşă nici nu apucase să revină la locul lui când el ajunse deja în staţia de autobuz.

Acum îşi dădea seama că tot ce îşi dorise vreodată era să fie iubit de o astfel de fată normală, simpatică, nepăsătoare, dar care să aibă încredere în el, ca Flora Nightingale [66] , care dormea alături de el: o făcuse de două ori cu ea şi se simţea din ce în ce mai tânăr. Şi atunci de ce Álvaro? Pe de o parte, era un rol plin de satisfacţii pentru un actor în vârstă — să zicem mai degrabă „matur” —, cu o voce excepţională şi o prezenţă scenică formidabilă. Pe de altă parte, era purtătorul de cuvânt al ascetismului, propovăduindu-şi doctrina învechită de la poalele tragediei. Pe măsură ce se înălţa în sfere cu un aer tot mai rarefiat, respira tot mai adânc, ca să îşi satisfacă plămânii întineriţi. Îi veni în gând că numai un bătrân ar putea să aspire la — şi ar fi capabil să îndure — scindările lui Lear, dar un bătrân cu vigoarea unui tânăr. Aşa că se opri, ca pe marginea unui drum, ca să se cuibărească lângă fata aceea caldă, care îl primise fără să crâcnească, pentru a doua oară.

În cele din urmă, începu să se simtă singur pe marginea lui îngustă şi se gândi să îşi trezească tovarăşa de pat: oricum trebuia să o facă, mai devreme sau mai târziu; probabil tot printr-o prefăcătorie.

— Draga mea, zise el, adresându-se, pe rând, urechii, gurii, fiecăruia dintre sfârcurile ei, cu mâinile înfipte în came ca sârma în scoarţa unui copac, după o relaţie îndelungată. Am sentimentul că începem ceva… foarte important… pentru amândoi.

Dacă se abţinuse să îşi scrie singur o piesă de teatru în care să joace, o făcuse pentru că ar fi sunat exact aşa.

— Hmm?

Era prea somnoroasă; dar nu atât de somnoroasă încât voinţa ei să nu o poată desprinde de amant, ca o rangă de fier. Se întoarse cu spatele la el, bâţâindu-şi fundul capricios. Oare era depravată? Infirmierele… dacă stai să te gândeşti… Iar el îşi dorise să se închine la altarul sănătăţii, al purităţii, al inocenţei;

Să îşi odihnească tâmpla pe nişte sâni care să înţeleagă foamea

gândurilor lui.

Furia stinse flacăra trandafirie pe care se chinuise atât de mult să o aprindă. Nu avea nimic sau, în orice caz, avea foarte puţine împotriva acelei biete vaci care pur şi simplu se prăbuşise de oboseală, după ce umblase încolo şi încoace, la cheremul lui Elizabeth Hunter, toată după-amiaza, iar toată noaptea fusese la cheremul lui. Nu, trebuia să caute în altă parte o persoană pe care să dea vina, mai departe chiar decât Mitty Jacka, care se aştepta ca el să găsească banii necesari pentru sinuciderea spectaculoasă pe care o plănuia pentru el. Să se uite înapoi, până la duşmănia originară. „Eu n-am fost ceea ce ai numi o mamă naturală. Nu te-am putut alăpta. Dar asta, dragul meu, nu înseamnă că… că n-ai fost hrănit”. Pentru numele lui Dumnezeu, i-o spusese fără ca măcar s-o fi întrebat! După care îi dăduse bani cu ţârâita: un cec de cinci mii — de dolari, nu de lire. Din nou, o nimica toată.

Trase cearşaful în sus, dar îl ţinea atât de strâns, încât începu să îl zgârie tivul pe gât, ca un ferăstrău, aşa că se mulţumi să îşi îmbrăţişeze indignarea. Uitând de dragostea lui, se legănă, în furie, până adormi.

În solemnitatea rece a acestei mantii cu guler de blană, cortina lasă să se întrezărească sentimentele doar pentru câteva clipe, ca nişte sclipiri, privesc pielea bătrână şi pictată scuipându-şi ultimele gâfâieli prin fiecare por înfricoşat ca şi prin arcul violet al lui Cupidon nu e nevoie să foloseşti pumnalul din mânecă şi cuvintele pot fi fatale dacă sunt suficient de ascuţite „banii sunt viaţă atât timp cât mai rămâne viaţă altfel e timpul să mori atunci mori” ea nu se poate împotrivi adevărului ci numai să îşi folosească burduful automat în apărarea pseudovieţii la care o să renunţe pentru viaţă de exemplu pentru *Maestrul* dacă gesturile lui Álvaro sunt sterile e numai ca să facă o piesă care să preceadă nimicirea furtuna şi să pună capăt versiunii pe care o pregăteşte Jacka pentru sinuciderea „eului nejucat”.

Flora Manhood se ghemui în pat. Printre jaluzelele zornăitoare treceau deja străfulgerări de lumină roşiatică. Lumina îi răcorea trupul gol, făcându-i pielea de găină, în timp ce ea stătea şi se uita pe tavan.

Basil Hunter arăta înspăimântător în somn. Chipul îi zvâcnea şi, din când în când, se schimonosea, încreţindu-se. În cele din urmă, Flora chiar se înspăimântă.

Îşi scoase o mână de sub cearşaf, înainte să se aplece peste el şi să spună:

— Cred că visai ceva îngrozitor.

— Da. Omoram pe cineva… sau eram omorât… nu mai ţin minte… şi nici pe cine.

Deşi părea destul de somnoros, se uita la ea cu atenţie, ca să vadă

dacă explicaţia o mulţumise. Dar pe ea nu o interesa visul lui: părea preocupată de o nefericire sau de o crimă a ei. Gândurile acestea adăugau ceva la aspectul ei banal, de fată rumenă în obraji: era frumoasă în clipele acelea, iar părul i se asemuia cu lumina roşiatică; doar înfăţişarea îi rămăsese distantă şi tristă.

De fapt, Flora Manhood chiar se simţea insuportabil de tristă. Se afla lângă un bărbat străin, nu rău, dar plictisitor, care nu ştia nici de rolul pe care îl joacă, nici de copilul pe care se putea să îl şi conceput cu Flora, indiferent dacă bărbatul sau copilul îşi doriseră acest lucru. Ea însăşi îşi dorea să nu se fi născut; uneori se întreba dacă părinţii ei şi-o doriseră; sau dacă nu cumva pur şi simplu se întâmplase, din cauză că era drumul prea lung până la cinematograf, aşa că se hotărâseră să rămână acasă. Bineînţeles că nu ar fi recunoscut niciodată asta, dacă ai avut curajul să îi întrebi; erau oameni cinstiţi şi cu frică de Dumnezeu.

Ea era cea necinstită, care umbla cu înşelătorii. Copilul ei, pe care nu şi-l putea imagina decât cu trăsăturile lui Col Pardoe, avea să crească şi să fie dovada vizibilă a înşelătoriei ei, iar ea va trebui să îşi ascundă remuşcarea sub masca iubirii pentru băiatul ei. În orice fel ar fi privit problema, nu vedea nicio modalitate prin care să termine cu minciunile, o dată pentru totdeauna: o panoramă de oglinzi într-o oglindă.

Cel puţin actorul avea să plece şi nu trebuia să ştie. Tatăl legitim, în schimb, avea să rămână şi să ştie. Trecând pe lângă ei pe stradă sau întâlnindu-i în autobuz, avea să îşi caute propriile trăsături în cel care ar fi trebuit să fie copilul lui. Ah, dar ea avea să îşi ia băiatul şi să îl ducă departe, în alt oraş, iar acolo poate că avea să reuşească să îl iubească suficient de mult încât să îl împiedice să îi ghicească înşelătoria şi să ajungă să o urască.

În timp ce Basil Hunter, cu cât se uita mai mult la ea, cufundată în gândurile ei secrete, cu atât mai mult voia să se revanşeze pentru ceea ce părea doar o cucerire oarecare: dimpotrivă, se simţise obosit şi abătut, dar mai ales dezgustat de sine, din cauza planurilor pe care şi le făcuse pe socoteala bătrânei aceleia, care îi era şi mamă. De fapt, nu avea de ce să se revanşeze faţă de Flora Manhood; deja era sigur — sau atât cât putea să fie de sigur — că nu era vorba doar de dorinţă sexuală: o putea iubi pe fată pentru frumuseţea simplităţii ei, iar caracterul ei încă neformat avea să îi răspundă cu bucurie şi recunoştinţă.

— Cee?

Flora nu îşi dorea cu adevărat un răspuns, dar simţea că trebuie să întrebe, de dragul politeţii.

— Aş vrea să mă săruţi.

Cererea lui era atât de simplă, încât ea râse şi se aplecă deasupra

lui; făcu mai mult decât să îi dea un sărut: îl cuprinse cu braţele ei puternice şi îi acoperi fruntea şi părul de sărutări, de parcă încerca să dea frâu liber unei pasiuni naturale şi adânc înrădăcinate.

Aşa că, după ce fusese la început pacientul ei, acum devenise copilaşul ei. Poate că el asta îşi şi dorise. De fapt, chiar îşi vârî nasul în sânii aceia atât de generoşi şi… şi de „hrănitori”, spre deosebire de sânul ezitant al mamei, care refuzase să cedeze insistenţelor lui.

Pe măsură ce el sugea, scoţând toate zgomotele împlinirii şi ale mulţumirii, ea avea impresia că îl înşală de două ori: pentru că ţinea în braţe trecutul, sub portocalii viguroşi, printre hamacuri, în ceaţa verde din Noamurra. Dar ceaţa se risipi, iar în faţa ochilor îi apăru surogatul acesta hidos.

Însă continuă să îşi joace rolul din piesă, de soţie şi mamă, fără să îşi arate suferinţa sau repulsia.

— Nu simţi că toate astea sunt adevărate, Flora? zise Basil.

Îşi dorea cu ardoare să creadă asta.

Ea zâmbi şi începu să se îmbrace.

— Când ne mai vedem? întrebă el. O să fie distractiv să te sun în casa aia! Nu prea guşti ironia, nu?

Flora îşi înşfacă în grabă pantofii pe care şi-i azvârlise prin cameră cu o seară înainte.

— Aşteaptă o clipă, zise el. Îmi iau ceva pe mine şi te conduc până la ieşire.

— N-o să fie cineva la recepţie?

— La ora asta e un bărbat. Iar bărbaţii sunt mai puţin înclinaţi să mă vadă cu ochi răi dacă te însoţesc.

În clipa aceea, Flora nu se putea hotărî ce sex urăşte mai mult; nici bărbaţii, nici femeile nu ar fi reuşit să reducă la tăcere obiecţiile care se tot iveau în mintea ei.

Aşa că preferă să îl sărute pe fugă şi să plece. Îi era şi straşnic de foame: ar fi putut să mănânce un platou întreg cu şunculiţă şi câteva ouă din acelea cu termen de valabilitate, de la Vid; le-ar fi prăjit până când albuşurile începeau să se rumenească pe margini.

Basil se întoarse în pat şi de abia aştepta să se culce din nou. Până atunci nu se gândise decât la dragoste; dar putea să se şi însoare cu fata asta. El ca soţ. Pe vremea când căsnicia consta în vorbele de ocară ale Shielei, aruncate la beţie, sau în maximele usturătoare ale lui Enid, nu putea să o sufere; dar, din moment ce se mai maturizase între timp, era din nou tentat de acest rol deosebit de dificil; mai presus de toate, începuse să îl atragă ideea unei femei care să îi păstreze patul mereu cald. Şi, pe deasupra, o infirmieră… care să te îngrijească. Putea să meargă la muncă, dacă era nevoie. Dar nu va fi nevoie. Aveai bani, erau ai tăi şi îi meritai. Micuţa Flora nu putea decât să îi fie recunoscătoare.

Pe jumătate adormit, încercă în minte diferite versiuni ale numelui ei: sora Manhood; Lady Hunter; soţia lui Sir Basil. Erau de efect, iar femeia care le întrupa pe toate era o adăugire teribil de atrăgătoare la distribuţia piesei.

Continuă să zâmbească somnoros, până când un fir de păr îi intră într-o nară şi îl făcu să strănute.

Flora Manhood strecură capul în camera în care luau masa şi le văzu pe Badgery începându-şi prânzul şi pe Lottie Lippmann servind-o.

— Ai întârziat, draga mea.

Menajera nu o mustra.

— Începuserăm să ne facem griji.

În glasul ei se simţea o urmă de fior divin, de parcă ar fi crezut în sanctitatea tinereţii şi a frumuseţii şi ar fi vrut să înceapă imediat să o îndoape cu mâncare pe fata aceea tânără şi frumuşică, pentru că era singura modalitate în care îşi putea exprima credinţa.

— Nu stau. Nu mi-e foame.

— Doar nu eşti *bolnavă*, nu-i aşa? zise Badgery cam răstit, cu gura plină de ficat de pasăre şi orez.

— Am întârziat. M-am trezit târziu.

— Cum să fie *bolnavă*? pufni doamna Lippmann batjocoritor. *Sie sient* se *reisend aus*! *Strahlend*[67]

— Asta ce înseamnă, dacă nu te superi că întreb? Ca să înţeleagă şi oamenii de rând…

Sora Badgery ar fi putut să pară indignată dacă vorbele acelea rostite într-o limbă străină nu i-ar fi permis, de fapt, să îşi vadă liniştită de prânz şi să mai toarne cu lingura mai mult sos peste mâncare. (Nu înţelesese niciodată cum pot unii oameni „să treacă la mâncarea străină”, dar încerca să o aprecieze cum se cuvine.)

Adusă la nivelul terestru al surorii Badgery, doamna Lippmann răspunse cu o voce monotonă:

— Dacă trebuie să ştii, înseamnă că Floradora arată bine.

— O, Doamne! suspină sora Badgery; mai ciuguli o dată sau de două ori, ca să nu fie necuviincioasă, apoi se apucă să îşi înfulece terciul.

Deşi arăta bine, sora Manhood nu se *simţea* bine. Se pregătea să se apuce de treabă, copleşită de sentimente pe care nu le-ar fi putut descrie. După ce ajunsese acasă, mâncase patru dintre ouăle soţilor Vidler şi multe felioare de şunculiţă. Dormise prea mult şi prea adânc, iar pe urmă sărise în picioare şi se îmbrăcase prea repede. Dacă arăta bine în ochii altora, asta era, în termeni destul de grosolani, datorită fricţiunii: ea însăşi observase de multe ori că nimic nu înviorează tenul ca frecarea pielii de piele.

Cel puţin doamna Hunter nu avea să îţi observe tenul. Dar oare ce avea să ghicească? Ce avea să miroasă? Amintindu-şi de discuţia lor

despre capre, sora Manhood fu copleşită de groază, paralizată de ea pe treptele netede şi necruţătoare. Din moment ce era implicat chiar Basil al ei, simţul mirosului va fi cu atât mai ascuţit la doamna Hunter.

Oricât de mult şi-ar fi dorit sora Manhood să se schimbe rapid, ca să evite să dea ochii cu Jessie Badgery în camera infirmierelor, nu îşi dorea deloc să dea buzna în camera pacientei şi să încerce să pară veselă, când, de fapt, se simţea apăsată ca de un drug de plumb. Aşa că zăbovi puţin, strâmbându-se în oglindă şi uitându-se prin dulapurile ticsite. O înveselea oarecum gândul că o să vină Lottie cu tava, după care doamna Hunter îşi va începe jocul de ghicit, încercând să îşi dea seama ce au la cină.

— Ah, pardon! făcu sora Badgery şi îşi duse mâna la gură, aşa cum făceau oamenii, cu siguranţă, pe plantaţiile de ceai şi pe navele de linie P&O, după care se apucă să îi dea colegei raportul: E epuizată, serios, orice ţi-ar spune ea. A avut o dimineaţă plină. Pulsul e normal; a defecat la ora zece şi jumătate — tot ce şi-ar putea dori infirmiera din tura a doua. Ah, şi a sunat doctorul Gidley. Era cât se poate de încântat. E tare jovial, nu-i aşa? Mi se pare că doctorul e un om foarte vesel.

Deodată, sora Badgery îşi scutură mărgelele şi creasta şi ridică ciocul dispreţuitor, de parcă îşi amintise subit că îi este superioară, în ierarhia ogrăzii, puicii ăleia frumuşele, dar cu capul în nori.

— Are o poftă de mâncare excelentă. Pe urmă adăugă, închizându-şi unul dintre ochii galbeni: Doamna Lippmann a spus că doamna Hunter a mâncat un prânz *copios* şi a mai cerut o porţie. Dar desigur că nu are voie.

— *A mâncat* deja de prânz?

— A mâncat deja de prânz. Pentru că ai întârziat. Doar nu puteam s-o lăsăm să aştepte, nu-i aşa?

Sora Badgery era foarte bucuroasă că iese din tură.

Sora Manhood îşi dădu seama că nu mai stă nimic între ea şi pacienta ei: o aştepta o întreagă după-amiază, precum şi o bună parte din seară, în compania doamnei Hunter.

Intră în cameră.

Adeseori bătea un vânt prin casa din Moreton Drive, dar nu era decât o adiere uşoară, care unduia imperceptibil draperiile din muselină, rareori zguduindu-le cu violenţă faldurile murdare sau umflându-le ca pe nişte vele enorme şi maiestuoase. Până la urmă, acea boare plăcută, de după-amiază, avea să şteargă luciul mobilei şi să şubrezească lemnul de trandafir şi de mahon. Pe măsuţa de toaletă, prea departe ca să se poată bucura şi pacienta de ei, erau trandafiri într-o vază, pe care sora de Santis ţinuse morţiş să o aşeze lângă pat, iar sora Badgery — să o mute mai departe. Aşa se întâmpla de fiecare dată, iar sora Manhood nu se putea hotărî de partea cui să fie în acel

Război al Rozelor. Din moment ce nimeni nu îi adusese vreodată flori, nu vedea ce utilitate ar putea să aibă. Mai puţin cele din plastic: plasticul măcar durează mai mult. Trandafirii din ziua aceea se ofiliseră, iar ea nu putea să sufere mirosul şi aspectul trandafirilor morţi. Trebuia să ţină minte să îi arunce mai târziu: măcar aşa avea să aibă ceva de făcut în orele deşertice ale după-amiezii.

Doamna Hunter părea liniştită. Poate că briza care venea dinspre ocean îi umezise deja fruntea, aşa cum avea să umezească şi mobila: pielea îi lucea acolo unde o atingea lumina. O dată sau de două ori, îşi scoase în afară buza de jos, suflând ca să îndepărteze o şuviţă de păr inexistentă; părul ei adevărat, o încâlceală de fire subţiri, umede, nedefinite, îi încadra chipul şi se răsfira pe pernă.

Ca să nu tulbure liniştea pacientei, sau poate ascultând de un îndemn la precauţie, infirmiera se apropie încetişor şi îi luă bătrânei pulsul: mai avea multe de cercetat cu prudenţă.

— Fluturii… înainte erau unii mari, roşii — *cărămizii* chiar, din câte îmi amintesc —, care se împerecheau deasupra lantanelor, zise doamna Hunter. Mă întrebam adesea de ce oare alegeau plantele alea oribile. Ce miros! Lui Alfred nu îi plăceau deloc. Îl făceau să strănute. Aşa că am avut o scuză: am cerut să fie smulse din rădăcină.

Era unul dintre numeroasele momente din viaţa ei când Flora Manhood pur şi simplu nu ştia ce să răspundă; iar observaţia, care păruse acuzatoare la început, îşi luase zborul în altă direcţie; sau poate că încă plutea deasupra lor, dar nu ca să o vezi sau să o înţelegi tu, ci pentru cei care au control asupra vieţii lor şi care controlează şi vieţile celorlalţi.

— Aţi mâncat deja de prânz? întrebă infirmiera, ca să se asigure că prânzul doamnei Hunter nu fusese scornit de Lottie şi de Badgery, ca şi ceea ce se presupunea că tăcuseşi tu în toaleta de serviciu.

— Da, şi a fost minunat… de-aş putea să-mi amintesc ce-am mâncat… Micul dejun a fost mai bun. Mâncare indiană: orez şi heringi. Îmi amintesc mai bine lucrurile care s-au întâmplat demult. Doar că femeia asta străină pe care am angajat-o nu cunoaşte bucătăria indiană. Dar el era atât de mărinimos… vorbea cu atâta blândeţe… Eu ar fi trebuit să fiu mai înţelegătoare. Dar, desigur, micul dejun… lui întotdeauna i-a plăcut orezul cu heringi. Îi place să ia micul dejun dis-de-dimineaţă.

Nevenindu-i să creadă, sora Manhood îşi trecu vârful limbii peste buzele date cu ruj şi zise:

— A fost frumos, nu-i aşa? Că v-aţi simţit atât de bine unul în compania celuilalt.

Bărbatul acela indolent, care gâfâise deasupra ta în sutienul lui păros, dăduse fuga să ia un mic dejun foarte matinal cu bătrâna lui mamă, deşi tu citiseşi undeva că actorii stau în pat până după-amiaza,

epuizaţi de spectacole, de întâlnirile romantice şi de dineuri. Dar Basil nu avusese nicio întâlnire la cină. Şi nici nu jucase în vreo piesă; deşi ceea ce făcuseră ei îţi stârneşte întotdeauna pofta de mâncare. Poate că foamea îl împinsese să ia micul dejun atât de devreme. Dacă nu, dragostea pe care credea că o simte pentru tine se transformase în grijă faţă de mama lui.

În orice caz, sora Manhood îşi spuse din nou că umblă cu înşelătorii.

În schimb, doamna Hunter se înseninase: începuse să se aprindă, să strălucească, aşa cum făcea când o lovea inspiraţia; din când în când, îi zvâcneau umerii.

— Mi-a venit o idee, zise ea încet. Vreau să-ţi dau să porţi ceva, soră.

— Am tot ce-mi trebuie, mulţumesc.

Oricine şi-ar fi dat seama că minte; dar nu puteai să îi rămâi datoare bătrânei Betty Hunter: de îndată ce te-ar fi avut la mână cu ceva, ar fi început să te tortureze.

— Auzi la ea, are ce-i *trebuie!* Admiraţie, dragoste, frumuseţe… oricine poate să se lipsească de ele, pufni doamna Hunter. Nu sunt necesare. Poţi să trăieşti şi numai cu lapte şi cartofi, ca o ţărancă irlandeză, într-o cocioabă!

Flora Manhood era convinsă că, fără să fi fost încurajată în vreun fel, Elizabeth Hunter începuse deja să o tortureze.

După ce îşi umezi buzele, doamna Hunter porunci:

— Adu-mi cutia, soră.

Sora Manhood aduse cutia cu bijuterii, de unde o ţineau de obicei, iar degetele bătrâne şi pestriţe începură să scormonească febril, până când găsiră ceva ce recunoşteau, mai mult sau mai puţin.

— Astea, zise doamna Hunter şi i le arătă. Lui Alfred îi plăcea să-mi dăruiască safire: într-un an mi l-a dat pe cel albastru, iar în anul următor, pe cel roz. Îi plăceau safirele în formă de stea. Mie nu mi-au plăcut niciodată, recunoscu ea. Semănau prea mult cu nişte acadele. Dar nişte acadele minunate, trans-cen-*dente*?

Sughiţă o dată, iar bijuteriile zornăiră, în ciuda faptului că erau aşezate într-un cuib din catifea.

— Ce zici, nu-i aşa?

Cum nu ştia ce înseamnă „transcendent” (nu îşi aducea aminte să fi folosit Col vreodată acest cuvânt), Flora Manhood căzu pe gânduri. Sau se îmbufnă.

Doamna Hunter se hotărî să ignore indispoziţia infirmierei şi să îşi continue ideea.

— O să trebuiască să-mi spui care-i care, recunoscu ea. Care e cel roz, soră?

— De ce cel roz?

— E feminin, nu?

— Nu ştiu.

— Da, aşa cred. Albastrul este mai intelectual — mai *spiritual*, sughiţă ea din nou. Prin comparaţie cu rozul luxuriant, ca de acadea.

Flora Manhood începuse să se întristeze profund. Îi era milă de sine şi de pacienta ei, după care începu să îi compătimească şi pe alţii.

— Ăsta e cel roz, zise ea, atingându-l pe cel corect, în palma doamnei Hunter.

— Ia-l.

— Şi dacă nu îl vreau?

— Dar trebuie. Trebuie să-l porţi la logodna ta.

— Nu sunt logodită.

— Dar o să fii. Toată lumea trece prin asta.

— Poate rămân fată bătrână.

Sora Manhood râse pe înfundate.

La fel făcu şi doamna Hunter.

Apoi cea din urmă îşi pregăti buzele, înainte să rostească avertismentul ţigănesc care face impresie asupra celor mai multe femei şi pe care, cu siguranţă, infirmiera aceea naivă avea să îl asculte.

— E destinul tău. Iar el te iubeşte, spuse doamna Hunter.

Sora Manhood suspină.

— Nu ştiu dacă e adevărat. Bărbaţii se folosesc de femei, în orice caz, nu m-aş putea mărita niciodată cu un bărbat mult mai în vârstă decât mine.

— E doar un băiat!

Numai pentru mama lui matusalemică, desigur.

Dar rămânea un bărbat în vârstă: trăsese un vânt, oricât de silenţios, iar fesele îi tremuraseră înainte să ejaculeze; simţise buzele îmbătrânite gustându-i pleoapele, împungându-i sânii. Apoi fugise înfometat la mama lui, şi urziseră împreună acel complot marca Hunter, în timp ce îşi mâncau orezul cu heringi.

— Chiar dacă m-aş logodi, n-ar trebui să îmi dea bărbatul un inel?

Pentru că îi era teamă să nu cadă într-una dintre nenumăratele capcane posibile, încerca să pară cât se poate de nerecunoscătoare.

— Poate că i-ar fi ruşine dacă i-aş da eu inelul şi i-aş spune să ţi-l dăruiască ţie, răspunse doamna Hunter. În schimb, dacă îi explici de ce îl porţi, o să i se pară un aranjament practic. Femeile *sunt* mai practice. Unii bărbaţi ştiu, dar nu vor s-o recunoască.

Odată ce o lăsaseşi pe bătrână să treacă acadeaua roz în mâna ta, bijuteria te atrăgea tot mai mult: privită din anumite unghiuri, steaua îngropată părea să prindă viaţă.

— Da, mi-ar prinde foarte bine să iau inelul, spuse Flora Manhood, obrăznicindu-se şi mai mult. Cum aş putea să dovedesc că nu l-am furat, dacă — să zicem — aţi muri pe neaşteptate?

De fapt, şi-ar fi dorit să moară ea, nu doamna Hunter: îi venea să intre în pământ de ruşine; dar doamna Hunter era cea care îi băga inelul pe gât.

— Doar aţi spus că suntem practice, nu-i aşa?

— Ai perfectă dreptate. Sună-l pe — cum îl cheamă? — pe avocat, soră. Spune-i să se intereseze… să scrie undeva că inelul a devenit proprietatea ta.

Suna îngrozitor. Ea nu deţinuse niciodată vreun bun, până la acel inel, iar dreptul ei la bijuterie nu exista decât în mintea împăienjenită a bătrânei.

Aşa că ieşi mormăind, fără să accepte, dar şi fără să refuze; de fapt, avusese chiar îndrăzneala să îşi pună inelul în buzunar.

După-amiaza fu, într-adevăr, deşertică, aşa cum se temea, aşa că îşi inventă tot felul de sarcini minore şi inutile, pe care să le îndeplinească ea sau la care să îşi supună pacienta.

Doamna Hunter îşi aminti de două ori să întrebe:

— Ai reuşit să dai de Arnold, să rezolve cu safirul, să treacă totul în scris?

Prima dată, sora Manhood reuşi să evite întrebarea: era ocupată cu aşezarea pacientei pe toaletă. A doua oară îi răspunse tăios:

— Mă întreb dacă măcar jumătate dintre clienţii domnului Wyburd îşi dau seama cât este el de ocupat.

Nici nu se punea problema ca avocatul să nu poată să îşi facă timp pentru doamna Hunter, dar infirmierei îi era teamă de privirea pe care avea să i-o arunce avocatul când va auzi că reuşise să smulgă o bijuterie de la doamna Hunter. Dar nu mai putea să înapoieze inelul, asta era o certitudine: i-o spunea prezenţa lui neîntreruptă în buzunarul ei, mişcările line cu care i se freca de coapsă, fierbinţeala care o cuprindea când îl simţea împlântându-i-se în piele.

Apoi, în sfârşit, veni timpul pentru tura surorii de Santis; în curând aveai să fugi în camera ta, ca să poţi să îţi dezmierzi bijuteria în voie. Bijuterie care nu îşi va îndeplini niciodată scopul, pentru că nu vei accepta niciodată o cerere în căsătorie — sau vreun alt fel de propunere — din partea lui Basil Hunter, oricât de mult s-ar chinui Mama Hunter să te prostitueze pentru fiul ei.

În seara aceea, de Santis părea neobişnuit de visătoare. Şi purta (Dumnezeule mare!) o pălărie portocalie.

— Am hotărât să-ţi urmez sfatul şi să-mi cumpăr ceva mai vesel, explică ea. Îţi place?

Era mai mult decât îngrozitor; era aproape un sacrilegiu ca Mary de Santis să poarte pălăria aceea portocalie; mai rău n-ar fi fost nici dacă s-ar fi aplecat, şi-ar fi ridicat fusta şi i-ar fi arătat că nu poartă chiloţi pe dedesubt.

— Sau nu?

Sora de Santis aştepta un răspuns.

— Trebuie să mă obişnuiesc puţin cu ea. Nu prea se potriveşte cu… imaginea ta, soră.

Flora Manhood era atât de îndrăzneaţă în ziua aceea, încât începuse să transpire.

Dar fu capabilă să îi ofere surorii de Santis detaliile necesare despre starea pacientei lor în după-amiaza aceea.

— Eu cred că e puţin constipată, indiferent ce zice Badgery. Badgery vede lucrurile aşa cum îi convin ei. Cred că i-ar trebui o clismă bătrânei. Dacă vrei, mai stau să te ajut, soră.

Sora de Santis zâmbi; era atât de gânditoare… Oare medita la pălăria aia?

— Chiar aşa? zise ea. Mai vedem. Poate îl sun pe doctorul Gidley ca să-l întreb ce părere are. În orice caz, nu e nevoie să mai stai. Mă descurc eu cu clisma. Biata de ea, e numai piele şi os…

Sora de Santis zâmbea întruna. Poate că zâmbea gândurilor ei sau poate era doar o impresie pe care o crea pălăria portocalie.

Sora Manhood începuse să îşi piardă răbdarea, când colega ei îi spuse:

— Să-ţi spun un secret, draga mea.

Sora de Santis nu îţi spusese niciodată „draga mea”.

Sora Manhood era uluită: venind din partea unei persoane atât de distante şi de respectate ca de Santis, gestul o uimi în loc să o emoţioneze; Sfânta Mary nu ar fi trebuit nici măcar să pună piciorul pe pământ.

— M-am hotărât, zise sora de Santis, cu zâmbetul încă întins pe chip, dar mai sobru ca înainte. M-am hotărât să mă duc mâine în camera de hotel a lui Sir Basil şi să-l întreb ce are de gând cu mama lui.

Surorii Manhood i se tăiară picioarele.

— Chiar crezi că e o idee bună? Reuşi ea să îngaime. Adică… să te amesteci în chestiunile de familie. Avem noi vreun drept?

Sora de Santis spuse, de parcă ar fi citit dintr-o carte:

„Este de datoria noastră să nu rămânem ceea ce se numeşte o majoritate pasivă”.

Şi, în sfârşit, îşi dădu jos pălăria portocalie — măcar atât.

Sora Manhood era îngrozită.

— Dar ce poţi să faci tu? De el nu mai zic! Dacă un bărbat e atât de mârşav încât să-şi abandoneze mama, probabil că e imoral şi în alte aspecte, pe care încă nu le cunoaştem noi.

Sora de Santis zâmbi şi începu să îşi dea jos rochia. Faptul că avea un bust generos o făcea să pară aşa cum ţi-o închipuiseşi dintotdeauna, dar nu ai fi vrut să recunoşti: disproporţionată.

Dezamăgirea clocotea în Flora Manhood.

— Cred că eşti nebună de-a binelea!

Nu protesta pentru că şi l-ar fi dorit pe Basil Hunter pentru ea, nici măcar după ce îl încercase; nici pentru că mama lui pecetluise un contract pe termen lung cu un inel cu safir, în formă de stea.

Dar Mary de Santis!

— Eu aş avea mare grijă, soră, o avertiză sora Manhood.

— Asta şi am de gând să fac.

Sora de Santis se îmbrăcase în uniformă; mai rămânea boneta: nimeni nu îşi aranja boneta cu mai multă evlavie decât sora de Santis.

Dar Flora Manhood îşi păstră sângele rece. Dacă, de fapt, nu puteai să ai încredere în acest simbol măreţ, tot aşa cum nu puteai să ai încredere nici în tine însăţi? Dacă Sfânta Mary era, de fapt, o desfrânată? Toată lumea ştia despre colonelul acela pe care îl dusese în străinătate pe un vas comercial şi care după moarte îi lăsase o rentă viageră. Poate că bărbatul ăla nu era atât de bătrân şi de dus cu pluta cum spunea ea, iar infirmiera se ocupase de mai mult decât de starea lui de sănătate. Flora Manhood nu voia să se gândească la astfel de lucruri, la fel cum nu mai voia nimic de la Basil — Doamne, nu. O uluia doar căderea în mocirlă a unei persoane pe care o venera.

Văzând că deocamdată nu mai poate să facă nimic — nici să o convingă pe de Santis, nici să o ajute cu clisma —, sora Manhood plecă. La un moment dat, alunecă pe poteca abruptă şi şerpuitoare şi fu cât pe ce să cadă. Cum nu mai avea pe cine să respecte — nici pe sora de Santis, nici pe doamna Hunter (biata Lottie, nu era vina ei, dar, fiind străină, nici măcar nu putea fi luată în calcul) şi cu siguranţă nu pe Sir Basil Hunter, Marele Actor —, trebuia să se concentreze asupra acelui copil care poate că fusese sădit înăuntrul ei şi pe care voia să îl iubească din toată inima şi cu toată puterea. Dar băiatul ei pe cine avea să iubească şi să respecte?

O luă la fugă, în întuneric, cu pantofii ei cumpăraţi de la chilipiruri.

Infirmiera te aşază pe toaletă.

— Crezi c-o să se întâmple, Mary?

— Ce să se întâmple, doamnă Hunter?

— Nu ştiu… trebuie să-mi aduc aminte.

La început, capacul e atât de rece, încât rămâi încremenită şi nu mai poţi gândi deloc.

Are nişte braţe foarte delicate, curbate în jos, ca un gât de lebădă. *Penele* sunt aspre, nu capetele şi nici măcar ciocurile; în viaţa reală, ciocul lebedelor este mai noduros… plin de pustule.

— Vezi capetele astea sculptate, soră? Chiar Alfred le-a şlefuit, cu mâna lui. Toaleta asta a folosit-o şi el în timpul bolii lui *fatale*, la Kudjeri. Eldred îl ajuta să se aşeze pe ea. L-am aşezat chiar şi eu uneori, către sfârşit.

— Serios? Ca să vezi!

În curând avea să plece, lăsându-te în plata Domnului. Aşa fac toate. Da, întotdeauna pleacă.

— Ţineţi-vă bine de braţe, doamnă Hunter. Credeţi că vă descurcaţi singură?

— Da. E o piesă de mobilier foarte rezistentă. Nu-i aşa că e utilă?

— Utilă şi elegantă. Iată şi clopoţelul, lângă dumneavoastră. Dacă aveţi nevoie de mine, puteţi să sunaţi.

— Da.

Pleacă. De ce nu? Te constipi tocmai din cauza infirmierelor care stau pe lângă tine şi îţi dau ordine sau te tratează ca pe un maldăr de cearşafuri murdare.

Toată după-amiaza voiseşi să aţipeşti şi să te întorci în situaţia aceea dificilă dar nu ţi s-a dat voie tocurile unei infirmiere ţi se înfig în creier (of! Nu creierul soră) duc departe foşnetul sfărâmicios al trandafirilor alte două voci bombănind de zor în alte camere tot felul de cuvinte şi nume Elizabeth aşa trebuie să mi se spună întotdeauna fără prescurtări ELIZABETH ăsta e nu-i aşa numele care mi-a fost dat la botez ce altceva ţi se mai dă părinţii şi părinţii ţi se dau indiferent dacă îţi place sau nu unul cu oasele sfărâmicioase celălalt cu ţeava puştii în gură copiii sunt păpuşi pe care părinţii le lasă pe mâinile infirmierelor eu nu sunt o păpuşă soră legănându-mă pe toaleta asta veche oricât de vlăguită aş fi răcoarea nu îmi taie elanul de a descoperi în ce direcţie trebuie s-o apuc insula oare era furtuna de vină bineînţeles că îl *doriseşi* pe bărbatul ăla de care fugise Dorothy dar îl doriseşi doar ca pe o ultimă reflexie în oglinda de tinichea o nocturnă bubuia în ultima noapte nimic altceva după ce s-au îndoit copacii unii s-au rupt casa a fost luată de apă ca orice relaţie interumană apoi mergând către apa înspumată lebedele îşi înmuiau ciocul rozaliu tare precis dar ce-i drept numai pentru că acolo era pâinea pe care le-o aruncaseşi tu şi care se înmuiase netulburate de ochiul furtunii lebedele acceptau pâinea nu mai sâsâiau ca nişte copii oare de ce îi botezaseşi Basil şi Dorothy ce nume urâte clocite de mândria lui Elizabeth Hunter ea însăşi o lebădă dar neagră.

Ah, nu bate cu piciorul în mahon, o să te doară călcâiul. Soră? Nu. Ce se poate face pentru un omuleţ pe arcuri care sare dintr-o cutie, odată ce s-a stricat arcul? îl arunci. Cutii şi insule. Nu trebuie să mă gândesc cum era pe insula aia. Eu nu sunt *venerată*… aşa că trebuie să mă… *feresc!* de astfel de gânduri… deocamdată.

Oricum, dragostea e mai apropiată şi mai călduroasă decât adoraţia unui nor vast şi imposibil de cunoscut. Gândeşte-te, în schimb, la naiva de Manhood. Feminină: exact. Elizabeth Hunter nu fusese niciodată suficient de feminină, defectele ei fuseseră ascunse prea bine sub aparenţe: defecte enorme, uimitoare, uneori chinuitoare. Chiar şi aşa, poate că tocmai aceste defecte te hărăzesc altor scopuri.

Indiferent când şi căror scopuri, este mai relaxant să te gândeşti la fata asta naivă, Flora, căreia i-ai dat safirul roz pentru a o apropia de farmacistul ei.

După ce i-ai dezamăgit pe atât de mulţi — cel mai rău, ah, cel mai rău pe dragul meu Alfred, născut fără puterea de a-şi lua revanşa —, nu te puteai aştepta la împlinire ca femeie, ci numai ca persoană care dăruieşte totul.

Bebeluşii ies precum căcărezele de oaie, dar neaşteptat de tari, în lumea asta vastă şi rece.

Alfred al meu şi-a dorit dragoste, asta prescrie şi farmacistul, dar tocmai asta nu vrem să dăruim. Nici eu, nici infirmiera.

Poate că safirul-acadea va cădea, în cele din urmă, ca o monedă oarecare, înnegrită de vreme.

— Soră? Dacă nu laşi clopoţelul, cum vrei să te chem? Soră de Santis! Nici plămânii nu mă mai ţin. Ah! Aş putea să şi mor pe veceul ăsta şi n-ar şti nimeni.

Mary de Santis se întreba adesea cum de ajunsese să locuiască acolo unde locuia; nu se gândise decât că trebuie să locuiască undeva. Îşi promitea mereu că se va muta, dar ceva o împiedicase până atunci — firea ei moale, de moluscă pasivă, sau poate faptul că era singură. Şi, până la urmă, stătea acolo, în „garsoniera ei situată într-un loc convenabil”, numai câteva ore pe zi, de regulă dormind. Iar chiria era mică: poate că nu suficient de mică, dat fiind că fereastra dădea către ţevăria dezgolită şi încâlcită ca nişte maţe care acoperea zidul blocului de vizavi, din cărămidă roşie ca sângele de taur. Măcar putea să ţină o plantă pe pervazul ferestrei; iar plita era arhaică şi mirosea urât, dar pe ea nu o interesa mâncarea — cel puţin nu când era singură; regimul ei obişnuit consta din pâine cu unt, un ceai aromat şi câte o ţigară, din când în când. Deasupra canapelei înguste pe care dormea agăţase icoanele de la mama, lucru care — observase ea — făcea întotdeauna să se deruleze un film prin faţa ochilor rarilor ei musafiri; în schimb, în ochii ei, icoanele nu mai erau decât nişte ferestre atavice, atât de încărcate de timp, de murdărie şi de sentimente contradictorii, încât nici nu se mai deschideau. În orice caz, hotărâse să nu glorifice trecutul, chiar dacă agăţase diploma tatălui ei alături de propriul atestat de infirmieră, pe unul dintre pereţii holului îngust şi inutil, şi chiar dacă încă ţinea cărţile lui de medicină împreună cu ale ei, pe etajerele pe care fusese foarte înţeleaptă să le cumpere, încă de când absolvise şcoala de asistente. Îşi iubea cărţile. Avea câteva opere clasice: George Eliot, Conrad, *The Cloister and the Hearth*[68] *Piatra lunii*[69]. Dacă se simţea vreodată tristă sau singură, citea o poezie sau două; citea Dante, cu limba împleticindu-i-se în gură, cu vocea lui Enrico[70]. Iar la fereastră era o ciclamă extrem de frumoasă, catifelată, de un roşu intens, de care avusese grijă, oferindu-

i atenţia şi afecţiunea ei neîntrerupte, timp de mai multe anotimpuri: îi plăcea să simtă ceva crescând, trăind, în camera în care locuia, chiar dacă nu petrecea decât foarte puţin timp acasă. Pentru că în restul timpului era la muncă: munca era viaţa ei şi o făcea fericită.

Cel puţin aceasta era teoria liniştitoare pe care i-o impuseseră nişte oameni bine intenţionaţi. Reţinută din fire şi nedorind să contrazică pe nimeni, infirmiera acceptase teoria, deşi simţea că ramificaţiile vizibile ale muncii ei nu sunt altceva decât un *trompe l œil* convenabil, care să-i distragă atenţia de la labirintul umbros, presărat cu semne, prin care se apropia de „fericire”.

Fiinţele raţionale sunt liniştite de dovezile eficienţei: o ploscă lustruită, învelită într-o cârpă albă, apretată, un cearşaf bine întins, un tabel cu temperatura pacientei; sau sunt înălţate, deşi se pretind raţionale, de o mistică inerentă în capsulele drăguţe şi — mai puţin ostentativ, mai perfid — în fiolele încuiate în dulăpiorul din fier de după uşa băii. Toate acestea nu au decât o prezenţă secundară în adevărata ta viaţă, care ţi se dezvăluie în fiecare noapte în prezenţa acelui firav şi preţios trup de came, din care s-a retras frumuseţea pământească, dar al cărui spirit se va ridica din pat şi va sta la fereastra deschisă, fremătând în lumina propriilor reflexii, până când se va dezintegra de tot, în fâşii albe, risipindu-se printre pinii de Chile şi stejarii din parcul care se iveşte pe neaşteptate, în timp ce tu însăţi îngenunchezi în spirit, ca să săruţi tivul brodat cu perle, a cărui ţesătură rece se îngreunează de rouă sau lacrimi.

Adeseori, sora de Santis se ruşina de opulenţa viziunilor ei; tot aşa cum, într-un context fizic, era ruşinată de bustul său atunci când bărbaţii care stăteau în faţa ei i se uitau fix în decolteu ori când dezaprobarea surorii Manhood se întindea la fel de neîndurător ca o ruletă de măsurat.

În dimineaţa aceea, după ce se întoarse de la muncă, Mary de Santis nu se putu odihni: nici corpul, nici mintea nu o lăsau. Era ca o lespede grea, care se întorcea iar şi iar, pe canapeaua îngustă, cu arcuri înţepenite; dar o lespede perforată de gânduri insinuante. Pe măsură ce se foia, sânii îi ţâşneau în toate părţile, de parcă voiau să îşi câştige independenţa, deşi nu se îndepărtau niciodată prea mult de ea. Şi pălăria portocalie, dezaprobată într-un mod atât de evident de Flora Manhood: se înfrigură, gândindu-se la pălăria ei; încercă să o îndepărteze din faţa ochilor minţii, strângând mai tare din pleoape. Uneori, la lumina zilei, dar mai ales în dimineaţa aceea importantă, nu credea că doamna Hunter va mai supravieţui încă o noapte sau că va mai simţi ea însăşi liniştea pe care i-o oferea întunericul.

La un moment dat, când cutiuţa care o împrejmuia părea pe punctul de a se spulbera din cauza luminii portocalii, a zgomotului din trafic, a fumului de maşină adunat în ea, Mary de Santis se văzu forţată să se

ridice. Măcar ca să spele nişte ciorapi şi să îi întindă la uscat, pe o sârmă aflată în dreptul ferestrei care nu îi oferea nicio privelişte. Şi să se uite la ziarul de dimineaţă, fără să încerce să descifreze scrisul. Şi, înainte să înceapă să se îmbăieze, să îşi aranjeze părul, să îşi cerceteze înfăţişarea, conform unui ritual mai mult decât complex, care părea să fie pus în aplicare pentru prima dată.

Când fu gata, nu avu niciun dubiu: avea să îşi pună pălăria ei obişnuită, marinărească, şi o haină care să se potrivească, veche, dar prezentabilă (pe care Flora Manhood o dezaproba, pentru că era la fel de demodată ca şi pălăria). Sora de Santis îşi dădu seama că, deşi nu purta uniformă, arăta de parcă ar fi purtat; dar se simţea în siguranţă în uniforma ei neoficială.

Calculase dinainte, ca să se asigure că nu vine nici prea devreme pentru un actor, dar nici atât de târziu încât să îl rateze pe acel artist atât de fermecător şi de cunoscut; iar cuvintele recepţionerei, rostite atât de atent la telefon, zâmbetul ei atât de frumos, împreună cu gropiţa pe care probabil că o păstra doar pentru clienţii ei preferaţi, îi dădură de înţeles că Sir Basil se află în camera lui.

— Coboară imediat, anunţă fata, cu o ultimă licărire a zâmbetului care începuse să dispară.

Infirmiera acceptă cu recunoştinţă darul recepţionerei. Se aşeză să aştepte lângă peretele de vizavi de recepţie şi îşi încrucişă gleznele, ca pe vremea când stătea alături de colonelul Askew pe puntea vasului sau în holul din Brown's Hotel. De asemenea, îi trecu prin minte, fulgerător, dar jenant, că mama ei se trăgea din trei împăraţi ai Bizanţului. Mary de Santis îşi îndreptă gândurile în altă parte, îşi aşeză mai bine pălăria marinărească şi tuşi ca să îşi elibereze vocea de o posibilă răguşeală, care i-ar fi putut face discursul greu de înţeles.

Sir Basil Hunter coborî în grabă ultimele trepte ale scării; avea o înfăţişare la care infirmiera nu se aştepta, poate pentru că era îmbrăcat mai lejer decât ea. Ei bine, sora de Santis nici nu încercase să *anticipe* situaţia; dar hainele lui Sir Basil Hunter îi dădeau, într-adevăr, un aer relaxat: o eşarfa de mătase, cu model cu linii şerpuite, al cărei purpuriu părea să îi coloreze uşor obrajii deja arămii, proaspăt bărbieriţi; o jachetă din velur, ale cărei manşete erau răsucite, dând la iveală manşetele cămăşii de un albastru deschis. Dar, până la urmă, nu detaliile vestimentaţiei o uimiseră, ci aerul voios şi blajin cu care se apropia în pas săltat pe covorul din hol, ca şi cum ar fi maimuţărit zburdălnicia unui copil, dacă actorul nu te-ar fi convins până la urmă că el chiar aşa merge.

Sir Basil o făcea pe sora de Santis să se simtă artificială: probabil că arăta ca una dintre păpuşile acelea mari, moi şi greoaie, din pâslă sau piele de ied; şi, de parcă nu ar fi fost de ajuns, se auzi chicotind ca o infirmieră stagiară care povesteşte despre o seară petrecută în club cu

vreun chirurg destrăbălat.

În timp ce Sir Basil încerca să o ridice la un nivel mai puţin umilitor, strângând-o de umăr, afundându-şi bărbia în eşarfa cu linii şerpuite şi uitându-se numai la chipul ei, cu nişte ochii la fel de expresivi cum erau ai doamnei Hunter la început.

— Ce surpriză plăcută, recunoscu el, debordând de încredere.

— Ah, nu voiam să vă *deranjezi* protestă sora de Santis cu o voce de contralto, dureros de hodorogită. Am trecut pe-aici să vă spun cât de mult o apreciez — cât de mult o apreciem *cu toţii* — pe doamna Hunter, încercă ea să îl convingă.

Pe urmă vocea îi pieri, aşa că nu reuşi să îşi ducă la bun sfârşit misiunea.

Sir Basil o conducea undeva — în grădină, se pare, după lumina gălbuie care li se aşternea pe chip, strecurându-se printre frunzele tomnatice ale platanilor.

— Mama… da… Nu-i aşa că e o persoană extraordinară… frumoasă… excepţională?

Tinereţea îl părăsi în cele din urmă, şi începu să arate ca bărbatul sobru pe care şi-l imaginase; dar nu pe deplin.

— Mă bucur c-aţi venit, i se destăinui el mai departe. Deşi mi-aţi luat-o înainte, într-un fel.

Râse, ca să o asigure că nu trebuie să ia observaţia lui ca pe o acuzaţie.

— Pentru că-mi doream să le cunosc mai bine pe cele care… care s-au devotat îngrijirii mamei mele, să… să vă cunosc mai îndeaproape.

Atunci când ezita cel mai tare, era şi cel mai sobru. La o discuţie sobră sperase ea, dar tocmai pentru că îl găsise sobru trebuia să i se împotrivească. Era ca tatăl ei: un bărbat în vârstă, distins, dar slab, care cerşea dragoste şi înţelegere, dar şi medicamentul de care depindea. Mary de Santis era atât de mişcată, încât trebui să îşi lase privirea în jos.

Sir Basil îi sări aproape prea prompt în ajutor.

— Ce vă pot oferi de băut?

— Ah, e cam devreme, nu-i aşa? râse ea. N-am venit aici aşteptându-mă la ospitalitate, adăugă ea şi se îmbujoră.

Sir Basil aştepta ca ea să spună ce vrea să bea, dar, pe măsură ce confuzia i se amplifica, infirmiera nu mai era în stare să gândească; într-un sfârşit, îşi aminti de cokteilul White Lady pe care i-l recomandase colonelul Askew înainte de prânz (numele o împiedica să ceară unul în clipa aceea); înainte de cină, colonelul se delecta cu un vin de Xérès (dulce). Poate că ar fi rămas la vin dacă nu i s-ar fi sugerat, la ceva timp după moartea colonelului, că e ceva ruşinos în a recunoaşte că îţi place vinul dulce.

Sir Basil îşi pierdea răbdarea şi începuse să îşi suflece manşetele de

la cămaşă.

— Eu, la prânz, prefer un martini sec, zise el.

— Foarte bine, râse ea şi roşi din nou. Un martini sec ar fi perfect.

— Cât de sec?

Îşi ridică sprâncenele şi îşi înclină capul, în semn că recunoaşte un musafir versat.

— Ei, *sec*!

Dacă ar fi fost sinceră faţă de sine, ar fi încercat să se împotrivească în vreun fel deşertăciunii ridicole pe care i-o aşeza el pe umeri; dar, într-un fel, îi plăcea.

Pe urmă actorul intră să dea comanda, iar ea rămase printre piesele albe de mobilier, cu berzele din ipsos şi cu ţâşnitoarea vopsită în aşa fel încât să imite cărămida. Începu să o cuprindă tristeţea, poate din cauza luminii gălbejite, a frunzelor pestriţe şi a seminţelor pe care nişte plante expatriate le risipeau înjur. Era singură în grădina hotelului. Se aşeză pe unul dintre scaunele din fier cu care grădina părea să fi fost aprovizionată din belşug. În timp ce îşi aştepta gazda, cu geanta vârâtă între braţ şi coaste, era tentată să uite motivul pentru care se afla acolo şi să se îmbete cu mirosul de frunze căzute, pe jumătate putrezite, salvându-şi sensibilitatea de o prezenţă tulburătoare. Dar îi era datoare doamnei Hunter să rămână pe poziţii.

Sir Basil se întoarse, foarte hotărât. Decisese să îşi ia aerul tulburat al unui fost comandant de brigadă calomniat, dintr-o piesă care nu îl atrăgea. Nu avea ce face: pentru moment, nu avea de unde alege.

— Ce servire incredibil de apatică aici, la Onslow, bombăni el.

Iar sora de Nu ştiu ce ridică din sprâncene: erau groase şi lucioase, aproape îmblănite, amintindu-i de puful moliilor; deşi, din câte îşi aducea aminte, nu văzuse niciodată vreo molie neagră.

— Deşi, în ziua de azi, peste tot e la fel, continuă el plictisit, lăsându-se pe şezutul din fontă, care începuse deja să îi zgârie fesele. La Londra şi Paris e chiar mai rău.

Se uită la ea, aşteptând o confirmare pe care ea însă nu i-o putea oferi.

Ştia că e urât din partea lui, dar infirmiera îl plictisea îngrozitor de tare: şi mai avea şi pălăria aceea oribilă; când el, de fapt, se aşteptase ca micuţa Manhood să se fi întors pentru o continuare. Spera că Hera aceasta letală nu îşi asumase rolul de a-l avertiza să stea departe de Flora; sau, chiar mai rău, poate venise să ia ea locul nimfei pe care o proteja.

Dar era infirmiera mamei sale, care reacţiona cu cea mai sinceră monotonie la ostentaţia lui cosmopolită (destul de jalnică, trebuia să recunoască).

— Îmi amintesc de anul în care am călătorit cu colonelul Askew. Bietul colonel se plângea întruna de hoteluri şi restaurante — de

obicei, pe bună dreptate. Era la scurt timp după război. Cred că toate erau la pământ. Cel puţin oamenii erau foarte deprimaţi. Iar colonelul era bătrân şi bolnav — avea probleme cu inima. Dar, pentru mine, era suficient că ajunsesem într-un oraş mare, despre care nu ştiam nimic. După moartea colonelului, mi-am luat o mică vacanţă şi am plecat prin ţară. Am cutreierat singură pe poteci înguste şi umezite de ploi. Copacii erau deja desfrunziţi. Totul era auster, dar oarecum reconfortant.

O, Doamne, „anesteziant” ar fi fost un cuvânt mai potrivit; Sir Basil încerca să se împotrivească acelui spirit de carantină în care i-ar fi plăcut ei să îl introducă, sub un cer incolor. Încercă să îşi aducă aminte cum e când ajungi într-un oraş mare şi necunoscut, dar nu reuşi; sau reuşi, dar respinse imediat imaginea aceea trecătoare cu el, singur într-un teatru rece, pustiu şi întunecat, căutând o identitate care să o înlocuiască pe cea pe care o pierduse.

Sir Basil Hunter se foia pe scaunul lui din fier, trecând dintr-o poziţie incomodă în alta. Trebuia să o asculte pe infirmieră, dacă nu cu interes, măcar din curtoazie. La urma urmei, o suportase până şi pe femeia aia atât de bombastică, Ethelyne Perry, care apăruse alături de el într-o piesă în care se lăsase convins să joace, la teatrul Duke of York; cam în acelaşi an în care ajunsese sora de Santis în Londra, împreună cu colonelul ei. (Nu menţionase să se fi dus la teatru.) în actul al doilea era o scenă cu Ethelyne pe o bancă; o dată la două săptămâni — adică de fiecare dată când se juca spectacolul —, vreme de zece minute chinuitoare, trebuise să o asculte pe Ethelyne lălăindu-şi monologul (era măritată cu cineva din conducere), cu atenţia atât de încordată, încât era de mirare că nu îi cedase trupul, împrăştiindu-i gândurile stupide la picioarele ei.

Aproape la fel de melodioasă, de impunătoare şi de monotonă ca Ethelyne Perry, femeia asta, de Santis, îl obliga acum să dea aceeaşi reprezentaţie.

— Ce-aţi făcut când v-aţi întors la Londra, după călătoria prin ţară?

Se uită la el cu mirare.

— M-am întors aici.

I se pusese un nod în gât şi părea uimită, de parcă nu şi-ar fi imaginat niciodată că viaţa i-ar fi putut oferi şi alternative.

Fură salvaţi de un chelner într-o jachetă soioasă, care le aduse o tavă cu două pahare de martini.

— Ginul afumă, îşi informă actorul musafira, cu asprime. Alungă orice gânduri de peste noapte. De aceea, nimic nu se compară cu un martini sec înainte de prânz.

Nu prea ştia cum să reacţioneze la remarca lui: felul ei de a Flo împiedica să împărtăşească aceleaşi convingeri ca Sir Basil, dar, pe de altă parte, părea să se fi despărţit de aceste fel al ei de a fi în clipa în

care intrase în grădina hotelului.

Pentru că paharul fusese umplut până la refuz, luă repede câteva sorbituri din băutura unduitoare şi incoloră.

— Nu e puţin cam tare?

— Aşa trebuie să fie. Aşa l-aţi vrut. Sec. Eu, personal, consider că vermutul este un înlocuitor prost al ginului.

Cunoştinţele lui în materie de alcool îl îngroziră.

Infirmiera nu protestă decât la început; băutura era prea bună: parfumată şi rece. Frunzele pârjolite ale platanilor începuseră să foşnească; perdele galbene şi verzui se succedau una după alta; o străfulgerare de lumină sugera că se deschisese un oblon, ca să le primească înăuntru.

— Presupun că aveţi dreptate, murmură ea.

Era firesc să se gândească serios la observaţia lui, în circumstanţele acelea incredibile.

Deodată, apăru o femeie la fereastra de sus a unui imobil ce dădea spre grădina hotelului. Toată fiinţa ei părea să strige, într-o încercare disperată de a-i atrage atenţia lui Sir Basil: bigudiurile de plastic, din părul cărunt; decolteul care îi dezvelea formele planturoase, şi care se strângea cu un şnur roz; şi pămătuful ca o jucărie, la fel de pestriţ ca bigudiurile presărate prin claia ei de păr, care, oricât de ciufulită ar fi fost, impunea totuşi respect. Femeia rotofeie începu să mături cu pămătuful tocul ferestrei. Fredonă câteva note visătoare, dar stângace, îşi flutură de câteva ori genele la bărbatul din grădină, prins într-o daravelă pe care şi-o pregătise cu mâna lui, şi îi dădu de înţeles că nu s-ar da în lături să ia parte la o glumă — cu cât mai obscenă, cu atât mai bine.

Basil Hunter ar fi putut reacţiona pe furiş, dacă nu şi-ar fi dat seama deodată că femeia rozalie chiar îl credea la fel de vulgar ca ea.

Şi, de fapt, aşa şi era; cel puţin în clipele acelea, în prezenţa acelei creaturi supuse, care nici nu bănuia pantomima ce se desfăşură peste capul ei. Astfel că infirmiera îi zâmbi cu atâta plăcere şi recunoştinţă nevinovată, încât actorul se văzu nevoit să îşi reprime orice apucături grosolane. (Oricum, există anumite roluri importante, pe care nu ai cum să le joci fără un strop de grosolănie.)

— Mi-a venit o idee, zise el. Mă duc să mai cer ceva de băut, după care o să vă duc la Watson’s Bay. E acolo un loc unde putem să luăm prânzul — nu e strălucit, dar nici îngrozitor, iar vremea ţine cu noi.

Ea răspunse că nu la asta se gândise când venise la el; şi că ar trebui să se odihnească înainte de tura de noapte. Nu se simţise niciodată atât de nehotărâtă, de lipsită de putere.

El plecase deja să mai comande un rând de martini, iar ea îşi dădu seama că totul decurge exact aşa cum îşi dorise, de fapt. Dar nu trebuia să uite că motivul venirii ei era să pledeze pentru doamna

Hunter. Avea să îi vorbească în curând despre ea, nu chiar în clipa în care îşi făcea din nou apariţia, ci după o pauză adecvată, înainte să plece. Felul în care cădea lumina o făcea să creadă că va sta la malul mării şi va mânca — nu conta ce: lumină, şi, printre picături, când îndrăznea, va sorbi un chip din priviri.

„Oare ce părere ar avea tata despre Sir Basil Hunter?” se întrebă ea. Aproape că nu cunoscuse niciodată vreun alt bărbat, în afară de doctori, pe care îi califica drept colegi, şi de pacienţi, fiinţele cărora îşi dedicase întreaga viaţă. Dar niciodată nu îi văzuse ca pe nişte bărbaţi. Decât atunci când, în ultimii ani ai vieţii sale, Enrico de Santis decăzuse, ea, nemaifiind nici fiica, nici infirmiera lui, se unise cu el într-un climat rarefiat şi periculos, în care se amestecau dragostea şi suferinţa.

Ocupată cu gândurile ei, sora de Santis se hotărî că ar fi mai înţelept să nu se uite la Sir Basil, care tocmai se întorsese, după ce comandase băuturile. Se trezi însă uitându-se fix la glezna lui, de sub borul pălăriei marinăreşti. Iar asta era şi mai rău. Nu se mai gândise niciodată la glezna vreunui bărbat altfel decât ca la nişte oase şi ligamente. Şi totuşi, iat-o fascinată — dar şi tulburată — de ceea ce nu ar fi trebuit să fie decât o gleznă ca oricare alta. Glezna însă nu îi sugera numai eleganţa mătăsoasă la care te-ai aştepta din partea unui bărbat bogat şi cu gusturi alese, ci şi o cruzime ameninţătoare.

Sir Basil se aşeză şi începu să îşi rotească glezna. Oare era conştient de efectul pe care îl avea asupra ei? Nu, se gândi ea, imposibil; nimeni, în afară, poate, de doamna Hunter, nu era conştient de efectul pe care îl avea asupra altora; într-un fel era bine, dar şi trist.

— Atunci când joacă într-o piesă, actorul se lasă purtat de sentimente? întrebă ea, într-un puseu disperat de ceea ce spera că e inspiraţie, dar se putea să nu fie.

El, în orice caz, nu se aşteptase la asta; întrebarea îl aduse înapoi din gândurile lui îndepărtate.

— Bineînţeles că trebuie să *simtă* situaţia. Dar nu trebuie să se cufunde în ea. Aşa că îl salvează tehnica. Îl lasă liber, să vorbească şi să respire… să transmită.

Oare cât îi transmitea el acestei infirmiere, se întreba el, şi cât de mult ştia ea deja?

— Cam la fel e şi cu îngrijirea bolnavilor: se pune problema cât de mult să te implici.

Încercă dinadins să facă fraza să pară serioasă; apoi, imediat, speră să nu fi reuşit.

Sir Basil nu o lăsa să vadă ce gândeşte; rămânea indispus şi distant: un bărbat arătos şi sigur pe sine.

Date fiind circumstanţele, era o uşurare să ia în mână cel de-al doilea pahar de băutură; de fapt, fu atât de uşurată, încât deveni chiar

stângace: o parte din ginul care avea să o purifice se revărsă peste buza paharului, iar ea bău prea cu sete, ca să îşi ascundă tulburarea.

— Ce ştiţi despre teatru?

Sir Basil părea să se uite cu interes la infirmieră, însă ea îşi dădu seama că lucrurile nu stau deloc aşa, şi poate că nu stătuseră aşa nici măcar la început.

— Mai nimic, fu ea nevoită să recunoască, deşi ar fi vrut să îi facă pe plac. Vreau să spun că… nu merg foarte des la teatru.

Pe de o parte, se simţea apăsată de o sinceritate care ştia că o caracterizează, iar pe de altă parte, ceva din ea îşi făcea drum printr-o nişă pe care abia dacă şi-o mai amintea şi prin care spera să se strecoare cu aceeaşi strălucire ca unele dintre femeile prezente la dineurile date de Elizabeth Hunter în perioada convalescenţei, în primele luni ale relaţiei lor.

— Ador teatrul, se auzi ea spunând. Dar nu pot să mă duc chiar de câte ori aş vrea. Mai ajung câteodată la vreun matineu, îmi place să văd piese *uşoare*. Care să mă facă să râd. E prea multă nefericire pe lumea asta.

Cel puţin asta îşi aducea ea aminte că se spune.

Sir Basil se uita prin ea, iar Mary de Santis ar fi vrut să mărturisească: „Nu, nu aşa gândesc eu de fapt; cuvintele astea sunt împrumutate”. Dar, pentru că nu poţi niciodată să faci asta, şi el oricum nu ar fi crezut-o, nu putu decât să închidă ochii şi să înghită şi ultimele picături amărui care îi mai rămăseseră în pahar. Tandreţea pe care părea să o transmită se scurse într-un fior, atunci când aşeză paharul pe tăblia zgrunţuroasă a mesei metalice.

Şi el îşi terminase băutura. Ea nu ar fi îndrăznit să mestece coaja de lămâie rămasă pe fundul paharului, dar Sir Basil îşi permitea să o facă, şi chiar o făcu. Ba mai mult, îşi îngădui să scuipe cele câteva fărâme de sâmbure în pietrişul de pe jos.

Actorul începuse să lăcrimeze, şi încercă să facă o grimasă comică, pentru a ascunde greaţa de cuvinte şi de senzaţii care îl cuprinsese.

— Mă bucur că nu sunteţi foarte familiarizată cu lumea teatrului, zise el. Rar am ocazia să vorbesc cu o astfel de persoană.

Rar am ocazia să *vorbesc*, adăugă el, cu ceva ce, recunoscu el fugitiv, era sinceritate, părăsită de tehnica disimulării; vocea lui avea un tremur incontrolabil, dar pe care nu îl regreta.

Mărturisirea lui o făcu să se simtă mai superficială, mai ignorantă, mai îndepărtată. Când încercă să îşi exprime compasiunea, nu reuşi decât să scoată un sunet care semăna cu un geamăt prelung.

Sir Basil nu ştia prea bine ce urmează să spună, dar simţea că trebuie să vorbească.

— Toată viaţa mea, am vrut — am simţit nevoia — să fac parte din lumea teatrului, chiar dinainte să devin actor, încă de când eram un

băietan aici, în Australia, şi mă duceam din când în când la câte un spectacol de pantomimă sau la o comedie muzicală. Am început să respir, să trăiesc, abia când am jucat primul meu rol — doar câteva replici, credeţi-mă — într-o piesă de teatru. Iar în afara teatrului, se punea mereu problema bârfelor, a jignirilor, a facturilor… Luminile! Numele tău, scris cu beculeţe — după corvoada fizică, ăsta era *summum bonum*: o coroană de beculeţe. Beneficiile marginale sunt mai puţin mulţumitoare — distincţiile, de exemplu —, pentru că sunt floare la ureche, după ce ţi-ai dat sufletul pe scenă. Te dai bine pe lângă câteva *personaje importante*, dai o reprezentaţie sau două gratis, îţi schimbi puţin ritmul, gândirea… şi gata! După aia, lumea încearcă să se dea bine pe lângă tine. Până când ajungi la… să-i spunem „vârsta dezgustului”, când simţi că se petrece ceva în metabolismul tău şi că nici ceilalţi nu se mai uită la fel la tine, şi vrei să renunţi la toată tărăşenia — la teatru, cu toate iluziile lui şi infatuarea ta, ca să nu-i spunem „falsitate”.

Lui Mary de Santis i-ar fi plăcut să creadă că nu vorbeşte serios, dar îşi dădu seama că e cât se poate de sincer. Nu putea suporta să fie martoră la cea de-a doua moarte a singurului bărbat pe care îl iubise vreodată. De data aceasta, nu putea să-l aline nici măcar cu o seringă. Rămase încremenită, uitându-se la glezna lui Sir Basil.

— Să respingi, zise el, înainte să fii respins.

Era îngrozit de ceea ce tocmai îi ieşise pe gură. Deşi nu îl auzise decât o infirmieră flegmatică, era ca şi cum ar fi vorbit într-o cabină plină de actori profesionişti: parcă se vedea acolo, copleşit de mirosul vopselelor pentru machiaj şi de izul sumbru al superstiţiilor. Pentru o clipă, se întrebă dacă nu cumva ar trebui să trateze cu mai multă suspiciune ochii neatenţi — deşi, probabil, nevinovaţi — ai publicului său actual.

— Parcă rămăsese că te scot la un prânz, nu? zise el, plesnind-o peste genunchi şi sperând ca gestul să fie luat drept un semn de *joie de vivre*, şi nu de brutalitate.

Sora de Santis icni, sări în sus şi îşi scăpă geanta marinărească, dar şi-o recuperă repede, ca să nu îi dea ocazia să i-o ridice el înainte.

— Ah, da, o să fie distractiv!

Parcă asta spuneau doamnele invitate la dineuri. Pomi alături de Sir Basil, răscolind pietrişul cu picioarele, şi chiar se şi izbiră unul de celălalt la un moment dat, pe sub platanii neîngrijiţi.

— Păsările astea din ipsos sunt *înfiorătoarei* îşi auzi ea vocea de dineu, urmată de chicotul de infirmieră: cel al unei fete tinere, venite de curând din Kempsey sau Coonamble.

— Execrabile!

Sir Basil îşi ascunse lipsa de entuziasm cu ajutorul unei pronunţii de efect.

Uitându-se în sus, o zări pe femeia cu şnur rezemându-se de tocul ferestrei. Lumina scânteia pe bigudiurile ei multicolore. Femeia avea un aer mulţumit, de parcă tocmai i se dovedise că are dreptate în nu ştiu ce privinţă.

Poate din cauză că fuseseră nesăbuiţi şi dezvăluiseră prea mult despre sine, Mary de Santis şi Basil Hunter petrecură în linişte cea mai mare parte a călătoriei pe care o făcură cu o maşină închiriată, pe malul oceanului. Infirmiera se aşteptase la ceva mai dinamic, mai spectaculos, care să amplifice legenda unui actor strălucit. Apoi, alungându-şi instinctiv toate pretenţiile, observă că este „o zi minunată”; şi se întristă, fiindcă glorifica un luciu de carte poştală, trecând sub tăcere splendori mai subtile, pe care le trăise sub o altă lumină.

Orice subtilitate care ar fi putut să se insinueze în călătoria lor era absorbită de strălucirea orbitoare a soarelui care se răspândea pe zidurile de cărămidă, iar când sosiră, lucrurile care ar fi trebuit să rămână nişte forme primitive, nişte scoarţe neatinse decât de timp şi de vreme, erau acoperite cu sloganuri colorate şi cu afişe râcâite. Cel puţin marea era neprihănită, dar numai ca o întindere de apă, sau ca fundal maiestuos pentru pilonii unui debarcader vechi; peste nisipul şi grohotişul ce ţineau loc de plajă, fluxul adusese mai devreme scoici şi bălţi de ulei.

Basil Hunter îşi pofti invitata să ocupe o masă, cât timp cumpăra el o sticlă de vin de la barul de după colţ. Aşa că ea se aşeză la una dintre mesele de pe trotuarul din faţa micuţului restaurant. „Poate că eu sunt de vină pentru monotonia şi urâţenia peisajului”, încercă ea să se convingă; poate că i se urcase la cap băutura cu care nu era obişnuită, şi îi înceţoşa vederea; cu siguranţă îi întuneca gândurile. Deşi nu putea fi trasă la răspundere pentru gunoiul de pe plajă, putea fi învinovăţită pentru faptul că aproape uitase de intenţia ei de a-i lua partea doamnei Hunter. Se însufleţi. Avea să vorbească, desigur; doar că nu se arătase încă momentul oportun.

Basil se întoarse cu o sticlă verde. Era aburită şi părea să conţină un vin deosebit, cel puţin prin comparaţie cu amintirile ei despre damigenele din coşurile de nuiele ale tatii, pe care le cumpăra de la un compatriot de-ai lui şi care lăsau pete vineţii pe feţele de masă de sub spalierele din grădina din Marrickville.

— Am îndrăznit să aleg unul sec, din moment ce am început ziua cu lucruri seci.

Nu era convins că vocea lui reuşise să ascundă tristeţea cangrenoasă care îi sabota falsul entuziasm: vinul cumpărat de pe raftul unei bodegi ordinare nu putea fi decât urină de pisică; şi, în sinea lui, încerca să descopere motivul misterios pentru care o invitase pe infirmieră în oraş.

Dar surorii de Santis părea să îi placă totul. După ce chelnerul destupă sticla, iar ea îşi muie buzele de vinul îndoielnic, şi le arcui într-un zâmbet şi se uită la Sir Basil.

— Delicios, nu-i aşa?

Cuvântul în sine îl făcu să se înfioare; habar nu avea cum o să se adapteze la calmul ei afabil.

— De ce nu vă daţi jos pălăria? Se trezi el spunând, iar apoi, sesizând o oarecare brutalitate în ceea ce fusese mai mult un ordin decât o sugestie, se hotărî să îndulcească lucrurile. Iată-ne în mult lăudatul aer liber, fără formalităţi, fără griji…

Scaunul lui scrâşni pe ciment.

— Ca să vă văd şi eu mai bine, ce ziceţi?

Luată prin surprindere, sora de Santis se uită repede înjur: nicio altă persoană de pe terasă nu avea pălărie; dar discordanţa ei şi îndrăzneala lui nu puteau fi singurele motive ale ruşinii şi vinovăţiei pe care le simţea. Ea era, probabil, una dintre persoanele acelea servile, care se tem întotdeauna că nu şi-au manifestat îndeajuns recunoştinţa.

Indiferent ce ar fi fost, infirmiera îşi recăpătă echilibrul moral şi îşi scoase pălăria hidoasă cu ceea ce ar fi putut trece drept sfială, dacă sora de Santis nu şi-ar fi scuturat imediat capul, dezvăluindu-şi gâtul arcuit; un gest inconştient şi prea nobil ca să denote supunere, se gândi el. Din nou se întrebă de ce iau masa împreună, lângă plaja aceea plină de gunoaie.

— E mai bine. Aveaţi dreptate, zise ea, stăpânindu-şi vocea şi strunind-o pe arpegii mai suave. Mă simt mai liberă.

Sora de Santis zâmbi cu o inocenţă ce ameninţa să scoată la iveală slăbiciuni pe care Sir Basil crezuse că le îngropase adânc, în străfundurile fiinţei sale.

Cât despre Mary de Santis, îşi recâştigă încrederea în ţelul ei, nu datorită companiei acestui bărbat amabil, dar uneori tulburător, ci datorită bucuriei unei vieţi pe care încă o avea înainte, după cum îi confirmau soarele care tocmai se strecura printre nori, nava cu aburi care se apropia, semnalizând, de debarcader şi şalupa plină de copii, care îşi muiau mâinile în undele străvezii ale apei.

Între timp, Basil se cufundase în amintiri şi se gândea cu uimire la senzualitatea pe care şi-o satisfăcuse cu atâta uşurinţă în urmă cu un ştiu câte nopţi, la „dragostea” lui pentru Primavera, şi îşi aminti până şi de fantezia de a se căsători cu o infirmieră tânără şi voinică. În schimb, nu şi-ar fi permis cu niciun chip să aibă astfel de fantezii cu sora de Santis: o privea ca pe statuia unei zeiţe, de care nu se cuvine nici măcar să te atingi.

Chelnerul aduse comanda: o mâncare de scoici cam dezgustătoare, pentru sora de Santis, şi un homar la grătar, pentru Sir Basil Hunter.

Sir Basil oftă.

— Se pare că eu sunt mai lacom.

Dar sora de Santis părea mulţumită.

Una dintre femeile de la masa învecinată îi făcu semn celeilalte cu cotul.

Infirmiera îşi coborî privirea în poală; sau poate se uita la furculiţă; apoi roşi, dându-şi seama că tocmai ia prânzul cu un actor cunoscut.

— Spuneţi-mi, zise ea, ridicându-şi tonul, ca să fie la înălţimea ocaziei, care este rolul dumneavoastră preferat, Sir Basil?

— O, Doamne, *rolul* meu preferat?

Sora de Santis îşi dădu seama că, de fapt, zisese „roul” în loc de „rolul”, dar nu voise decât să facă puţină conversaţie cu Sir Basil Hunter. Doamnele cu păr albastru de la masa alăturată îşi frecară inelele şi râseră. Toată lumea râdea. Un grup de şase sau şapte oameni de afaceri plecă de la cârciuma din colţ şi pomi spre masa care îl aştepta. Bărbaţii râdeau. Le curgea sudoarea pe faţă. Cu ochii sticloşi, cu dinţii dezgoliţi, oamenii de afaceri căutau din priviri ceva care să le stârnească interesul sau apetitul.

Sir Basil Hunter oftă adânc şi începu să se lupte cu homarul. Ce să-i spună femeii? Se dezlănţuise în rolul lui Homer [71], dar în ziua aceea parcă nu îi mai venea nimănui să creadă asta.

— Trebuie să fie un rol — sau o piesă — care vă provoacă o plăcere deosebită când vă aduceţi aminte.

Sora de Santis era stârnitoare, dar nu într-un mod supărător.

Naiba să le ia de infirmiere!

Făcând abstracţie de tot ce era în jurul ei şi întrebându-se cum ar putea să îi trezească interesul pacientului său, infirmiera se uită la dinţii unuia dintre oamenii de afaceri, iar el închise repede gura, de parcă înghiţise o stridie stricată.

— Cred că Lear, încercă Sir Basil un răspuns.

Naiba ştie de ce: nu Lear îl adusese acolo unde era.

— Ah, da, *Learl*

Sunase călduros şi senin: de parcă Lear era un văr pe care nu îl mai văzuse de ani de zile, dar pentru care avea o slăbiciune deosebită.

— Dar nu l-am văzut niciodată.

Vorbise prea tare şi scuipase prea agresiv cuvintele pentru registrul ei de contralto, dar trebuia să acopere râsetele şi zgomotul general.

Stând încă în jurul mesei rezervate, oamenii de afaceri nu prea reuşeau să se aranjeze. Păreau să fie toţi beţi.

Femeile cu părul albastru păreau să se fi angajat într-o discuţie secretă, de femei aflate la menopauză.

— Stai liniştită, draga mea. Îţi spun eu, o să treacă într-un an sau doi. O să-şi revină el. Probabil că şi el trece prin acelaşi lucru. Aşa fac bărbaţii, ştii şi tu asta.

Femeile la menopauză nu mai aveau ochi decât pentru necazul lor.

— Dar sigur aţi citit-o, nu-i aşa? *Regele Learl* strigă Sir Basil.

— Da, răspunse ea, la fel de răstit, după care se corectă: Nu. N-am reuşit s-o termin. Nu reuşeam să înţeleg prea mult din ea.

Era foarte sinceră, biata de ea. El era cel nesincer. Şi un Lear destul de prost.

Deodată, se auzi un scârţâit scurt, urmat de o bubuitură. Aşezându-se, unul dintre oamenii de afaceri se prăbuşise cu tot cu scaunul şubred. Tovarăşii lui izbucniră într-un râs strident, încă îmbrăţişată de un schelet din lemn curbat, victima stătea împrăştiată pe asfalt: un cap sec, mare şi vineţiu, care tremura de râs şi vărsa lacrimi.

Sora de Santis se auzi izbucnind în râs, în timp ce se uita cu coada ochiului la doamnele cu păr albastru, parcă cerându-le permisiunea. Era prea târziu. Exemplul ei le făcu şi pe ele să zâmbească: buzele lor crăpate se întindeau, reţinute, peste dinţi, pe când se uitau către marea solemnă, în care pluteau oasele peştilor pe care tocmai îi devoraseră. Una dintre doamne îşi masa un cercel cu perlă.

Sora de Santis fu îngrozită de reacţia ei atât de necaracteristică. Dar râse. Era din cauza vinului. Situaţia nu era chiar atât de amuzantă. Dar era amuzantă. Se întrebă într-o doară dacă nu cumva ar trebui să-i fie milă de bărbatul vineţiu care se zbătea şi încerca să se târască pe trotuar. Cineva avea să-l ridice, până la urmă. Aşa că ea râse mai departe. Apoi, afundându-şi buzele în pahar, trase o duşcă sănătoasă şi aproape că se înecă. Vinul încă era rece, dar avea un gust mai searbăd decât înainte. Continuă să râdă, nu pentru că ar mai fi fost ceva amuzant, ci pentru că zâmbetele şi chicotele o ajutau să se liniştească. Era epuizată.

Fu cutremurată de lucrurile care zăceau în sinea ei, neştiute.

— Vă cer scuze. Dar *a fost* amuzant, îi spuse ea, vinovată, gazdei sale, deşi poate că nu fusese câtuşi de puţin amuzant.

— Da, bănuiesc că a fost amuzant, răspunse Sir Basil; se stropise cu nişte sos pe coapsă.

Lucrurile nu decurseseră cum s-ar fi aşteptat sora de Santis. Chinuită de frământări, infirmiera îşi dădu pe gât vinul.

— Povestiţi-mi, vă rog, despre piesă, suspină ea. Despre *Regele Lear*.

De parcă măsuţa lor fragilă le-ar fi permis să se ridice la înălţimea acestei sarcini: homarul lui zăcea eviscerat pe farfurie, iar rămăşiţele scoicilor din farfuria ei îi aduceau aminte lui Sir Basil de cel mai neplăcut moment pe care îl avusese când traversase Canalul.

Ei bine, Sir Basil terminase de mâncat; băuse ultimele picături de vin, cu drojdie cu tot (din păcate, se pricepea la asta — cel puţin în ziua aceea, în timp ce infirmiera, beată sau trează, putea fi iertată, pentru că era o inocentă).

— Lear, reuşi el să rostească, printre bucăţelele de homar care îi

rămăseseră între dinţi. Nimeni n-a reuşit vreodată să-l interpreteze cu adevărat pe Lear, nici nu cred că poate fi jucat cum trebuie de un actor, ci numai de un om diform, autentic, ca un copac bătut de vânt, dar făcut din came. (Se uită să vadă dacă îndrăznise prea mult, dar nu întâlni decât scoicile cărnoase ale unor pleoape.) Aşa că probabil că nimeni n-o să poată să-l joace vreodată. (Sir Basil înfipse furculiţa în carapacea homarului.) Poate că Blake ar fi putut s-o facă. Sau Swift. (Asta nu însemna că nu ai mai fi încercat şi tu o dată.)

Încercă să îşi dea seama cât de mult înţelesese infirmiera din ce spusese el şi o văzu legănându-se uşurel pe scaun.

— Înţeleg, zise ea solemn, aspru.

Niciodată nu păruse mai opacă decât în clipa aceea: o scoică gigantică şi crudă.

Deodată, îşi ieşi din sărite: nu din cauza acelei femei planturoase; nici măcar în cele mai urâte momente ale ei nu-l enerva, când vorbea afectat, ca să fie în ton cu ocazia aceea deosebită, sau când chicotea ori râdea în hohote, doar pentru că se răsturnase un om de afaceri pe asfalt; nu, ceea ce îl înfuria erau momentele *lui* cele mai proaste, sau cele pe care le văzuse ea. Bine măcar că nu le văzuse pe toate. Ar fi trebuit să fie ori extrem de inocentă, ori de-a dreptul nebună ca să îl suspecteze că ar vrea să comită, cu discreţie, o crimă.

Dar neliniştea lui creştea, în timp ce ea stătea în faţa lui, adâncită în gânduri. Poate că se pregătea să îi aducă nişte acuzaţii.

De fapt, sora de Santis se acuza pe sine, pentru propria decădere, care începuse odată cu sosirea fiului doamnei Hunter. Nici nu s-ar fi crezut în stare să îşi dea frâu liber dorinţei carnale dacă nu ar fi găsit, drept dovadă, hainele rupte şi zgârieturile de pe propriul trup; existau şi momente în care sânii ei, cu sfârcurile întărite, se îndreptau în sus, către chip, iar orice dorinţă pentru acel bărbat dispărea. I-ar fi plăcut să simtă milă pentru el, pentru că mila este o formă a dragostei pure. Dar, între Basil şi adâncul sufletului ei, plutea chipul bietului ei tată. Pe care ea îşi dorea să-l fi iubit, cu o dragoste confuză, în timpul vieţii lui şi pe care abia recent îl descoperise în linia maxilarului lui Basil Hunter, în vinişoarele de pe tâmplele lui, în oasele unei glezne delicate. Toată vocaţia ei altruistă ar fi fost compromisă dacă îi oferea acelui om mila ei, crescută dintr-o voluptate descompusă. Iar acolo, în mizeria şi apatia de pe terasa pe jumătate pustie, îşi dădu seama că nu va găsi niciodată puterea sau ocazia potrivită să îşi exprime adevăratele ei convingeri şi să pledeze pentru o persoană care se întâmpla să fie Elizabeth Hunter.

Sir Basil se întoarse, în parte pentru a evita privirea infirmierei, dar şi pentru a-şi scoate cu unghia, dintre dinţi, rămăşiţele de homar care îl deranjau cel mai tare. Îl apăsa prea tare mizeria la care fusese redus decorul din jurul lor: mese în dezordine, şervete mototolite, pahare cu

urme de ruj, schelete şi solzi de peşte. Doar grupul de oameni de afaceri, care se potoliseră şi trecuseră la chestiunile profesionale pe care încă le aveau de rezolvat, continuau să se îndoape cu mâncare şi băutură. Sudoarea, care se aduna în picături enorme pe tâmplele lui Sir Basil, era pe punctul de a cădea; dacă ar fi căzut, se temea că sora de Santis ar Flobservat-o ricoşând de asfalt.

Aşa că se urni, se întoarse spre ea şi, fără să ia în seamă tăcerea publicului, începu să declame:

— Iată, vedeţi? Aici trebuie să ne concentrăm atenţia: asupra tuturor lucrurilor ăstora care ne-au fost date pentru ca noi să ne mândrim cu ele şi să le preţuim.

În acelaşi timp, făcu un gest larg cu mănuşa lui încărcată cu bijuterii şi îşi întinse mâneca grea, cu manşetă îmblănită, cuprinzând cerul şi marea, turnurile şi domurile, evocate toate pentru regina lui îmbrobodită.

Dar deja nu mai avea puterea necesară să o impresioneze. (Ştia dinainte că interpretarea lui este afectată temporar de epuizarea fizică, de indigestie, de încordarea mentală sau, mai simplu, de faptul că îşi umezise prea mult coardele vocale.) Se auzea singur cum îşi suge cuvintele printre măsele, deşi lui i-ar fi plăcut să creadă că pleoscăitul vine de la unul dintre oamenii de afaceri din spatele lui, care se lupta cu un cleşte de homar. De altfel, soarele se ascunsese deja după nişte nori murdari. Şi, odată ce viziunea se retrage din tine, nu rămân decât apa care spală malul şi nisipul încărcat cu gunoaie, concurând între ele pentru mocirla la care este redus spiritul uman: o legănare nesfârşită de dopuri de plută, care şi-au servit scopul, şi spumă şi prezervative şi fructe putrezite şi conserve ruginite şi excremente.

— Da, nu-i aşa că e splendid? murmură sora de Santis, citând din memorie.

Dar îi distrăgea atenţia damigeana care plutea în apropiere, într-un coş din răchită, înclinată de parcă ar fi fost beată. Şi o preocupau petele vineţii din jurul gurii lui, asta o afecta mai mult decât orice altceva.

Deodată, Sir Basil începu să tragă de faţa de masă şi să zbiere, destul de isteric pentru un bărbat:

— Ce-i aia? Chestia aia scârboasă, aia neagră!

Sora de Santis se întoarse şi văzu şi ea ce îl scandalizase pe Sir Basil: ceva negru, îmbibat cu apă, umflat şi dezgustător, se legăna de parcă ar fi fost în viaţă, cam ca burdufurile pentru apă pe care ţi le arătase colonelul Askew la brâul arabilor pe când treceaţi cu vasul prin Canal.

Burduful adus de ape se rostogoli încet pe nisip, chiar în faţa mesei lor. Era cadavrul unui câine, un labrador murdar. O duhoare îngrozitoare acoperea cu totul mirosul de sare şi de alge.

Sir Basil părea să o ia drept o ofensă personală.

— Asta-i culmea mizeriei! Ce barbarie! Dar la ce să ne aşteptăm? strigă el, iar infirmierei i se păru că seamănă cu un papagal bătrân, cu limba tare şi albastră, scoasă afară. Ce…

O, nu, parcă o vedea pe mama lui în timpul unei crize, pe punctul de a arunca o insultă letală sau un blestem.

Spre deosebire de Sir Basil, sora de Santis nu fu atât de şocată să vadă câinele înecat; era mai pasivă, desigur, şi nu prea ştia cum să se exprime; în plus, îşi petrecuse cea mai mare parte din viaţă implicându-se personal, dar obiectiv, în aspectele fizice ale morţii. Şi totuşi, începu să o cuprindă o nelinişte greu de descris, aşa că îşi duse batista la gură, încercând să o astupe. Însă nu putea face nimic împotriva mirosului: împuţiciunea trecea şi prin batistă, şi probabil că avea să-i bântuie nările şi să se agaţe de hainele ei pentru totdeauna; sau poate că avea să i se întipărească în minte imaginea orbitelor gelatinoase ale câinelui, unde fuseseră cândva ochii lui: se uitau la ea atât de atent, încât chipul câinelui părea viu.

Sir Basil se ridică, de parc-ar fi vrut să se ducă după chelner şi să îi ceară nota de plată, dar chelnerul se apropia deja de ei, cu o farfuriuţă în mână şi un bilet pe care era trecută consumaţia. Sir Basil îl ocoli şi, mergând drept, atât cât îi permitea condiţia de somnambul, dispăru undeva în spatele restaurantului.

Abia atunci observă sora de Santis sârma care devorase gâtul câinelui.

După ce aşeză farfuria pe masă, chelnerul rânji şi spuse:

— Niciodată nu ştii la ce să te aştepţi! Luna trecută au pescuit o femeie din ocean. Am tot căutat căzu' în ziar, da' n-a apărut nimic încă. Parcă te interesează mai mult, dacă ai participat şi tu, într-un fel.

Sora de Santis parcă se uita de o viaţă întreagă la câinele sugrumat, când apăru un bărbat îmbrăcat într-un jerseu spălăcit şi pantaloni decoloraţi, suflecaţi până peste genunchi; apucă animalul de coadă şi târî cadavrul mai departe, pe plajă.

— Bravo ţie, Joey! strigă chelnerul. Te faci gropar, nu?

Îl urmări cu privirea o vreme, biciuind aerul cu un şervet pătat.

Doi băieţei alergau în urma lui, ţipând, târându-şi picioarele prin nisip şi aruncând cu pietricele în hoit. Unul dintre ei se aprinse şi lovi câinele cu piciorul gol, dar lovitura îl făcu să cadă pe spate.

Oamenii de afaceri aplaudau, dar poate că nici ei nu ştiau de ce: erau prea sătui, faţa le era plină de broboane de sudoare şi de unt topit. Unuia dintre ei i se părea că, de la aerul de mare, insigna lui din armată îşi cam pierduse luciul: ridicase o mânecă până la butonieră şi freca obiectul din alamă cu o grijă exagerată, dar complet dezinteresată.

Basil se întoarse. Pe chip îi apăruse o încordare care alungase

umbrele de la tâmple; părul îi era ondulat, oţelit, din nou perfect; hainele îi dădeau din nou înfăţişarea mondenă a unui bărbat lipsit de griji, care le dă interviuri jurnaliştilor.

Bătu din palme, uitându-se la ea într-un mod bizar, deşi poate că nu voia decât să fie convingător.

— Trebuie să plecăm! anunţă el. A, da, nota de plată!

Se trânti pe scaun (niciunul dintre scaunele de pe terasă nu părea foarte zdravăn) şi îşi scoase portofelul din buzunar. Ea observă de la distanţă că era un obiect frumos, din piele de crocodil, cu monogramă pe el, şi doldora de bani.

Basil scoase şovăielnic bancnotele, apoi ezită, mormăind şi căutându-se prin buzunare.

— Ce e? întrebă ea, aplecându-se peste masă.

— Bacşişul. Niciodată nu ştiu cât ar trebui să las.

— Exact aşa era şi colonelul Askew, îl consolă sora de Santis. Nici el nu ştia niciodată cât să lase.

Basil scoase un pumn de monede, din care infirmiera alese suma potrivită, cu grijă şi bunăvoinţă.

— E mult mai uşor cu dolarii, îi aminti sora de Santis.

— Da. Trebuie să recunosc că e mai uşor cu dolarii.

Poate că de asta avusese el nevoie de fapt: să fie îngrijit de o astfel de făptură competentă, dar lipsită de personalitate.

Pe drumul de întoarcere, amândoi păreau să fi căpătat forţe proaspete.

Până când sora de Santis îşi aduse aminte de ceva şi se uită la ceasul ei practic, bărbătesc, după care murmură:

— Ce târziu e! Cel puţin pentru mine.

În mod neaşteptat pentru cineva atât de calm, începu să se foiască.

— Ar trebui să mă odihnesc. Pacienta mea…

Basil Hunter îşi dădu seama că sora de Santis se pregătea să treacă la un alt rol; infirmiera îi câştigase deja mila.

Încercă să o consoleze, invocându-şi experienţa de viaţă:

— Da, ştiu. Ne agăţăm de principiile noastre, ne dăm peste cap să ajungem cu două ore înainte de ridicarea cortinei, ne străduim să intrăm în atmosferă, ne umplem nările cu mirosul fardurilor. Dar uneori se întâmplă să întârzii din cauză că ai rămas mai mult într-un loc, unde te simţeai bine. Ajungi în ultimul moment, îţi treci de câteva ori pensula peste obraji, intri pe scenă şi… prinzi aripi, mai frumos ca niciodată.

Nu îşi dădea seama dacă infirmiera pricepe: probabil că era prea adâncită în gândurile ei; iar el conducea: nicio activitate mecanică nu îi venea în mod natural.

Intrară într-un ambuteiaj între Santa Monica şi Key West. Infirmiera începu să se legene, să tremure, să geamă. Pentru că tot stăteau pe loc,

Sir Basil se uită la ea.

Probabil că privirea lui o trezi la realitate.

— Nu mă pot abţine! izbucni ea. *A fost* foarte amuzant, nu-i aşa?

— Ce?

Simţea din nou duhoarea şi vedea sârma răsucită în jurul gâtului: probabil că numai el o văzuse.

— Bărbatul ăla care a căzut cu tot cu scaun! (Se legăna lângă el, în maşina care stătea pe loc.) Mi s-a părut atât de caraghios!

Îi răsuna în minte: „caraghioşi, caraghioşi”: aşa vorbea Lily Lake, camerista de la Brown’s Hotel, căreia continuase să îi trimită cărţi poştale mulţi ani după ce ea încetase să îi mai răspundă; rămăseseră atât de puţini oameni cărora să le scrii…

Basil Hunter fu uşurat când se urniră din nou; nu mai era obligat să se uite la sora de Santis sau să o asculte. Era numai vina lui: probabil că o îmbătase cam tare.

Când ajunseră la blocul în care locuia ea, chipul infirmierei îşi recăpătase expresia caracteristică, rafinată, deşi buzele îi păreau strâmbe, iar pleoapele, încreţite: părea că suferă de vreo durere fizică.

— Sper să n-o dezamăgesc niciodată pe mama dumneavoastră — în niciun fel.

Trebuia ea neapărat să forţeze nota.

— Cum aţi putea s-o dezamăgiţi?

— Ei, nu ştiu… *întârziind*, îi trecu deodată prin cap.

Deja se aplecase, şi aproape ieşise din maşina micuţă. Ar fi vrut să întindă mâna şi să o atingă; dar nu voia să rişte să provoace şi alte pagube.

Cât despre sora de Santis, făcu un efort supraomenesc şi ieşi cu totul din maşină. Aproape că ajunsese din nou la impresionanta ei înălţime, când deodată se împiedică şi căzu în genunchi. Rămase o clipă îngenuncheată pe trotuar, cu spatele la Sir Basil, tremurând.

Până ocoli el maşina, ea reuşise deja să se ridice în picioare.

— Nu! gâfâi ea. N-are rost. N-am nimic.

Unul dintre genunchi îi ieşise prin dres. Mary de Santis tremura, îngrozită de ceva mai mult decât de propria căzătură, când, de fapt, el era de vină, pentru a doua oară: nu s-ar fi simţit mai vinovat nici dacă şi-ar fi venit în fire şi ar fi descoperit că, fără măcar să vrea, dar împins de o inspiraţie malefică şi aflat sub influenţa unui impuls iraţional, ar fi pângărit-o pe acea călugăriţă palidă.

Detaliile despărţirii lor nu îi erau clare lui Sir Basil; îşi aducea aminte doar că ea pornise clătinându-se printr-un coridor întunecat, îmbâcsit de mirosuri de gaz şi de mâncare, şi începuse să urce pe o scară îngustă, ca să îşi dea cu apă pe faţă, să îşi revină, poate să se roage pentru iertarea păcatelor înainte să se prezinte, ca de obicei, la datorie, în casa din Moreton Drive. Sângele care irizase carnea aceea

neobişnuit de albă îi rămase întipărit pe retină.

Eul lui mecanic conducea mai departe smucit, în maşina lui de tinichea. Pentru că nu se simţea niciodată confortabil într-o maşină, bănuia că stă foarte drept şi cu umerii strânşi. „Te rog desfă-mi ăst bumb. Îţi mulţumesc.” [72] De ce? Doar că, ultima dată când îl jucase pe bătrânul rege, se simţise extrem de nefericit — distrus, ca o epavă umană. Tehnica nu îl putea feri de asta. De această ultimă răsuflare a unui muribund; şi de sărăcia pe care o sugera acel bumb de os. Poate măcar prin asta ai transmis adevărul, dacă prin nimic altceva.

Opt

Deşi se duse la culcare conştient de faptul că tocmai corupsese o făptură inocentă, iar apoi o osândise să îi împărtăşească umilinţa dezgustătoare, se trezi fără nicio urmă de vinovăţie. De fapt, nu numai că nu se simţea vinovat, dar, la adăpostul somnului, scena de la marginea apei, deşi fusese mistuitoare la momentul respectiv, părea să îi fi ascuţit intenţiile, să îi fi oţelit voinţa.

Ar fi vrut să dea un telefon cuiva, oricui, doar ca să îşi audă vocea şi să încerce două, trei înţepături; dar era încă prea devreme. În schimb, trase jaluzelele şi descoperi un răsărit verzuliu, sau atât cât se vedea din el pe deasupra acoperişurilor, printre antenele de televiziune şi crengile platanilor desfrunziţi. Timpul şi lumina, care îşi puneau amprenta asupra urâţeniilor create de mâna omului, îl descurajau, dar îl şi însufleţeau. Tot aşa se simţise — îşi aduse el aminte — şi atunci când fusese pentru prima dată acasă la Mitty Jacka.

În ghearele frustrării, se aşeză la arătarea aceea ce ţinea loc de birou şi începu să înşire cuvinte pe hârtia pusă la dispoziţie de hotel. Jacka ar fi fost mândră să urmărească primele tentative ale omizii aceleia lungi şi palide de a se desfăşura într-o non-piesă:

„SCENA: O cameră. O masă, scaune, un arzător. Prezenţa ACTORILOR ar trebui să facă orice alte piese de mobilier inutile.

PRIMA SOŢIE A ACTORULUI: Nu vezi, dragul meu? Ceea ce trebuie să transmită ea prin simplul gest de a ridica această ceaşcă este umilinţa abjectă la care a adus-o comportamentul soţului ei, dar care poate fi, în acelaşi timp, un fel de *falsă* umilinţă — ceva de care o să scape la un moment dat. Adică gestul n-ar trebui să transmită pur şi simplu disperare, pentru că există posibilitatea unei renaşteri.

ACTORUL (*desfăcându-şi nasturele de la guler*): Ah, mai termină, dragă! E ora două. Dacă nu dormim, mâine, la repetiţii, o să arătăm ca doi viermi de mătase.

PRIMA SOŢIE: Trebuie să-mi dau seama cum să fac. Mereu faci aşa, Basil. Fără excepţie. Dacă altcineva în afară de tine încearcă din răsputeri să devină mai bun, trebuie să-i tai elanul cu obrăzniciile tale.

(PRIMA SOŢIE îşi toarnă jumătate de cană de whisky.) ACTORUL: Ai ajunge mai bună, Shiela, dacă ţi-ai da seama că obstacolul e doar e un cocoloş de hârtie, nu un zid de beton. *(PRIMA SOŢIE se smiorcăie, se îmbufnează şi ia o înghiţitură lacomă din cana pe care o ţine în mână.)*

PRIMA SOŢIE: Eu atâta ştiu, că nimic n-are valoare dacă nu te-ai chinuit să-l obţii.

ACTORUL: Constipaţia în teatru nu te-ajută cu nimic, crede-mă. Poate numai în vreun subsol din Londra, cu vreo şase iubitori de teatru în sală; dar nu şi când porneşti în turneu. (*PRIMA SOŢIE ţine cana de parcă se aşteaptă să îi dezvăluie vreun principiu al vieţii*.)

ACTORUL: Tu-ţi dai seama că bei whisky dintr-o nenorocită de cană? O cană!

PRIMA SOŢIE: Da. O cană. De ce nu? Cana este mult mai *reală* decât un pahar.

ACTORUL (*înşfăcând sticla*): După raţionamentul ăsta, nici cana nu e la fel de reală ca sticla!

(Ia o duşcă sănătoasă, apoi râgâie şi izbucneşte într-un râs zgomotos.)

PRIMA SOŢIE: Pentru numele lui Dumnezeu! O să trezeşti copilul!

ACTORUL: Da, bietul copil nevinovat! O să afle cum vin lucrurile în modul cel mai *real* cu putinţă.

PRIMA SOŢIE (*luând o gură de whisky*): N-ai de ce să te simţi aşa de responsabil. Doar nu e a ta, nu-i aşa?

ACTORUL: Nu te saturi niciodată să-mi aduci aminte.

(PRIMA SOŢIE ia sticla şi îşi mai toarnă din ea, cu generozitate.)

PRIMA SOŢIE (*încălzindu-şi băutura ca o beţivă, lipindu-şi-o de obraz*): O s-o iubesc! Vai, cât o s-o iubesc!

ACTORUL: Nu şi dacă o s-o iubeşti cum iubeşti actoria. Nimeni nu iubeşte numai cu capul.

PRIMA SOŢIE (*cu un chicot de om beat*): Hai, ia mai du-te dracu'! O să-mi iubesc copilul… când o să aflu cum se face. Asta nu mă poate învăţa nimeni — nici tu, nici Len Bottomley. Trebuie să-mi dau seama singură cum s-o fac.

ACTORUL: M-am întrebat adesea, Shiela, ce are Len şi eu nu. PRIMA SOŢIE: Îmi spune că sunt bună. Prin „bună" vrea să spună că sunt „o actriţă profundă" — să nu înţelegi cine ştie ce altceva.

ACTORUL: Ce nu pot să pricep eu cu niciun chip e de ce nu te duci să trăieşti cu Len. De ce nu te măriţi cu el? Eu aş divorţa de tine.

PRIMA SOŢIE: Poate că e un bărbat simpatic, cumsecade şi simplu — şi trebuie să recunosc că îi apreciez foarte mult simplitatea —, dar n-aş putea să trăiesc, darămite să mă mărit cu un actor prost.

(Se îndepărtează, cu cana în mână.)

ACTORUL (*înclinându-şi scaunul*): Nu atât băutura, cât principiile i-au adus declinul.

Scena se întunecă până când camera este cufundată în semiîntuneric. ACTORUL încă este vizibil şi apare, treptat, SILUETA UNEI FEMEI. Ea poartă un chimono negru, brodat cu argintiu şi culoarea ficatului crud.

FEMEIA (Se *apropie şi îi trece o mână prin păr.*): E un început. Dar tot nu spui adevărul decât despre alţii.

ACTORUL: Hai, te rog, dă-mi şi mie o şansă. Sunt abia la început.

FEMEIA: Probabil o să-ţi vină mai uşor după ce săvârşeşti crima. O să curgă totul de la sine.

ACTORUL: O s-o aduc pe scenă pe A Doua Soţie. Nimeni nu ştie mai bine ca Enid să spună adevărul despre alţii. Enid poate face şi napii să sângereze.

FEMEIA: Tu trebuie să săvârşeşti crima.

ACTORUL: Dă-i o şansă unui biet amărât! O s-o sun pe sora mea mai târziu. Acum e prea devreme pentru o prinţesă. FEMEIA: Tu eşti vedeta.

ACTORUL: Nu cred că pot să fac faţă, Mitty.

FEMEIA: Nu e mare lucru. Fără sânge — sau cel puţin n-o să-l vadă nimeni. Nu-i nevoie decât de câteva cuvinte, spuse cu blândeţe. Haide, Sir Basil Hunter!

ACTORUL: Trebuie să-mi învăţ replicile mai întâi. Trebuie să le repet.

FEMEIA: O să le repete Enid cu tine.

ACTORUL: Da. Enid. (*I se înmânează o mantie splendidă, pe care o foloseşte pentru a se deghiza.*) Şi, cum ai spus şi tu, nu e mare lucru. Câteva cuvinte… (*Pieptul i se umflă.*) Eu am ţinut şi discursuri lungi cât juma de viaţă, ba vreo două săptămâni i-am făcut concurenţă chiar lui Lady Enid Aiureală.

SCENA: Un budoar înţesat cu prea multe bibelouri rare şi caraghioase. Un birou la care stă şi scrie A DOUA SOŢIE. E îmbrăcată într-un caftan bogat şi ţeapăn. Are capul ca un ogar cu pedigri.

A DOUA SOŢIE (*fără să se întoarcă*): Basil?

ACTORUL: Speram să nu mă recunoşti.

A DOUA SOŢIE: Ce? (*Scriindde zor.*) Ce e, dragul meu? N-ai venit doar să mă întrerupi, nu-i aşa?

ACTORUL: Ce scrii acolo, Enid?

A DOUA SOŢIE: Îmi scriu memoriile, desigur.

ACTORUL: Mai ai?

A DOUA SOŢIE (*continuând să scrie*): întotdeauna! Nu e viaţa o serie nesfârşită de amintiri? Atâtea călătorii, atâţia prieteni… atâţia soţi!

ACTORUL: Aş vrea să mă asculţi spunând replicile dintr-o piesă nouă, în care trebuie să omor pe cineva, după care mă sinucid.

A DOUA SOŢIE (*scriind*): Poftim? (*Taie ceva de pe hârtie, cu violenţă.*) Sunt sigură c-o să-ţi iasă amândouă foarte bine şi c-o să supravieţuieşti, la fel ca întotdeauna.

ACTORUL: Mai mult ca sigur că nu. Ăsta e un rol pe care nu l-am mai jucat niciodată.

A DOUA SOŢIE *ţaruncând o privire asupra a tot ceea ce a scris, corectând*): Atunci când m-am măritat cu un actor, am crezut că asta o să însemne c-o să mă duc la culcare în fiecare seară cu un alt bărbat. Dar am aflat că joacă întotdeauna acelaşi personaj — pe El însuşi. (*îşi ridică privirea, scrâşnind din dinţi, prin zâmbetul de căţea.*) Şi mai e şi un personaj plictisitor. ACTORUL: Aşa ajungi vedetă. (*Nervii i-o amintesc întotdeauna.*) Dacă le dai prea mult — şi asta-mi propun eu să fac —, s-ar putea să te sfâşie în bucăţi. Pentru că nu se aşteaptă la asta din partea ta.

A DOUA SOŢIE (*căscând*): E timpul să plec într-o călătorie, Basil. Cred c-o să mă duc cu avionul în Sahara, să-mi iau un tuareg. În afară de faptul că umblă cu faţa acoperită, tuaregii nici nu vorbesc. Orgoliul lor se manifestă mai ales fizic. (*Se întinde, iar veşmântul pe care îl poartă se desface. Nu rămâne decât cu coada ei lungă de ogar, cu sănii sfrijiţi şi coapsele uscăţive, de fiinţă umană.*)

Scena se întunecă, până când camera rămâne în semiîntuneric. Se vede SILUETA UNEI FEMEI într-un chimono din mătase neagră.

FEMEIA (*către ACTOR*): E mai bine, dar tu eşti cel care trebuie să-şi dea hainele jos. (*Retrăgându-se.*) Probabil c-o să-ţi vină mai uşor după… după crimă.

ACTORUL (*mecanic*): Da”.

Cât timp stătuse la birou şi mâzgălise pe hârtie, lumina zorilor se instalase atât de clar în dormitorul hotelului, încât îşi spuse cu toată convingerea că venise ziua în care trebuia să se ducă la casa de pe Moreton Drive; era atât în interesul lui, cât şi al lui Dorothy să îi prezinte mamei planurile pe care le făcuseră pentru viitorul ei. Drept urmare a acestei decizii, chipul parcă îi întinerise, sau aşa i se părea lui; unghiile îi erau tăiate foarte îngrijit, iar pielea de pe vârfurile degetelor era mai clar definită decât de obicei.

Avea să o sune pe Dorothy după ce îşi va fi băut cafeaua şi se va fi bărbierit. Nu că ar fi respectat-o prea mult pe sora lui, prinţesa, dar erau anumite convenţii pe care îi era greu să nu le respecte. Dacă printre ele se număra şi ataşamentul fratern, asta nu era decât din cauză că în dimineaţa aceea Sir Basil trebuia să îi facă o propunere de colaborare pe care ea trebuia — dar nu era obligată — să o accepte.

— Cine?!

Înainte să primească răspunsul, îşi ascuţea deja vocea, intrând în defensivă.

— Basil. Fratele tău.

— Ah, oftă ea, după care îşi drese glasul.

Juca prost rolul unei femei nevoite să se trezească mai devreme decât obişnuieşte.

— Ah, *Basill* suspină ea, apoi tuşi. Desigur, ai o voce inconfundabilă. Doar că m-ai luat prin surprindere. Încă nu m-am trezit de-a binelea.

— … Ştiu că e devreme, Dorothy. Dar cred că azi e ziua cea mare, draga mea.

— Ce zi?

În glasul ei se simţea o undă de suspiciune, dacă nu chiar de ostilitate.

— Ziua în care o să-i spunem mamei ce am hotărât în privinţa ei.

— Am hotărât ceva? Ştiu că am vorbit despre asta. Dar n-am luat nicio decizie definitivă, nu-i aşa?

— Ba aproape că da. Pentru mine, cel puţin e hotărât deja.

— S-ar putea s-o omori cu vestea asta.

Dorothy vorbea cu atâta convingere, încât părea că vrea să îl scoată numai pe el vinovat.

— Bătrânii sunt de obicei foarte rezistenţi, se auzi el repetând o lecţie. Dar, în caz că bătrâna asta nu e, te rog să mă însoţeşti. Ca femeie, o să ştii cum să amortizezi lovitura.

Ha, ha!

Dorothy încerca să îl impresioneze, luându-şi timp de gândire ca să cumpănească bine situaţia solemnă în care se aflau. Oftă din nou şi chiar gemu o dată sau de două ori, cu toate că între timp (Sir Basil recunoştea tehnica) îşi bea, de fapt, cafeaua.

— E bună? întrebă el.

— Ce să fie bună?

— Cafeaua.

În tăcerea care urmă, prinţesei i se auzi stomacul chiorăind.

— De fapt, e cea mai oribilă chestie pe care am băut-o vreodată, zise ea într-un sfârşit. Nu că m-aş fi aşteptat la altceva.

Râseră amândoi compătimitor.

— Ştiu cât de tare te afectează neglijarea chestiunilor mărunte, dar importante, draga mea.

Ea părea să se foiască prin pat.

— Mă linguşeşti?

— Normal. N-ai auzit şi tu că poţi să obţii multe prin linguşeală?

Deşi era cât se poate de evident că Dorothy nu auzise asta niciodată: habar nu avea cum să linguşească pe cineva, cu atât mai puţin pe cineva de sex opus.

Prinţesa îi ignoră întrebarea.

— La ce oră vrei să vin? întrebă ea, pe un ton cât se poate de distant, aşa cum păreau să impună circumstanţele; atât de rece, încât actorul fu luat prin surprindere.

— Păi… în dimineaţa asta… din moment ce am căzut de acord.

Dacă ea avea nevoie de o oră exactă, el nu era în stare să i-o ofere deocamdată.

— Să-l târâm şi pe Wyburd cu noi? Ca pe un fel de martor?

— Un martor ostil şi dezaprobator. Nu. Ar fi jenant şi inutil. La ce oră? insistă ea iritată, de parcă putea vreunul dintre ei să fie punctual.

— Păi… către sfârşitul dimineţii… pe Moreton Drive, ezită el.

— La unsprezece, să zicem.

— Dacă poţi tu să ajungi…

— Ajung. Ca s-o prindem pe infirmiera de dimineaţă. E cea mai prostuţă dintre toate… şi ai prins-o în mreje, Basil, din câte am înţeles.

— Sora Badgery? Se enervă el brusc.

— Cum o chema-o. Găinuşa aia slăbănoagă. N-ar fi prea inspirat să ne întâlnim cu cea tânără. Ne dispreţuieşte din raţiuni de clasă, deşi probabil că speră să primească ceva de la mămica; iar ţie, Basil, ţi-ar fi foarte uşor să te faci de râs cu o fată atât de drăguţă şi, fără îndoială, ambiţioasă.

— Mie tot timpul mi-e uşor, fie noapte, fie zi, spuse el. Lasă totul în seama mea.

Dorothy râse.

— Aşa şi am de gând. La urma urmei, asta şi vrei, nu?

Sir Basil nu era sigur. Nu, nu asta îşi dorea; ar fi vrut ca Dorothy să fie cea care să ţină pumnalul.

Madame de Lascabanes se îmbrăcase pentru ceea ce părea a fi, de după ferestrele închise ale dormitorului de la club, o zi senină: apa din port se unduia uşor, pagini de ziar se zbăteau prin jgheaburi, umflate de vânt, tencuiala de pe clădirile noi şi culorile în care era vopsit un vas amărât erau la fel de lucioase pe cât le lăudau fabricanţii prin reclame. Prinţesa îşi pusese unul dintre costumele acelea mereu la modă, create special pentru a-i reduce la tăcere pe cei care criticau o siluetă austeră, scoţând în evidenţă oasele şi formele pătrăţoase. Îndrăzneala ei — cel puţin în domeniul vestimentaţiei — se dovedise o investiţie profitabilă. Iar în dimineaţa aceea, buzele ei subţiri arătau perfect: nu era nevoie să îşi accentueze ochii ca mijloc defensiv; experienţa îşi pusese amprenta pe chipul ei, alungând urâţenia — cel puţin temporar. Da, era încântată că nu făcuse niciun compromis, iar în onoarea acestui fapt renunţă la bijuterii, chiar şi la cele semipreţioase. De ce să se simtă dezgolită, când realitatea avea să fie nu numai arma, ci şi scutul ei?

Când mergea pe coridor, îşi auzi oasele trosnind o dată sau de două ori şi îşi aminti de plimbările matinale, la galop, făcute cu primul ei cal (spre deosebire de poneii cu burta ca un butoi), care sărea peste râu dintr-un singur salt impresionant şi de abia se lăsa strunit când ea, cocoşată şi gemând, reuşea să îl oprească la poalele unui deal. Pe coridorul clubului, respiraţia lui Dorothy deveni mai precipitată; nările i se îngustară; o uimi pe o cameristă, zâmbindu-i senin, apoi nechezând de-a dreptul către ea. Dându-şi seama imediat că mersese prea departe, prinţesa tăcu şi redeveni serioasă. În taxi, stătu pe bancheta din spate, uitându-se cu o plăcere reţinută la gleznele sale încrucişate.

Ajunsă la Moreton Drive, avu un puseu de nelinişte. Dacă de-a lungul cheiurilor şi pe autostradă bătuse un vânt aprig, aici numai o briză sau o adiere anemică deranja crenguţele şi ghemotoacele de frunze ale arbuştilor indigeni. Copleşită de ceea ce ar fi trebuit să fie o surpriză plăcută, prinţesa aproape că îi dădu şoferului un bacşiş de douăzeci de cenţi, dar reuşi să evite la timp această greşeală: îi dădu numai zece.

Oare dimineaţa era cea care făcea ca scârţâitul balamalelor de la poartă să pară atât de strident şi totuşi intim, dacă nu chiar melancolic? îşi aducea aminte cum, copilă fiind, pândea scârţâitul porţii şi se întreba dacă, de data aceea, anunţă sosirea persoanei pe care o aştepta de fiecare dată: cea în care frumuseţea se îmbina cu bunătatea. Oare ar fi continuat să pândească scârţâitul porţii dacă ar mai fi locuit în casa lui Elizabeth Hunter?

Ce ciudat că mama se gândise să păstreze, ba chiar să mai şi planteze copaci indigeni în grădina ei: ea însăşi era exotică, până în străfundurile fiinţei ei, unde zăcea ipocrizia. „N-o să fiu fericită decât când o să gust din tot ce se poate gusta, şi n-am de gând să refuz nici măcar ce-i urât pe lumea asta; şi astea sunt experienţe, chiar dacă de un alt fel”. Probabil că mai exista totuşi un strop de sânge australian sub toată acea mască de opinii şi obiceiuri împrumutate dintr-o altă tradiţie. „Dar cum pot să-ţi placă, mamă? Nici nu pot fi numiţi «copaci»! Sunt nişte sperietori de ciori, urâte şi plicticoase. Câh!” Şi totuşi, ţi se rupea inima uneori, când te gândeai la ei, dintr-o altă emisferă. „Nu pot să-ţi explic, Dorothy, dar jur că am făcut o pasiune pentru ei, indiferent dacă mă crezi sau nu. Spune-mi, dacă poţi, de ce sunt femeile sensibile şi încrezătoare atrase de bărbaţi ursuzi şi retraşi? Sau fetele gingaşe, de brute păroase?” „Of, mamă, chiar trebuie să coborâm la nivelul ăsta?” La orice nivel, Elizabeth Hunter te făcea să simţi că moşteniseşi o parte din afectarea ei morală, la care adăugaseşi — dacă era să fii sinceră — un strop de infatuare de la tine.

În clipa aceea, prinţesa înainta cu precauţie pe cărarea care şerpuia

printre copacii controversaţi. Se ţinea cât mai departe de ei. Se ferea şi de lumină. În jurul vasului din teracotă suspendat de o creangă, în care infirmiera de noapte lăsa grăunţe, păsările se adunaseră ciorchine. Lumina nu cădea şi se răsfrângea ca de obicei, ci strălucea şi pulsa ca bătăile din aripi ale porumbeilor.

Îşi deschise geanta şi se uită distrată înăuntru, fără să ştie — îşi dădu ea seama — ce anume se aşteaptă să găsească acolo, închise geanta la loc. Îşi umezi buzele. Trebuia să uite de lumină, de copaci. Sună la uşă şi îşi auzi chemarea autoritară răsunând în nenumăratele încăperi nefolosite ale casei aceleia inutile, dacă nu de-a dreptul imorale. (Prinţesei de Lascabanes îi trecu fugitiv prin cap că, în alte circumstanţe, ar fi fost oripilată de atitudinea pe care se vedea obligată să o adopte.)

Ca şi altă dată, la uşă răspunse infirmiera care se afla în tură.

— O, Doamne! exclamă sora Badgery, făcând câţiva paşi înapoi. Ce surpriză!

— De ce? Ce anume te-a surprins? întrebă prinţesa cu o voce ştearsă.

— Cred că mă aşteptam să fie altcineva.

Sora Badgery râse şi rămase cu gura căscată, într-un mod nedemn pentru văduva unui cultivator de ceai.

— Pe cine aşteptaţi?

— Nu sunt sigură.

Ascunsă în spatele ochelarilor, infirmiera încerca să pară misterioasă.

— În orice caz, nu pe dumneavoastră, prinţesă Dor… mad-*dahml* se bâlbâi ea, începând să se agite. Poate Martorii lui Iehova!

Niciuna dintre ele nu ştia dacă să o ia ca pe o glumă sau ca pe o revelaţie. Cel puţin infirmiera putea pune capăt momentului stânjenitor oferindu-se să o conducă pe musafiră în sus, pe scări.

Dorothy se gândi că e mai prudent să evite să se intereseze de sănătatea mamei sale; în schimb, întrebă cu o răceală calculată:

— Menajera iarăşi s-a dus să-şi repare o lucrare?

— A, nu! răspunse sora Badgery agitată, scuturându-şi cu vehemenţă boneta. Nu se simte bine. Atâta tot. Cu picioarele ei… şi toate celelalte.

Se întoarse spre prinţesă, fără să se oprească din urcat.

— Între noi fie vorba, maddam, multe dintre evreicele astea de pe continent sunt mai mult decât uşor nevrotice.

Infirmiera însăşi dezvălui faptul că avea un tic nervos la unul dintre obraji atunci când se întoarse să fie atentă la trepte, cu o mişcare nu atât de crab, cât de găină de rasă care se apleacă să ciugulească.

— În orice caz, nu mă deranjează să răspund la uşă. Ador oamenii.

— Am auzit că tocmai de-asta aleg unele femei să lucreze la ghişeul

de ziare din gară, observă prinţesa. Dar sunt sigură că, având un astfel de temperament, vă simţiţi singură în casa asta mare şi nefolosită.

Uitându-se în jos la hăul coridorului pe care îl cunoştea prea bine, Dorothy aproape că recunoscu în sinea ei că şi ea se simte singură.

Dar sora Badgery protesta, din spatele bonetei care îi flutura în toate părţile.

— Vai, nu, nu! Doamna Hunter e un om atât de vesel, de *originali* în fiecare zi te face să vezi lucrurile într-o lumină mereu surprinzătoare. Cu toţii o adorăm pe doamna Hunter — mama dumneavoastră.

Dorothy era mai hotărâtă ca oricând să nu se intereseze de sănătatea mamei.

— Trebuie să vină şi fratele meu din clipă în clipă, o avertiză ea pe infirmieră cu un aer jovial.

— Vai, Sir Basil! suspină sora Badgery. Deci, o să fiţi amândoi, adăugă ea inutil şi apoi făcu un comentariu şi mai inutil: Eu am avut trei fraţi. Şi ştiam că pot să contez pe oricare dintre ei pentru sprijin moral.

Cele două femei ajunseseră pe palier, unde se opriră o clipă, să îşi tragă sufletul.

— Deşi vă place să răspundeţi la uşă, îmi pare rău că a trebuit să urcaţi scările astea obositoare, se gândi prinţesa să îi ceară scuze.

— Ei, nu-i nimic. Mă bucur că mai fac mişcare, insistă sora Badgery.

Între gâfâieli şi zâmbete, părea să încerce să îşi umezească dinţii cu buza de jos, în timp ce se gândea la ceva.

— De fapt, pentru unii e destul de greu să urce. Biata doamnă Lippmann suferă cu picioarele. De fapt, nimic n-o supără pe doamna Lippmann ca gândul că s-ar putea să nu mai poată să danseze pentru doamna Hunter.

— Aţi văzut-o dansând? zise prinţesa, cedând ispitei de a întreba despre un obicei de care auzise numai vag.

— Doar doamna Hunter a văzut-o. Cu capul plecat, sora Badgery o conduse pe coridor, aruncând o observaţie peste umăr, poate pentru a-şi enerva şi mai mult musafira: Ni s-a spus că, în zilele ei de glorie, doamna Lippmann a fost o mare artistă. Doamna Lippmann ne-a spus asta.

Stând cu o mână pe clanţă şi cu fruntea aproape lipită de uşă, infirmiera ar fi putut părea răzbunătoare, dacă nu s-ar fi văzut din înfăţişarea ei că epuizarea fizică şi o ocupaţie istovitoare scoseseră toată răutatea din ea.

Mai erau şi alte întrebări care îi dădeau ghes lui Dorothy, dar nu mai avu timp să le dea glas: infirmiera deschisese uşa de la camera mamei, iar tu trebuia să intri. Momentul părea de rău augur, fiindcă sora Badgery se ţinea în continuare de clanţă, şovăind, iar pleoapele care i se zbăteau agitate şi stingerea unui zâmbet palid dădeau de

înţeles că ea, personal, nu avea de gând să ia parte la vreun plan reprobabil pe care îl urzeau alţii. Prinţesa ezită, ca să îi dea o şansă infirmierei să facă ceea ce impunea protocolul. Dar infirmiera nu îi anunţă sosirea; închise uşa, retrăgându-şi silueta neprihănită cu un ultim zâmbet, în semn de scuză.

— Tu eşti, Dorothy? Nu te văd.

— Da, mamă.

Prinţesa de Lascabanes îşi simţi ciorapii strângându-se în jurul pulpelor.

Silueta de pe pat — mama ei — continuă o vreme să plutească pe apele somnului, până când reuşi să se ridice deasupra valului şi fu din nou învăluită în mitul fostei sale frumuseţi.

Rămasă singură, Dorothy tremura deja, de teama unei slăbiciuni sentimentale pe care i-o putea scoate la suprafaţă răscolirea trecutului. Şi la Judecată, tot singură vei sta: nu numai Basil, ci şi toţi ceilalţi păcătoşi vor face în aşa fel încât să întârzie. Deocamdată, singura ta speranţă rămâne indignarea faţă de ceea ce urăşti mai mult: duhoarea de fecale, răsuflarea trecută prin filtrul mucusului, mirosul bolnăvicios de pudră pentru bebeluşi. Astfel întărită, poţi spera să faci faţă acuzării şi să îţi duci la capăt apărarea.

Madame de Lascabanes îşi dădu jos mănuşile şi îşi lăsă geanta pe noptieră, dar aceasta căzu imediat pe podea şi acolo rămase. Prinţesa apucă mâinile pistruiate ale mamei şi întrebă:

— Au grijă de tine, draga mea?

— Cum adică?

— Îţi fac frecţii în mod regulat? Te schimbă suficient de des? Te ţin curată?

— De ce? Miros urât?

— Bineînţeles că nu! Întrebam doar aşa… în general.

— Îşi petrec prea mult timp făcându-mi tot felul de lucruri. Dar pentru asta sunt plătite, nu? Amărâtele de ele!

— Eu n-aş spune că sunt „amărâte” Sunt plătite foarte bine. De fapt, au un salariu ridicol de mare.

— Ce ştii tu despre salarii?

— Doar ce-am mai aflat şi eu.

Trecând peste repulsia pe care i-o stârneau semnele putreziciunii umane, prinţesa se aplecă să sărute obrazul ca de hârtie şi căzu din nou victimă trecutului. „Ah, mami, nu poţi să rămâi cu mine? Nu poţi să dormi în patul meu?” Să doarmă într-o siguranţă binecuvântată. „În rochia asta? Fii rezonabilă, Dorothy, doar ştii că mămica e aşteptată la cină”. Degetele cu buricele roz, rochia mătăsoasă şi albă ca — ce erau alea? „Tuberoze, dragă, cineva a crezut că-mi face un compliment”.

Pentru numele lui Dumnezeu, agaţă-te de prezent.

— Doar ce-am mai aflat şi eu, repetă Dorothy de Lascabanes,

sugerând că ceea ce aflase îi repugnă la fel de mult ca putreziciunea trupului.

Chiar şi aşa, cu toate că era hotărâtă să îşi demonstreze cruzimea, simţi în sinea ei un zvâcnet prea puternic ca să poată fi ignorat, ca şi cum conştiinţa devenise copilul pe care sterilitatea o împiedicase să îl aibă. Buzele ei păreau să se fi umflat şi să fi început să tremure, atunci când le îndepărtă de obrazul mamei. Trebuia să se distanţeze rapid, aşa că se duse la fereastra deschisă şi se uită afară.

— Trebuie să vină şi Basil, din clipă în clipă, zise ea peste umăr, cât de tare putu.

— Bănuiesc că el a aflat mai multe.

— Mă îndoiesc. Basil are darul lui, dar, în afară de asta, cred că e doar un bărbat nesigur şi neajutorat.

— Basil a fost cel afectuos.

— Întotdeauna se poartă cu ostentaţie. Şi, în plus, e un avantaj să fii bărbat, mamă.

Râsul lui Dorothy era atât de sec, încât chiar şi ei i se păru că seamănă cu o şopârlă: probabil una moartă; se simţi din nou vinovată, dar, de data aceasta, nu din cauza bătrânei, ci a oamenilor pe care îi vedea plimbându-se în parcul de dedesubt şi care habar nu aveau peste ce ar putea da, în orice desiş sau chiar în câmp deschis.

— Cum îl chema pe bărbatul ăla, draga mea?

— Care bărbat, mamă?

De parcă instinctul tău nu te pusese în gardă.

— Ştii tu… norvegianul… Când ne-a invitat cineva pe o insulă.

Dorothy nu credea că va putea scoate printre dinţi numele acelui bărbat; dar mama părea să îşi fi pierdut interesul, dacă şi l-o fi recăpătat vreodată. Dintr-o negură de sentimente şi tuberoze, evocase pentru tine acea întindere de pământ sau insulă de ură: cu nisipul ei înţepător, rădăcini de copaci contorsionate şi cai sălbatici care îşi rânjeau dinţii galbeni unii la alţii şi porneau în fugă cu copitele sparte pe plaja lor, invadată de străini.

Dorothy de Lascabanes nu trebuia să îşi reamintească faptul că nu urâse pe nimeni atât de înverşunat cum îşi urâse propria mamă în timpul scurtei lor vizite pe insula Brumby. Trebuia, în schimb, să îşi aducă aminte că trădarea de atunci a lui Elizabeth Hunter nu face decât ca orice plan pe care l-ar putea concepe copiii ei, oricât de crud, să pară uşor de apărat din punct de vedere moral.

Jack şi Helen Warming s-au dus primii pe insulă, ca să pregătească locuinţa şi să prindă cât mai mult peşte înainte de sosirea musafirilor. Familia Hunter avea să ajungă mai târziu, cu avionul de la Sydney la Exenbould, iar de acolo avea să ajungă pe insulă cu elicopterul pe care îl închiria Jack. Încă de la început Dorothy se întrebase de ce fuseseră

invitaţi. Soţii Warming nu fuseseră niciodată mai mult decât nişte cunoştinţe întâmplătoare, care locuiau în alt stat. Deşi Helen şi Dorothy studiaseră la aceeaşi şcoală, Helen abia intra când Dorothy se pregătea să plece. Apoi, mai era şi mama, care nici nu ar fi avut ce să caute acolo: atunci când avea să îşi dea şi ea seama de asta, avea să înceapă să se foiască de colo colo, rearanjând mobila şi vieţile altora.

— Ştiu la ce te gândeşti, Dorothy. Nu-ţi face griji, o să mă descurc. Chiar dacă pe insulă locuiesc doar câţiva pădurari, familia Warming nu trăieşte într-o cocină — cel puţin aşa mi s-a spus. În orice caz, n-am năzuit niciodată la lux şi ştiu cum să muncesc în condiţii primitive.

Limbajul ei bărbătesc, cu rezonanţe eduardiene, o făcea şi mai enervantă.

Gândul că soţii Warming voiau să le copleşească cu bunăvoinţa lor începuse să o chinuiască pe Dorothy. „Uite-o, Jack, părăsită de francezul ei, ajunsă iar pe capul sărmanei Betty, ar trebui să le ajutăm cu ceva, două săptămâni n-o să ne strice vacanţa”. Devenise o obsesie care o sâcâia şi îi zvâcnea în cap, făcând-o uneori să aibă migrene. „Jack, nu crezi că biata de Dorothy a ajuns la menopauză? Probabil că e oribil pentru ea să fie închisă în aceeaşi casă cu mama ei atât de bogată şi care, la vremea ei, a fost şi extraordinar de frumoasă”. Dar încerca să scape de gândurile acestea chemând în sprijin vocea raţiunii: cu siguranţă soţii Warming nu ar fi invitat-o şi pe mama dacă le-ar fi fost milă numai de Dorothy. Prinţesa ştia că unul dintre defectele ei cele mai mari este să bănuiască pe toată lumea de motive ascunse; bunătatea, mai ales, îi trezea mereu suspiciuni.

Erau la sfârşitul călătoriei, mai aveau foarte puţin până la destinaţie, şi totul mersese foarte bine; deocamdată nu putea să învinovăţească pe nimeni de nimic, aşa că începu să îi fie frică. Probabil din cauza elicopterului. Nu se pricepea deloc la astfel de lucruri: sub ei, istmurile luceau argintiu, din cauza căldurii, iar în faţa lor se zărea insula, tremurând aproape imperceptibil, din cauza mişcării aparatului de zbor. Ce bine ar fi fost dacă ar fi auzit o uşă închizându-se în spatele ei, ca să se ascundă — nu numai de străini, ci şi de prieteni binevoitori. Făcuse o greşeală că venise. Da, ca să fie sinceră, era din cauza menopauzei, pe care Helen Warming avea să o vadă, dacă nu o intuise deja — dar, cel mai probabil, îi spusese mama.

Aşezată lângă mama ei, Dorothy Hunter (încă „de Lascabanes”, poate îi era de vreun ajutor să îşi aducă aminte de titlul ei) stătea cu mâinile încleştate în poală. Dacă ar fi ţinut degetele îndreptate în sus, gestul ar fi sugerat prea mult poziţia gotică a rugăciunii; în schimb, aşezate în poală, arătau prea clar presiunea albă a frustrării nervoase şi, printr-o lege a presiunii arhitecturale, o ajutau să îşi îngusteze umerii. Spre deosebire de ea, tânărul pilot bronzat avea un aer relaxat şi părea să nu mai poarte nimic pe sub cămaşa şi pantalonii scurţi, de

culoare kaki. Nu că ar fi fost impresionată în vreun fel de tânărul acela; era doar invidioasă pe detaşarea lui.

Mama nu ar fi înţeles-o. Chiar în clipa aceea, Elizabeth Hunter încerca să îşi croiască drum prin gândurile tale, folosindu-se de ochii ei sfredelitori, ca două torţe. Dar tu nu te-ai lăsat păcălită nici măcar de zâmbetul fals care i se întindea pe buzele strâmbe, mărginite de discrete riduri argintii, ca nişte pânze de păianjen.

Dorothy şi-a întors privirea. S-ar fi putut consola gândindu-se la ridurile mamei sale, dacă nu i s-ar fi părut că distinge prin zgomotul din jur râsete distante şi compătimitoare, care străbăteau aerul devenit deodată fierbinte. Şi-a dat seama că pilotul tocmai aterizează pe o fâşie de nisip cenuşiu. Rămânea de văzut dacă aterizarea avea să îi aducă lui Dorothy şi liniştea sufletească.

Femeile şi-au plecat capul în acelaşi timp, chiar când elicopterul a atins pământul; paletele elicei despicau lumina şi se topeau în ea, formând un vârtej de albastru şi de verde, care, în mod normal, le-ar fi reamintit de lucruri cunoscute. Drept urmare, lui Dorothy a început să îi zvâcnească din nou capul. De o parte se afla istmul, plat şi monoton, la marginea unor mangrove ameninţătoare; de cealaltă parte, printre desişuri de eucalipţi, se ridica masa întunecată a unei misterioase păduri tropicale, dincolo de care se afla probabil oceanul.

Când s-a dat jos din maşinărie, Dorothy îşi simţea picioarele la fel de fragile şi de fusiforme ca ale mamei.

Dar doamna Hunter nu recunoştea niciuna dintre descreşterile fizice care pot afecta anumite fiinţe mai slabe în împrejurări neobişnuite.

— Trebuie să-ţi mulţumesc că ne-ai adus aici tefere şi nevătămate, ca atunci când am părăsit continentul.

S-a apropiat de pilot, ţinându-l totodată la distanţă cu braţul întins şi mâna acoperită de o mănuşă albă.

Tânărul a fost surprins să descopere că trebuie să accepte într-a lui acea mână curată.

— Nicio problemă, a spus el pe un ton plângăreţ, de parcă fusese lovit în torace, şi i-a zâmbit pieziş.

Dorothy a observat că, deşi strângerea de mână a pilotului îi smuceşte energic braţul, mama nici măcar nu a tresărit, iar picioarele, departe de a fi fragile şi fusiforme, merită să fie dezgolite.

Dorothy s-a uitat în zadar după maşina care trebuia să vină în întâmpinarea lor.

Între timp, mama s-a hotărât să profite de încurcătura care apăruse în planurile lor.

— Sunt multe animale sălbatice pe insulă? L-a întrebat ea pe pilot, cu o voce clară, aproape veselă.

— Destul de multe.

— Atunci o să-mi petrec timpul studiind fauna şi flora sălbatice de

pe insula Brumby.

Dorothy s-a cutremurat când a auzit-o pe mama ei, deşi pilotul nu îşi dăduse seama de subtext. Mama era în stare să flirteze şi la o intersecţie, în timp ce aştepta să se schimbe lumina semaforului.

— Soţiei îi place să studieze păsările. Când îi mai lasă copiii puţin timp liber, le-a informat pilotul, sau mai degrabă a informat-o pe Elizabeth Hunter, după o clipă de gândire. Are şi o carte despre păsări, a adăugat el.

— Ai şi tu o carte despre păsări la tine, mamă?

Prezenţa pilotului făcea remarca să pară şi mai sarcastică.

— Nu fi *naivă*! N-am de gând să intru în amănunte ştiinţifice, vreau s-o fac doar din plăcere.

Bineînţeles că erai naivă. Şi plictisitoare, pe deasupra. Nu asta îţi dăduse de înţeles Hubert, prin aluzii extrem de fine, cu mult înainte ca margarina să îşi prezinte farmecele, făcându-ţi concurenţă?

— Şi încă nu m-am hotărât dacă mă interesează păsările, a zis mama, care încă dezvolta subiectul, deşi pilotul nu mai asculta. Ce ştii tu, Dorothy, poate o să mă intereseze copacii sau vietăţile acvatice.

Dorothy s-a uitat în jos şi a zărit un crab de uscat, cu cleştii ridicaţi, plimbându-se neliniştit pe nisip într-o parte, ca într-o coregrafie învăţată la perfecţie.

Cât despre nelinişteа ei, s-a risipit când Dorothy a văzut o maşină veche gonind către pista de aterizare, dinspre pădurea de eucalipt şi sasafras, împungând cu botul, aproape scormonind ca râtul unui porc, în fiecare dună de nisip pe care o întâlnea. Jack Warming traversase insula cu ijiaşina ca să le ia de la elicopter, aşa cum le promisese Helen în scrisoarea ei. Era un bărbat corpolent, cu un temperament expansiv, extrovertit, ce se îmbina în mod neconvingător cu expresia aceea ştearsă, aproape mistică, a celor care îşi petrec viaţa în căutarea unei oi sau a unei vite dispărute undeva în zare.

Doamna Hunter l-a întâmpinat pe Jack Warming cu un entuziasm exagerat.

— Acum chiar mă simt de parcă ne ducem la curse!

Şi-a întins obrazul ca să primească sărutul lui, a bătut cu palma capota supraîncălzită a Chevrolet-ului şi s-a apropiat de cei doi copii îmbrăcaţi în zdrenţele celor bogaţi, care îşi însoţiseră tatăl în maşină.

— Ne tot întrebam dacă îţi dai seama ce te aşteaptă, răcni Jack, lăudând-o pe Elizabeth Hunter. Noi ducem o viaţă destul de simplă aici, pe insulă. Dar Helen crede că eşti tare de tot.

Dorothy bănuia că soţii Warming se numără printre numeroşii oameni pe care mama îi păcălise. Jack era suficient de nevinovat încât să încerce să o tragă pe „bătrâna Dorothy, aici de faţă” în cercul oamenilor pe care îi aprecia: cu o stângăcie bine intenţionată, a apucat-o de un cot, a strâns-o, dar i-a dat drumul imediat. Şi-a ferit

privirea cvasi-mistică, deşi lumina încă zăbovea pe vârfurile dinţilor, dezveliţi într-un zâmbet şovăielnic.

Cât despre Elizabeth Hunter, ea încerca să îi seducă pe copii.

— Pietrele sunt turcoaze. E un colier *extrem* de vechi. A fost al mamei, era unul dintre puţinele lucruri frumoase pe care le avea. Vedeţi voi, noi eram săraci. O să ţi-l dau şi ţie să-l porţi diseară, Sara, i-a promis fetiţei.

Copiii erau fermecaţi de genul de străin în rolul căruia Elizabeth Hunter excela. Pe urmă s-au uitat şi la prinţesă, dar şi-au îndreptat repede privirile în altă parte.

Dorothy nu se simţea lezată: copiii nu o plăceau — sau poate se temeau de ea — pentru că recunoşteau în ea o persoană care îi înţelegea prea bine. Puterea mamei consta în mare în faptul că ea nu ştia cum sunt alţi oameni.

Tot cu o voce extrem de răstită, Jack a început să rememoreze întâmplări legate de „petrecerea soţilor Macgregor”, probabil ultimul prilej cu care se întâlniseră mama şi soţii Warming.

Doamna Hunter a renunţat să îi mai linguşească pe copii, şi-a coborât pleoapele, şi-a ridicat bărbia şi s-a uitat la ceilalţi cu un zâmbet reţinut.

— A fost un dezmăţ, nu-i aşa? zise ea cu o blândeţe nesfârşită.

Dorothy era surprinsă, chiar uluită: nu reuşea să găsească o corespondenţă între petrecerea soţilor Macgregor şi ceea ce ştia despre viaţa mamei sale; dinaintea ochilor i-a apărut o imagine fugitivă a lui Elizabeth Hunter, cu un coif de hârtie, apoi, prea brusc, trupul nud şi alb al mamei, văzut printr-o perdea de apă sau de lumină tropicală.

Doamna Hunter a căscat ochii şi a spus cu o expresivitate studiată:

— N-o să-ţi vină să crezi, Dorothy! Am prăjit şunculiţă şi ouă pentru vreo douăzeci de persoane, la ora trei dimineaţa.

A fost o mare uşurare să se urce în maşină. Dorothy a avut grijă să se aşeze lângă şofer, ca să fie cât mai departe de copii. Era îngrozită la gândul că mai există încă cinci progenituri ale soţilor Warming, din fericire „aflaţi la diferite centre de studiu”, după cum le scrisese mama lor, „între Rockhampton şi Monaro”.

Chevroletul s-a îndepărtat nonşalant de pista de aterizare, şi-a făcut drum printre nişte arbuşti pitici subţirei şi şi-a început drumul accidentat prin pădurea tropicală.

În comparaţie cu alte insule înşirate de-a lungul coastei statului Queensland, Brumby era cea mai remarcabilă. Înşfăcată cu mult timp în urmă de un înaintaş al lui Jack Warming, cea mai mare parte a insulei fusese exploatată pentru resursele de lemn. Actualul Warming mai deţinea doar câteva pogoane înspre ocean şi o casă în care îşi adusese familia, ca să mai scape de verile de pe continent. Insula nu era locuită, excepţie făcând un grup de pădurari care nu plecau de

acolo niciodată şi soţii Warming, care făceau doar vizite sporadice.

Insula îi redusese la tăcere pe străinii pe care îi iniţia în tainele ei. În anumite locuri, copacii erau atât de apropiaţi unii de alţii, trunchiurile, atât de căptuşite cu muşchi sau încrustate cu licheni, lianele ce atârnau de ele, atât de încâlcite, încât lumina abia dacă mai avea loc să treacă. Pe urmă au pătruns într-o zonă foarte întunecată, de un verde apos. În puţinele locuri din care se mai tăiaseră câţiva sasafras — şi unde se prăbuşise odată un avion de mici dimensiuni —, intruşii şi-ar fi putut aminti de lumina soarelui, dacă aceasta nu s-ar fi prelins pe trunchiuri ca muşchii, dar uscată, pâlpâindă şi albă, bătând în auriu.

Chevroletul a trecut pe lângă un luminiş în care fuseseră ridicate trei sau patru corturi, decolorate de timpul pe care îl petrecuseră acolo, precum şi un adăpost lung, din fier, cu acoperişul boltit. În jur erau o mână de bărbaţi cu capul descoperit, ale căror chipuri inexpresive se zăreau de sub frunţile albe şi vulnerabile.

Jack i-a strigat. Copiii le-au făcut cu mâna, chiuind. Bărbaţii au făcut şi ei cu mâna. Dorothy a zărit-o cu colţul ochiului pe Elizabeth Hunter, care încerca să le câştige simpatia pădurarilor, făcându-le semne cu braţul ei alb.

Prinţesa de Lascabanes nu a reuşit să anime scândura în care se transformase. Cel mai mult se temea că bucuria secretă pe care o simţise înaintând prin pădure s-ar putea revărsa prin ochii ei şi ar putea să o dea de gol. Aşa că s-a abţinut cât de mult a putut, şi şi-a înăbuşit hohotele de plâns, la fel de înspăimântătoare, care fierbeau în ea. Zece minute mai târziu, ieşind din pădure şi luând-o la vale pe un povârniş acoperit de iarbă, mai că s-ar fi rugat, dacă rugăciunile ar fi ajutat-o mai mult în trecut, ca maşina lor să îşi continue drumul prin imensitatea de lumină şi apă, atât cât îi putea susţine oceanul roţile. Mai bine să fie orbită de sticla verde, să îi plesnească timpanul de la vâjâitul întunecimilor, să se verse nemărginirea în ea prin pâlnia înfundată a gâtului decât să mai suporte alternanţa de paroxisme şi apatie care compun o existenţă deformată.

În schimb, maşina s-a oprit lângă ceea ce era, probabil, casa familiei Warming: o construcţie dărăpănată, şubredă, în stilul indolent al regiunii Queensland, unde briza este încurajată să treacă prin grilaje bătute în cuie pe stâlpi înfipţi la distanţe inegale, în spatele cărora poţi depozita orice lucru vechi de care vrei să uiţi şi unde se pot ascunde copiii, ca să îşi împărtăşească cele mai sinistre născociri. Aflată pe o stâncă, între pădure şi o fâşie de coral albicios, casa fusese vopsită într-un maroniu practic, cu ornamente de un verde mai lucios, dar plin de bule de aer, întregul fiind atât de paşnic şi de indigen, încât era de mirare că rezistase cutremurelor, ameninţărilor, splendorilor apocaliptice ale unui ocean ce se rostogolea la nesfârşit,

dintr-un est nedefinit.

Musafirii tocmai ieşeau cu sfială din maşină când scara ce ducea către ceea ce părea să fie mai degrabă un balcon continuu decât veranda acelei case pe picioroange începu să se clatine sub greutatea unei femei. Venea desculţă, tropăind pe treptele vechi, îmbrăcată într-o rochie ieftină şi spălăcită, din bumbac, care nu ştirbea nimic din autoritatea castelanei. Dorothy nu a recunoscut-o pe Helen Warming: se delăsase mult; mâinile i se înăspriseră din cauza muncilor casnice, iar trupul i se deformase în urma naşterilor repetate. Apoi, pentru o clipă, fetiţa s-a uitat dinăuntrul femeii împlinite şi a fost cuprinsă de frică, deşi zâmbea de sub privirea ei de monitor; în secunda următoare, femeia în toată firea a preluat din nou controlul şi a pornit spre obiectivul ei.

— Dragă doamnă Hunter! Ce curajoasă aţi fost că v-aţi aventurat până aici! E doar o colibă primitivă, după cum v-am avertizat.

Primirea nu era atât de afectată pe cât suna, chiar şi Dorothy a fost nevoită să recunoască asta. Helen aproape că a luat-o pe sus pe mama, după care cele două femei s-au îmbrăţişat cu o tandreţe aprobată atât de soţ, cât şi de copii.

— Colierul pe care-l are la gât — cu tur-*cuaze* —, a spus că pot să-l port şi eu diseară, a zis fetiţa.

Dar onorurile personale nu aveau nicio însemnătate pe lângă triumful familiei de a fi intrat în posesia unui obiect viu de venerat şi a unei surse de înţelepciune profetică. Tresărind, Dorothy de Lascabanes şi-a dat seama că fusese invitată nu din cauză că soţii Warming voiau să dea dovadă de bunăvoinţă, ci pentru că îi adorau mama.

Descoperirea aceasta iritantă a devenit şi mai supărătoare după ce habotnicii şi-au urcat idolul pe scara scârţâitoare şi l-au instalat în camera pregătită pentru vizită.

— Credeţi c-o să vă simţiţi bine aici, doamnă Hunter? Obloanele sunt puţin cam înţepenite. Uitaţi, aveţi aici nişte biscuiţi, în caz că vi se face foame la noapte. Şi cărţi. Am uitat de chibrituri? Nu te atinge de biscuiţi, John. Nu avem decât vechea lampă cu kerosen. John! Te rog! Eu continui să cred că lămpile cu ulei dau singura lumină cu adevărat blândă. E greu să le cureţi, dar, odată ce-ţi intri-n mână, e simplu ca *Tatăl nostru*. Jack, dragul meu, de ce nu-i aşezi geanta doamnei Hunter pe taburet? Sara, *nimănui* nu-i place să fie *maltratat*. Of, draga, biata noastră doamnă Hunter!

Helen s-a aplecat să o mai îmbrăţişeze o dată.

Lumina difuză din camera cu obloanele trase îi restituia părului mamei aureola pe care probabil că o purtase în tinereţe, făcându-i pletele să pară din nou un râu din aur pur şi palid. În ochii ei de un albastru adânc se citea liniştea unei persoane care primeşte ceea ce i

se cuvine.

Până când a spus, cu oarecare asprime:

— Un singur lucru nu pot permite dacă e să petrec două săptămâni ca oaspete în casa voastră. Adresarea asta cu „doamna Hunter”! Mă cheamă Elizabeth. Nici mai mult, nici mai puţin. Urăsc diminutivele.

Familia Warming era cu adevărat fermecată.

Cineva pusese nişte flori într-o vază de lut, pe care o aşezase pe un cufăr. Desigur că Numele a insistat să ştie cine îi adunase floricelele.

— Eu, a spus Sara.

— Noi, a corectat-o John.

— Ce drăguţ din partea voastră! Şi ce isteţi aţi fost, parcă aţi ştiut că nimic nu m-ar bucura mai mult decât florile specifice insulei.

— Numai din astea sunt pe aici, a mărturisit John.

Elizabeth Hunter nu l-a luat în seamă.

— Poate că suntem sub aşteptări în multe alte privinţe, dar măcar avem florile noastre. Nimic nu e mai subtil, nimic nu e mai nobil, a zis ea şi, ridicându-se, s-a apropiat de buchet ca să îl rearanjeze.

Pentru că nu mai putea să suporte, Dorothy ieşise pe verandă. De acolo, de unde stătea, părea să fie la bordul unei nave, una care nu îşi arunca ancora niciodată. Căldura decolorase marea şi redusese linia de coastă la un verde ofilit, în afară de un singur punct, la sud, unde se ridica o stâncă ciudată, în straturi roşii şi galbene. Stânca se uita la ea cu ferocitate.

— Ce e, Dorothy? S-a întâmplat ceva?

— Nu. Nimic. Doar că mă doare capul îngrozitor, a spus ea, transformând un fior într-un zâmbet. O să iau una dintre pastilele pe care le-am adus cu mine.

Helen era, cu siguranţă, pregătită să scoată la suprafaţă o porţie generoasă din compasiunea care forma capitalul ei de bază, dar Dorothy se temea să rişte să o accepte, din cauza soarelui aceluia alb, care se uita fix la ea, şi a stâncilor fioroase din depărtare.

La adăpostul obloanelor din camera ei îngustă, după ce pastila a început să îşi facă efectul, Dorothy s-a mai liniştit. Stătea întinsă în pat, gândindu-se la pilotul de elicopter, cu soţia lui care studia păsări, şi la soţul lui Helen Warming, îmbrăcat în cămaşa aceea urât mirositoare, de crescător de vite, pe care o purta când venise să le întâmpine; încerca să îşi explice legea care spune că aproape fiecare dintre noi îşi doreşte să aibă pe cineva alături. Nu şi l-ar fi dorit pe pilotul tânăr şi zvelt, dar stângaci şi, de fapt, pe niciun alt bărbat pe care îl cunoscuse sau pe care şi-l putea imagina — în niciun caz pe Hubert de Lascabanes, care fusese soţul ei şi încă era, în ochii lui Dumnezeu.

O auzea pe mama undeva în depărtare, fermecându-şi gazdele în rolul unui personaj acceptat în general ca Elizabeth Hunter,

orchestrând pentru scopul ei actual o scenă ce se voia dramatică. Printre scândurile podelei se auzeau glasuri de copii, împletite într-o conspiraţie. Toată lumea conspiră, întotdeauna. Dar nimeni atât de tainic precum valurile. Dar măcar ai adormit, în cele din urmă, cu vuietul valurilor în urechi.

Când te-ai trezit, nu erai chiar înviorată, dar disperarea fusese smulsă dinăuntrul tău, iar copiii făceau gălăgie pe verandă. Camera se întunecase deja; mirosea a aer închis, a cearşafuri umede şi a ceea ce era, probabil, mucegai uscat.

Trebuia să dea ochii cu copiii.

După ce s-a aranjat puţin, a ieşit şi le-a zâmbit.

— Cred că aveţi ceva să-mi spuneţi.

Păreau ruşinaţi, dar mai ales speriaţi, iar ea şi-a dat seama că probabil se exprimase greşit; ar fi putut să se înţeleagă cu ei la un anumit nivel, dacă ar fi vrut copiii să i-o îngăduie.

A încercat să îşi îmbunătăţească discursul.

— V-am auzit pe sub casă. Vă jucaţi?

Se uita la ei, sperând că nu are o privire prea sfredelitoare.

Băiatul a răspuns primul, ferindu-şi privirea, cu vocea pierdută în scena pe care o vedea în faţa ochilor sau pe care o visa.

— Cineva a fost omorât aici, la început. A naufragiat un vas pe insulă. Negrii i-au omorât pe bărbaţi şi au făcut-o pe femeie sclava lor.

Deşi nu era încă seară, Sara deja purta colierul promis, din aur şi turcoaze.

— Au dezbrăcat-o pe femeie până a rămas aproape goală, a zis ea.

— Se crede că s-a întâmplat acolo, jos.

John a arătat cu două degete înspre stâncile vărgate; braţul lui părea neobişnuit de flexibil.

— Dar noi credem că s-a întâmplat aici, a spus Sara, bătând cu piciorul gol în scândurile care formau podeaua verandei.

— De ce? A întrebat Dorothy Hunter, fără să încerce să le pună sub semnul întrebării convingerile. De fapt, spera că o vor face şi pe ea părtaşă la mitul lor.

— Pentru că… sub casă… miroase a cadavre sau cam aşa ceva, a explicat John.

— Sunt şi cochiliile stridiilor pe care le-au lăsat negrii, a adăugat Sara.

Copiii au început să chicotească, dar nu din cauza crimelor: ea bănuia că râd de persoana care era prinţesă, şi s-a întristat din nou; voia să fie şi ea una de-ale lor.

Şi-a îndreptat privirea spre linia coastei, unde lumina scăzuse, şi a văzut un bărbat apropiindu-se. Era evident că tocmai trăsese pe mal o şalupă. Nu purta decât o pereche de pantaloni scurţi, de un roşu şters.

— Îl vedeţi pe omul ăla? I-a întrebat ea pe copii. Cine e?

— E profesorul Pehl.
— Stă la noi.
— E… norvegian.
— L-au invitat, dar nu cred că le place foarte mult de el.
— S-au simţit obligaţi să-l invite.

Dorothy s-a uitat la norvegianul nedorit. De la distanţa aceea, era greu să îi aprecieze vârsta; dar nu putea fi foarte bătrân. Părul vărgat fusese decolorat de soare şi ciufulit de vânt şi de apa sărată. Din cauză că nu se adaptase climatului, pielea îi părea neîngrijită: avea aproape aceeaşi culoare ca pantalonii lui decoloraţi, care îi aminteau lui Dorothy de batogurile uscate ce spânzurau de tavan *chez l'épicierK*

— Măcar probabil că e interesant, s-a hazardat ea, fiind profesor. Şi norvegian, pe deasupra.

Nu îşi amintea să fi cunoscut vreodată un norvegian; poate, ca franţuzoaică, se mândrea cu asta.

Copiii nu prea o încurajau.

— E de treabă.
— Nu prea iese din carapacea lui.
— Scrie mereu într-un caiet vechi.
— Şi se scobeşte în nas.
— Şi trage vânturi dacă are impresia că nu mai e nimeni în cameră.

Copiii au izbucnit în râs, Sara mai violent decât John, ca să arate că ştie să aprecieze glumele grosolane, care se fac de obicei între bărbaţi. Deşi s-au îndepărtat la scurt timp după aceea, prinţesa încerca să se convingă că ea le este deja mai simpatică decât le-ar putea deveni vreodată profesorul.

În bucătărie, mama curăţa cartofi. Elizabeth Hunter se amuza să îşi joace personajul în faţa unor străini înţelegători; ba chiar purta şi un şorţ. În aer se simţea un miros de gin.

— Ai zis Pehl?

Şi în bucătărie se răsese.

— Da. Să nu crezi că-l vorbesc de rău. Nu e un om rău, doar că e foarte serios. Iar eu apreciez mult bărbaţii serioşi.

Helen şi-a dat seama că prinţesa Hubert de Lascabanes se băgase nepoftită în conversaţia lor intimă.

— Ah, Dorothy, te rog, serveşte-te cu ceva de băut.

După ce şi-a îndeplinit datoria de gazdă, şi-a schimbat automat direcţia.

— Elizabeth, de ce ai insistat să cureţi cartofi? Din cauza cartofilor arată mâinile mele în halul ăsta.
— Eu însămi sunt în ultimul hal fără cartofi. [73]

Elizabeth şi Helen au oftat: fuseseră întrerupte.

Prinţesa de Lascabanes şi-a turnat o cantitate generoasă de sifon. Pe urmă şi-a încrucişat braţele ca un bărbat sfrijit.

În timp ce decojea un cartof micuţ, Elizabeth o asigura pe Helen:

— Scandinavii sunt curaţi. Nu pot să sufăr băile alea franţuzeşti cu *amprente de picioarel*

Helen şi Elizabeth se cutremurau de râs.

— Helen, n-o să-ţi vină să crezi, dar am cunoscut o femeie care şi-a scăpat paşaportul în *gaură* — între urmele de picioare!

Prietenele râdeau cu hohote.

— La *Montpellierl* a completat Elizabeth, ca pentru un climax.

În ciuda hotărârii de a-şi suspenda ura pe durata vizitei, Dorothy îşi detesta mama.

— Care e domeniul de interes al profesorului Pehl? A intervenit prinţesa de Lascabanes cu răceală.

Ca să se apere, Helen şi-a amintit aproape prea repede:

— Păi e… e ecolog marin, Dorothy.

— Interesant, a suspinat Elizabeth.

Apoi s-au auzit râcâielile cuţitului de descojit cartofi, zgomotul cratiţelor pe care le trântea Helen pe aragaz, voci de bărbaţi şi apă scurgându-se undeva.

— Apropo, n-avem băi, nici măcar un duş, pentru că depindem de apa de ploaie, a explicat Helen. Când începe să ne deranjeze mizeria, ne spălăm cu apă dintr-un ulcior. Asta face Edvard chiar acum.

— Eu am venit pregătită să trăiesc în condiţii grele, draga mea, a zis mama. Dorothy e mai snoabă şi are nevoie de toate înlesnirile unei vieţi moderne, mai ales că a trăit în Franţa.

— Nici chiar aşa, mamă!

Iritarea lui Dorothy nu a avut ocazia să se dezvolte, pentru că în bucătărie a intrat Jack. Arăta ceva mai bine în costumul vechi pe care şi-l pusese, din mătase indiană, încins cu o curea stacojie.

— Îmi plac bărbaţii care nu se tem să poarte şi ceva colorat, a observat Elizabeth.

Se săturase de curăţat cartofi.

Jack a râs.

— Ar trebui să-i vezi spatele lui Edvard. Are aproape aceeaşi culoare ca brâul meu.

— Ai zis cumva Ed-*vard*? A întrebat Elizabeth.

— Da. Cu „v”.

— Îi transformă numele cu totul… Chiar foarte atrăgător.

Mama îşi ridicase capul şi îşi ţuguiase buzele, ca şi cum ar fi încercat să guste numele norvegianului.

Era unul dintre gesturile ei caracteristice, probabil menit să confirme legenda unui gât de lebădă. Ca să îşi ascundă dispreţul, Dorothy a pus mâna pe cuţit şi a început să cureţe cei trei sau patru cartofi de care mama cu siguranţă nu avea să se mai ocupe.

Jack şi-a coborât glasul.

— Cu sau fără „v”, e foarte plictisitor. Ni l-a lăsat pe cap o persoană pe care o consideram prietena noastră. Elizabeth, dacă n-ai grijă, o să înceapă să-ţi explice despre agregatele bentonice.

— Poţi să fii sigur că n-o să cad în plasă, a promis mama solemn; doar deschizând gura, îi făcea pe toţi cei din jurul ei să râdă.

Luna se ridica, plină şi roşie, o moştenire a apusului trandafiriu. Jack Warming a venit mai aproape, s-a aşezat în colţul mesei şi şi-a cuprins soţia cu braţul pe după mijloc. Conştient într-o anumită măsură de îmbrăţişarea soţilor, crinul insesizabil de ofilit al lui Elizabeth Hunter îşi etala strălucirea. Insula Brumby părea o lume a armoniei, cu care se ciocnise Dorothy de Lascabanes, şi, după toate aparenţele, şi Edvard Pehl; deşi nu îndrăznea să şi-l închipuie ca pe un aliat. În circumstanţele date, era recunoscătoare şi că i se permitea să cureţe cartofi.

Helen începuse să se foiască şi să se întrebe unde ar putea fi copiii.

— Sara arată extraordinar cu colierul meu, a zis Elizabeth. Sper să nu-l piardă. Nu că ar avea o valoare foarte mare. E preţios doar pentru că e, practic, primul lucru pe care mi-l amintesc.

— Să-l piardă? Doamne fereşte!

Poate că mama intenţionase să o facă pe Helen să sufere.

— Mă duc imediat să-i aduc înapoi.

— Lăsaţi-mă pe mine să-i caut, doamnă Warming.

Prinţesa de Lascabanes îşi terminase cartoful, cu toate că îl descojise mai puţin meticulos decât şi-ar fi dorit; dar, dacă nu pleca, avea să se găsească din nou într-o situaţie disperată.

— Nu ai şti unde…

— Nu. Dar mă plimb prin zonă — mi-ar plăcea foarte mult — şi încerc să-i găsesc.

Fără să mai aştepte permisiunea cuiva, Dorothy şi-a luat tălpăşiţa. În lumina lunii, ai fi putut jura că întreaga casă ridicase ancora şi pornise în larg. Sub luna greoaie, depărtările se unduiau uşor, în timp ce picioarele prinţesei lipăiau pe punte, în galeră se aşternuse tăcerea. Nu se auzea decât fâlfâitul aripilor unei păsări, undeva între mare şi ţărm.

S-a deschis o uşă şi Edvard Pehl a ieşit pe verandă. Într-o mână ţinea un prosop, iar în cealaltă, perechea lui de pantaloni scurţi. Nici întunericul nu îl acoperea; de fapt, în aer plutea o fosforescenţă care îi accentua goliciunea. Zărise despărţitura dintre pectoralii lui cam cărnoşi, dar încă fermi; şi-a ferit privirea cu pudoare, dar a fost din nou ispitită să se uite o clipă la el — ba nu, nu ispitită; mai rău, hipnotizată. *Mon Dieu, des seiches*! În toată viaţa ei de femeie măritată, nu îşi permisese niciodată să se uite cu luare-aminte la aşa ceva.

Faptul că nu s-a ciocnit din senin de un monolit de came s-a datorat numai autocontrolului de care a dat dovadă profesorul. S-a răsucit iute

— chiar graţios, având în vedere prima impresie de apatie pe care o lăsase —, de parcă era la coridă şi aţâţa un taur, apoi şi-a continuat drumul cu paşi hotărâţi pe verandă sau pe punte sau pe scândurile acelea de coşmar. Deşi erau atât de mari încât te-ai fi aşteptat să se bălăngănească, fesele lui păreau tari ca marmura. Nu îşi putea lua privirea de la ele şi a observat lumina lunii scânteind într-o farfurioară, înainte ca profesorul să dispară în camera de lângă a ei.

Sub paşii ei veranda se clătina gemea de parcă ar fi depărtat ea scândurile fără să se întrebe încotro se duce oare nu cumva era lipsită de direcţie încă de când sosise pe insula asta tocurile îi erau prinse în saltele de câlţi aspri sau iarbă împotmolită în nisip ud. Logic, atunci când ajunse la marginea apei, ar fi trebuit să o ia pe cărarea netedă ce se întindea până în depărtare. În schimb, ea a făcut cale întoarsă şi a pornit, legănându-se pe picioare, înapoi către casă, unde a fost primită de camera care devenise a ei, în lipsa alteia.

Pereţii păreau vătuiţi: parcă respirau către ea. A zăvorât obloanele. Nu putea face nimic în privinţa uşii: încuietoarea nu era prevăzută şi cu o cheie.

Aşa că Helen a putut să intre şi să o ia la întrebări pe acea copilă neliniştită.

— Dorothy dragă, nu vii să mănânci ceva?

— Nu, *mulţumesc*, doamnă Warming.

Rostise cuvintele mai apăsat decât ar fi vrut.

— Ce putem să facem pentru tine?

Întrebarea a făcut-o pe Dorothy să râdă şi să plângă în acelaşi timp.

— Nimic, sincer, *chère Hélène*[74]]. *Je vous en prie* **[75]** , Helen.

Era cu atât mai umilitor, cu cât tu erai monitorul, iar Helen

Warming, eleva abia intrată pe băncile şcolii.

A fost o uşurare să îţi aduci aminte de copii.

— Şi copiii? Au apărut?

— Da. Iar colierul lui Elizabeth e în siguranţă.

Dorothy a tresărit aproape imperceptibil; iar prinţesa de

Lascabanes şi-a îngăduit, deşi nu fără un sentiment de vină, să fie alinată de nişte braţe blânde.

După ce a sfătuit-o pe prinţesă să doarmă, Helen a plecat. În loc să adoarmă, a început să se zvârcolească în spasme. Cusută în cearşaful argintiu spre roşiatic luna ejaculează e mai rău decât roşie furioasă încearcă să te omoare cu razele ei *ah non Hubert je suis deja morte d'avoir tant souffert* **[76]** Edvard poate ar înţelege că necazurile fundamentale se înmulţesc la cea mai mare adâncime speranţa, fie ea vie sau moartă, pluteşte la suprafaţă ca să fie identificată şi prinsă în plasă cu delicateţe.

Dorothy s-a trezit şi, deşi nu se simţea odihnită, era surprinzător de calmă. O anumită intenţie, nu era sigură care, îi încordase trupul şi îi

izolase nervii. Când a deschis obloanele, a văzut că lumina era de un argintiu atât de rece, încât nu s-a mai temut de momentul strălucirii maxime sau de albul pe care avea să îl aducă după ea şi care avea să ardă mocnit în miezul zilei. Bucurându-se de mulţumirea pe care i-o aducea echilibrul fragil în care se găseau umorile ei, s-a îmbrăcat şi a pornit pe vârfuri de-a lungul verandei, pentru a ajunge la bucătărie şi a-şi face o cafea (*sans doute immonde*[77]) sau, în cel mai rău caz, un ibric de ceai indian.

Dar în bucătărie, vai, cineva îşi făcea deja de lucru cu oalele.

— Mă gândeam să-mi fac nişte cafea, a explicat posomorât profesorul Pehl, cu o voce groasă. Soţilor Warming nu le place cafeaua.

Îmbrăcat în pantaloni scurţi şi o cămaşă, profesorul începuse deja operaţiunea.

— Eu sunt pierdută fără cafea, a auzit ea; nu era vocea ei, ci a mamei, pregătindu-se să discute cu un bărbat. (Ei bine, de ce nu? Nu avea cine să îi audă.) Şi îmi place franţuzească, aşa, cu puţin alcool, a adăugat ea, cam strident, punând mâna pe ibric.

— Nu franţuzească, a obiectat profesorul Pehl. Cea franţuzească e vâscoasă. Prefer cafeaua americană, din moment ce stau la San Diego.

— Acolo staţi?

Dorothy încerca să estimeze, fără succes, distanţa dintre camera mamei şi bucătărie; gândul însă reuşise să o distragă.

— San Diego… e interesant? A întrebat ea, de dragul conversaţiei, pe un ton mai blând.

— Interesant? Acolo m-am stabilit de curând, fie că-mi place, fie că nu. 1

Profesorul vorbea cu gura plină; rupsese o coajă de pâine şi începuse să o molfăie.

— Când spuneţi că v-aţi „stabilit”, vreţi să spuneţi că v-aţi „logodit”?

Prinţesa rostea cuvintele răspicat când vorbea cu scandinavul, rămânând în acelaşi timp distrasă, nehotărâtă.

— Nu vreau să spun deloc că sunt „logodit”. Vreau să spun că cercetările mele m-au adus la San Diego, la University of California.

Imbécile que je suis![78] A tras filtrul de cafea atât de brutal pe aragaz, încât a scos un scârţâit.

— Când am plecat, eram deja logodit cu o tânără din Bergen. Mă bătea gândul într-o vreme să mă căsătoresc, dar mi-am zis că e prea devreme: s-ar fi suprapus cu proiectele mele de cercetare.

— Munca dumneavoastră trebuie să fie de-a dreptul fascinantă.

Având în vedere circumstanţele date, prinţesa se hotărâse să trântească o replică ipocrită, pe care ar fi condamnat-o la alţii.

Când cafeaua a fost gata, iar ea tocmai se pregătea să o toarne, a

avut un moment de inspiraţie.

— Ştiu ce-o să fac. O să vă fac o omletă.

Chiar şi Hubert o lăudase pentru omletele ei. (*„Si tu es Française, chérie, c'est par ton talent pour faire les omelettes*" [79]) Câteodată însă se lipeau de tigaie.

— Nu beau decât cafea dimineaţa.

— Dar un bărbat trebuie să-şi înceapă ziua cu ceva mai consistent, a zis australianca din ea.

Profesorul Pehl nu a mai spus nimic: poate că mama ştia ea ce ştia.

Dorothy era încântată să îşi redescopere arta uitată. Omleta împăturită perfect tremura când a fost aşezată pe farfurie, nu de resemnare, ci de voluptate.

— Cum e?

Voia să revendice de pe buzele lui lauda care i se cuvenea; deşi, dacă atinsese perfecţiunea, profesorul nu avea de ce să molfăie atât.

— E bună. Doar că e prea multă grăsime pentru gustul meu.

— *Baveuse*! Nouă aşa ne place. (I se ascuţise vocea.) De altfel, francezii au inventat omleta.

Sau nu? Nu mai era sigură.

— Ah, francezii!

Profesorul a râs şi a mai luat o furculiţă de omletă gălbuie.

După ce a înghiţit, i-a dispărut grimasa de pe chip; iar ea şi-a adus aminte de ceea ce îi plăcea să creadă că reuşise să ascundă: *bien baveuse ma chère petite Australienne peureuse*[80]. Chiar era grăsime. Cum putuse să fie atât de coruptă, încât să ia parte la aşa o destrăbălare? Şterse toate urmele, dar tot nu putea să scape de dezgust: putrezise şi lăsase o urmă, vizibilă numai într-o anumită lumină introspectivă.

Molfăind, profesorul Pehl se uita, indispus, la cea care îi făcuse omleta.

Cât despre ea, se întreba dacă ochii lui, deprinşi să analizeze vietăţile subacvatice, o să îi observe pielea pulsând. Şi-a văzut mâna zăcând ca un peşte alb, subţire, adormit, în câlţii palizi, încă lipicioşi din cauza sării şi a lipsei apei de ploaie; a încercat să nu se gândească la firele de păr pubian fosforescente, care îi reveneau în minte în imagini trecătoare, repetitive.

S-a dus în camera ei, ca să evite tentaţiile fizice şi să se scutească de o nouă ruşine mentală, dar ştia că, de fapt, ascultă zgomote de mişcare: aparent, ale mamei. Însă „insomnia" mamei îi oferea luxul de a se trezi târziu, aşa că era puţin probabil să te poată acuza că ai vreun interes faţă de profesor.

El s-a întors în camera lui, într-o scurtă incursiune. Prinţesa de Lascabanes şi-a evitat reflexia din oglinda măsuţei de toaletă: ar fi putut sfârşi prin a o enerva. Auzi ceea ce suna ca o plecare definitivă.

Aşa că şi-a deschis şi ea uşa şubredă, cu nonşalanţă, dar fără chibzuinţă.

— Aveţi de gând să lucraţi cât timp staţi aici, pe insula Brumby?

Oare vorbea prea tare şi avea să o trezească pe mama?

— Am fost invitat aici să-mi petrec vacanţa, dar da, aţi putea spune că lucrez. Eu întotdeauna lucrez.

Scândurile se îndoiau, una după alta, sub greutatea lui, în timp ce cobora. L-a urmat până jos, cu aceeaşi intenţie de a debarca. Ajuns la malul mării, profesorul s-a pregătit de plimbarea pe care probabil intenţiona să o facă de unul singur, pe plajă, spre stâncile vărgate pe care le remarcase prinţesa cu o seară înainte.

— V-ar deranja dacă v-aş însoţi o bucată de drum? L-a întrebat ea.

El a mormăit că nu, nu l-ar deranja.

— Pot să mă închid în mine dacă e nevoie.

Prinţesa a acceptat bucuroasă înţelegerea la care ajunseseră. Deşi, în mod normal, nu purta pălărie, a început să îşi aranjeze pe cap clătită aceea mare, din paie, pe care o adusese pe insulă ca să o apere de soarele tropical. Se simţea mai bine — cu adevărat revigorată. Însă încălţămintea ei era total nepotrivită: înainta cu greutate pe lângă silueta robustă a profesorului, care bătătorea nisipul fără nicio grijă cu sandalele lui din piele netăbăcită. Chiar şi aşa, prinţesa a reuşit să ţină pasul cu el din punct de vedere fizic; în schimb, din punct de vedere moral şi intelectual, rămăsese oarecum în urmă, dar, în circumstanţele date, nu ar fi deranjat-o să fie un animal de povară pentru bărbatul acesta… da, grobian.

— Îmi puteţi explica ce este ecologia? întrebă ea, asumându-şi riscul de a primi un răspuns grosolan.

Mai întâi, profesorul a tras adânc aer în piept; apoi a ridicat din umeri.

— Cel mai simplu ar fi să vă spun că ecologia e studiul structurii şi funcţionării naturii.

— Şi ce parte din acest domeniu vast şi, pentru mine, înfricoşător, vă interesează cel mai mult?

Profesorul Pehl părea să strângă rezerve de aer în obrajii săi aprinşi.

— Dacă mi s-a dus vestea de ecolog marin, asta-i din cauza studiilor mele asupra crustaceelor care îşi fac scorburi în regiunea neritică.

Prinţesa de Lascabanes a scos un suspin imperceptibil, poate în semn de apreciere pentru profesor.

— Dacă tot m-aţi întrebat, am trecut mai departe, iar în prezent analizez agregatele bentonice. Adică, pe scurt, tipurile de substraturi de la nivelul cel mai adânc al apei şi grupările paralele de nevertebrate pe care le susţin ele la adâncimi similare în diferite regiuni geografice. Aceste nevertebrate constituie un lanţ de agregate, asemănătoare din punct de vedere ecologic, care se înlocuiesc unele

pe altele în funcţie de temperatură şi de latitudine.

— Înţeleg, a zis Dorothy.

Profesorul Pehl a privit-o cu nişte ochi de-a dreptul înflăcăraţi.

— O să vă explic mai amănunţit când o să fim undeva, la răcoare, a informat-o el.

Dorothy a fost de acord să îl asculte în răcoarea serii. În acelaşi timp, era uimită de sine: de făţărnicia ei instinctivă. Dar poate nu era pe de-a-ntregul făţărnicie. Aproape orice misiune este mai bună decât lipsa oricărei misiuni; şi poate că l-ar fi putut ajuta în vreun fel — nu putea spera să îl aline cumva — pe acest bărbat plictisitor şi mulţumit de sine, pe care împrejurările neprevăzute i-l scoseseră în cale.

Profesorul Pehl adusese cu el nişte săculeţe din plastic şi se apleca din loc în loc să analizeze scoici, buruieni şi tot felul de fleacuri marine fără nume. Din când în când, mai băga câte un specimen într-unul dintre săculeţe; la un moment dat, s-a năpustit asupra unui crab speriat şi l-a închis într-un săculeţ.

Episodul acesta a făcut-o pe Dorothy să întrebe:

— Nu vreţi măcar să vă car eu săculeţele?

Nimic nu i se părea profesorului mai firesc, judecând după graba cu care i-a înmânat săculeţele cu specimene.

Recunoştinţa pentru faptul că i se permisese să îşi aducă această contribuţie minoră, dar importantă o determină pe prinţesă să se aventureze într-un discurs periculos.

— Uneori am impresia că ar trebui să mă apuc de un domeniu exact — nu aş merge atât de departe încât să spun „ştiinţific”, dar un lucru pe care să-l studiez acum, că nu mai am nimic de făcut. Trebuie să vă spun că, după ani de zile petrecuţi într-o căsnicie nefericită, soţul m-a părăsit. De-aia mă aflu aici. Adică de-aia am venit acasă, sau poate ar trebui să spun *înapoi*, în Australia, s-o vizitez pe mama, a explicat ea.

Profesorul sâcâia un arici-de-mare: răspândea un miros putred şi nu prezenta niciun interes.

— Dacă ar fi să număr, cred c-am fost invitat să asist la mai multe divorţuri decât căsătorii.

— Mă scuzaţi dacă vă plictisesc, a zis prinţesa, prefăcându-se cu afectare că îşi vine în fire. În orice caz, la mine nu poate fi vorba de divorţ: biserica de care aparţinem nu-l recunoaşte. Nicio ceremonie n-ar putea schimba faptul că soţul meu trăieşte cu o femeie care nu e soţia lui. O americancă, a spus ea, făcând un efort suplimentar ca să dezvăluie şi acest amănunt.

— O! Deci, daţi vina pe soţul dumneavoastră?

— Nu *dau vina* pe nimeni, a zis ea, îmbujorându-se.

— Mă bucur să aud asta. Aproape întotdeauna, ambele părţi sunt de vină în mod egal.

Dinăuntrul corpului său încălzit de soare, el rămânea implicat

numai superficial, distant, ştiinţific.

— Ah, da, a oftat ea. Presupun că aveţi dreptate. Amândoi am fost de vină.

Prinţesa a râs amar, deşi nu credea în totalitate ceea ce tocmai recunoscuse.

Dorothy se simţea din nou pustiită. Se temea de chinurile durerii fizice, deşi însoţitorul lor mai discret, fragmentarea minţii şi a viitorului, o putea supune la torturi mai groaznice. Prin negura pe care tot ea o proiecta în jurul ei, s-a uitat la stâncile colorate care se ondulau în ceaţa din depărtare. Până când fantezia stâncilor s-a transformat în ceea ce era nevoită uneori să recunoască drept singura realitate din viaţa ei: cea a trecutului, şi, mai exact, a copilăriei lui Dorothy, nu tocmai fericite. Se uita la ornamentul din dormitorul Norei: globul de sticlă, plin cu straturi de nisip colorat, un suvenir din Insula Wight, unde, atunci când era mică, proprietara lui fusese sclavă. Dorothy o iubea pe cameristă; de fapt, le iubise pe majoritatea slujnicelor, pentru misterul care le înconjura bunurile personale, cum era acel glob cu nisip, şi gulere croşetate, înmuiate în ceai, şi medalioanele cu fotografii înăuntru sau cu şuviţe de păr verzuliu. Pe când se chinuia să străbată plaja, se ridicau în jurul ei miresme pe care le uitase: de inocenţă şi încredere în viaţă, ieşite dintr-un sertar deschis.

Prinţesa de Lascabanes a dat la o parte perdeaua de sudoare care deforma stâncile şi aşa extrem de tulburătoare. Căldura devenea tot mai greu de îndurat. Profesorul Pehl începuse să îşi dea cămaşa jos, iar ea a simţit deodată mirosul agresiv, dulceag, dar înţepător, al bărbaţilor cu tenul deschis la culoare. Era greţos, sau aşa încerca să se convingă, înainte să îşi respingă descoperirea.

Profesorul nu făcea nicio concesie pentru femeia care îl urma, ci continua să meargă cu paşi mari. Gambele lui lipsite de păr şi bine dezvoltate păreau să încerce să se îndepărteze de ea. Uneori reuşea să ia un avans destul de mare faţă de ea, dar era nevoit să se oprească, să se aplece şi să analizeze un potenţial specimen de interes. Aşa că ea îl prindea din urmă şi era din nou ameţită de mirosul acela pătrunzător, masculin.

— Vai, spatele dumneavoastră! Cred că vă doare îngrozitor, profesore! A exclamat ea sub influenţa mirosului.

Zile întregi de expunere la soare îi transformaseră spinarea într-o crustă, ca solzii unui cod în saramură.

Profesorul şi-a îndreptat spatele.

— Ce-a fost mai rău a trecut deja, a spus el, dar omoplaţii i se mişcau în continuare, energic.

— Bănuiesc că e prea târziu ca să mai aibă vreun efect miraculos, dar, dacă vreţi, vă dau cu nişte loţiune de plajă… diseară, a ezitat ea.

Din reflex, Dorothy se aştepta să audă comentariul răutăcios al mamei.

— Mulţumesc.

Nu era nicio consimţire, niciun refuz.

Prinţesa era exasperată: un francez i-ar fi dat de înţeles dacă se descurcă bine sau nu; dar, cu norvegianul acesta, nu putea fi sigură.

Bineînţeles că nu conta pentru ea şi, ca să îi demonstreze asta, l-a întrebat:

— Credeţi că stâncile de acolo sunt un miraj?

Dar el fie nu a înţeles, fie a considerat că remarca ei este prea bizară.

Pentru o clipă, fură copleşiţi de pădurea ce se întindea dincolo de roşcovii care mărgineau plaja: eucalipţi enormi, care îşi lepădau scoarţa, şi arbori sasafras cu trunchi de o nuanţă mai închisă se îndeseau ca să ascundă ispita stâncilor colorate ale copilăriei. Prinţesa observă iarba de aceeaşi culoare cu muşchiul, de un verde auster, dar lucios, adunându-se în moviliţe, la rădăcina unor chiparoşi indigeni. Ceea ce la început îi provocase plăcere începuse să o deranjeze, ca o lumină orbitoare, primejdioasă.

Iar norvegianul a hotărât să dezvolte subiectul pe care îl deschisese ea.

— Pe stâncile de acolo a naufragiat un vas. Echipajul şi ofiţerii au fost ucişi.

Ea a răspuns că ştie de crimă.

— Ştiţi şi că soţia căpitanului a fost luată de negri şi transformată în sclavă?

Profesorul părea să se uite la ea mai mult cu dinţii decât cu ochii.

Da, ştia şi despre asta.

Tâmplele au început din nou să îi zvâcnească. Dintr-un motiv dincolo de raţiune, temeri fără ţintă au început să îşi facă loc în mintea ei. Oricât de seducătoare ar fi fost iarba de la rădăcina chiparoşilor cocoşaţi, nu trebuia să îi cedeze, şi nici sugestiilor crescânde din capul ei.

Aşa că s-a descotorosit de săculeţii de plastic.

— Aici trebuie să vă părăsesc.

Încercând să se îndepărteze cât mai repede de profesor, a observat că unul dintre săculeţii de plastic căzuse pe nisip, între ei.

— Probabil că mama se întreabă pe unde sunt. Nu pot s-o las singură atâta timp, mai ales la vârsta ei, a chicotit ea.

Profesorul era mai interesat să recupereze săculeţul căzut, dar s-a gândit să murmure:

— Deci, doamna Hunter e invalidă?

— Nu. Doar bătrână.

Dorothy de Lascabanes şi Edvard Pehl stăteau şi se uitau unul la

celălalt din capetele opuse ale acestei situaţii telescopice. Cum ea era la capătul greşit, îl simţea pe profesor scrutându-i fiecare por din piele şi trecând prin ei, mai departe.

S-a întors şi a început să se îndepărteze, dar s-a mai uitat o dată înapoi, aparent ca să mai admire stâncile acelea hipnotice. În prim-plan, umerii zdrenţuiţi ai norvegianului se încordau deja, pregătindu-se pentru o nouă explorare ecologică, de data aceasta solitară.

Până la urmă, prinţesa de Lascabanes s-a bucurat că era încălţată cu pantofii aceia. A descoperit că drumul de întoarcere era presărat cu cochilii de stridii.

Dorothy observase în bucătărie un telefon antic, lăcuit, fixat pe perete, cu receptorul atârnat de un cârlig, într-o parte. Aspectul său antediluvian sugera că ar putea oferi o punte de legătură chiar mai fragilă decât echivalentul lui contemporan, mai compact şi mai eficient în aparenţă. Se înţelegea că există o legătură cu tabăra pădurarilor; dar apelurile către lumea exterioară se făceau prin oraşul Exenbould, de pe continent.

La întoarcere, Dorothy a văzut-o pe Helen Warming lângă telefonul acela antic, cu umerii ei, atât de destinşi de obicei, încordaţi sub rochia din bumbac, în timp ce mama stătea la masa din bucătărie, scoţând gemetele formale ale compasiunii, pe care le impune inutilitatea unei persoane.

Părea că Helen vorbeşte cu cineva din Sydney despre băiatul ei cel mai mare.

— Da, sunt sigură… Aţi făcut tot ce se putea face. Nu ştiu mai nimic despre doctorii din Sydney, dar sunt de acord cu alegerea voastră… Nu, e mai bine să mergem la spital… Da, toată grija… Da, da… Trebuie să aşteptăm rezultatele analizelor… îţi mulţumesc, Dugald… şi Barbarei. Vă sunt profund recunoscătoare.

Helen a pus receptorul în furcă. Atunci când s-a întors, faţa îi era umflată, iar din ochi îi curgeau şuvoaie de lacrimi. Probabil că nici nu îi vedea pe prietenii cărora trebuia să li se adreseze.

— Hugh a suferit un colaps. A fost dus la spital. Nu pot să-i pună niciun diagnostic până nu află rezultatele tuturor analizelor, a explicat ea, ieşind din bucătărie. Trebuie să-l găsesc pe Jack.

Din cauza caracterului inoportun pe care îl căpătase vizita lor, precum şi a durerilor de cap din ce în ce mai puternice, Dorothy s-a bucurat la început de prezenţa mamei sale. Preţ de o clipă ruşinoasă, a fost cât pe ce să îi cadă în genunchi: ar fi putut să îşi îngroape capul în poala mămicii; dar a reuşit să îşi direcţioneze durerea către exterior.

— Vai, nu pot face nimic ca să-i ajut? A strigat ea, ca să le arate, nu neapărat lui Helen, ci *tuturor*, dragostea de care ei nu o bănuiau capabilă.

— Nimic, Dorothy, a zis mama. Nu poţi face nimic, draga mea. Decât să încerci să te controlezi.

Deja începuse să se preocupe de altceva: îşi contempla unghiile lucioase.

— Eşti *insuportabilă*! Şi, ca de obicei, ai dreptate! Nu pot face nimic pentru nimeni. Ar fi trebuit să merg până la capăt — aşa cum a vrut profesorul în timpul expediţiei.

— Dacă te impacientezi, nu faci decât să înrăutăţeşti situaţia. Te sfătuiesc să te duci şi să te întinzi puţin în pat.

— Nici vorbă de aşa ceva. Cine ştie, poate, până la urmă, Helen o să-şi dea seama că *are* nevoie de mine.

Furia ei ar fi trecut prin tavan, dacă nu ar fi intrat Jack Warming în clipa aceea. Ca şi Helen, nici el nu îşi mai vedea musafirele. A început să îşi facă de lucru cu telefonul, a luat legătura cu cei de pe continent, a organizat tot felul de lucruri. I s-a promis că, la ora două, va veni elicopterul pe pista de aterizare de pe insulă; astfel, aveau să prindă zborul de după-amiază din Exenbould, către sud.

Uşurată pentru moment, gazda şi-a îndreptat atenţia spre viitorul oaspeţilor săi.

— Deşi noi n-o să mai fim aici, nu aveţi de ce să nu vă bucuraţi de restul vacanţei. Mai aveţi mâncare pentru cel puţin două zile. Rugaţi-i pe pădurari să vă ajute dacă trebuie să vă aprovizionaţi din nou; o să vă aducă tot ce vă trebuie, cu feribotul, de pe continent.

Le-a arătat cum să umple din nou cele două frigidere greoaie, ce funcţionau pe bază de kerosen.

— O să găsiţi vin în magazie, acolo, în spatele casei. Elizabeth şi Dorothy, mă bazez pe voi două să fiţi amabile cu profesorul, indiferent ce păreri aveţi despre el, a zis Jack şi a reuşit chiar să şi râdă.

În împrejurările acelea, era un plan pe care nu îl putea respinge nimeni, iar la ora la care era aşteptat elicopterul, Edvard Pehl, care se întorsese din expediţia lui, s-a pregătit să îi conducă pe soţii Warming şi pe cei doi copii ai lor, mai tăcuţi de data aceasta, către pista de aterizare.

Elizabeth Hunter rămase pe verandă, fluturând o eşarfa. A strigat în urma lor, ca să îi asigure că se pot baza pe ele — pe ea şi pe Dorothy. Era o eşarfa rozalie, de culoarea apusului, coincidenţă care făcea gestul şi mai nostalgic, dacă nu fatidic.

Cum nu mai aveau nimic de făcut, Dorothy s-a dus să se odihnească în căldura după-amiezii. În camera ei din celălalt capăt al verandei, cu siguranţă se odihnea şi Elizabeth Hunter. Dacă îi păsa cuiva. Dar Edvard Pehl?

Dorothy şi-a lipit obrazul de perna aspră zgrunţuroasă pielea ei tăbăcită mirosind a sare de mare acolo era Ea mai presus de mulţi alţii insomnia spală ridurile mareea anilor erodează dar numai insesizabil

în cazul ei nici într-o sută de ani.

O sută de gene devin, în mod vădit, Dorothy Hunter. Niciodată, o Doamne, nimic altceva. Probabil că adormise, pentru că visase ceva, chiar dacă nu îşi aducea aminte ce. S-a trezit la asfinţit. Perna îi lăsase urme pe faţă, făcând-o să arate ca o scândură de spălat rufe. S-a spălat cu apă de ploaie din ulcior, curată şi călduţă, a îmbrăcat o rochie cu care nu o mai văzuse nimeni şi a ieşit la plimbare, de data aceasta spre nord, la început de-a lungul plajei, apoi către inima insulei, prin tufişuri, către pădurea tropicală, mai întunecată. Până când copacii au început să o înspăimânte. A zărit un bărbat pe care cu siguranţă nu îl cunoştea. Putea fi unul dintre bărbaţii din tabăra pădurarilor. Era convinsă că se simte miros de bărbat în aer.

După ce a făcut această descoperire, s-a grăbit să ajungă din nou pe plajă şi a pornit înapoi, spre casă. Soarele apunea deja: tiranul de bronz cobora în mizeria rozalie, în spatele oştii învăluitoare de copaci albăstrii. Splendorile puse în scenă de asfinţit aprindeau scântei de speranţă în ea, amintindu-i de dizertaţia pe care el — Edvard — i-o promisese pentru seara aceea. Cu toate că îi şi venea să chicotească: dacă agregatele acelea bentonice aveau să o facă să sforăie?

Într-un târziu, a zărit în amurg un bărbat adevărat, apropiindu-se de ea cu capul plecat, şi, după trupul vânjos şi seriozitatea misiunii sale, şi-a dat seama imediat că nu poate fi decât profesorul Pehl.

— Ah, v-am găsit!

Prinţesei i s-a părut că tonul vesel era menit să sugereze plăcerea întâlnirii.

— Am venit să vă aduc acasă, a anunţat-o el, oprindu-se în faţa prinţesei.

— Ce amabil… şi grijuliu din partea dumneavoastră.

Era cu adevărat impresionată de acest norvegian care se arăta până la urmă binevoitor.

Mergând alături de ea, profesorul a început să îi explice:

— Da, mama dumneavoastră m-a trimis. V-a văzut mai devreme plimbându-vă pe plajă şi pe urmă i s-a făcut teamă, pentru că nu ştia pe unde sunteţi.

— N-avea de ce să-şi facă griji, a răspuns prinţesa de Lascabanes. Până acum am reuşit să supravieţuiesc fără niciun ajutor. Oricât de bătrâni şi de înţelepţi ar fi părinţii, puţini devin şi rezonabili.

A tăcut brusc, de parcă şi-ar fi dat sama că nici ea nu mai este foarte rezonabilă; dar profesorul nu dădea niciun semn să fi sesizat vreo urmă de îngâmfare.

— Am prins nişte peşte, pe care o să ni-l gătească doamna Hunter, a fost el bucuros să o anunţe.

(Oare ce va face mama cu peştele? Poate doar o să-l orneze frumos…)

Au pornit la drum, fericiţi şi singuri, prin pădurile norvegiene. El îi povestea despre mesteceni şi plopi tremurători;

Deasupra lor atârnau boabele scoruşilor-de-munte; adierea rece care venea dinspre gheţarul din depărtare a făcut-o să îşi strângă mai bine faldurile unei mantii lungi, de un verde închis.

Deodată, plaja pe care le lipăiau tălpile a început să bubuie în urma lor, pe urmă în jurul lor, iar nisipul s-a pornit să şuiere şi să se ridice în vârtejuri de jur-împrejur, parcă nechezând.

— Sunt caii! A strigat profesorul, cu o voce răstită, dar nesigură.

— Ah, caii sălbatici de pe insula Brumby [81]! A ţipat ea, printre hohote de râs nervos.

Ajungând în dreptul lor, caii s-au oprit o clipă; vreo doi dintre ei s-a ridicat pe picioarele din spate; alţii au început să se învârtă în umbre spiralate; se auzeau copitele lovind pământ, os, piatră; se vedeau scântei şi dinţi sfâşiind amurgul.

Edvard Pehl şi Dorothy de Lascabanes se sprijineau unul de celălalt. Ea simţea răsuflarea trupului viguros al bărbatului, lipit de sânii ei neglijabili şi de coastele ei tremurânde, în timp ce, în afară, lumea fizică le învăluia minţile pierdute în uimire şi spaimă.

Pe urmă, caii sălbatici au trecut mai departe, fornăind şi gonind de-a lungul plajei, lovind aerul cu copitele din spate, unii trăgând vânturi răsunătoare.

— V-a fost frică? A întrebat, râzând, vocea lui tremurătoare.

— Nuuu!

Dacă ar fi fost sinceră, ar fi răspuns: „M-am bucurat că ai fost tu aici; m-am bucurat chiar şi că ai tremurat; dar tot atât m-aş fi bucurat şi dacă ar fi fost altcineva, atâta timp cât era un bărbat”.

Au pornit mai departe. El încă o ţinea de mâna pe care i-o apucase într-un moment de criză, dar şi-a dat seama şi i-a dat drumul.

Pe drum, profesorul Pehl i-a arătat ceva cu degetul.

— Uite o luminiţă!

Părea să debordeze de entuziasm, fără îndoială datorită uşurării ce vine în urma unei spaime enorme.

— Doamna Hunter a aprins o lampă.

— Da. Mă mir că n-au curent electric. La cât de putred de bogaţi sunt.

În cazul ei, uşurarea îi scosese la suprafaţă limbajul pe care îl folosea în tinereţe.

— N-aţi observat că, de multe ori, cei foarte bogaţi se zgârcesc la lucrurile cele mai banale?

Profesorul părea să nu asculte — sau cel puţin să nu o asculte pe ea.

— E cumva muziciană doamna Hunter?

— Nu.

— Aş putea să jur că am auzit pianul soţilor Warming.

— Ei bine, nu e muziciană, dar parcă îmi amintesc c-am mai auzit-o cântând la pian… Da… Când eram mai mică. De fapt, cânta destul de prost.

— Eram sigur că am auzit pianul.

Odată ce i se atrăsese atenţia asupra pianului şi odată ce îşi amintise cum cânta mama, parcă şi Dorothy îl auzea. Cineva cu siguranţă „cânta la pian”. Acordurile reverberau prin întuneric, trist şi monoton şi înnebunitor. Era mama, chinuindu-se cu aceeaşi nocturnă dintotdeauna. A cui era? („Am învăţat-o de la domnişoara Hands. În fiecare joi, mă duceau cu maşina la Gogong. Trebuia să învăţ să cânt la pian, pe lângă alte îndeletniciri.”) Cântând întruna, oricât de stângaci, reuşise să amplifice ambivalenţa unei seri tropicale. Perseverenţa ei era incredibilă: nu numai că explica succesul ei lumesc, ci poate şi frumuseţea ei, care nu se ofilise decât foarte puţin.

Elizabeth Hunter aranjase ceea ce era, în mod oficial, sufrageria. Sub conducerea lui Helen, se adunaseră aproape numai în bucătărie, într-o atmosferă de prăjeală şi tovărăşie. Ascensiunea la tron a lui Elizabeth promitea nuanţe mai subtile. Aşezase două lumânări pe pianina cea veche şi o împopoţonase cu o melodie a cărei banalitate, împreună cu o anumită dulceaţă hipnotică, o făcea perfectă pentru un interpret atunci când încerca să reînvie un talent îndelung neglijat.

Poate că ar fi fost mai avantajată dacă ar fi cântat la un pian de concert, într-o grămadă de covoare ordonate. Dar, aşa cum stăteau lucrurile, oricât de mult îşi înălţa capul, dezvăluindu-şi faimosul gât, ca lujerul unui crin, mărimea instrumentului şi clapele scorojite, atacate de sare, o făceau să pară că se apleacă asupra unei orgi de cameră. Dar iată-i spatele, alb printre umbrele din cameră, şi părul strălucitor, şi era clar că se îmbrăcase pentru o ocazie deosebită, într-o rochie lungă şi albă, din borangic, cu o cădere neîntreruptă, dacă nu ar fi fost cingătoarea ca o sfoară, legată în jurul taliei, şi nişte caneluri imperceptibile, care îi confereau siluetei sale zvelte o anumită arhitectură.

Rochia era una pe care Dorothy nu îşi amintea să o mai fi văzut vreodată. S-a hotărât să nu îi mai dea nicio atenţie. Şi nici să nu mai asculte nocturna aceea nenorocită.

— Să vă aduc ceva de băut, profesore? A spus ea cu toată asprimea de care era capabilă. După ce aproape am fost călcaţi în picioare, cred că avem nevoie de ceva tare, ca să ne revenim.

— Călcaţi în picioare? *Cum adică*?

Elizabeth Hunter nu s-a întors, pentru că se chinuia cu un falset.

Muzica părea să îl însufleţească pe profesorul Pehl.

— Ce noroc, doamnă Hunter, că aveţi acest dar şi ne puteţi încânta cu el.

Ea a înclinat din cap şi abia atunci a încetat să mai cânte.

— Dar cum era să fiţi călcaţi în picioare? A întrebat ea, întorcându-se cu faţa la el; o îngrijorare vagă îi umbrea suprafaţa luminată de lumânare.

— Au trecut nişte cai sălbatici pe lângă noi când eram pe plajă, a explicat profesorul Pehl, trecând peste incident în cât mai puţine cuvinte. Dar spuneţi-mi, doamnă Hunter, dumneavoastră, care cântaţi la pian, de ce vă pierdeţi timpul cu acest compozitor mediocru, Field?

Şi-a aruncat observaţia ca pe o săgeată pe care ţinta trebuia să o accepte cu dragă inimă.

— Cânt compoziţiile lui Field pentru că sunt uşoare, a recunoscut ea cu seriozitate şi candoare, înainte să îşi permită să zâmbească. Şi suficient de relaxate ca să-mi dea ocazia să-mi etalez supleţea încheieturilor.

Dorothy s-a dus să aducă băuturile. Când s-a întors, mama explica exact cât de neînsemnat este darul ei, în timp ce Edvard Pehl părea să îşi dorească să discute despre Brahms.

— Cel puţin avem muzica în comun, a spus doamna Hunter. N-o să trebuiască să mă fac de râs, încercând să par interesată de… ştiinţă.

Profesorul a râs cu atâta poftă, încât a făcut flăcările lumânărilor să tremure pe fitil.

Doamna Hunter şi-a ignorat cu modestie succesul.

— Ţine-i companie, Dorothy, cât timp gătesc eu peştele.

Trecând pe lângă ea, şi-a îmbrăţişat copilul cel dificil.

— Auzi, cai sălbatici! Ce bine că v-am trimis după ea, profesore! (Oare o parte din grija mamei chiar era sinceră?) Parcă am ştiut cumva că pe Dorothy o paşte un pericol.

A sărutat un obraz osos cu ceva ce putea fi luat drept tandreţe.

Dorothy nu a zis nimic, iar Elizabeth Hunter, la fel de tăcută, a pornit spre bucătărie. Era desculţă, şi-a dat seama fiica ei, cu silă.

Ceea ce provocase răceala prinţesei de Lascabanes stârnise o nelinişte în profesorul Pehl. Se plimba prin cameră şi, după ce şi-a băut paharul pe nerăsuflate (Dorothy citise undeva că mulţi norvegieni sunt alcoolici incurabili), a întrebat, ştergându-şi sudoarea de pe frunte:

— Oare a scăzut temperatura? Parcă aud vântul înteţindu-se.

— Eu n-am observat.

Voia să pară cât se poate de distantă.

Profesorul a anunţat că se duce să îşi ia un sacou pe el şi, când s-a întors, purta o jachetă de pânză, mototolită, de parcă tocmai o scosese dintr-o valiză sau, mai degrabă, dintr-un rucsac. Dar jacheta era maniera lui Edvard Pehl de a se găti, iar culoarea, bleumarin, îi scotea în evidenţă atât albastrul, cât şi albul ochilor. (Cu amărăciune, Dorothy şi-a imaginat o siluetă echipată pentru o drumeţie de-a lungul unui fiord: rucsacul, evident, ghetele cu ţinte, eşarfa ţesută şi o pipă

din spumă de mare.)

— Aşa e mai bine!

Potrivindu-şi pe umeri jacheta încreţită, părea să aştepte un compliment, pe care însă nu îl primi din partea prinţesei: era prea ruşinată de fantezia ei de roman *a Veau de rose*.

Deodată, bucătăreasa a strigat din camera alăturată:

— Ed-*vard*? Trebuie să-ţi spun Edvard, nu-i aşa? Peştii ăştia minunaţi n-au fost curăţaţi de solzi, iar eu cred că asta e o treabă de bărbat. Tu nu?

Aşa că madame de Lascabanes a rămas singură. Numai ea nu reuşise să se îmbrace deosebit, pentru a sărbători faptul că Edvard Pehl prinsese nişte peşti. Sau poate sărbătoreau împrejurările neprevăzute care îi aduseseră pe toţi trei în casa aceea neobişnuită de pe malul mării? Sau, pur şi simplu, frumuseţea vorace şi frivolitatea lui Elizabeth Hunter?

În orice caz, mama a reuşit să transforme „captura minunată a lui *Ed-vard* într-o operă de artă: perpelise peştii pe grătar, apoi îi aşezase pe un pat de anason şi împrăştiase pe marginea unei farfurii banale, ciobite, o puzderie de flori indigene.

Aflată la al doilea pahar de whisky, prinţesa de Lascabanes a fost cuprinsă de o voioşie sumbră.

— Vă daţi seama că pentru fiecare peşte gătit e sacrificată o natură moartă? A zis ea când a ieşit din pasa proastă. Sau a spus-o altcineva înaintea mea?

Nici Edvard, nici Elizabeth nu i-au acordat atâta atenţie încât să îi confirme sau să îi infirme spusele.

Ca şi cum s-ar fi martirizat pentru apetitul celorlalţi, mama abia dacă ciugulea din peştele ei; în timp ce Edvard îşi îndesa hălci mari în gură şi abia apoi scotocea cu degetele după oase, printre buzele lucioase de grăsime şi lăcomie.

— Capul e cel mai bun! A strigat el şi l-a înşfăcat pe cel mai mare.

Deşi îşi coborâse pleoapele, Elizabeth Hunter părea pregătită să accepte orice comportament care putea demonstra că un bărbat şi-a intrat în drepturi.

Dorothy abia dacă ciugulea din peştele ei, însă din alt motiv decât cel al mamei: i se părea că simte nisip printre dinţi. Cumva mulţumită să descopere acest defect la ceea ce ar fi trebuit să fie perfecţiunea pură, a început să îi dea târcoale un gând: poate că bucătăreasa îşi practica arta nu de dragul artei, ci în scopuri imorale.

De ce se descălţase? În cazul lui Helen Warming, era din cauză că aşa era obişnuită, şi pentru că trăia într-un climat canicular. Dar Elizabeth Hunter o făcuse pentru a impresiona, dacă nu pentru a seduce. Stătea pieziş la masă, sorbind din vinul pe care îl adusese din magazie şi dezvelindu-şi picioarele subţiri, de o perfecţiune

miraculoasă, pe sub tivul alb, din borangic. Picioarele ei erau de culoarea tuberozelor.

(De ce li se dădeau altora calităţile pe care le aveai tu, în profunzimile tale autentice, invizibile, încă neapreciate la adevărata lor valoare?)

Albul gâtului îi era împestriţat cu reflexii verzi şi aurii, după cum plutea vinul în paharul pe care îl ţinea în mână.

— Nu e cam dulce? A întrebat ea. Dar aciditatea e interesantă.

Poate că exagerase; şi-a dat capul pe spate şi a făcut mai mult decât să ofteze, s-a smiorcăit de-a dreptul:

— Bietul copil!

— La ce copil vă referiţi, doamnă Hunter?

Profesorul scobea ultimele bucăţele revoltătoare de gelatină din craniul unui peşte.

— La copilul soţilor Warming, bineînţeles! Băiatul ăla care a făcut Dumnezeu ştie ce… poliomielită sau poate chiar leucemie!

— Vai, nu!

Dorothy şi-a înfipt coatele în masă: plângea nu numai soarta copilului nevinovat al soţilor Warming, atât de amabili, ci şi propria fire intransigentă sau, mai rău, natura mamei sale, care poate că era totuşi capabilă de compasiune.

Profesorul Pehl rămăsese mai calm decât cele două femei.

— E o mare nenorocire, desigur. Dar medicina face progrese remarcabile în fiecare zi.

A lins zeama de pe cuţitul său şi, după ce l-a curăţat, a sprijinit lama de marginea farfuriei.

Şi-a adus aminte că mai trebuie să vină şi un ananas. Doamna Hunter îi scosese miezul, după care îl pusese înapoi în coaja lui şi înlocuise frunzele cu unele stilizate. Când au dat moţul la o parte, mireasma perfidă şi dulceagă s-a amestecat cu mirosul oarecum ostil de anason măcinat şi cu duhoarea de piele de peşte unsă cu ulei şi carbonizată.

Dintr-un motiv oarecare, doamna Hunter şi fiica ei abia dacă s-au atins de ananas, în timp ce îl priveau pe profesorul Pehl înfruptându-se din fructul crestat.

Prinţesa a observat că, în seara aceea, luna scânteia verde peste apa neagră, şi ar fi putut rămâne să mediteze la această imagine schimbătoare, ca şi la nedreptăţile la care era supusă, în mod inevitabil, o fiinţă umană extrem de sensibilă.

Până când Dorothy, ca un Mesia, a sărit în picioare şi aproape că a insistat:

— De ce nu mă laşi pe mine să spăl vasele?

Elizabeth Hunter scoase murmurul acela specific, prin care consimţirea este deghizată sub forma unui protest, în timp ce

profesorul, ca mascul ghiftuit, cu o oarecare importanţă, nu vedea niciun motiv pentru a respinge sugestia. Aşa că, după ce şi-a scobit dinţii în spatele unei mâini ţinute ca paravan, s-a înclinat şi a pornit în urma doamnei Hunter, fără să ia act de intenţiile prinţesei de Lascabanes, care se apucase deja de treabă, la chiuvetă.

Vocea mamei plutea de pe verandă precum eşarfa rozalie pe care o fluturase în urma soţilor Warming pe când se grăbeau la căpătâiul fiului lor.

— Ce amabil din partea lunii să facă întotdeauna ce trebuie în astfel de peisaje.

Când a terminat prinţesa de spălat vasele (activitate care nu a reuşit să îi alunge indispoziţia, aşa cum sperase), pianul a început din nou să răsune, dar cu o autoritate masculină, dacă nu chiar cu o greutate bărbătească. Deşi nu prea se pricepea la muzică, Dorothy şi-a dat seama că se cântă o bucată de Brahms, după acordurile bine închegate şi un *brio* inconfundabil, nemţesc, jucăuş, care se auzea în timp ce prinţesa arunca vasele de colo colo şi îşi ştergea un strop jignitor de detergent de pe buza de sus. Ca franţuzoaică, se vedea nevoită să îi dispreţuiască pe germani; ca fiică de australieni, îşi dispreţuia mama pentru că putea sta întinsă, în lumina lunii, pe un şezlong (ce alt loc ar fi putut să aleagă Elizabeth Hunter?), mişcându-şi gleznele în ritmul muzicii şi făcând nuanţele de tuberoză să apară şi să dispară pe picioarele ei goale.

Cu martiriul destrămat sau pus la uscat, Dorothy a ieşit din casă. Uşa din plasă a spulberat strident atmosfera pe care încerca să o invoce Elizabeth. Fiica ei şi-a îmbrăţişat solzii de peşte şi o pată lipicioasă de zeamă de ananas: măcar erau umilinţe sincere. S-a dus şi s-a aşezat pe moviliţa de pământ din faţa magaziei în care îşi ţineau vinul soţii Warming.

Dacă el nu te mirosea după vaporii de peşte pe care îi emanai, tu îl puteai identifica, după izul lui specific şi lipăitul degetelor boante de la picioare, care explorau împrejurimile amorfe. „Iată-mă, Edvard, monopodul tău”. Bineînţeles că ar ezita, mintea fiindu-i încă ocupată cu Brahms. „Ce ai spus?” Râsete, mulţumită mamei (nu te-ai putea descurca fără ea). „Umbrele peştilor sunt mai materiale decât ai crede. Dar tu, ca expert, probabil că ştii asta”.

Ştia. Trupul prinţesei, el însuşi ca o umbră de aluzie, fusese imobilizat şi strivit sau, în orice caz, făcut şi mai plat decât era, sub greutatea impresionantă a profesorului.

Dorothy de Lascabanes s-a îngrozit atât de tare, încât s-a ridicat, îmbrăţişându-şi umerii, în timp ce iarba, înfometată şi răzbunătoare, continua să îi atace coapsele prin rochie. Brahms rămăsese undeva între vis şi realitate; în schimb, izbucniseră voci în bucătărie, la mică distanţă de locul în care suferea ea, pe o ridicătură de pământ.

În alte împrejurări, Dorothy nu şi-ar fi permis să tragă cu urechea. Dar era prea frustrată ca să se poată împotrivi. Mai mult decât atât, se vedea un butoi între pilonii pe care era ridicată casa.

Prinţesa de Lascabanes s-a gândit: „Dacă o să cad de pe el? Dacă îmi zgârii genunchiul într-un cui ruginit? *Quelle horreur*[82] o să fac cel puţin tétanos!” Dar, pentru că auzea ce se vorbeşte, iar apoi, când s-a agăţat de pervaz, a început să şi vadă, şi-a încordat cu mai multă convingere picioarele.

Edvard Pehl, fără cămaşă pe el, stătea călare pe un scaun, cu braţele pe spătar, cu un obraz culcat pe braţ şi cu ochii închişi, iar chipul lui sugera extazul. Prinţesa aproape că a început să plângă de durere: aplecată deasupra lui, cu o sticlă în mână, Elizabeth Hunter îl freca pe spate, cu o soluţie pe bază de calamină, pe vikingul acela cu pielea cojită, dar încă inflamată.

— Nu e răcoroasă, Edvard?

Profesorul abia dacă a reuşit să rostească „da”: la urechile lui Dorothy nu a ajuns decât un „aaa”, iar ea a văzut pentru o clipă vârfurile perlate ale dinţilor săi de băieţel, pe chipul lui înflăcărat, de bărbat în toată firea.

Era furioasă. Dar bineînţeles că mama era de vină.

Probabil că Elizabeth Hunter avea încredere în puterile ei de taumaturg: radia de fericire.

— Bietul de tine! A murmurat ea, mângâind spatele ars şi descuamat. Ar fi trebuit să aibă cineva grijă de tine înainte să se ajungă în stadiul ăsta.

Edvard Pehl nu a răspuns; dar s-a aşezat mai bine pe scaun.

Iar Elizabeth Hunter şi-a mai turnat în palmă nişte loţiune, pe care a întins-o cu infinită tandreţe pe omoplaţii suferinzi.

— Nimic nu calmează pielea mai bine decât calamina.

De data aceasta a închis ea ochii, ridicându-şi capul, ca şi cum ar fi somat inflamaţia să scadă.

Prinţesa de Lascabanes era atât de indignată, încât nici nu îi mai păsa că simte butoiul clătinându-se sub ea.

— Să-mi spui dacă te doare, Edvard! I-a poruncit mama, dar băieţelul ei nu a făcut decât să suspine şi să zâmbească, dintre pernele în care se transformaseră braţele lui adormite.

După aceea, s-a auzit un pleosc-pleosc: Elizabeth din nou freca nişte loţiune între palme.

Pe măsură ce mama mângâia şi alina durerea, silueta ei de statuie clasică şi albă se ţinea la o distanţă apreciabilă, dar neconvingătoare, de trupul de care se ocupa; se vedea pe chipul ei că avea de gând să se ia la întrecere, pe de o parte, cu noaptea, cu marea şi luna din fundal, iar pe de altă parte, cu tufişurile ce foşnesc, cu aripile care flutură, cu broaştele care orăcăie, cu gâtul lor umed (dar, vai, şi cu scârţâitul

unui butoi). Dorothy îşi dădea seama că mama se pregăteşte să schimbe diapozitivul din diascop şi tremura când se gândea la ce avea să urmeze.

Clic! Iată-l: chipul dezvăluia — iar vocea ridicată comenta — nu numai o singură imagine, ci o întreagă serie, în timp ce povestitoarea păstra un ton catifelat şi sobru.

— Ştii, Edvard, am un vis care revine din când în când, a început ea, iar mâna încuraja o participare mai profundă la această catifea repetitivă. Bineînţeles că detaliile variază, dar întotdeauna, în visul meu, merg pe fundul mării.

S-a oprit din vorbit şi a tăcut până când tovarăşul ei de vise s-a mişcat.

— Bănuiesc că oamenii care ştiu, care se pricep, ar putea să mă acuze de tot felul de dorinţe obscene. Şi totuşi, nu pot să nu spun adevărul, iar adevărul a fost întotdeauna frumos, a insistat ea.

Pe Elizabeth Hunter părea să nu o intereseze prea mult dacă pacientul ei alunecase într-un somn atât de adânc, încât nu îi mai auzea povestirea, pentru că ea însăşi începuse din nou să meargă pe fundul mării.

Devenise atât de radioasă, încât până şi Dorothy, cocoţată pe butoi, era oarecum vrăjită.

— Ceea ce îmi amintesc cel mai bine din visele astea e lumina pe care o găseam la adâncime. Uneori plutea în jurul meu, ca apa; altă dată, parcă emana chiar din mine. Aruncam câte o rază asupra obiectelor care mi se păreau interesante.

Fără să deschidă ochii sau să îşi schimbe poziţia, profesorul Pehl a anunţat-o, pe un ton cât se poate de ştiinţific:

— Multe animale care trăiesc la adâncimi mari au organe luminescente. Ştiţi, ca să poată să producă lumina de care au nevoie. Unii peşti folosesc lumina asta ca să-şi atragă prada. Fără să deschidă ochii, cu ridurile din jurul pleoapelor accentuate de seriozitatea subiectului, profesorul a întrebat: în visul dumneavoastră eraţi cumva peşte, doamnă Hunter?

Mama părea oarecum amuzată; Dorothy nu putea să îi reproşeze asta, dar nici nu ar fi vrut să recunoască faptul că ar fi „râs pe săturate” amândouă, împreună, pe seama acestui bărbat pedant — sau calcan uman. (Prinţesa a chicotit pe înfundate, amuzată de propria glumă).

Elizabeth Hunter a început să povestească din nou.

— De unde să ştiu? Întotdeauna suntem cumva fluizi în vis. Dacă am luat vreodată vreo formă, nu cred să fi fost mai mult decât un monopod.

Dorothy se sufoca de indignare: era un amănunt pe care ea abia dacă şi-l amintea, abia dacă îl descoperise… pe malurile Senei? În vis?

În acea obsesie supremă, copilăria? Şi cum ar fi putut Elizabeth Hunter să afle ceva atât de secret? Numai mama putea să taie în două ceva ce nu era decât un mit al străfundurilor unui suflet, iar apoi să se aştepte ca proprietarul său de drept să îl împartă cu ea.

Şi profesorul Pehl părea surprins: deschisese ochii.

— Un ce, doamnă Hunter?

— Un fel de peşte nedefinit, dar cu chip de femeie. Chipul nu era neclar. Sau cel puţin o parte din el era dureros de bine desluşit. L-am văzut acum mulţi ani, într-un desen, şi mi-a rămas în minte. Nu puteai spune că are o expresie înşelătoare sau, dacă avea, trebuia să-l ierţi, fiindcă era în căutarea unui lucru pe care probabil că nu avea să-l găsească niciodată.

Prinţesa de Lascabanes îşi auzea propriile gâfâieli întretăiate; posibilităţile se iveau, ca nişte peşti mici, lucioşi, electrici, prin craniul ei aplecat; şi-a auzit coastele lovindu-se de scândurile la fel de fragile ale unei case şubrede; dar profesorul şi-a închis din nou ochii, pentru că doamna Hunter dusese conversaţia în afara sferei lui de interes.

— *Erau* şi peşti, desigur — peşti adevăraţi. Mă înconjurau adesea. Creaturi enorme. De fapt, toţi peştii pe care îi vedeam erau mai mari decât mine. Ar fi trebuit să mă înspăimânte. Dar nu cred că mi-a fost vreodată frică.

Profesorul a rămas imperturbabil, aşa cum te-ai fi aşteptat, din moment ce se revenise la subiectul său de interes ştiinţific.

— O caracteristică a unora dintre peştii care trăiesc la mari adâncimi e gura lor enormă. Asta le permite să înghită o pradă mult mai mare decât ei înşişi. O adaptare foarte practică: mesele sunt puţine şi rare.

Pentru că încercase să facă o glumă, profesorul a izbucnit în râs.

Deşi Dorothy se îndoia că bărbatul calcan, cu pleoapele din nou închise, făcuse observaţia aceea cu vreun scop, se bucura: echilibrul fusese restabilit.

Mama zâmbea mai departe, în timp ce îşi mişca mâna, înainte şi înapoi, foarte încet, peste spatele pacientului său; dacă nu ai fi ştiut ce se întâmplă, ai fi crezut că îl şterge pe spate.

Deodată, profesorul a deschis ochii, cu o expresie atât de concentrată, încât albastrul lor s-a transformat într-unul intens, ca de furie:

— Aţi întâlnit vreodată vreun nevertebrat interesant la adâncimea la care v-au purtat visele dumneavoastră?

— Nu. Cu siguranţă nu. Nu m-au interesat niciodată nevertebratele.

Profesorul Pehl a părut sceptic pentru o clipă.

— Nimic nu mă interesează mai mult decât nevertebratele, a mărturisit el. Este remarcabil că o femeie atât de inteligentă ca dumneavoastră nu s-a născut cu o aplecare către ştiinţă, a adăugat el.

M-aş bucura dacă mi-aţi permite să vă iniţiez măcar în domeniul meu de interes. Numai aşa puteţi începe să mă cunoaşteţi.

Pentru o clipă, Elizabeth Hunter a părut intimidată de ideea unei plimbări de mână cu Edvard Pehl printre nevertebrate, fiindcă a schimbat imediat subiectul.

— Biata Dorothy, pe unde o fi? A zis ea din senin, chinuită de mustrări de conştiinţă. E atât de bună… Sper că nu s-a supărat. Trece printr-o perioadă mai grea.

— Am observat.

Au râs amândoi, bucuroşi de complicitate.

Lui Dorothy i s-a făcut rău, din cauza dezgustului fizic pe care i-l stârnea acest norvegian cu pielea jupuită, dar şi din cauza repulsiei morale pe care i-o trezea perfidia unei mame. Deşi profesorul Pehl îşi încheia cu grijă nasturii de la cămaşă, ţie nu îţi venea să crezi că un bărbat *au fond* atât de naiv, oricât de „distins” ar fi fost, poate evita să devină următoarea masă a lui Elizabeth Hunter. Dacă supravieţuise curtării cu loţiunea pe bază de calamină şi călătoriei luminoase de pe fundul mării, asta era doar pentru că ea îl păstra pentru mai târziu: când avea să îl orbească, lăsându-l să îi zărească pentru prima dată trupul încă extraordinar de senzual.

Prinţesa de Lascabanes nu ştia cum să se dea jos mai repede de pe butoi; nu o interesa cine l-ar fi putut auzi trosnind; deja arăta prea mizerabil — chiar mai rău în ochii ei decât ar fi putut să arate în ochii altora. Dorinţa este acelaşi lucru cu dezgustul, bănuia ea: amândouă provoacă o durere ascuţită, atât în corp, cât şi în minte. Dragostea, trebuia să înveţe dragostea. A rupt câteva frunze dintr-un arbust şi le-a lipit de frunte; ce bine ar fi fost dacă şi-ar fi putut înfăşură tot capul în frunze, după care să îl arunce în mare, împreună cu toate amintirile despre soţ „iubit” mamă SINE.

A bâjbâit mai departe prin întuneric, în disperare, până când a oprit-o gândul la caii sălbatici care galopau pe plajă. S-a hotărât că ar fi mai bine să se întoarcă; nu i-ar fi plăcut să se rănească.

La un moment dat, în timpul nopţii, i s-a părut că pe lângă ea trec cai în galop: picioarele ei prindeau iar rădăcini în nisip, iar braţele, care îi ofereau protecţie, şi-au strâns şi mai bine spaima la piept.

Nu s-a trezit din ceea ce abia dacă putea fi numit „somn”. Cineva — oare era mama? —, da, mama venise să o iscodească.

— Dorothy? Eram îngrijorată. Trebuia să-mi satisfac curiozitatea şi să văd cu ochii mei dacă eşti aici.

— Să-ţi *satisfaci* curiozitatea?

Era de râs.

— De ce nu? Nu sunt mama ta?

Dorothy a râs şi mai zgomotos.

— Sst! O să-l trezeşti, a avertizat-o Elizabeth Hunter. Nu ştii că e

chiar în camera de alături?

— Ba da, ştiu. Dar numai *oficial* e acolo! Nu-i aşa?

Nici ea nu ştia sigur; îşi dădea seama că vorbeşte prostii.

— Draga mea, aş vrea să te ajut. Dacă ai avea încredere în mine…

O, da! Dar, fără încredere în tine, cum să ai încredere în alţii, mai ales în mama ta?

Pentru o clipă, a părut că Elizabeth Hunter avea să încerce să se introducă fizic în golul unde ar fi trebuit să se afle încrederea: a început să îşi mângâie fiica; ameninţa chiar să o îmbrăţişeze. Dar Dorothy se chinuia să se împotrivească. Nu putea să se lase sedusă de cineva atât de versat în această artă — de fapt, nu putea să se lase sedusă de nimeni.

— Mulţumesc, mamă. Mă simt bine, sunt doar puţin obosită. Îţi mulţumesc, ne vedem mâine-dimineaţă.

Dacă ea putea să mintă, puteai şi tu.

— Sper c-o să-mi dai voie măcar să te sărut de noapte bună.

I-ai dat voie. Încă mirosea a calamină.

După plecarea mamei, Dorothy de Lascabanes s-a întins în pat şi a formulat un plan care nu îi trecuse prin cap decât pe bucăţele. Dar, dincolo de perete, s-a pornit un sforăit. Sforăitul norvegianului parcă îi sfredelea craniul. Iubitul ei, nesuferitul ei Hubert, nu reuşise niciodată să îi străpungă craniul.

Dar prinţesa a supravieţuit nopţii, iar dis-de-dimineaţă l-a interceptat pe profesorul Pehl în bucătărie. Chiar şi bărbatul acesta naiv şi îngâmfat trebuia să priceapă că este mai mult decât o simplă interceptare. În orice caz, se uita la ea, cu ochii tulburi din cauza mahmurelii, deşi, fiind de origine scandinavă, nu se putea spune că se îmbătase. Se uita la ea pentru că, fără să i se fi spus ceva, îşi dădea seama că se gătise pentru lucruri importante; şi ce putea fi mai important decât plecarea?

— Profesore Pehl, trebuie să vă rog să îmi faceţi o favoare, a început ea.

O favoare cerută atât de sumbru ar fi făcut un bărbat mai puţin flegmatic să se dea înapoi.

— Am luat legătura cu cei de pe continent, a zis prinţesa. La ora zece o să vină elicopterul să mă ia. Aş dori să mă conduceţi la pista de aterizare, imediat ce vă beţi cafeaua.

I-a turnat-o chiar ea în ceaşcă. *Pas d'omelette aujourd'hui*[83]

Profesorul părea uluit.

— Deci, ne părăsiţi?

Fără să răspundă, a început să îşi facă de lucru cu vasele de pe chiuvetă; până când, recunoscând în precizia ei monotonă mişcările unei păsări, probabil ale unei bibilici, s-a lăsat păgubaş.

Profesorul îşi opărise limba cu cafeaua.

— Dacă plecăm imediat, aşa cum doriţi, o să trebuiască să aşteptăm mai bine de trei ore elicopterul.

— Nu mă aştept să-mi ţineţi companie. S-ar putea să ne scoatem din minţi unul pe celălalt.

Era atât de consternat, de dornic să îi facă pe plac, încât s-a mai opărit o dată.

— Nu înţeleg ce v-am făcut.

Cafeaua făcea bule sub nările lui confuze.

— Nimic.

Prinţesa şi-a transformat buzele în două linii, pe care ora matinală şi absenţa rujului nu reuşeau să le facă mai comunicative.

Pe când treceau cu maşina printre copacii tremurători şi lianele nemişcate şi trapezele formate din lujeri, Edvard a îndrăznit să întrebe:

— Aţi anunţat-o pe doamna Hunter?

— Nu. Şi o să vă rog să nu îi spuneţi, profesore.

— Dar e mama dumneavoastră, a protestat el cu un suspin.

— Şi ce dacă? Doar nu sunt păpuşa ei, nu? S-a răstit ea. Sau sunt?

Treceau prin luminişul în care îşi aveau pădurarii tabăra. Unii dintre ei ieşiseră din colibă şi spălau farfurii şi căni într-o albie. Uitându-se la ei, la faţa lor întunecată, i s-a părut mai mult ca niciodată că seamănă cu nişte zombi.

Oare se aşteptau să le facă cu mâna? Prinţesa de Lascabanes a făcut un gest amplu, pe care bărbaţii de un rang inferior l-ar fi putut interpreta drept mărinimie. Pădurarii nu i-au făcut cu mâna.

Când maşina nepăsătoare a ajuns la pista de aterizare, iar prinţesa s-a dat jos, cu tot cu valiză, ţinând în mână pălăria inutilă de paie, i-a mulţumit profesorului Pehl şi i-a spus:

— Mama n-o să vă dezamăgească: o să vă ţină companie, sunt sigură.

Madame de Lascabanes s-a aşezat pe un buştean, la marginea câmpului, şi a început să petreacă cele câteva ore până la sosirea elicopterului, de una singură. Căldura începuse deja să străpungă liniştea. Furnicile i se urcau pe ciorapi. Deschise gura, dar aerul amar dinăuntru devenea din ce în ce mai insuportabil, pe măsură ce inspira şi înghiţea. O simţea din nou pe mama, agitându-se în jurul ei, în camera întunecată, oferindu-i buretele suspect pe care oamenii îl numesc „afecţiune” I-a văzut pe bărbaţi stând în picioare, în luminiş, fără să îi facă cu mâna, doar privind-o.

Slavă Domnului că a venit elicopterul, deşi era şi pilotul înăuntru; binecuvântat fie anonimatul care o va acoperi, în cele din urmă, în avionul cel mare, care o va duce înapoi în Europa, cu cea mai mare viteză şi discreţie.

— Cum îl chema pe bărbatul ăla, draga mea?

— Care bărbat, mamă?

— Ştii tu… norvegianul… Când ne-a invitat cineva pe o insulă.

Stând la fereastra mamei sale, pe Moreton Drive, prinţesa îşi aştepta fratele, care pur şi simplu nu putea să fie punctual. Madame de Lascabanes nu mai era sigură că va putea ajunge la culmea cruzimii, pe care o simţise în dimineaţa aceea, în faţa oglinzii de la măsuţa de toaletă. Cu toate că numeroasele oglinzi din camera mamei, relicve ale unei epoci în care vanitatea prospera, nu dezvăluiau nimic care să sugereze ezitare. (Ah, dar tu ştii mai bine decât orice oglindă. Dar mama câte ştie? Indiferent ce îşi amintea bătrâna despre insula Brumby, îţi înmânase deja un arsenal întreg; dacă ai fi avut curajul, ai fi ales-o şi ai fi folosit-o pe cea mai nimicitoare dintre ele.)

— Pehl. Edvard Pehl îl chema.

Doamna Hunter trase de pătură.

— Mă mir că-ţi mai aduci aminte… după atâta timp. Dar tu eşti tânără, Dorothy — în orice caz, mai tânără decât mine. Şi poate că-ţi era drag… *ecologul* ăla?

Dorothy înghiţi în sec: nu te lăsa pradă furiei decât după ce soseşte Basil.

— Credeam că *pe tine* te interesa, mamă.

— A trebuit să-mi fac datoria faţă de el, oricât ar fi fost de prostănac.

Dorothy tare ar fi vrut să răspundă: „Femeile de şaptezeci de ani nu-şi permit să respingă un bărbat doar pe motiv că e prost”; dar, în ciuda faptului că ţinea minte tot ce se întâmplase pe insula Brumby, nu putea fi atât de brutală; nici mama nu putea fi atât de crudă, deşi ar fi putut să îi aplice o contralovitură: „Pentru o femeie simplă, de orice vârstă, dar mai ales aflată între patruzeci şi cincizeci de ani, prostia unui bărbat este un defect uşor de trecut cu vederea”.

Ei bine, totul se terminase: niciuna dintre voi nu avea să mai fie vreodată tentată de vreun bărbat. Sau mai puteau bărbaţii încă să tenteze mumia lui Elizabeth Hunter?

— Mie insula mi-a plăcut, Dorothy. După ce ai plecat, am ajuns s-o cunosc mai bine. După ce am fost părăsită acolo… şi făcută mici fărâme. Nu că ar fi contat: eram pregătită să-mi pierd şi viaţa. În schimb, păsările au început să-mi mănânce din palmă. N-am simţit nicio urmă de ură sau de frică atât timp cât am fost… înconjurate. M-a salvat faptul că am observat o pasăre trasă în ţeapă, într-un copac. Probabil că vântul o înfipsese în ciotul ascuţit, rămas după ce se rupsese o creangă din copac. Cred că mi-a adus aminte că nimeni nu poate să scape de suferinţă. Deşi e cât se poate de omenesc să încerci să scapi de ea. Aşa că mi-am căutat adăpost. Din nou, pasărea moartă mi-a adus aminte că se putea ca furtuna să nu fi trecut de tot. Mai

târziu am aflat — mi-a spus un bărbat — că pasărea aia era o chiră.

Iată că adevărul începea să se strecoare şi el în povestea unei insule, evocate de o minte senilă.

— Cine ţi-a spus, mamă? Dacă, aşa cum zici tu, ai fost părăsită?

— Probabil şoferul camionului.

Madame de Lascabanes era atât de furioasă din cauza acestei eschivări înşelătoare, încât înţelese mult mai bine impulsul de a comite o crimă, când, până atunci, simplul gând de a stoarce, cu grijă, un suflet confuz dintr-un corp epuizat era de ajuns ca să îi stârnească tot felul de mustrări de conştiinţă. În împrejurările acestea, vocile pe care le auzi apropiindu-se, de cealaltă parte a uşii, păreau a fi un dar de la Dumnezeu.

Infirmiera hotărâse, probabil, să uite că prinţesa zăboveşte în dormitorul pacientei sale şi închisese prompt uşa după ce îl condusese înăuntru pe noul şi mult mai agreabilul musafir; Sir Basil Hunter, în schimb, părea nerăbdător să scape de călăuza lui plictisitoare şi să ia mâinile surorii lui într-ale sale. Asta, împreună cu ochii lui umezi şi întrebători, o surprinse, apoi o fermecă pe Dorothy. În orice alt amănunt, înfăţişarea lui radia stăpânire masculină: obrajii proaspăt bărbieriţi emanau un miros de aftershave agresiv, înţepător, dar nu neplăcut; părul era aranjat elegant, la limita excesului romantic; hainele erau spălate şi călcate la un nivel pe care un bărbat cu experienţă îl pretinde, apoi îl ignoră.

La prima lor întâlnire de după întoarcerea separată pe Moreton Drive, Dorothy fusese tulburată de faptul că Basil îi amintea de Hubert. De data aceasta, nu îi mai amintea deloc de el. În ciuda intimităţilor îngrozitoare la care o supusese bărbatul cu care se considera încă unită din punct de vedere spiritual, ea nu ajunsese niciodată să îl cunoască pe adevăratul Hubert. Fiecare întâlnire a lor părea să fie prima, în care speranţa unei iubiri reciproce era distrusă de adoraţia ei exagerată, iar slăbiciunile morale anticipau repulsia fizică. Niciuna dintre acestea nu putea face parte din relaţia ei cu un frate ai cărui ochi umezi, pe faţada aceea sigură pe sine, reprezentau un vizor pe care ea nu avea să ezite să îl folosească; de fapt, trăsese deja cu ochiul, şi descoperise înăuntru un Basil pe care îl cunoştea mai bine decât îl ştia propria oglindă. De fapt, i se părea că îl cunoaşte la fel de bine cum se cunoaşte pe sine, aşa cum este ea în profunzime, nu aşa cum o văd ceilalţi. Se trezi chiar că se simte mai apropiată de mama lor, pentru că crease o versiune mai puţin animalică a unor gemeni identici: fraţi care se înţeleg unul pe celălalt.

(O, nu, mama trebuie, oricum, să fie ţinută la distanţă, în fiecare clipă. Adu-ţi aminte de insulă, de loţiunea pe bază de calamină, de monopodul cu o gură suficient de mare, încât să poată înghiţi şi un ecolog.)

Basil nu îşi salută mama, poate fiindcă se simţea vinovat că întârziase şi încerca să se grăbească, dar Dorothy prefera să o ia ca pe un semn că vrea să treacă îndată la treburi serioase.

Până când el o uimi cu o întrebare:

— Ai început deja, Dorothy?

Deşi nimeni nu ştia cu siguranţă dacă Elizabeth Hunter este surdă.

— Nu. De ce aş fi făcut-o? Te-am aşteptat pe tine.

Era cât pe ce să se lase din nou cuprinsă de furie, dar simţea că şi conştiinţa fratelui ei este la fel de înfiorată ca a ei.

Cea care îi ajută să iasă din impas fii chiar mama.

— Nu te-am văzut niciodată jucând, Basil. Când am avut ocazia — după nunta aia din familia de Lascabanes, când am mers să petrecem câteva săptămâni la Londra —, pur şi simplu nu m-am putut urni să merg la teatru. Iar tu tocmai jucat într-o piesă. Erai suficient de isteţ încât să joci întotdeauna în câte-o piesă. Dar n-am avut suficient curaj ca să te văd cu ochii mei.

— Singurul moment în care n-ai avut suficient curaj, aş zice eu.

Sir Basil Hunter revenise în posesia tecii încrustate cu bijuterii şi a mânecilor somptuoase, cu tiv de blană.

— Bănuiesc că ai fost ocupată, draga mea mamă; aveai atâtea pălării de încercat şi trebuia să suporţi atâtea probe pentru ajustări, la croitoreasă…

O mişcare foarte agilă îl aduse din partea stângă a camerei către patul din mijloc, cu un rânjet strălucitor în vârful dinţilor.

Dorothy s-a liniştit când a văzut că dinţii încă îi sunt ascuţiţi — dacă nu cumva erau falşi: în ziua aceea, când fuseseră la avocat, înainte ca Basil să îi câştige simpatia, decretase că unii dintre ei sunt falşi.

Gingiile lui Elizabeth Hunter rânjeau şi ele la fiul său.

— Da, pălăriile şi rochiile! Râzi de mine. Dar nu aveam şi eu arta mea, de care trebuia să mă ocup? Deşi, recunosc, era una nesemnificativă.

Bătrâna se mişcă, răscolind un nor de izuri stătute; lumina se ciocni de lumină şi fu măcinată şi mai fin, şi mai luminos; aerul deveni ameţitor.

— Ceea ce m-a împiedicat cu adevărat să merg la teatru (strănută, de parcă amintirea îi invadase nările) a fost gândul că s-ar putea să nu găsesc perfecţiunea, iar eu asta am căutat întotdeauna, asta mi-am dorit să găsesc în copiii mei.

Dorothy nu mai suporta să se uite la mama, dar văzu că Basil fusese rănit; ceea ce era bine.

Apoi, mama îşi jucă următoarea carte.

— În schimb, taică-tău s-a dus să te vadă…

O carte la care nu se aşteptau, şi care îi făcea întreaga mână mai puternică, pentru că le aducea aminte de dragostea pe care nu i-o

arătaseră unui tată pe care consideraseră că nu are rost să îl cunoască mai bine.

Basil încă avea aerul cuiva care nu ştia cât de adânc fusese rănit.

— Dacă tata m-a văzut jucând, cu siguranţă ţi-a făcut o descriere completă. Ce ciudat că n-a venit să stea de vorbă cu mine după reprezentaţie… înseamnă că nu i-a plăcut.

Ceea ce îi leza vanitatea de actor era nu doar faptul că tatăl omisese să îl salute, ci şi felul obtuz în care probabil îi judecase prestaţia.

— Bănuiesc că n-a venit pentru că era timid. Şi nici nu mi-a povestit nimic despre spectacol. Eu am încercat să-l descos… pentru că o parte din mine era curioasă să afle totul. Ei bine, n-a scos niciun cuvânt. Vedeţi voi, Alfred a fost un om foarte discret.

Basil îşi linse sarea de pe buze, după ce hotărî că jocul mamei era mai mult întâmplător decât viclean.

— Amândoi erau blânzi şi sensibili: şi soţul meu, şi tata. Şi amândoi au murit din cauza dezamăgirilor din viaţă.

Ochii lui Elizabeth Hunter priveau fix, ca două farfurioare pline cu lapte îngheţat.

— Credeţi că aş fi putut să-i ajut în vreun fel să nu mai sufere?

Juca din nou cartea compasiunii, şi poate că ar fi câştigat jocul dacă Dorothy nu şi-ar fi amintit ceva.

— De unde să ştim? Abia dacă mi-am cunoscut tatăl, iar bunicul n-a fost decât un nume pentru mine. Sau un mit despre eşec şi sinucidere. Ah, şi încă ceva… Ce ciudat că mi-am amintit, după atâta timp… Butonul ăla al lui. Îţi mai aduci aminte, mamă? Cel pe care l-am găsit sub patul tău. Un buton urât, din agat maroniu parcă, şi încrustat în aur masiv. Mamă?

Dorothy se uită la Basil. Deşi nu ştia nimic despre descoperirea ei, fiind totuşi complicele prinţesei, probabil că îi intuise importanţa şi ştia că trebuie să înainteze cu grijă — sau nu, nici măcar cu grijă.

Capul mamei tăgădui, rezemat pe pernă.

— Nu, nu-mi aduc aminte, dragă. Sau poate…?

— Ai butonii bunicului? În cutia cu bijuterii, poate?

O gheară — fără armură, în dimineaţa aceea — se agăţă de mâna lui Basil, implorând milă: Basil era cel afectuos.

— Nu, nu ştiu, Dorothy… dacă îi mai am. Erau prea multe lucruri de păstrat. (Basil acceptase gheara mamei.) De fapt, parcă îmi aduc aminte că am aruncat butonul… în iarba din parc. Doar ai văzut ce urât era.

Dorothy se uită în altă parte, iar Basil îşi dădu seama că el trebuie să împlânte cuţitul: Sir Basil Hunter, Marele Actor.

Aşezat la căpătâiul patului, cu gheara încă strânsă în mâna lui experimentată, aproape de piept (de fapt, stăteai îngrozitor de incomod, pe un scăunel şubred, stomacul ţi se împingea în torace, iar

suspensorul te ciupea de testicule), începu să o linguşească pe regina cea bătrână.

— Ce avalanşă de gânduri morbide! Eu nu pot ţine pasul cu ele. Mamă dragă, ţie nu ţi se pare că, stând singură în casa asta mare, care-ţi trezeşte tot felul de amintiri, nu toate fericite, ai ajuns puţin cam morbidă?

Ca un copil la dentist, Elizabeth Hunter îşi încleştă fălcile.

— Eu cred că cel mai mult îţi lipseşte compania contemporanilor tăi. De care ai putea să te bucuri într-o instituţie administrată eficient — sau un cămin, draga mea, un cămin —, aşa cum am înţeles că există unul la periferiile oraşului Sydney.

Se uită la sora lui. Care văzu sudoarea umezindu-i, albastră, bărbia de un albastru şi mai intens.

Aşa că era şi responsabilitatea ei.

— Da, mamă. Cum a zis şi Basil. O companie amabilă, într-un mediu plăcut. Din câte am înţeles, există un astfel de loc. Şi o grădină. La Thorogood Village. Au o grădină *înmiresmată*, amenajată special pentru cei care nu mai au vederea atât de bună. Asta mi-a spus-o Cherry Cheeseman. Îţi mai aduci aminte de familia Bullivant, mamă? Ei bine, mama ei…

Prinţesa de Lascabanes nu transpira în mod normal.

— Ştiu, Dorothy. Violet Bullivant a murit în Thorogood Village.

— Foarte trist, recunoscu Dorothy. Dar toată lumea moare, în cele din urmă. Măcar să fim realişti.

— Iar tu, draga mea, n-o să mori înainte să-ţi vină vremea, adăugă Sir Basil, ridicând gheara pestriţă către buzele sale.

— Nu înainte să-mi vină vremea, confirmară buzele încă încleştate ale lui Elizabeth Hunter.

Pentru copii, mama devenise un puls bubuitor, dictând mişcările micilor valve din corpul lor, care se deschideau şi se închideau cu putere.

— Asta am aflat pe insula aia, gâfâi mama, după ce m-aţi părăsit cu toţii: nimic n-o să mă omoare înainte să hotărăsc eu să mor.

De le-ai fi putut descrie furtuna ta; dar nu puteai. Nu poţi exprima în cuvinte decât momentul de climax al experienţei. Ceea ce îţi este dat să trăieşti nu poţi trăi decât tu, iar apoi retrăieşti, şi retrăieşti, până când rămâi fără suflare.

Aşa că ea rămase trăgându-şi sufletul, de parcă era reflux şi apa aproape că se retrăsese de tot din acest estuar format din cearşafuri, în timp ce ei o urmăreau — îşi dădea ea seama — cu ochii lor încăpăţânaţi, de pescăruşi.

Se trezise devreme în dimineaţa aceea: probabil din cauza luminii schimbate, a trilurilor întreţesute ale păsărilor, apoi a unei deschideri

enorme de aripi, care se întindeau şi scârţâiau (sau era o maşină?). Pe insulă, se obişnuise să se îmbrace doar cu minimul necesar. Deşi aproape că nici nu se apropiase de plajă, nisipul care se adunase între pliurile hainelor se freca uscat, curat, de pielea ei, atunci când le îmbrăca. Şi-a legat în jurul părului, deja vâlvoi, eşarfa rozalie, la care s-a hotărât apoi să renunţe. Oare norvegianul ăla mătăhălos — sau mai rău, Dorothy — ar fi crezut că porţi eşarfa cu un scop anume? Nu era exclus: aşa că aveai un motiv în plus să renunţi la ea.

A râs, amuzată de conspiraţia în care intrase cu sine.

Pe urmă s-a trezit singură. Nici măcar ea nu îşi putea ţine companie.

Deşi nu îşi plânsese de milă niciodată — în orice caz, nu mai mult decât în doze normale —, s-a smiorcăit puţin când a ajuns pe verandă. S-a recunoscut în prototipul femeii frumoase şi inutile, al cărei soţ obţinuse numărul de copii impuşi de convenţie, din corpul pe care îl cumpărase la un preţ exagerat, deoarece era prea iubitor, dar regreta contractul în secret (era un om onorabil) şi poate că murise deplângându-şi lipsa de înţelepciune. Ea era o femeie care încurajase poftele trupeşti ale amanţilor ei; de fapt, le făcuse de-a dreptul inevitabile; nu şi în cazul norvegianului (nu îl dorise decât pe jumătate pe norvegian: i se decojea pielea). Mai presus de toate, era o mamă ai cărei copii o respinseseră.

O, Doamne! Cu picioarele bine înfipte în verandă, şi-a deschis gura, iar soarele strălucea, negru, deasupra Oceanului Pacific, care părea din sticlă.

Descoperise zaţul de cafea din bucătărie; profesorul Pehl a parcat maşina între magazie şi casă, a oprit motorul şi a coborât.

Nu avea deloc chef să fie amabilă, dar buna-creştere şi zaţul de cafea au făcut-o să întrebe în mod automat:

— Tu eşti, profesore? Dacă fac nişte cafea, bei o ceaşcă împreună cu mine?

El stătea neclintit, lângă maşinăria aceea strict utilitară.

— Mulţumesc, dar am băut deja.

Seriozitatea lui era de rău augur.

Aşa că Elizabeth Hunter şi-a dezvelit dinţii şi a întrebat în treacăt:

— Unde e Dorothy, neajutorată mea fiică?

A ajuns să îşi regrete remarca: el i-a întors privirea cu atâta asprime, încât părea că nu îi pierduse nu numai pe profesorul

Agregate Bentonice Pehl, pe biata prinţesă Menopauză de Lascabanes, pe Alfred cel Bun, pe Basil, Dragul şi Unicul meu Fiu, pe Athol Shreve — câh! —, pe Arnold cel Pur, ci pe Toţi.

Profesorul Pehl i-a răspuns respectuos:

— N-am voie să vă dezvălui unde se află fiica dumneavoastră, prinţesa.

Cu aceste cuvinte, a dispărut; iar Elizabeth Hunter şi-a plecat capul.

În loc să facă nişte cafea doar pentru ea, a băut o gură de apă călduţă. Simţea sub unghii zaţul supărător pe care fiica ei secretoasă i-l lăsase moştenire.

Bineînţeles că nu puteai da vina doar pe biata Dorothy, la câte avusese de îndurat de la francezul ăla prefăcut, la cât suferise din cauza situaţiei nefericite în care se găsea. Normal că le purta multora pică, mai mult sau mai puţin justificată, normal că avea ciudă mai ales pe mama, a cărei dragoste de viaţă depăşea adesea discreţia, în ochii pudibonzilor şi cârcotaşilor.

Elizabeth Hunter se simţea uşurată să vadă că poate să îşi mărturisească defectele (în forul ei interior) şi să îşi accepte vinovăţia, atunci când nu mai avea cine să insiste asupra ei. Hoinărind pe lângă magazie, pe lângă Chevroletul părăsit, prin tufişuri, a ajuns atât de departe cu introspecţia, încât a recunoscut: în unele privinţe, sunt o ipocrită, dar faptul că sunt conştientă de asta nu ajută cu nimic; ca să fii extrem de sincer, în mod spontan, trebuie să te naşti cu o inocenţă care mie nu mi-a fost dată. Dar pe care Alfred a avut-o.

Şi totuşi, Alfred, nu ea, fusese rănit, înşelat, chinuit şi, în cele din urmă, distrus. În timp ce ea continuase să ceară şi să primească mai mult decât ar fi îndrăznit majoritatea femeilor să viseze. Nici măcar frumuseţea nu şi-o pierduse; trupul ei rămânea suplu, la vârsta de şaptezeci de ani. Pentru prima dată în viaţă, s-a simţit tulburată de misterul puterii ei, al vieţii sale alese, nu de partea aceea adesea neconvingătoare, pe care o trăise deja, ci de cea care se întindea înaintea ei, până la orizont, şi pe care nu o întuneca nici măcar propria umbră.

Înainta cu modestie, atât din cauză că era singură, cât şi din cauză că se simţea copleşită de puterile şi onorurile care îi fuseseră oferite cu o largheţe nerezonabilă, şi s-a lăsat condusă în adâncurile răcoroase ale pădurii tropicale, vărgate de lumina ocazională care se strecura printre trunchiurile copacilor, mângâind lianele care înduraseră atâtea răsuciri, încât deveniseră noţiuni abstracte. Îi trecu prin cap că citise undeva despre femei în vârstă, atrase în mijlocul naturii de un instinct de autodistrugere, şi despre un bătrân care înnebunise după câteva zile petrecute într-un tufiş cu mure din care nu mai reuşise să iasă. Evident, pe ea nu o aştepta un astfel de viitor: era prea raţională. Aşa că a mers mai departe.

La scurt timp după ce pornise la drum, îşi dezlegase părul, partea aceea recalcitrantă, dar adeseori ţinută în frâu, a fiinţei sale. Pletele pluteau, încadrându-i chipul, acoperindu-i-l cu totul din când în când, iar alteori descoperindu-i fruntea, pentru ca mintea să îi poată ieşi la suprafaţă şi să identifice o substanţă străină sau să îi traducă mişcările trupului în amintiri despre senzualitatea unei alte persoane.

Într-un luminiş, a descoperit nişte flori: o varietate de orhidee

sălbatice, fiecare limbă întorcându-se în mănunchiul verde şi delicat ce creştea din cartilajul unei urechi în formă de seceră. Bucuroasă de descoperirea ei, s-a aşezat în genunchi: voia să le pătrundă secretele, să le culeagă, să le devoreze, să îşi umple nările cu parfumul lor sau să le ducă pe măsuţa ei de toaletă, unde aveau să moară. Însă a descoperit că dorinţa de a poseda o părăsise.

Ah, dar numai temporar, şi doar pentru că era vorba despre flori. Stând pe vine şi uitându-se înjur cu detaşare, ştia că încă este supărată pe Dorothy, din cauza felului în care se purtase, şi agasată de norvegianul acela, nu numai pentru că se afla pe insula Brumby, ci pur şi simplu pentru că exista. A smuls un fir de iarbă veştedă şi l-a supt, întrebându-se ce face Edvard Pehl în momentele acelea.

Permiţându-i firii ei frivole şi corupte libertatea de a sta într-o linişte deplină, pădurea începuse să devină opresivă: nu putea crede în graţie, ci numai în noroc.

Deodată, a auzit sunetul unui topor. Şi, mai slab, nişte voci. S-a ridicat, dar a trecut-o un junghi, care i-a reamintit vârsta ei reală. Simţea nevoia să stea de vorbă cu cineva, cu oricine, cu un om simplu, fie el şi prost. Trebuia să se asigure că încă îşi poate găsi loc în şablonul vieţii cuiva.

În curând, s-a ivit ocazia de a o dovedi. După ce s-a poticnit o vreme prin tufăriş, a ajuns la locul în care doi bărbaţi doborâseră un eucalipt. Pacea şi lumina inundau un loc care nu demult fusese scena unei violenţe. Unul dintre bărbaţi curăţa, mecanic, rămurelele de pe coroana pângărită; celălalt se ocupa de un ferăstrău, pilindu-i dinţii, pipăindu-i, aproape mângâindu-i lama, cu o mână tremurândă.

Deodată, Elizabeth Hunter şi-a dat seama că îi va fi aproape imposibil să îi facă să o creadă. Bărbatul cu toporul s-a oprit din curăţatul trunchiului. Burta păroasă i se umfla ritmic. Ochii bulbucaţi păreau să vrea să se retragă mai adânc decât le-ar fi permis orbitele. Un lanţ, care atârna la talia tovarăşului său mai slab şi mai musculos, scotea o muzică lină atunci când se lovea de ferăstrău.

— Am auzit copacul căzând, a zis Elizabeth, deşi nu era adevărat. Am venit să văd şi eu. Pot să mă uit?

Bărbatul umflat a mormăit ceva şi s-a întors la curăţatul crengilor, dar de data aceasta lucra cu gesturi mai delicate. Camaradul lui musculos a lăsat ferăstrăul jos, dar s-a răzgândit şi l-a ridicat din nou.

— Nu miroase minunat? A zis ea, mai mult trăgând aer în piept decât rostind cuvintele. E mai mult decât un miros, e un parfum.

Într-adevăr, aerul era impregnat de un iz de sevă proaspăt scursă din copac.

Bărbaţii au râs, dar reţinut. Elizabeth bănuia că nu se vor mai uita la ea.

S-a aşezat pe buştean, chiar deasupra loviturii fatale pe care o

dăduseră bărbaţii.

— Şi ce gust!

Chiar a pus pe limbă o aşchie de copac, şi ar fi scuipat imediat această azimă preschimbată, dar a reuşit să se abţină şi să o aşeze jos, încet. Aşchia a alunecat, totuşi, de pe buştean, şi a căzut pe pământ.

Elizabeth devenise din nou fragilă şi afectată, dar cei doi bărbaţi păreau să se bucure de prezenţa ei neaşteptată.

Cel mare şi gras mergea pe vârfuri în jurul trunchiului, tăind crengi pe care aproape că le transforma în unt. Tovarăşul lui slăbănog începuse să ungă ferăstrăul cu ulei, o operaţiune pe care ar fi făcut-o mai încet dacă nu ar fi fost ea acolo.

Fără îndoială, niciunul dintre ei nu avea să se uite din nou la ea. Poate din cauza părului ei desfăcut. Sau pentru că era bătrână? Sau, poate, nebună?

Orice ar fi fost, bărbaţii o respectau: erau smeriţi ca nişte călugăriţe la mănăstire.

— Bănuiesc că locuiţi în tabăra pădurarilor.

O remarcă inutilă, dar care — spera ea — îi va face să se simtă mai în largul lor.

Mda, locuiau în tabără; erau angajaţi ai ministerului.

— Eu stau la familia Warming. (Era evident, dar trebuia să le spună.) Au fost nevoiţi să plece. Unul dintre băieţii lor s-a îmbolnăvit.

Bărbaţii ştiau, probabil: liniile telefonice din locurile izolate sunt, de obicei, bunuri publice; dar cel cu burta păroasă a mormăit către tovarăşul său:

— Haide odată!

Tot nu se uitau la ea; poate că ar fi fost o lipsă de respect să o facă.

În cele din urmă, nu i-a mai rămas decât să întrebe:

— Dacă pornesc în direcţia *aia*, ies din pădure pe undeva pe lângă casă?

Mda, au început ei să explice, cu braţele transformate respectuos în indicatoare şi cu mâinile înnegrite tremurând din cauza efortului recent.

Un strop de sudoare a zburat de pe falca creaturii păroase şi a aterizat pe una dintre mâinile ei. Omul şi-a dat seama şi părea ruşinat.

Când i-a părăsit, bărbaţii zâmbeau, dar cu ochii în pământ.

Drumul de întoarcere a fost monoton. I-ar fi plăcut să îşi prindă părul, dar nu avea cum, din moment ce aruncase toate agrafele. Şi-a văzut de drum. Chiar înainte să intre printre roşcovii de pe marginea plajei, şi-a lins mâna, sugându-şi propria sudoare sărată, împreună cu ceea ce îi plăcea să creadă că este transpiraţia pădurarului, şi a pornit mai departe asudând prin lumina orbitoare, care se răsfrângea în nisip şi în oglinda oceanului. Din întâmplare, nu era departe de casa cea rahitică. Mergea încet, şi nicicând nu i se păruseră mai inexplicabile

darurile care îi fuseseră conferite.

Casa părea goală, deşi cineva se folosise de bucătărie. Nu putea fi decât profesorul Pehl: o felie de carne de vită uitată pe o farfurie şi o puzderie de firimituri împrăştiate pe muşama fuseseră lăsate pentru o femeie, care să cureţe după el. Dispoziţia proastă sau migrenele ar fi împiedicat-o pe Dorothy să mănânce.

Elizabeth Hunter a rupt o frunză de salată şi şi-a tăiat o felie insipidă de brânză. Mâncându-şi brânza nevinovată, a început să îi invidieze pe soţii Warming pentru traiul lor complementar; îi invidia chiar şi pentru faptul că unul dintre copiii lor se îmbolnăvise. Într-o izbucnire de compasiune, şi nu de curiozitate, a pornit de-a lungul verandei către camera lor. Abia dacă încetaseră să mai locuiască în ea, din moment ce plecaseră atât de subit şi de dureros. În spatele unor draperii trase în ultimul moment, încă se simţea mirosul intimităţii: pudra lui Helen pe măsuţa de toaletă, cămaşa lui Jack, zăcând mototolită într-un colţ întunecat al camerei. Nişte chipuri de copii se uitau la intrusă din nişte fotografii înrămate. Niciunul dintre copiii ei nu o privise drept în ochi, nici din fotografii, nici în viaţa reală.

Era prea enervant, dacă nu de-a dreptul exasperant.

— Dorothy?

Când a ajuns în dreptul uşii în spatele căreia ştia că ar fi trebuit să fie fiica ei, doamna Hunter a apăsat pe clanţă.

Se simţea bătrână; probabil că era trasă la faţă. Însă numai Dorothy avea să vadă cât de bătrână şi de trasă la faţă este.

Ca să termine mai repede, a deschis iute uşa şi aproape că s-a năpustit în camera aceea îngustă şi întunecată. Camera lui Dorothy era atât de goală, încât părea să nu fi fost locuită niciodată.

Elizabeth Hunter nu ar fi putut să o urască pe Dorothy mai mult decât o ura în clipa aceea. Mai mult decât pe Dorothy, îl ura pe Edvard Pehl, deoarece avusese un rol în dezertarea fiicei sale. S-a bucurat că nu îi spălase farfuria lăsată cu impertinenţă în bucătărie.

Dar, deodată, dându-şi seama că şi ea este impertinentă şi infantilă, s-a întors în bucătărie şi a frecat şi a spălat farfuria. Stratul de grăsime unsuroasă de pe farfurie şi acoperişul din fier, care pârâia la ea în limbajul căldurii, i-a reamintit de pădurari, de blândeţea lor şi de stima pe care i-o arătaseră, dar la care nu avea dreptul.

Cum era singură, s-a aşezat în pat şi a aţipit sau a stat pur şi simplu întinsă, toată după-amiaza. (Dacă era şi el acolo, în cealaltă aripă a casei, nu a dat niciun semn de viaţă.)

A fost trezită de atingerea unor mâini, sau aşa i s-a părut. Nu, de nişte degete care băteau nervos în tabla ondulată a acoperişului. Până la urmă, nu era decât vântul.

S-a ridicat şi s-a spălat, cât de bine putea, numai cu un ulcior şi un lighean la îndemână. Şi-a pudrat pielea înviorată. S-a uns cu loţiune.

De ce nu? Toată viaţa ei fusese o ceremonie. S-a îmbrăcat cu aceeaşi rochie din seara trecută. Deşi era veche, timpul nu îi ştirbise din frumuseţe şi nici nu îi deformase linia faldurilor: ca anumite sculpturi clasice, rochia era creată nu numai pentru a încânta ochiul, ci şi pentru a seduce timpul, forţându-l să îşi relaxeze chiar şi cele mai stricte reguli. În seara aceea, şi-a împletit părul, şi l-a răsucit, şi l-a aranjat într-o coroană; apoi şi-a înclinat capul, înainte să îşi strecoare peste el lanţul din aur şi turcoaze pe care i-l împrumutase fetiţei în prima seară.

Nu a îndrăznit să arunce în oglindă decât o privire fugitivă.

Vântul se domolise. Se lăsase o linişte desăvârşită înainte de apus; formaţiuni irelevante de nori erau împrăştiate pe cerul alb, la fel cum şi ea, la un alt nivel, era o siluetă irelevantă, care îşi pierdea timpul pe verandă, în sufragerie, în bucătărie, fără vreun scop anume, îmbrăcată în ceea ce era, până la urmă, o costumaţie ridicolă. Ei bine, putea să îi gătească ceva profesorului pentru când avea să apară: măcar aşa ar fi avut un scop, oricât de neînsemnat. Avea să îi facă ceva simplu, o omletă, de exemplu; deşi lui Dorothy nu îi plăcuseră niciodată omletele ei. (Nu erai pregătită să te alături fiicei tale franţuzoaice în cultul grăsimii.)

Ca să îşi ocupe timpul, s-a aşezat la pian şi şi-a ascultat propria afectare cântând nocturna lui Field, pe care o interpretase şi cu o seară înainte. (Era singura pe care şi-o putea aminti.) Aştepta un bărbat care să se apropie şi să recunoască faptul că ea nu stăpâneşte cu desăvârşire numai melodia aceea banală şi copilărească, ci muzica însăşi şi razele unui apus splendid şi tot ce înseamnă experienţă în general. Dar nu se putea aştepta decât la un norvegian plictisitor, care să înşire tot felul de fapte, la fel cum înşira ea sunetele pe clapele strâmbe, smulgând fraze zdrăngănite, dezmembrate, din adâncimile pianului măcinate de sare şi mâncate de molii.

Zdrăngănind. Bătând cu violenţă în clape. Până când a fost întrecută de alte bubuituri, mai puternice.

A ieşit şi a văzut caii sălbatici apropiindu-se pe plajă, cu coama în vânt; pe cer, norii erau mai subţiri ca niciodată. Şi soarele era camuflat într-un mod bizar şi atârna palid deasupra firului negru al orizontului. Cel puţin caii sălbatici alergau mai repede decât viaţa, iar ea era recunoscătoare că îi putea urmări gonind pe plajă, în drum lor spre stâncile vărgate. Dar, în seara aceea, herghelia s-a oprit, s-a întors brusc şi a pornit în galop spre tufăriş, zdrobind şi călcând totul în picioare, în timp ce se îndrepta către inima insulei.

Deodată, o negură albăstruie s-a întins peste peisaj. Elizabeth şi-a aprins lămpile neputincioase. Departe, pe mare, un fulger a spintecat cerul, care şi-a pierdut treptat netezimea ca de hârtie, preschimbându-se într-o cupolă de marmură neagră, prevestitoare de furtună. Noaptea

de sub firmament începuse să fornăie. Deşi la început bătea în rafale, vântul a izbit cu putere uscatul. Elizabeth Hunter a văzut copacii înclinându-se, ca o mulţime de oameni cu călcâiele bine înfipte în pământ, refuzând să se prosterneze.

Elizabeth a coborât scările şi s-a îndepărtat de casă, poate a şi căzut o dată, însă nu se gândea la propria siguranţă, ci doar la faptul că trebuia să îl găsească şi să îl aducă acasă pe tovarăşul ei înverşunat.

— Edvard! A strigat ea, apoi a urlat împotriva vântului: ED-VARD!

Ceea ce o îngrijora era prostia lui: nici toată ştiinţa profesorului nu l-ar fi putut salva dacă furtuna avea să îi rupă membrele.

Ceva a zburat pe lângă ea şi i-a zgâriat tâmpla, putea Flo scândură, ah, dar ascuţită. Pentru moment, o rană era mai degrabă revigorantă decât înspăimântătoare; vântul îi vâjâia în plămâni, umflându-i ca pe nişte pânze de corabie. Nici cel mai puternic fulger nu o putea face să se înfioare.

Până când, înfrigurată şi perfect lucidă, a văzut nişte pereţi negri mişcându-se peste fosta suprafaţă netedă a apei. A fost luată pe sus şi aruncată pe spate deja nu se mai punea problema unde învârtită lovită poalele rochii ei transformate în umbrelă i-au fost ridicate peste cap apoi lăsate la loc sânii coastele zdrobite obiecte sânge curgându-i de la frunte îi simţea gustul îndoit cu apă de ploaie sărată.

În ploaia aceea ca un zid era doar o insectă supravieţuitoare care orbecăia un păianjen ud care se împleticea izbindu-se de ceea ce probabil că era magazia din spatele casei unde îşi ţineau vinul.

Păpuşa ruptă a unui copil zăcea în nisipul de la intrare.

S-a uitat în urmă şi a văzut casa spulberându-se în scânduri şi flăcări o pălălaie pe o bucată de carton a fost aruncată deasupra dărâmăturilor imediat a stins-o ploaia.

Se auzea de parcă huruiau trenuri peste ruine, bubuiau întruna peste acoperişul magaziei.

În adăpostul ei, era uscat. Îşi aducea aminte din timpul zilei că pereţii sunt din beton şi că sunt înfipţi adânc în duna care se ridica în spatele casei, dar nu îşi putea da seama cât de bine pot rezista la atacul calamităţilor naturale. A pipăit în jurul ei, printre pânze de păianjen şi alte lucruri atârnătoare, până a descoperit rafturile pe care erau aşezate sticlele de vin. A început să dea jos sticlele de pe raftul cel mai de sus. Bufniturile pe care le făceau când cădeau pe podeaua din nisip nici nu se mai auzeau din cauza tunetelor, a vâjâitului furtunii, a mugetului mării, a biciului ploii metalice; într-un sfârşit, cu un ultim gest disperat, a măturat toate sticlele de pe raft dintr-o singură mişcare: din potopul care şerpuia prin nisip s-a ridicat un sunet de sticlă spartă. S-a căţărat recunoscătoare pe raft, înţepenită din cauza sării, a transpiraţiei şi a vârstei.

Oricât de greu i-ar fi fost să se ocupe de trupul ei încovoiat ca un

cuţit de buzunar, tot mai greu îi era să se îngrijească de mintea care bâjbâia stângaci între pereţii capului ei plin de vânătăi sau care se desfăcea în fâşii şi rătăcea aiurea. În curând, şi fulgerul a putut să intre în magazie, şi gândurile ei au putut să se propulseze în afară, fiindcă uşa masivă a magaziei, până atunci rămasă întredeschisă din cauza unei dune de nisip, a fost smulsă din balamalele ruginite: a auzit-o dându-se peste cap şi zburând cine ştie unde.

Se auzeau rostogolindu-se mingi de foc, poate pe cer sau în spatele orbitelor lui Elizabeth: „Freacă tare, Kate, ca să vezi petele colorate; o să te cam usture ochii, dar mie nu-mi pasă”. Toată noaptea s-a auzit huruitul mărfurilor, al trenurilor ce treceau prin Gogong şi se topeau în amintirile ei preţioase, unde Alfred încerca să o apere de furtună cu trupul lui. De parcă ea era cea vulnerabilă.

Dacă s-ar fi putut uita la ceasul ei de călătorie, din piele de şagrin (un cadou din partea lui Alfred, unul dintre numeroasele pe care i le dăruise când se născuse Basil), în jurul orei trei, ora la care se trezea ea în mod normal, ca să bea un pahar cu apă şi să mai citească un capitol dintr-o carte, Elizabeth Hunter s-a dat jos de pe raftul ei. Era scufundată până la coapse într-o apă în care se înghionteau diverse obiecte ascuţite, sticle sau peşti morţi.

Dincolo de gaura unde ar fi trebuit să se afle uşa, noaptea încă înainta cu viteză. Auzea oceanul învolburându-se ca să o acuze. Ei bine, avea de ce să o acuze: pentru sinuciderea acelui bărbat îndărătnic, care refuzase să intre în casă; sau era crimă, dacă tu erai motivul pentru care rămăsese afară?

Nu Edvard, peştele cel mort, era cel care te îndruma înapoi către raft, ci mai degrabă Alfred sau Arnold cel mereu îngrijorat. Arnold se născuse cu un simţ al răspunderii foarte dezvoltat, ceea ce nu îl făcea imun la dorinţe carnale iresponsabile — cel puţin în împrejurarea aceea. Pentru care şi tu aveai partea ta de răspundere. Poate chiar mai mare decât a lui. Poate că tu scoţi ce e mai rău din oameni. Ca bietul de Basil, care supsese la un sân inert, apoi la celălalt, pentru că sânii tăi nu se umpleau, în ciuda sandviciurilor scârboase cu ţelină şi came crudă de vită, pe care ţi le recomandase doctorul Cutare „ca să produci lapte, să-ţi hrăneşti bebeluşul”. În loc de lapte, „bebeluşul meu” (cu siguranţă cea mai îngrozitoare expresie!) probabil că supsese puroiul din toate lucrurile rele ce fuseseră ascunse să supureze în sânul care îi fusese oferit cu cruzime.

În noaptea asta (de fapt, dimineaţa, potrivit ceasului din şagrin), pământul o să supureze: iar noi toţi o să ne înecăm în puroiul care s-a adunat în el.

Elizabeth Hunter aproape că a fost smulsă de pe raftul ei de o forţă divină, apoi pusă la loc de o izbitură puternică sau de o aşezare a unor atomi epuizaţi.

A rămas nemişcată, lăsându-se în voia unei entităţi cu care nu făcuse niciodată cunoştinţă. Cineva meştereşte întotdeauna la câte ceva. Arbitrul de tuşă testează culmile nenorocirii pe care o poate suporta sufletul uman. Nu moartea. Pentru tine, nici nu se pune problema morţii.

Nu putea să îşi închipuie moartea. Ea nu credea decât în ceea ce vedea şi în ceea ce era iar ceea ce era era prea real prea divers compus din toţi oamenii pe care îi cunoscuse pe care îi iubise în întregime sau doar parţial tot e mai bine decât nimic şi cărora le dăduse naştere şi pentru numele lui Dumnezeu.

Probabil că liniştea a fost cea care a trezit-o. Nu, nu a trezit-o: fusese năucită, într-o stare de semiconştienţă, din care au scos-o atât lumina, cât şi liniştea.

Şi-a făcut drum cu greu printre dărâmături, scânduri, paie, cadavre acoperite cu solzi, pe lângă o păpuşă din celuloid, în jurul ei plutea un calm strălucitor. A urcat mai departe, în liniştea absolută, trecând peste o movilă de nisip şi de gunoaie, unde până atunci fusese casa. La o oarecare distanţă, un pian sfărâmat, din care rămăseseră numai coardele şi ciocănelele, zăcea pe jumătate îngropat în nisip ud.

Fără să se gândească prea mult la epava care era ea, s-a urnit încet spre ceea ce fusese până de curând o plajă, croindu-şi drum printre crengi smulse şi smocuri uriaşe de iarbă veştejită; peste tot erau peşti pe care îi aruncase marea pe uscat, împreună cu ceva ce nu mai era pâine, ci o spumă de cauciuc, pufoasă şi fărâmicioasă. La fel cum nici ea nu mai era un trup, cu atât mai puţin o femeie: mitul feminităţii ei fusese distrus de furtună. Acum nu mai era decât o fiinţă sau mai degrabă un defect, chiar în mijlocul acestei bijuterii de lumină: bijuteria însăşi, orbitoare şi tremurătoare în acelaşi timp, exista, cu tot cu defectul ei, numai datorită graţiei divine; pentru că furtuna încă se vedea, fierbând şi învârtindu-se în depărtare, în coloane de nori, cu pereţii ei din văluri vaporoase, care se unduiau şi se transformau încontinuu.

Dar ea nu putea să se gândească la furtună, din cauza visului de pace scânteietoare prin care se mişca. Răspândite printre piramidele de marmură ale valurilor, mii de păsări de apă se odihneau; unele dintre ele se ridicau sau plonjau sau bâjbâiau liniştite pe la suprafaţa apei, după mâncare; altele pluteau chiar lângă pereţii turbulenţi ai vijeliei, formaţi din nori; iar la ţărm erau lebedele negre — patru, cinci, chiar şapte lebede.

Stătea în genunchi, în apa puţin adâncă, oferindu-le bucata de pâine înmuiată pe care i-o lăsase marea. Când au ajuns atât de aproape, încât Elizabeth ar fi putut pune mâna pe ele, lebedele sălbatice şi-au întins gâtul. Fără dispreţ sau frică, au înşfăcat pâinea din mâinile ei, recunoscând-o, poate, după ceea ce rămăsese din aspectul ei fizic, mai

ales după privirea sticloasă, după nările scorojite de sare sau după încercările unui suflet blând şi temperat de a răspunde la exploziile de mătase cu care aripile lor semnalau recunoaşterea unui seamăn.

Toate celelalte lucruri s-au pierdut în acel moment strălucitor care i s-a arătat în ochiul furtunii, şi aşa ar fi rămas, dacă ar fi avut de ales. Simţea că nu mai poate îndura alte chinuri din partea celei pe care oamenii o numesc Natura, cu atât mai puţin din partea conştiinţei aceleia umflate în mod nefiresc, dacă nu cumva tumefiate, care pusese stăpânire pe ea în timpul nopţii, luând locul voinţei, care dezertase. În schimb, avea să se întindă pe jos şi să accepte să facă parte din haosul pe care îl vedea în jur: nu mai rău decât cel pe care îl crease ea, în viaţa ei, în relaţiile cu ceilalţi. De fapt, niciun sfârşit nu ar fi fost mai firesc pentru ea decât să fie primită în nisip, alături de alte trupuri de came delicvescente, alături de fire de păr de cal, presărate peste tot, de fiare contorsionate, de şasiul rupt al unei maşini răsturnate şi de ultimele ecouri ale unui pian schilodit.

Asta ar fi fost logic să se întâmple. Dacă o forţă necunoscută — în niciun caz voinţa ei absentă — nu i-ar fi smucit capul de păpuşă ca să îi arate ceva înfipt în creanga ruptă a unui copac. Pescăruşul, o variantă mai familiară a păsărilor albe de pradă, fusese redus la o insignă din pene cenuşii şi din oase dispuse aleatoriu. Moartea lui ar fi trecut neobservată dacă urechea minţii lui Elizabeth nu ar fi auzit ţipătul descătuşat în momentul în care pieptul îi era străpuns de creangă.

Cel puţin ţipătul de moarte al pescăruşului cenuşiu şi neînsemnat i-a redat lui Elizabeth Hunter importanţa. S-a ridicat în picioare, trosnind din toate încheieturile. A luat-o la goană pe plajă, agăţându-se cu ghearele de aer şi de nisip: o bătrână nătângă, care, în ciuda vârstei, încă nu trăise destul.

Aşa că a ajuns din nou la magazie. S-a aşezat iarăşi pe raftul ei îngust, printre pânze de păianjen şi rugină, protejându-şi capul cu mâinile fragile, în aşteptarea chinurilor care urmau când furtuna avea să se întoarcă.

Fiindcă îşi dădea seama că ochiul furtunii nu mai era îndreptat asupra ei; şi, pe măsură ce îşi retrăgea atenţia, ochiul lua cu el şi iluziile minţii ei fragile: lebedele negre, care îi ciuguliseră din palmă, şi păsările de apă, care se cuibăreau între piramidele bleu-marin.

Când furtuna s-a întors, vuind, în adăpostul în care se închisese Elizabeth, din ochii orbiţi ai bătrânei a început să ţâşnească sare.

La un moment dat în dimineaţa amiaza seara aceea, cordonul subţire de linişte a început să vibreze foarte încet, apoi mai desluşit, purtând voci omeneşti. Obiectul de pe raft, redevenind trup de om, a început să îşi dezmorţească, dureros, încheieturile, ca să vadă dacă

mai sunt bune de ceva.

O bătrână a apărut în dreptul găurii care fusese până nu demult uşa magaziei ridicate lângă o dună de nisip, în spatele ruinelor „reşedinţei” de vară a familiei Warming.

— Da, sunt vie… până la urmă, a spus femeia.

Nu numai că trăia, dar chiar şi pletele îi fluturau în vânt sau cel puţin o şuviţă mai puţin îmbibată de apă decât restul.

Elizabeth Hunter a zâmbit în lumina încă nesigură; nu, probabil că era seară: lumina pălea. S-a bucurat să îşi regăsească latura feminină şi să vadă că în faţa ei se află nişte bărbaţi în came şi oase. Pe unul dintre ei l-a şi recunoscut, era pădurarul cel musculos, a cărui modestie îl determinase să îşi ungă ferăstrăul când le invadase ea intimitatea, în mijlocul pădurii. Tovarăşul lui de acum nu era bărbatul cu burta păroasă, ci un om pe care nu îl mai văzuse până atunci. Părea o persoană importantă, care nu făcea muncă fizică, judecând după felul în care stătea cu mâinile în şolduri.

Cu picioarele crăcănate peste mine, bărbatul cu poziţie de autoritate a felicitat-o pe supravieţuitoare.

— Aţi scăpat ca prin minune, doamnă Hunter. Am venit să vă luăm cu noi, la tabără, iar apoi pe continent. Liniile telefonice sunt distruse, după cum vă puteţi imagina. Aşa că nu putem să chemăm elicopterul. Dar câţiva băieţi o să vă ducă pe partea cealaltă cu barca.

Ea a zâmbit şi şi-a înclinat capul, fără să mai spună nimic, iar şuviţele de păr ud îi atârnau pe tâmple ca nişte fire de plumb. A băgat de seamă că un sân îi ieşise printre zdrenţele în care se transformase rochia ei. Nu vedea nicio modalitate de a se acoperi fără să atragă atenţia.

Pe când îşi târau picioarele prin nisip către un camion aflat pe un teren mai înalt, a observat că vântul jupuise scoarţa de pe unii dintre copaci. Şi a văzut din nou pasărea aceea trasă în ţeapă, înfiptă într-o creangă ruptă.

Bărbatul musculos voia să contribuie cu ceva la întâlnirea lor.

— Cei mai mulţi dintre copacii ăştia o să moară, a mărturisit el, după care şi-a umezit buzele şi i-a arătat ceva cu degetul. Vedeţi pasărea aia? E o chiră.

Elizabeth Hunter a observat că însoţitorul ei îşi dezvelise dinţii.

Deşi îl asculta, era mai atentă la mişcările pe care le făceau picioarele ei în nisip. Bărbaţii păreau să accepte sânul dezgolit ca pe o chestiune normală. Aşa şi era, în împrejurările date; numai Dorothy te-ar fi condamnat, pe tine şi pe toţi ceilalţi.

Şeful de echipă, dacă asta era funcţia lui, i-a povestit cum ciclonul brăzdase partea dinspre ocean a insulei, întorcându-se tocmai când ajunsese la tabăra pădurarilor. De data aceasta, centrul insulei rămăsese neatins.

— Ah, serios? A fost ciclon? A întrebat ea, de formă.

Nici nu ar fi trebuit să se mai deranjeze: nimic nu mai conta, în afară de faptul că trăise liniştea din ochiul furtunii.

Când au ajuns la camion, bărbaţii au ajutat-o să urce. Au aşezat-o între ei. Se purtau de parcă ar fi păzit o comoară, una antică şi valoroasă, descoperită de furtună. Deşi nu era decât Elizabeth Hunter, din nou.

În timpul călătoriei întortocheate şi ocolite, în maşina pe care şeful de echipă o conducea prin şi, uneori, peste obstacole proaspăt create, bărbatul musculos şi fără dinţi a întrebat-o:

— Vă simţiţi bine, cucoană?

A sesizat un ton posesiv în vocea lui, pe care pădurarul credea că este îndreptăţit să îl adopte, fără îndoială, datorită primei lor întâlniri, în urmă cu milenii întregi, în mijlocul pădurii tropicale; prin asta îi era superior şefului său, care fusese redus la un simplu şofer de camion.

Dar ea nu avea chef să fie posedată de nimeni. Ca şi lebedele negre, nu fusese niciodată a nimănui, decât în scopuri de procreaţie.

Deodată, Elizabeth a roşit, din cauză că îşi permisese cam multe; s-a retras dintre ei, s-a aplecat în faţă şi le-a dat o misiune urgentă.

— Am uitat. E un bărbat, un musafir al domnului Warming, profesorul Pehl, care nu s-a mai întors de aseară. Poate că a luat-o spre centrul insulei, căutând adăpost. Poate că şi-a dat seama că se apropie furtuna — el e om de ştiinţă. Trebuie să-l căutăm de-ndată. Ba nu — ea preluase deja comanda mai bine ne ducem întâi la tabără, ca să informăm cât mai mulţi oameni şi să organizăm o căutare sistematică. Sau poate că e mort, s-a gândit ea să adauge. Dar tot trebuie să-l găsim.

— Cine, norvegianul ăla? A strigat şeful de echipă, inutil de tare. A venit la noi ieri-seară, înainte să înceapă furtuna. Avea… cum îi zice… rucsacul în spinare. Se duceau câţiva băieţi către Exenbould. L-au luat cu ei în barcă.

— A, da?

Dându-se cu capul de plafon, în camionul care făcea salturi printre hârtoape, Elizabeth Hunter îşi freca pielea de găină de pe braţe. Ea fusese amânată, în timp ce bărbatul acela îndărătnic, Edvard Pehl, fusese salvat. Oare se alăturase complicei sale, prinţesa de Lascabanes, pe continent? Nu s-a gândit decât vag la această posibilitate, pentru că era încă prea slăbită de pe urma imensei bucurii pe care o simţise când fusese eliberată de trupul ei şi de toate întâmplările posibile, în ochiul furtunii.

Toţi anii pe care îi petrecuse întinsă pe salteaua umedă şi călduţă, pescăruşii nu o părăsiseră. De fapt, nu avusese niciodată încredere în pescăruşi: chiar şi cei nătângi şi cenuşii, chirele, probabil că aşteaptă

să îşi împlânte ciocul în ochii tăi şi să îţi golească orbitele.

— Mamă? Doar nu ai adormit, nu? (Foamea de mare sau folosirea continuă a limbii franceze îi ascuţiseră vocea.) Poate te gândeşti la sugestia noastră. Nu vrem să te grăbim să faci ceva ce nu ţi-ar plăcea, dar timpul trece repede când nu iei nicio hotărâre, iar noi am vrea să te ştim stabilită undeva înainte să plecăm spre Europa.

Dorothy se temea că abordarea ei nu fusese suficient de fermă, ci mai degrabă prea vagă şi feminină. Basil cu siguranţă credea asta: se descotorosi de gheara mamei, de parcă voia să scape de un gunoi.

— Da. Eu şi Dorothy o să ne ocupăm de aspectul practic al lucrurilor. De casa asta, ca să nu mai vorbim de mobilă.

(Mişcarea îl ajuta: hainele care se roteau şi se umflau în jurul lui îi amplificau încrederea în sine.) Bănuiesc c-o să te lase să-ţi iei câteva lucruri de care eşti ataşată în mod deosebit. O s-o întrebăm pe intendentă. Dacă e cazul, o să cerem *cu insistenţă* ca în camera ta să fie adus mobilierul pe care-l vrei. O să trebuiască să mergem acolo şi să vedem cu ochii noştri. De ce nu chiar mâine, Dorothy?

Se uită la sora sa, din mijlocul cifrei opt pe care paşii lui o desenau în mijlocul covorului.

Dorothy fu emoţionată de vocea faimoasă a fratelui său.

— Deşi s-ar putea să descoperim că n-au niciun loc liber pentru moment, îi reaminti el.

Şi el fu mişcat de căldura pe care o aducea înţelegerea lor secretă în relaţia dintre ei.

— Dacă nu e niciun loc liber în momentul ăsta, o să moară cineva până la urmă. Probabil mor în fiecare zi oameni pe acolo, zise doamna Hunter.

Fiica el fu şocată.

— O, Doamne! Iar am devenit morbide.

— Parcă hotărâserăm să fim realiste, zise doamna Hunter şi râse.

În acelaşi timp, ceva lichid şi lipicios — o, Doamne, o substanţă vâscoasă din ochi — începu să îşi facă loc pe sub pleoapele pestriţe: întâi o picătură, apoi un strop destul de mare. Nu *lacrimii* în Dorothy de Lascabanes, un sentiment de repulsie începea să ia locul suferinţei morale. Trebuia să îşi aducă aminte că mama ştie să plângă la comandă; potolise şi menajere rebele cu lacrimile ei, făcându-le să rămână în slujba ei, chiar mai subjugate decât înainte.

Slăbiciunea mamei — dacă asta era — avu un efect mai puternic asupra lui Basil. Din punct de vedere profesional, trebuia să îşi cenzureze sensibilitatea excesivă. Îşi aduse aminte cum se apropia de public, cu Cordelia lui moartă (fata aceea prostănacă, Bagnall), lăsându-se grea pe braţele lui, şi începea să vorbească pe nas, după care se smiorcăia de-a dreptul. Publicului îi plăcuse la nebunie, în timp ce el şi ceilalţi actori (poţi avea încredere în colegii tăi de

breaslă) erau conştienţi că reacţia lui, extrem de emoţională, distruge tonul reprezentaţiei, asupra căruia se puseseră de acord încă de la început.

De data aceasta, sensibilitatea lui trebuia să se împotrivească unei creaturi bătrâne şi viclene, care nu era decât din întâmplare mama lor, retezându-i eforturile de a stoarce milă de la ei şi de a le îneca planul în sentimentalisme răsuflate.

— Nu uita că, până la urmă, ceea ce facem e pentru binele tău şi pentru fericirea ta, zise el.

Dacă îi tremura vocea era doar pentru că i se năzărise deodată că hoaşca aceea bătrână ar fi putut să reziste mult şi bine şi să îi îngroape pe amândoi.

— Nu te supăra, mamă, o sfătui Dorothy.

„Deja l-ai făcut pe bietul Basil să se bâlbâie”, se abţinu ea să adauge.

Dorothy de Lascabanes nu mai avusese niciodată ocazia de a consola un om slab: ideea, deşi alarmantă, era înviorătoare: să potolească spaimele altuia, să guste lacrimile cuiva aparent mai puternic decât ea.

În timp ce mama îi explica:

— E ceva legat de duetul lacrimal — o sensibilitate excesivă, aşa mi-a zis doctorul… Treweek, parcă.

Îşi descleştă gingiile, ca să lase un zâmbet ascuns în caverna din spatele lor să iasă la suprafaţă.

Basil uitase de doctorul acela: un medic generalist fără niciun fel de maniere, care venea din Gogong la Kudjeri cu mătreaţă pe umeri şi un miros de transpiraţie ce emana până şi din panglica de piele a pălăriei pe care o agăţa în cuierul din hol. Doctorul Treweek avea un fel de a fi care încuraja orice pacient să evite să se mai îmbolnăvească vreodată. Probabil că mama îl ura.

— N-aş fi crezut că doctorul Treweek e sensibil la sensibilitatea excesivă.

— Poate că ai dreptate. Probabil că era, de fapt, Gidley. Îi place ca pacienţii lui să-l creadă amabil. Poate că aşa şi este.

— Doctorul Treweek s-a ocupat de braţul meu. Cu siguranţă e mort deja, nu-i aşa?

— Nu mai ştiu cine e mort şi cine e viu.

Dar pe Basil încă îl bântuia mirosul de transpiraţie şi parfumul stejarilor bătrâni de lângă padocul de acasă, precum şi mireasma de ceară de albine de la Kudjeri.

— Doctorul Cutare e cel care mi-a descoperit rinita alergică. Ştii că n-am decât o nară afectată?

Cu siguranţă, una dintre nări era în clipa aceea extrem de afectată: doamna Hunter încercă să tragă secreţiile înapoi.

Écœurant, mon Dieu! [84] În lipsa unei infirmiere, madame de

Lascabanes scoase un şerveţel din cutie şi şterse mucii de la nasul copilului aceluia bătrân. Ar fi putut să facă mai mult decât să îi şteargă nasul: ar fi putut să rupă ceea ce îşi amintea ca pe o operă de artă, încă din timpul vizitei pe insula Brumby. În schimb, strânse cartilajul până ce se albi, împiedicând astfel orice urmă de tandreţe să o dea de gol printr-un gest prea afectuos.

— Arrr… ăăă… hî! făcu doamna Hunter.

— Ai luat-o razna, Dorothy? Nu vezi că o doare? protestă Basil, fără prea multă convingere.

Amintirile legate de Kudjeri încă îl posedau: pere în tifon trandafiri sub umbreluţe din mătase indiană copii cu măşti din pânză ca să îi apere de gripa spaniolă nu există niciun remediu împotriva poeziei la fel de pervers de aromată la început ca strugurii Isabella prunele goldane sau portocalele roşii un viciu secret la fel ca şi primul şuvoi de spermă.

Dorothy rămase uitându-se la fratele ei. Cuvintele lui aspre o răniseră. Îi venea să plângă, din cauza tristeţii la care nu o lăsa să ia parte.

Dar mama îşi luase acum tonul de circumstanţă.

— E foarte frumos din partea voastră că v-aţi gândit să-mi faceţi o vizită… ca să-mi spuneţi ce aveţi de gând cu mine. Apreciez foarte mult amabilitatea voastră.

Tuşi, apoi îşi făcu de lucru cu cearşaful.

— Sunt pregătită să mor când vreţi voi.

Stând de o parte şi de alta a siluetei înţepenite în patul imens, cei doi evitară să se uite unul la celălalt.

— Am trecut prin destule experienţe. Fie şi numai insula Brumby ar fi fost destul ca să satisfacă pe oricine nu e foarte lacom. Acum nu mai trebuie decât să-mi dau seama cum să opresc maşinăria.

— Mâine, Dorothy? Am o maşină închiriată, şopti Basil.

— Mâine? Mda…

Încercând cu disperare să inventeze o altă întâlnire pe care o avea programată, madame de Lascabanes nu reuşi să găsească una convingătoare.

Cu părţile esenţiale abia acoperite de cearşaful subţire ca o pânză de păianjen, Elizabeth Hunter părea dezbrăcată. Era atât de liniştită, de parcă Alfred i-ar fi mângâiat sânii, buricul, Muntele lui Venus, dar deodată se contorsionă, de parcă s-ar fi înghiontit copiii, şi-ar fi dat coate, s-ar fi luptat între ei, ca să vadă cine iese primul din pântec.

Dorothy se cutremură; dar Basil era din nou fermecat.

— Mamă, cine locuieşte acum la Kudjeri?

— Nu mă întreba! gemu ea. Ei, o familie… McDonald sau Mackay, parcă. Arnold ştie mai bine. O fată s-a măritat cu un supraveghetor, iar tatăl ei le-a cumpărat o casă. A cumpărat Kudjeri. Cine ştie cum

mai arată acum, nici nu vreau să mă gândesc. Mâzgălituri pe pereţi… Copii pe jumătate dezbrăcaţi, stând pe oliţe… Covoarele roase… Şi duhoare de cepe murate. Unora le plac, probabil pentru că le place să se tortureze singuri. Eu le ţineam special ca să le dau de mâncare unor astfel de persoane. I le dădeam doctorului Treweek când venea să-l viziteze pe dragul meu Edvard, în ultimele săptămâni ale suferinţei lui.

— Edvard?

Ruşinea şi suspiciunea lui Dorothy erau la apogeu: din oglindă o privea o versiune grotescă, la menopauză, a propriei persoane.

— Dar noi ştim prea bine că Edvard îl cheamă pe norvegianul ăla care a stat cu noi pe insula Brumby.

Îi înţepeni limba în gură şi nu mai putu să continue.

— Da, cel de care erai pregătită să te îndrăgosteşti, confirmă mama. Doar că nu erai în toate minţile în perioada aia, iar el era prea egocentric.

— *Eu*? Să mă *îndrăgostesc*? Când tu erai gata-gata să-ţi faci de cap cu el sub nasul meu? Tocmai de-aia m-am asigurat că n-o să fiu martoră la toată tărăşenia, de-aia am chemat elicopterul, de-aia m-am îmbarcat în primul avion spre Europa, spre lumea celor sănătoşi la cap. Edvard Pehl, auzi!

Que cette vieille garce crève sous mes yeux! **[85]**

Doamna Hunter stătea întinsă în pat şi rânjea.

— Când te uiţi înapoi, e greu să-ţi mai înţelegi poftele trupeşti. Îţi par urâte. Ale tale sunt mai urâte decât ale oricui altcuiva. Bănuiesc că Edvard Pehl era, în anumite privinţe, un bărbat dezirabil. Dar plicticos. Înspăimântat. A fugit şi el în aceeaşi după-amiază. Am crezut că te-a prins din urmă. Şi că de-aia n-ai vrut niciodată să vorbeşti despre el.

— *Oh, maman!*

Dorothy de Lascabanes îşi deschise geanta: nu ştia ce anume de-acolo o putea ajuta în clipele acelea; închise geanta; izbucni în lacrimi.

Basil probabil că nici nu băgase de seamă: închisese ochii pe jumătate, iar felul în care îşi strâmba nasul îi dădea un aer ofensat, de parcă ar fi simţit miros de cepe murate într-o cameră cu geamurile închise.

— O să-l rog pe bătrânul Wyburd să-i abordeze pe cei care stau acolo şi să ajungă la o înţelegere cu ei. Trebuie să văd Kudjeri din nou, cât timp mai stau aici.

Să te întorci la originea lucrurilor şi, făcând asta, poate chiar să te salvezi de Mitty Jacka şi de piesa morţii.

Dar nu putea să uite că viitorul, de orice natură ar fi fost el, depindea din punct de vedere material numai şi numai de Elizabeth Hunter.

— Între timp, dragă mamă, eu şi Dorothy o să cercetăm mai îndeaproape Thorogood Village.

Lui Dorothy i se păru că zâmbetul cu care Basil ieşi din cameră părea visător, ca al cuiva care stă să adoarmă sau se pregăteşte să pornească într-o călătorie care îl obsedează.

— Dorothy, mai eşti aici?

Deveniseşi, inevitabil, fata ascultătoare a mamei, care aşteaptă să i se spună când poate să plece.

— Sărută-mă, te rog. Înainte să pleci.

Fiind unul dintre organismele de care avea nevoie monopodul lui Elizabeth Hunter pentru hrană, te-ai lăsat atrasă în jocul ei.

— Să vă întoarceţi diseară. Amândoi, se retrase mama suficient încât să murmure. O să iau legătura cu un ambasador sau cu un profesor străin. Se pare că oamenilor le plac astfel de lucruri. Oricât de bine ar vorbi străinii limba, poţi întotdeauna să dai vina pe ei pentru ce nu vrei să înţelegi.

Îndepărtează-te de gura aceasta, cu implicaţiile ei subacvatice, îndepărtează-te de această rază singuratică, ce luminează periculos, şi de dragoste, aşa cum o înţelegea Elizabeth Hunter. (Oare mama iubise vreodată? Adora să se ofere pentru a fi iubită, dar asta este cu totul altceva.)

Madame de Lascabanes plecă: o femeie cu gambele încordate şi o vârstă imprecisă, cu geanta lipită de coaste, ca să nu piardă cheile şi documentele de care nu se putea despărţi. Deşi lucrurile cu adevărat importante, cum ar fi scrisorile incriminatorii, pot fi purtate, în siguranţă, într-un săculeţ din piele de căprioară, cusut de furou, în sanctuarul dintre sâni.

Mergând repede pe coridorul ce ducea către palier, avea de gând să arunce o privire dincolo de o anumită uşă, la propriile ei suferinţe neprihănite, însă auzi voci din camera infirmierelor şi îl zări pe Sir Basil Hunter discutând cu infirmiera aceea drăguţă şi rumenă în obraji. Se făcuse oare atât de târziu, încât văduva cultivatorului de ceai fusese înlocuită de femeiuşcă aia vulgară? Ca să îşi distragă atenţia de la propria nelinişte, prinţesa se uită la ceas, care îi confirmă că totul este, în mare, aşa cum trebuie; detaliile însă sunt cele care tind spre dezordine, pentru că trag în direcţii diferite.

— Basil? îl strigă ea în trecere, pe un ton ascuţit, voit dezinteresat. O să întârziem dacă nu ne grăbim.

Nu ar fi putut să îi spună la ce anume aveau să întârzie, dar continuă să coboare scările, cu o încăpăţânare care ar fi putut convinge pe oricine, în afară de sine.

Dacă Sir Basil auzi avertizarea surorii lui, amână răspunsul pe care trebuia să i-l dea. Nefiind în stare să se abţină, aruncase o privire în camera unde se schimbau infirmierele şi dăduse lovitura: micuţa

Manhood, deja în uniformă, bifa ceva într-un carneţel. Era evident că se apucase de curând de această activitate: paginile încă nu se aşezaseră frumos.

Sir Basil avusese de gând să închidă uşa după ce intrase în cameră. Însă nu mai ştia dacă o făcuse sau nu; în orice caz, singurul motiv pentru care ar fi făcut-o ar fi fost ca să nu o lase pe Dorothy să îşi satisfacă curiozitatea. Dar uită repede de sora lui.

Era prea concentrat şi, în acelaşi timp, prea nesigur de felul în care trebuia să se comporte odată ce intrase în camera aceea, cu dulapurile ei închise şi mirosul de hamamelis; dar, cu siguranţă, sora Cutare — Primavera lui! — avea să-i dea instrucţiunile necesare.

În schimb, ea strângea mai departe capătul pixului pe care îl avea în mână, dedicându-se întru totul lucrurilor pe care le citea în carneţel.

Se punea problema dacă să o deranjeze sau să rămână mai departe acolo, ca un nătărău.

— Mă cam aşteptam să mă cauţi după întâlnirea noastră.

Vocea lui nu mai era cea a unui actor de succes, care juca un rol pe care îl ştia pe dinafară: detecta în inflexiunile sale tremurul unui amator bătrân.

— Da?

Deşi fata catadicsi să îşi ridice capul, purta boneta aceea respingătoare, iar ochii îi erau îndreptaţi doar spre vârful lobului uneia dintre urechile lui, şi asta doar ca un favor pe care el nu îl merita.

— Nu ştiu de ce te cam aşteptat la asta, zise ea într-un sfârşit. Doar n-am stabilit nimic, nu-i aşa?

Deşi rupsese tăcerea, chipul îi rămânea opac, oarecum posac, cu pleoapele groase pe jumătate coborâte.

— Nu mi-a trecut prin cap să-ţi propun un aranjament. (Şi nici să zâmbească cu subînţeles.) Nu atunci când există tandreţe şi de o parte, şi de cealaltă.

O, Doamne! Întotdeauna îşi urâse reprezentaţiile de la matineu.

Sora Manhood exclamă din nou:

— Da?

Dar, de data aceasta, buzele ei pline se arcuiră într-un zâmbet sub rujul discret, doar cât să îi arate lui Basil că i se face o concesie care nu înseamnă nimic.

Apoi îşi scutură boneta şi foşni din fusta care abia dacă îi acoperea fesele.

— Trebuie să mă duc la pacienta mea, anunţă ea, pe un ton protocolar, de om ocupat.

— În orice caz, ştii unde mă găseşti, dacă vrei să repetăm ceea ce mie, personal, mi-a plăcut foarte mult, sublinie el.

Suna de parcă ar fi vorbit despre mâncare, aşa că adăugă, deşi ştia

că spune prostii:

— Eu chiar am simţit că avem nişte sentimente unul faţă de celălalt.

Sora Manhood nu îi dădu niciun indiciu referitor la ceea ce simţise ea la Hotelul Onslow.

Începu să coboare scările, după ce se făcuse de râs în faţa unei infirmiere căreia îi plăcea să aţâţe bărbaţii şi cu care avusese doar o aventură de o noapte, în momentul acela crucial din viaţa lui, când ar fi trebuit să se gândească numai cum să îşi convingă mama să moară, astfel încât el să poată supravieţui. Ajunse la parter, după ce lovise din loc în loc Hesperidele şi ţepii care fuseseră montaţi pe balustradă pentru a-l proteja de spaţiul gol de dedesubt. Abia la capătul scărilor îşi aduse aminte că sora şi complicea lui îl aşteaptă afară, cu un zâmbet atotştiutor, poate chiar răzbunător.

Şi, imediat, îşi dădu seama că fusese nedrept cu biata Dorothy. Probabil că ghicise ce făcuse el sus, dar hotărâse să îşi ascundă cunoştinţele în spatele unei înţelegeri feminine, neprihănite. Ieşise în grădină, lăsând uşa de la intrare întredeschisă. Stătea în soare, aşteptându-l, cu eleganţa ei intolerantă, în dezacord cu lumina murdară şi cu foşnetul nepăsător al copacilor. Dar asta nu o împiedica să îi ofere un zâmbet care dădea de înţeles că virtutea ei feminină trece cu vederea virtutea masculină, mai ales virtutea unui bărbat cu care avea legături de rudenie. Zâmbetul ei îi restitui lui Basil virilitatea. O apucă de umăr şi o strânse uşor.

— Mă duci şi pe mine cu maşina, nu-i aşa?

Ca să îi ceară această favoare, se întorsese cu faţa ei osoasă către el, de parcă se aştepta ca, odată cu acceptul lui, să primească şi un sărut.

Mergând pe cărare împreună, Sir Basil îşi trecu un braţ pe sub cel al surorii sale şi se gândi cât de plăcut e să fie înrudit cu prinţesa de Lascabanes, mai ales că prinţesa era şi complicea lui.

— Cum crezi că ne-am descurcat? întrebă ea.

— Mama e imprevizibilă.

Prinţesa se smiorcăi de două, trei ori, iar suspinele ei păreau autentice, însă încercă să le transforme în gemete înainte să continue, pe un ton uscat:

— Sunt convinsă mai mult ca niciodată că bătrânii n-ar trebui încurajaţi să trăiască pentru totdeauna.

Erau de acord, dar el se simţea din nou singur: cu Lear, care nu îi ieşise bine cu atâţia ani în urmă; şi eventualitatea unui salt în întuneric, sub călăuzirea lui Mitty Jacka.

Chiar atunci, fantezia pe care şi-o crease singur în momentul cel mai neplăcut din timpul întâlnirii cu mama se întoarse, pentru a-l apăra de altă viziune, a unui spectacol de marionete cu atât mai sinistru, cu cât îl privea pe el, personal.

— Dorothy, nu cred că m-ai luat în serios când ţi-am spus că-mi

doresc din toată inima să mai văd o dată Kudjeri.

Trebuia să o convingă să îi accepte această obsesie.

— Eu chiar vreau să merg, dacă se poate. Nu doar ca un pelerinaj sentimental… mai mult ca…

Dinţii lui falşi împiedicau să iasă cuvintele simple pe care încerca să le rostească:

— Vreau să spun că o astfel de călătorie ar putea să mă pună în contact cu o realitate pe care eu nu o mai… pe care *toată lumea*, nu-i aşa, tinde s-o subestimeze şi s-o uite şi pe care niciun artist, de orice fel ar fi el, nu-şi permite s-o ignore.

Limba lui împleticită reuşi, în cele din urmă, să împingă această mărturisire prostească dincolo de bariera dinţilor.

Se opri, împreună cu sora lui, la o cotitură de pe potecă, unde atârnau ramurile unui arbust plângător. Lumina, împreună cu frunzişul prin care îşi făcea loc, puseseră un văl între el şi chipul lui Dorothy. Oare râdea de el, dinăuntrul feregelei sale? Sau se închisese în ea, ca o femeie pentru care noţiunile abstracte nu prezintă niciun interes? Nu îşi dădea seama, deşi ar fi dorit să ştie; poate că era la fel de necesară pentru regenerarea lui, ca şi pentru crima pe care se hotărâseră să o comită împreună.

— De ce nu vii şi tu, Dorothy?

De parcă săvârşea un act de iubire cu o amantă încă nesigură, îşi implantă sugestia cu blândeţe, dar ferm, în ceea ce credea el că e imaginaţia ei. În acelaşi timp, întări pătratul format din mâinile lor încleştate. Stăteau mai departe în penumbra arbustului plângător, iar el legănă mâna pe care prinţesa încerca să şi-o retragă.

La început, Dorothy scoase o serie de ciripeli rudimentare. Fu surprinsă de sine: nu îi stătea în obicei să facă aşa ceva. Şi, pentru că nu era obişnuită cu ele, încercările ei de a ciripi probabil că sunau ciudat.

Îşi veni în fire când, din obişnuinţă, îşi arătă, doar pentru o clipă, privirea ca lama unui cuţit.

— N-o să fie îngrozitor de incomod? Se înfioră ea. Eu nu suport lipsa confortului, Basil — să împart baia cu mai multe persoane şi altele de felul ăsta —, la vârsta mea.

Era un lux să îşi mărturisească vârsta, în loc să o sugereze alţii.

— Înainte nu era incomod. Nici pe departe.

— Asta cândva, demult!

Se trezi în ea o repulsie, pe care probabil că o moştenise de la mama, atunci când i se perindară prin faţa ochilor imagini cu fire de păr de la alte persoane, lipite de chiuvetă, toalete de ţară, la care nu poţi trage apa, conversaţii la micul dejun, în timp ce grăsimea se întăreşte în jurul resturilor de mâncare, mânuţe de copii, invadându-ţi măsuţa de toaletă, ca să atingă, să probeze, să deranjeze sau să lase

cuvinte codate, mâzgălite cu degetele murdare în pudra vărsată din cutiuţa ei.

— Măcar aşa o să aibă şi bătrâna suficient timp să se hotărască. Şi le-ar alina nervii asasinilor ei.

Rosti cuvântul cu un patos deosebit.

Dorothy râse, ca să îi facă pe plac, dar era un râs lipsit de veselie sau de culoare.

— Şi dacă ia hotărârea greşită?

— N-o să se întâmple. Am invocat un simţ al datoriei care a existat dintotdeauna în străfundurile ei, iar străfundurile sunt mai uşor de atins la minţile senile.

— Minţile senile sunt infinit de încăpăţânate, te asigur.

El nu vedea lucrurile astfel, pentru că nu îi convenea.

— Încăpăţânată sau nu, deocamdată grija noastră e să ne interesăm dacă satul ăla sinistru o să aibă vreun loc liber în viitorul apropiat, se grăbi ea să îl consoleze.

Săriră peste ultimele trei trepte, în colţul acela periculos, încă ţinându-se de mână.

— Fii binecuvântată, draga mea!

La capătul scărilor, Sir Basil duse mâna prinţesei la buze.

— Şi le felicit pe rudele tale prin alianţă, din Franţa, pentru că te-au ajutat să devii atât de pragmatică.

Dacă ar fi putut vreodată să îl urască pe Basil, acela ar fi fost momentul; dar căldura mâinii lui şi aluzia care îi plutea pe buze oblojiseră rana din care curgea ura: în imaginaţia ei, o luă la fugă înainte legată numai prin conştiinţă de fratele acesta pe care nu îl acceptase niciodată ca pe o rudă de sânge şi în timp ce se înghionteau în maşina închiriată kilometrii aceia prăfuiţi îi uneau fizic proaspăt lustruiţi nu prăjiţi prea tare de soare recunosc un avatar în fiecare schelet de copac pe care îl întâlnesc pe drum apoi propriile totemuri de casuarina şi salcie rondul de trandafiri din faţa unei case din care fraţii care nu se mai urăsc ies pe verandă ca să îi întâmpine pe călători şi se contopesc în cele din urmă unul cu celălalt.

Basil parcă simţise deja unele dintre pericolele înflăcărării.

— Indiferent ce am hotărî referitor la Kudjeri, mâine ne întâlnim cu intendenta, cu clerul şi cu orice alte grozăvii ne-o pregăti Thorogood Village.

— Pacienţii! ţipă Dorothy, inexplicabil, când ajunseră la poarta grădinii mamei lor. Cei care nu sunt în stadiul de legumă o să ne măsoare din priviri, chiar din clipa în care ajungem acolo. Bătrânii care nu mai au nimic de făcut cu viaţa lor au un nas bun pentru slăbiciuni, le detectează de parcă ar fi copoi sau copii, după cum bine ştim şi noi.

O îngrozea gândul că pacienţii ar fi putut să detecteze ambiţii pe

care ea le ţinea mai mult sau mai puţin ascunse de mintea ei conştientă; şi nici nu putea spera să se ascundă în spatele fratelui ei.

Nouă

— Ce înseamnă asta?

Sora Manhood era obligată prin natura profesiei să nu fie de acord cu ce era prea neortodox; dar nu puteai să o critici pe Lottie, care, pe lângă orice altceva, mai arăta şi ca o sperietoare în costumaţia ei.

— Doamna Hunter m-a rugat s-o distrez…

— Niciodată în miezul zilei. Întâi cina, apoi un pui de somn.

— Astăzi nu îi e foame. Aşa că trebuie să dansez pentru ea.

Distracţia era distracţie, dar sora Manhood îşi pierdea răbdarea.

— Doamna Hunter nu ştie întotdeauna ce e mai bine pentru ea — nu în orice privinţă.

Menajera îşi dădu jos jobenul; stătea în poziţie de drepţi, legănând cilindrul plin de scame în dreptul sânului ei drept. Mai puţin disciplinat decât de obicei, pentru că încercase să îl ascundă sub jobenul acela jerpelit, şi părul ei arăta mai neîngrijit; o şuviţă prăfuită îi ieşea, dreaptă şi ţeapănă, la un unghi oarecare, de după o ureche micuţă şi neaşteptat de drăguţă.

— Eu o să hotărăsc asta.

Infirmiera vorbea de parcă ea chiar credea în infailibilitatea ei. Pomi imediat pe coridor, către camera pacientei sale.

Lottie Lippmann o urma îndeaproape. Dacă pantofii de lac nu i-ar fi pus la încercare platfusul de care suferea, cu siguranţă ar fi făcut-o vârsta şi artrita. Chiar şi în cele mai negre momente ale ei, menajera mergea apăsat; iar în după-amiaza aceea, funda cu buline, din satin bej, care îi fâlfâia între gât şi piept, începu să pară mai ofilită şi mai murdară, din cauza petelor de sudoare care se prelingeau de pe gâtul încărcat de machiaj al artistei.

— Aşteaptă în camera infirmierelor, te rog, îi porunci sora Manhood; dar lăsă puţin de la ea. Draga mea, tu chiar ţi-ai pus tot sufletul în spectacolul ăsta!

Nu putu să îşi înfrâneze râsul, cu toate că ameninţa să îi submineze autoritatea: îl lăsă să iasă; şi merse chiar mai departe, îmbrăţişând-o în treacăt pe Lottie, dar deghizând gestul sub masca amabilităţii.

— *Bin zerschplittert!* [86]

— Ce?

Cum nu putea să-şi dea seama dacă mormăielile alea în păsărească sunt tragice sau amuzante, Flora continuă să râdă.

Buzele printre care Lottie Lippmann îşi rostise strigătul fioros fură ţuguiate în două piscuri îngemănate, până aproape de nări, cu o curbă grea şi stacojie lăsându-se spre bărbie. Acolo unde nu era brăzdată de ridurile buzelor sau ale pomeţilor, pielea era mai albă decât ar fi putut să o facă vreo pudră: cu siguranţă îşi dăduse cu faină.

Era de râs. Până când infirmiera se înspăimântă.

Privirea lui Lottie Lippmann, înecată în nefericire, o săgetă pe Flora Manhood atât de tare, încât infirmiera se simţi încurcată. Copilul acesta — dacă într-adevăr îl avea în ea — era deja un dezastru; şi cum avea să compenseze vreodată tot ceea ce avea să sufere copilul după ce îl va naşte?

— Numai tu eşti de vină, Lottie, pentru c-o laşi să facă ce vrea din tine, zise ea cu asprime. Te transformă în paiaţa ei.

— Nu mă transformă în nicio paiaţă. Asta sunt eu.

— Numai când mă gândesc la picioarele tale! Nici nu ştiu cum ai putea să dansezi!

Picioarele umflate şi oasele deformate scâlciaseră pantofii zgâriaţi şi strâmţi, cândva uşori şi lejeri.

— Oricum, ia loc până o cert eu pe vaca aia bătrână pentru c-a refuzat să mănânce, o îndemnă sora Manhood, pe un ton mai blând.

Lottie Lippmann făcu precum i se spusese. Se aşeză resemnată pe scaunul de la măsuţa de toaletă, întreţinându-se cu oglinda.

Infirmiera intră în camera pacientei şi auzi o voce de sub pat:

— … Tata a mai făcut o criză joi imediat după asfinţit mai era şi lună nouă am uitat să-mi pun o dorinţă mai ales că tata se zbătea pe acolo Mavis şi Donald se prefăceau că sunt bolnavi acum se prefac la etaj de când a fost muşcat Donald de deget trebuia să folosească un dop de plută s-a infectat eu i-am spus lui Mavis că e cazul să-l stoarcă de puroi s-a răstit la mine mama ei şi Donald se uitau la mine de parcă eu îl muşcasem de deget, şi nu un om bolnav…

Dacă doamna Hunter nu s-ar fi aplecat ca să asculte, ar fi părut moartă. După şocul iniţial, sora Manhood îşi dădu seama că bătrâna trăieşte viaţa altcuiva.

— Mda.

Doamna Cush ieşi oftând de sub pat, udă de transpiraţie şi de tot felul de soluţii de curăţat. Manşetele îi erau cenuşii, acolo unde nu se înnegriseră de-a dreptul. Era o femeie micuţă de statură, care fusese sprintenă la vremea ei; s-ar fi zis că femeile mai micuţe se lăsau înrobite mai uşor de Betty Hunter.

— Nu mai ştiu — iar sora Manhood chiar nu mai ştia —, parcă eraţi în tura de *dimineaţă*, doamnă Cush, nu cea de după-amiază.

— M-a rugat să stau mai mult.

— N-au fost copiii mei aici de dimineaţă?

— N-am putut să-mi văd de treabă, cu toată pălăvrăgeala lor.

Doamna Cush se uită chiorâş şi îşi supse măselele.

— Eu am rugat-o să mai rămână, confirmă doamna Hunter. Ca să-mi povestească ceva amuzant.

— Şi tocmai asta făceam.

Doamna Cush se încruntă la infirmiera îngâmfată.

— Unde-i bucătăreasa mea? întrebă doamna Hunter. O aşteptam să vină să danseze pentru mine.

Capriciile pacientei sale, precum şi sclavii care o slujeau, începură să o deprime pe sora Manhood; făcu, totuşi, un efort.

— Dar cum rămâne cu prânzul, doamnă Hunter? Am impresia că l-aţi refuzat. Dacă încercaţi să luaţi măcar o înghiţitură, toată lumea o să fie mulţumită.

— Vai, dar am mâncat deja. Sau nu? Ba da! Mi-au băgat mâncarea pe gât, cu mâinile! M-au alergat prin camera copiilor în timp ce doica era plecată. Nimic nu se compară cu copiii mai mari, atunci când eşti la mila lor şi vor să se răzbune. Lilian Nutley a scăpat de toate astea. A gonit departe şi au omorât-o la poalele stâncilor ălora portocalii… din capătul străzii. I-au găsit oasele printre cochiliile de stridii. Aşa se spune. Eu una nu cred că a fost ucisă: au omorât-o lucrurile pe care şi le amintea.

Doamna Cush era atât de agitată, încât lovi cu pămătuful o tăviţă de argint de pe măsuţa de toaletă şi o dărâmă. Zdrăngăni atât de strident, încât îi zgudui nervii surorii Manhood, ca vântul ce loveşte într-o perdea de mărgele din metal.

— Dacă aşa vă simţiţi, ar fi mai bine să dormiţi puţin, zise infirmiera.

— Ah, dar am dormit deja. N-am dormit toată viaţa? De-aia am rugat-o pe doamna Cush să-mi spună o poveste adevărată.

— Vă dau eu ceva care să vă ajute.

Nu-i stătea în fire surorii Manhood să facă oferte spontane.

— Poate c-o să accept, doamnă Pardoe. Dar nu acum. Vreau ca sora Lippmann să danseze pentru mine.

Sora Manhood se duse să o aducă pe paiaţa bătrână din camera în care aştepta să îşi facă intrarea.

Lotte Lippmann îşi vârâse nasul într-unul dintre dulapuri.

— Ce faci? Umbli prin lucrurile altora?

Cel puţin era o ocazie pentru infirmieră să îşi reînvie spiritul justiţiar.

— Asta e rochia pe care mi-a promis-o după ce moare, se scuză Lotte Lippmann. Numai că, după câte văd eu, n-o să mă creadă nimeni. Iar dacă o iau eu, pur şi simplu, o să spună c-am furat-o.

— Ai grijă să fie trecut în scris, draga mea, pufni sora Manhood cu oarecare amărăciune. Pentru asta există avocatul. Ca să se asigure că toate datoriile sunt plătite şi că toată lumea are spatele acoperit din punct de vedere legal.

— Dar doamna Hunter nu are nicio datorie faţă de mine.

Văzând-o pe Lotte Lippmann bâjbâind după rochie, i se părea că acel veşmânt foşnitor, străveziu, făcut din ceaţa lunii, din voaluri şi paiete, o exonera pe proprietară de orice obligaţie, în afară de cea a

fiinţării continue.

Flora Manhood mai fusese vizitată de intuiţii ale transcendenţei, însă doar temporar: după ce un vis o alungase dintr-o casă din carton fragil, într-o noapte albă şi vâscoasă, din care, în mod subit şi miraculos, începură să facă parte şi atomii ei albi; sau când înota alături de Col Pardoe împotriva valurilor muzicii, în timp ce apăreau vârtejuri inacceptabile, în care ea se răsucea violent şi aproape că ajungea să înţeleagă mistere precum dragostea, frumuseţea, împlinirea, moartea. Şi iată că, din cauza acelei evreice nebune, era din nou tulburată: de sclipirea unei rochii urâte din garderoba lui Elizabeth Hunter. Deşi, ca orice australiancă tipică, trebuia să continue să creadă numai în lucrurile pe care le putea vedea şi atinge. Dar oare avea vreun sens? Renunţase la toate lucrurile tangibile când renunţase la Col Pardoe — coastele care îi apărau inima puternică; în zona ei intimă, o picătură de spermă pe care o ştersese ostentativ şi o lăsase, în secret, să se usuce pe degetul ei; sau copiii lor: oricât de mult s-ar fi zbătut sau ar fi urlat, cerând să fie aduşi la viaţă, ea avusese grijă să nu le permită să aibă trăsăturile care erau, de drept, ale lor.

— Nu te mai juca cu rochia aia veche şi mucegăită!

Degetul lipicios al surorii Manhood era supărat pe ea.

— Hai să mergem, Lot. Te aşteaptă să *dansezi* pentru ea!

Aşa că intrară în camera doamnei Hunter.

— … Eu întotdeauna am făcut-o cu mâinile goale dar Mavis niciodată ea folosea întotdeauna un ac de păr.

Doamna Cush se chinuia să îndepărteze din oglinda mare, de perete, o reflexie, pe care o ştergea cu o cârpă umedă.

— Iat-o pe doamna Lippmann, anunţă sora Manhood cu emfază. A venit să danseze pentru dumneavoastră, doamnă Hunter.

— Da, văd, răspunse doamna Hunter fără să deschidă ochii.

Lotte Lippmann îşi aşeză pe cap pălăria zdrenţuită.

Bastonul care îi ieşea de sub braţul stâng tremura, în timp ce artista privea de dincolo de chipul ei alb către silueta de pe pat, sau mai departe, probabil mult mai departe. Aşa că nu reuşi să se împotrivească fenomenelor care aveau loc: translaţie sau poate dislocare. Aproape că se auzi o pocnitură de bici: membrele trosniră, iar doamna Lippmann începu să se mişte sacadat. Chipul îi fu străbătut de un zâmbet ca de lac, cu atât mai funebru, cu cât fălcile îi erau mai încleştate, iar înspre ureche uitase să se machieze într-un loc sau două. Lotte Lippmann respira din nou praful de sub lumina reflectoarelor. Începu să cânte şi să danseze, *ein*, *zwei*, *drei*, în pantofii de lac care o strângeau, bocănind pe covor, iar vocea i se înălţa, ca o favoare răguşită, de undeva din fundul gâtlejului, de undeva din jurul omuşorului.

Din hăul care se căsca între buzele stacojii, răsuna un glas acompaniat de trupul ei posedat:

„Wenn Mutter in die Manage ritt.
Wie jauchzt mein Herz auf Schritt und Tritt Hoppla, hoppla, tripp, trapp, trapp…” [87]

Iar doamna Cush, care probabil că mai participase la spectacol, răspunse:

— Oppler!

„Bybis mir die Schuppen von den Augen fielen
Ich sah den Dreck în allen Dielen
Hoppla, hoppla, tripp, trapp, trapp!
Es ist das alte, fade Lied
Nichts macht mehr einen Unterschied
Es ist pe Welt für leere Laffen.
Ein Zirkus mit dressierten Affen
Die Löwen und die Löwenkätzehen
Die Dame ohne Unterleib.
Die Hohe Schur mit allen Mätzehen.
Was ist es schön? Ein ZeitvertreibZ” [88]

Biata Lottie! Florei Manhood îi amintea de o păpuşă neagră de cârpă de pe poliţa de deasupra căminului, într-o cameră pentru copii.

Lottie Lippmann încuraja această imagine, cu încercările ei continue şi nereuşite de a-şi elibera vocea de răguşeala caracteristică, întinzându-şi piciorul sau şchiopătând, în căutarea celui mai bun loc, lovind cu măciulia zgâriată a bastonului în mese inexistente. Cârâind. Înecându-se o dată. Încercând, cu mâinile înmănuşate, să îşi îndepărteze un fir de păr de pe buze. Zâmbind necontenit. Cu gâtul încordat, din cauza păcănelilor şi asperităţilor cuvintelor nemţeşti.

Cel puţin sora Manhood putea să îşi vadă de treabă: să îi ia temperatura şi pulsul pacientei, să aranjeze pernele; în timp ce femeia de serviciu, care părea să îşi fi terminat treaba, rămăsese încremenită într-o pantomimă care mai degrabă înfricoşa decât să îi amuze pe privitori. Tocmai când părea mai dezorientată, fu apucată de talie de Lotte Lippmann şi atrasă într-un vals greoi, unduios; doamnei Cush i s-ar fi tăiat picioarele dacă nu s-ar fi lovit cap în cap cu Lottie, scăpând astfel din îmbrăţişare.

După ce îşi reaşeză jobenul pe cap, Lotte Lippmann dansă singură; şi, în timp ce dansa, cânta:

„Jede Nacht, seit Ich geboren.
Hat meine Seel ihre Unschuld verloren.
Verdammt sie nicht, verstent es nur.
Sie war zu schwach in der Struktur
Se gent's einmal in der Natur.
Am selben Plaâz wo sie verwelken.
Da wachsen wieder andere Nelken.
Sie gehen ale verloren, sind ewig neugeboren"[89].

Doamna Hunter, care încă nu deschisese ochii, şi-i deschise când se văzu nevoită să respingă termometrul cu limba.

— Nu mai e nevoie, soră, mulţumesc. În dimineaţa asta, mi-au scăzut ei temperatura de tot.

Chiar şi aşa, ochii lui Elizabeth Hunter sugerau o febră uşoară, îndreptaţi parcă în interior, pentru a contempla o imagine invocată, poate, de cântecul şi dansul lui Lotte Lippmann: oare se vedea pe sine? Cu lumina alunecându-i pe picioarele lungi, cu ochii bărbaţilor lipiţi de ciorapii ei; bineînţeles că îi ignorai, dar asta e o convenţie care nu păcăleşte pe nimeni.

Capul lui Elizabeth Hunter se mişca în alt ritm decât muzica, decât păcăniturile energice ale timpanului, decât sentimentalismele ce se revărsau din saxofonul pierdut pe fundal: când dansezi te prefaci că nu eşti complet dezbrăcată eşti ceea ce se cheamă „virtuoasă" dar bărbaţii numesc „rece".

— Nu rece. (Capul lui Elizabeth Hunter se legăna dintr-o parte în alta.) o parte din tine n-o să fie niciodată atinsă. Atâta tot. Nici măcar de Alfred, zise ea, întorcându-se către infirmiera ei. Asta înţeleg şi călugăriţele, nu-i aşa, soră?

— Nu ştiu.

Sora Manhood era ocupată să dezinfecteze termometrul.

— Nu. Tu eşti un animal de prăsilă. Sora de Santis trebuie să ştie. Unde e Mary? N-am mai văzut-o de când eram mici.

— A fost aici azi-noapte, o corectă sora Manhood. Şi o să vină din nou în seara asta, adăugă în chip de consolare.

— Ah, da, admise doamna Hunter.

Aşa că dansau toate: infirmierele aliniate chiar şi slăbănoaga de Badgery sacul ăla cu cartofi e Milly Cush toate bombardând clienţii cu trandafiri de culoarea carminului din tăviţe atârnate de gâturile lor cu funde multicolore.

„Die Rosen können ale vergehen.
Die Liebe lässt sie neuerstehen…"[90]

Cântăreaţa se trase într-o parte, ca şi cum ar fi vrut să dezvăluie

motivul pentru mişculaţiile lor. Cuvintele cu un miros stătut, excesiv de guturale, începură să tremure, pe măsură ce dansatoarele rupeau rândul şi se realiniau; iar acolo, în centru, stătea Elizabeth Hunter.

Ţinând la piept o muniţie impresionantă de trandafiri (ai ei erau albi), ezită un moment, ca să le permită spectatorilor să îşi revină din uluială, apoi ţinti. Datorită înălţimii şi staturii ei suple, putea să arunce mai departe decât oricine altcineva. Azvârli mormanele de petale albe, rupte într-un mod atât de extravagant, încât păreau de hârtie sau din carne vie, din când în când un ochi era înconjurat de stamine, iar lujerii îi făceau braţele să sângereze. Îşi proiecta ofrandele peste capetele linguşitoare ale bărbaţilor şi peste părul tapat al soţiilor, ca să treacă printre valurile piramidale, de un albastru închis, înconjurate de balcoane din muselină, şi să fie din nou aruncate în sus şi mototolite de aplauze furtunoase.

— Ah, da, trebuie doar să învăţ să intru din nou şi o să fiu acceptată, zâmbi ea la sateliţii săi umani. Aveau ciocurile stacojii şi nările umflate, dar erau incapabile de cruzime.

Probabil că ştia că încercările ei de a-i convinge pe ceilalţi sunt inutile şi pot fi interpretate chiar ca teatrale, nu numai de un public sceptic, ci şi de colegii ei artişti, fiindcă deschise ochii cât putu de mult şi îşi uimi asistenţa cu globii aceia lăptoşi, atacaţi de cataractă.

Improvizaţia ei avu consecinţe electrizante: o voce se smulse din rădăcini şi biciui aerul cu un ţipăt înfiorător. Doamna Hunter îşi dădu seama că era menajera ei.

— *Ich kann nicht mehr weiter. Ich furchte mich. Immer. Immer. Dieser entsetzliche Gestank. Ich halt's nicht aus.* **[91]**

Doamna Hunter auzi ceea ce părea să fie o pălărie de mătase, cu borul din carton rigid, rostogolindu-se pe covor, până când se opri brusc, lovindu-se de o piesă de mobilier. Simţi mănuşile de bumbac ale doamnei Lippmann încleştându-i-se în came; şi — nu, te rog! — buze convulsive lipindu-se de mâinile ei.

— *Barmherzigkeit! Ich verlier auch SIE! Verweile doch!* **[92]**

Pentru că era atât de scârbită, dar şi jenată, doamna Hunter răspunse:

— Orice neamţ respectabil pe care l-am întâlnit vreodată cita din Goethe când se afla într-o situaţie de criză — dacă nu cuvintele exacte, cel puţin o redare aproximativă. Eu nu înţeleg dependenţa asta de Goethe, dacă nu cumva tocmai ceea ce e mai nesuferit la un om măreţ e şi ceea ce îl face mai uman.

Asta nu o determină pe doamna Lippmann să dea drumul mâinii pe care se smiorcăia.

— Eu nu sunt nemţoaică. Sunt o evreică neagră, de undeva dintre Hamburg şi Basarabia, care a scăpat de camerele de gazare pentru că e indestructibilă, iar după aceea, mi-aţi acordat dumneavoastră

Gunst [93] , până când şi asta o să-mi fie luată.

Începu din nou să se smiorcăie, sau să încerce să devoreze relicva pe care, altfel, nu ar fi avut voie să o stăpânească pentru propriile scopuri disperate.

Doamna Cush, ea însăşi expertă în smiorcăieli, scrâşniri din dinţi şi luare în stăpânire, se strecură afară din cameră.

Afară începuse să bată vântul. Draperia de muselină, pe care o dăduse la o parte sora Manhood, pentru a scăpa de mirosurile de efort susţinut, de pudră udă, de haine transpirate şi poate şi de un iz de putrefacţie, de la toate cadavrele pe care le îngrijise de-a lungul scurtei sale cariere, se umfla şi se unduia în camera doamnei Hunter.

Încercând, în acelaşi timp, să ţină sub control draperia şi să o dezlipească pe menajeră de doamna Hunter, Flora Manhood zise cu tremur în glas.

— Doamnă Lippmann! Vino, te rog! O să trebuiască să-ţi dau un sedativ dacă nu te poţi stăpâni!

— Sunt din nou calmă, Flora.

Chiar părea surprinzător de liniştită, dintr-odată. Deasupra craterelor şi canalelor din obrajii săi, deasupra buzelor uscate, ochii erau limpezi, deşi mai întunecaţi, din cauza imersiunii recente în străfunduri.

— Nu ştiu de ce ar trebui să mă tem de ceva ce am ştiut dintotdeauna.

Îşi frecă obrazul cu mâneca hainei, apoi se uită liniştită la urmele pe care le găsi pe manşetă.

Infirmiera o însoţi pe menajeră de-a lungul coridorului, până la uşa care separa camerele slujnicelor de palier.

— O laşi pe doamna Hunter singură, după… experienţa asta? întrebă doamna Lippmann.

Deşi chiar viaţa ei depindea de starea bătrânei, epuizarea o făcea să pară dezinteresată.

— Acum sigur o să adoarmă. E ora la care de obicei trage un pui de somn, şi se supără dacă o deranjează cineva. Mai ales azi, când poate că somnul o s-o ajute să uite ce au de gând să-i facă.

Sora Manhood se asculta sporovăind fără ţintă în timp ce îşi conducea prietena, care se dovedise chiar mai puţin previzibilă decât ea însăşi.

Odată ajunsă în faţa uşii, şi-ar fi dorit ca menajera să o invite în camera goală, dar supraîncărcată emoţional în care dormea. Flora Manhood i-ar fi permis lui Lottie să o învelească în patul îngust şi să îi ia temperatura; ar fi ascultat verdictul, din spatele pleoapelor închise: „Ai cu câteva grade mai mult decât ar trebui Floradora ceea ce e normal pentru cineva care îşi imaginează că aşteaptă un copil cu un actor faimos bătrân ramolit şi pârţâit dormi şi când te-oi trezi o să

descoperi că nu datorezi nimănui nimic decât ţie însăţi şi cu atât mai puţin unui caz geriatrie care se apropie de un sfârşit previzibil”.

Din moment ce nu putea fi rezolvată atât de simplu, situaţia continuă să se umfle în mintea surorii Manhood, la fel ca draperia animată din camera în care trebuia să se întoarcă. Până când sună cineva la uşa de la intrare. Iar muselina aceea inconsolabilă din mintea el fu sfâşiată în petice care se împrăştiară înjur, sub formă de aşchii ţiuitoare de zinc.

Doamna Lippmann era din nou o păpuşă neagră, dar din fontă, cu vopseaua zgâriată de copii barbari.

— Iar au venit criminalii ăia, s-au întors să termine treaba? (Nu ar fi fost în stare să dea din nou ochii cu ei.) Poţi să răspunzi tu în locul meu, Flora? După cum vezi, nu prea pot să mă controlez.

Uşa, care se închise cu un scârţâit, acoperi un scâncet.

Rămasă singură pe palier, sora Manhood îşi simţea copilul ipotetic devenind realitate: deja sălta înăuntrul ei, cu mult înainte să o poată face în mod normal. Se duse la parter. Probabil că pe verandă o aştepta Colin Pardoe, cu un pachet cu medicamente de care sora Badgery uitase să o anunţe şi pe care Col hotărâse să îl aducă personal. Avea să înceapă să se uite imediat la gemuleţul care fusese instalat în pântecul ei, gemuleţ care avea să îl ajute să identifice mai uşor un fetus, după trăsăturile lui distinctive. Dacă ar fi putut să îi smulgă din mâini medicamentele prescrise de doctorul Gidley pacientei sale, într-un moment de compasiune prost plasată (el nu ştia că, de fapt, infirmiera era cea care avea nevoie de ajutorul lui), Flora Manhood credea că ruşinea şi disperarea ar fi ajutat-o să smulgă ambalajul, să scoată tamponul de vată şi, în ciuda degetelor ca de fier ale lui Col, cu unghiile perfect tăiate, după cum şi le amintea ea, în ciuda braţelor lui de bărbat, goale până la bicepşi, să facă mai mult decât să înghită: avea să mestece mai întâi capsulele amare, doar pentru o clipă, pentru că avea să simtă imediat otrava înfigându-şi ghearele în trupul ei şi avea să cadă pe podea, o, Doamne, zguduită doar de câteva convulsii, înainte să fie cuprinsă de frig, pe lespezile în carouri, la picioarele lui Colin Pardoe.

Trase cu atâta violenţă de clanţă, încât începu să o doară într-o parte, însă îl descoperi pe bătrânul Wyburd stând nu pe verandă, ci dincolo de ea, în lumina soarelui. Îşi ţinea mâinile în dreptul feţei, de parcă şi-ar fi spus rugăciunile.

— Ce este, domnule Wyburd? strigă ea.

Atitudinea lui nu era decât puţin ciudată, iar ea se simţea uşurată pentru că persoana pe care o găsise la uşă nu era cea la care se aştepta şi pentru că era totuşi un bărbat.

— S-a întâmplat ceva?

Flora râse, iar hohotele ei nu se stinseră imediat; răsunau mai

departe în aer, cu acelaşi ton metalic pe care îl avea şi când vorbea.

— Nu s-a întâmplat *nimic*, răspunse el, luându-şi mâinile de la faţă. Miroseam asta.

— Daaa?

Râse din nou, pufnind pe nas, şi ar fi putut să i se întoarcă pe gură, aşa cum i se întâmpla cu oţetul de zmeură când era mică, în Con's Caff din Coff's Harbour.

— E rozmarin, o lămuri domnul Wyburd. Soţia mea e expertă. Poate să identifice orice plantă pe care i-o arăţi. Eu n-aş putea să concurez cu ea, dar recunosc rozmarinul, când îl văd.

Acum râse şi avocatul. Avea un aer prostesc: dantura bătrânilor, chiar şi cea mai curată, pare întotdeauna mizerabilă, din cauza gingiilor vineţii.

— Nu zău! E rozmarin?

Se uită în mâinile lui desfăcute, deşi el nu o poftise; se uită în leagănul pe care îl formau degetele bătrâne şi palmele încreţite pentru ţepii argintii, ce miroseau a lac de mobilă.

— Da, desigur. Acum m-am convins şi eu. Nu-i aşa că are un parfum… nostalgic?

Inspectoarea de la şcoala de asistente, care aducea, în loc de garoafe roz, ceea ce numea ea „rozalii" (deşi erau de culoarea vinului roşu), înfăşurate într-o bucată de hârtie maronie, mototolită, spunea: „Ziua asta toridă le face să aibă un parfum nostalgic".

— Poţi să împănezi peştii cu rozmarin, spuse avocatul. După aia, le coşi burta. (De data aceasta, au chicotit şi el, şi sora Manhood.) Eu n-am încercat niciodată. Mie şi soţiei mele ne place mâncarea simplă, sănătoasă.

Deşi putea să râdă, fiindcă o amuzase ce spusese el, sora Manhood se mulţumi doar să îi dea dreptate. Probabil că avea să facă guşă dacă râdea prea mult. Nu exista niciun motiv medical; dar ar fi putut să o facă, dacă îşi încorda şi îşi detensiona gâtul încontinuu, într-o manieră spasmodică.

Avocatul o privea de sub borul pălăriei Akubra: după părerea ei, pălăria nu era decât încă un lucru pe care îl puteai pierde.

— Nu intraţi, domnule Wyburd? îşi aminti ea să îl poftească.

După ce trecu pragul, avocatul întrebă:

— Ce mai face doamna Hunter?

Întreba de parcă s-ar fi aşteptat să o găsească altfel decât cum fusese în orice clipă din secolul acela.

— Ştiţi că au fost aici azi-dimineaţă?

Îşi coborâse ochii şi zăvora uşa cu cea mai mare grijă.

— Nu ştiu, soră. Cine? Trebuie să fii mai explicită.

Voia să amâne momentul cât mai mult.

— Copiii ei.

Dacă surorii Manhood nu îi trecuse prin cap să îi vadă pe prinţesă şi pe Sir Basil altfel decât ca pe nişte oameni răi şi bătrâni, lui Arnold Wyburd îi apăreau în minte cu trăsăturile pe care avocatului i-ar fi plăcut ca ei să le păstreze: murdari de iarbă, cu genunchii zgâriaţi, o imagine a unor oameni potenţial buni.

Iritat de prezenţa infirmierei, care aştepta, ca oricine altcineva, să îl acuze, avocatul mormăi:

— Nu e normal să-şi viziteze mama?

— Ar putea fi, dar nu este, având în vedere ce ştim noi, insistă sora Manhood, mergând cu el spre scări.

Agasat, Arnold Wyburd începu să vorbească mai tare.

— Nu ştiu la ce faci aluzie. Niciunul dintre noi nu ştie cu siguranţă care sunt intenţiile lui Dorothy şi ale lui Basil. Şi, în orice caz, s-ar putea să se răzgândească.

Era atât de furios pe sine pentru că se lăsase păcălit de sora Manhood să facă o mărturisire şi pentru că le spuse copiilor

Hunter „Dorothy şi Basil” în prezenţa ei, încât se lovi cu degetul de la picior de o treaptă şi, dacă nu l-ar fi prins infirmiera de braţ, ca pe unul dintre pacienţii ei în vârstă, ar fi căzut în genunchi.

— Sunteţi bine? întrebă ea, cu o îngrijorare inutilă.

— Am venit aici în după-amiaza asta doar pentru că m-a sunat doamna Badgery. Se pare că doamna Hunter vrea să-i întocmesc un document, gâfâi el.

Ah, înseamnă că avocatul ştia de la bun început! Badgery nu putea niciodată să ţină pentru ea informaţiile importante, şi ce putea fi mai important decât vizita copiilor doamnei Hunter?

— Cam pe la ce oră au fost aici prinţesa şi Sir Basil? Se încumetă el să întrebe.

— Nu foarte devreme. Oamenii de felul lor nu se pun în mişcare prea devreme.

— Ai dreptate, zise el pe un ton mai vesel. Eu de abia ajunsesem la birou când m-a sunat sora Badgery. Nu ştia nimic despre o eventuală vizită a tinerilor membri ai familiei Hunter. Vizita a fost, cu siguranţă, o decizie de moment.

Avocatul spera că îi demonstrase fetei că nu are niciun motiv întemeiat să îl agaseze.

De fapt, ea nici nu avea de gând să o facă. Era prea ocupată să se întrebe despre ce „document” o fi vorba. Poate un testament nou? Era aproape sigură că era vorba despre un testament. Dacă ea însăşi era atât de necinstită încât să se culce cu fiul pe la spatele mamei şi să conceapă un copil fără ca tatăl să ştie, atunci şi Badgery şi Wyburd ar fi putut să urzească un plan cu care să le vină de hac fraţilor Hunter, trăgând-o pe sfoară pe bătrână şi furându-i banii. Bineînţeles că avocatul nu ar fi recunoscut aşa ceva. Cât despre Flora Manhood, ar fi

comis sperjur şi ar fi mers până în pânzele albe, negând că l-ar fi sedus pe Sir Basil — cel puţin până ar fi fost sigură de un rezultat pozitiv.

Era de înţeles ca ea şi Wyburd, doi criminali, mai mult sau mai puţin, să urce restul treptelor în tăcere.

La uşa doamnei Hunter, sora Manhood şopti:

— Trebuie să vă purtaţi cu blândeţe cu ea, domnule Wyburd: a avut o dimineaţă groaznică.

Dar, uitându-te la el, nu reuşeai să îţi dai seama dacă îţi înţelesese îngrijorarea.

Când intrară, camera era, practic, năpădită de perdeaua ce se umflase, însă atunci când avocatul închise uşa, muselina se retrase la locul ei, fâlfâind şi zbătându-se, înainte să se aşeze, tremurând, ca o piele transparentă, pe chipul de pe pernă.

Infirmiera se grăbi să îşi scape pacienta neglijată de acea scufie nedorită.

— Gata. Sunteţi bine. Suntem aici.

Simţindu-se cu atât mai vinovată, cu cât ştia ce încercări o aşteaptă, Flora Manhood îşi alină copilul.

Doamna Hunter ieşi de sub perdea, molfăindu-şi gingiile.

— Ştii că nu sunt bine, iar faptul că sunteţi voi aici nu mă ajută cu nimic, gâfâi ea. Am trecut de etapa aia. Deşi, aşa cum nimeni nu-mi poate face bine, nimeni nu-mi poate face nici rău — sau nu în moduri semnificative.

Avocatului i se păru că trupul i se împuţinase de ultima dată când o văzuse; pe de altă parte, sufletul lui Elizabeth părea să se agite în jurul lor cu mai multă forţă.

Aşa că încercă să vorbească pe un ton vesel, ca să îşi mai ridice moralul.

— Doamnă Hunter, am venit. Vă aduceţi aminte de mine, nu? Arnold Wyburd. Apoi, pe o voce scăzută, continuă: Să discutăm despre documentul la care v-aţi gândit.

Sora Manhood începu să rearanjeze diverse obiecte prin cameră, în caz că bătrânul avea să îşi dea cărţile pe faţă. Dar nu avea să o facă. Şi nici nu mai conta. Betty Hunter avea dreptate: nimeni nu o mai putea face să sufere, la fel cum nici tu nu ţi-ai fi putut omorî copilul, dacă într-adevăr îl concepuseşi; poate că puteai să scapi de embrion, dar spiritul lui avea să te bântuie pentru totdeauna.

— Ah, da, tu eşti, zise doamna Hunter, pipăind în jur. Te-am chemat… pentru că… trebuie să-mi amintesc.

Sora Manhood s-ar fi putut retrage în camera infirmierelor, liberă să îşi facă unghiile, să îşi consulte horoscopul sau să stea pur şi simplu şi să mediteze tot restul după-amiezii; însă trebuia să îşi satisfacă curiozitatea legată de acel „document” blestemat.

— Doar nu era ceva legat de taxe şi impozite, nu? întrebă doamna

Hunter.

— Niciodată n-a trebuit să vă faceţi griji în legătură cu taxele şi impozitele, doamnă Hunter.

— Întotdeauna trebuie, zise ea. Numai cel în cauză îşi face suficiente griji. Dar poate că acum a fost vorba de ceva mai personal. Ah, da! Soră, adu nişte hârtie — pentru Arnold. Ceva protocolar şi alb. Arnold a fost cel mai alb… şi cel mai neted.

Bietul Arnold, pentru ce bătuse drumul până acolo! Sora Manhood aproape că începu din nou să chicotească. Ar fi izbucnit de-a dreptul în hohote dacă i-ar fi permis avocatul, dar când se uită la el, Arnold o ignoră. Nici la Betty Hunter nu se uita. Părea preocupat numai de gândurile lui. Se înroşise tot, în afară de maxilare, care îi rămăseseră albe. Infirmiera îşi spuse că Arnold Wyburd ar fi părut foarte gol dacă i-ar fi dat cineva hainele jos.

Când sora Manhood se întoarse din camera infirmierelor cu un teanc de foi, doamna Hunter îl asculta pe avocat recitând:

— … Marjorie patru, Heather trei.

— Nu erau mai mulţi? Ani întregi, parcă nu s-a vorbit decât despre copii. Unii dintre ei au murit, nu?

— Da, unii au murit; alţii au fost avortaţi. Mă gândeam că nu se pun la socoteală.

Sora Manhood era destul de sigură că avusese dreptate: „documentul” era un testament, iar Arnold Wyburd avea să îl influenţeze.

Pentru o clipă, atenţia doamnei Hunter se îndreptă asupra unor lucruri mai importante decât viaţa şi moartea: degetele ei pluteau peste prima foaie din teancul pe care i-l adusese infirmiera. Căuta dovezi concrete.

— Ce-i asta?

Degetele aproape că smulseră partea de sus a hârtiei.

— Nu asta. Nu e suficient de elegantă, soră. Un *bloc de foi* ordinar! Du-te jos, în biroul lui Alfred şi vezi în sertarul din mijloc… trebuie să fie hârtia *ştan* (*aţă*, din Sands.

Snoabă bătrână.

— Vreau să fie făcut cum trebuie, insistă doamna Hunter.

Când sora Manhood se întoarse cu un teanc de pergamente minune, bătrâna Betty tocmai explica:

— … Oamenii cred că dacă nu e scris pe hârtie înseamnă că au furat.

Auzul doamnei Hunter era suficient de ascuţit ca ea să îşi dea seama că trebuie să tacă, iar avocatul era prea discret ca să dea de înţeles că până atunci vorbiseră.

Florei Manhood îi venea să plângă, nu numai din cauza drumului fără sens pe care trebuise să îl facă, ci şi din cauză că fiinţele acelea

inutile o făceau să se simtă ca o străină, ceea ce, în definitiv, şi era.

— Tocmai îi explicam lui Arnold c-o să te măriţi cu un bărbat pe care nu ştii să-l apreciezi îndeajuns, reluă doamna Hunter firul conversaţiei.

— Să mă *măriţi* Aş vrea să ştiu şi eu cu care bărbat! răbufni sora Manhood.

Elizabeth Hunter izbucni în ceea ce ar fi putut trece cândva drept râs.

— Haide, Arnold. I-ai adus un stilou, soră? Şi cerneală?

Avocatul interveni, explicând încântat că are la el stiloul lui

Parker, pe care îl primise cadou din partea personalului de la birou, când împlinise şaptezeci de ani.

— Dar despre ce bărbat vorbiţi? Cu care nu intenţionez să mă mărit? Se înfurie sora Manhood.

— Scrie ceva, Arnold, cu scrisul tău frumos, pe care sper că-l mai ai şi acum. Scrie cam aşa: „Confirm prin prezenta că i-am dat safirul roz lui Florrie…” Florrie te cheamă? „Manhood, pentru a sărbători logodna ei…” Sau crezi că „promisiune de căsătorie” sună mai elevat? „Pentru a sărbători…?” Dar deja nu mai contează. Până la urmă, se rezumă la *căsătoria* ei cu…

Doamna Hunter începu să tuşească, aşa că infirmiera îşi găsi ceva de lucru: îi oferi pacientei sale un pahar cu apă de orz.

După ce îi trecu criza de tuse, Flora Manhood o anunţă:

— N-am de gând să mă las păcălită să mă mărit cu vreun bărbat, oricât de important ar fi el. În orice caz, dumneavoastră nu ştiţi întreaga situaţie. V-aţi pierdut minţile dacă într-adevăr credeţi c-o s-o fac. N-o s-o fac! Şi n-aveţi decât să vă păstraţi inelul!

Avea de gând să i-l aducă a doua zi de la casa soţilor Vidler, şi ar fi fost chiar mai bine dacă îl găsea şi pe Sir Basil acolo: le va arăta ea lor, mamei şi fiului, cât de puţin o impresionează pe ea un safir roz.

— Dar trebuie să menţionăm numele bărbatului, doamnă Hunter.

Avocatul făcu o pauză sobră, deasupra stiloului pe care îl primise cadou.

— De unde să ştiu? mormăi doamna Hunter. Nu-mi mai aduc aminte numele oamenilor. Dar mi-a plăcut vocea lui. Odată, când mi-a adus reţeta… medicamentele! (Zâmbi, parcă savurând gustul cuvintelor.) Mi-a plăcut pielea lui, la atingere. Nu ştiu de ce l-au adus la mine în cameră. Poate că eu i-am cerut să urce. Întotdeauna mi-a plăcut să fiu înconjurată de bărbaţi.

Sora Manhood aşeză paharul pe masă atât de repede, încât se lovi, cu un clinchet, de carafa din cristal. Plecă de acolo atât de repede, încât probabil că diavolii aceia bătrâni nici măcar nu o observară; deşi tu erai motivul pentru care jucau jocul acela, al cărui singur obiectiv era să provoace suferinţă.

Ei bine, avea să îşi ducă copilul oriunde — în pederastie sau în Adelaide — şi avea să arunce inelul pe geamul autobuzului, avea să îşi crească bietul bastard cu dragostea pe care o simţea deja pentru el şi cu speranţa că el n-o să sfârşească prin a o ucide cu un ciocan, pentru că îi dăduse o viaţă pe care el nu şi-o dorise.

— Asta ar trebui să o liniştească, zise doamna Hunter. Dă-mi-o, Arnold.

Avocatul îi dădu declaraţia, iar ea mâzgăli pe hârtie ceea ce îşi amintea din semnătura ei, după care el semnă ca martor, cu o mână sigură.

— Acum, să trecem la altă chestiune, zise ea. Adu-mi cutia cu bijuterii. E acolo unde a fost întotdeauna — pe etajera aia pe care a trebuit s-o suport pentru că era un cadou de la Emily.

Avocatul îi aduse cutia. Bătrâna deschise încuietoarea, iar degetele ei începură să îi verifice conţinutul.

— Ah, asta! Urâtă! Asta… pe-asla am vrut întotdeauna să i-o dau lui L-ai Wyburd. Se corectă imediat: Soţiei tale, Arnold.

Pe lanţul pe care îl scotea din cutie erau montate turcoaze, la intervale egale.

— E foarte simplu, după cum vezi. Eram fermieri săraci. (Pe tata ipotecile l-au băgat în mormânt.) Când a lovit furtuna, aveam la gât colierul ăsta, care a fost al mamei mele. Altfel, ar fi dispărut, la fel ca toate celelalte lucruri pe care le luasem cu mine.

Vocea fu redusă la un ton atât de introspectiv, încât avocatul ar fi pierdut şirul dacă Elizabeth Hunter nu ar fi ridicat deodată tonul cu o ostentaţie care arăta că este din nou înarmată.

— Crezi că lui L-ai o să-i placă un flecuşteţ ca ăsta? Odată ce şi-au spus că învârţi banii cu lopata, oamenii se aşteaptă să le dăruieşti ceva de efect, nu orice. Aşa că s-ar putea să se simtă lezată… de lipsa de importanţă… a lănţişorului ăstuia. Deşi eu n-am nicio intenţie să jignesc vreun suflet sensibil. Dacă nu îi place, poate măcar să-l poarte la ocazii familiale.

Gura i se închise cu un scârţâit.

— Da. (Era obosit.) Cu siguranţă o să-i placă.

Pleoapele erau cea mai grea parte a corpului său.

Nu se pricepea să disimuleze: nu ar fi putut să suporte amabilitatea cu care ar fi primit binefăcătoarea lor mulţumirile pentru acel cadou făcut soţiei lui; aşa că îşi strecură, pur şi simplu, colierul în buzunar.

Doamna Hunter se adâncise din nou în pernă, gânditoare, cu pleoapele lipicioase, dar deodată îşi aduse aminte:

— Ai hârtia? Pe care trebuie să i-o dai infirmierei?

— Da, o am, o am, mormăi el.

Elizabeth Hunter îi zâmbea dintre perne. Unul dintre non-sânii ei ieşise de sub cămaşa de noapte. Când avocatul aşeză cutia cu bijuterii

la locul ei, jena lui fu amplificată de un puseu de spaimă. Se împiedică, încercând să iasă din cameră cât mai repede.

— Soră Manhood?

Bătu la uşa închisă, care îi despărţea.

Îi luă atât de mult infirmierei să deschidă, încât Arnold Wyburd începuse să se întrebe dacă o va face sau nu.

— Uite declaraţia doamnei Hunter, îi spuse el. Pe care ai vrut-o, adăugă el, ca să o facă să se simtă măcar parţial responsabilă.

— N-am vrut-o! Pentru că n-am vrut nici nenorocitul ăla de inel!

Luă hârtia, doar pentru că bătrânul acela, cu atât mai bătrân cu cât era avocatul doamnei Hunter, se retrăsese atât de mult în gândurile sale, încât ar fi putut rămâne acolo în prag pentru totdeauna.

— Domnule Wyburd, spuse ea, exasperată de sine şi de aproape oricine altcineva, trebuie să încercaţi să discutaţi cu ei. Sunteţi un om al legii şi prietenul tatălui lor.

— Doamna Hunter o să aibă ultimul cuvânt, zise domnul Wyburd, dând mai degrabă glas unei speranţe decât unei certitudini.

Avocatul plecă.

Având tot restul după-amiezii înainte, sora Manhood se apucă de o serie de activităţi elaborate, pe care şi le inventa singură: deschidea ferestre închise şi le închidea pe cele pe care le găsea deschise; luă un pămătuf şi şterse de praf poliţe şi diverse cotloane pe care doamna Cush le lăsase special, ca să îi dea de lucru unei infirmiere plictisite; cu toate că, în general, curăţă lucruri care erau deja curate. Sarcinile acestea mărunte o ajutau să ignore documentul doamnei Hunter, pe care îl dosise deocamdată sub perniţa de ace de pe măsuţa de toaletă a infirmierelor; nu îşi putea da seama de ce, din moment ce avea de gând să îl rupă în bucăţi.

Nici nu îşi dădea seama dacă o chemare a clopoţelului era un dar de la Dumnezeu sau un semn de rău augur.

Când intră în camera pacientei, doamna Hunter îşi descleştă dinţii.

— Aş vrea să folosesc toaleta, soră.

— Sigur sunteţi suficient de puternică? Nu vă aduc mai bine plosca?

— Sunt suficient de puternică, spuse doamna Hunter.

Deşi, de obicei, sora Manhood ura să ducă mumia aia bătrână la toaletă, în ziua aceea, după toată curăţenia şi tot haosul emoţional, făcu din această activitate o ceremonie liniştitoare. Dacă erai într-o dispoziţie bună, toaleta în sine avea o oarecare demnitate, cu proeminenţele şi rulourile ei, şi mânerele care se terminau în nişte capete de lebădă. Flora îşi aduse aminte de o fotografie ce înfăţişa un tron adevărat, pe care o văzuse în manualul de istorie de la şcoală.

După ce îşi aşeză pe tron regina decăzută, servitoarea se supuse ceremonialului:

— Să-mi spuneţi dacă nu staţi bine.

Din moment ce toată lumea ar fi trebuit să ştie că nu mai stă bine de ani de zile, doamna Hunter nu răspunse. Stătea resemnată, de parcă trebuia să facă faţă unui moment de teroare autoimpusă, într-un parc de distracţii, agăţându-se cu mâinile de balustradele şlefuite, de mâinile altor dependenţi de adrenalină, şi nu de bucata de flanel pe care doamna Cush o îmbiba cu soluţie de curăţat.

Flora Manhood, care, până de curând, îşi făcuse de lucru cu tot felul de sarcini minore, se simţi deodată ciudat de liniştită.

— Când eram mică, îmi petreceam jumătate din timp în budă, zise ea, simţindu-şi buzele umflându-se, mângâiate de o căldură şi o moliciune minunate. De cele mai mult ori, doar stăteam şi mă uitam. Sau visam cu ochii deschişi. Sau citeam reclame din ziarele pe care le tăia mama în pătrăţele. Nu ştiu… Nu cred că stăteau de mult timp acolo, dar se îngălbeniseră hârtiile alea. În buda din fundul curţii. Pe afară se plimbau mereu găini, care ciuguleau printre nalbe. Uneori veneau şi te ciupeau de degetele de la picioare, de parcă ar fi crezut că unghiile tale sunt boabe albe de porumb. (Nu mai vorbise niciodată aşa cu doamna Hunter; se simţea cam ameţită.) Unele găini se cuibăreau pe veceu noaptea. Niciodată n-am putut să-mi dau seama dacă găinile miroseau a var nestins sau varul nestins mirosea a găinaţ de găină.

Flora tăcu. Se simţea ruşinată.

Doamna Hunter îşi drese vocea, în semn că urma să spună ceva serios.

— Ce visai… când erai în… toaletă?

— Cred că visam că mă îmbogăţesc. Că plec la oraş şi scap de monotonia de la fermă. Ah, şi mai visam la dragoste!

Avu grijă să nu pronunţe cuvântul „căsătorie”.

Doamna Hunter medita la o chestiune serioasă.

— Mă iubeşti, soră?

— Ce întrebare! Bineînţeles că vă iubesc. Cu toţii vă iubim.

Era prea senină şi prea energică; vorbise ca o soră mai mare;

Deşi o femeie în vârstă nu ar fi băgat de seamă.

— Dacă mă iubeşti, aşa cum spui, poate îmi faci o favoare, insistă doamna Hunter. Chiar dacă ar contrazice aşa-zisele tale principii raţionale.

Sora Manhood bănuia că ceva nu este în regulă.

— Nu ştiu ce să spun despre „principiile mele raţionale”. Depinde ce vreţi să fac.

Pleoapele bătrânei erau atât de strânse, încât se vedea că face mai mult decât să se screamă pe toaletă.

— Pastiluţele pe care mi le-a prescris doctorul… ca să mă ajute să dorm… nu vrei să mi le laşi la îndemână, soră? Ca să pot să mă servesc singură?

Sora Manhood se simţi transpirând: probabil că deasupra buzei de sus i se adunase o mustaţă de sudoare.

— Nu prea cred! Se revoltă ea. Cum să vă aşteptaţi la aşa ceva? Nu ar fi etic.

Era cu adevărat tulburată.

— Dragostea e mai presus de etică. Iar tu mă iubeşti. Aşa mi-ai spus.

— Nu e drept, doamnă Hunter. Cum aş putea să las să vi se întâmple ceva rău?

— Dacă mă iubeşti…

Pleoapele îi erau încă strânse.

Flora Manhood îşi încrucişă braţele peste sâni: nu mai era doar o infirmieră, ci o femeie care îşi apăra virtutea pusă sub ameninţare. (Ei bine, mai mult sau mai puţin: deşi, practic, nu mai erai virgină, iar din punct de vedere etic, nu erai chiar nevinovată, voiai să mai crezi totuşi că ai un fond bun.)

— Haide să uităm de asta, zise doamna Hunter. Mai există şi alte căi.

— Dar este pur şi simplu imoral să vrei să-ţi iei viaţa! (Ei, prostii, prostii; judecând după felul în care mergeau lucrurile, poate şi tu aveai să ajungi la aceeaşi soluţie.) Şi nu e chiar atât de simplu, credeţi-mă.

De parcă te-ar fi crezut cineva.

— E destul de simplu. Voinţa mea o să-mi îngăduie dacă eu o să hotărăsc că e necesar.

Florei Manhood îi sări ţandăra.

— Poate asta o să fie singura ocazie în care voinţa dumneavoastră n-o să vă asculte. Ce ziceţi?

Între ele se aşternu tăcerea.

Flora bâjbâi după batista pe care o avea la ea; bătrâna nu avea să ştie niciodată cât îi chinuie pe cei din jur.

— Aţi terminat? se grăbi infirmiera să întrebe.

Chiar dacă ceilalţi voiau să încalce regulile, ea avea anumite formalităţi de respectat.

— Dacă am terminat? Nici nu am început!

Flora îşi aminti că mama obişnuia să fluiere: dar asta funcţiona pentru cealaltă treabă.

Apoi auzi pleosc! Pleosc! Una sau două biluţe, poate chiar trei, ca ale unei capre uituce sau constipate.

— Cred că am terminat, soră.

După ce o şterse, când se pregătea să o ducă înapoi în pat, sora Manhood o întrebă:

— V-ar plăcea să vă fac frumoasă în seara asta? Cu perucă şi tot restul?

Doamna Hunter zâmbi şi răspunse:

— Nu.

Dar îi plăceau valurile aşternutului în care o cobora infirmiera ei.

— Nu, repetă ea, iar glasul îi tremură, apoi îi redeveni ferm. Aş vrea o ceaşcă de ceai. Crezi că bucătăreasa-menajera mea mi-a făcut nişte sandviciuri cu anşoa? Doar dacă sunt subţiri.

Oftatul surorii Manhood apăru la suprafaţă sub forma unui zâmbet reţinut.

— Să vedem, zise ea.

Trebuia să recunoască faptul că discurile zgâriate de gramofon, pe care le ascultau la nesfârşit, o linişteau uneori, dar de data aceasta avea să se bucure de venirea serii şi a turei de noapte.

Şi totuşi, la începutul ultimului sfert de oră al turei sale, pe când îndepărta firimiturile de pe bărbia pacientei sale îmbălsămate, revizuind în minte ce trebuia să îi raporteze surorii de Santis, Flora Manhood îşi dădu seama că, dintr-un motiv sau altul, ar fi dat orice să amâne sosirea colegei.

Nu o puteai face pe de Santis să întârzie, la fel cum nu puteai face ziua să mai zăbovească. De Santis se afla deja în camera infirmierelor, calmă şi tăcută. Cu pălăria ei marinărească. Era mai tacticoasă decât de obicei: deşi numai de blândeţea ei nu avea chef sora Manhood în momentul acela.

— Cred că te bucuri să te duci acasă şi să te odihneşti, soră, zise de Santis. Pari cam trasă la faţă. Ai păţit ceva? Ceva personal, vreau să zic.

Scoţându-şi pălăria, o ţinu în aer pentru o clipă, fără un scop anume, deasupra capului.

Sora Manhood pufni în râs.

— Nimic ce nu se rezolvă cu un ou fiert şi o baie fierbinte.

Iisuse Hristoase!

Sora de Santis îşi aerisea părut de o culoare închisă şi ştearsă, ridicându-l din loc în loc cu un ac de pălărie.

— Probabil că e supărată, nu-i aşa? întrebă ea. S-au întâmplat atâtea lucruri, atât de repede.

Acul acela vechi şi urât, pe care îl mai văzuseşi de nenumărate ori, avea gămălia din onix: în seara aceea, şuviţele care cădeau peste el erau mai albe.

— Supărată?

Surorii Manhood nu i-ar fi plăcut să se ştie şi cu siguranţă nu avea de gând să confirme.

— În orice caz, e puţin constipată — cel puţin aşa era ultima oară când am pus-o pe toaletă. Am scos calomelul, soră. Asta o să-ţi însenineze noaptea.

De Santis îşi dădu jos haina, într-un mod care o făcea să pară un fel de mantie neagră.

Pe Flora începu să o doară capul.

— Nu a fost o tură uşoară, recunoscu ea. Cred că Badgery are grijă ca cele mai rele lucruri de dimineaţa să-şi facă efectul abia după-amiaza.

Sora de Santis trecu la partea mai complicată a ceremonialului dezbrăcării. Era ca o ceapă în seara aceea. Nu că ar fi fost cineva obligat să asiste. Nu, numai că sora Manhood pur şi simplu nu putea pleca.

— Au sunat la Thorogood Village, se auzi de sub rochie vocea înăbuşită a surorii de Santis. Se duc mâine acolo.

— Da?

— Da. I-a sunat prinţesa.

Flora Manhood se uită la sânii uriaşi ai Sfintei Mary, când colega ei se aplecă şi îşi dădu jos furoul.

— Prinţesa, zici? Nu Sir Basil? întrebă sora Manhood, ca să se afle în treabă.

Sora de Santis confirmă că fusese prinţesa, şi nu Sir Basil Hunter: ceea ce putea fi deopotrivă o consolare şi o dezamăgire la care se cam aşteptaseră amândouă.

— Dar de unde ştii că au sunat, soră? insistă sora Manhood.

— M-a sunat intendenta Aspden, ca să mă întrebe ce fel de persoană e doamna Alfred Hunter — dacă s-ar putea adapta la traiul din Village. Eu şi intendenta am fost colege de an la şcoala de asistente. E o femeie bună. Cu picioarele pe pământ.

Platitudinea conversaţiei pe care o purtau era o uşurare pentru amândouă.

Sora de Santis îşi aranja boneta.

— Aşa că mâine o să se ducă până acolo cu maşina, ca să stea de vorbă cu intendenta şi cu domnul Thackray, capelanul… ca să se hotărască… oficial.

Sora Manhood tot îndoia colţul documentului pe care îl băgase, în lipsa unei ascunzătoare mai bune, sub perniţa de ace. Se opri.

— Gata, plec, zise ea.

Plecă, dar se întoarse imediat după aceea, ca să ia promisiunea scrisă a doamnei Hunter: doar aşa, ca să fie sigură.

În mod bizar pentru o persoană atât de serioasă, sora de Santis ar fi vrut să amâne intrarea în camera pacientei sale. Spre sfârşitul turei, în orele mici ale dimineţii, îţi era mai uşor să o transformi pe bătrână într-o abstracţie a vârstei sau o justificare a existenţei tale, sau să o vezi atât în termeni fizici, cât şi metaforici, ca pe nişte moaşte sfinte, la care se închina credinţa ta şi pe care le venerai; dar, pentru moment, ca mamă a copiilor ei, doamna Hunter rămânea deranjant de umană. Mary de Santis se întoarse de două, trei ori în camera căptuşită cu dulapuri, camera însăşi fiind un dulap îngust sau o magazie devenită brusc transparentă, în care erau îngrămădite de-a valma atâtea vestigii: o gleznă mătăsoasă; un braţ ofilit, cu urme de ac; genunchiul alb, dar acoperit de sânge, al unei femei; trupul unui câine sugrumat. Cea mai agreabilă dintre aceste imagini îi stăruia în minte surorii de Santis. Îndurarea nu îşi putea face loc într-o femeie frivolă, senzuală, suficient de iresponsabilă încât să simtă în continuare fiori când se gândea la vestigiul gleznei mătăsoase a lui Sir Basil Hunter.

Din fericire, reuşi să îşi alunge aceste gânduri când îşi aduse aminte de calomel.

Mama lui Sir Basil Hunter dormea — cel puţin teoretic. Pe măsură ce infirmiera se apropia de pat, bătrâna respira tot mai greu: suna de parcă cineva mototolea un şerveţel, apoi îl rupea în bucăţele. Ceşcuţa cu apă de orz se clătină uşor.

Sora de Santis se mişca prin cameră.

— Ce faci, Mary?

— V-au lăsat cutia cu bijuterii deschisă.

Bătrâna stătea întinsă în pat, mişcându-şi oasele, strâmbându-se.

— V-aţi distrat? întrebă sora de Santis. V-a aranjat sora Manhood?

— Nu. Am făcut nişte cadouri.

— Sper că au fost apreciate.

Preţiozitatea cu care vorbea o făcu pe Mary de Santis să se simtă mai greoaie şi mai tristă; camera întunecată se zguduia în timp ce ea trecea dintr-o parte în alta: mişcările unei ipocrite ar fi trebuit să fie mai agile.

— Ţie nu ţi-am dat niciodată nimic, zise doamna Hunter. Sau nimic important. Îmi pari completă, Mary.

Infirmiera mormăi ceva.

— Ce ai spus?

O, Doamne!

— Am spus că nu-mi trebuie nimic.

Bătrâna adormi din nou.

Infirmiera îşi trase scaunul obişnuit. Se aşeză, aplecată în faţă, cu braţele în jurul genunchilor, gâfâind, icnind, până când observă într-o oglindă contorsionările albe ale unui gât, buze întunecate încercând să închidă gaura care se căsca între ele. Dacă îşi pierdea controlul şi scotea nişte ţipete stridente în tăcerea aceea mormântală?

Aşa că se lăsă pe spate, aşteptând ca pacienta să îşi facă nevoile. Avea munca ei, care era şi credinţa ei. Indiferent ce imagini ar fi putut să îi distragă atenţia, să o seducă sau chiar să o întărească din punct de vedere spiritual pe lumea asta, credinţa ei avea să rămână simplă ca o ploscă. Nimeni nu o putea distruge *pe ea*.

Da, avea credinţa ei munca ei munca ei.

Zece

Basil conducea cu grijă printre betoniere, semiremorci, camioane cu legume, înclinate într-o parte, şi berline marca Holden, de diferite culori. Drumul lung către ieşirea din oraş se repeta în dealuri şi văi, în şiruri de vile identice şi în aceleaşi clădiri anonime care adăposteau magazine. Samsarii de maşini second-hand adăugau comerţului lor o notă de îndrăzneală, acostându-şi flotele sub umbrare din fanioane de prost gust, răscolite întruna de vânt. Şi totuşi, culoarea predominantă a şoselei era cea a prafului de ciment.

Basil conducea, ţinându-se foarte ţeapăn. Niciunul dintre ei nu se resemnase în faţa situaţiei pe care ei înşişi o creaseră: îl bătuseră la cap pe Arnold Wyburd până când avocatul organizase vizita lor la Kudjeri, împotriva voinţei sale.

— Dar sunt oameni simpli, liniştiţi, încercase avocatul să îşi descurajeze clienţii.

Simplitatea locatarilor ameninţa să o frustreze pe Dorothy de ceea ce credea ea că i se cuvine.

— Iar noi suntem nişte monştri atât de distrugători, încât vrem să tulburăm viaţa unor oameni simpli şi liniştiţi, asta vreţi să spuneţi? apoi redeşteptase fetiţa australiană din ea şi zisese, cu un tremolo de *vox Humana*: De altfel, nu e Kudjeri fosta noastră casă?

Aşa că se hotărâseră să meargă. Era un mijloc de a mai omorî timpul până puneau la punct detaliile legate de viitorul mamei. Şi totuşi, deşi i se îndeplinise dorinţa, Dorothy îşi strânse umerii pe scaun, în timp ce maşina gonea spre nord. Oare încerca să îl imite pe fratele ei? Basil stătea atât de neobişnuit de drept, încât cu siguranţă avea să se frângă în două până ajungeau la Gogong. În general, prefera să fie condusă de o persoană pe care nu o cunoştea; faptul că îl cunoştea pe şofer o făcu mai agitată. Excepţie făcea bărbatul la care încă se referea ca la soţul ei: cu Hubert la volan, nu i-ar fi fost frică nici dacă le-ar fi apărut un zid drept în faţă.

Pornind amândoi în ceea ce părea să fie o misiune pozitivă, de fapt, îi permiteau trecutului să îi tragă înapoi, prin acel intestin sugrumat, trecut pe hărţi sub denumirea de Parramatta Road. Din dreapta şi din stânga, procesul era urmărit de tot felul de chipuri: bărbaţi supli, musculoşi şi nevestele lor mai sfrijite, mai ofilite aruncau priviri piezişe către cuplul care se legăna cu o discreţie asumată în maşina lor neconvingător de modestă. Cel puţin din punct de vedere emoţional, lucrurile erau la fel ca înainte, macii cei înalţi făcând plecăciuni în derâdere, în faţa celor care îi acuzau de cele mai rele lucruri.

La o intersecţie, un camion îşi vărsase jumătate din încărcătură când virase ca să evite ciocnirea cu o dubiţă care transporta lapte: plesnite în două sau uşor deformate, pachetele cu făină zăceau pe cimentul cenuşiu, creând un peisaj tulburător şi paralizant. Un poliţist tânăr şi înalt îşi nota detaliile accidentului, din care nu mai lipsea decât sângele.

Dorothy începu să râdă pe înfundate.

— Ce e de râs?

Ca şofer, Basil era mânios.

— Nimic, recunoscu Dorothy, dar izbucni din nou în râs. De fapt, mă gândeam la femeia aia, intendenta Cutare de la Thorogood Village, din ziua în care am fost acolo.

— O doamnă hotărâtă şi destoinică.

Superioară lui Dorothy; Basil nu râse, doar zâmbi.

— Destoinică, da, sunt de acord. Sunt recunoscătoare, atâta tot!

Dorothy râse mai reţinut, până când o perdea de făină mătură şoseaua, iar în minte i se întipări imaginea şocantă a unei perechi de pantofi daţi cu cremă, încălţând două glezne răşchirate; fu uşurată când Basil trecu de locul accidentului.

Şi Basil era neliniştit, dintr-un motiv oarecare.

— Acum serios, Dorothy, cu atâta atenţie şi bunăvoinţă… Iar intendenta Aspden e, în mod evident, bunătatea întruchipată. (Dorothy nu se putu abţine şi chicoti.) Mama n-are de ce să nu fie fericită la Thorogood Village.

— La vremea ei, a fost o femeie inteligentă şi încă este, *au fond*, rezonabilă.

— Îi place să fie linguşită, desigur.

— De parcă n-aş şti! Şi o să primească linguşeli până se satură. Mama e unul dintre oamenii ăia care ştiu să scoată de la sclavii lor linguşelile pe care şi le doresc atât de mult.

Basil conducea mai departe. Fabricile dispăruseră; magazinele, casele se împuţinau, oferind imagini fugitive, iar peisajul natural era încă sfios. Încercă să tuşească, pentru a alunga o bănuială că pomii nu par reali decât atunci când sunt iluminaţi artificial. Poate că la Kudjeri avea să redescopere copacii adevăraţi — dacă mai rămânea suficient din el cât să umple o scenă atât de mare.

Îşi compuse următorul discurs mai întâi în minte, pentru că drumul avea câteva curbe înşelătoare:

— Cel mai înspăimântător mi s-a părut şirul de pacienţi care stăteau pe verandă când am sosit noi — înainte să vină intendenta şi să-i înveselească. Iată un public în faţa căruia nu mi-ar plăcea să joc. Ai putea să-ţi dai şi sufletul pe scenă, dar ei tot nu ţi-ar spune ce părere au.

— Erau bătrâni. Oamenii bătrâni sunt detaşaţi.

— Nu mă integram deloc printre ei.

— Mama o să se integreze perfect.

— Era acolo o bătrânică… cea cu brăţările din os şi fundă roz în cap. Arăta ca o regină dintr-un musical. Mama o s-o urască. O să-i strice ploile lui Elizabeth Hunter, opera ei n-o să mai aibă succes.

— Mama n-o să ştie nimic. O să fie prea prinsă cu amintirile. Lumea exterioară nici nu există dincolo de patul ei.

Totuşi, mumia din pat putea câştiga din ce în ce mai mult teren, cu un zăngănit de brăţări, un scârţâit al mâinilor suferind de artrită, o strângere a unor degete lipicioase, evocatoare, sărutul unei panglici din şifon.

Orice i s-ar fi întâmplat lui Elizabeth Hunter, copiii ei erau hotărâţi să se opună acaparării.

— Cu patul o să fie o problemă, zise Basil. Sper c-o să încapă în cameră.

— Trebuie să încapă.

— O să îi facă cu ou şi cu oţet dacă n-o să încapă.

— Intendenta e o femeie ingenioasă.

— Nu văd ce-ar putea face ea. Doar să-l taie cu un ferăstrău.

Era o scenă de comedie; aşa că actorul râse.

— Nici vorbă de aşa ceva, se ridică vocea lui Dorothy, aspră şi certăreaţă, nu ca să-şi acuze fratele de lipsă de tact, ci ca să se apere. În orice caz, întâi trebuie să moară cineva, îşi coborî ea glasul. Nu au niciun loc liber. Intendenta ne-a explicat asta foarte clar.

— Trebuie să moară cineva, confirmă el.

— După asta, Arnold Wyburd o să ne urască pentru totdeauna, zise el, conducând tot înainte.

— Pe bărbaţii de felul bătrânului Wyburd tocmai integritatea lor morală îi face atât de înfumuraţi, pentru că au slujit o familie şi i-au ţinut averea întreagă de-a lungul anilor. Uită că adevăraţii membri ai familiei sunt fiinţe în came şi oase, cu dorinţe omeneşti. Cred că Arnold nu şi-a dat seama de asta decât când s-a trezit cu noi pe cap, din senin. A fost şocat.

Dorothy se uită la fratele ei: i-ar fi plăcut ca Basil să recunoască în ea o fiinţă în came şi oase. Se simţea mai tânără de când lăsaseră în urmă periferia.

Dar Basil se concentra asupra şofatului: îl scutea de neplăcerea de a-şi privi pasagera. Când Dorothy începu să îşi joace rolul, fu dezgustat: în astfel de momente, îşi dădea seama că devenise o adevărată profesionistă, care, în lăcomia ei, i-ar fi furat scena în orice clipă. Căută alinare în oglinda retrovizoare: bărbaţii, în general, erau mai generoşi, atât ca artişti, cât şi ca oameni. În partea dinspre geam, părul îi era ciufulit, însă fără să ştirbească ceva din înfăţişarea lui plăcută. (Poate îl va mai încerca o dată pe Richard al II-lea.)

În munţi, comunele cu case din şindrilă şi azbest îşi vedeau de treaba lor. Magazinele mai prietenoase, care etalau bunuri de larg consum, nu aveau nimic de ascuns. Mai suspecte păreau locuinţele răsfirate de la marginea cătunelor, unde casele ce se voiseră durabile se cocoşaseră cu timpul peste humusul împrăştiat de tufişuri, ca să amortizeze prăbuşirea inevitabilă. Tufişurile însele, plantate de stăpânii casei dintr-o datorie firească, erau atinse de un foc apocaliptic, dar rece. Ici-colo, la rădăcinile câte unui pom, se vedeau umbrele negre, vechi, rupte, singure sau în grup, care se mişcau uneori, alunecând încet, asimetric, într-o parte. Unele dintre formele acelea străvechi se rostogoleau printre tufele de rododendron şi azalee, ajutate de ceea ce păreau să fie părţi din propriile schelete din aluminiu, care se desprinseseră, în mod convenabil, şi puteau fi folosite drept proptele.

Basil opri maşina în faţa unui magazin. Pe un perete gol, un pătrat albastru făcea reclamă unui bun ilizibil. Fără să explice de ce, Basil se dădu jos din maşină. Dar nici Dorothy nu îi ceru explicaţii: căuta frenetic un chip sau un obiect cu care să se identifice. În timp ce Basil închidea portiera, trecu pe lângă ei un băiat îmbrăcat în blugi, urmat

de un câine cu pete, care venea cu paşi mari. Dorothy încercă să îi zâmbească băiatului, dar probabil că zâmbetul ei părea distant sau bătrânicios; în orice caz, se vedea că băiatul nu vrea să aibă de-a face cu străinii. După ce Basil intră în magazin, lui Dorothy i se făcu pielea de găină. Liniştea din jurul ei ar fi fost desăvârşită dacă nu s-ar fi auzit papucii băiatului, îndepărtându-se, şi ţipetele unei gaiţe ce plutea prin aerul de munte. Ceva îi scăpa; dar îşi zise că lucrurile o să se schimbe când o să ajungă la Kudjeri.

Basil se întoarse cu două plăcinte. Avea înfăţişarea unui bărbat care a pus mâna pe simbolul copilăriei sale: îl făcea să pară oarecum mătăhălos.

— Doamne, Basil, doar n-ai de gând să le *mănânci*\ zise ea, cu pasivitatea unei fete mai mari.

— Dar ce altceva să fac cu ele?

Lumina care se strecura printre crengile unui platan îi făcea cuvintele prosteşti să strălucească.

Basil îi întinse şi ei o plăcintă.

— Zău acum!

Nu putea în niciun caz să refuze, dar, în acelaşi timp, plăcinta era mult prea fierbinte, prea unsuroasă: habar n-avea ce ar putea face cu ea.

Basil se îndopa deja. Sora lui se îndoia că îşi poate recăpăta copilăria atât de uşor. Văzând cum o picătură de zeamă i se prelinge fratelui ei către scobitura din bărbie, îşi aduse aminte de un comis-voiajor pueril şi transpirat, pe care îl întâlnise într-un tren. Numai pardesiul îi mai lipsea.

Dorothy oftă.

— O, Doamne!

Muşcă din plăcinta ei respingătoare.

Când o inundă aroma de carton umed şi fierbinte şi de zeamă făinoasă, ostilitatea şi dispreţul ei se transformară în scârbă; senzaţia deveni şi mai neplăcută când Dorothy descoperi ceva scârbos în sine: o voluptate vinovată, de parcă muşca din propria came.

— Dumnezeule, ce *bună* e!

Basil împroşcă pe parbriz câteva fragmente de came.

— Greţoasă!

Prinţesa trase înapoi tot ce îi venea să dea afară.

Şi întoarse capul, ca să nu o vadă Basil. Dar o văzu acelaşi băiat de mai devreme, care se întorcea acum, cu impertinenţa lui şi cu câinele care făcea paşi mari, adulmecând înjur cu nasul lui cârn. Dar nu conta. Îşi simţi lacrimile rostogolindu-i-se fierbinţi pe obraji, întâlnindu-se cu mizeria unsuroasă care îi mânjise gura. (Credinţa nu i-ar fi permis niciodată să se gândească la sinucidere, dar era aproape să o comită, de fiecare dată când îşi trăda trecutul.)

Basil înghiţise şi ultimul dumicat. Îşi ştergea degetele de fularul care îi atârna peste buzunarul de la piept. O gaiţă veni mai aproape de ei decât celelalte. Părea, ca de obicei, că răspunsul ar putea fi găsit în târguşorul pe care tocmai îl părăseai; dacă nu îl părăsiseşi deja.

— Recunoaşte că ţi-a plăcut, Dotty!

Vocea lui Basil părea energică şi nemiloasă.

Căutând prin geanta ei, de obicei organizată, Dorothy încercă să fie inventivă.

— Măcar porcăria aia a fost caldă. Un fel de mâncare. Dar numai în cele mai atroce momente de sentimentalism poate recunoaşte cineva că i-a plăcut o astfel de plăcintă.

— Mie mi-a plăcut.

Ea hotărî că probabil asta îl face pe el artist, spre deosebire de ea, care rămânea, ca întotdeauna, Dorothy.

Deşi conducea, Basil se uită la ea cu ceea ce ar fi putut să treacă drept compasiune. Dar ea nu avea nevoie de compasiunea lui.

Îşi găsise oglinda. Nu avea cum să scape de propriul chip, fiindcă în ziua aceea nu se mai machiase, încercând astfel să celebreze natura. Cinismul pe care îl cultiva de ceva vreme o ajută să îndure priveliştea uscăciunii care îi cresta chipul. Îşi îndoi colţurile gurii. O urmă de bronz îi dădu curaj, deşi îi scotea în evidenţă faţa stafidită. Umede erau numai buzele goale, nerujate, pentru că fuseseră învelite de un strat de unsoare. Începu să îşi frece buzele, ca să scape de scârboşenia aia: ce plăcintă îngrozitoare, absolut îngrozitoare! După ce îşi recăpătă adevăratul chip, îşi relaxă puţin gâtul. De fapt, părea mai degrabă senină decât încordată. Se uită la Basil, întrebându-se dacă el ştie să facă diferenţa între vanitate şi curaj.

Basil îşi cobora pleoapele, zâmbind, în timp ce ochii lui încercau să străpungă lumina orbitoare care învăluia câmpiile spălăcite. În adâncimile stomacului său zăcea un întuneric sobru. Transformă un râgâit într-o linişte flatulentă. În curând, avea să trebuiască să se uşureze. Opri maşina. Şi se uşură. Chiar şi Dorothy, ca un emu singuratic, se grăbi, nonşalantă, către nişte tufişuri mai dese.

După ce se întoarseră la maşină, prinţesa întrebă senin, zâmbind, cu privirea pierdută în peisajul inexistent:

— Nu te simţi vinovat, dragul meu?

— Pentru ce? Şi de ce? Pentru numele lui Dumnezeu!

Nenorocita de Dorothy de Lascabanes era o trădătoare până în măduva oaselor!

— Pentru că ne băgăm pe gâtul bieţilor Macrory.

— Ar mai fi fost de acord dacă nu ne-ar fi dorit?

Basil şi Dorothy Hunter se urcară din nou în maşină. Tufişurile din jurul lor erau jalnice. Rămăşiţele de metal albastru de pe marginea drumului se transformară treptat în pietre, apoi în bolovani. Undeva,

în depărtare, se încăierau căldura şi şopârlele.

— Ne vor sau nu ne vor, ar fi mai bine să ne grăbim, îl sfătui Dorothy, cu un aer pragmatic. E mai rău dacă ajungem după lăsarea întunericului.

Toate femeile, chiar şi soţiile, sunt, în esenţă, nişte surori mai mari: Basil o văzu şi o auzi pe Dorothy slăbindu-şi elasticul de la rochie, în faţa fratelui ei.

— Ne-ar mai fi acceptat dacă nu ne-ar fi dorit? se răsti el, revenind la acelaşi subiect.

Reuşise să îl enerveze.

— Domnul Wyburd ne-a dat de înţeles că familia Macrory se află într-o situaţie financiară precară. Am putea să le oferim ceva… drept chirie.

Basil mormăi ceva şi se urcă la volan.

Dorothy era pregătită să renunţe la gândul de a încasa o sumă prea mare din cecul de la mama; deşi din banii lui Elizabeth Hunter îşi cumpărase rochiţa pe care o purta în clipa aceea: culoarea lutului ars, ca să reziste mai mult.

— Era doar o idee, murmură ea.

Îşi îndreptă coatele către parbriz, iar vântul îi intră prin mânecile scurte, până la subsuori, eliberând-o de orice obligaţie. Basil se simţea, probabil, părtaş: râse pe înfundate şi se aşeză mai comod pe scaun.

Concurând cu distanţa, gongurile şi tobele îl împiedicau să îşi ţină identitatea în echilibru. Trebuia să îşi reamintească mereu: „Eu sunt Sir Basil Hunter, actorul”. Între timp, prinţesa de Lascabanes continua să caute prin geantă ceva ce nu reuşea să găsească.

Ar fi fost lipsit de tact să o întrebe la ce se aşteaptă, la ce ar trebui să se aştepte ei, de fapt, din partea familiei Macrory. Sau poate că nici el nu ştia la ce se aşteaptă. Era destul de sigur că nici Dorothy nu are habar, deşi, dacă ar fi întrebat-o, ar fi născocit un răspuns.

Foamea, amplificată de o nostalgie viscerală, îl îndemnase să cumpere şi să mănânce plăcinta aceea; dar acum, o dorinţă mai adâncă, mai confuză îi făcea să gonească peste câmpiile orbitoare, către o casă mitică, în care locuia o familie adevărată. Parcă se şi vedea trântindu-se în pat, trăgând cearşafurile până sus, făcând din ele o manta în întunericul căreia să se ghemuiască atât cât îi vor permite oasele încăpăţânate, într-o poziţie de care îşi amintea: a unui oposum, a unor boabe de fasole sau a unui fetus într-un borcan. Pe când se cufunda în somn, avea să audă înjur suspinele, glasul înăbuşit al oamenilor care locuiau în casa din care fugise el la început.

Când intrară în Gogong, fură mângâiaţi de adieri reci. Foi de cupru înlocuiseră sticla din vitrinele şi ferestrele magazinelor. Câinii, mai slabi din cauza gerului care se apropia, lătrau, înfulecau tăcerea şi o împroşcau cu bale. O căţea de culoarea fecalelor, ce purta un cordon

în loc de lesă, aproape că se înecă în valurile de praf stârnite de maşina străină care o urmărea ca să o alunge din oraşul ei. Toate chipurile care îi priveau păreau ciudat de inexpresive, unele dintre ele fiind mascate de ochelari.

— Gogong, nu?

Vocea lui Basil căpătase inflexiuni metalice.

— Într-adevăr! Un orăşel înfiorător, la fel ca toate celelalte. (Dorothy ştia că nu e chiar aşa.) Hai să trecem odată de el.

Se cocoşase pe scaunul ei, aşezându-se într-o rână, ca pentru a profita de protecţia pe care i-o oferea fratele ei sau, dacă aceasta nu era disponibilă, ca să respingă orice neplăcere pe care nu ar fi fost în stare să o îndure.

Se apropiau de periferia oraşului, unde drumurile se despărţeau, unul îndreptându-se hotărât către nord, iar cel mai mic târându-se peste dealuri, până la Kudjeri. În furca dintre cele două drumuri, un pâlc de conifere semeţe supravieţuiseră planului măreţ al primăriei de a construi acolo un parc; seceta şi neglijarea se ocupaseră de restul; în cel mai bun caz, parcul nu avea să fie decât un fundal nesemnificativ al unui monument din bronz, ceea ce, fără îndoială, fusese şi intenţia iniţială.

Basil ştia la ce să se aştepte, aflase din articolul decupat din ziar, pe care i-l trimisese mama lui cu ani în urmă. Aşa că încetini. Nu ştia dacă Dorothy aflase şi ea; după felul în care se întorsese cu spatele la privelişte, probabil că nici nu ştia de existenţa monumentului închinat lui Alfred Hunter. Dar el trebuia să se uite. Şi fu fascinat de mariajul acela hidos între bombasticismul stilului edilitar şi maniera plină de candoare în care fusese sculptată figura; fiindcă, deşi capul, pieptul şi postura îi dădeau o alură eroică, pliurile vestei şi ale pantalonilor de bronz aduceau această încercare înapoi pe pământ, iar o mână întinsă părea că s-ar fi putut sprijini de o masă întâmplătoare, din bambus, şi nu de cornul unui berbec merinos.

Basil ar mai fi putut zăbovi acolo, rânjind şi uitându-se printre gene la „tata”, dacă pumnul lui Dorothy nu ar fi început să îl lovească în coapsă.

— Haide! Hai odată! Nu mai suport!

Aşa că Basil acceleră, maşina ţâşni înainte şi, când trecură pe la barieră peste calea ferată, hurducăiala îi făcu să dea cu capul de plafon.

Basil se gândi să nu pomenească nimic de statuia pe care mintea lui o reînvia încontinuu; dar Dorothy murmură:

— Nu era aşa.

— Chiar ţi-l aminteşti?

— Ah… da… nu… nu foarte clar.

Aşa i se întâmpla şi lui.

Ca să se mai înveselească amândoi, actorul îi împărtăşi o fantezie răutăcioasă:

— Mă mir că nu a insistat şi mama să fie imortalizată în monumentul ăla.

— Pe un şezlong!

Râsul lui Dorothy căzu ca o piatră.

După aceea, tăcură amândoi şi trecură printre dealurile din apropierea casei lor de la Kudjeri. În lumina asfinţitului, padocurile păreau şi mai spaţioase; pe de altă parte, stâncile şi tufişurile alternau, ca să se apere împotriva intruşilor. Maşina zdrăngănea înainte, peste pietriş şi hârtoape umplute cu noroi fin. Cerul, secătuit până ce devenise o foaie incoloră de hârtie cerată, îşi reluase promisiunile ciclice: toate, mistere pe care străinii ce se înecau în adâncimile lor purpurii nu reuşiseră să le pătrundă. Poate că maşina avea să se defecteze: din când în când, cârâia şi tremura atât de tare, încât le dădea speranţe că o s-o facă. Apoi, în întunericul unei văi ce se deschidea în faţa lor, apăru casă, pe care nu şi-o mai aminteau decât în imagini trecătoare sau vise; o reperară după luminile ce pâlpâiau şi se pierdeau în pâlcul de copaci, ca nişte ciuperci, înainte să devină fixe, odată cu apropierea maşinii.

— De asta mă temeam, c-o să ajungem pe întuneric, zise Dorothy.

Şi Basil la fel, dacă ar fi putut recunoaşte cu voce tare.

Îndoielile lor nu descurajară maşina. Sălciile dispărură după un cot al râului, iar dincolo de ele se zări o întindere de lauri portughezi, jupuiţi de vreme, animale sau copii. În sfârşit, rondul de trandafiri.

— Nu mi-a fost niciodată mai frică decât acum, ciripi Dorothy şi râse. Nici măcar în noaptea nunţii.

Basil îşi dădea seama că îi tremură buzele, dar încerca să şi le arcuiască în zâmbetul de obicei încrezător, pe care îl folosea când primea un musafir sau când voia să îi impresioneze pe cei pe care îi întâlnea pentru prima dată.

Când s-au dat jos din maşină, au zărit câţiva oameni coborând treptele de la intrare şi îndreptându-se spre ei.

Indiferent cum or fi văzut gazdele acest gest, Dorothy nu se putu abţine şi făcu un pas înapoi, căutând ceva, orice — trandafiri, un trandafir! Călcă în picioare marginea rondului neîngrijit şi dădu peste unul sau doi boboci de toamnă, reci, înţepeniţi, ascuţiţi, care aveau să se usuce pe tija lor fără să se mai deschidă. Se zgâriase la încheietură, dar asta era cea mai mică grijă a ei.

— Haide, Dot! O sâcâi Basil pe sora lui cea ciudată.

Copiii Hunter se luară de mână, nu se ştie din a cui iniţiativă, pregătiţi să facă faţă unei muzici care se năpustea asupra lor, agonizant de clară, dar distonantă.

— … O să trebuiască să vă obişnuiţi. Nu e cum v-o aminteaţi, nu-i

aşa, Rory? Ce crezi? Copii, nu îi deranjaţi pe musafirii noştri…

Puteau mobila casă, treptat-treptat, din amintiri. Deocamdată, părea goală: locuinţa familiei Macrory nu era nici confortabilă, darămite luxoasă. Pe coridor, Sir Basil se împiedică într-o gaură din ceea ce fusese, probabil, un covor oriental, înainte să îşi pună praful şi vremea amprenta asupra lui. Unde nu era covor, se auzea pur şi simplu sunetul paşilor râcâind pietrişul, pe holuri, pe scări şi, în unele cazuri, în camere întregi.

La jumătatea scărilor, doamna Macrory făcu o pauză şi îşi trase răsuflarea.

— Probabil că vi se pare ciudat să găsiţi nişte străini locuind în casa voastră.

Cel puţin Basil îşi putea folosi vocea.

— Nu e chiar a noastră. Am plecat când eram foarte tineri.

Pe Dorothy o proteja stridenţa autentică a clasei ei superioare, dar şi legenda nobilităţii, care nu dădea greş niciodată.

— Dar aproape întotdeauna ne petreceam aici o parte din vacanţă, anunţă ea, cu un glas spart. La tatăl nostru.

Cuvântul mistic o tulbură mai mult decât atunci când apărea în rugăciunile ei.

— Doamne, da, ce vacanţe!

Basil îşi aduse aminte de el, în tinereţe, în rolul principal dintr-o farsă, ţinând în mână o rachetă de tenis.

Simţi imediat că replica nu avusese efectul scontat: poate că se aşteptau la stacojiul zdrenţăros al unei reprezentaţii grandioase, dar era prea obosit de călătorie ca să îşi mai poată exploata la maximum arta dramatică; şi nici nu îl încuraja faptul că una dintre femeile din public era întoarsă cu spatele la el, iar bărbatul care urca în urma lui, cu bagajele, nu era mai mult decât o respiraţie sacadată. Dacă s-ar fi întors doamna Macrory, ar fi cucerit-o cu privirea lui infailibilă, umezită de lacrimi; dar nu se întoarse.

Se întoarse el, în schimb, ca să introducă elemente noi într-o scenă în care se blocaseră.

— În orice caz, nu văd niciun motiv pentru care nu mi-aş căra singur bagajul.

Şi-ar fi putut însoţi cuvintele cordiale cu un gest expansiv, dar îl incomodau scările: prefăcându-se că vrea să apuce mânerul valizei, mâna lui alunecă, fără succes, pe lângă un braţ păros şi insensibil.

Macrory scoase un sunet, ca un muget prefăcut, şi continuă să urce treptele. Era obişnuit să răspundă soţia în locul lui.

Doamna Macrory se uită peste umăr şi râse, uşor mecanic.

— Efortul fizic este specialitatea lui Rory.

Descoperind că se făcuse de râs, le întoarse din nou spatele şi îi conduse încă puţin, până la palier.

Doamna Macrory — Anne, în răspunsul la scrisoarea lui Wyburd — era o femeie nici tânără, nici bătrână, cu părul ciufulit şi încărunţit înainte de vreme, sau poate doar prăfuit, în acord cu starea întregii case. Dacă nu ar fi fost însărcinată, poate că obrajii i-ar fi fost mai puţin supţi, iar ochii mai puţin adânciţi în orbite şi înconjuraţi de umflături. Vocea ei, distantă şi răspicată de la natură, ar fi putut să convingă pe oricine, dacă femeia nu ar fi părut mereu surprinsă. Anne Macrory avea aerul unei asistente sociale care rămăsese prizonieră într-o viaţă despre care îi avertizase pe mulţi.

Când grupul ajunse pe palier, câţiva copii de care nu se ocupa momentan asistenta socială începură să apară în pragul camerelor, în diverse costumaşe, în timp ce unul sau doi încă se chinuiau să urce scările, în urma invaziei. Unii dintre copii erau deja înalţi şi slabi, cu încheieturi noduroase şi claviculele vizibile, dar trăsăturile mamei încă nu se vedeau în butoiaşele din prag, care se împiedicau ba în propria curiozitate, ba în poalele cămăşii de noapte.

Anne Macrory îi conduse pe fraţii Hunter în ceea ce îşi amintea Dorothy — întâi vag, apoi cu repulsie — ca fiind dormitorul şi dressingul părinţilor.

— Sper să aveţi o şedere plăcută.

Doamna Macrory îşi roti privirea prin încăperea pe care, de fapt, o cunoştea prea bine, fiind o cameră din casa ei, şi aranjă un prosop agăţat de tăblia enormului pat al soţilor Hunter.

Prinţesa de Lascabanes mormăi ceva şi roşi: i-ar fi plăcut să îşi ajute gazda să iasă din situaţia aceea jenantă, dar îi lipseau abilităţile necesare.

Macrory azvârli bagajele în camera pe care aveau să o ocupe vizitatorii. (Basil presupuse, trist, că trebuie să se mulţumească doar cu dressingul şi canapeaua extensibilă.)

Copiii mai mici păreau fascinaţi de tatăl lor. Roiau în jurul lui. Mezinul începu să se caţere pe unul dintre picioarele lui, dar fu dat la o parte exact înainte să ajungă la prohab.

Rory Macrory era un bărbat voinic. Părul negru, sârmos îl făcea să pară mai tânăr decât soţia lui sfrijită şi ştearsă. Dar poate că nu era. Era grosolan, poate în mod voit: cămaşa îi era descheiată până aproape de buric, ceea ce arăta exact câţi bani dă pe un actor faimos şi pe o prinţesă. Deşi zâmbetul îi era impresionant de alb, iar el şi-l arăta destul de des, nu comunica nicio plăcere.

Dorothy îşi aduse aminte de insula Brumby: din cauza mirosului de transpiraţie.

— Credeţi c-o să puteţi să înnoptaţi aici?

Cu trupul încordat într-o poziţie impresionantă, de parcă era făcut din plastilină, Macrory provoca pe oricine era dispus să-i facă jocul.

— De ce n-nu? Se trezi Sir Basil bâlbâindu-se.

Prinţesa de Lascabanes răspunse apatică:

— Noi ar trebui să vă cerem scuze că vă complicăm viaţa, când sunteţi şi aşa destul de ocupaţi.

Stalactitele farmecului picurau şi străluceau în camera aceea ca o peşteră.

Era prea mult pentru musculosul Macrory, care ieşi împleticindu-se, arătându-şi zâmbetul nefericit şi mângâindu-şi pieptul dezgolit, de parcă ar fi cântat la o chitară păroasă.

Anne Macrory era cea care vorbea, cu o voce pe care probabil că şi-o recondiţionase, special pentru prinţesă: rostea cuvintele extrem de clar, chiar dacă nu ştia încotro să le îndrepte.

— O, Doamne, începu ea să ofteze când îşi văzu oaspeţii coborând. Am vrut să aşez masa în sufragerie, dar, după cum puteţi vedea, am rămas în urmă cu toate în seara asta.

O cratiţă folosită, pe care o ţinea strâns, îi alunecă din mâini şi se izbi de podeaua bucătăriei.

— Sincronizarea e esenţială, nu-i aşa?

Deschise uşa unuia dintre cuptoare şi lăsă să iasă un miros de grăsime arsă.

— Nu e ceea ce pare, explică ea. Carnea de oaie se digeră mai uşor dacă e pătrunsă bine.

Deşi îşi exprimase opinia cât se poate de răspicat, vorbele ei erau umbrite de un nor de nesiguranţă; aproape în aceeaşi clipă, un munte fragil de oale nespălate se prăvăli în chiuvetă, iar una dintre fetele mai măricele o rugă pe mama ei să o ajute să îşi prindă o fundă în păr.

Sir Basil Hunter susţinea ideea de a mânca în bucătărie: dura mai puţin, nu se mai deranjau atât cu pusul mesei şi se puteau cunoaşte unii pe alţii mai repede. Prinţesa, care observase petele de marmeladă de pe masă, era mai zgârcită cu entuziasmul ei. Se înveseli abia la gândul că putea şterge muşamaua în timp ce gazda lor era ocupată cu oaia arsă. Dar copiii aveau să o urmărească, iar ochii copiilor o intimidau pe madame de Lascabanes.

Chiar înainte de cină, Basil se furişă afară, ca să se uşureze, într-un întuneric înţesat de animale. De la marginea verandei, luă şi el parte la urzeala colectivă: apa pe care o elimina şi gerul şuierau la unison. Un animal se opri din păscut, dar găsi de cuviinţă să înceapă din nou.

Basil rămase o vreme pe loc, ascultând şi tremurând. Faptul că era acceptat în mod pasiv de mediul natural în care copilărise nu îl mulţumi decât temporar. El îşi dorea să primească o confirmare a valorii sale intrinseci, spre deosebire de cea a realizărilor lui aparente. Dar nu era sigur că o va obţine. Întunericul continua să îşi ofere indiferenţa blândă, domesticită, în timp ce casa din spatele lui probabil că nu avea să îşi dezvăluie niciodată secretele unui om care a renunţat la viaţă pentru teatru.

La etaj începu să plângă un copil. Un bărbat încerca să îl aline cu o voce spartă. Şi reuşea, în ciuda — sau poate datorită — absenţei oricărei tehnici, într-o scenă din care Sir Basil nu făcea parte.

Pomi înapoi către ceea ce era, pur şi simplu, o scenă întunecată, unde, ca într-un coşmar, i se refuzase posibilitatea de a-şi repeta mai întâi rolul. Continuă să înainteze încet, fără să se panicheze, căzând victimă clanţelor şi colţurilor şi pragurilor prea joase, înainte să zărească o fantă sub o uşă. Trebuia să ajungă la lumina aceea, şi asta şi făcu, după ce îşi zgârie călcâiele de treptele unei scări ce ducea în jos şi tropăi pe lespezile atât de abrupte, încât îi amorţiră rinichii, i se tăie respiraţia şi i se aprinseră artificii înăuntrul craniului.

Când Sir Basil îşi făcu intrarea, şchiopăta de-adevăratelea, nu se prefăcea. Îşi îndreptă un umăr, îşi netezi ridurile adunate între sprâncene, ridică bărbia şi aşteptă să îi fie recunoscută prezenţa, ceea ce nu se întâmplă. Descoperi, din nou, că nu este scena lui.

Anne Macrory ţinea un discurs, fără să ia aminte la ciurul pe care îl avea în mână şi din care zeama de varză îi curgea, în şiroaie, pe fustă. Dorothy (o actriţă proastă) împrumutase un şorţ şi stătea nemişcată lângă masa din bucătărie. Din când în când, atingea tacâmurile, ca pentru a sugera că ea le aranjase pe masă. O fetiţă aşezată la chiuvetă îşi trecea degetul prin mâzga maronie de pe fundul unui vas unsuros; un copil mai mic stătea pe jos, ceva mai la stânga, şi îi smulgea picioarele unui căluţ de jucărie.

Dorothy Hunter îşi dădu seama deodată că cineva îşi ratase intrarea. Se încruntă fioros, nu la un actor cunoscut, ci la fratele ei exasperant.

Lui Anne Macrory nu îi păsa: strângând ciurul şi mai aproape, continuă:

— … Asta se întâmpla după ce venise pe lume primul nostru copil. Atunci Rory încă nu fusese acceptat. Puteţi să-i învinovăţiţi? Era doar un crescător de vite.

— Ni s-a spus că era supraveghetor.

Dorothy rămăsese captivată de modelele pe care le făcuse din tacâmuri: oricât de bine ar fi fost aranjate, tot le mai putea îmbunătăţi.

— Nu a fost niciodată supraveghetor. (Anne vorbea cu o sinceritate pe care şi-o dezvoltase, probabil, atunci când fusese nevoită să facă faţă situaţiilor de criză prin care trecuse, pipăindu-şi, în acelaşi timp, fusta, acolo unde era îmbibată cu zeamă de varză.) Sau a fost, dar abia după ce s-au hotărât că ar fi mai bine să accepte întreaga situaţie. După ce m-a lăsat gravidă a doua oară.

Dorothy aruncă o privire la copii. Fie nu înţelegeau, fie ştiau totul pe dinafară.

Basil se aşeză la masă, ca să aştepte mâncarea din piesa aceea din care nu făcea parte. Părea că Dorothy se infiltrase în rândurile

conducerii: având în vedere lipsa ei de talent, nimic altceva nu putea explica faptul că fusese acceptată atât de repede. Ei bine, avea să continue să aştepte, protejându-şi ochii de lumina crudă, şi să spere că ceasul lui elveţian şi inelul cu sigiliu nu îl vor discredita şi mai mult, fiind atât de discordante.

Anne Macrory zise mai departe, cu o voce piţigăiată şi clară, ca de fetiţă:

— După aia tati s-a dat pe brazdă. Ne-a cumpărat Kudjeri.

Anne şi Rory se mutaseră de la Kirkcaldy: Kirkcaldy era mitul lui Anne, iar Kudjeri, al lui Dorothy.

— Bineînţeles că-mi place Kudjeri. Dar nu e acelaşi lucru. Sunt sigură că înţelegeţi.

Dorothy spuse că da, înţelege; deşi linguriţele pentru desert erau mai importante, acum că le descoperise.

— N-aveţi cum să fiţi aici de mult timp, zise ea, ştergând una dintre linguriţe de şorţul ei. Niciunul dintre copiii dumneavoastră nu pare foarte mare, deşi se pare că sunt destul de mulţi.

— Sunt aici de-o viaţă. M-aţi crede, dacă ar fi copiii dumneavoastră.

— Eu n-am cerut să fiu copil, zise fata care scurgea zoaiele maronii.

Mama îi făcu semn să tacă.

— Robert are şaisprezece ani. El e cel mai mare. A plecat. Da, cred că au trecut cincisprezece ani de când am preluat Kudjeri.

Confruntată cu aceste lămuriri, viaţa lui Dorothy nu ieşea la socoteală.

— Dar ce s-a întâmplat aici între timp — după ce-a murit tata şi până să veniţi dumneavoastră aici?

— Dumneavoastră cu siguranţă ştiţi mai bine decât mine. Mama dumneavoastră a desemnat nişte administratori, nu-i aşa? Deşi nu îi plăcea să vină aici, cred că a păstrat casa din motive sentimentale. Nu-i aşa că tatăl dumneavoastră adora locul ăsta?

— Cred că da. (Dorothy se îmbujoră.) Nu ştiu. Nu prea ţineam legătura, eu eram tocmai în Europa.

Se uită la Basil, sperând fie că ştia el, fie că îi împărtăşea ignoranţa.

— Ah, da… vag. Da… ştiam.

Deşi habar nu avea.

Ceea ce ştia cu siguranţă era că i-ar fi plăcut să halească toată carnea de oaie: mâncarea avea să umple un gol. Probabil că nu avea să descopere niciodată momentul exact în care o luase pe drumul greşit. L-ar fi ajutat să recite nişte replici dintr-un rol pe care le jucase, dar nu îşi mai aducea aminte niciuna.

Macrory nu îl ajută cu nimic când intră în cameră cu o sticlă de whisky, plină doar pe sfert.

— Aţi dori un strop?

Părea să amâne momentul în care avea să i se adreseze prinţesei pe

nume.

Dorothy refuză cu mândrie.

Macrory turnă pentru el şi pentru Hunter.

— Soţia mea e o sfântă. Ea nu bea.

— Cei mai mari sfinţi au fost cei mai depravaţi beţivi, sări ca arsă doamna Macrory şi înclină ciurul cu varză murată într-o terină cafenie, ciobită.

— Ce vrei să spui, Anne?

Dar Anne nu putu să îi răspundă soţului ei. Se apucă să răzuiască ciurul cu o lingură mare, ca să nu irosească nicio fărâmă de varză.

Macrory râse.

— Soţia mea e cultă, se plânse el.

Deja se pilise de la whisky-ul pe care îl băuse dinainte, ca să nu fie nevoit să îl risipească pe oaspeţi.

— Şi eu sunt cultă, nu-i aşa? întrebă fetiţa care stătuse la chiuvetă.

Obrajii ei dolofani luceau de unsoare. Veni, alintându-se, la tatăl ei, iar el îi răspunse cu blândeţe:

— Da, Mog.

Şi o sărută.

— Da.

Se înveseli puţin, iar soţia lui se mai însenină la chip.

— Seara Rory e obosit, explică ea. Munca îl epuizează.

Se atinse de Rory când trecu pe lângă el.

Când fură chemaţi şi ceilalţi copii şi luară loc cu toţii, tatăl începu să ciopârţească oaia, iar mama — să împartă varza şi nişte cartofi cenuşii.

Vorbind cu gura plină, dându-şi ochii peste cap şi încreţindu-şi fruntea, gazda îl întrebă pe individul care era actor, cu speranţă în glas:

— Cam tare, nu-i aşa?

Dar Basil zâmbi.

— Trebuie să mă obişnuiesc puţin cu ea.

— Are o aromă autentică. E delicioasă.

Dorothy ura cuvântul pe care îl alesese, dar voia neapărat să aducă şi ea o contribuţie la conversaţie.

— Nu poţi să spui decât că e tare, dacă e să fii sincer.

Macrory se uită la nevasta lui; voia să rănească pe cineva şi, astfel, pe sine.

— Dar nu e rea, tată.

Unul dintre băieţi, care nu înţelegea, încerca să îl ajute.

— Pentru tine, nu e.

Tatăl suspină; era grijuliu cu copiii lui.

Mâncau cu toţii din carnea odioasă; unora dintre ei le plăcea cu adevărat, alţii încercau să se convingă că le place. Fraţii Hunter se

uitară unul la celălalt cu o tandreţe nesilită.

— Mai vrea cineva?

Anne pronunţa din nou cuvintele atât de senin şi de clar, încât ai fi zis că de abia venise de la Kirkcaldy.

Acesta avea să fie testul suprem. Unii dintre copii acceptară; invitaţii refuzară, cu zâmbete mieroase.

Macrory putea să se destindă din nou.

De data aceasta, Anne fu cea care tăie carnea de oaie.

— Dar tu, Rory?

Înclinându-şi capul, coborându-şi pleoapele, cu genele atât de groase, încât păreau lipite unele de altele sau decorate cu un material scămoşat, Rory fu de acord să mai primească o porţie de carne de oaie.

Anne i-o aduse. Se atinse din nou de el; aranjându-i farfuria pe masă, se aplecă peste umărul lui mai mult decât ar fi fost nevoie. Soţii Macrory încă tindeau să comunice prin atingeri; cuvintele erau doar armele periculoase pe care le sădeau, din când în când, nişte demoni malefici în gura lor.

În timp ce îşi mâncau budinca, un copil începu să se smiorcăie:

— M-am săturat de budinca de prune, mami!

— Mănânc-o pe toată! Când eram mică, la Kirkcaldy, budinca de prune era preferata mea. Bun, era mai deschisă la culoare. Nu pretind că sunt o bucătăreasă pricepută. Dar nu puteţi să ziceţi că nu e hrănitoare. La Kirkcaldy aveam o bucătăreasă profesionistă.

— La Kirkcaldy, la Kirkcaldy! (Soţul îşi plecă fruntea.) Totul era mai deschis la culoare, mai dulce, mai bun… Numai gardurile erau la fel. Sârma ghimpată nu se schimbă niciodată.

Anne nu avea de gând să se lase atrasă în jocul lui.

— Nu e o slăbiciune de care suferim cu toţii, până la un punct?

Se uita când la Dorothy, când la Basil, care hotărî, zâmbind, să nu o contrazică.

Rory se adresa încheieturilor sale albe, în afară de locul în care una dintre ele era julită.

— Eu n-am văzut Kirkcaldy decât din capătul greşit.

Îşi clăti gura cu restul de whisky şi plecă.

— Rory e obosit, mormăi soţia lui.

Era cât se poate de slabă şi de tristă — o asistentă socială a cărei slujbă o biruise.

Prinţesa de Lascabanes sugeră că toată lumea este obosită: ea, cu siguranţă, era.

— Vai, dar trebuie să vă arăt! Se învioră Anne. Rory s-a gândit să transforme biroul tatălui dumneavoastră într-o cameră de zi. Unde să mai scăpăm şi noi de copii… şi să ne gândim la problemele noastre, zise ea, ridicându-se în picioare. Cred că a aprins focul. Veniţi să

vedeţi.

Fraţii Hunter o urmară, cu precauţie. Era evident că Anne voia să îşi reabiliteze soţul delincvent. Dar oare soţul ce fel de ambuscadă pregătise? Sau poate credea că gândurile pe care le veţi avea în camera tatălui o să fie suficient de explozive?

Basil numai cu greu îşi aminti biroul tatălui său, şi doar ca pe o scenă a ruşinii şi a tăcerii. Ca şi în restul casei, nici pe acolo nu mai rămăsese multă mobilă: un fotoliu din piele plesnită; un divan, probabil şi el plesnit pe undeva, doar că era acoperit cu o cuvertură indiană decolorată, pârlită pe alocuri de un fier prea încins; cărţile erau într-o stare de declin general, pe rafturile ocupate doar pe jumătate.

— Nu vă aduceţi aminte de fotoliul tatălui dumneavoastră?

Anne Macrory îi provoca, de parcă ar fi vrut ca ei să îi demonstreze că degeaba este bună cu ei, că strică orzul pe gâşte.

— De ce a rămas aici fotoliul dacă, aşa cum spuneţi, mama a vrut să facă ce era corect din punct de vedere sentimental?

Vocea lui Dorothy începuse din nou să sune mustrător.

— Bănuiesc că l-a lăsat aici pentru că era prea vechi. Ne-a dăruit multe lucruri. Ne-am bucurat de ele, spuse Anne în timp ce încerca să aranjeze cuvertura într-o poziţie mai artistică. Şi cărţi ne-a lăsat. Deşi nu prea citim. N-avem timp.

Dorothy era scandalizată de faptul că mama ei abandonase cărţile acolo: pe lângă caracterul lor sacru, de opere literare, cărţile sunt cele mai personale bunuri. Lui Basil nu îi păsa: trăsese fotoliul mai aproape de şemineu şi de cei doi buşteni ce ardeau mocnit. Se aşeză şi zâmbi către foc.

Dorothy se năpusti asupra rafturilor cu cărţi.

— Sunt sigură că niciuna dintre ele n-a fost a tatii.

Anne îi oferi dovada.

— Iată semnătura dumnealui, într-una din ele.

— *Mănăstirea din Parmal* făcu Dorothy şi se întoarse către Basil. Era preferata lui. Mi-a spus mama. A avut inimă să lase aici cartea lui preferată! Şi cartea mea preferată! (Freca paginile cărţii între degete.) Nu ne poate acuza nimeni de cruzime.

Lui Basil nu-i păsa.

— Eu n-am citit-o niciodată… *Mănăstirea de nu ştiu unde*.

Era prea somnoros: în orice caz, nu ar fi citit o carte întreagă decât dacă ar fi fost vorba despre o piesă de teatru în care să existe şi un rol potrivit pentru el.

Dorothy era atât de captivată de cartea tatălui lor — verifica textul, scutura firimiturile dintre pagini, ştergea o pată de ceai (sau era sânge spălăcit?) —, încât nici nu băgă de seamă că Anne Macrory îi părăsise. Nici măcar nu îşi aducea aminte când se aşezase pe cuvertura

decolorată, din bumbac. Oricum, stătea în camera de zi, pe jumătate citind, pe jumătate visând cu ochii deschişi.

Între timp, Basil visa că îmbătrânise, aşa cum li se întâmplă oamenilor în viaţa reală; în teatru, în schimb, nu îţi permiţi să îmbătrâneşti. Poate că, dacă stătea suficient de mult în faţa focului susurător, cele mai catastrofale evenimente aveau să i se pară inevitabile, chiar acceptabile: soţiile lui; non-copilul lui, Imogen; încercarea de a prelungi ceea ce înţelegeau el şi Dorothy prin trai, condamnând-o pe mama lor, Elizabeth Hunter.

Deschise larg ochii. Îşi văzu sora, cu picioarele trase sub ea, pe divanul ponosit, şi cartea deschisă atârnându-i între degete, nu ca o carte, ci ca un lampion; Dorothy părea că se uită la el, sau prin el. Basil nici nu putea, nici nu voia să îşi dea seama ce anume din fiinţa ei îi aduce aminte de mama lor.

Fără să îşi ia ochii de la el, Dorothy spuse:

— Un bărbat mic şi cumsecade, turnat în bronz, într-o poziţie nefirească, din care să nu mai scape niciodată. O poziţie pe care ea i-a impus-o. Cea mai grotescă idee care i-a venit vreodată mamei! Zi tu că nu suntem îndreptăţiţi!

Se uita drept la fratele ei, printre vestigiile fostului birou al tatălui lor, care le fusese încredinţat doar temporar.

Lui Basil i-ar fi plăcut să închidă ochii din nou, dar ea nu i-ar fi permis, aşa că fu nevoit să folosească metoda convenţională de eschivă.

— Hai să nu vorbim despre asta. (Căscă, lăfăindu-se în somnolenţa lui confortabilă.) Nu cred că ăsta e singurul motiv pentru care am venit aici.

— Dar pentru care altul? Am venit doar ca să ne tăvălim prin mizeria asta? zise ea râzând. Trebuie să recunoaştem, dragul meu, că mai mult de-atât n-am fi putut decădea.

— Putem s-o ştergem de aici dacă ne săturăm.

— Da, putem oricând s-o ştergem.

Sedată de plăcerea de a se cufunda în pielea lăsată a divanului şi sedusă de voluptatea martiriului, Dorothy se întreba dacă va fi în stare să o facă.

De deasupra se auzeau voci mai degrabă izbindu-se de pereţi decât articulând cuvinte.

— Ia ascultă! zise Basil.

— Bieţii nefericiţi! murmură Dorothy, fără tragere de inimă.

— Cred c-ar trebui să mergem la culcare, sugeră Basil. Se pare că soţii Macrory asta au făcut.

În mod surprinzător, Dorothy se trezi într-o dimineaţă plină de contururi clare, după o noapte dezordonată, de gânduri echivoce şi

vise dubioase, dar, până la urmă, nu neplăcute. Se mai trezise o dată, în timpul nopţii, din cauză că se simţea înconjurată. Aprinsese lumina. Basil sforăia în camera de alături; dincolo de el, tăcerea se aşternea peste tăcere. A răsfoit puţin *Mănăstirea din Parma*. Se gândea că poate va ajunge să îl urască pe Macrory; deşi, la vârsta ei, renunţase la bărbaţi, prezenţa lui fizică o tulbura. Citea, dar nu se putea implica emoţional în fantoma aceea palidă a unui roman pe care îl cunoştea prea bine. Ceea ce nu însemna că romanul era pierdut pentru ea pentru totdeauna: i-ar fi putut invoca sângele şi carnea, citindu-l în original; aşa că vanitatea îi era satisfăcută.

Uneori, noaptea, madame de Lascabanes îşi îngăduia un strop de splendoare, cum, de altfel, ştia că i se cuvine. Întinsă sub cearşaf, îşi încrucişase picioarele lungi — o moştenire involuntară de la Elizabeth Hunter — şi se gândea cum i-ar putea înrobi pe ceilalţi, pentru început pe Anne Macrory, poate şi pe doi sau trei dintre copiii ei, doar folosindu-şi ochii. Sanseverina ei s-a pierdut, după aceea, printre nişte catifele şi mai adânci. Una dintre numeroasele prezenţe din pat se încolăcea în jurul ei, aproape făcând-o să se răstoarne înainte să se lipească de ea chiar mai strâns decât o fustă. Nu putea fi numit adulter: Anne Macrory însăşi confirmase că acela fusese patul părinţilor. O dragoste întemniţată o viaţă întreagă într-un turn care era, din întâmplare, şi un trup nu putea fi decât cea mai pură, cea mai nobilă iubire şi nu se putea desfăşura decât cu o delicateţe pe care Stendhal o zugrăveşte doar într-o singură scenă, când Fabricio îşi deschide cătuşele, descoperind la încheietură julitura aia urâtă oh Basil Bas Ber Bazzurl, *tu es le seul a me comprendre*![94]

Dorothy Sanseverina s-a trezit. Era încă întuneric, iar Basil sforăia în camera de alături. Ce-ar fi fost dacă ar fi urlat, aşa cum citise că fac femeile în extaz? A constatat uşurată că Basil nu se trezise. Nu i-ar fi putut explica fratelui ei o plăcere atât de greu de prins în cuvinte; şi nici altcuiva: monumentului aceluia închinat tatălui ei; bărbatului cu cămaşa desfăcută până la buric; poate cu atât mai puţin doamnei Macrory; şi în niciun caz răzbunătoarei de Elizabeth Hunter, în al cărei pat se afla.

Aşa că Dorothy avusese un somn chinuit.

Şi se dădu jos din pat prea repede: auzise că era periculos pentru oamenii trecuţi de o anumită vârstă să sară din pat imediat după ce se trezesc; dar îşi dorise să se trezească mai devreme, ca să facă puţină ordine în bucătăria mizerabilă a soţilor Macrory. În schimb, iat-o ascultându-şi propria respiraţie agitată, în timp ce se lovea de rarele piese de mobilier, în lumina cenuşie.

Nici nu se putu bucura pe deplin de propria virtute, căci o găsi pe Anne deja în bucătărie, cu focul aprins în cuptor, iar lângă chiuvetă tronau noi adăugiri la muntele de vase nespălate. Pe aragaz se afla o

oală neagră, din care păsatul de ovăz dăduse pe dinafară şi se arsese. În ciuda focului care ardea, era frig în bucătărie la ora aceea. Printr-o gaură din uşa de plasă, Anne arunca oase unei haite de câini din grădină.

Anne spuse, pe cel mare rece ton, specific traiului de la Kirkcaldy:

— Sper c-aţi dormit. Sper că nu v-am deranjat eu şi Rory. Nu ne certam. Discutam dacă să trimitem nişte oi bătrâne la târg. Fraţii mei spun că Rory n-are cap de afaceri. Tot aşa credea şi tata.

Deodată, Anne Macrory coborî din sferele ei mitico-pastorale şi exclamă revoltată:

— Daţi-vă de acolo! Ce faceţi?

— Mă pregătesc să spăl vasele şi oalele astea.

— Dar nu se poate! Nici să n-aud… prinţesă.

— Sincer, după ce-mi beau cafeaua — şi pot s-o beau foarte comod chiar aici, la chiuvetă —, cum altfel aş putea să-mi petrec timpul?

— Dar aşa ceva nu e de dumneavoastră! murmură asistenta socială, dérangée[95]. Şi nu avem cafea.

— Atunci ceai. Sunt înnebunită după ceai.

Madame de Lascabanes rămase lângă oalele ei. Adeseori se mira să se vadă adoptând o atitudine aproape mistică, luptându-se să reinstaureze ordinea şi să înlăture haosul, chiar şi în manifestările lui cele mai sordide. În alte împrejurări, ar fi putut să fie o *femme de ménage* devotată şi imbatabilă. Ce ciudat că latura ei franceză dădea pe dinafară de modestie, în timp ce australianca din ea aspira la un loc între „cei aleşi”.

— A venit să locuiască împreună cu noi? întrebă Mog, fetiţa durdulie, care se jucase în lături cu o seară înainte.

Mama era prea distrată ca să încerce să îi dea un răspuns. Aşeză în faţa fiecărui copil care apăru în bucătărie câte o farfurie cu terci ars. Pentru prinţesa recalcitrantă, reuşi să strecoare o ceaşcă de ceai, în ciuda mizeriei din jurul chiuvetei.

Ceaiul era amar şi avea gust de compot. O încânta pe prinţesa de Lascabanes, tot aşa cum o încântau hărnicia ei desăvârşită şi adierile reci care ajungeau la ea pe uşa ce dădea spre grădină.

— Dar Sir Basil? se gândi doamna Macrory să întrebe şi deveni şi mai distrată decât înainte.

— Habar n-am. Ştiţi, eu nu prea îmi cunosc fratele.

Într-adevăr, madame de Lascabanes cunoştea mai bine fundul cratiţei pe care o freca.

Era prea imoral pentru biata doamnă Macrory.

— Noi suntem o familie unită. (Oftă, se duse până la uşa din plasă, îşi încălzi mâinile în mânecile murdare, după care se întoarse neconsolată.) Rory s-a dus la siloz să ia de mâncare pentru viţei. O să se întoarcă mai târziu, şi o să vedem atunci ce planuri are ca să-l ţină

ocupat pe Sir Basil.

Prinţesa de Lascabanes îşi miji ochii şi îşi ţuguie buzele, studiind capacul de oală pe care tocmai îl curăţase. Îl ţinea ca pe un scut, între ea şi Macrory cel teribil; sau poate chiar între ea şi Basil; poate că Hubert nici măcar nu existase; cel puţin de tatăl ei ştia că e mort; Fabricio, un personaj pe care îl vedea altfel de fiecare dată când citea cartea, îi dădea cel mai mult de furcă, pentru că interpretarea ei depindea foarte mult de starea cu care se trezea.

Visul din noaptea precedentă se deschise în ea ca o rană mai adâncă decât toate cele pe care le avusese până atunci.

Când se trezi Sir Basil, gerul se mai domolise. Lumina răsfrântă pe pereţii goi parcă desena mere lucioase, galbene-verzui. Probabil că fusese camera unuia dintre copii, înainte ca musafirul să îl dea afară: un camion de jucărie zăcea, părăsit, într-un colţ. În timpul nopţii, Basil se obişnuise cu patul lui extensibil: era prea obosit ca să îl mai deranjeze lipsa de confort. Când se trezi, era încă obosit şi înţepenit, de parcă făcuse în vis o călătorie mult mai lungă decât drumul lor până la Kudjeri. Încă stătea ghemuit în poziţia pe care îşi dorise să o adopte: aceea a unui oposum care doarme sau a unui bob de fasole înainte de faza germinală sau a unui fetus într-un borcan. Ar fi putut să mai moţăie puţin, dacă nu venea nimeni să îl certe. Oricare femeie din casa aia l-ar fi putut certa. Dacă venea golanul ăla de Macrory, poate aducea şi un box. Nimic din toate acestea nu prea conta pentru Basil, atât timp cât stătea în pat.

De fapt, nimeni nu se sinchisea de el. Se bărbieri prost, cu apă rece, şi încercă să hotărască pe care dintre hainele lui nepotrivite să le poarte la Kudjeri. Începu să îşi plimbe privirea prin camera pe care soţii Macrory o transformaseră în cu totul altceva decât ce îşi amintea el din copilărie. Ambianţa nu ar fi trebuit să conteze; dar conta întotdeauna. Îşi dădu câteva palme peste faţă, uitându-se în oglinda ciobită, cu ramă din lemn. Nu arăta prea rău, în condiţiile date. Liniştit, îşi aranjă fularul în jurul gâtului şi se întrebă oare ce o să poarte Dorothy.

Când coborî, fu surprins să o găsească în bucătărie, mai puţin caraghioasă decât s-ar fi aşteptat. Aranja vasele într-un dulap, de parcă pusese stăpânire asupra casei.

Înciudat că Dorothy i-o luase înainte, o întrebă cu asprime:

— Unde-s soţii Macrory?

— Ea îi ajută pe copii la teme. Iar el e pe undeva pe afară, cu treabă, dar o să se întoarcă în curând, să te întreţină.

Abia atunci se uită la el, ca să vadă ce grimasă face.

El profită de ocazie şi se strâmbă la ea, dar se enervă imediat, dându-şi seama că picase în plasă: nu mai ştia sigur de partea cui este

Dorothy. Îşi legase o eşarfa la gât, de parcă era din nou o fetiţă care se juca cu hainele mamei într-o după-amiază ploioasă. Eşarfa îi apăra doar gâtul, dar chipul se apăra singur, refuzând să comunice. El băgă de seamă pentru prima dată că braţele ei sunt nu numai subţiri, dar şi netede şi vânjoase. Fără îndoială, mâinile ei, cu unghiile lungi, care, de obicei, o scuteau de orice formă de muncă fizică, dar nu şi de plictiseală, dobândiseră deja o pojghiţă de mizerie domestică, să nu spunem mâzgă de bucătărie. Nu, nu putea şti sigur de partea cui este Dorothy; deşi el avea nevoie să fie de partea lui.

— Ce vrei la micul dejun? îl întrebă ea.

— Habar n-am. Ce au.

— Bărbaţii mănâncă, de obicei, cotlete arse, îi aminti Dorothy foarte solemn.

Chiar scoase — dintr-un dulap tapetat cu hârtie adezivă pentru muşte — o farfurie plină de cotlete ciopârţite şi de mult uscate, pe care le ridică, însă nu ca să râdă el de ele, după cum, din fericire, îşi dădu seama Basil în ultimul moment.

— Rory face aproape toată munca din afara casei singur, îl informă Dorothy, după care lăsă cotletul să cadă la loc, peste mormanul din care îl scosese.

— Ei bine, o să mănânc un cotlet dacă asta mă sfătuieşti. Sau două.

Prinţesa de Lascabanes chiar ştia ce trebuie să facă. Nu numai că punea cotletele pe grătar, dar duhoarea pe care începuse să o simtă îi spunea că topeşte şi o bucată de grăsime într-o tigaie enormă, înnegrită, unde urma să îi prăjească o grămăjoară de cartofi cenuşii, reci, amestecaţi cu frunze palide de varză.

Fumul albastru, sfârâitul unturii, apoi un revolver care trase un glonţ orb către memorie îi evocară în minte o imagine foarte plastică.

— Ştii — voia să îşi împărtăşească ideea cu cineva —, parcă am fi în turneu, într-o casă din nord, nevoiţi să ne descurcăm singuri. Înainte să afle cineva că existăm.

Încurajat de îmbâcseala aia de sentimente, se apropie de ea şi o strânse de o fesă.

Prinţesei nu îi plăcu.

— Ai grijă la grătar! strigă ea. Vezi dacă s-au pătruns cotletele.

Arătau infernal.

— Ar trebui să fie. Sunt de-a dreptul contorsionate.

În iritarea ei, îl dădu la o parte, ca să se aplece, să se uite atent, să se încrunte: recentul parteneriat la care ajunsese cu viaţa o făcea să fie la fel de serioasă ca atunci când era mică.

— Un cotlet tare e mai uşor de înghiţit dacă e scorojit, anunţă ea, cu o siguranţă autoritară.

Probabil că părerea ei despre el era la fel de proastă ca a Shielei sau a lui Enid. Pus în faţa acestui trio de femei dispreţuitoare, cel mai

mult îşi dorea, ca bărbat în vârstă şi actor nesigur, respect, şi nu admiraţie.

Cel puţin Dorothy îi înmână o farfurie plină cu mâncare, cu atât mai bună, cu cât era primitivă şi venea într-o porţie enormă: Basil începu să mănânce cu poftă, devorând carnea şi manifestând un apetit deosebit pentru grăsimea arsă de pe crusta cotletelor şi pentru bucăţelele de legume prăjite care se lipiseră de tigaie. Uitase ceva, iar Dorothy împinse sticla către el, ca să îi testeze reacţia la ritual. Se uita pieziş la Basil şi nu se întoarse cu spatele — sâsâind sau oftând, era greu de spus care dintre ele — decât când îl văzu adăugând peste materia amorfa mai întâi două, trei cocoloaşe imense, apoi un adevărat fluviu roşu, însoţit de un pleoscăit; gestul îl preschimbase într-un băiat lacom de viaţă şi de mâncare, faţă în faţă cu un văcar bătrân şi stafidit, care stătea în aceeaşi bucătărie şi mesteca haleala unsuroasă pe care i-o oferise din milă bucătarul şefului său.

Macrory apăru din senin, de parcă ar fi putut să evite un necaz, intimidându-i pe cei doi impostori cu intrarea lui vijelioasă.

Nu îi dădu nicio atenţie femeii din cameră, dar îşi înclină capul în faţa actoraşului.

— Mă duc să adun o turmă de oi pe care o trimitem la târg, zise el, arătându-şi dinţii, într-un zâmbet ambiguu. Dacă vreţi să veniţi, pornim la drum cum terminaţi micul dejun, îi propuse el maliţios.

Macrory îşi conducea jeepul cu o viteză atât de mare, încât părea dispus să îşi sacrifice şi viaţa, dacă asta însemna să scape de Sir Basil Hunter. Pe bancheta din spate stătea întins un câine ciobănesc, cu blana spălăcită şi încâlcită, care se smiorcăia ca o femeie bătrână şi îşi lăsa limba purpurie să atârne peste umărul şoferului.

Ca nişte păsări negre, înfipte în pământ, stejarii se fereau din calea maşinii şi fâlfâiau din aripi, pe măsură ce oţelul năvălitor se avânta printre penele lor prăfuite; pe o moviliţă de pământ, scheletele unor copaci respectau tradiţia martiriului; la fiecare smucitură ce ameninţa să le frângă gâtul celor doi ocupanţi ai maşinii, cerul arunca asupra arborilor scântei de lumină; iar un scaiete decapitat îl zgârie pe Sir Basil pe obraz când luară curba pe lângă un deal.

Sărind prin hârtoape, chiar pe lângă panta măcinată a dealului, jeepul se opri lângă un baraj maroniu, înconjurat de nişte smocuri de iarbă veştejită.

— Ia uitaţi! strigă Basil şi arătă cu degetul. Puteţi să mă lăsaţi chiar acolo.

Uimit de cererea neobişnuită a pasagerului, Macrory strigă şi el:

— De ce?

— Veneam aici după raci, explică Sir Basil Hunter. Aş vrea să mai cutreier prin zonă.

Ce nu îndrăznea să mărturisească era că voia să simtă noroiul

printre degetele de la picioare.

Chiar şi aşa, uimirea lui Macrory se transformă în supărare: îi venea greu să se împace cu ceea ce îi părea, în definitiv, o perversiune.

— Barajul e aproape uscat. Măcar nu puteţi să vă înecaţi. Vă iau la întoarcere. Dacă mai sunteţi aici.

Basil îl asigură că o să îl găsească tot acolo.

Macrory demară în trombă, dar făcu un viraj brusc şi veni să îl avertizeze:

— S-ar putea să fiu plecat o oră sau mai bine.

Basil îşi asigură gazda că va folosi fiecare minut din acel timp în jurul barajului.

Macrory plecă din nou, încordat şi enervat: poate că sperase să descopere un secret al oaspetelui său ori să profite mai mult de compania unui om pe care îl dispreţuia.

La capătul îndepărtat al barajului trona un pom singuratic, cu o coroană impresionantă, care nu mai aducea deloc cu copăcelul din amintirile lui Basil Hunter. În mintea lui, încă îşi putea încolăci braţele în jurul copacului, frecându-şi instinctiv gleznele de scoarţa zgrunţuroasă, strângând trunchiul între genunchii goi, în timp ce duhoarea răspândită de furnicile pe care le zdrobea şi zgomotul pe care îl făcea frecându-se de scoarţa trunchiului înecau mirosul de grozamă şi ciripitul piţigoilor ce pluteau deasupra mănunchiurilor de flori ale tufişurilor ţepoase. Pe deasupra lui, o coţofană disperată ţipa întruna, iar o dată sau de două ori, s-a repezit cu ciocul la capul unei alte păsări, atât de aproape de cuibul ei, încât era cât pe ce să îl răstoarne. Ouăle de piţigoi erau ca nişte alune pe lângă cele de coţofană. Spera să găsească un cuib plin cu ouă roşii: îi lipsea un ou roşu de coţofană.

Poate că nu avea să îl găsească niciodată. În momentul căderii, inima i se scufundă, iar în faţa ochilor i se ridică un vârtej de frică. Apoi probabil că îi cedară plămânii: erau întinşi pe pământ, laţi, ca nişte baloane dezumflate. Ştia că e încă în viaţă după durerea din braţ, al cărui os probabil că îi ieşea prin piele. Dar braţul arăta normal: niciun semn al zvâcnirii maladive pe care o simţea în came. Deşi era încă în viaţă, probabil că avea să moară din cauza braţului.

Iapa dereşă se apropia la galop. „Pentru numele lui Dumnezeu, băiete, ce-ai făcut?” Tata era mai scund, mai agitat decât de obicei şi avea pantalonii prea strâmţi pe fund când s-a dat jos din şa. „Ce-ai păţit, Basil?” Avea toţi porii deschişi. „Cred că mi-am rupt braţul”. Porii aceia roşii, deschişi. „Pe naiba ţi l-ai rupt. Nu ştim sigur, trebuie să aflăm”. Mâinile unui bărbat, ale unui tată, nu ar trebui să tremure; era înfricoşător: dacă plângi, s-ar putea să înrăutăţeşti situaţia. „Trebuie să-l punem la loc. Urcă în şa, în faţa mea. Trece-ţi braţul sănătos pe după gâtul meu”. Îi simţeai răsuflarea mult prea aproape

dar şi tremuratul lui sudoarea aceea fierbinte a ta dimpotrivă rece. „Acum lasă-te pe spate, fiule, sprijină-te de mine, te ţin eu”. Îngrozitor era mersul prin hârtoape jumătate pe oblâncul şeii şi jumătate pe burta tatălui cu osul urlându-ţi sub piele delicios de delirant şi focul lui picurându-ţi în marea rece de sudoare. „Nu mai e mult, Basil, băiete”. Era tata încercând să fie iubitor. Îţi venea să plângi, să îţi întinzi braţul strâmb spre el. Aşa că ai râs.

Sir Basil Hunter pomi şchiopătând către copacul din care căzuse. Avea să se întindă sub el o vreme: chiar şi măruntele lui scăpări erau un lux pentru expatriaţii de o anumită vârstă şi cu o anumită reputaţie. Pământul era tare şi inflexibil, cum se şi cădea să fie. Mirosurile se întoarseră: de furnici concurând cu parfumul florilor de grozamă.

Şi Alfred Hunter, oferindu-şi dragostea sinceră, deghizată sub forma unei bunăvoinţe nesigure, transpirate. Când mama era cea pe care trebuia să o iubeşti: „Tu eşti drăguţul lu’ mami, iubirea mea, nu-ţi iubeşti mămica, Basil?” Te mituia cu sărutări, cu alifii cu mentă şi, mai important decât orice, cu câte doi şilingi. „Nu cred că mă iubeşti deloc, poate că eşti monopolul tatălui tău, sau nu cumva nu te iubeşti decât pe tine?” Aşa că meciul de ping-pong se dădea între Moreton Drive şi Kudjeri, între Elizabeth şi Alfred Hunter. (Tata pornea cu un handicap).

Cu toţii jucaţi. Dorothy încă îl juca.

Sir Basil deschise ochii. De cealaltă parte a crengilor copacului semeţ, cerni senin se uita la el. Deodată, i-ar fi plăcut să ştie cu siguranţă că iubise într-adevăr pe cineva, că nu doar mimase dragostea.

Se ridică, se uită peste umăr şi începu să îşi dea jos pantofii: poate că era doar o toană de-a lui, dar trebuia neapărat să simtă noroiul printre degetele de la picioare.

În jurul lui, liniştea îl urmărea, ceea ce îl făcu să se mişte mai agil. Ba nu, agilitatea se datora picioarelor lui albe şi moi: îi plăcea să creadă că încă sunt suple, lungi şi subţiri, formate de-a lungul generaţiilor care merseseră în urma plugului şi îşi înfipseseră picioarele în scările metalice ale şeilor. Picioarele lui, în schimb, nu mai ştiau decât să parcurgă nişte kilometri imaginari în jurul unei scene; nu ar fi putut să străbată distanţa reală până la Dover. Poate că de aceea eşuase în rolul lui Lear.

Pe marginea barajului, urmele copitelor oilor formaseră nişte reliefuri capricioase, din argilă. Şi dureroase: regreta sentimentalismul care îl făcuse să se întoarcă la copilărie. Bine măcar că nu îşi putea vedea chipul, dar picioarele lui arătau destul de prostesc, chinuindu-se să treacă peste nămolul acela sculptat. Pe urmă lipăitul moale, extrem de moale, lipsit de efort: carnea nu e niciodată blândă sau voluptuoasă

ca noroiul: anumite fraze, replici, îl pot egala în moliciune, dacă sunt rostite de un glas experimentat, pe întuneric, într-o noapte în care toate condiţiile sunt favorabile.

— „Şi-ntr-o altă noapte ca asta”, zise el către lumina soarelui australian, în timp ce, prin întunericul pe care îl invocase în mintea lui, discurile palide scânteiau pentru a primi sămânţa revărsată de actor asupra lor.

„Şi-ntr-o altă noapte la asta, cu-o smicea de salcie-n mână.
Didona sta la ţărmul mării-ntinse.
Iubitul implorându-şi să se-ntoarcă-n
Cartagina…” [96]

Cu picioarele depărtate şi pantalonii suflecaţi cât mai mult şi mai strâns, îşi ascultă vocea (cel mai rău viciu al său), iar o parte din ea se întoarse la el din albastrul extrovertit al cerului. Ascultă din nou: cercurile se lărgeau în jurul lui, iar coţofenele tulburau apa nămoloasă, bătând din aripi în avântul lor către cer; dar liniştea care îi biciuia pielea era ropotul de aplauze care îl onora cel mai mult. Faptul că arta lui ajunsese la un compromis cu natura înconjurătoare îl încânta pe Sir Basil Hunter.

Dar dacă Macrory se întorcea mai repede decât ar fi trebuit, ca să îşi arunce din nou blamul asupra lui? Sir Basil se încruntă; începu să se răsucească pe loc, încercând să îşi alunge darul dacă nu reprobabil, cel puţin în împrejurările acelea, jenant. Se împiedică şi călcă într-un hârtop: ar fi putut să pice în nas. Începu să meargă mai nesigur pe picioarele lui shakespeariene. Până când un strop, o înţepătură de viaţă care îi zvâcni sub tălpi îi readuse echilibrul. Îşi aduse aminte că, dacă vrei să prinzi raci, carnea în putrefacţie este cea mai bună momeală, îşi amintea de borcan: trebuia să îl ţină la o distanţă suficient de mare ca să nu îl supere mirosul; în duminica Paştelui, îşi luase micul dejun la pachet, legând o sfoară de bucata de carne de oaie, veche şi împuţită. Nu ar Flobţinut atâta satisfacţie din vânătoarea de raci dacă nu ar fi deranjat-o pe EA atât de tare: „Nu vreau, dragul meu. Miroşi urât, Basil, aşa că nu te agăţa de mine, băieţeii care miros urât nu merită să fie sărutaţi”.

Lumina care se revărsa peste povârnişul măcinat al dealului era albă ca în copilărie şi îl orbea. Dar lumina făcea şi un alt truc mai crud, mai important, trimiţându-şi câteva raze mai meschine să pâlpâie pe suprafaţa apei şi să formeze parcă o gheară bătrână şi pistruiată, care zvâcnea, încleştându-se şi descleştându-se, poate căutându-i sprijinul. „Bietei mame îi e frig”. Da, îi era milă de ea, dar trebuia să se gândească şi la el. (Din partea lui Dorothy, nicio primejdie de abnegaţie; sora lui era un stup prosper, în care autocompătimirea

curgea ca mierea). Adu-ţi aminte de morala practică a mamei: „Poţi să te şi îneci în compasiune, dacă încerci să ajuţi pe toată lumea; e şi asta o formă de sinucidere”. Toate aforismele bune ajung să îţi facă rău mai devreme sau mai târziu, iar gheara iluzorie, reflectată în apă, exprima aceeaşi suferinţă ca mâna cea adevărată, care zăcea pe cearşaful cu tiv pe margine.

Deodată, Lucrul — nu o amintire jucăuşă, gâdilătoare, despre raci — se ridică din noroi sub talpa dreaptă a lui Sir Basil. Pentru că dimineaţa aceea îl făcuse mai vulnerabil în sensibilitatea lui, obiectul scufundat în noroi îl răni mai adânc decât o ţepuşă ruginită, un ciob de sticlă sau o bucată de tablă zimţată. Săgetat de o durere cumplită, Basil începu să dea din braţe prin aer şi pomi către uscat, cu fălcile încleştate, cu gâtul încordat, încă nu putea să şchiopăteze decât în imaginaţia lui, pentru că picioarele îi erau înfăşurate în mâzga aceea maronie şi murdară, în posibilitatea de a face septicemie, antrax — sau poate chiar în posibilitatea de a muri, simplu şi modest; fără înflorituri iacobine atunci când TU eşti cel vizat.

Cel puţin reuşi să ajungă pe mal: urmele argiloase de copite — sau poate de dinţi — îi muşcau din came, fără să aibă milă de rănile lui, pe când Basil ţopăia într-un picior, încercând să ajungă la iarba nu cu mult mai indulgentă şi lăsând în urmă picături lucioase şi roşii. Era clar, sângera.

Ce să facă? Să se spele în apa stătută? Să lege carnea infectată într-o batistă câtuşi de puţin aseptică? Stând în fund pe iarba aspră, Basil ar fi fost în stare să îşi bage piciorul în gură, ca să îşi sugă rana, dar îşi dădu seama că nu are suficientă flexibilitate pentru aşa ceva.

Şi nici nu mai era băiat. Poate doar unul în vârstă. Abandonat de toată lumea. Împotmolit în inepţie şi în iubire de sine. Îşi încordă auzul, dar nu auzi iapa dereşă venind în galop.

După ce îşi veni în fire (nu era altceva decât o tăietură, o simplă tăietură), îşi legă batista murdară în jurul piciorului rănit; îl împachetă destul de frumos. „Cel puţin nu m-a văzut şi nu m-a auzit nimeni”. Dacă l-ar fi auzit cineva ar fi fost cu atât mai umilitor: la un moment dat, gândurile îi fuseseră pompate la suprafaţă.

În jurul prânzului, auzi un lătrat. Se apropia o turmă de oi: deşi destul de compactă, din ea se mai desprindeau din când în când câteva oi, ca nişte gogoşi de mătase care parcă se luau la încăierare, la început în linişte, apoi ca un freamăt, apoi ca un gâfâit uscat. Când văzură silueta de la baraj, se opriră. Conducătorii turmei călcau iarba în picioare. Ici-colo, o tuse înăbuşită. Câinele ciobănesc cu blana spălăcită alerga de colo colo, bucurându-se de orice urgenţă care îi oferea prilejul de a face şi el ceva; în timp ce jeepul lui Macrory împingea cu capota ultimele oi dispersate, îngustând linia invizibilă care îi ţinea laolaltă oile de culoarea bumbacului.

Silueta cu un picior bandajat, cocoţată pe o movilă de argilă, între baraj şi aceşti muncitori devotaţi, era irelevantă pentru operaţiunea lor delicată.

În cele din urmă, Macrory îşi permise să îi recunoască prezenţa.

— Ce mai faci? Catadicsi să îi strige.

Sir Basil Hunter, conştient de inutilitatea lui, părea îmbufnat: nu răspunse. Cu un pantof în mână, pomi şchiopătând către jeepul care nu avea de gând să oprească pentru el.

— Ce naiba ţi-ai făcut?

Îndeletnicirea lui monotonă îl făcea pe Macrory să pronunţe cuvintele cu lehamite, ca şi cum ar fi aşteptat să se aşeze praful pe ele.

— M-am tăiat la picior, mormăi Sir Basil.

— Ca să vezi! Halal pantofi mai ai şi tu. Contrafăcuţi?

— Mi i-am dat jos. S-a întâmplat la baraj.

— Doamne fereşte! Dar ce făceai? Te *bălăceai*?

— Exact. Mă bălăceam la baraj.

Ţinându-se după maşina care mâna mai departe turma, Sir Basil se trezi urând jeepul, pentru că era o extensie a proprietarului său. La fel ca şi excrescenţa metalică pe care actorului rănit i se dădu voie să se cocoaţe, corpul lui Macrory părea intangibil. Lui Basil începu să îi zvâcnească piciorul, în contratimp faţă de jeepul grosolan. Din când în când, crescătorul de vite se uita în jos: deşi gândul la bălăceală îl dezgustase, ba chiar îl şocase, piciorul bandajat nu era altceva decât un obiect pasiv şi inofensiv, judecând după felul în care se uita la el pe furiş, printre genele negre şi groase.

— O să fie bine, zise el din senin, uimindu-se până şi pe sine»

Basil recunoscu în glasul lui tonul pe care îl folosea atunci când le vorbea copiilor: pentru moment, erai acceptat ca un copil în plus, dar tembel, al soţilor Macrory.

Individul însă îşi regreta greşeala: încercă să îşi deghizeze slăbiciunea blestemându-şi câinii, care păreau să râdă la stăpânul lor, cu smiorcăieli scurte, printre stropi de salivă.

Basil se posomorî, în timp ce piciorul îi zvâcnea întruna. O pată roşiatică începuse să se formeze pe bandajul improvizat. Nu se putea aştepta să îi fie cuiva milă de el la Kudjeri: nici ţărănoiului aceluia, nici celor două scorpii de femei; fantoma tatălui său era imaterială; iar imaginea mamei sale avea să refuze — lucru de înţeles — să răspundă la chemarea lui.

Anne Macrory îşi ascunse îngrijorarea.

— O, Doamne… O să ne ocupăm imediat de rana dumneavoastră.

Vorbi prea tare, cu vehemenţă, de parcă accidentul acela ar fi putut să fie testul suprem pentru ea.

Începu să aducă şi să scape din mână tot felul de lucruri.

— Dorothy e la râu, cu unii dintre copii. Se întoarce repede, adăugă

ea, plină de speranţă, privind prin gaura uşii din plasă, deşi bucătăria nu dădea spre râu.

Fiind vorba despre Dorothy, speranţele lui Basil erau mai mici decât ale doamnei Macrory.

O fetiţă de un an, aşezată într-un scaun de bebeluşi, începu să plângă. Mama, care îi dădea să mănânce şi făcea compot de pere în acelaşi timp, începu să paseze cu o lingură într-un vas de plastic, din care se vărsă imediat o grămăjoară de terci predigerat.

— Mănâncă, iubito! Uite, mami mănâncă. Mâncăm amândouă, bine? E tare bună.

Asistenta socială îmbia copilul cu un glas care era şi dulce, şi convingător în acelaşi timp.

Distrată, împinse lingura cu terci în obrazul copilului, care începu să urle.

Sir Basil se uita cum se îneacă o muscă într-o sticlă umplută pe jumătate cu compot de pere maronii.

— Unde e Rory? întrebă soţia, de parcă Basil ar fi trebuit să ştie; dar schimbă imediat subiectul. Dorothy e un ajutor de nădejde.

Oftă.

Sir Basil se întreba prin ce metamorfoză reuşise sora lui să câştige respectul acestei femei zăpăcite. Era un truc pe care trebuia să îl înveţe şi el.

Dorothy sosi îndată. Cele două fetiţe ale soţilor Macrory se ţineau după ea, fascinate. Rochia lui Dorothy şi unul dintre umeri se înverziseră din cauza ierbii. În privirea prinţesei se citea epuizarea. Ochii ei căpătaseră o nuanţă nouă, verzuie, auriu-maronie, în care Basil recunoscu lumina râului.

Grăsana de Mog îl arăta cu degetul.

— Vai, ia uite! Basil s-a tăiat la picior!

Obrajii descărnaţi ai fetei mai mari, care dobândise oareşicare obiceiuri mai alese, pentru că se asociase cu o prinţesă şi cotrobăise prin sertarele şi dulapurile în care îşi păstra musafira lor lucrurile, începură să se îmbujoreze.

Dorothy era încă prea orbită de lumină ca să poată evalua corect situaţia. Lui Basil i se părea foarte frumoasă; parcă nici nu era sora lui.

Deodată, o izbi realitatea.

— Vai, dragul meu, ce ţi-ai făcut? Vaaai!

În timp ce femeile din familia Macrory dădeau din aripi, agitându-se degeaba, Dorothy Hunter se repezi în celălalt capăt al bucătăriei şi se aşeză la picioarele fratelui ei, unde începu să dezlege batista murdară. Îşi înclină capul; pentru o clipă, Basil crezu că Dorothy o să îşi lipească buzele de rana lui: erau atât de pline şi tremurau atât de tare…

Basil se tolăni pe scaun.

— Doar nu ai febră, nu? exclamă Dorothy. Sau ai?

Începu să exploreze rana cu delicateţe, în timp ce dădea ordine severe, pe care doamna Macrory şi fetele ei erau bucuroase să le îndeplinească.

În timp ce majoritatea membrilor familiei Macrory vedeau în prinţesă aceeaşi femeie care sosise în casa lor cu o seară înainte şi pe care ajunseseră să o cunoască, dacă nu intim, atunci cel puţin cât să se convingă că merită încrederea şi afecţiunea lor, Basil nu îşi mai recunoştea sora; iar Dorothy, cu dexteritatea ei şi, mai mult decât atât, cu autoritatea ei şi compasiunea evidentă cu care îi oblojea rana, părea că nu vrea să fie recunoscută: după intrarea ei năucită, se uitase, de mai multe ori, fix în ochii lui.

După ce îi spălă piciorul într-un lighean de tablă, pe care doamna Macrory îl scăpase pe jos, iar Mog îl ridicase şi îl umpluse cu apă, dezinfectă rana cu o pudră pe care i-o aduse Janet de sus, împreună cu nişte aţă şi o mulţime de bandaje mizerabile.

De îndată ce termină de bandajat piciorul, infirmiera deveni din nou rece şi distantă.

— Gata! Se întoarse şi îi mărturisi lui Anne Macrory: Nu am încredere în metodele noastre primitive. O să trebuiască să-l sun pe doctor.

Dar nu mai erau vremurile în care puteai chema oricând doctorii la Kudjeri; aşa că în seara aceea, Macrory, ursuz, îi conduse pe fraţii Hunter cu jeepul până la Gogong.

Versiunea din bronz a lui Alfred Hunter era întoarsă cu spatele la ei, pe când jeepul se avânta peste liniile de cale ferată, apropiindu-se de orăşel, la lăsarea serii. Basil o înghionti pe Dorothy, dar ea nu avea niciun chef să încurajeze glumele pe seama familiei Macrory. Trebuia să-şi aducă aminte că sora lui este, în esenţă, o persoană plicticoasă şi gravă.

La întoarcere, oboseala pe care o acumulase după ce aşteptase o veşnicie la uşa doctorului îl ajută să nu se mai uite la statuia tatălui său. Se avântară printre dealuri, printr-un întuneric amorf, însoţiţi de mirosul de dezinfectant. Succesiunea evenimentelor şi medicamentele pe care i le dăduse doctorul îl făceau să se simtă ameţit. Părul lui Dorothy se desfăcuse din agrafe: o dată sau de două ori, o şuviţă îl atinse pe obraz. Macrory înjura drumul, întunericul. Din când în când, pe bancheta din spate, Basil şi Dorothy erau aruncaţi unul în celălalt şi se clătinau împreună. Pe urmă îşi relua fiecare poziţia lui. Parcă se întorceau de la o serbare câmpenească şi încercau să cearnă bucuriile de dezamăgiri. Nu erau chiar beţi.

Când intrară în bucătărie, doamna Macrory îl fulgeră pe soţul ei cu privirea şi îi zise:

— Credeam c-aţi avut vreun accident.

Deja tuturor le era foame.

Curând după ceea ce se dovedi încă una dintre mesele standard de la Kudjeri, Basil se duse la culcare. Importanţa exagerată pe care o dăduse evenimentelor de peste zi începu să pălească: încă puţin şi aveau să fie reduse la adevăratele lor dimensiuni de fleacuri.

Dorothy se retrase în birou cu ediţia *Mănăstirii din Parma* care îi aparţinuse tatălui ei şi pe care nu avea intenţia să o citească: faptul că ţinea cartea în mână avea să o apere de intruziunea celorlalţi în gândurile ei. Focul ardea din nou, dar în seara aceea de abia fusese aprins: camera era rece şi mirosea a cenuşă, îşi trase picioarele lângă ea, pe arcurile rupte ale divanului, şi ridică pătura indiană ce fusese aşezată special pentru a ascunde tapiţeria ruptă şi cocoloaşele de câlţi din umplutură. Se aplecă să cerceteze fanta dintre podea şi arcurile lăsate, ca să se asigure că nu are de ce să se teamă. Când îşi reluă poziţia, constată că se simte destul de comod; dar, totodată, se simţea privată de ceva.

După o viaţă întreagă de izolare în lux, în ziua aceea haotică abia dacă avusese o clipă de singurătate. Gâtul îi era lipicios, din cauza mâinilor copilaşilor; sub unghii simţea unsoare şi mizerie, de la oalele pe care le curăţase în dimineaţa aceea; rochia şi unul dintre coate încă îi erau pătate cu seva verde a ierbii. Singurele încercări pe care le făcuse ca să se spele sau să se cureţe cumva fuseseră nişte gesturi improvizate, făcute din reflex: poate că, în mod inconştient, îi plăcea să se simtă murdară. Stând întinsă şi întorcând paginile unei cărţi pe care nu o citea, căldura venită dinspre şemineu o făcea să îşi simtă braţele şi mai fierbinţi, în mod normal, ar fi deplâns o senzaţie care invoca imagini cu femei zombi, cu faţa zbârcită şi tăbăcită, de abia uimindu-se pe marginea drumului, sau plimbate în camioane. Dar, în seara aceea, pielea ei uscată o făcea să simtă că trăieşte.

Bineînţeles că întreaga situaţie era perversă, orice şi-o fi închipuit Basil că poate obţine din asta. Va trebui să îl scoţi de acolo, nu imediat, ci peste câteva zile, după ce vei pava, cu blândeţe, drumul către evadare. Din mizeria acelei case urâte şi dărăpănate, cu care nu avea niciunul dintre voi vreo legătură raţională. Cu atât mai puţin cu oamenii care locuiau în ea. Nici măcar cu Anne Macrory, prietena ta: asta părea Anne să aspire să devină. De aceea alergat să freci oale, să îi hrăneşti copilul care vomita întruna, încercând să o ridici pe mama aceea de la nivelul la care fusese redusă, aproape fără voia ei.

De bruta aceea de Rory.

Madame de Lascabanes se chinui să se concentreze asupra cărţii. „Nu voia ca Mosca să o vadă vorbind cu Fabricio.” [97] Ce păcat că limba engleză transformase o capodoperă a literaturii franceze într-un roman de duzină, despre care ai fi putut să crezi că e o imitaţie a unui roman italienesc. Şi totuşi, tata îşi găsise alinarea în versiunea

englezească — cel puţin asta lăsase mama să se înţeleagă.

Dorothy îşi rezemă capul de spătarul căptuşit al divanului. Închise ochii şi invocă spiritul lui Alfred Hunter, mila lui, inocenţa lui, bunătatea lui înnăscută, rugându-l să se pogoare asupra ei. Fără inocenţă, i-ar mai fi fost atât de uşor să fie bun? Ca Arnold Wyburd, celălalt bărbat virtuos; şi niciunul dintre ei memorabil. Dorothy Hunter deschise ochii: poate că e mai bine să fii nesemnificativ şi bun decât semnificativ şi rău.

Nu, tu nu erai rea, ci doar necinstită, în feluri acceptabile din punct de vedere social, şi chiar şi aşa, doar puţin, din necesitate; era o necinste moştenită de la mama.

Deşi Dorothy Hunter îşi dorea dragostea tatălui ei, era bântuită mai ales de senzualitatea vorace a lui Elizabeth, şi asta tocmai în camera lui Alfred, în care el se bucurase de conversaţii bărbăteşti şi sincere cu prietenul său, Arnold: şi încă despre ceasuri! Dorothy se uită în jur. Nu mai era niciun ceas care să o apere de influenţa lui Elizabeth Hunter. Fără îndoială, indiferent ce ar fi spus mama, ea dorise şi alţi bărbaţi: pe Edvard Pehl, spre exemplu; şi cu siguranţă pe proprietarul acelui buton de manşetă pe care îl găsise Dorothy sub pat — cu el mama avusese mai mult succes. Dar, în general, probabil că adulterele mamei fuseseră mai degrabă cerebrale: să posede, în loc să fie posedată.

De ce simţea că încăperea e plină de spiritul mamei în seara aceea? Oare murise? O, Doamne, niciodată! Era prea vicleană, prea crudă ca să vă elibereze de ură, murind pur şi simplu.

Pe când pândea să audă ţârâitul alarmat al telefonului, care, în casa aceea tăcută, de ţară, ar fi răsunat atât de puternic, încât ai fi zis că aparatul vrea să se smulgă din perete, Dorothy auzi paşi. Era sigură că e Macrory: paşii erau prea greoi, prea grosolani, ca să fie ai altcuiva. De asta se temuse. Oare groaza avea să o forţeze să se supună soţului prietenei sale? Sau curiozitatea? Atât avu timp să se întrebe.

În clipa următoare, Macrory bătu la uşă şi dădu buzna înăuntru.

Dispreţul pentru un bărbat care bătea la uşă fu urmat de indignare, când îşi dădu seama că nu a aşteptat să fie invitat înăuntru. În plus, o irita şi bănuiala că arată prostesc, aşa cum stătea întinsă pe divan, încercând să îşi ridice gâtul înţepenit ca să se uite la intrus.

Macrory chicoti. Îi sticleau ochii, iar buzele îi erau mai pline şi mai umede decât şi le amintea ea.

— Te-am luat prin surprindere, nu?

— De ce să mă iei prin surprindere? mormăi madame de Lascabanes.

Macrory nu răspunse, dar se lăsă în fotoliul de piele al lui Alfred Hunter.

Dacă trebuia să fie salvată, Basil avea să o salveze. Deşi nu voia ca

Sir Basil Hunter să o vadă vorbind cu Rory. (Se dispreţuia singură pentru că lăsase ca numele lui să i se întipărească în minte.)

— Nu e cam târziu? sugeră ea, după care adăugă cu înfumurare: N-o să se întrebe soţia ta unde eşti?

— De multe ori mi se întâmplă să mă plimb prin casă noaptea; dau peste cap o duşcă sau două şi mă gândesc la tot felul de lucruri după ce se culcă ea.

Se vedea că dăduse deja peste cap o duşcă sau două. Dar nu voia, sau nu putea, să îi împărtăşească şi ei gândurile lui mai puţin evidente. În lipsa confidenţelor, prinţesa şi le imagină ca pe un ghem de şerpi ce se încolăceau şi se zvârcoleau, sau nu, ca pe nişte omizi păroase. Cinismul ei o făcu să îşi strâmbe colţurile gurii şi să îşi coboare pleoapele, însă nu într-atât încât să nu îşi poată vedea încheietura mâinii care îi atârna inertă pe braţul divanului: cu sau fără bijuterii, încheieturile fuseseră unul dintre atuurile ei cele mai importante.

Ca multe femei banale, şi ea era îngâmfată. Dar Macrory nu se înfumura, cu gândurile cu care se lăuda? Altfel, de ce i le-ar mai fi fluturat prin faţa ochilor? Poate că voise să sugereze că mintea lui îi întrece în strălucire trupul bine întreţinut, dar respingător. Rory Macrory era un bărbat care nu fusese creat pentru haine: veşmintele nu făceau altceva decât să scoată în evidenţă ceea ce ar fi trebuit să ascundă. Madame de Lascabanes se chinui şi mai tare să se concentreze asupra propriei încheieturi.

— Voi aveţi totul, spre deosebire de noi, trânti deodată Rory, iar pantalonii i se ridicară mai mult, pe gambe.

— Care „voi”? întrebă prinţesa cu amărăciune. Şi cum adică „avem totul”?

— Anne „Kirkcaldy” Robertson… Sir Basil Hunter… şi tu. (Bănuia că Rory vrea să o pedepsească, refuzând să i se adreseze pe nume sau cu titlul nobiliar.) Sunteţi toţi reci, perfecţi, aroganţi.

— Sunt sigură că-ţi iubeşti soţia, dacă ai făcut atâţia copii cu ea.

Nu era nicio logică în ceea ce spusese, iar Rory nu răspunse.

— Orice defecte aş avea eu, fratele meu e un om foarte distins… şi un mare actor, se grăbi Dorothy să adauge, în caz că Rory voia să o ierte, deşi nu dădea niciun semn că ar avea de gând să o facă.

— N-am intrat niciodată în nicio blestemăţie de teatru, zise Macrory.

Nu conta că nici ea nu îl văzuse pe Basil jucând; nimeni, nici măcar mama, nu o putea acuza că e lipsită de loialitate sau că se zgârceşte când vine vorba să arate cuiva afecţiune; afecţiunea este plăcere pură şi nu costă nimic, spre deosebire de cealaltă chestiune, cea nesinceră, dragostea.

Dar Macrory se gândea la altceva.

— Cartea aia pe care o citeşti — o începusem şi eu mai demult.

Îşi zgândărea julitura de pe mână.

— Şi?

Credinţa ei în adevăr îi învinse conformismul şi o făcu să se îndrepte.

— Mare tam-tam pentru nimic, după părerea mea. N-am înţeles nimic din ea.

Prinţesa de Lascabanes, uimită de modestia lui subită, capitulă în faţa sa.

— Recunosc, s-a făcut mare „tam-tam”, dar pentru ceva anume, indiferent dacă aflăm noi sau nu pentru ce, zise ea şi îşi dădu seama că începuse să transpire la rădăcinile părului.

Convingerea ei, pe care nu i-o putea transmite şi lui, creştea dureros pe dinăuntru; arcurile rupte ale divanului i se înfipseră în spatele încordat. (Cel puţin îţi puteai închide oricând ochii, dar, fie că-ţi plăcea, fie că nu, tot trebuia să asculţi respiraţia unui bărbat.)

Rory stătea la fel de nemişcat ca scaunul pe care se aşezase.

— Eu nu cred decât în ce pot să văd şi să ating. Cred că de-aia facem copii. Tu ai copii, Dorothy?

— N-am copii.

Faptul că el îi spusese pe numele mic îi făcea mărturisirea şi mai deplorabilă.

— Dar Basil?

— Nici el. Ba nu, cred că are un copil.

Imogen nu fusese niciodată convingătoare în existenţa ei; cu atât mai puţin în circumstanţele acelea.

Pe Macrory îl încurca dilema în care intrase.

— Voi puteţi să scăpaţi basma curată. N-aveţi nevoie de copii. Aveţi timpul… curajul necesar ca să vă păcăliţi — şi să îi păcăliţi pe alţii — cu idei şi cuvinte.

Nu exista niciun motiv pentru care să o doară respingerea lui: toată viaţa trebuise să îşi suporte deşertăciunea. *Macrory*: numai braţele lui o umpleau de repulsie.

— Aveţi timp să petreceţi întreaga dimineaţă umblând teleleu în jurul unui baraj! Ştii ceva? Mai şi urla din toţi rărunchii.

Nu-l vedeam, dar îl auzeam din depărtare. Suna de parcă spunea o nenorocită de poezie. De ce crezi că recita poezii de unul singur?

— De unde să ştiu eu? zise Dorothy, aproape rămânând fără suflare. Probabil că se dădea mare, probabil că voia să-şi audă vocea.

Nu intenţionase să îl facă pe Basil să pară nebun; idiotul ăsta de Macrory o obligase să ajungă aici.

Macrory râse ca un băieţandru.

— Îl admir pe bătrânul Basil.

Dorothy îşi ţuguiase buzele.

— Credeam că ne dispreţuieşti pe amândoi din tot sufletul.

— Striga la cerut liber! Poate să facă asta şi să nu-i spună nimeni nimic.

— Aşa şi trebuie. Nu e profesia lui?

— Şi pantofii! Pantofii ăia contrafăcuţi! E isteţ Basil!

Dorothy spuse că e timpul să meargă la culcare. Îşi simţea braţele vlăguite, de parcă fusese călcată în picioare, cu adevărat, fizic, şi fără vreun motiv anume.

Macrory, care răscolea focul, strigă după ea, fără să se întoarcă:

— Somn uşor, Dorothy!

Dacă mintea îi era incoerentă, practic retardată, mişcările corpului îi erau cât se poate de bine articulate; toţi muşchii spatelui îi erau încordaţi.

Elizabeth Hunter era cea care râdea la urmă, în casa aceea întunecată şi pustie. Foşnetul rochiei ei umplea casa scării, în care se forma un curent rece. Urcând treptele, Dorothy se opri şi îşi sprijini capul de o coloană din lemn de cedru. I-ar fi plăcut să plângă pe umărul mamei, dacă Elizabeth ar fi fost mai mult decât o prezenţă imaterială. Bine măcar că nu o văzuse Basil vorbind cu ţărănoiul ăla; nu îi auzise trădarea şi nici nu fusese martor la un adulter de care nici Macrory nu îşi dădea seama.

La ceva distanţă de casă, în partea cealaltă a curţii, grajdurile aranjate meticulos nu mai îndeplineau decât o funcţie comemorativă. Cadranul unui ceas palid, ascuns printre frunzele de iederă, încetase de mult să mai arate ora. Dar câinilor le plăcea să umble prin curte, ca să moţăie şi să îşi facă nevoile; iar găinile, ca să se plimbe ţanţoşe de colo colo şi să ciugulească printre pietrele de pavaj; într-o galerie acoperită, săpată pe lângă tumul cu ceas, se afla un şopron mai puţin neglijat, pentru că era mai folositor. Construită din fier şi lespezi de piatră, cu o întăritură din pânze de păianjen uscate de vreme, întreaga dărăpănătură luase culoarea prafului, în afară de locurile în care vremea lăsase pe fier nişte dâre ca de sânge uscat.

Basil Hunter vizitase de mai multe ori şopronul şi tocmai se îndrepta într-acolo în dimineaţa aceea, în maniera relaxată pe care o adoptase pentru Kudjeri, unde responsabilităţile lui rămâneau mai degrabă spirituale decât tehnice.

Când ajunse la uşa închisă, se opri ca să smulgă din zid o aşchie sau două, pe care apoi să le înfigă în pâlniile pânzelor de păianjen, prăfuite şi întărite de timp. Nu reuşi să facă nimic, dar se bucură că îşi petrecuse timpul într-un mod captivant şi amuzant, cum sunt multe dintre ritualurile copilăriei.

După ce termină, se uită în jur, să vadă dacă îl observase cineva: ar fi putut să păcălească un adult, transformând totul într-o glumă, dar

un copil şi-ar fi dat seama de seriozitatea acestui comportament. Din fericire, nu se uita nimeni la el.

Uşa imensă scârţâi şi se deschise cu greu, după ce şipca din lemn care o bloca fu ridicată din suportul ei de fier. Dincolo de uşă, atârna din tavan o perdea de lumină pestriţă, care proteja secretele peşterii. Trecu prin ea, aplecându-se, deşi nu era nevoie, deoarece cuiburile de rândunele de pe pragul de sus al uşii erau la câţiva metri deasupra capului său. Ca şi altă dată, inima începu să îi bubuie cu putere în piept, de plăcere că vizita o veche cunoştinţă.

Ascunse printre umbrele din şopron, toate uneltele şi maşinăriile acelea aveau mai degrabă o funcţie decorativă, deşi ici-colo, de formele lor esoterice mai atârna câte o urmă a faptului că îndepliniseră cândva o funcţie practică: bulgări de pământ pe brăzdarul plugului; boabe de porumb nesemănat, în compartimentele unei cutii de lemn; un miros slab de îngrăşământ, ce stăruia într-un recipient al cărui capac se hotărâse să îl ridice.

După ce atinse nişte rămăşiţe de superfosfat, vârfurile degetelor lui efemere se zbârciră ca boabele de porumb.

Fu atras să exploreze şi mai departe: să se aşeze pe scaunul ruginit, dar trainic al unei combine agricole şi să dărâme unul după altul pereţii verzi ai holdelor, apropiindu-se de lunca râului. Simţea o mână pe omoplaţi: voia să îl ţină pe tânărul Basil, să nu cadă. Deşi urâseşi, la momentul respectiv, înjosirea de a fi protejat de mâinile tatălui, le-ai fi dorit înapoi, mult timp după ce le îndepărtaseşi pentru totdeauna: puternice, dar docile, insensibile, dar dornice să ajute.

Hoinărind din ce în ce mai departe, prin umbră, Basil lăsă intenţionat un colţ neexplorat până la sfârşit. Deşi majoritatea maşinăriilor practice îşi recăpătaseră contururile de obiecte banale, nimic nu îi putea ştirbi din bucuria pe care i-o trezea ceea ce se afla în colţul îndepărtat. Tremura atât de tare, încât fu încântat să se aplece şi să ridice de jos o cizmă pe care nu îşi aducea aminte să o fi văzut în vizitele anterioare. Mucegaiul care se adunase în cutele pieii şi pe lângă aplicaţiile de fier ar fi descurajat pe oricine să îşi vâre piciorul în cizmă. Deodată, Basil se hotărî să o poarte şi îşi băgă piciorul în ea. Reuşi să facă în ea câţiva paşi, şchiopătând, cu călcâiul ridicat, în timp ce degetul mare de la picior stătea chircit în vârful cizmei. Şi nu îl stânjenea mai mult decât rana cu care se pricopsise: ar fi putut să poarte cizma cea bizară până la Dover.

Aşa că ajunse în cele din urmă, cu poticneli, în colţul în care îl aştepta Bentley-ul cu motor de trei litri al lui Alfred Hunter, pe roţile lui dezumflate. Fiind cea mai reacţionară piesă dintre toate amintirile adunate în şopron, maşina lui Alfred le eclipsa pe toate celelalte. Cu farurile bulbucate şi capota netedă, cu ornamentele din nichel şi cauciucurile cândva robuste, maşina amintea de un monarh blând,

detronat. Sau de răposatul Alfred Hunter de la Kudjeri.

Basil se duse şontâc-şontâc, cu cizma lui metalică, să aducă un cui, de unde îl pusese bine, ca să continue să scoată cadavre de lăcustă din radiatorul în care fuseseră incinerate. Scormoni şi scormoni, până când începu să îi curgă salivă din gură, apoi începu să geamă, sau să suspine, din cauza tuturor crimelor şi torturilor ce se comiteau pe pământ, şi pentru altele, care încă nu fuseseră puse la cale; doar dacă aveai noroc te puteai bucura de o moarte decentă şi inofensivă.

„Ce faci acolo, Basil, băiete?”

„Nimic, t-tată”. După ce scăpaseşi de acea bâlbâială uşoară, vocea ta căpătase o rezonanţă de invidiat; dar, peste ani, bâlbâială fusese înlocuită de un şchiopătat.

Basil mai lăsă nişte cadavre de insecte, ca să mai aibă ceva de făcut şi data viitoare. Se urcă în maşină. Aerul rarefiat şi mireasma luxului îmbălsămat îi tăiară răsuflarea. Dar, la atingerea lui, mecanismele parcă vibrau cu promisiunea vagă de a se pune în mişcare. După ce şterse de praf tapiţeria şi dispozitivele mai puţin importante, maşina părea să fi fost readusă la viaţă, într-un fel — o viaţă elegantă şi hedonistă. Aproape că avu o erecţie, plimbându-şi degetele pe lucrurile din jur. Ridică un capac din lemn de nuc furniruit: oare doar i se părea că în jurul brichetei mai plutea încă un miros slab de cremene zgâriat? Nu avea cum să se înşele în privinţa parfumului din flaconul din sticlă canelată. O enervau la culme „femeile care se dau cu atât de mult parfum, încât devin vulgare, iar când conduc o maşină, se mai dau cu parfum şi pe drum”. Oamenii fac ceea ce detestă cel mai mult. „Doar un strop, dragul meu, de amuzament”.

Mergeau împreună, în maşină, pe acelaşi drum nesfârşit, către Gogong. Stătea atât de înghesuit între ei, încât aproape că nici nu mai exista: în orice caz, nu era decât băieţelul lor cel mic. „Ce lumină minunată, Alfred, dealurile par catifelate!” Pentru că era bărbat, tata a spus că Anotimpul Prielnic e cel care face totul să pară catifelat. Vorbea cu vocea pe care o folosea doar cu mama, atunci când erau singuri: aproape dogită, dar mângâietoare în acelaşi timp. Mama nu se mai uita la dealuri. După puţin timp, a râs. „Sunt anumite cuvinte pe care pur şi simplu nu pot să le folosesc când vorbesc cu un doctor — cel puţin cu doctorul Treweek. De exemplu, cuvântul S-Â-N”. Tata a râs, cu râsul lui gros. „De ce nu, Betty? Mie mi se pare destul de firesc”. Râsul gros era ca un pod între ei doi, pe deasupra capului tău. „Da, e firesc, aşa zic şi eu”. A întins mâna către el, dar s-a oprit când şi-a adus aminte că stai între ei. Când conducea, tata purta mănuşi din piele de căprioară, răsfrânte la încheietură, ca nişte manşete. Mănuşile îi accentuau goliciunea încheieturilor, în afară de locul în care cureaua ceasului îi mânca din came. Tata nu avea păr pe încheieturi. Deodată, mama şi-a adus aminte şi i-a spus băieţelului lor: „Uite,

Basil, dragul meu, mieii! Nu-i aşa că-s drăguţi mieluţii?” Apoi către tata: „Crezi că înţelege?” Tata conducea foarte grijuliu; întotdeauna încetinea pe podeţe. „Nu văd cum ar putea… mai ales că ai spus cuvântul pe litere”. Au mai râs puţin. Unul pentru celălalt.

La un moment dat, pe când mergeau cu maşina, vântul a început să bată din altă direcţie. Mama a pierdut controlul asupra şalului, care te-a lovit peste ochi.

Încă nu lăcrimai, nu te durea. Sir Basil Hunter fu nevoit să scoată batista primită de Crăciun de la Enid, ca să se şteargă la ochi.

— Basil?

Vocea era prea reală, mai ameninţătoare chiar şi decât silueta care parcă se dispersase în întuneric, din cauza perdelei de lumină ce atârna la intrare. Ce prost fusese, uitase să închidă uşa. Bine măcar că nu avea cum să îl şi văzut când a tresărit: toate maşinăriile acelea ruginite care umpleau spaţiul dintre ei doi se dovediseră, până la urmă, utile.

— Ce faci? întrebă ea, cum ar fi întrebat oricine.

— Nimic, răspunse el furios. Mă jucam cu vechitura asta. Nu-ţi aduci aminte de maşina tatii?

— Dacă îmi aduc aminte? Presupun că da.

Descoperise că fetele îşi aduc aminte de mult mai puţine lucruri. Deşi nu putea să îi vadă faţa, pentru că Dorothy stătea în contre-jour, ştia că sora lui are o expresie pe potriva vocii cu care îl întâmpinase: aceea a unei fete mai mari, responsabile, care dezaproba cu toată seriozitatea năzbâtiile lui.

Pe măsură ce prinţesa îşi făcea drum printre maşinăriile aruncate, ca nişte obstacole, în calea ei, îngustându-şi şi mai mult umerii, aplatizându-şi şi mai mult pieptul — dacă era posibil —, cu o mână cufundată în umbră, el începu să se chinuie să se dea jos din maşină. Oricât de devotaţi îşi erau el şi Dorothy în calitate de complici, ea nu trebuia să vadă caruselul de imagini şi emoţii prin care de abia trecuse Basil.

Chiar înainte să ajungă la el, Basil reuşi să trântească uşa maşinii şi să se întoarcă cu spatele la capota nichelată.

— Voiam să vorbesc cu tine, zise ea. Iar aici ar trebui să putem sta de vorbă în tihnă, între patru ochi, spre deosebire de alte locuri.

Prinţesa se uită în jur, cuprinsă de un tremur uşor.

Indiferent ce plănuia ea să discute cu el, Basil ştia că nu o să îi placă.

Într-adevăr, Dorothy chiar plănuise ceva, după ce îl văzuse pe fratele ei îndreptându-se către şopron şi în alte ocazii, înşelând vigilenţa copiilor Macrory, îl urmărise în dimineaţa aceea din spatele ferestrei din bucătărie. Deşi mirosul de lapte o deranjase, hotărâse să îl suporte cu stoicism.

Iar acum era împreună cu fratele ei, pe care îl deranja această întâlnire; simţea asta. Lui Basil de obicei nu îi plăcea când ea îi întrerupea jocurile secrete.

De aceea, ca să scape de stânjeneală, pe când vorbea, urmărea cu degetul o cusătură de pe haina lui, netezind-o cu una dintre unghiile ei cele lungi.

— Vreau să vorbim despre situaţia asta în care ne-am vârât singuri şi din care tot noi trebuie să ne scoatem. Adică nu putem să stăm pe capul oamenilor ăstora la nesfârşit.

Pe când pipăia sau mai degrabă zgâria cusătura hainei cu unghia, amabilitatea şi grija care răzbăteau din cuvintele ei o făcură să zâmbească.

În afara teatrului, Basil preferase întotdeauna să amâne lucrurile; aşa că se burzului.

— Nu poţi să spui că *stăm pe capul lor*. Ne-ar fi spus ei, dacă aşa stăteau lucrurile. Fii sigură că Macrory ne-ar fi spus-o verde în faţă.

— Macrory, masochistul suprem? Probabil că suferă în tăcere. După atâtea săptămâni. Cât timp crezi că a trecut?

Nu erau pregătiţi să îşi dea cu presupusul.

— Avem şi noi nişte vieţi de trăit, zise Dorothy, uitându-se la Basil şi sperând să primească de la el o confirmare.

Indiferent cât timp o să mai treacă până când se eliberează un loc la Thorogood Village.

Basil văzu în ochii ei că şi lui Dorothy îi era teamă să discute despre asta.

— Am putea să plecăm, pur şi simplu, mai departe de Kudjeri, adică… afară din ţara asta, în care şi aşa nu ne găsim locul, zise ea.

— Niciodată nu ne-am găsit locul aici.

Confirmându-i afirmaţia, el îşi dădu seama că sora lui se aşteptase, de fapt, ca el să mintă.

Aşa că prinţesa era de-a dreptul dezamăgită.

— Poate că pentru tine înseamnă ceva, ceva ce nu eşti pregătit să recunoşti, zise Dorothy, ridicându-şi vocea, ca să îşi forţeze dispreţul să treacă de nodul care i se pusese în gât. Eu întotdeauna am urât ţara asta, am URÂT-O!

Deşi era căptuşit cu praf şi pânze de păianjen, şopronul nu reuşi să înăbuşe vocea lui Dorothy, al cărei lamento reverbera cu putere.

De parcă Basil o trădase.

— Da, da, spuse el, începând să o conducă înspre uşă. O să vorbim despre asta. Când o să fim mai calmi, adăugă el, şchiopătând neajutorat pe lângă ea.

— Ce e? zise ea printre dinţi. Te doare piciorul? Rana? Dragul meu, dar eu am crezut că s-a vindecat *perfect*!

— Nu e piciorul.

Se opriră amândoi şi se uitară în jos, către umbra în care stăteau cufundaţi până la brâu.

— E cizma!

Deşi stăteau nemişcaţi, el se prefăcu foarte teatral că face un pas greşit.

— Ce cizmă?

Prinţesa se uită în jos, cu pleoapele coborâte şi ochii mijiţi, şi o cuprinse un dezgust nemăsurat, dacă nu chiar groaza, când zări ceva extrem de neaşteptat, încă parţial ascuns de umbre. Avu un recul atât de puternic, de parcă i-ar fi arătat mădularul lui.

Dorothy o luă la goană către uşă.

— Am găsit-o pe jos şi m-am încălţat cu ea. Şchiopătând, poticnindu-se în urma ei, încerca să se disculpe: Nu ştiu ce m-a apucat. Trebuia s-o probez. Un capriciu, atâta tot. Tu n-ai capricii, Dot?

— Nu ştiu. Nu cred.

Ajunsese din nou în dreptul ei, după ce îşi luase avânt de pe o grapă.

— Iar acum trebuie să scap de ea.

— Vai, Basil, cât eşti de absurd!

Părea profund tulburată.

El se trântise pe ceea ce fusese — judecând după cicatrice — un buştean pe care se tăiau lemne şi începuse să tragă de cizma aceea care o jignise pe Dorothy atât de mult.

— Bine, eu sunt ăla nebun! zise el, gâfâind şi trăgând cu putere. Nu-i aşa? Aşa că de ce-ţi faci griji?

Dar dacă nu o să reuşească să o scoată? Nu dădea niciun semn că ar ceda. Nu s-ar fi aşteptat ca o cizmă atât de strâmbă să se muleze atât de bine pe piciorul lui.

— Dorothy… am impresia c-o să trebuiască… să aduci neapărat… un *cuţitl*

Până şi cuvintele îi ieşeau greu.

— Un cuţit? Şi lor ce să le spun?

În astfel de situaţii, sora lui era lipsită de haz.

Se aşezase în genunchi, frecându-şi ciorapii de praful de pe jos şi de aşchiile de lemn, şi începuse să tragă de mizerabila cizmă.

— Dacă nu putem singuri, atunci… între noi fie vorba… nu facem…

Reteză cu dinţii restul propoziţiei; unghiile lungi şi fragile alunecau pe suprafaţa pielii mucegăite, zgâriind-o; fraţii Hunter se luptau cu râvnă, ca să se elibereze de grozăvia aceea şi ca să nu trebuiască să se justifice în faţa gazdelor.

În cele din urmă, prinţesa de Lascabanes căzu într-o parte, ţinând strâns cizma pe care o smulseseră amândoi de pe piciorul lui Sir Basil Hunter.

— Cum ai putut? gâfâi ea. Eşti un nemernic, Basil!

Plângea, sau râdea, şi izbi cizma de pământ.

— Dumnezeu ştie ce fel de actor eşti şi tu! Ah, la naiba — lua-i-ar naiba pe toţi! gemu ea, pe o voce şoptită şi tânguitoare: firea ei australiană o chinuia pe Dorothy de Lascabanes.

— Da, consimţi el.

O ajută să se ridice în picioare.

Când trecură prin perdeaua de lumină, prinţesa era deja calmă.

— Ne gândim noi la ceva, îi promise el şi o strânse de umăr. Dorothy ştia că ea e cea care va trebui să se gândească la ceva.

— Nu ai închis uşa. Mai bine te întorci şi o închizi. Pe lângă toate celelalte, Macrory s-ar putea înfuria şi pentru că am lăsat uşa deschisă.

— Da, încuviinţă el. Mă întorc imediat şi o închid. Deocamdată, Dorothy judeca mai bine decât el. În plus, îşi dădu seama că trebuie să îşi găsească şi celălalt pantof, altfel avea să fie nevoit să şchiopăteze prin curte într-un pantof şi un ciorap şi poate ar fi dat nas în nas cu gazda lor, care l-ar fi privit acuzator.

Aşa că Sir Basil Hunter se întoarse în şopron, iar prinţesa îşi continuă drumul singură. Era mai bine aşa: cei care îi priveau ar fi avut mai puţine motive să suspecteze vreo conspiraţie.

— Dorothy, nici nu ştiu cum ne-am descurcat până acum fără tine, observă Anne Macrory.

Dorothy rupse o aţă cu dinţii.

Anne nu putea să se oprească din înşirat calităţi.

— Iar Basil… e atât de simpatic. Rory îl admiră foarte mult. Dorothy ar fi pus din nou aţă în ac, dacă nu i-ar fi tremurat mâna atât de tare.

— Mie mi se pare că, în afara meseriei lor, actorii sunt destul de inutili. (în afară de Basil, nu mai ştia niciun alt actor.) Ştiu din experienţă că Basil nu se simte în largul lui printre oamenii din afara breslei, zise ea cu o voce încordată.

Pe Anne o nedumerea ceva.

— Ce e, draga mea?

— M-am înţepat la deget, minţi Dorothy.

După prânzul obişnuit, pe care femeile îl luau separat de bărbaţi, urcaseră în ceea ce continua să fie camera de croitorie, unde începuseră să recondiţioneze rochii pentru fetiţe. („Ai atâta imaginaţie, Dorothy, şi eşti atât de ingenioasă! Anul ăsta, o să arate şi bietele de ele prezentabil.”) Într-un colţ al camerei, pe care Dorothy îl urâse în copilărie din cauza lucrurilor la care era supusă acolo — atât dezmierdări, cât şi palme —, rămăsese, peste ani, manechinul mamei, cu ace de siguranţă şi ace de cusut înfipte în el, din ale căror gămălii curgeau fire multicolore. Mai era acolo şi masa pe care, în timpul unui armistiţiu, Dorothy şi Basil îşi scrijeliseră numele cu un vătrai încins. Mult prea optimist, Basil sfredelise în jurul celor două nume o

inimioară strâmbă.

Camera goală în care lucrau femeile era încălzită de razele soarelui blând al iernii şi de o sobă cu kerosen, care mirosea destul de urât. Linia orizontului era atât de bine definită, încât probabil că începuse să se adune gheaţa în depresiuni. Noaptea aceea avea să fie rece.

— Chiar îţi *place* să coşi? întrebă Anne respectuoasă.

— Îmi place mai mult să tai, mărturisi Dorothy.

Îi plăcea să audă scârţâitul greu al foarfecii de croitorie. Şi se pricepea foarte bine la tăiat. Deşi nu i se spusese asta decât de curând. Era surprinsă să descopere în câte domenii excela, dacă i le scotea în evidenţă prietena ei.

Se uită încruntată la rochia pe care tocmai o termina şi o aduse mai aproape de ochi decât ar fi fost nevoie. Dacă ar fi putut rămâne înconjurată de încrederea şi iubirea de care avea parte în casa aceea, ar fi putut şi ea să se accepte, încercând să se ridice la înălţimea părerii celorlalţi despre ea. Dar se întristă la gândul că îndatoririle ei fac acest lucru imposibil. Pe măsură ce dealurile dimprejur se cocoşau sub apăsarea frigului, iar căldura venită dinspre soba antică devenea tot mai firavă, dragostea pe care păreau să o simtă prietenii săi pentru ea devenea tot mai pătrunzătoare şi mai necuvenită.

Anne Macrory şi fetele ei erau deprinse cu frigul, însă Dorothy clănţănea din dinţi şi râdea. Aruncă o lovitură la care se gândea de ceva vreme.

— Manechinul ăla vechi din colţ… mai foloseşte la ceva?

Anne îşi ridică privirea.

— Nu prea. Îl folosim ca perniţă pentru ace.

— Mă mir că v-aţi gândit că merită să-l păstraţi. Era manechinul cu formele mamei, când eram mici — era indispensabil pe vremea aia în croitorie. Dar probabil că acum e plin de paraziţi şi putregai uscat, un adevărat pericol pentru sănătate.

— Nu m-am gândit la asta. Stă acolo dintotdeauna.

— Îl mai îmbrăcăm noi, din când în când, zise Mog. Nu-i aşa, Jan?

Obrajii reci şi lăptoşi ai lui Janet se îmbujorară. Aştepta cu nerăbdare rochia pe care prinţesa (prietena ei!) o cosea pentru ea.

Dorothy îşi înclină capul, uitându-se tot timpul la rochie.

— Vă amintiţi de păpuşile alea cu ace înfipte în ele? Le făceai din ceară şi le aruncai în foc, iar persoana care voiai să moară murea.

— Nu, nu ştiam, spuse Anne. Ce superstiţii prosteşti! În orice caz, eu nu-mi amintesc să fi dorit vreodată moartea cuiva.

— Şi chiar mureau? întrebă Jan.

— Se pare că da, dacă îţi doreai suficient de tare.

Mog mai înfipse câteva ace în manechinul croitoresei.

— Ai încercat vreodată să faci o păpuşă din ceară?

— Nu, zise Dorothy, uitându-se pe fereastră, la un peisaj pe care nu

îl vedea. Dar ştiu pe cineva care a mers atât de departe şi chiar a făcut o păpuşă. După aia nu a mai avut curaj. Cred că simţea… de fapt, mi-a spus că, doar gândindu-te la astfel de lucruri groaznice, începi să te usuci pe dinăuntru, şi te usuci, te tot usuci… la nesfârşit.

Ca nişte muşte prinse într-o lacrimă de chihlimbar, fetele din familia Macrory rămaseră ţintuite în lumina devenită pentru moment solidă, în camera în care domnea liniştea; până când Anne începu să se foiască, să se uite la ceas, să simtă fiori.

— Ce morbide suntem!

Râse, apoi se uită peste umăr, către fereastră.

— Iată măcar rochia lui Janet.

Dorothy o scutură şi o întinse, pentru ca ele să o vadă mai bine; era bucuroasă că aducea şi ea o contribuţie în familia Macrory.

— Nu mai are nevoie decât de o panglică în talie.

— Da, zise Anne. Albastră pentru Janet.

Era atât de absorbită de ceea ce făcea, încât vorbea cumva distrat, într-o manieră vagă; imensitatea cerului o tulbura.

— Dar mie nu-mi place albastrul! izbucni Janet, strângând rochia cât mai aproape de trupul ei subţire. Doar ştii că eu mă hotărâsem la roşu, mamă.

Anne era prea obosită, prea absentă ca să mai ţină cont de rugămintea fetei.

— Dar îţi stă bine cu albastru, draga mea. Roşul ar arăta… ei bine, extravagant.

— Şi de unde ştii tu cum sunt eu? De unde ştii că nu sunt extravagantă?

Janet se uită la Dorothy, pe care o iubea şi care sigur avea să o înţeleagă şi să o salveze; deşi Dorothy ştia că tot ce poate face pentru Janet este să îi împodobească rochia cu o fundă roşie şi să poarte cu ea o corespondenţă de la mare distanţă, care avea să se stingă în cele din urmă, din cauze naturale.

Mama oftă.

— Bine, roşie.

Mog Macrory începu să cânte, din spatele manechinului:

„Roşu, roşu, aşa-i cocoşu.
Albastru e cerul sihastru.
Dar violet e indiscret”.

Odată cu ultimul cuvânt, înfipse foarfecă în manechin, din care ieşi un miros de mucegai. Era dezamăgitor. Probabil că sperase să apară ceva mai interesant, cum ar fi nişte viermi sau sânge. Îl înjunghie iar, mai adânc, dar nimic.

Mama părea împăcată cu înfrângerea pe care o suferise în cearta din

jurul panglicii: era în sfârşit liberă să se ocupe de alte lucruri.

— Ce târziu e! Fu uimită să descopere, stând în faţa ferestrei. Rory o-ntinde cu maşina şi nu ne spune niciodată unde putem să-l găsim dacă avem nevoie de el. Dacă se întâmplă un accident aici, acasă? Dacă se răstoarnă cu jeepul şi moare? zise ea, deschizând geamul şi întinzându-şi gâtul afară. Noi ştim pe cineva care şi-a rupt piciorul şi a fost găsit, în cele din urmă, zăcând undeva printre padocuri, într-un ger năprasnic. Dar Rory nu se gândeşte la nimeni, cu atât mai puţin la nevasta lui.

Pala de lumină şi relaţia obsesivă a lui Anne Macrory cu soţul ei învăluiau chipul femeii într-o aură strălucitoare. Dorothy încercă să nu îşi invidieze prietena pentru înfrumuseţarea aceasta nejustificată.

— Dacă mi-aş rupe eu piciorul, m-aş duce la spitalul Cottage, iar intendenta şi asistentele ar roi toate în jurul meu, murmură Mog. Când mi-am scos amigdalele, era o doamnă acolo care mă lăsa să mă strecor în patul ei şi mă lua în braţe. Un picior rupt ar dura mai mult să se vindece decât nişte amigdale.

Janet ar fi vrut să îi ceară scuze prinţesei de Lascabanes pentru familia ei jenantă. Dar, din moment ce nu ştia cum, nu putea decât să aştepte ca prinţesa să facă sau să spună ceva care să le scoată din încurcătura în care intraseră.

Dar Dorothy stătea mai departe la masă, iar cea care se ridică prima, într-un sfârşit, fu Anne; veni şi o luă pe prietena lor de mână.

— Ce impresie trebuie să-ţi fi făcut despre noi! Şi ne-ai suportat tot timpul ăsta!

Pentru o clipă, părea că faţa stăruitoare a lui Anne avea să se lipească de a lui Dorothy.

Dorothy îşi ridică umărul: se simţea ciudat când o săruta cineva; încercase întotdeauna să evite sărutările.

— A trecut atâta timp? zise ea, îndepărtându-se de Anne. Desigur, probabil că a trecut foarte mult timp. Mi-e atât de ruşine…

— Vai de mine, nu asta am vrut să spun! se lamentă Anne, din cauza lipsei sale de tact.

Pe uşa camerei de croitorie atârna un calendar primit de la o farmacie de prin partea locului, însă după primele două luni, stăpânii casei neglijaseră să mai rupă foile.

— Dar e adevărat! se răsti ea, insistent. Uite, calendarul o să ne-o dovedească.

Hotărâtă să se împotrivească lucrului pe care şi-l dorea cel mai mult, se ridică de pe scaun, care cârâi, apoi scârţâi, după care se răsturnă cu totul, bălăngănindu-se pe podea cu picioarele lui curbate în aer.

Braţele fetelor o înşfăcau, încercând să o oprească, iar râsetele se înteţeau.

— Am apucat-o eu de picior! Uau, e *vânjoasă!* strigă Mog.

Janet îşi puse mâinile reci şi feciorelnice peste ochii prietenei sale.

— Nu, draga noastră Dorothy, tu eşti a noastră! Avem nevoie de tine! Se chinui Anne să o convingă. Nu înţelegi?

Dar Dorothy nu înţelegea decât că trebuie să ajungă la calendar, pe ale cărui file îşi tipăriseră muştele ghicitorile de culoarea sepiei. Trebuia să smulgă foile, una câte una, până când aducea adevărul la lumină.

Reuşi să rupă MARTIE, înainte să o ia fetele pe sus, ca într-un Laocoon feminin, şi să o ducă dincolo de uşă, pe palier, zvârcolindu-se şi râzând. Cineva suspina — cel puţin aşa părea. Căldura focului din vatră le urmă o vreme, de la camera de croitorie până la scările ce scârţâiau, înainte ca expediţia să se cufunde în zonele mai întunecate ale casei, însoţită de un şuierat sau de o gâfâială chinuitoare.

Mog repeta întruna:

— E *vânjoasă!* Aşa mi-ar plăcea şi mie să fiu — o atletă sau o acrobată.

Când ajunseră la lespezile de beton de jos, nu putură să ignore zgomotul unei maşini care tocmai intra şi oprea în curte. Fetele se opriră din râs şi începură să se joace cu degetele prin păr.

— E Rory, murmură Anne evlavios.

Mog continua să facă giumbuşlucuri şi să îşi arate muşchii.

— Sau pugilistă!

Dorothy hotărî că fetiţa aceea nu e normală: încă un motiv să scape de sub controlul celor de la Kudjeri.

— N-o lua în seamă pe Mog, o rugă Janet pe prietena ei, prinţesa.

Poate că avea să sune telefonul; nu încetaseşi nicio clipă să speri că o să sune atât de disperat, încât o să se smulgă din perete.

În schimb, Anne Macrory, care ieşise în fugă din casă, se întâlnise cu soţul ei, pe care îl conducea acum înăuntru. Lui Dorothy îi trecu prin minte că Anne îi strecurase, probabil, o bucăţică de azimă pe limbă: erau amândoi atât de umili, încât ai fi zis că tocmai se întorceau de la împărtăşanie. Iar Rory tocmai îşi îndepărta ultimele firimituri dintre dinţi.

— Dorothy ne-a ajutat, ca de obicei.

Anne făcu replica să sune ca un gând pios.

Macrory îi trimise un zâmbet musafirei lor, dar, imediat după aceea, tuşi şi îşi înghiţi saliva.

Prinţesa de Lascabanes anunţă că o să se ducă să se aranjeze puţin. Îşi plecă ochii în podea. Parcă săvârşise un sacrilegiu: se simţea de parcă ar fi înţepat-o nişte ace de pin; în acelaşi timp, parcă se zbăteau în ea crengi de salcie. Iar fratele ei, Basil, nu era acolo să îi împărtăşească ruşinea.

Mog Macrory îşi împunse capul, cu părul ei tăiat scurt, în coapsele

prinţesei, şi strigă:

— Hahaha!

Fiind prea absorbiţi unul de celălalt, părinţii nu încercară să potolească fetiţa sau să ceară scuze în numele ei; iar Janet se înfiora, cuprinsă de un sentiment pe care nu îl înţelegea pe deplin.

După scena din şopron cu sora lui, Basil deveni mai precaut. Soarele călduros, care se luptă să înfrângă adierile reci ale vântului, îi amplifica aşteptările. Climatul sugera o libertate în descreştere, ca în ziua dinaintea începerii şcolii sau ca în ultima jumătate de oră înainte de ridicarea cortinei. Chiar şi aşa, voinţa lui nu fusese niciodată mai puţin constrânsă de aranjamente sau cerinţe; lipsa unei legături cu ceea ce se întâmpla în vieţile altora îi dădea un sentiment de imoralitate, fermecător, dar, în acelaşi timp, revoltător.

În jurul prânzului, după ce se stinseră vocile feminine din bucătărie, se strecură înăuntru şi rupse un colţ de pâine şi o bucată de brânză, nu atât de foame, cât din obişnuinţă. După ce înghiţi pâinea fără sare şi brânza fără gust, îşi luă cartea şi o zbughi afară, înainte să îl poată priva cineva de singurătatea de care avea nevoie în momentul acela.

Descoperi că liniştea era şi mai intensă în fosta livadă, printre spalierele care se transformaseră în copaci în toată puterea cuvântului, prin iarba decolorată de soare şi de ger, printre lăstarii scheletici ai tufelor golaşe de zmeură şi de agrişă. Acolo începu să analizeze Rolul, dacă nu să îl şi înţeleagă. Fusese o prostie să îl aducă la Kudjeri, ca să îi amintească de eşecurile din trecut; dar era mai bine să eşuezi într-un singur rol decât în viaţă: să eşuezi ca Lear, şi nu ca în piesa cu care te ameninţa Jacka.

Aşa că îşi vârî nasul în carte. „Dar există oare în natură o cauză a împietririi inimilor?”[98] Unele dintre replici fură aruncate înapoi spre el, ca nişte pietre; altele se topiră pe pielea lui adormită, „Te plâng, mi-a mai rămas un dram de milă”[99]; sau îi atacau, fără cruţare, somnul: „Tu eşti zidirea adevărată; omul fără gătelile de adaos nu e mai mult decât un biet animal, gol şi în două labe, ca tine.”[100] Nu te îndepărta de text realitatea este un rege nebun nu o regină bătrână a cărei coroană nu o poţi da jos deşi tragi de ea cu toată puterea şi ai cărei ochi nu tocmai vii trăiesc prin scânteieri lucide tari ca marmura.

Când se trezi, nu reuşi să îşi aducă aminte ce visase. Peşti. Neguţătorul de peşte? Sau cimitirul. Pământul era destul de tare în ceea ce fusese cândva livada împrejmuită de ziduri. Ar fi întâmpinat cu bucurie mirosul prunelor şi i-ar fi plăcut să se audă cum muşcă dintr-un fruct; în schimb, dormise pe ţepi şi tot corpul parcă îi fusese biciuit. Soarele se pregătea să apună, deşi mai întârzia puţin pe suprafaţa aspră a cărămizii măcinate de vreme. Deşi hainele în care dormise erau mototolite şi transpirate, din cauza agitaţiei şi a

somnului, sub ele îşi simţea trupul încordat. Se lăsa frigul. Se ridică. Băgă cartea în buzunar şi începu să se plimbe prin lumina portocalie, ca să împiedice pe oricine s-ar fi gândit să vină să îl caute.

Cât despre livadă, râul susura ca şi cum nu ar fi cunoscut niciun alt anotimp în afară de vară. Nu îşi aducea aminte de râul de la Kudjeri fără sălciile lui verzi. În clipa aceea (iar realitatea este întotdeauna la timpul prezent, atât pentru regii nebuni, cât şi pentru şomeri şi cabotini), lângă râu aşteptau nişte cuşti. Bineînţeles că toate comunicau între ele, dar oţelul înlătura iluzia unei posibile evadări.

Înăuntrul unei cuşti, nu avea cine să îl împiedice să se aşeze în genunchi, pe noroiul pietrificat, la marginea râului. Băiat fiind, se aplecase să bea din el, după care se întinsese, fără să ţină seama de lipsa de confort, ca să îşi admire propria reflexie în oglinda apei. În seara aceea, îngenunche şi tulbură apa maronie, susurătoare, stropindu-se cu apă pe faţă până îşi curăţă pielea lipicioasă. Apa curgea peste pietrele de dedesubt, iar Basil îşi vedea chipul, când îndrăznea să se uite, la celălalt capăt al acelui tunel de lumină. Ca să fie sincer, se gândise la sinucidere o dată sau de două ori în viaţă, dar nu ajunsese niciodată la actul în sine: de fiecare dată, apa nu era suficient de adâncă. În orice caz, temperamentul lui nu era unul de sinucigaş: gesturile teatrale nu conving decât atunci când le poţi împărtăşi cu un public.

În orice caz, îl făcu pe Sir Basil să râdă pe înfundate. Deodată însă îşi dădu seama că fusese descoperit.

— Basil?

Venea către el, călcând pe rămurele, care trosneau sub paşii ei; nu avea cum să scape de sora lui mai mare; iar acolo, lângă râu, aşezat în genunchi, era într-un dezavantaj mai mare decât atunci când îl descoperise jucându-se cu maşina aceea antică.

Dar ea nu dădea niciun semn că ar fi vrut să se folosească de avantajul ei. Se apropia de el, tremurând. Pentru prima oară de când veniseră la Kudjeri, Dorothy avusese perversitatea de a se schimba pentru cină. Gestul se voia simplu şi inofensiv, dar prinţesa de Lascabanes avea darul de a atrage atenţia asupra simplităţii ei; rochia ei albă avea să strălucească în aerul îmbâcsit din bucătăria familiei Macrory. Nu îşi amintea să o mai fi văzut vreodată în alb: nu o cunoscuse decât pe veşnica *veuve*, franţuzoaica discretă, dar amatoare de fast.

Se ţinea de coate, pentru ca apariţia ei să pară cât se poate de nonşalantă.

— Începuserăm să ne întrebăm de ce ne-ai părăsit.

Deşi vorbise cu blândeţe, avea un ton destul de protocolar.

— Cine se întreba?

Se ridică în picioare, cu grijă, ca să îşi menajeze genunchiul bolnav.

Prinţesa evită să răspundă direct.

— Anne se temea c-o să se răcească mâncarea.

— Ce ne dă la masă?

— Ia ghici.

Nu era o glumă foarte amuzantă.

Dorothy îşi lipi obrazul de al lui. Avea pielea uşor unsuroasă, ceea ce făcea ca afecţiunea pe care i-o oferea să fie cu atât mai intimă şi mai spontană. Relaţia lor înflorise ca un evantai, iar ei o luau de bună.

Aşa că fraţii Hunter porniră înapoi, ţinându-se de mână. Se sprijiniră unul de celălalt când urcară pe malul râului, înainte să îşi facă drum, aproape regeşte, prin marea de iarbă uscată de gerul iernii, ca să ajungă acasă.

După ce duse copiii la culcare, Anne Macrory se întoarse în bucătărie, unde musafirii şi soţul ei încă se uitau lung la porţiile neterminate de budincă de prune.

— Nu v-a plăcut? zise ea, simţind că e de datoria ei să întrebe.

Pentru că în clipa aceea îl ascultau cu toţii pe soţul lui Anne.

Dorothy evită să răspundă; în loc de răspuns, Basil îşi miji ochii, gest cu care ştia că poate cuceri pe oricine. Cât despre Anne Macrory, ea îşi îndeplinise obligaţia: pusese mâncarea în faţa oamenilor, şi nu prea o interesa dacă le plăcuse sau nu; poate că viaţa — sau originea ei scoţiană — o convinsese că mâncarea este necesară, nu plăcută.

Iar Rory nu se mai oprea din vorbit. Anne încetase să îl mai asculte, pentru că se obişnuise deja cu el.

— Anne zice că sunt beat, dar un bărbat — chiar şi unul pasional — trebuie să-şi întreţină cumva focul, spuse Macrory.

În ochii lui luceau deja câteva pahare băute de unul singur, deşi oaspeţilor lui nu le arătase nici măcar sticla.

— Eu nu îndrăznesc să-ţi spun nimic… în orice caz, nimic din ce-ţi spun eu nu contează, zise Anne.

Se trânti pe un scaun, la masa plină cu resturi de mâncare. Cu coatele bine înfipte în masă, îşi strecură mâinile prin claia de păr spălăcit, de culoarea prafului. Vorbirea îi era prea limpede: arăta de parcă băuse şi ea, dar nu era adevărat; ea ar fi fost o beţivă tristă, îmbufnată, spre deosebire de el, care era irascibil şi pătimaş.

— Bărbatului îi trebuie un întăritor, mai ales când vine gerul, îi dădea înainte Macrory.

— Şi dacă e vară? întrebă soţia lui.

— Vara, e ca o a doua natură.

Macrory râse, ca să se încurajeze singur.

Fraţii Hunter zâmbiră rezervat, ca nişte invitaţi nedumeriţi, care au auzit o ceartă fără să vrea. În plus, gurile lor năclăite cu grăsime de oaie deveneau deja cavernoase, din cauza căscatului.

Trecându-şi limba peste cerul gurii, Basil se simţea extrem de nefericit: parcă stătea sub grinzile carbonizate ale unei gări londoneze, aşteptând trenul care avea să îl poarte spre încă un turneu nereuşit, prin regiunile centrale ale Angliei. Închise ochii, pentru a alunga imaginea care îl bântuia, dar se trezi plimbându-şi din nou limba peste grăsimea de oaie de pe cerul gurii, în burta unei balene spirituale: spre deosebire de chitul lui Iona, balena nu avea să îl scuipe afară decât după moartea lui, şi poate nici atunci.

Auzi, din adâncurile în care se scufundase, că soţii Macrory încă se ciondănesc.

— Fiul nostru cel mai mare, Robert, pe care nu l-aţi cunoscut, e un flăcău curăţel, organizat şi rece. El o să reuşească acolo unde au dat greş părinţii lui, zise Macrory, rânjindu-şi dinţii la oaspeţi, ca pentru a-i despăgubi pentru faptul că nu avuseseră privilegiul de a le cunoaşte fiul.

Anne îşi umflă nările şi închise ochii.

— Robert e un Robertson până în măduva oaselor.

— Nu cumva eşti şi tu prea mult o Robertson? şuieră printre dinţi soţul ei. O Robertson de la Kirkcaldy!

Se aplecă peste masă, ca şi cum ar fi câştigat o mână la un joc de cărţi.

Anne zâmbi şi îi răspunse, cu ochii încă închişi.

— Cândva am fost!

Apoi deschise ochii, ca să se uite, încă zâmbind, la prietena ei, Dorothy Hunter, şi din nou la soţul său, după ce îşi afundă şi mai mult coatele în masă.

— Crezi că mă plâng, Rory, că teribila mea mândrie nu mai e ce-a fost?

Rory se simţea încurcat; îi arătă soţiei sale creştetul capului, ciufulindu-şi părul: se auzi un zgomot aproape ca de sticlă spartă, ca atunci când o aduni cu mătura şi o pui în făraş.

— Robert o să reuşească în viaţă, râgâi el şi se scărpină de două, trei ori sub braţ.

Anne se legăna pe coate.

— Mi-ar plăcea să cred că părinţii nu îşi imaginează propriii copii.

Împinsă de jenă, prinţesa de Lascabanes se ridică de la masă. Ar fi vrut să dispară de tot. Nefiind capabilă să se evapore, îşi căută geanta, pe care o pusese undeva, dar uitase unde. Dacă şi-ar fi găsit geanta, măcar ar fi avut ceva de care să se ţină.

Macrory îşi fugărea mai departe obsesia, prin temniţa craniului său.

— Nu poate decât să reuşească în viaţă, pentru că a moştenit sângele rece al bunicului său. Şi pentru că a avut ce învăţa de la părinţii lui rataţi.

Dorothy îşi găsi geanta.

— Robert e înzestrat. Ca prinţesa franceză şi cavalerul actor.

Indiferent dacă o spusese cu smerenie sau cu amărăciune, impozanţii fraţi Hunter fuseseră reduşi la o geantă din piele de crocodil şi o pereche de butoni din comalină şi filigran.

Dorothy îşi simţea gâtlejul atât de uscat, încât ar fi renunţat la tot succesul ei, la toate interesele ei meschine, indiferent dacă Basil voia să rămână mai departe în competiţie: ca actor, ar fi putut hotărî să joace până la capăt. Dar curând îşi dădu seama că soţii Macrory îi exersează nu invidia sau resentimentele, ci admiraţia, sau, în cazul lui Anne, dragostea.

Nu exista nimic în inventarul trăsăturilor ei de caracter care să explice asta; sau era din cauza rochiei albe? Ei i se păruse destul de simplă şi, ca majoritatea hainelor ei, puţin mai presus de nişte haine sărăcăcioase. Dar Anne o sorbea din ochi cu nesaţ; iar privirea lui Macrory părea îndrăgostită nu de rochie, nici de trupul dinăuntrul ei (era destul de sigură), ci de tot ce reprezenta ea, ca întreg.

— Dorothy, noi n-am văzut-o pe mama ta decât o dată, explică Anne. A venit cu maşina până aici, la scurt timp după ce a ajuns la o înţelegere cu tata. N-o s-o uit niciodată. Era îmbrăcată în alb.

— Chiar şi la bătrâneţe, albul era unul dintre capriciile ei, zise Dorothy cu o voce care zgâria timpanul.

Basil se simţi nevoit să îi ia mamei apărarea.

— Nu avea cum să se împotrivească firii ei teatrale.

— Eu aş zice că doamnei Hunter îi plăcea să flirteze. (Macrory se tolăni pe scaun, cufundându-se în amintiri.) M-a întrebat dacă nu cumva ne mai întâlniserăm vreodată. Sau poate că nu, s-a răzgândit el. În orice caz, spera să ne mai întâlnim din nou cândva.

În ochii şi pe buzele lui se ghiceau scenariile pe care şi le imagina, scenarii pe care poate că le găsea agreabile.

Anne era imperturbabilă.

— Da, îi plăcea să flirteze. Cu ambele sexe. Şi, chiar dacă îţi dădeai seama ce face, nu conta. O lăsai să te farmece cu ochii ei. Te convingea de orice doar mişcând din mâini! Şi ce voce minunată!

— Era în regulă, consimţi Macrory.

— Mi-a plăcut la nebunie mama ta, zise Anne.

Deşi o sorbeau din ochi pe fiica ei, Dorothy. Şi Basil începuse să observe. Îşi ridicase capul. Doamne Dumnezeule, doar nu era îndrăgostit şi Basil de Elizabeth Hunter? Dorothy de Lascabanes încercă să se acopere cu braţele, cât putea de bine; deşi probabil că nu reuşise decât să sugereze că o doare stomacul.

Basil continua să se uite prin ea, sau dincolo de ea, când telefonul zgudui întreaga casă. Anne se târî până la el; în seara aceea, purta nişte papuci bărbăteşti, din pâslă. Dorothy îşi deschise geanta şi scoase o oglinjoară, dar îi fu frică să se uite în ea. Nici la fratele ei nu

îndrăznea să se uite.

Anne nu lipsi mult.

— Era iar doamna Emmett, să-mi spună că nimeni n-o înţelege şi să mă întrebe dacă nu cumva aş putea eu s-o ajut.

— Nu cred c-ai ajutat-o prea mult, din moment ce te-ai întors atât de repede.

— I-am spus că ar fi mai bine să sune la alt număr. Noi am închis prăvălia.

— Faliţi!

Macrory izbi atât de tare cu lingura în marginea farfuriei, încât din ea zbură o bucată de plăcintă.

— O, Doamne! râse Anne.

Îi dădu un ghiont soţului, după care se aplecă să ia bucata de pe jos; spuse că are de gând să se ducă la culcare.

Şi Basil părăsi bucătăria; alarma falsă a telefonului îl secase de vlagă; iar Macrory se tolăni pe scaun, lent şi grosolan, ca pentru a arăta că nici invitaţia tacită a soţiei, nici prezenţa musafirilor nu îi vor schimba în vreun fel viaţa adevărată, secretă.

Ruşinată, fiindcă sperase să fie salvată de ţârâitul telefonului şi pentru că se îmbrăcase cu rochia aceea de un alb imaculat, Dorothy îşi îndreptă furia spre nepăsarea ostentativă a lui Macrory, mult timp după ce bărbatul părăsise camera. Alcoolul îl făcuse şi mai impertinent decât de obicei; îi făcuse ochii mai lucioşi, privirea mai cruntă, şi îi scosese în evidenţă vinişoarele, care îi brăzdau pielea albă ca nişte şerpi. Poziţiile lui, prin care îşi arăta muşchii, erau odioase; nu îi plăcea mirosul lui; părul de pe corpul lui o dezgusta.

Răsuflarea ei de om treaz începu să se precipite.

Nu numai că era alergică la Macrory din punct de vedere fizic, dar ura şi amintirile pe care le avea bărbatul cu mama ei: Elizabeth Hunter, care pusese pe tapet tot felul de posibilităţi (tocmai faţă de Macrory, dintre toţi oamenii de pe pământ) încă din clipa în care se dăduse jos din maşină. (Oare cât înţelesese Basil?) într-o rochie albă. Oare oglinda fusese conştientă de asta atunci când te îmbrăcaseşi cu rochia ta albă, în fosta cameră a mamei? Macrory făcuse toate aluziile acelea la nimfomania mamei doar ca să îşi ascundă adevăratele gânduri. Oare tu erai ce-a de-A Doua Nimfomană? Cea care încă nu îşi dăduse seama de ce este capabilă? Deşi Dumnezeu îţi era martor că toate experienţele pe care le avuseseşi în domeniul *acela* te dezgustau. Chiar şi gândurile. (Oare la ce se uitase Basil?) Braţele subţiri nu sunt capabile să ascundă lucruri vitale.

Uitându-se în jos, Dorothy îşi dădu seama că rochia dezvelea mai mult decât bănuise. (Dar Basil, un om cult şi cu preocupări alese, cu Shakespeare la degetul cel mic, nu avea cum să fi observat.)

Macrory sigur văzuse.

Întunericul de pe coridor nu era chiar atât de intens încât să împiedice o oglindă ovală, cu rama din lemn de trandafir, să reflecte o lumină metalică. Oglinda aceea urâtă trebuie să fi fost una dintre puţinele obiecte din tezaurul familiei Robertson aduse de la Kirkcaldy la Kudjeri. Ar fi trebuit să îşi bată joc de un Hunter, dar părea, dimpotrivă, să flateze: coapsele încă îi erau impecabile; mănuşi din piele, de un violet deschis, până la coate; chipul şovăind în spatele sticlei, dizolvându-se în apă.

Nu era beată. Cel mai probabil, imaginea aceea a ei, în albul mamei sale, o inspira pe Dorothy de Lascabanes să îi dovedească lui Elizabeth Hunter că poate juca şi ea rolul unei femei generoase, care se ridică singură în slăvi. Cotrobăi prin geantă după portofel. Nu îşi amintea să mai fi fost vreodată atât de plin: erau banii încasaţi din cecul primit în dar de la mămica. Dorothy era încântată să pună mâna atât de repede pe atâţia bani nemunciţi, dar o făcea în acelaşi timp şi cu o strângere de inimă. Se hotărî să nu îi numere. Avea să facă un gest mărinimos. Dar, după ce mototoli bancnotele cu o mână neglijentă, descoperi că nu se poate abţine: trebuia să verifice proporţiile generozităţii ei şi stabili că nimeni nu ar fi putut să o acuze de zgârcenie după ce ar fi dat cu ochii de suma aceea atât de potrivită.

Deşi auzea trosnetul lemnelor ce ardeau în birou, nu exista niciun semn că Macrory se afla încă în cameră. Se opri la uşă şi ascultă; mai mult, împinse încet uşa întredeschisă, până o deschise de-a binelea.

El şedea pe cămin, cu genunchiul drept ridicat la piept; trebuia să îşi ţină umerii drepţi şi capul sus, ca să îşi lase greutatea pe celălalt picior. Deşi avea ochii închişi, nu era relaxat: mărul lui Adam, care se mişcă o dată după ce intră ea în cameră, era prea alert. Dorothy se trezi uitându-se, din întâmplare, la ceea ce bănuia ea că trebuie să fie „cârja” acelui bărbat respingător, faţă de care nu avea de gând decât să îşi plătească o datorie.

— Domnule Macrory, începu ea, deşi, o dată sau de două ori, în timpul pe care îl petrecuse în casa aceea, i se adresase pe numele mic (pe un ton ironic, ce-i drept), mi-e teamă că eu şi fratele meu stăm deja de prea mult timp pe capul dumneavoastră.

Numai faptul că fu cuprinsă de o letargie subită o împiedică să adauge „am băut şi am mâncat pe socoteala dumneavoastră, în realitate”.

În timp ce vorbea, strângea în pumn bancnotele pe care le pregătise; ar fi trebuit să curgă picături de transpiraţie din pumnul strâns, dar hârtiile erau atât de uscate, încât ar fi putut mai degrabă să scoată scântei sau să ia foc.

Macrory deschise ochii şi se uită la ea. Oare îi observase goliciunea pe care i-o dezvăluise pentru prima dată rochia albă în seara aceea, în bucătărie? Sau asculta ecourile lui Elizabeth Hunter, urmărind cum

coboară radioasă din maşină?

Madame de Lascabanes continuă încurcată.

— Aş vrea să acceptaţi asta — din partea amândurora, în semn de apreciere pentru tot ce-aţi făcut pentru noi. Dumneavoastră şi soţia dumneavoastră, desigur.

Macrory ridică o sprânceană, ca şi cum s-ar fi îndoit că Anne şi Basil ar avea vreun amestec în situaţia aceea.

— Vă rog! se auzi prinţesa trâmbiţând.

Macrory se uită la ea într-o manieră care era — pentru el — plăcută.

— Nu m-am gândit niciodată că prietenia e un lucru care se cumpără, Dorothy. Spre deosebire de dragoste.

Ar fi putut să lase lucrurile aşa, dar nu o făcu: continuă să zâmbească la ea, ca şi cum ea i-ar fi făcut o propunere neverosimilă sau, mai rău, ca şi cum Dorothy i-ar fi cerut un serviciu de profesionist, pe care el nu îl putea îndeplini decât cu jumătate de inimă.

Prinţesa de Lascabanes nu mai trecuse niciodată prin aşa ceva, decât în imaginaţia ei.

— Vă cer scuze, poate nu m-am exprimat cum trebuie. În plus, mi-am dat seama că am interpretat greşit o metaforă pe care aţi folosit-o în timpul cinei.

Era umilitor că folosise un cuvânt care i s-ar fi putut părea caraghios individului aceluia, pentru că nu îl mai întâlnise niciodată. Dubla gafa pe care o făcuse îi trimise un *frisson* în tot corpul, de parcă cineva trecuse o perie de sârmă peste pielea ei subţire.

Apoi îşi aminti să lase bancnotele să cadă înapoi în întunericul din geanta ei. Într-un fel, era o uşurare.

— Ce viaţă plină aveţi, iar copiii… îmi închipui că ei sunt cele mai mari recompense pe care le poate aduce viaţa, murmură prinţesa.

Rory se uita în continuare la ea; aşa că plecă.

Umbla prin casă fără să îşi audă paşii: o urmărea Elizabeth Hunter. „Oricum l-o chema — Hubert, Edvard, Rory —, nu ştii, Dorothy, că, de fapt, urmărim un singur bărbat?” Mama te obliga să te uiţi înapoi, aşa că nu aveai cum să scapi de ruşine. Când traversă coridorul şi urcă scările, braţele lui Dorothy fură din nou străbătute de acel *frisson*. Scările sunt cele mai rele: foşnetul hainelor modeste se amplifică voluptuos atunci când gândurile sunt în concordanţă cu el. „Nimeni — cu atât mai puţin tu, Dorothy — nu vrea să recunoască toate numele; Arnold nu e unul dintre ele, nu-i aşa? Ar fi ridicol, dar ce spui de…”

Dorothy blocă vocea mamei; urechile ei se închiseră cu zgomot. Dacă ar fi fost Basil lângă ea, poate că s-ar fi ţinut de mână şi ar fi simţit căldura trecând prin ei, ca o asigurare a afecţiunii pe care şi-o purtau. Dorothy tânjea după această afecţiune: numai ea reprezenta o garanţie convingătoare împotriva unei bătrâneţi nefericite.

Era îngrozitor de frig în seara aceea la etajul de sus al casei blestemate. După ce părăsise bucătăria, cu aerul ei îmbâcsit, şi urcase scările, Basil aproape că îşi simţea mâinile degerând. Suferise de degerături când era mic. Îi acoperiseră rănile supurante cu balsam de Perú şi îi puseseră mănuşi. În seara aceea, pe scări şi în dressingul lui Alfred Hunter, i se părea că lasă în urmă un miros glacial, de degerături. Avea să pună un preş pe pat, peste pături; greutatea l-ar fi putut ajuta să tremure mai puţin. Dacă vezica lui urinară, victimă a vârstei şi a climei, îl întorcea către copilărie, oare soţia lui Macrory avea să îl certe dacă găsea o băltoacă pe podea? Da, era o femeie certăreaţă. Fiica lui cea miloasă, Imogen, era singura care l-ar fi putut consola. Dar ea nu era a lui. Dacă ar fi fost sânge din sângele lui, ar fi putut zace o Goneril în ea; Cordeliile sunt greu de obţinut.

Unde dracu' era Dorothy? se întrebase adesea ce fac femeile atât timp închise în baie.

Intră în fostul dormitor al părinţilor.

— Ce faci, Dorothy?

Indiferent dacă ea era acolo sau nu, Basil simţea nevoia să îşi audă vocea.

De fapt, prinţesa stătea în mijlocul camerei, sub un bec fără abajur, din care păreau să mai curgă încă râuri de mărgele de cristal, ca pe vremea domniei lui Elizabeth Hunter. Cu braţele în jurul coastelor, Dorothy stătea nemişcată şi strălucea de nefericire, cu nasul ei osos înfundat şi umflat.

La început, rămase ţintuit de admiraţie pentru virtuozitatea ei; dar, ca profesionist, nu putu să nu îşi spună şi el replica.

— Ce te supără, draga mea?

Vocea lui cavernoasă, dezumflată, părea sinceră şi oribil de convingătoare.

Se îmbrăţişară, tremurând amândoi, în ceea ce putea deveni reprezentaţia vieţii lor.

— Vai, Basil!

Îl surzea; şi mirosea — de fapt, probabil că amândoi miroseau — a seu de oaie.

— Ce-am avea noi dacă nu ne-am avea unul pe celălalt? N-am fi faliţi?

— Am fi?

Era destul de sigur că rostise replica greşită; poate că îl lăsa memoria.

Mai importante erau sentimentele pe care le descopereau sub păturile roase ale soţilor Macrory, în patul acela imens, şi care nu erau tocmai mâhnirea, pasiunea, disperarea, groaza, ci câte ceva din toate. Elizabeth Hunter se specializase în paturile spaţioase: îşi petrecea o

mare parte din viaţă în ele, şi totuşi nu şi-o petrecea; copiii ei ar fi putut foarte bine să moară înaintea ei, cu oasele rupte de convulsii, pe arcurile tremurătoare ale patului.

În loc să treacă dintr-o cameră în alta, ar fi trebuit să îşi spună rugăciunile. Dar cui, după atât timp? Sieşi?

Acum nu mai putea face nimic. Poate că răzătoarea iubeşte, în mod instinctiv, brânza. Soţiile nu te iubesc: ele te înghit cu totul. Iar majoritatea amantelor se implică într-o relaţie doar din motive bine calculate.

Dar Dorothy?

— Dorothy!

Ghicea sub pătură realitatea acestui trup plăpând de om pe care îl… îmbrăţişa? Măcar de-ar fi fost beat; dar Macrory avusese grijă ca amândoi să fie treji.

— Ce e, dragul meu?

Luciditatea poate fi mai obsedantă decât beţia; Dorothy era prea adâncită în gânduri ca să poată face şi altceva decât să mormăie.

Se gândea că, dacă ar fi încercat să îl simpatizeze pe Hubert în loc să îl iubească, poate că i-ar fi răspuns şi el la fel. Dragostea poate să îngheţe trupul; afecţiunea dezgheaţă instinctele.

Aşa că ea şi Basil se consolau unul pe celălalt.

Cândva în timpul nopţii, el se revoltă împotriva goliciunii lor moleşite.

— Dorothy, îţi dai seama că probabil ne-au conceput pe noi în patul ăsta?

O astfel de sinceritate spontană îi făcu să revină în pieile lor separate: să se transforme amândoi în sloiuri de gheaţă.

Până când ea simţi nevoia să spintece un întuneric care o sufoca.

Basil o văzu pe femeia aceea scheletică poticnindu-se, împiedicându-se, năpustindu-se spre fereastră, înainte să ajungă la draperii, să le dea deoparte şi să împingă, în cele din urmă, geamul în sus.

Luna plină era la zenit, deasupra cordonului de dealuri minerale. Epuizarea şi aerul rece care intra pe fereastra deschisă o făcură să se dea un pas în spate. Ar fi căzut dacă nu ar fi fost Basil în spatele ei, să o sprijine şi să îi aline goliciunea cu goliciunea lui.

— Trebuie să recunoşti că e frumos, zise fratele ei, uitându-se peste umărul lui Dorothy la peisajul de la Kudjeri.

— O, Doamne, da! Confirmă ea. Frumos… dar sterp.

— Tocmai asta nu e, în alte împrejurări.

— Alte împrejurări nu ne aparţin nouă.

Îşi trecu mâna cu emoţie prin părul pe care sora lui şi-l strânsese într-un coc înainte de culcare.

Îl lăsă să o conducă înapoi în pat. Aşternutul devenise o insulă de

creste îngheţate şi cratere întunecoase. Se aşezară în pat, ghemuiţi unul într-altul, iar el încercă să invoce din nou o iluzie de căldură, sub realitatea păturilor deplorabile.

Unsprezece

— E frig, soră?

— Da, e frig, răspunse sora Manhood. Sau frig pentru zona noastră.

La capătul mai nisipos al parcului, oamenii băteau potecile, tremurând în hainele improvizate pe care le poartă lumea atunci când se face brusc răcoare într-un climat de obicei cald. Hainele şi nisipul le îngreunau mersul; toţi păreau de vârstă mijlocie; deşi probabil că cei mai mulţi dintre ei, fără haine şi întinşi la soare, s-ar fi dovedit, de fapt, nişte tineri cu o constituţie foarte atletică.

Sora Manhood se bucura că are puloverul de lână pe ea. Roz şi pufos, o făcea să pară grasă. Nu avea ce face: probabil că începuse deja să ia proporţii.

— Patul e rece, se plânse doamna Hunter.

— Dumneavoastră sunteţi *caldă*. Aveţi şi sticla cu apă fierbinte. Şi haina, şi şosetele. Aveţi picioarele calde.

Infirmiera îşi dezmorţea pacienta, care arăta ca un crevete uscat, din poziţia în care o lăsase somnul.

— Ah, nu e vorba de asta! Am avut un vis.

— Şi n-a fost un vis frumos?

— Nu. N-a fost. Eram în patul meu. Nu ştiu unde era soţul meu. Poate că murise. Nu. Mai rău. Plecase şi mă lăsase singură la Kudjeri, cu copiii mei, Basil şi Dorothy, înainte să se nască. Dar oare erau gemeni?

Sora Manhood abia dacă putea să suporte. (Dacă o să aibă ea gemeni?)

— În vis, da, zise doamna Hunter. Dar, în viaţa reală, nu-mi aduc aminte. Sunt gemeni, soră?

— Dumneavoastră ar trebui să ştiţi. Dumneavoastră i-aţi făcut.

Pentru numele lui Dumnezeu!

— În visul meu, ei *voiau* să fie gemeni. Îi auzeam strigând dinăuntrul meu, învinuindu-mă că i-am împiedicat să se iubească.

Sora Manhood împinse un scaun la o parte cu atâta forţă, încât îl răsturnă: de abia o mai suporta pe băbăciunea aia.

— Nu e ceva neobişnuit, îşi aminti doamna Hunter. Oamenii care nu sunt capabili să iubească dau vina pe alţii. Aşa am făcut şi eu din când în când. Am dat vina pe Alfred. Probabil că de-aia a şi plecat şi m-a lăsat cu copiii mei odioşi. N-au fost ai lui, să ştii.

— P-asta n-am mai auzit-o până acum.

— Ei bine, el mi i-a dăruit. Dar i-am făcut să fie numai ai mei. Iar copiii deja mă detestau pentru ce aveam să fac, de-aia se răzvrăteau în pântecul meu.

— În orice caz, judecând după ceea ce spuneţi, e numai vina dumneavoastră, doamnă Hunter.

— Cine ştie?

Probabil că doamna Hunter simţea că stârnise ceva în infirmiera ei: întinse mâna ca să o mângâie şi o întrebă, pe un ton pe care îl folosesc de obicei infirmierele:

— Eşti bine, soră? *Pari* să fii bine.

— Sunt destul de bine.

Doar un copil nu era o boală!

— O să ne simţim amândouă mai bine când o să vină musafira mea.

— Poftim? Sigur aşteptaţi pe cineva? Mie nu mi-a spus nimeni nimic.

— Nu? Unele femei din casa asta sunt atât de adâncite în gânduri, încât nici nu-şi mai dau seama că se întâmplă lucruri şi înjur, nu numai în capul lor.

Surorii Manhood îi venea să vomite, dar curiozitatea o făcu să întrebe:

— Vă cunosc musafirul?

— E vorba de doamna Wyburd, şi a fost ideea ei să-mi facă o vizită. Mie nu mi-ar fi dat prin cap.

Doamna Hunter părea destul de sigură de ceea ce spunea.

Sora Manhood se învioră: nu dăduse niciodată ochii cu doamna Wyburd şi i-ar fi plăcut să vadă ce îi plăcuse avocatului la viaţa lui.

— Lăsaţi-mă să vă machiez, îndrăzni ea să propună, ca să vă vadă musafira dumneavoastră într-o formă de zile mari.

— Nu, doamna Wyburd e o femeie sinceră, zise doamna Hunter.

Sora Manhood era cu atât mai curioasă să o vadă. Aşa că, atunci când se auzi soneria, se duse pe palier şi se aplecă peste balustradă, de parcă spera să descopere un secret sau două, înainte ca sinceritatea să le ascundă cu totul.

Doamna Lippmann tocmai îi deschidea uşa unei femei îmbrăcate în ceea ce criticii de modă din urmă cu câţiva ani ar fi numit „maro de măgar”. Sora Manhood îşi dădu seama că doamna Wyburd este una dintre femeile care nu îşi îngăduie prea multe îndrăzneli când vine vorba despre îmbrăcăminte. Scopul hainelor este să acopere corpul, asta păreau să susţină veşmintele doamnei Wyburd; ceea ce nu înseamnă că nu se îngrijea deloc de aspectul ei fizic: hainele ei erau „de un bun-gust desăvârşit”, după cum se zice, iar materialele, deşi modeste, probabil că ar fi făcut o gaură greu de acoperit în bugetul infirmierei. Mai presus de toate, înfăţişarea doamnei Wyburd îi arăta Florei Manhood că are de-a face cu o doamnă în adevăratul sens al cuvântului: un alt mister, independent de cele care se adunaseră până atunci. Era destul de evident că „sinceritatea” misterioasă la care făcuse referire doamna Hunter nu depindea în niciun fel de calitatea

de doamnă a doamnei Wyburd, pentru că şi doamna Hunter era o doamnă, iar sinceritatea ei era ocazională şi feminină. Ca să pătrundă dincolo de misterul doamnei Wyburd, trebuia să o vadă mai bine. Soţia avocatului, care stătea în hol, împreună cu menajera, probabil că nu mai fusese niciodată scrutată atât de atent, decât de inevitabilii doctori şi dentişti sau de ochii nemiloşi ai copiilor. Dar investigaţia surorii Manhood nu o conduse la niciun rezultat: era de parcă i se spusese să admire o vază maronie şi prăfuită, fiindcă era antică şi foarte valoroasă, dar ea nu îi vedea decât forma banală şi culoarea cafenie, veche şi neinteresantă.

Se întristă puţin: impenetrabilitatea acelei siluete maronii o făcuse să se simtă ca o mincinoasă, o trădătoare, o mamă nemăritată şi o nimfomană, toate la un loc.

La parter, doamna Lippmann spunea:

— Probabil că ştiţi să ajungeţi şi singură, doamnă Wyburd, aţi mai fost aici.

Unghiul la care doamna Wyburd îşi ţinea înclinat capul sugera uimire, amuzament, poate chiar şi cinism.

— Da, desigur că ştiu. Dar a trecut mult timp de-atunci. Da, ştiu să ajung, recunoscu ea, dându-şi seama că asta speră şi menajera, în sinea ei.

Poate că doamnei Wyburd i-ar fi plăcut să fie lăsată să umble nesupravegheată printr-o casă pe care o cunoştea de demult. După ce se retrase menajera, infirmiera, care urmărea totul din capul scărilor, o văzu pe soţia avocatului ezitând, neştiind ce uşă să deschidă şi unde să intre; nu avea prea mult timp la dispoziţie. Dar se pare că sinceritatea misterioasă la care făcuse referire doamna Hunter puse, într-adevăr, stăpânire pe doamna Wyburd, care începu să urce scările, cu pantofii ei demodaţi, dar buni, probabil făcuţi la comandă.

Simţindu-se în avantaj, deşi unul precar, infirmiera îşi făcu simţită prezenţa.

— Vai, doamnă Wyburd! strigă şi coborî câteva trepte. Vă arăt eu drumul, în caz că l-aţi uitat, se oferi ea, zâmbindu-i larg femeii uşor uimite de la parter. Eu sunt sora Manhood. Nu cred c-aţi auzit de mine, zise Flora.

Ştia că e ipocrită; dar nu aşa se făcea de obicei?

— Dumneavoastră nu sunteţi o străină, doar sunteţi soţia domnului Wyburd, spuse ea, acoperindu-şi gura cu o mână, ca să îşi înăbuşe un chicot care se ridica din fântâna gâtului ei.

— Nu te cunosc, dar am auzit de ţine de la soţul meu, răspunse doamna Wyburd cu un glas sfârşit, probabil din cauză că urcase atâtea trepte.

Sora Manhood se întreba cam ce auzise femeia aceea despre ea; poate că erau un cuplu plicticos, dar asta nu îi împiedica să bârfească.

Aşa că se uită mai aspru la ea, păstrând totuşi pe buze un zâmbet formal, în timp ce soţia avocatului urca scara.

Deşi faţa femeii era acoperită de borul unei pălării de fetru, cu o cocardă ţeapănă şi cenuşie prinsă într-o parte, ca o ciupercă de mătase, sora Manhood zări totuşi un obraz pudrat când doamna Wyburd se apropie prudent de ea. Până la urmă, nu aveai ce să critici la ea. Dacă îşi aranjase în vreun fel gura, nu o făcuse în stilul nefiresc al vremii, şi nici nu purta urmele sângeroase ale trecutului familiei Hunter. Gura doamnei Wyburd era extrem de naturală. Sora Manhood nici nu ar Flobservat pudra dacă nu s-ar fi văzut dârele cauzate de nervozitate sau grabă. Apoi, când musafira ajunse în capul scărilor, infirmiera observă un semn adânc, de varicelă, pe unul dintre obraji, lângă nas, unde se adunase pudra, dar şi nişte pistrui (roşii) de care se agăţase machiajul. Flora Manhood era fascinată de semnul doamnei Wyburd: soţia avocatului nu avea ce face în privinţa lui; cât despre pistrui, încercând să îi ascundă, femeia dezvăluise, poate, o fisură în sinceritatea ei. Acest lucru o făcu pe sora Manhood să simtă un oarecare ataşament faţă de ea: spera că, în ciuda pistruilor prost camuflaţi, doamna Wyburd se va dovedi un adversar de talia lui Elizabeth Hunter, care alesese să rămână nedeghizată.

— Ce scară abruptă! murmură doamna slăbuţă şi cochetă, ca să umple tăcerea.

Pentru o clipă, se uită la chipul infirmierei tinere, drăguţe şi radioase ca o dimineaţă nostalgică din propria tinereţe. Apoi, cum nu mai aveau nimic de spus sau de făcut, doamna Wyburd o urmă pe sora Manhood pe coridor.

Doamna Hunter îşi drese vocea, o operaţiune în care fu implicată mai mult decât o urmă de flegmă, apoi îşi ridică vocea, de acolo de unde era scufundată, dintre perne.

— Lai, ce idee minunată să-mi faci o vizită, zise ea, deşi se uita în direcţia opusă.

— A fost mai mult decât o idee venită din senin, doamnă Hunter, zise doamna Wyburd, smucind din cap şi făcând să fâlfâie cocarda de mătase, în formă de aripă de pasăre. Am vrut să vă mulţumesc pentru cadou, spuse ea, şi roşi, poate pentru că nu îl purta în momentul acela. Scrisorile nu sunt satisfăcătoare şi adesea se pierd la poştă.

Îşi coborî privirea.

— O voce este mai personală, nu credeţi?

Doamna Hunter deschise ochii.

— Ah, văd foarte bine uneori. De exemplu, astăzi. Dar de aproape. Acolo, unde stai, zici că eşti cine ştie ce creatură marină. Vino şi stai lângă mine, pe scăunelul ăsta.

Musafira îi ascultă ordinul, iar infirmiera se grăbi să tragă scăunelul mai aproape de pat. Deşi era dată la o parte, nici nu îi trecu prin cap

să se îmbufneze: situaţia era atât de interesantă, încât ar fi dat orice să asiste ca spectator.

Doamna Hunter scoase un oftat uşor, ca foşnetul unei plăpumi de puf; îi mângâia mâna doamnei Wyburd, care îşi dăduse deja mănuşile jos.

— Pistruii, L-ai… încă îi ai. Sunt bine? Am auzit că, odată cu vârsta, pistruii devin periculoşi.

— Nu m-am gândit niciodată la asta, mărturisi doamna Wyburd.

Sora Manhood observă cum se aduna o roşeaţă nouă sub pielea musafirei; schimbarea culorii scotea în evidenţă semnul de varicelă şi mai mult decât înainte.

— De ce nu, L-ai? întrebă doamna Hunter. Insist să te duci la un doctor. Ca să se uite la pistruii tăi. E rezonabil, nu?

— Da… rezonabil. Dar nu cred că mi-ar plăcea să mi se spună ce nu vreau să aud. Sau să le aduc altora nefericire.

— Ha! La ce-o să le folosească celorlalţi struţi dacă tu o să te plimbi printre ei ca un cancer umblător?

Vehemenţa îi stârni doamnei Hunter o criză de tuse. Sora Manhood îi dădu nişte apă.

— Ce, mai eşti aici, soră? Eu vreau să vorbesc cu prietena mea între patru ochi. Roag-o pe menajeră să facă ceaiul. Nu cred c-o să mâncăm nimic. Pe doamna Wyburd nu a interesat-o niciodată prea mult mâncarea.

Doamna Wyburd îşi aşezase mâinile în poală. Stătea şi zâmbea, uitându-se drept înainte. Chiar părea sinceră.

— Sunt sigură că doamna Lippmann n-o să uite de ceai. Dar nu e devreme, doamnă Hunter?

Doamna Hunter îi aruncă o privire grăitoare, aşa că infirmiera părăsi imediat camera.

— Am altă infirmieră, care îmi aduce flori. Cred că astăzi a uitat de ele. Nu-mi miroase a flori.

— Nu e anotimpul pentru flori.

— Nu. Nu sunt flori.

— Îmi aduc aminte că vă plăceau trandafirii. V-aş fi adus nişte trandafiri dacă ar fi fost sezonul.

— În schimb, e sezonul ei. Al infirmierei ăsteia drăguţe. Şi o să fie un sezon veşnic. Ea crede că nu-mi miroase, dar nu e adevărat.

Doamnei Wyburd nu îi plăcea deloc încotro se îndreaptă discuţia. Aruncă o privire către una dintre oglinzi. Deşi era singură, cu bătrâna aceea nesuferită, i se părea că mai sunt şi alte persoane de faţă.

— Nu îl chema Arnold? zise doamna Hunter.

— Pe cine?

— Pe avocat.

— Ba da, zise doamna Wyburd, prea răguşit.

— Îţi mai aduci aminte de barba-caprei?

— De ce?

— D castilbe.

— Nu ştiu la ce vă referiţi, doamnă Hunter.

Doamna Hunter râse.

— Ţie îţi plăceau denumirile ştiinţifice.

— Memoria mea nu mai e ce era odată.

— *Mimulus*-ul meu de la Double Bay! maimuţări doamna Hunter vocea cuiva.

Doamna Wyburd stătea nemişcată, uitându-se la mâinile pe care le ţinea în poală, una peste cealaltă.

— Ce mai fac copiii? îşi întrebă ea protectoarea. Speram să-şi facă timp să mă viziteze.

— Au şi ei treburile lor. O, da! suspină doamna Hunter. Fii recunoscătoare că ai grădina ta, L-ai.

Doamna Wyburd se bucura că reflexia din oglindă îi ţine companie, deşi era una urâtă, cu pistrui (canceroşi) care mascau nenumărate tentative eşuate de a-i consola pe cei pe care îi iubea.

— Soţul meu te iubeşte? continuă doamna Hunter.

— Nu cred că m-a plăcut foarte tare, răspunse doamna Wyburd. De fapt, ştiţi bine că nu.

— Da. Numai pe mine, spuse doamna Hunter, foindu-se.

Doamna Wyburd fu uşurată când veni infirmiera să aducă ceaiul.

— E de iasomie, cum vă place dumneavoastră, o informă sora Manhood. Nu se simte aroma?

Ca de obicei, totul era în onoarea lui Elizabeth Hunter, dar ea, care fusese atât de îndrăgostită de parfumuri, îşi întoarse capul şi încercă să nu inhaleze mirosul.

Doamna Wyburd înghiţi ceea ce nu era pregătită să recunoască: adevăratele ei sentimente faţă de Elizabeth Hunter.

În timp ce infirmiera turna ceaiul şi înmâna ceştile, doamna Wyburd încerca să îşi îndoaie un deget, dar acesta părea să fi înţepenit, ca şi restul corpului.

— Lăsaţi-mă să vă ridic mai mult, doamnă Hunter. Să vă ajut cu ceaiul?

— Bineînţeles că nu. Lasă-l, mulţumesc.

Sora Manhood plecă, iar doamna Wyburd sorbi prea devreme din ceai: îşi opări cerul gurii; pungile de sub ochi se umplură de lacrimi; pistruii ei (canceroşi) arătau, probabil, ca nişte picături de rugină. Nu mai îndrăznea să se privească în oglindă.

Doamna Hunter nici nu îndrăznea să se atingă de ceaiul ei, atât de teribilă era criza către care se îndreptau.

— Unde e soţul meu? întrebă ea.

— Cred că sub pământ, gâfâi doamna Wyburd.

— Nu e cazul să-mi aduci aminte de ceva ce ştim amândouă, zise doamna Hunter. Am vrut să spun: Arnold se poartă frumos cu tine?

— E un om onorabil, iar eu sunt soţia lui.

— Ah, L-ai! Te *iubeşte*?

— Da, reuşi doamna Wyburd să spună. (De ce avea voie creatura asta să îţi exploreze goliciunea, mai întâi cu ghearele, apoi cu mintea ei răzbunătoare?) Mă iubeşte, întări ea, deşi se simţea de parcă ar fi făcut un salt în întuneric.

Se simţea complet dezbrăcată, în timp ce doamna Hunter o privea din ce în ce mai atent.

— Arnold nu avea deloc păr, păru să îşi aducă aminte călăul doamnei Wyburd.

— Cum adică? Nici acum nu e chel.

Doamna Hunter fu şocată de sunetul propriului râs.

— Dar are barbă?

— Nu-mi dau seama. Se bărbiereşte în fiecare dimineaţă.

Cu aparatul de ras electric, pe care îl convinseseră fetele să îl folosească, în urmă cu câţiva ani.

— Nu o *Astilbe*, murmură doamna Hunter, pentru că se gândea deja la altceva.

Doamna Wyburd îşi simţea ochii uscaţi şi încerca să se stăpânească, dar nu reuşi să împiedice o picătură de sudoare să cadă în ceaşca pe care o ţinea în mână. Cerul gurii îi era cauterizat.

— Lai, acum îmi aduc aminte de ce am simţit nevoia să-ţi trimit lanţul ăla, zise doamna Hunter. Nu ştiu de ce spun că „am simţit nevoia”, când, de fapt, am fost *silită* s-o fac — cred că ăsta e cuvântul potrivit. Dacă avem curajul s-o recunoaştem, întreaga viaţă e compusă din constrângeri sau coincidenţe. Aşa că ţi-am dat lanţul ăla. Pe care l-am purtat în timpul furtunii — pe insula Brumby. Şi am supravieţuit. Am vrut să fie al tău.

Oare era vorba despre generozitate sau era o înşelătorie la mijloc? L-ai Wyburd nu îşi dădea seama; ar fi început să plângă, dacă nu ar fi pus-o Arnold în gardă.

— O să trebuiască să te rog să pleci, se hotărî doamna Hunter. Sunt obosită. Nu la fel de obosită ca Gladys Radiord. A trebuit să i se administreze oxigen. Îţi aduci aminte de Gladys?

— Nu, zise doamna Wyburd, iar ceaşca aproape că îi zbură de pe farfurioară. Dumneavoastră, în schimb, aveţi o memorie excelentă.

— Mulţumesc, zise doamna Hunter. Altceva nu am.

Doamna Wyburd îşi punea deja mănuşile. Probabil că doamna Hunter auzea ce se întâmplă, dar nu părea uşurată.

— Vrei să mă săruţi, L-ai? întrebă ea.

Doamna Wyburd râse.

— Da, desigur! Credeaţi că n-o s-o fac?

Îşi dădea seama că se înroşise după o asemenea minciună: chiar şi pe Arnold prefera să îl sărute pe întuneric.

Doamna Hunter îşi ridică faţa cea oarbă şi îşi întinse gâtul inelat: efectul produs părea antic şi reptilian. L-ai Wyburd se simţi învăluită într-un nor de abur, sau poate de compasiune şi înduioşare, înăuntrul căruia, din nou, mintea ei se dădu înapoi, îngrozită, nu din cauza umanităţii decăzute, care se afla la mila ei, ci din cauza a ceea ce se afla dincolo de mască: legenda frumuseţii lui Elizabeth Hunter.

Din disperare, îşi aminti de un incident din urmă cu câţiva ani, când se afla cu fetele într-o călătorie prin Europa. Pierzându-şi vremea prin oraşul Lourdes, uitându-se la toate cu scepticism şi dezaprobare, ca nişte vrednice protestante, se treziseră aşezându-se, fără să vrea, la o coadă. Marjorie, care era în fruntea grupului, îşi dăduse seama prea

târziu că fuseseră păcălite să viziteze peştera viziunii miraculoase. Nu aveau cum să mai scape de acolo. O văzuse pe Marjorie aplecându-se şi sărutând piatra din faţa ei, ca orice catolic. Heather se întorsese pentru o clipă, roşie de furie, dacă nu de panică, dar cineva a împins-o din urmă. Doamne, ce să facă? Pe urmă venise şi rândul lui L-ai Wyburd, care se aplecase şi sărutase aerul aflat la câţiva centimetri deasupra pietrei aceleia slinoase. Mersese mai departe, uluită, dar recunoscătoare, fiindcă reuşise să evite o contaminare igienică şi spirituală fără să protesteze într-un mod vulgar.

Iată că, lângă ea, buzele doamnei Hunter se întindeau şi tremurau, căutând ceva în nimicul din jur.

Doamna Wyburd se aplecă iute: sărută aerul din apropierea chipului bătrânei.

Probabil că Elizabeth Hunter îşi dăduse seama. Se afundă înapoi între pernele ei, cu un aer destul de mulţumit.

— Iubeşte-mă! murmură ea, nu tocmai pentru musafira ei.

Poate că făcuse încă o cucerire, nu atât a unei persoane, cât a unei abstracţiuni: în orice caz, putea să o adauge la celelalte.

Doamna Wyburd plecă. Se bucura că nu sunt prin apropiere nici menajera, nici infirmiera: i-ar fi putut pune întrebări sau, mai rău, i-ar fi putut face vreun compliment. Coborî scările, cu privirea plecată, în timp ce îşi ţinea batista la gură, ca să estompeze senzaţia de gol acolo unde ar fi trebuit să se afle un sărut. Bine că îl avea pe soţul ei, pe care frumuseţea nu reuşise să îl distrugă. Şi nici moartea nu avea ce să-i facă, dacă avea şi soţia lui vreun cuvânt de spus în privinţa asta.

Şi totuşi, doamna Wyburd începu să plângă.

După ce fusese alungată din camera angajatoarei sale, sora Manhood ieşise şi se plimbase prin grădină, mâzgălind oarecum, cu trupul servindu-i drept creion, iar mintea drept mină de grafit. Nu o interesaseră peisajele decât atunci când era mică şi avea timp să observe o frunză sau o insectă (poate chiar se distrase, omorând insecta) sau, mai târziu, bălegarul de vacă (rostogolea pe drum balegile uscate, lovindu-le cu piciorul); tu întotdeauna te interpui între tine şi copaci şi alte lucruri şi te împiedici singură să le vezi altfel decât ca pe nişte obiecte neclare şi inutile.

Intrând în grădina doamnei Hunter, rupse două frunze, o supse pe una şi o aruncă pe cealaltă, înainte să îşi găsească refugiu în mânecile puloverului ei pufos. Îşi ascunse mâinile. Se întrebă cât va mai putea să îşi ascundă formele de ochii antrenaţi ai infirmierelor sau dacă doamna Wyburd îşi dăduse deja seama.

Infirmiera o văzu pe bătrâna doamnă Wyburd ieşind din casă şi trecând pe lângă grădină ca să ajungă la stradă, atât de cufundată în gânduri, încât nu mai observa nimic în jurul ei. Chiar şi aşa, Flora Manhood îşi netezi uşor fusta peste abdomen şi îşi încrucişă braţele

roz şi pufoase peste sânii lăsaţi.

Poarta scârţâi. Doamna Wyburd plecase.

Deasupra grădinii umbrite, cerul era senin şi apos; un singur nor din vată răsfirată atârna peste hipodrom şi mănăstire. Flora Manhood îşi atinse obrajii; şi faţa i se umflase: avea pielea albă, ca de nap. I-ar fi permis şi unui străin (nici chiar aşa) să o sărute şi să îi fure independenţa, dacă ar fi fost posibil.

Deodată, auzi clinchetul agasant al clopoţelului: relicva te chema la datoria din care Mary de Santis îşi făcuse o religie.

Sora Manhood pomi hotărâtă pe poteca şerpuitoare, dacă nu şi periculoasă (doamnei Hunter îi plăcea să le aducă aminte că doi oameni îşi rupseseră picioarele pe acolo), să îşi îndeplinească datoria laică. Braţele îi atârnau, perfect indiferente, în mânecile puloverului. Deşi ea nu era deloc indiferentă. Dacă ar fi putut să fie rece şi indiferentă, nu s-ar mai fi întâmplat toată tărăşenia cu Col Pardoe; iar nenorocitul de Sir Basil Hunter nu ar mai fi intrat în viaţa ei.

Grădina, la amurg, evoca în mintea Florei Manhood prea multe lucruri iremediabile: pete pe ouăle păsărilor „ce faci cu lichidul Snow după ce-l sugi?” „păi îl scuipi” câini cu puncte deasupra ochilor pistrui pe pleoapele unei bătrâne negi pe braţul unui bărbat „cu dinţii Doamne Flo ce te-a apucat? Nu înţelegi numai cărţi şi MAHLER tu ce iubeşti vrei să mănânci ah Coll-umn”.

Lottie Lippmann stătea în holul întunecat, arătând ca un şobolan care ieşise dintr-un pârâu.

— Ce-i, Floradora? Te simţi rău?

— Mă doare puţin burta, zise Flora Manhood.

Deşi Lottie era o femeie de aur şi fusese mereu alături de ea, era prea naivă ca să poţi avea încredere în ea.

— A tot sunat după tine, zise doamna Lippmann.

— Mie-mi spui? Nu puteai să te duci tu, Lot?

— Eu mă pregătesc. Mă aşteaptă mai târziu, zise doamna Lippmann.

Infirmiera îşi dădu seama că menajera, care păruse la început, în semiîntuneric şi trecută prin filtrul propriilor gânduri, un animal speriat, este extrem de calmă, ba chiar învăluită de o anumită splendoare. Deşi încă nu îşi scosese şorţul vechi, din lână, cu pete de la bucătărie, şi încă avea în picioare papucii ei comozi, din pâslă, îşi aranjase părul mai frumos ca niciodată; chiar şi în întunericul acela, i se vedeau rădăcinile firelor de păr, silite să urmeze cărarea cea dreaptă şi albă, iar ochii îi erau mai luminoşi, din cauza holului prost luminat şi a stării de anticipaţie.

— Mă duc mai târziu la ea, repetă doamna Lippmann printre buzele stacojii de la natură, coborându-şi pleoapele uleioase peste o încredere în sine despre care nu îşi îngăduia să vorbească, deşi infirmiera probabil că o simţea.

Era prea terifiant pentru Flora Manhood. Urcă scările. Când trecu pe lângă baie, simţi că o ia cu greaţă şi intră, ca să se elibereze. Îngenunche, uitându-se în vasul de veceu, într-o poziţie de pocăinţă; dar nu ieşi nimic. Nimic nu îi venea uşor. Însă măcar îi trecu greaţa. Iar Lottie probabil că luase deja ceştile şi ceainicul; se bucură să le vadă dispărute când intră în camera pacientei sale.

Frânturile unei voci reuşiră să se desprindă din locul în care rămăseseră blocate.

— Vreau să mă aranjezi, soră Manhood.

Numele ei îi suna odios în gura pacientei, care se răsti la doamna Hunter:

— Exact asta n-aţi vrut, când aţi fi avut un motiv să vă aranjaţi.

— Doamna Wyburd nu ar fi înţeles.

Dacă exista vreo aluzie că Flora făcea parte din ierarhia celor care înţelegeau, infirmiera o ignoră: starea ei de sănătate o îngrijora şi o făcea să fie abătută. De fapt, era chiar irascibilă şi nu avea chef de jocuri.

Smulse din priză cablul lămpii de pe noptieră, iar când lumina se stinse, doamna Hunter nu îşi ţinu predica obişnuită despre cine plăteşte facturile în casă. În seara aceea, bătrâna aştepta supusă, cu bărbia ridicată, tratamentul care avea să îi fie aplicat.

De nervi, sora Manhood mai trânti câteva lucruri până să aducă portfardul şi să îl lase să cadă pe noptieră. Doamna Hunter nu făcu niciun comentariu. Deşi avea cartilajul gâtului încordat, pe chip îi înflorise un zâmbet, în aşteptarea harului care avea să se pogoare asupra ei.

În seara aceea, pe când îi mânjea şi îi frământa obrajii cu fond de ten, Flora Manhood nici nu întrebă ce vrea clienta ei. Şi nici doamna Hunter nu îi făcu nicio sugestie; se lăsă pe mâna infirmierei. Nu i-ar fi dat prin cap, în transa în care se afla, că poate avea loc o apostazie.

Un lucru era sigur: custodele acelei întruchipări sacre nu avusese niciodată mai puţin respect pentru religie. Dacă, o dată în viaţa ei, dădea cu bâta în baltă? Aşa că pudră şi întinse bine verdele lucios şi diavolesc; gura nemiloasă a idolului nu va mai debita atâtea răutăţi după ce îi va acoperi ea purpuriul cu un strat gros de negru; dacă pleoapele metalice ascuţeau săbiile pe care le arunca privirea ei, în cele mai răzbunătoare clipe, cel puţin victimele lor aveau să fie răpuse cu un zâmbet batjocoritor pe buze.

Flora Manhood râse, văzându-şi creaţia.

— E bine? întrebă doamna Hunter. O să vină să danseze pentru mine.

— V-ar da pe spate dacă v-aţi putea vedea! râse sora Manhood. O să daţi amândouă reprezentaţii în seara asta!

După ce înfăşură trupul în ceea ce fusese cândva o mantie din

brocart trandafiriu şi după ce o aşeză pe doamna Hunter pe scaunul cromat, pe sora Manhood o trecu un fior, de parcă ar fi urcat amândouă cu ascensorul, iar la capătul coridorului aseptic chipurile mascate nu ar fi aşteptat-o doar pe doamna Hunter.

Îşi aduse aminte să îi caute şi o perucă. O aduse pe cea verde, pe care doamna Hunter nu o purtase decât o dată, iar de atunci nu o mai ceruse niciodată. („Deşi nu o văd, soră, am impresia că nu e deloc potrivită… ca idee”. În seara aceea, era.)

După ce aranjă părul inert, sora Manhood îl mângâie cât putu de nonşalant.

— Lăsat liber!

Doamna Hunter zâmbi şi zise:

— Exact asta aveam în minte! apoi îşi aminti: Dar bijuteriile mele, soră! Ai uitat de ele?

Îngrijorarea o făcu să sughiţe.

Infirmiera aduse caseta de bijuterii. După ce o înzorzonă sora Manhood cu tot felul de podoabe, doamna Hunter păru fericită că le aude ciocnindu-se unele de altele.

— Cât ne-a plăcut să suferim! chicoti ea la un moment dat.

Cele două smaralde uriaşe pe care i le agăţase sora Manhood la urechi îi loviră obrajii. Dacă nu s-ar fi sprijinit de spătarul scaunului cromat, pandantivul cu smarald ar fi tras-o în jos până ar fi întins-o pe podea sau i-ar fi străpuns inima, ca un cui.

De fapt, sora Manhood chiar îi zgâriase pielea, atunci când îi aranjase lănţişorul pe decolteul zbârcit; dar, după părerea ei, hoaşca aia era prea frivolă şi bătrână ca să-şi mai dea seama.

Infirmiera şterse, cu blândeţe, o picătură de sânge de pe o rană superficială; chiar şi când şterse locul cu alcool, nici mirosul, nici durerea nu părură să o afecteze pe adevărata Elizabeth Hunter.

În schimb, pacienta îşi trase răsuflarea şi întrebă:

— Mi-ai pus steaua? Safirul meu?

— Dar aveţi degetele aproape paralizate, cu atâtea inele. Iar safirul nu se potriveşte cu ce am pus deja.

Artista din Flora Manhood se simţea jignită.

— Trebuie! insistă doamna Hunter.

Începură amândouă să bâjbâie prin tăviţele de catifea. Când venea vorba despre bijuterii, degetele doamnei Hunter erau mai agile decât ale infirmierei.

— Nu e aici! strigă sora Manhood, mai tare decât ar fi fost nevoie, chiar dacă pacienta ei începuse să surzească.

— Steaua mea! Oare a căzut pe podea? Ţi-am dat şi ţie una, nu-i aşa? Pe cea roz — dar numai pe cea roz, Dorothy.

Sora Manhood se târa pe jos, pipăind pe lângă scaun.

— Da, pe cea roz, e trecut în scris. Doar nu credeţi că am luat *eu*

celălalt safir. Eu nu l-am vrut nici măcar pe cel roz.

— Nu, zise doamna Hunter şi zâmbi.

Plină de praf şi cu răsuflarea întretăiată, sora Manhood începuse să se smiorcăie. Se ridică de jos.

— *Oricine* l-ar fi putut fura.

— Da, zâmbi doamna Hunter. Sau poate că i i-am dat eu cuiva drept cadou. Kate avea atât de multe păpuşi, încât mereu dădea din ele, de nici nu-şi mai aducea aminte ce-a dat şi ce nu. Până la urmă nici nu mai contează, nu-i aşa? (Bătrâna nu îşi aranjă brocartul trandafiriu, ci mai degrabă îl lăsă să îi alunece pe umeri, într-o poziţie mai naturală.) Vrei s-o chemi, te rog? întrebă ea, în timp ce buzele îi tremurau de nerăbdare. Spune-i că sunt gata.

Flora Manhood se opri în prag şi se uită înapoi, speriată de ceea ce crease. Masca verde şi argintie a bătrânei Betty Hunter sclipea şi lucea în adâncimile camerei. Nu te putea acuza nimeni de răutate, când tu nu făcuseşi altceva decât să scoţi în evidenţă adevărul. Cât despre doamna Hunter, părea conştientă, pentru moment, de demonul din ea şi gata să îşi asume răspunderea pentru el.

Tu, pe de altă parte, nu aveai să afli niciodată cât din răul care sălăşluieşte în tine este creaţia ta şi cât ţi-a fost impus de alţii: de Col Pardoe, de doamna Hunter, de oamenii de care te loveai întâmplător… sau chiar de Dumnezeu, dacă exista! Numai că nu exista: nu văzuse nicio dovadă ştiinţifică. Spre deosebire de copilul care se juca cu nervii tăi, care ameninţa să îţi despice capul în două şi să te facă să vomiţi. Copilul era cât se poate de adevărat: era creaţia ta, pe care o plănuiseşi tu, indiferent dacă o făcuseşi cu intenţii bune sau rele; nimeni, cu atât mai puţin Sir Basil Hunter, nu putea fi învinovăţit pentru asta.

Trântind uşa de perete, nu atât ca să o cheme pe menajeră, cât ca să ajungă ea mai repede la baie, Flora Manhood era cât pe ce să se lovească de doamna Lippmann, pe care nu o recunoscu la început.

Purta rochia aceea zdrenţăroasă pe care pretindea că i-o promisese doamna Hunter şi pe care, în principiu, orice om sănătos la cap ar fi considerat-o o glumă proastă. Dar, pe doamna Lippmann, rochia arăta chiar bine. Pentru că, în zilele în care Elizabeth Hunter, cu mersul ei cutezător, aluneca prin lumina prăfuită, făcând paşii de deschidere ai următorului foxtrot, şifonul care spumega şi se ridica în valuri de sub rochia plină de paiete, ca de metal lichid sau ca o apă învolburată, abia dacă ajungea până la genunchi; aşa că, în seara aceea, evreica cea scundă şi îndesată o putea purta dacă nu cu eleganţă, măcar cu respectul cuvenit tunicii austere în care se transformase rochia.

Când trecu pe lângă infirmieră, evreica îşi înclină solemn capul imens, încadrat de bucle. Ochii îi erau deja aţintiţi asupra înălţimilor la care aspira, aşa că Lottie Lippmann uitase de durerile de picioare.

Dacă zărise silueta aceea de prost gust, aşezată pe scaun, alese să o ignore: era prea devotată sau prea fermecată ca să facă altceva. Iar doamna Hunter zâmbi. Întinse degetele, care îi tremurau sub greutatea bijuteriilor ca şi cum ar fi bătut darabana. Lotte Lippmann acceptă mâna ca pe orice alt gest de protocol.

Flora Manhood nu luase niciodată parte la o taină: aproape că o făcuse cu Col Pardoe, dar reuşise să se împotrivească; aproape că o făcuse — dacă asta putea fi considerată o taină — cu Elizabeth Hunter, în clipele în care bătrâna fusese dispusă să îşi împărtăşească experienţa de viaţă. Aşa că rămase în prag, ţinându-se de burtă şi aşteptând să vadă ce o să se întâmple. Buzele îi tremurau.

Îndreptându-se către mijlocul camerei, Lotte Lippmann pocni de două ori din călcâie şi îşi îndoi un genunchi, făcând o plecăciune de fetiţă nevinovată sau poate prosternându-se în semn de supunere. Măcar atât înţelegea şi Flora Manhood. Dar ea nu vedea decât spatele dansatoarei: toate şireturile acelea strălucitoare ca nişte şiraguri de mărgele, care acoperiseră cândva goliciunea lui Elizabeth Hunter, dar care sfârşeau acum în dreptul umerilor lui Lotte Lippmann, sub părul buclat, strâns într-un coc.

Vrăjită de atmosfera grea şi evlavioasă care umpluse camera („Ar trebui să mă furişez prin spatele menajerei şi să deschid geamul, ca să mai intre nişte aer curat”), Flora începu, de la distanţă, să numere şireturile. Deşi ea nu era irlandeză. Iar Lot era evreică.

Ah dar îţi era rău strecoară-te afară şi vomită sau scapă de tot pocinogul. (Oare o să-l găsească cineva în toaletă şi o să te acuze din nou că ai înfundat-o?)

Nimic din toate acestea nu îi afecta pe participanţii la spectacol: Elizabeth Hunter dirija ritualul cu o mână verde, iar Lottie Lippmann începuse să îşi execute dansul.

Dansatoarea se mişca, la început, sacadat: braţele butucănoase ezitau să îşi trimită invocaţia către cer. Era un dans pe care nu îl mai executase niciodată: fiecare ramură pe care călca o tulbura; frunzele preschimbate în metal o trăgeau de părul netezit. Aşa că îşi feri capul. În timp ce „publicul” încerca să o aducă înapoi, mai aproape, întinzându-şi labele păroase, roşii, sau nişte degete ciudate, ca nişte acadele albe, ca să o ciupească de sfârcuri şi să îi cântărească sânii mici sau şoldurile late ca un trunchi de con.

Pentru că asta trăise dansatoarea la viaţa ei, fu tentată să tropăie mai departe ca într-o cocină de porci, deşi poate că nu asta aştepta mentorul ei de la ea.

Metronomul devenea haotic.

— Pentru asta plătim? Eşti prea multă în seara asta.

Smaraldele străluceau.

Lotte Lippmann ar fi părut mai nefericită, dacă nu ar fi fost

obişnuită să ducă în spinare o cruce mai mare decât şi-ar fi putut imagina vreun creştin vreodată.

— Mai aşteptaţi puţin, doamnă Hunter. Trebuie să-mi intru în ritm, îi zise ea, doar uşor abătută.

Legănându-se pe unul dintre picioarele ei strâmbe, şi-l întinse pe celălalt, în toată splendoarea lui noduroasă, dezmorţindu-şi mănunchiurile de vinişoare albastre, îndesate într-un pantof scâlciat de lac. Dacă nu ar fi salvat-o rochia, doamna Lippmann ar fi fost doar un amalgam de metehne şi beteşuguri. Dar rochia sugera o poezie pe care ascunzişurile fiinţei doamnei Lippmann ar fi putut încerca să o transmită; rochia reflecta o credinţă în dragoste şi o bucurie din care încerca să se împărtăşească şi menajera.

— Astea sunt toate numai trucuri vechi, de cabaret, o critică din nou doamna Hunter, fiindcă menajerei îi plăcea să sufere. M-am săturat de ele încă de acum o sută de ani.

Dar încă nu le-am uitat *ein zwei drei* bărbaţii care îşi lipesc râtul de lobul urechii tale când te împing încolo şi încoace prin faţa saxofoanelor ah da bestialitatea îţi este familiară doar tu ai ales să te căţeleşti cu politicianul ăla Athol Thingummy îl ştii până la ultimul fir de păr ţepos ultima izbucnire de dorinţă carnală şi apoi renunţă la bărbaţi — cel puţin în seara asta.

Acum, la sfârşitul vieţii, ai fi fost îndreptăţită să te aştepţi să ţi se arate ceva de neconceput, ceva ce poate ai căutat dintotdeauna. Deşi nu ai fi putut să explici de ce te aşteptai ca revelaţia să îţi fie mijlocită de persoana unei evreice transpirate, devotate şi adesea exasperante, care stătea într-un picior, în spatele unei perdele de apă (la asta se reduce vederea umană). Poate pentru că eraţi amândouă fiinţe umane şi, prin urmare, aveaţi defecte.

Doamna Hunter strigă, pentru a-şi încuraja menajera:

— Mă aştept ca arabesca ta să fie splendidă, draga mea, după ce-o să-ţi intri puţin în ritm.

Lotte Lippmann izbucni într-un râs atât de violent, încât aproape căzu pe spate. Apoi râseră amândouă zgomotos.

— Ce babe nebune!

Sora Manhood se duse, nervoasă, şi deschise geamul, după care le lăsă să îşi vadă de treabă: nu mai suporta să se uite la ele; nu înţelegea ce era atât de amuzant; nu îşi găsea nicăieri locul în seara aceea; se închise în baie.

Nici Lotte Lippmann, care era de obicei o persoană serioasă, nu înţelegea de ce râde. Dar o dureau coastele, ca după un sacrilegiu adolescentin. Măcar se simţea eliberată. Era liberă să îşi îmbrăţişeze bucuroasă starea de exaltare (şi să uiţi de travestiul pe care Floradora, cu atâta cruzime, ţi-l înfăţişase ca pe o caricatură). Aşa că Lotte execută un dans pe care poate şi-l amintea din copilărie, de pe vremea

când se zbenguia pe stradă, fâlfâindu-şi rochiţa şi codiţele împletite.

Doamna Hunter era împăcată.

— De abia acum simt că intri în spiritul dansului.

Doamna Hunter simţea aerul mişcându-se în jurul ei; o fustă se agăţă, preţ de o clipă, în inelele ei, când îi flutură pe lângă mână.

Lotte Lippmann dansa, dar cu ochii închişi. Avea nişte încreţituri deasupra nasului, de parcă stăteau în faţa ei nişte morţi înviaţi, care încă răspândeau un miros de ars.

Genunchii din brocart ai doamnei Hunter se legănau lent, plimbând-o prin dimineţi încărcate de miros de bălegar şi ger şi prăjitură cu seminţe de in şi lapte aburind. „Kate dacă dansezi ţi se pune sângele în mişcare”. Fusta aceea veche din stofa ecosez cu o arsură sub buzunar se umfla când făceai piruete. Oare ce se alesese de Kate Nutley? Probabil că încă aştepta în faţa lăptăriei. De frig, Kate făcuse pe ea şi îşi udase nădragii. „Dacă erau nădragii mei dansam până se uscau şi nu mai avea nimeni cum să afle că i-am udat am de gând să mă fac dansatoare profesionistă”. Spuseseşi adevărul, într-un fel. Cum se mai învârtea cerut în dimineţile geroase! Trecutul este mult mai clar decât prezentul, care e aproape orb. Îi vezi fiecare por.

Lotte Lippmann intrase, în cele din urmă, în spiritul dansului, sau dansul intrase în spiritul ei. Dansa, îşi mângâia braţele, umerii, cu mâini care parcă nu reuşeau să o strângă suficient de tare, degete care nu puteau să se afunde suficient de adânc în pielea ei închisă la culoare, care începuse să se albească. Deschise cu teamă ochii şi îşi întredeschise buzele, gata să primească o aprobare pe care poate nu era suficient de puternică încât să o primească.

Şi nici Elizabeth Hunter să o acorde. Picioarele ei subţiri scârţâiau, pe măsură ce se afunda tot mai mult în scaunul din oţel; i se vedeau rotulele prin brocartul mantiei; cămaşa de noapte din flanel şi papucii din lână de oaie nu o ajutau cu nimic. Când se gândi la ce le aştepta pe dansatoare, scoase un geamăt. Auzea în jurul ei răsuflarea femeii care parcă se lupta să se elibereze de dansul care o poseda ca un demon. La început, nu retrăieşti momentele de tandreţe: ci biciuielile, rănile şi tentativele de crimă. Aşa că Elizabeth Hunter gemu. Ca o vacă bătută, întinsă pe o parte.

EA da ea este o vacă pe moarte o vacă *bej* ale cărei coaste îi ies albe prin piele (cu siguranţă nu aveau cum să iasă la suprafaţă albe dar poate că erau). Ochii. Nu puteai face nimic în privinţa vacii, cum nu puteai face nimic nici pentru tine însăţi. I-ai atins uşor coastele cu degetul de la picior. (De fapt dacă e să fii sinceră i-ai tras un şut vacii din cauza enormităţii morţii şi ai fugit la Kate să-i spui despre o vacă paradită şi paralizată nu despre enormitate ea n-ar fi înţeles dar pe Kate n-o găseai niciodată când aveai nevoie de ea.) Strigau de la uşa din spate. „Elizabeth? Pe unde-ai umblat? Nu te gândeşti că ne facem

griji pentru tine?” Ai dansat ca să dovedeşti că nu făcuseşi nimic rău că nu eşti a lor decât ca un copil pe care ei îl „iubeau” iar tu îi „iubeai” la rândul tău toţi făceaţi ce trebuia să faceţi. „Am găsit o vacă pe jumătate moartă. Câh! Era scârboasă! Nu putea să se ridice. O vacă bătrână”. Ei au spus „biata de ea a doborât-o seceta tu nu ştii Elizabeth Salkeld chiar n-ai pic de milă în tine?” Dansai pentru că ştiai mai mult decât oamenii care te iubeau mai mult decât pietrele din zidurile caselor. (Mila este o chestiune atât de intimă ceva între tine şi obiectul de care trebuie să o ascunzi.)

Elizabeth Hunter încerca să îşi lipească buzele negre de curentul de aer pe care îl crea dansatoarea în jurul ei. Încercă să apuce ceva între buze. Nu putu. Era prizoniera propriului scaun. Încercările ei erau inutile, la fel de zadarnice ca şi cele ale unui om beat. Se dădu bătută.

Acum, că celălalt eu al său scăpase de încercările iubitului lor de a exprima tandreţea prin came (cu gesturi emoţionante, chiar tragice, chiar dacă erau stângace şi neputincioase), mişcările lor deveniră mai fluide. Dansau printre copaci scăldaţi în lumina soarelui la început foşnea printre frunze sau poate erau trenurile care vuiau te conduceau către boala aceea incurabilă bătrâneţea descompunerea nu probabil că auzeai stingerea lentă prin uşile căptuşite cu muşchi strigătul scânteietor al unei păsări apoi pescăruşii râcâind culoarea cerului. (Ce pasăre era vrăbiuţa aia cenuşie care rămăsese înfiptă în ciotul unei crengi?)

Părul lui Lotte Lippmann se desfăcuse. Deşi încă făcea parte din ea, ducea o viaţă autonomă. Când trupul o lua într-o direcţie, pletele se avântau în direcţia opusă. O şuviţă de păr aspru o biciui pe doamna Hunter peste gură.

O ustură. Avea gust amar, dar se aştepta la asta, era firesc, dacă te gândeai la viteza cu care galopau amândouă.

Apropiindu-se de punctul culminant al dansului, Lotte Lippmann îşi scutura paietele; deşi rochia luminată de lună era ţeapănă şi rezista mişcărilor ei din şolduri.

Doamna Hunter saliva: să audă valurile apropiindu-se şi retrăgându-se la ora aceea a dimineţii în apa sidefată mişcând scoicile înainte şi înapoi cochilii întregi şi fragmente de fragmente ce devin nisip.

Nisipul o zgâria pe doamna Hunter. Să-i ceară infirmierei de noapte nişte picături de ochi. Un glob ocular rece, din sticlă albastră. Sau încă era Fata Aceea? Infirmierele îşi ieşeau din fire şi erau extrem de indispuse când aflau că sunt gravide.

O femeie încă dansa *dansa* fără niciun motiv evident.

Deodată, doamna Lippmann se prăbuşi la podea.

— Ce mai vreţi de la mine? gâfâi lângă genunchii doamnei Hunter.

— Nimic. Du-te! Te doare. N-am chef să fiu atinsă.

Menajera suferi teribil: încă nu îşi revenise cu totul după ceremonia

de exorcizare.

Dar doamna Hunter era implacabilă.

— Trimite-o pe infirmieră la mine, îi ordonă ea. Vreau să-mi fac nevoile.

Avea un dinte cariat, pe care nu era pregătită să cheltuiască bani, până nu îşi achita datoria pentru caftanul acela de culoarea cafelei cu lapte.

Stând în faţa oglinzii din baie, sora Manhood îşi încerca dintele cu o scobitoare din pană de gâscă, pe care o ţinea special pentru astfel de situaţii. Durerea pe care şi-o provocă aproape că o făcu să ţipe. (Oare ar putea să folosească scobitoarea pentru…? „Eu n-am folosit decât esenţă de pin, dar Mavis jură că o agrafă de păr…” Nu, nu cu ceva în formă de ac!)

Lişiţele ţipau pe lacul din parc, iar întunericul se înteţea. Găsiseră cadavrul plutind pe apă, dar era al unui bărbat. E de ajuns să tropăie Lottie în dormitorul bătrânei, că şi începe să cadă tencuiala de pe pereţi. Să danseze. Să se alăture vrăjitoarelor ălora şi să danseze — ha ha! Sau să se ducă până la Cross după ce îi predă tura Sfintei Mary, să piardă vremea la un colţ de stradă, sau mai degrabă să stea la pândă, să umble prin holul motelurilor până o omoară cineva. („Ancheta a scos la iveală faptul că infirmiera de 25 de ani, găsită strangulată cu propria eşarfa pe podeaua unui dormitor din Pacific Towers, era însărcinată în două luni. Sora Flora Manhood locuia singură, cu chirie, în Randwick. Proprietarul casei, domnul Fred Vidler, în vârstă de 63 de ani, este într-o stare de şoc. «Nu înţeleg ce motiv ar fi putut să aibă cineva să îi ia viaţa unei fete atât de cumsecade», a declarat acesta. Doamna Vidler, 57 de ani, a fost prea zguduită de veste ca să poată face vreun comentariu. «Era ca o fiică pentru mine», a şoptit ea, sub efectul sedativelor. Ultima pacientă a infirmierei, bătrâna şi bogata personalitate mondenă şi văduvă a unui crescător de vite, doamna Elizabeth Hunter, din Moreton Drive, a declarat poliţiei: «Da, cred că era cinstită. Cine poate spune ce înseamnă să fii cinstit? Era logodită cu fiul meu, sau cu farmacistul, am uitat cu care dintre ei. I-am dăruit safirul meu roz, ca să pecetluim înţelegerea. Dar nu şi pe cel albastru, să ţineţi minte! Eu personal am considerat-o întotdeauna o prăpădită, nimic mai mult decât un animal de prăsilă, după cum s-a şi dovedit, uitaţi cât de repede a început să se puiască. Dar presupun c-aţi putea spune c-a fost cinstită. Oare puteţi să spuneţi la fel şi despre dumneavoastră, domnule… ce sunteţi dumneavoastră, sergent?»”)

Sora Manhood se distra oarecum, în timp ce îşi compunea necrologul. Dacă ar fi fost mai puţin însărcinată, problema safirului furat i-ar fi chinuit ceva mai mult conştiinţa deja inflamată. Deocamdată, conştiinţa nu făcea altceva decât să zvâcnească

intermitent. Deşi cu siguranţă că avea să erupă mai devreme sau mai târziu, când aveau să înceapă acuzaţiile.

La început nu îşi dădu seama că i se scurgea ceva pe picioare; era prea preocupată cu dintele, cu pana de gâscă, cu bubuitul în podea, cu dansul, cu safirul şi cu senzaţia din pântec.

Deşi picura, se scurgea încet, fără să curgă de-a dreptul.

Dar era udă.

SÂNGELE ei minunat binecuvântat o Doamne Dumnezeule mare în care ea nu credea dar Căruia avea să îi acorde mai multă atenţie când va avea timp şi cât de mult va putea.

După ce se curăţă, Flora Manhood ar fi vărsat două, trei lacrimi, dacă nu ar fi fost atât de furioasă: se amăgise timp de două luni cu o sarcină. Şi doar era infirmieră!

Se auzi o bătaie în uşă.

— Da. Ce e? Lot?

— Te cheamă doamna Hunter, Floradora.

— Mă cheamă? zise ea, hi-hi-hi. Ce haioasă eşti!

Nu era chiar atât de amuzant, dar Flora Manhood se simţea atât de liberă, încât i-ar fi plăcut să îşi reverse bucuria asupra cuiva şi să îi povestească renghiul pe care i-l jucase destinul.

În schimb, Lotte arăta de parcă se târâse cu greu la suprafaţă de undeva din adâncimile pământului, cu părul vâlvoi, cu rochia zdrenţuită şi făcută franjuri; numai ochii mai păreau umani.

Şi se uitau la infirmieră cu o privire atât de rătăcită, încât sora Manhood se gândi să întrebe:

— Steaua de safir… ţi-a spus de ea? Steaua albastră. I-a furat-o cineva.

În ciuda rănii pe care o vedea deschizându-se în mintea lui Lottie, Flora Manhood nu putu să nu râdă, văzându-se absolvită de orice vină.

Menajera oftă, frecându-şi de podea picioarele buretoase.

— Pe mine o să dea vina cu toţii. *Ach*, *yoy*!

Porni spre uşă, şchiopătând.

Clopoţelul începuse deja să sune. În urmă cu mulţi ani, fără niciun motiv, Flora Manhood şi Snow Tunks se împinseseră în altă uşă, mai neagră, căptuşită şi ţintuită. Stăteau lângă ligheanul cu apă murdară chiar când începuse clopoţelul să sune, ca să arate că şi nimicul poate deveni ceva, dacă îţi îngădui să crezi, dacă ai puterea să priveşti suficient de departe, suficient de adânc, fără să te treacă fiorii pe şira spinării, fără să ţi se facă pielea de găină, fără să te apuce râsul, în timp ce îţi întindeai gâtul ca să vezi pe deasupra tuturor sau ca să te uiţi printre gâturile roşii ale irlandezilor.

Iată că pe holul de pe Moreton Drive suna acelaşi clopoţel, numai că mai furios, mai disperat.

— Ce este, doamnă Hunter? întrebă Flora Manhood, ţopăind ca o minge de cauciuc, cum se şi simţea: spune-i despre Copilul care Nu Este; râdeţi împreună; bătrâna oricum o să uite imediat. Ce pot să fac pentru dumneavoastră? întrebă infirmiera.

— Eu trebuie să fac ceva. Vreau să mă ajuţi să urc pe tron.

Şi avea mare nevoie de ajutor; sora Manhood adună de pe scaun maldărul de flanelă mototolită, de bijuterii ascuţite, care zgâriau pielea, de pudră de bebeluşi, de brocart pătat şi de zibelină jerpelită.

O răsturnă pe vasul de veceu.

— Gata. Ţineţi-vă bine! zise ea; apoi, văzând că ghearele încă bâjbâie după mânerele de mahon, adăugă: V-aţi găsit echilibrul?

— Da, murmură doamna Hunter.

Echilibrul era întotdeauna produsul unui joc al întâmplării.

Surorii Manhood i se păru că simte din nou scurgându-se sângele ei fericit.

— Acum, dacă sunteţi mulţumită — dacă staţi bine —, trebuie să mă mai ocup de câteva lucruri. Las uşa deschisă, ca să mă puteţi striga dacă aveţi nevoie de mine. Sau uitaţi aici clopoţelul.

Aduse un taburet şi îl aşeză lângă toaletă, iar pe el puse clopoţelul.

O înveselea gândul că acelaşi clinchet care o adusese pe Flora Manhood putea chema şi Sfântul Duh. (Dar nu ar fi vrut să comită nicio blasfemie; cine ştie, poate, cu timpul, ar fi ajuns să creadă, într-un fel; oare Col ce credea despre asta?)

Doamna Hunter nu obiectă în niciun fel. Punea ceva la cale: era atât de concentrată, încât se bucură să o audă pe infirmieră plecând. Nimeni nu o mai putea ajuta acum; doar ea însăşi şi graţia divină.

Dacă se scremea, din când în când, pe toaletă, o făcea doar de formă, ca să le facă pe plac infirmierelor şi doctorului. Adevărata ei misiune nu era să îşi anuleze voinţa, aşa cum se gândise să facă la un moment dat, ci să adune, prin voinţă, suficientă sevă în trup, încât să îşi pună picioarele pe podea şi să pornească, hotărât, către apă. Se punea problema de cât timp va avea nevoie, înainte ca ochiul să se concentreze asupra altor circumstanţe mai importante, lăsând-o pe ea în mijlocul haosului. Îşi dădea seama că e vorba despre un pericol real din felul în care se ridica muselina, până când ceea ce fusese o binecuvântare de mare, cer şi pământ sfârşea sfâşiat de pasiuni animalice, de pasiunile unui octopod hidos, cu tentacule pline de ventuze albastre şi cu doi ochi care străluceau ca două fulgere sau două ouă fierte.

Alfred dragul meu dragul meu la tine caut sprijin de fiecare dată când dau greş.

Ştiu că trebuie să îndeplinesc singură ceea ce şi-a propus ochiul cu mine.

Să îşi mişte picioarele printr-un act miraculos să simtă nisipul blând

şi moale printre degetele de la picioare importanţa deciziei te face să înaintezi cu greutate la început acelaşi vânt care mişcă balcoanele de nori suflă şi printre coastele tale asta ar explica urletul acela care trebuie să fie al sufletului nu de teamă că şi-ar putea lua zborul în orice clipă oricum o va face ci de teama primei întâlniri cu apa preţioasă care se infiltrează printre fisurile şi crăpăturile corpului valuri albastre piramidale cu lebede ce aşteaptă punctuale fiecare o bombă neagră aşteptând să explodeze ciocurile rubinii atacând cu ferocitate numai pe cei născuţi într-o altă legendă majoritatea oamenilor se tem să sfârşească într-o legendă mai mult decât se tem de apa rece care urcă nemiloasă către inima cea supraestimată dar necesară un pumn de came care să iubească şi cu care să te lupţi nu ca să supravieţuieşti ci doar ca un act de bunătate sau un dar sau o bijuterie.

Cele şapte lebede poate că s-au adunat până la urmă ca să distrugă o voinţă umană care fusese odată pe măsura armelor cu care erau ele înzestrate lovitura ciocului ei la fel de stacojie la fel de dureroasă aripile ei la fel de aspre şi de violente nu ah NU păsările mele întunecate păsările mele de lumină haideţi mai degrabă să ne… îmbrăţişăm.

Până când nu mai încerc să umplu golul cu nimic: eu însămi sunt nesfârşirea aceasta.

De la geamul din baie, sora Manhood vedea că luna se ridicase deja: era plină, sau aproape plină. (Luna îşi pierde întotdeauna perfecţiunea în clipa de după ce o zăreşti.)

Cu sânii sprijiniţi de pervaz, Flora Manhood mormăia foarte încet, pe nas, printre dinţi. Şi-ar fi oferit dragostea dacă i-ar fi cerut-o cineva: nu *bărbaţii*, pentru *numele* lui Dumnezeu! Ci ca sprijin pentru un scop, o idee. Din nefericire, nu prea avea idei, aşa cum îi sugerase şi Col din când în când, în afară de cea pe care refuzase să o ducă la îndeplinire şi pe care insistase Col că o va sădi în ea. Râse leneş (nu senzual), printre buzele relaxate. Iertată de păcate, prin intermediul sângelui său menstrual, se împăcase — credea ea — cu ceea ce fusese o vocaţie nesigură şi era nerăbdătoare să vină Mary de Santis ca să poată să o impresioneze, nu cu zelul ei înnăscut, ci cu o viziune schimbată, care sigur avea să o frapeze pe Sfânta Mary.

Într-o clipă, avea să se întoarcă la pacienta ei şi să sărbătorească schimbarea aceasta împreună cu ea. Avea să o şteargă la fund cu o tandreţe pe care nu o mai simţise bătrâna niciodată, iar Elizabeth Hunter, cu darul ei de a detecta slăbiciunile altora, cu siguranţă nu era o scorpie atât de cinică încât să îţi râdă în faţă şi să îşi bată joc de intenţiile tale. Şi totuşi, ar fi putut să o facă.

Oare se auzise clopoţelul? Nu clinchetul ascendent al unor note

argintii, ci un zornăit metalic, slab şi o voce înăbuşită imediat de linişte.

Sora Manhood plecă de la fereastră atât de repede, încât rama de lemn tremură, iar geamurile zornăiră.

Când ajunse în dormitor, draperia din muselină se legăna pe galerie, ca umflată de vânt. Perdeaua umplea cu valurile ei întreaga cameră. Poate că ea lovise clopoţelul, care zăcea pe podea.

De fapt, ar fi putut să o lovească şi pe doamna Hunter.

Infirmiera se repezi să închidă geamul.

— E din cauza climei! strigă ea. (De fapt, Flora Manhood nu se gândise niciodată la climă, până nu începuse prinţesa Dorothy să atragă atenţia tuturor asupra acesteia; de altfel, climatul este cel în care te naşti şi pe care îl accepţi, fiindcă nu ai încotro.) Nu v-a deranjat prea tare curentul, nu-i aşa?

Doamna Hunter alunecase de pe tron, deşi încă era cu mâna încleştată pe mânerul din lemn de mahon. O fesă, deşi sfrijită, începuse să strălucească precum fildeşul, acolo unde se trăsese în sus brocartul. Ochii îi luceau ca două luni, din mijlocul măştii care reprezenta apogeul creativităţii acolitei sale.

— Doamnă Hunter?

Infirmiera nu se simţise niciodată mai neputincioasă, mai stânjenită, ca atunci când începu să ridice totemul acela în poziţia lui normală.

În ciuda celor câteva cadavre pe care le văzuse în cariera ei, era prima moarte la care asista Flora Manhood şi, din cauza aceasta, se plimbă o vreme de colo colo, sâsâind şi înghiţind în sec, încercând să îşi aducă aminte ce trebuie să facă mai departe.

Desigur că ştia. Manualele o învăţaseră tot ce trebuia să ştie. Cursurile. Şi sora: „Scoate-i toate bijuteriile, soră, să nu cadă în mâinile cui nu trebuie”. Şi practica: să înfunde fiecare gaură, ca să nu se scurgă *nimic*.

Deşi mintea poate deveni la fel de funcţională ca şi tractul digestiv, odată ce sentimentele ţi-au fost tocate mărunt, sora

Manhood nu se putu abţine şi atinse corpul de câteva ori după ce îl aşezase pe pat. Nu se aştepta să găsească dovezi că ar fi încă în viaţă (avea prea multă experienţă pentru aşa ceva), dar aştepta poate… o revelaţie? Îndrăznea să spere că sentimentul de pustiire ar putea fi alungat de o anumită înţelegere superioară a lucrurilor.

De ştiut, ştia ce *să facă;* infirmiera începuse deja să îşi suflece mânecile, pregătindu-se pentru sarcinile mai neplăcute pe care fusese instruită să le îndeplinească. Braţele ei erau mai degrabă puternice decât suple. Podeaua de pe palier, acoperită de covor, scârţâia şi bubuia sub paşii ei, în timp ce infirmiera se îndrepta spre telefon pentru a-i comunica doctorului că pacienta lor murise şi că ar trebui să facă o ultimă vizită la domiciliu, ca să confirme faptul că

răspunderea ei luase sfârşit.

Doisprezece

Ultima dată când aţipise, Basil îşi pusese în minte să se trezească devreme, ca să evite orice posibilă invazie a familiei Macrory, dar, când deschise ochii, îşi dădu seama că n-a reuşit. Era destul de devreme: de fapt, urzeala luminii palide a lunii încă îşi arăta petele de cerneală. Atunci de unde spaima care pusese stăpânire pe el? îşi acoperi trupul, de parcă la marginea patului ar fi stat părinţii lui.

Se trezi şi Dorothy, şifonată, zdrobită. Parcă o apăsase o greutate toată noaptea. Dar reuşi să îi zâmbească lui Basil.

Încă zâmbind, Dorothy închise din nou ochii. Mai puţin presată de timp, din moment ce patul era, oficial, al ei, îşi permitea să mai doarmă puţin.

Până când se trezi şi ea de-a binelea, din cauza aceleiaşi spaime care se revărsa asupra lor în valuri. Cearşaful fâşâi, când îl apucă ea, cu o mână lacomă, şi îşi acoperi sânii.

— Telefonul!

Oricare dintre ei rosti cuvântul, el reflecta perfect şi temerile celuilalt: telefonul suna şi suna, în casa cea rece; şi suna.

Într-un sfârşit, când ţârâitul se opri, nu îşi putură da seama dacă renunţase aparatul sau intervenise cineva.

Ca să scape din patul care nu voia să îi dea drumul, Basil se smuci cu atâta violenţă, încât testiculele i se bălăngăniră dureros. Pomi în grabă spre camera de alături, tremurând din cauza curentului care îi învăluia goliciunea. De vină nu era o singură persoană; deşi, din instinct, i-ar fi plăcut să dea vina pe Dorothy.

Fie pentru că era epuizată, fie pentru că se împăcase cu situaţia, Dorothy reacţionă mai încet. Poate că încă se răsfăţa cu gândurile ei cele mai netrebnice, înainte să le îmbrace pentru totdeauna în hainele convenţiei. Rămăsese întinsă în pat, mângâind mormanul de cearşafuri mototolite şi pături înţepătoare. Teroarea care o cuprinsese la auzul telefonului aproape dispăruse când dădu cuverturile deoparte. Se uită de-a lungul nasului către picioarele ei dezvelite, aflate undeva departe, dar care deveniră şi mai îndepărtate când îi răsună în minte vocea lui Hubert: *ton corps qui se refuse aussipassionement que d'autres se donnent*[101].

Prinţesa de Lascabanes ţâşni din pat şi, înainte de toate, se dădu cu ruj. Nu putea face nimic ca să ascundă brazdele acelea crude din obrajii ei de lumina rece şi din ce în ce mai puternică. Cu pielea de găină, cu muşchii moi şi vlăguiţi, reuşi totuşi să se îmbrace înainte ca lipăitul unor papuci să ajungă la uşa ei.

— *Entrez donc*! [102] Strigă prinţesa cu un glas stăpânit, aruncând o privire scurtă în oglindă, parcă pentru a se convinge că părul ciufulit o face să arate ca o sperietoare; i se părea că o să i se vadă inima

bătându-i în piept, pe sub halatul pe care şi-l legase prea strâns.

Doamna Macrory ar fi trebuit să fie mesagerul perfect pentru o veste tragică: stil direct; frazare concisă (o moştenire scoţiană); în plus, era de o integritate morală care îi putea asigura o relaţie respectuoasă cu publicul pe care era pe cale să îl uluiască şi să îl consoleze deopotrivă. Dar mesagerul acesta nu putea scăpa de cuvintele urâte care îi stăteau pe limbă; emoţiile pe care ar fi trebuit să le ţină în frâu cu tact şi obiectivitate îi făceau ochii să îi iasă din orbite.

— Au sunat, începu ea, dar fu întreruptă imediat.

Sir Basil Hunter îşi făcu intrarea, din dressing, aranjându-şi cordonul halatului pe care îl aruncase în grabă pe el şi netezindu-şi cu palmele părul ciufulit de somn. În ciuda acestor activităţi secundare, marele actor era cât se poate de atent la scena ce se derula sub ochii lui: nu putea fi acuzat că încearcă să îi fure altcuiva lumina reflectoarelor.

— Au sunat, începu din nou mesagera. A sunat domnul Wyburd, se corectă ea.

— *Qu est-ce que vous voulez nous dire*, *chère Anne*?[103] (Dacă nu s-ar fi refugiat în a doua ei limbă, madame de Lascabanes s-ar fi bâlbâit la fel de lamentabil ca şi prietena sa, ale cărei mâini le luă acum într-ale ei, din milă, ca să le mângâie şi să le aline.) *Allons*, *voyons*, *n'ayez pas peur* **[104]**

Prinţesa se uită la Sir Basil, aşteptând să traducă, dar primi refuzul lui; nu ar fi avut mare importanţă, pentru niciunul dintre ei, dacă ar fi acceptat.

Iar pentru Anne Macrory conta cel mai puţin: era prea tulburată de dezastru.

— Doamna Hunter, mama voastră… a murit aseară, zise ea.

Anunţul era atât de perfect, de stângaci, de decisiv, încât mesagera o împroşcă pe prinţesă când rosti ultimele cuvinte ale mesajului.

Ochii lui Sir Basil se umeziră, mai degrabă de scepticism decât de supărare. (Lui Dorothy i se părea că expresia îi dă fratelui ei un aer tâmp.)

— Cum a murit? întrebă el prosteşte.

— Nu ştiu, suspină doamna Macrory.

Prinţesa de Lascabanes îşi încruntă sprâncenele şi îşi coborî pleoapele, ca să dezaprobe lipsa de tact a fratelui ei şi să îşi afişeze durerea, aşa cum cereau împrejurările.

— Bănuiesc că a murit liniştită, în somn. Cam aşa se duc bătrânii.

Nu reuşi să îşi înăbuşe un smiorcăit, pe care încercă să îl transforme într-un oftat adânc; în orice caz, nu făcu decât să îi dea apă la moară prietenei sale suferinde.

— Ce trist pentru voi! Se văicări doamna Macrory.

Ca să îşi ascundă ruşinea pe care o simţea pentru rolul jucat în

moartea mamei şi ca să celebreze o inocenţă care există cu siguranţă, chiar dacă numai în alţii, Dorothy o îmbrăţişă pe biata femeie.

— Ce sensibilă sunteţi! Vă mulţumesc din suflet pentru compasiune.

De fapt, inocenţa lui Anne Macrory prilejui chiar şi vărsarea câtorva lacrimi.

Basil fu cuprins de un dispreţ neţărmurit faţă de ipocrizia lui Dorothy. (Oare o femeie care vrea atât de mult să se respecte poate ajunge să vadă necinstea ca pe o boală iluzorie?) în orice caz, el avea rolul său, mai important, dejucat: cel de fiu.

Aşa că Sir Basil îşi încordă gambele; începu să dea ocol camerei, cu paşi mari, călcând apăsat (lucru scuzabil, într-o dimineaţă geroasă) şi afundându-şi mâinile din ce în ce mai adânc în buzunarele halatului care, de când ajunsese la Kudjeri — îşi dădu el seama deodată —, era la fel de sordid ca hainele pe care le purta Anne Macrory, cea cumsecade. Asta nu îl descurajă: cu o mişcare din sprânceană, îşi îndreptă spatele şi se opri în dreptul ferestrei (dădea spre est, iar soarele tocmai răsărea de după dealuri), pentru a-şi ţine discursul mult-aşteptat.

— Cred că toată lumea ar fi de acord că mama a primit de la viaţă tot ce-şi putea dori: frumuseţe, bogăţie, succes monden, prieteni devotaţi şi… prieteni. Ar fi greşit din partea noastră s-o jelim, nu-i aşa? Şi nici nu cred că, după ce şi-a trăit viaţa din plin, şi-o fi regretat moartea. (Ar fi fost îngrozitor dacă, din slăbiciune, ar fi zis „trecerea în nefiinţă”; poate ar fi făcut greşeala, dacă nu ar fi fost Dorothy acolo). Asta dacă o fi fost conştientă în clipa morţii. Presupun că se poate întâmpla ca o persoană care a dus o viaţă mânată de interese materiale să se înspăimânte în ultima clipă. *Sper* că mamei nu i-a fost frică.

Se uită la Dorothy, care, de voie, de nevoie, îl ascultase şi rămăsese încremenită.

Durerea îi secase: poate că madame de Lascabanes anticipa un eveniment cu care se putea să nu fie de acord. Sau poate că nu îşi mai afişa suferinţa fiindcă plângea Anne Macrory pentru ei toţi.

Anne părea sincer îndurerată.

— Orice s-ar spune, e îngrozitor pentru copii!

Aproape toţi cei şase copii ai ei se strecuraseră, rând pe rând, şi stăteau în spatele ei, înghiontindu-se.

Dorothy îşi dădu seama că o pierdere grea poate deveni un lux; îşi strânse prietena în braţe, pentru că îi arătase ceva ce ea personal nu avea să cunoască niciodată.

Sir Basil se încruntă; nu terminase de vorbit.

— Ei bine, nimeni, nici măcar admiratorii ei cei mai înflăcăraţi, n-ar putea să nege că mama era materialistă. Şi vanitoasă. N-o să uit niciodată seara în care am ajuns pe Moreton Drive. Zâna Liliachie!

Râsetul reînvie timbrul de aur pentru care vocea lui era atât de faimoasă; se revărsa gâlgâitor şi nu transmitea deloc amărăciune — cel puţin aşa i se părea lui.

— Biata de ea, începu Dorothy să se lamenteze, râzând scurt sau poate tuşind. Singură, în casa aia, cu toate femeile alea! Din fericire, a ştiut să vadă latura comică a lucrurilor. Mama era şi cumva superficială, probabil asta a ţinut-o în viaţă atâta timp. Dar *singurătatea* ei era cu adevărat deplorabilă.

Doamna Macrory îşi suflă nasul într-un şerveţel mov, mototolit, pe care şi-l găsi prin buzunar.

— N-am cunoscut-o, remarcă ea.

Poate că ar fi preferat să păstreze în minte imaginea acelei siluete încântătoare care cobora din maşină în faţa treptelor de la Kudjeri.

Sir Basil îşi alegea ultimele cuvinte.

— În ciuda tuturor defectelor ei, a fost o femeie fascinantă, zise el, fără să se uite la Dorothy. Este un privilegiu să fiu fiul ei.

Dorothy nu voia să se uite la Basil. Din padocuri începuse să se ridice un abur rece. Îşi frecă mâinile şi se uită la ceasul ei de birou.

— Trebuie să ne facem bagajele, anunţă ea, pentru întreaga audienţă. Nu ar fi corect faţă de domnul Wyburd să mai întârziem plecarea noastră de aici. Nu pot decât să-mi imaginez cât e de mâhnit: părinţii mei i-au fost prieteni apropiaţi şi numai întâmplător clienţi.

Pe Basil îl deranjă oarecum faptul că pe el îl exclusese din relaţie.

— Pentru orice avocat ajuns la o vârstă respectabilă, probabil că moartea e doar o formalitate printre altele. Eu nu mi-aş face prea multe griji în privinţa lui Wyburd: a întocmit destule testamente la viaţa lui.

Trezirea bruscă la realitate îi reaminti doamnei Macrory:

— Ar trebui să vă fac micul dejun.

Sir Basil îşi coborî glasul:

— Nimic sofisticat într-o astfel de dimineaţă, o rugă el, încreţindu-şi ridurile de la colţul ochilor.

Deşi era o persoană cu preocupări serioase, Anne Macrory se bucura deja de plăcerile unei melancolii retrospective.

— Nu ştiu ce-o să se facă fetele fără tine! Lecţiile de cusut!

Dorothy începuse deja să îşi organizeze meticulos lucrurile în trusa ei de toaletă din piele de crocodil — un cadou de la mami şi tati.

— Bine măcar că am ajustat hainele tuturor pentru vară. Şi o să ne scriem, nu-i aşa? sugeră ea vag, în timp ce Anne se îndepărta, cu un cârd de copii în urma ei.

Timpul avea să decidă ce fel de subiecte vor alege şi de care se vor descotorosi, împreună cu alte lucruri de prisos.

Domolit de anticlimax, Sir Basil se dusese în dressing şi începuse să îşi arunce lucrurile într-o valiză.

— Dorothy, nu crezi c-ar trebui să mănânci un cotlet înainte să pornim la drum?

Era o întrebare prea frivolă ca să merite un răspuns. Pe viitor, Dorothy voia să se concentreze asupra acelor virtuţi practice pe care le vedeau prietenii ei la ea şi pe care descoperise că, într-adevăr, le avea — cel puţin pe unele dintre ele. În orice caz, nu avea să accepte să împartă vina pentru mârşăviile fratelui ei.

Mog, copila cea grăsuţă şi dezgustătoare, *au fond* înspăimântătoare, apăru lângă ea.

— Dorothy, ce-i ăla „văceu”? întrebă ea, molfăind o bucată de pâine cu untură.

Văduvită de titlul şi de intimitatea ei, prinţesa se răsti la fată.

— Sincer, habar n-am, spuse ea, cutremurându-se.

— A zis că a murit pe văceu.

— Cine a zis asta? Şi tu de unde ştii?

— Ascultam şi eu când domnul… avocatul… îi spunea mamei.

Mog molfăia întruna, fără să îşi ia ochii de la ea.

Nu putea chiar să urle la copil „Pleacă! Pleacă! Lasă-mă singură, cu nefericirea mea!”. Aşa că prinţesa zâmbi, ca să îndulcească răceala cu care o tratase până atunci.

— Nu crezi c-ar trebui s-o ajuţi pe mama cu micul dejun?

Mog spuse că nu, nu este nevoie; dar, curând după aceea, plecă de bunăvoie, pentru că văzuse cât îşi dorise din pregătirile prinţesei pentru drum.

— Bietul de Arnold Wyburd, strigă Dorothy ca să o audă Basil din camera alăturată. Trebuie să fie tare supărat că faimoasa lui discreţie a dat greş: să ajungă să vorbească despre veceu cu un străin, la telefon!

Basil venise în pragul uşii.

— Nu înţeleg.

Nu îl credea: îşi ţinea capul într-un unghi prea umil.

— N-ai auzit? Mama a murit pe veceu!

I-ar fi plăcut ca Basil să râdă împreună cu ea, pentru că ea mai avea puţin şi izbucnea în hohote.

Dar observă că Basil îşi păstrează un aer grav.

— Dorothy, nimeni n-o să ştie vreodată lucrurile pe care le ştim numai noi, zise el, apropiindu-se de prinţesă. Asta înseamnă că acum contăm unul pe altul, nu-i aşa? Pentru compasiune.

Ea îl împinse mai încolo.

— Eu credeam că sunt destui oameni care să ofere compasiune într-un mod mai profesionist.

— Da, doar pentru că ei nu mă cunosc aşa cum ne ştim noi unul pe celălalt, zise el.

Aşteptă o schimbare de atitudine care însă nu veni, sau nu mai mult

decât printr-un tremur de groază.

— Nu înţeleg ce vrei să spui, Basil.

— Azi-noapte păreai să înţelegi.

— Să nu mai aduci vorba de asta! Niciodată! Vreau… ah, vreau să uit!

De-ar fi putut să încuie o uşă, să arunce cheia şi să nu o mai deschidă niciodată.

De fapt, el chiar o auzi încuindu-l pe dinafară.

Aşa că îşi continuară pregătirile separat, cu peretele despărţitor între ei.

Doamna Macrory le spuse la micul dejun că soţul ei le-a alimentat maşina, suficient cât să ajungă până în Gogong; lui Rory îi părea rău că nu poate să fie şi el alături de cei doi fraţi: plecase să repare o poartă stricată, pe care o descoperise cu o seară înainte, pe proprietatea lor.

Nu erau nevoiţi să îi facă faţă lui Macrory. Ca şi animalele, ca şi copiii, el evita orice contact cu moartea. Copiii familiei Macrory, cu excepţia grăsanei de Mog şi a bebeluşului, îşi plecară privirea în prezenţa fraţilor Hunter, cei îndureraţi.

Mog chicoti încet, cu nasul în ceaşca de ceai.

— Pe văceu!

După ce se ridicară de la masă, Basil îşi aduse aminte să le dea fiecăruia câte o monedă.

Copiii se înveseliră; în timp ce mamei i se umplură ochii de lacrimi.

— A fost minunat să vă cunosc pe amândoi. A fost… aproape… ca prima ieşire în lume.

Gândindu-se la riscurile pe care oamenii simpli nu vor fi niciodată nevoiţi să şi le asume şi la amăgirile pe care aceştia le vor lua drept adevăr, prinţesei de Lascabanes i se umeziră ochii.

Îşi căută geanta, dar, văzând că nu este prin preajmă, se mulţumi să îi dea nişte sfaturi fratelui său.

— Basil, eşti sigur că n-ai uitat nimic? Pijamaua? Hubert îşi uita mereu (era prea târziu să mai împiedice porumbelul să scape) pijamaua sub pernă.

— Nu mai port pijama, mormăi Basil.

Mog pufni în râs: o gură de ceai lăptos zbură înapoi în ceaşca pe care o tot învârtea în mâini.

După sărutări şi promisiuni, toată lumea rămase, tremurând, în curte, în timp ce fraţii Hunter se pregăteau de plecare. Madame de Lascabanes pipăi încet, cu vârful limbii, să vadă dacă terciul de pe obrajii bebeluşului se luase pe buzele ei frumos rujate.

Sir Basil şi prinţesa stăteau în maşină, uitându-se pe geam. Actorul se aplecă şi se rezemă de umărul surorii lui, iar Dorothy îşi luă o poziţie mai rigidă şi mai oblică decât cea obişnuită, ca el să poată fi

văzut mai bine. Deşi cu toţii se convinseseră că se întâmplase. În ciuda zâmbetelor prelungi, visătoare, fraţii Hunter erau probabil cel mai puţin convinşi dintre toţi.

Sir Basil apăsă pe acceleraţie şi porniră prea smucit ca să se poată considera că au avut o plecare demnă. Pe urmă prinţesa scoase mâna pe geam şi o flutură o singură dată, prelung. O rază de lumină făcu să scânteieze inelele pe care nu le purtase cât timp stătuse la Kudjeri.

Se pierdeau în zare.

Nu se putea opri din foială se întorcea ba pe o parte cu genunchii până sub bărbie ba pe spate cu picioarele întinse nefiresc de drepte ţepene înfipte în întuneric. Pentru tot restul nopţii. Era pregătită. Începu să numere de câte ori se întorsese de pe o parte pe alta dar îşi începuse numărătoarea prea târziu. Într-un moment când nu dormea ci stătea întinsă (nu doarme niciodată, asta spunea Ea mereu) se lovise la cartilajul urechii (ca doamna Hunter) îl zdrobise simţea că va rămâne îndoit. („Să vi-l masez puţin?” „Nu mulţumesc soră trece de la sine.”)

„HUNTER, Elizabeth, văduva lui…” Domnul Wyburd avea să publice necrologul în *Herald*. Nu mâine deja e prea târziu ci poimâine. Printre celelalte nume. Unele sunt de tot râsul dacă ai timp să le citeşti la micul dejun. Nu crezi în moarte decât atunci când li se întâmplă oamenilor pe care nu îi cunoşti trebuie să li se întâmple şi unora apropiaţi părinţilor dar nici pe ei nu i-ai cunoscut prea bine. Sau pacienţilor unui anumit procent dintre ei. În cele din urmă pacienţii deşi sunt reali nici pe ei nu îi cunoşti prea bine din fericire. Până când „HUNTER, Elizabeth… la ea acasă… în somn…”

Se întinse către lampă să o aprindă. Era grea poate o dărâma nu merita. Renunţă. Se întoarse.

Ar trebui să dezinfecteze ca lumea receptorul pentru că sunase Badgery după un taxi după ce mâncase omletă „câh” poate vă infectează pe toate „alo da doctorul Gidley?” (Cine altcineva să fie decât grăsanul insinuantul linguşitorul de Gidley?) „Sora Manhood la telefon doctore trebuie să vă raportez că pacienta mea — doamna Hunter — a murit”.

A spus că va veni imediat. (Gidley prefera vorbirea americană, numai în prezenţa doamnei Hunter îşi lua un aer mai britanic.) Părea entuziasmat. Cum era şi de aşteptat, după moartea unei femei bogate şi senile.

„Au urechea asta blestemată!” Trează de-a binelea, Flora Manhood îşi masă cartilajul. Nu avea cine să o facă în locul ei.

Scoase pernele de sub trupul întins pe pat şi le aruncase deoparte. Îi întinse mâinile şi picioarele, cât de drept putuse, închise ochii ce fuseseră ai doamnei Hunter. Îndreptându-se către dulăpiorul de unde

avea să ia vata, i se părea că mobila se clatină, se răstoarnă, se adună laolaltă deasupra capului ei, după care se întoarce la poziţia iniţială. Aranjă tampoanele de vată — îmbibate cu apă, ca să rămână nemişcate — pe pleoapele bătrânei. (Betty Hunter cea de altă dată ar fi devenit irascibilă şi i-ar fi trântit replica imediat: „O groază de nimicuri inutile.”) Oare era totul suficient de curat pentru Sfânta Mary, care trebuia să sosească?

Flora tânjea după sora de Santis. Îşi dorea, mai mult decât orice, sentimentul de continuitate pe care, în lipsa doamnei Hunter, i-l putea reda Mary de Santis. Voiai să se uite la tine cu ochii ei ca de vacă: să te ierte. Elizabeth Hunter nu ierta niciodată: îţi plătea cu aceeaşi monedă; ceea ce putea fi un fel de iertare.

Uitându-se la ceas pe când îi aştepta pe Gidley şi pe de Santis, sora Manhood îşi aduse aminte că ar trebui să îi spună doamnei Lippmann. Deşi era o treabă cam neplăcută, măcar îi dădea ceva de făcut. Traversă coridorul, îndreptându-se spre fostele camere ale slujnicelor, unde o fantă luminată dezvăluia conturul uşii menajerei.

— Doamnă Lippmann?

Bătu de formă, de două ori; uşile de la camerele slujnicelor erau dintr-un lemn mai subţire şi mai ieftin, spre deosebire de cele indestructibile, din cedru, ale proprietarilor casei.

După o clipă, doamna Lippmann răspunse:

— Nu pot să te primesc, Flora.

— Dar am ceva important să-ţi spun.

Menajera deschise uşa.

— Nu-i nevoie să-mi spui. Ştie deja întreaga casă, zise ea, aşezându-se pe podeaua camerei sale înguste şi sprijinindu-se de cufărul de pe peretele opus uşii. *Unser Alles ist uns genommen worden*. [105]

Răvăşit după dansul pe care îl executase, părul doamnei Lippmann atârna în şuviţe răzleţe, iar chipul menajerei avea culoarea cenuşii ude, în afară de pleoape şi de buze, care erau mai închise la culoare, ca nişte smochine maronii; în partea de jos a obrajilor, avea zone gălbui, împestriţate de un roşu aprins.

— Păi, dacă ştii deja…

Intenţiile surorii Manhood se evaporară — cel puţin uimirea luă locul agitaţiei şi o făcu pe Flora să se înfigă bine pe călcâie, în pragul uşii.

Menajera atârnase un prosop peste oglinda de pe cufărul din nuiele, care se clătina în timp ce doamna Lippmann legăna cufărul, împingându-l cu capul, întorcând mai întâi un obraz, apoi pe celălalt, ca să se rezeme de sertarele din spate şi să se retragă mai departe, dacă era posibil, din faţa unei prezenţe care o stingherea în goliciunea ei. Mânerele sertarelor tremurau.

Totul era atât de ciudat, încât Flora îşi luă din nou rolul de

infirmieră autoritară, deşi avusese de gând să fie blândă.

— Of, ţi-ai rupt rochia! Simţi ea nevoia să remarce, atrăgând atenţia asupra unui lucru cât se poate de evident.

Era o minune că rochia supravieţuise, chiar şi în condiţia aceea. Timpul şi frenezia dansului o reduseseră la nişte zdrenţe; dar asta nu explica o despicătură voită, pasională, ce pornea de la gât, în jos. Sânul doamnei Lippmann fusese dezgolit prin distrugerea rochiei moştenite.

În tot acest timp, menajera îşi ferea chipul, dar scotea nişte mugete ca de cireadă de vite transportate la deal, în toiul nopţii, către târg.

În alte împrejurări, i-ar fi plăcut Florei; sau poate că ai fi dat frâu liber unor porniri mai profunde dinăuntrul tău, pe care ai fi preferat să le ascunzi; dar te grăbeai şi te simţeai responsabilă: deja suna cineva la soneria de la intrare. Dacă Gidley ajunsese, probabil că stătuse la pândă, aşteptând să moară doamna Hunter.

Aşa că o repezi pe menajeră.

— Te-aş sfătui să te ridici de pe podea. O să-ţi pară rău, Lot, dacă o să-ţi înţepenească încheieturile. Mai târziu, o să-ţi dau ceva pentru faţă, adăugă ea cu un aer destul de mulţumit, pentru că respectase o tradiţie, dar se opri.

Contuziile de pe pielea cenuşie, cu porii ei deschişi, o făceau să arate ca o piatră ponce, dar o piatră ponce care respira şi se îneca, în timp ce capul mişca mânerele metalice ale sertarelor de care evreica încă se sprijinea, legănându-se. Poate că te-ar fi trecut fiori pe şira spinării dacă nu ai fi fost nevoită să alergi până jos ca să îi deschizi uşa lui Gidley.

Iată-l şi pe nesuferitul de doctor: oricâtă reclamă i-ar fi făcut Badgery, el tot un nesuferit rămânea, iar Jessie, cu sutienele ei cu burete şi cleştii ei de păr, nu putea ascunde faptul că se dădea în vânt după doctori şi cultivatori de ceai şi voci de actori.

Din prima clipă când înţelesese ce s-a întâmplat, sora Manhood reuşise să îşi recupereze o anumită eficienţă care o făcea de încredere. Reflexia ei în oglinda din hol părea convingătoare; şi frumuşică, pe deasupra. Îşi mai scoase o şuviţă de păr de sub bonetă, lăsând-o să îi umbrească fruntea: nu pentru Gidley, ce Dumnezeu! Ci pentru moralul ei. De altfel, poate că la asta s-ar fi aşteptat şi Ea.

Doctorul cel gras şi nespălat stătea pe verandă, în lumina pe care o aprinsese ea înainte să deschidă uşa. Îşi luase trusa cu el, ca de obicei. Nu părea cu nimic schimbat, în afară de faptul că îi luceau ochii. Avea un aer vinovat, probabil pentru că încerca să îşi impună o atitudine respectuoasă, ca pentru o ocazie tristă şi importantă.

— Ai avut noroc că m-ai prins, zise doctorul Gidley cu vocea lui grosolană şi bărbătească. Eu şi soţia mea tocmai ne întorseserăm de la o petrecere stupidă.

(„Soţia mea” semăna, probabil, cu o floare presată.)

— A murit în linişte, nici măcar nu mi-am dat seama.

Sora Manhood se bucura că îi vine atât de uşor să vorbească.

— Nu cred că are ce să regrete, spuse doctorul, din senin şi cam necioplit, sau cel puţin aşa i se păru infirmierei până să îşi dea seama că îl ajuta şi băutura pe care o dăduse pe gât la petrecere. Avea optzeci şi patru de ani, nu-i aşa?

— Şi şase. (Faptul că îl putea corecta pe doctor o făcu pe infirmieră să se simtă mai sigură pe sine şi mai puternică decât el.) A fost într-o formă de zile mari în seara asta. Avea chef de machiaj şi de glume. A dansat şi menajera pentru ea. (Buza de jos a doctorului nu putea accepta această parte a mărturisirii.) După aia a cerut să-şi facă nevoile. (Infirmiera îl conducea pe scări.) Când m-am întors s-o ridic de pe toaletă, era moartă.

— Ai prins-o dormind, pentru prima dată în viaţa ei!

Infirmiera nu părea să guste gluma.

Nu atât bătrâna în sine, cât *ideea* unei doamne Hunter o făcea să se simtă superioară.

Intrară şi descoperiră ceea ce era, oricât de incredibil ar părea, un cadavru aşezat pe patul doamnei Hunter. Dischetele de vată te împiedicau să vezi dacă sub ele sunt ochi de om sau tăieturi decupate dintr-o mască pictată. Umbrele verzui de pe obraji fuseseră scoase în evidenţă de felul în care infirmiera îi legase maxilarul cu un bandaj şi de faptul că îi scosese dinţii. Conturul negru şi gros al buzelor se revărsase peste purpuriul crăpat, făcându-i gura să pară o cusătură de mână şi întărind şi mai mult impresia de mască.

Doctorul râse.

— Ciudate jocuri mai aveţi voi pe aici!

Apucă ceea ce fusese o încheietură, ridică ceea ce se dovediră a fi pleoape, flutură nonşalant un stetoscop; apoi îi dădu câteva bobârnace obiectului de pe pat, catapultându-şi arătătorul de pe degetul mare.

— Elizabeth Hunter chiar a dat colţul.

Sora Manhood era oarecum dezgustată. Ba nu, chiar *era* dezgustată! Nu iubise ea, nu neapărat pe doamna Hunter, ci ideea pe care o simboliza ea? Poate că simboliza chiar viaţa. Te biciuia întruna, obligându-te să mergi înainte. Ca atunci când începuse sângele menstrual să curgă din nou, iar tu îl simţiseşi, cald şi lipicios, pe picioarele tale, redându-ţi viaţa şi iubirea. Aşa că Flora Manhood îl ura pe doctorul Gidley, pentru că se vedea că o urâse pe doamna Hunter.

Când doctorul se aşeză pe un scaun ca să scrie certificatul de deces, ea începu să îşi facă de lucru. Trebuia să spele cadavrul şi spera să o facă în intimitate. Dar, după ce aduse ligheanul, observă că doctorul nu are de gând să plece nicăieri.

— Trebuie să-mi spăl pacienta, doctore, îi reaminti ea.

— De ce nu, soră?

Nu ştia şi el fiecare centimetru din Elizabeth Hunter?

Avea să protejeze patul cu propriul trup.

— Cred că o să te aranjezi destul de bine după moartea ei… Flora te cheamă, nu-i aşa?

— Nu mă aştept la nimic.

Dacă nemernicul acesta o obliga să vorbească precum o fetişcană virtuoasă, măcar o dată în viaţă nu avea de ce să se simtă ca o ipocrită.

— Chiar şi cei mai răi bogătaşi îşi pomenesc infirmierele în testament. Dacă n-o fac ei din proprie iniţiativă, atunci le aminteşte avocatul. Ar fi logic să le aducă aminte şi de doctor, nu? Dar n-o fac aproape niciodată. Desigur, câteodată pacientul este îndrăgostit de doctor. Asta e altceva.

Râse zgomotos.

Doctorul Gidley (Graham), întotdeauna la înălţime, cu soţia lui cea tânără (plină de bani), cu cei doi băieţei la şcoli bune, cu un cabinet situat într-o zonă plăcută, abonat la operă şi la concerte de orchestră şi membru al clubului derbiului A.J.C., o scotea din sărite pe Flora Manhood.

Cum se confrunta cu primul deces din cariera ei, ar fi trebuit să poată da dovadă de sensibilitate. Dar avea să se înveţe. Pe măsură ce spăla membrele acelea teribil de ofilite şi sânii aceia micuţi, ca nişte săculeţi din piele de capră neagră, un fel de dragoste începu să îi zvâcnească prin braţele încordate, în loc să îi curgă liniştit. Din moment ce Elizabeth Hunter se străduise întotdeauna să respingă orice formă de tandreţe de care ai fi putut să dai dovadă faţă de ea, toate pornirile de afecţiune fuseseră întotdeauna numai sugerate, într-un mod stângaci. Cel puţin efortul fizic de a spăla trupul bătrânei te ajuta să suporţi prezenţa doctorului.

— A fost o femeie foarte pasională, aşa se spune. Ei bine, se şi vede.

Flora Manhood se aplecă şi mai mult asupra corpului pacientei sale: trebuia să o protejeze; înainte de toate, trebuia să şteargă cu buretele toate semnele creativităţii ei răutăcioase. Masca părea să preia expresia purităţii originale şi, asumându-şi-o, le oferea o asigurare celor din jur. Frumuseţea lui Elizabeth Hunter — cel puţin ca idee — stăruia pe chipul unui craniu căruia i se redase înfăţişarea adevărată.

Tocmai ştergea gura pentru ultima dată, cu o bucată de pânză umedă, când simţi o răsuflare în ceafa şi îşi dădu seama că doctorul Gidley era în spatele ei, extrem de aproape: grăsanul ăla se freca de fesele ei.

— Flora, nu? zise el, împingându-se în ea, într-un mod obscen.

— Doctore Gidley, îi spuse ea în faţă, fiindcă, odată ce se întorsese,

nu putea evita nicio parte din el: nici firele de păr blonde ce îi ieşeau din bărbie, nici burdihanul care ameninţa să o răstoarne sau să o lipească de marginea patului. Dacă dumneavoastră aţi uitat de soţie, eu n-am uitat de pacienta mea. Aş vrea s-o tratăm cu respect.

Doctorul oftă adânc, eliberând un damf de whisky, apoi îşi regăsi cu greu echilibrul, pe care aproape şi-l pierduse în asaltul asupra infirmierei.

— Ce sentimente nobile! Exact ca la carte! Dar tu nu ştii că ce scrie în cărţi nu e niciodată adevărat?

Continua să vorbească, deşi ştia de pe acum că nu va obţine nimic. Poate că infirmiera l-ar fi dat afară dacă nu ar fi apărut în cameră sora de Santis. În hainele de stradă. Şi ochii ei.

Prezenţa unei persoane cu un aer atât de profesionist ca infirmiera de noapte îi făcu să revină la lucruri mai serioase.

— După cum vezi, soră, am avut un deces în familie, zise el, după care râse, poate pentru sine şi pentru micuţa Manhood.

Sora de Santis se apropie de pat şi atinse picioarele doamnei Hunter. Plecă să se schimbe în uniformă.

Aşa că doctorul Gidley era liber să plece. Făcu cu ochiul, apoi îşi înclină capul, însă nu era clar dacă pentru infirmiera cea drăguţă, pentru cadavrul fostei sale paciente sau către propria reflexie din oglindă; deşi, cel mai probabil, către propria reflexie: ochiul minţii lui era fascinat de imaginea sa, cu buzele umede, burta umflată şi smocurile de păr spilcuit, de pe ambii obraji. În timp ce sora Manhood rămase cu imaginea unei perechi de gambe goale sau a unor bulbi blonzi, imenşi, care stăteau să explodeze, înainte să se dezrădăcineze din covor.

Când se întoarse Mary de Santis, ea terminase de spălat trupul. De Santis şterse corpul, îi introduse dopuri în toate orificiile (slavă Domnului!) şi îi legă genunchii.

Cu glas scăzut, cele două infirmiere făcură schimb deopotrivă de observaţii practice şi de vorbe de încurajare. Sora Manhood aduse un cearşaf curat cu care să acopere cadavrul. După ce îl întinseră şi îl neteziră peste vârfurile şi muchiile importante, Manhood îi tăie unghiile. Dar de Santis fu cea care îi acoperi chipul cu o batistă. Când li se atingeau mâinile în timp ce îşi vedeau de treabă sau când se loveau una de alta sau când îşi atingeau umerii în trecere, Flora Manhood era cât pe ce să exprime dragostea pe care fusese prea stânjenită să o simtă faţă de Elizabeth Hunter.

În cele din urmă, sora de Santis spuse:

— Nu ţi-ai dat seama că ţi-a trecut ora de plecare?

— Ba da, o să plec. Şi n-o să mă mai întorc niciodată. Nici măcar pentru nenorocita aia de uniformă.

Îi explică lui de Santis că are de gând să renunţe la îngrijirea

bolnavilor: tocmai luase hotărârea.

— Sper să te răzgândeşti, Flora.

— Nicio şansă!

Decizia ar fi bucurat-o mai mult dacă Sfânta Mary nu i-ar fi folosit numele mic. În schimb, a ieşit posomorâtă din cameră, ca să îşi apere o fragilitate pe care nu ştia că o are în ea. Se schimbă şi nu se mai întoarse în dormitor. Avea să îi scrie surorii de Santis, dacă putea să găsească ortografia şi gramatica adecvate pentru o astfel de împrejurare, ca să îi mulţumească pentru sprijinul ei moral. Cât despre doamna Hunter, nu voia să se mai uite din nou la ea: nu cu batista aceea pe faţă.

Răsucindu-se prin întunericul acela îngust ca un sicriu care nu poate fi mai îngust decât insomnia într-un pat tare ar trebui să poţi să înlocuieşti ceea ce îţi aparţine mai mult sau mai puţin sau măcar să o sugerezi Lottie este singura care o să vrea să stea întinsă şi să sufere să simtă mânerele acelea metalice apăsând tăind în came în noaptea în care Elizabeth Hunter. E încă aceeaşi noapte. O Doamne.

Flora Manhood vru să aprindă lumina. Dar nu îndrăznea să înfrunte prezentul, cu luciul său şi colţurile acelea ascuţite şi maldărul de vase nespălate. Prefera trecutul, oricât de întunecate şi de umilitoare ar fi fost unele dintre detaliile lui.

Aşa că încă alergi pe cărarea şerpuitoare în noaptea morţii lui Elizabeth Hunter simţi creanga nu zgâriindu-te ci biciuindu-ţi chipul e încă pe tine ca o scamă inutilă o ofrandă din dragoste pentru o zgârietură inhalează colodiul şi fii recunoscătoare da eşti.

Flora Manhood fu nevoită să îşi adune forţele când închise poarta în urma ei: nu fusese reparată, pentru că bătrâna Betty era prea ţăcănită, Arnold Wyburd, aproape dus cu pluta, iar infirmierelor le plăcea să aibă ceva de care să se plângă. Furnalele acelea rafinăriile ce-or fi fost ele ale căror contururi se vedeau pe cerul dinspre Botany arătau destul de înfricoşător uneori mai ales cea care se transforma într-o cruce de foc dacă te uitai la ea printr-o plasă de muşte. Ei bine, nu te vei mai uita niciodată la ea — cel puţin nu prin plasa de la geamul din Moreton Drive.

F-L-O-R-A spus pe litere te face să te simţi mai reală greu de crezut eşti liberă în sfârşit să hoinăreşti pe unde vrei să te întinzi pe iarba din parc dacă asta îţi doreşti nu noaptea când sunt omorâţi oamenii singuri ci sub lumina soarelui după asta tânjeşti tu după greutatea şi căldura soarelui.

În lipsa soarelui, pomi sprintenă spre capătul străzii. Nu depindea de soare, la fel cum nu depindea nici de vreun bărbat. Iar doamna Hunter murise. Nu te vei mai întoarce niciodată. Nu pentru uniformă. Nici pentru geanta din plastic. Şi nici pentru cutia de şerveţele pe care abia o desfăcuseşi în dimineaţa aceea.

Iuţi pasul, ca să nu se mai gândească la geanta ei frumoasă. Vântul se juca pe — dacă nu printre — coastele ei, pe sub rochia pe care o purta. Tremura. Uitase că este iarnă.

Până când începu să meargă mai relaxat. De dragul mersului. Pe Anzac, către Kingsford. Când văzu firma de neon, zăbovi puţin pe bordură, după care dădu colţul către Gladys Street, dar trecu repede pe trotuarul de vizavi când ajunse la locuinţa soţilor Vidler; nu ar fi putut să le povestească lui Vid şi lui Viddie ce se întâmplase. Merse grăbit pe străzi de care nu mai auzise niciodată Hardeastle Trent Dahlia Corella Cumberlong Dobbs trecând din nou pe Parade mai avea puţin şi alerga apoi dădu colţul aproape de unde stătea Snow lumina albastră încă scânteia în vârful stâlpului de felinar arătând în sus către cărămizile de culori diferite. Primită înapoi pe Parade, gâfâi din cauza agitaţiei de pe stradă, care se potrivea cu agitaţia din sufletul ei.

Dacă ai fi ştiut la momentul respectiv ce se va întâmpla, i te-ai fi alăturat lui Lottie în dansul ei pentru doamna Hunter.

În faţa complexului Bellevue, într-o zonă luminată de două globuri lăptoase, fusese plantat un obiect uman: un al treilea glob, sau un nap, sau chipul unei femei, care ajunsese într-o etapă de întunecare a minţii, cu amintiri colorate şi resentimente fluide, se uita în sus.

— Nu mă recunoşti, Florrie? rosti glasul care încerca să se elibereze din gura ca o gaură cauciucată, împroşcând în toate părţile milă de sine. Nimeni nu poate să spună că nu i-am ajutat întotdeauna pe cei aflaţi la ananghie.

De data aceasta, greutatea persoanei aflate la ananghie era prea mare pentru ea: încheieturile îi atârnau peste genunchii proeminenţi, capul i se bălăngănea încoace şi încolo, cocoţat pe un gât telescopic şi vânjos, corpul aproape că era răsturnat în şanţ. Dar fu salvată, căci farurile unei maşini ce trecea prin zonă îi făcură pleoapele mai albe şi gura mai umedă, mai alunecoasă.

— Vai, Snow! (Era una dintre cele mai proaste nopţi din viaţa Florei.) Ai păţit ceva?

— Doamne, Florrie, te ştiam mai isteaţă. Nu vezi că sunt praf?

— Dar o să cazi în şanţ!

— Dacă nu reuşesc să ies, acolo rămân.

De fapt, Snow se afunda şi mai tare.

Aplecată peste ultima ei rudă rămasă în viaţă, în timp ce vântul îi intra pe sub minijupă, Flora Manhood se simţea cât se poate de prostesc şi nu ştia ce ar putea face. Ar fi trebuit să se aşeze în genunchi, dar nu voia să îşi strice dresul. Dresul era însă doar un pretext: în loc să inventeze tot felul de nume de alint („Butchikins”, „Snowlo”, „Sărăcuţa de tine”), ar fi putut să o apuce de mâini, de acolo de unde stătea, şi să îşi tragă verişoara în picioare. Dar nu o făcu.

— Eşti singură, Snowy?
— Singură.
— Păi şi prietena ta?
— Care prietenă? Caria?
— Aia cu care am făcut cunoştinţă. Nu o chema Alix?
— Aaa, ea. Alix a plecat.
— Atunci Carla?
— Nu Carla. Caria e cu treaba ei. Kay a fost ultima. M-a părăsit în seara asta. D-aia m-am cherchelit aşa.

Snow Tunks începu nu să plângă, ci să elibereze din ochi un şuvoi de gin sau de lacrimi. Îşi şterse cu mâna secera argintie care i se prelinsese din gură. Sau din nas.

— Pot să mă ridic… dacă vreau.
— Atunci îţi chem un taxi. Să te ducă acasă.
— Nu vreau. Nu singură. Florrie?

Snow Tunks întinse mâna, dar nu apucă decât întunericul: Flora Manhood făcuse un pas înapoi.

Adevărul era că nu suportai să te atingă; Snow ar fi putut să rămână lipită de tine pentru totdeauna.

— Cu taxiul e cel mai bine, draga mea. Pot să sun de la telefonul din bar. Sun la Red de Luxe.

Erai prea sus, prea strălucitoare, tocurile făceau prea mult zgomot pe trotuar.

De acolo de unde stătea, pe bordură, Snow reuşi să strige:

— Doar dacă vii şi tu, Florrie. Tu trebuia să fii, încă de la început. Cre' că mi-am dat seama încă din Oraşul Bananelor că noi două am fi perfecte una pentru alta.

— Bine, Snow. Aşteaptă acolo, Snowy.

Uşa de la bar se deschise greu: probabil că o înţepenise aerul închis de dinăuntru. Râsetele cu damf de bere ale bărbaţilor răzbăteau de dinăuntru şi păreau să facă geamul jivrat al uşii să se umfle şi să se lipească de obrajii tuturor, mai ales de ai unei femei care încerca să intre.

— N-o să mă laşi de izbelişte, nu-i aşa, Florrie?

Snow încă striga de pe bordură.

— Suntem doar noi două, restu' n-au decât să se ducă dracu'
— Da, da.

Florrie (sora Manhood!) reuşi să împingă uşa suficient de tare încât să se deschidă. De cealaltă parte a ei, bărbaţii stăteau şi se uitau cum li se încalcă drepturile. Toţi cei din bar, fie indivizi burtoşi, cu ochii sticloşi de la bere, genul care nu făceau decât un semn, şi halba apărea imediat, fie bărbaţi mai slăbuţi şi mai aranjaţi, care arătau că ştiu mai bine, mângâind un pahar cu tărie, absolut toţi erau reprezentanţi ai sexului tare. N-a spus nimeni, niciodată, că te poţi descurca şi fără o

femeie; care poate deveni chiar un câştig permanent: poate să arunce friptura pe grătar, să calce cămăşile şi să ţină casa curată şi frumoasă. Soţiile sunt o soluţie economică; dar asta e altă poveste. Cât despre fata din pragul barului, îmbrăcată atât de sumar, nu părea să fie bună decât de o partidă scurtă pe bancheta din spate a unei maşini.

Din fericire pentru mândria Florei Manhood, Bellevue era amplasat la un colţ de stradă. Putea să taie colţul, murmurând scuze pentru greşeala pe care o făcuse, şi să iasă pe uşa opusă, în cealaltă stradă, ştergându-se pe mâini pe bucăţica aceea de fustă, ca să scape de stinghereală, dacă nu de ruşine: îi era ruşine de bărbaţii aceia viguroşi, de verişoara ei lesbiană şi beată şi, mai rău decât orice, de SINE.

Se trezise din nou în decorul delirant, de neon, în care se transformase viaţa ei după moartea doamnei Hunter. „N-o să mă laşi de izbelişte, nu-i aşa, Florrie?” Pe naiba. Dacă Snow însăşi îţi sădise ideea asta în cap, nu se putea plânge. La fel cum nici nu ai fi putut să explici ce făcuseşi.

Ceva mai departe, dădu peste o maşină de poliţie. Poliţistul încetini, ca să se uite mai bine la ea. Nu spera să îi poată explica poliţaiului ăluia, cu mutră de dog german, că fuge de verişoara ei turmentată, că nu este prostituată, aşa cum i-ar fi plăcut lui să creadă, că nu mai este nici măcar infirmieră, ci nimic mai mult decât o femeie fără nicio ţintă, fără aptitudini concrete sau speranţe bine definite.

Dar maşina trecu mai departe.

Abia când ajunse pe străduţele lăturalnice, unde se afundă până la glezne în nisip, o luă la fugă înapoi, încercând să iasă din fundătură. Nisipul o împiedica să meargă: toate străzile dosnice erau pline de nisip. Pe când lipăia din picioare şi înainte cu greutate, se simţea de parcă era şlefuită cu şmirghelul.

Florei Manhood i se părea că nu va mai ajunge niciodată: gardurile decolorate, nisipurile mişcătoare de la intersecţii, toate erau împotriva ei. Odată, îşi pierduse un pantof pe când alerga după un autobuz. Şi în noaptea aceea avea, cu siguranţă, să îşi piardă un pantof, iar poliţia avea să o aresteze pe Snow. O să îi dezamăgeşti pe toţi cei pe care îi cunoşteai.

Stând întinsă în patul îngust cunoşti toate arcurile şi tot ce nu e arc aşa cum îţi cunoşti umflăturile sânii smocurile de păr galeriile şi tunelurile propriului corp ce ai fi făcut dacă ai fi văzut maşina oprită cu uşa deschisă în faţa complexului Bellevue nu era dar ar fi putut să vină şi să plece Snow plecase ca toată lumea numai tu ai rămas şi Elizabeth Hunter cursese ca un şuvoi maroniu de sub batistă de sub cearşaf şi se amestecase cu întunericul din jur eşti o proastă pentru că E. Hunter e într-o stare perfectă nu a rămas niciun orificiu neastupat avea vata grijă de asta.

Traversând Parade Street, probabil pentru a cincisprezecea oară, Flora Manhood auzi scârţâitul roţilor din trafic. Nici Elizabeth Hunter însăşi, care era hotărâtă să nu lase nimic să îi stea în cale, nu ar fi putut să îi pună beţe în roate aşa de bine. Flora se împiedică şi se lovi de geam, care mai întâi se crăpă, după care rămase aşa, vibrând pe nasul ei turtit. Degetele doamnei Hunter întotdeauna tremurau dacă avea câştig de cauză; dacă nu, înţepeneau şi deveneau ca nişte gheare. Dar moarta nu era acolo, nici măcar ca o fantomă în cămaşă de noapte; numai un smintit putea crede că Elizabeth Hunter avusese vreun amestec.

În seara aceea, vitrina farmaciei era împărţită între alifii patentate şi CAMPANIA NOASTRĂ NAŢIONALĂ ÎMPOTRIVA MUŞTELOR DE CASĂ. Vitrina lui nu era niciodată aranjată aşa cum trebuia; nu stătea să se gândească la ea, ci lăsa totul în seama lui Bev Sills, care era o bomboană de fată, deşi el nu părea să observe asta. Era târziu, şi bineînţeles că farmacia era închisă. Aşa că se duse prin spate şi urcă scările până la uşa lui. Pe culoar atârna aceeaşi ferigă cu frunze galbene, singura pată de culoare în decorul maroniu. Când i se deschise uşa, o izbi imediat mirosul cunoscut de gaz şi de cotlete arse.

— Am nişte cotlete pe foc, zise el.

Trecu pe lângă el, intră în bucătărie şi trase grătarul afară, ca să se uite mai bine. Grăsimea sări în sus. Fumul îi făcu ochii să lăcrimeze.

— Sunt aproape gata, zise el, de parcă tot ce îşi dorise vreodată începea să se întâmple.

Nu mai avea cum să salveze cotletele. Flora stinse focul.

Se aşeză la masa din bucătărie. Nu îşi mai dorise niciodată atât de mult să se aşeze undeva şi să stea jos, la nesfârşit.

— Cărui fapt îi datorez această onoare? întrebă col.

— A murit doamna Hunter. În seara asta. Cred c-a fost ultima mea pacientă.

— Nu mai spune! Dar ce avea această doamnă Hunter?

— Nu ştiu. Probabil că a trăit destul. Bănuiesc că, dacă umbli destul de mult timp ca un zombi pe lumea asta, ajungi să afli tot ce poţi spera să afli într-o viaţă.

— Şi ţi-a spus şi ţie ce a descoperit?

Col îşi ridicase unul dintre colţurile gurii, dar grimasa îl făcea să semene cu victima unui atac cerebral, care nu îşi mai recuperase mobilitatea feţei; nu îi plăcuse niciodată să îl vadă cu expresia aceea pe chip, pentru că, de obicei, la scurt timp, începeau să se certe.

— Nu, spuse ea. Nu ştiu, îşi schimbă răspunsul, dar se simţea în continuare ca o ignorantă incurabilă.

Printre vasele de pe masă, pe care grăsimea de la şuncă se depusese în straturi, printre frunzele de salată care se veştejeau, înmuiate în ultimele picături de oţet îndoit cu apă, zăcea şi una dintre cărţile lui

Col: *Aşa grăit-a Zarathustra*. Cine-o fi fost tipul ăla, de era atât de sigur pe el? Era atât de perfect ignorantă, încât probabil că avea să rămână aşa pentru totdeauna.

— Dacă ai venit aici aşteptându-te să primeşti răspunsuri, ştii care e singurul pe care o să-l auzi de la mine.

— Nu mă aştept la nimic.

Fumul de la cotletele arse făcea mai mult decât să îi înroşească ochii; îi dădură lacrimile.

De partea cealaltă a valurilor de fum, Col continua să o bată la cap.

— Din câte mi-ai spus, ai urât-o dintotdeauna pe bătrână.

— Da! strigă ea. Nu… nu am *urât-o*\ M-a înţeles mai bine decât oricine altcineva. Doar că nu mi-a plăcut niciodată ce scotea la suprafaţă din mine.

— Şi eu te înţeleg, Flo, zise Col, aşezându-se lângă ea. Ştiu cine eşti. Şi eşti alegerea mea.

— Nu sunt nimic.

Col îi săruta coapsele. O sărută între picioare, iar ea, nătânga, sângera stânjenită şi îi ţinea capul lipit de burta ei. I-ar fi fost ruşine să îi spună că este în perioada aceea a lunii şi nu pot face nimic.

O scoase Col din încurcătură, ducându-se după un somnifer şi un bandaj pentru ceea ce numea „rana” ei — locul în care o zgâriase creanga pe obraz.

I-ar fi plăcut să împartă cu el bucuria pe care o simţise când începuse să îi curgă sângele pe picioare. Dar nu avea să spună nimănui un lucru pe care nu îl ştia decât ea. Dacă nu cumva doamna Hunter ghicise. Copilul lui Sir Basil Hunter, conceput greşit şi avortat, avea să rămână pentru totdeauna un secret: puţină necinste poate fi, uneori, necesară şi inofensivă.

Aşa cum şi insomnia poate deveni un fel de virtute sau un prilej de bilanţ în patul pe care Col nu îl mai făcuse de când te ţinuse ultima oară în braţe deşi acum dormea pe canapea în camera de alături nu îl auziseşi niciodată ca lumea atunci când dormea prea aproape de tine în patul acesta matrimonial îngust Ea bate în lemn cu safirul ei cel roz e al tău acum nu-i aşa în sicriu soră îşi sădeşte omul ultima sămânţă o văd încolţind în tine ca o prăşitoare de iepuri jupuiţi ah doamnă Hunter cum puteţi să fiţi atât de *insensibilă* (chicoteli) niciodată n-am putut să sufăr obstetrica dar când e vorba despre carnea ta e altceva copiii mei sunt pui de oameni aşa sperăm doamnă Hunter dacă safirul ăsta binecuvântat o să funcţioneze.

Domnişoara Haygarth îi aşeză ceaşca de ceai lângă registru.

— Le-am spus să vi-l facă mai devreme. Poate că, mai târziu, n-o să mai aveţi timp să vă bucuraţi de el.

De la o vreme, începuse să meargă tiptil în jurul lui. Când îi aducea

acte pe birou, stătea prea aproape de el, îl enerva cu solicitudinea ei şi, mai mult decât orice, cu noul ei obicei de a bolborosi.

— Ce spui? Fu nevoit să întrebe.

— … Să vă bucuraţi de el înainte să vină ei, îi explică domnişoara Haygarth.

Chiar şi aşa, nu auzi decât jumătate de frază.

Ajunsă la uşă, se întoarse, iar importanţa întrebării îi dădu glasului ei un ton grav:

— Să am grijă să fie ceai şi pentru prinţesă şi Sir Basil?

Domnul Wyburd îşi ridică privirea la nivelul impus de lentilele lui bifocale.

— Când ajung ei aici, cred c-o să trebuiască să le serveşti prânzul.

Deşi ridurile de pe fruntea şefului ei îi dădeau o înfăţişare gravă, domnişoara Haygarth ştia că el voise să facă o glumă. Râse la poanta domnului Wyburd; gingiile şi ochelarii ei rotunzi, fără rame, o făceau să pară deosebit de recunoscătoare pentru prilejul de a zâmbi.

Arnold Wyburd nu râse. De când fusese la funeralii, îi intrase frigul în oase şi avea junghiuri în piciorul drept.

Doamna Hunter făcuse tot ce îi stătuse în putinţă ca să nu ajungă să îi cunoască pe locuitorii din suburbiile din nord, dar, la fel ca toţi cunoscuţii avocatului, şi ea fusese incinerată la Crematoriul Suburbiilor din Nord, la care avusese acţiuni, îndoliaţii fuseseră aduşi acolo de peste apă, în maşini închiriate, lungi, care încetiniseră când intraseră în incinta crematoriului şi pe urmă alunecaseră tot restul drumului, ajutate de ceea ce părea a fi un imbold supranatural, printre rândurile de arbuşti perfect simetrici. Deasupra lor, din coşul clădirii se ridica o flamură de fum. Aşa cum s-ar fi cuvenit, unul dintre vânturile negre din Sydney începuse să bată chiar atunci.

Încă dinainte de ceremonie, pe când stătea în mulţime, răspunzând cu mulţumiri la zâmbete de complezenţă, Arnold Wyburd bănuise că vântul îi va şubrezi sănătatea: aproape că simţea deja o durere de şale. Veniseră puţini oameni la funeralii. Din moment ce vârsta şi starea de sănătate o obligaseră pe doamna Hunter să se retragă din viaţa mondenă, majoritatea prietenilor ei dispăruseră. Sau muriseră. În orice caz, înmormântările, la fel ca şi despărţirile de la plecarea vaselor din port, tind să adune mai degrabă cunoştinţe recente decât prieteni vechi. Deşi câţiva dintre cei prezenţi nu puteau fi altceva decât prieteni: oameni în vârstă, înfofoliţi în tweed sau în blănuri cu nasturi ciobiţi, veneau din trecut, şchiopătând sau târşâindu-şi picioarele, şi încercau să răzbată cu privirea printr-o ceaţă de coniac, cu aerul amuzat al unora cărora nu le vine să creadă.

Avocatul a aşteptat afară, până în ultima clipă, apoi a pornit printre băncile pe care se răzleţiseră oamenii, până când a ajuns în dreptul rândului pe care trebuia să stea, după cum îi dictau raporturile lui cu

moarta. Undeva, în spatele lui, a zărit-o pe femeia de serviciu a doamnei Hunter, însoţită, probabil, de fiica şi de ginerele ei. (Domnul Wyburd descoperise că neamul Cush era nelipsit de la înmormântări.) Sora Badgery, întotdeauna cea mai profesionistă când nu era îmbrăcată în uniformă, i-a oferit un zâmbet terapeutic.

Arnold Wyburd se bucura de junghiurile care veneau şi treceau, distrăgându-i atenţia de la o situaţie care îl epuiza din punct de vedere mental. Din când în când, se foia pe banca pe care stătea, ca să vadă dacă, la nevoie, şi-ar putea provoca un junghi. Undeva în apropiere, mirosea a naftalină, iar cineva avea un acces de tuse bronşică. Mâinile umflate din cauza unei perechi de mănuşi din piele de ied negru se chinuiau să ajungă la pastilele dintr-un tub greu de deschis.

Doamna Hunter nu fusese o susţinătoare a clerului („toţi cei chipeşi sunt morţi”), dar bărbatul cu guler alb care ţinea slujba îşi făcuse temele cu multă conştiinciozitate. Vorbea cu o căldură mângâietoare despre bunătatea femeii decedate, despre frumuseţea şi inteligenţa ei, despre soţul său, care făcuse atât bine, despre distinşii ei copii, şi a reuşit chiar să arunce câteva aluzii discrete la averea ei. Preţ de o clipă, imaginea lui Elizabeth Hunter a strălucit cu toate calităţile omeneşti, într-o aură inconfundabil celestă. Dar Arnold Wyburd vedea totul în ceaţă: poate că îl orbise vitriolul pe care i-l aruncase ea în ochi, în decursul unei vieţi întregi.

Şi-a rotit repede privirea prin sală, ca să stârnească acel junghi de deasupra fesei stângi sau poate ca să se convingă că vede bine sau ca să îi acuze pe unii dintre cei absenţi. În orice caz, s-a încruntat şi pe sub sprâncene a zărit-o pe sora de Santis intrând cu întârziere, îmbrăcată în ceea ce recunoscuse drept haina ei marinărească dintotdeauna. Pe cap avea o pălărie epatantă: nici mai mult, nici mai puţin decât un turban de calif, din mătase portocalie.

De Santis s-a aşezat în ultimul rând, aproape de culoar. Probabil că avea vedere directă spre sicriu. Dar nu se uita la el. De fapt, nu se uita la nimic, din câte îţi puteai da seama, judecând după pleoapele ei. Dacă nu ar fi avut un chip impenetrabil, pălăria aceea ca o ceapă enormă nu ar fi reuşit să îi ascundă chipul de ochii curioşilor. Îi admira precauţia, în orice privinţă în afară de alegerea pălăriei. Trebuia să se ofere să o ducă acasă cu maşina. Aveau să vorbească despre doamna Hunter, ceea ce putea să fie o alinare în sine, pentru că ar fi fost o întoarcere la vechile obiceiuri, iar sora de Santis poate că ar fi spus ceva, nu ştia exact ce, dar cu siguranţă nimic la care s-ar fi aşteptat vreodată de la o fiinţă umană, cu siguranţă nu de la buna lui Lai, şi nici de la răposata Elizabeth Hunter; a început să tremure, gândindu-se la tainele pe care i le putea dezvălui sora Mary de Santis, dacă şi-ar fi descuiat dulapul închis al chipului său după funeralii.

Arnold Wyburd s-a simţit deodată atât de ruşinat, încât s-a răsucit

din nou pe bancă şi s-a întors cu faţa la preot, la sicriu şi la perdeaua plisată, încă neatinsă, din faţa furnalului aprins. Chiar şi în cele mai bune momente ale lui, o astfel de mişcare ar fi fost de-a dreptul nesăbuită: i-a trimis un junghi prin piciorul drept, iar durerea a urcat până sus. (L-ai avea să se supere; trebuia să îşi ascundă junghiurile de ea; deşi probabil că avea să se dea de gol în cele din urmă.)

Slujba a fost scurtă şi simplă, aşa cum cerea programul încărcat de la crematoriu. Nu au existat izbucniri spectaculoase de suferinţă, ci numai suspine înfundate, ici-colo, printre rândurile răzleţe. Stilul de viaţă al lui Elizabeth Hunter nu ar fi permis excese emoţionale.

Pe când aşteptau ca mecanismul să elibereze sicriul, s-a auzit un zăngănit de metal. Imediat, cutia lucioasă şi frumos decorată a prins viaţă: a început să se zdruncine, coborând pe rampă, către perdeaua ce se deschisese în mijloc. Deşi nu era un bărbat cu înclinaţii milităreşti, avocatul a hotărât să îşi îndrepte umerii: poate că asta şi aşteptau de la el cei din spate. Nimeni nu avea să vadă că el nu se uită la ce se întâmplă în faţa lui. Însă nu se putea împiedica să audă: dincolo de surzenia sa şi de bătăile puternice ale inimii în corpul ce îi scârţâia din toate încheieturile, era obligat să audă; de fapt, a sfârşit prin a asculta de bunăvoie.

Când a deschis din nou ochii, perdeaua fusese trasă la loc; ar fi putut să trăiască un anticlimax, dacă nu şi-ar fi amintit de clauza din ceea ce era, probabil, a unsprezecea versiune a testamentului: „… Ca avocatul şi prietenul meu, Arnold Wyburd, să îmi ia cenuşa, într-o zi convenabilă pentru el, şi să o împrăştie peste lacul din parcul de vizavi de casa în care am trăit…” în împrejurările acelea, s-a bucurat de junghiul care l-a străpuns prin tot corpul, fără să şi-l provoace singur.

Când a ieşit din nou în aer liber, a fost din nou săgetat de junghiuri spontane, în timp ce făcea schimb de condoleanţe cu alte feţe care ştiau să îşi stăpânească durerea. Multe îi erau necunoscute. Cei care îşi făcuseră datoria faţă de moartă se plimbau printre coroanele de flori, uitându-se pe inscripţiile de pe bilete şi descoperind, poate, că cineva cunoscut fusese zgârcit şi lipsit de tact, exact cum se aşteptau.

Arnold Wyburd a încercat să îşi aducă aminte ce trebuia să mai facă: ah, da! Să o ducă pe sora de Santis cu maşina. S-a uitat în jur după turbanul de calif şi l-a căutat pe aleile care porneau din mijlocul acelui holocaust, şerpuind printre plăci memoriale şi arbuşti nefiresc de perfecţi. Nu vedea nicio urmă de baliză portocalie şi s-a simţit, în cele din urmă, uşurat. Oare chiar ar fi avut ce să îşi spună pe lungul drum de întoarcere? Şi cum i-ar fi explicat lui L-ai că, dintre toţi oamenii de la funeralii, el alesese să o ia cu maşina tocmai pe sora de Santis?

— Ai făcut bine că n-ai venit, i-a spus soţiei la întoarcere.

— Aş fi venit dacă ai fi vrut tu să vin. Dar nu mi-ai spus nimic. Iar *ea* probabil că nu şi-ar fi dorit să vin, a adăugat L-ai.

A observat că L-ai poartă un colier pe care i-l dăduse doamna Hunter. Gâtul îi părea roşu şi zbârcit, iar pistruii îi erau zdrobiţi de mănunchiurile de turcoaze adunate pe lănţişor.

— A fost frumos? A întrebat ea, apoi a roşit, dându-şi seama de gafa pe care o făcuse. Ştii ce rău se înfuria dacă evenimentele pe care le organiza ea nu ieşeau bine. Nici nu-mi pot imagina cum s-ar simţi dacă ar şti că funeraliile ei au fost un eşec.

Pe Arnold Wyburd l-a fulgerat un junghi atât de violent, încât ea l-a văzut, probabil, reflectat pe chipul lui.

— Vai, dragul meu, ce s-a întâmplat?

— Nimic, a zis el. Sciatica mea.

— Ah! A oftat ea.

Îi făcea plăcere compasiunea ei.

— Să mă duc la farmacie, să-ţi cumpăr un plasture?

Chiar îşi dorea să o lase să plece.

— Nu e nevoie, s-a strâmbat el.

Nu era masochist, dar voia să suporte durerea aceea superficială fără amestecul bine intenţionat al lui L-ai. I-a trimis totuşi un zâmbet strâmb, ca să îi arate că îi mulţumeşte pentru grijă, şi a bătut-o uşor pe mână, în maniera în care îşi comunicaseră ei doi dragostea timp de aproape jumătate de secol.

Din precauţie, doamna Wyburd a aşteptat până la a doua porţie de somon ca să întrebe:

— A fost şi cineva cunoscut?

— Infirmierele. Femeile de serviciu. În rest, feţe pe care nu le cunoşti niciodată altfel decât vag. De-asta nici nu ne-am înscris noi vreodată într-un club.

Arnold îşi mesteca somonul.

L-ai a luat o gură de apă.

— Şi copiii?

Arnold a înghiţit şi a clătinat din cap; părea puţin nervos.

— Ţi-am spus deja. Sau nu? Dorothy a avut o migrenă.

Când a aşezat furculiţa şi cuţitul pe farfurie, tacâmurile i-au alunecat dintre degete şi au aterizat cu un pleoscăit în zeama rozalie, printre cele două, trei vertebre albe.

L-ai a făcut ochii mari şi a oftat adânc, la auzul unei trădări la care nu se aşteptase.

— Basil avea de gând să vină, dar până la urmă n-a mai apărut, s-a văzut el nevoit să mărturisească, pentru că soţia lui putea, oricum, să scoată adevărul cu forţa de la el. În schimb, nu mă îndoiesc c-o să-şi facă apariţia la birou, după cum am stabilit, ca să afle ce scrie în testament.

Prinţesa de Lascabanes veni atât de devreme, încât avocatul nici nu avu când să se atingă de ceaiul pe care domnişoara Haygarth i-l servise din timp.

— Nici nu vă puteţi închipui cât mă chinuie durerile astea de cap, dar vă asigur că dacă treceţi prin aşa ceva… e *îngrozitori*

Suferinţa — o suferinţă anume sau poate suferinţa în general — îi mărise ochii şi îi umpluse de lacrimi. Dorothy Hunter era o femeie mai frumoasă decât îşi aducea aminte Arnold Wyburd.

Prinţesa îşi dădu seama de asta şi îşi arcui buzele într-un zâmbet trist, în concordanţă cu împrejurările. Uitase cât de uşor este să ai succes. Ştia deja, de când se uitase în oglinda de la măsuţa ei de toaletă, că arată bine: epuizarea se îmbinase cu uşurarea, făcând-o mult mai frumoasă decât de obicei, întotdeauna arăta cel mai bine în haine care se învechiseră fără să îşi piardă prea mult din eleganţă, cum era haina ei veche, din lână persană, în al cărei guler de zibelină înfipsese o broşă: o perlă enormă, încrustată în diamante, una dintre puţinele roade cu care se alesese de pe urma căsătoriei sale nefericite. Acum, deşi era epuizată, dacă nu chiar şocată, de lipsa de confort de la Kudjeri, o înviora gândul că mama ei alesese singura ieşire rezonabilă din impasul în care se aflau cu toţii şi că astfel se încheiau şi anii ei de sărăcie delicată şi galantă. (Cu siguranţă existau şi multe suflete meschine şi pizmaşe care vedeau lucrurile cu alţi ochi şi care aveau să o invidieze pentru confortul de care avea să se bucure de pe urma testamentului. Atitudinea săracilor de profesie faţă de lipsurile celor aşa-zişi bogaţi o iritase întotdeauna pe Dorothy de Lascabanes; era pur şi simplu *nedrept*: spre exemplu, o broşă este adeseori simbolul unei substanţe care abia dacă există.)

Prinţesa îşi îndreptă umerii ca să îl asculte pe bătrânelul acela cumsecade, care îi povestea, cu toată conştiinciozitatea, despre vreme, deşi, în secret, îi admira fizicul. Trebuia să găsească ceva amabil de spus drept recompensă pentru o creatură atât de credulă, încât nici nu bănuia adevăratul motiv pentru care lipsise ea de la înmormântarea mamei.

Aşa că, mângâind braţul din piele al fotoliului şi înclinându-şi capul ca să îşi lipească obrazul de gulerul din blană de zibelină, îi spuse:

— În primul rând de dumneavoastră mi-e milă, bineînţeles. O persoană atât de sensibilă ca dumneavoastră trebuie să fi suferit îngrozitor. Mă bucur că l-aţi avut pe fratele meu alături, ca să ia asupra lui măcar o parte din povară. Cât despre Basil… pentru un actor, o înmormântare e un dar din ceruri.

Arnold Wyburd hotărî să nu îi dezvăluie că fratele ei îi dezamăgise pe amândoi: prinţesa ar fi putut să profite prea mult de pe urma absenţei lui.

Dorothy se întreba dacă ar trebui să îi strângă mâna domnului

Wyburd, dar se afla prea departe de el. În împrejurările date, distanţa dintre ei ar fi făcut gestul să pară prea teatral, dacă nu chiar atletic. În orice caz, ea nu avea nicio dorinţă să facă aşa ceva. Era ciudat cum moartea mamei părea să îi fi spulberat aproape toate dorinţele şi, înainte de toate, năzuinţa ei de a avea un tată. Fu din nou oripilată, deşi doar pentru un moment, de visul acela în care avocatul îşi plimba testiculele mătăsoase pe coapsele ei.

— Cred că fratele meu întârzie, ca de obicei, zise prinţesa, uitându-se la ceas, şi izbucni în râs, deşi remarca nu impunea o astfel de reacţie.

Imediat, apăru şi Sir Basil Hunter.

Lui Dorothy i se păru că este umflat la faţă, sub pălăria de tweed pe care o ţinea peste un ochi. Fie era un actor care juca un rol ordinar, fie o grosolănie ce existase dintotdeauna în el îşi făcuse drum la suprafaţă de când îl văzuse ea ultima oară.

În ciuda pălăriei extravagante şi a feţei de bolnav de icter, Basil părea să fi hotărât să fie sobru la întâlnire.

— Bună dimineaţa, Dorothy… Wyburd.

Se aşeză în cel mai apropiat scaun incomod, încleştându-şi pumnii în dreptul pieptului, ca şi cum nu ştia ce ar fi putut face cu mâinile.

De unde se aşezase, se uită când la unul, când la celălalt dintre interlocutorii săi, după care îşi spuse replica:

— Există culmi ale durerii pe care muritorii de rând nici nu nădăjduiesc să le atingă.

Dorothy fu impresionată instinctiv de ceea ce bănuia că e un citat din Shakespeare, dar apoi afectarea lui Basil i se păru agasantă.

— Aşa este, mormăi Wyburd.

Apoi zâmbi strâmb şi se uită în jos, la hârtiile care se aflau pe birou.

Basil acceptă iertarea avocatului ca pe un lucru care i se cuvenea; dar putea fi sigur şi de compasiunea lui Dorothy? Nu dădea niciun semn că ar fi de partea lui; refuza să îl privească, de parcă avea mai multă încredere în podea decât în realitatea sentimentelor calde pe care le descoperiseră în relaţia lor.

— După cum ştim deja, se pune problema testamentului doamnei Hunter, zise avocatul.

Dorothy părea îndurerată; îşi dădea seama, după felul cum îşi ţinea Basil capul, că vrea să pară nostalgic.

— Da, spuse el visător. Testamentul.

Prinţesa îşi aminti de sunetul pe care îl fac genele când îţi cobori şi îţi ridici pleoapele. Dar oare chiar le poţi auzi? Nu cumva simţi mai degrabă atingerea lor?

De când plecase de la Kudjeri, reuşise să îşi alunge unele gânduri din minte. Nu îşi putea permite să le lase să revină.

Madame de Lascabanes îşi deschise geanta. Îşi scoase batista. Şi-o

apăsă pe buze.

Hotărât să nu lase pe nimeni să îşi etaleze suferinţa în biroul său, avocatul se grăbi să continue.

— Bineînţeles, cunoaştem cu toţii termenii testamentului *tatălui* vostru: toate bunurile sunt ale mamei voastre, până la moarte, după care trebuie împărţite, în mod egal, între copii.

Cel puţin Basil era cu adevărat mişcat; îl emoţionase cuvântul „copii”, care mai avea putere chiar şi după moartea părinţilor. Se cutremură.

Dorothy îşi recăpătase echilibrul: banii au un efect de stabilizare extraordinar. Era doar uimită — întotdeauna fusese — de hotărârea tatălui lor de a împărţi averea „în mod egal”. Ca femeie, se aşteptase întotdeauna să fie discriminată.

— Aşadar, o să vă primiţi acum părţile egale, continuă avocatul. Trebuie să ne ocupăm mai îndeaproape de testamentul mamei voastre. Cred c-o să descoperiţi că este suficient de clar, zise el, împărţind copiilor câte un exemplar. Până la urmă, doamna Hunter a fost clară în tot ce-a făcut vreodată.

Cineva râse.

— Nu eşti de acord, Dorothy?

— Ei, bănuiesc că sunt… până la un anumit punct.

Închise gura şi ochii, gândindu-se la lucrurile de dincolo de acel punct.

Arnold Wyburd se îmbujoră.

— Cel puţin sper c-o să vi se pară clar testamentul. În afară de una sau două moşteniri minore, este vorba, din nou, de o împărţire egală a averii între voi doi.

Basil şi Dorothy aveau un aer destul de solemn.

— Mai sunt moştenirile lăsate slujnicelor, dintre care unele sunt acum moarte… şi un cadou, spuse el, tuşind. Suma de cinci mii de dolari, pentru soţia mea — un gest surprinzător… emoţionant… generos.

— Mă bucur extrem de mult că mama a ţinut la doamna Wyburd, zise Basil. Din câte îmi aduc aminte, este o femeie tare simpatică.

Era atât de bucuros de norocul lui, încât putea să îi ierte doamnei Wyburd cei cinci mii de dolari; deşi, ce-i drept, vestea era destul de surprinzătoare.

Dorothy îşi invocă nostalgia, iar dinaintea ochilor îi apăru o femeie cu pistrui şi parfum de vară.

— Încântătoare… ca o mamă. Întotdeauna mi-a plăcut de ea.

Era destul de mulţumită de propria mărinimie.

— Mă tem însă că doamna Hunter a greşit prin faptul că nu şi-a dat seama ce le datora angajatelor sale din ultima perioadă. I-am sugerat de nenumărate ori să le amintească în testament şi pe infirmiere şi pe

menajera ei, doamna Lippmann, dar era deja atât de bătrână, încât ajunsese să se creadă indestructibilă. N-am mai deranjat-o cu treaba asta pentru că m-am gândit c-o putem rezolva noi cu uşurinţă după moartea ei.

— Bineînţeles, trebuie să le dăm câte ceva şi infirmierelor, consimţi Sir Basil. Nu aşa se procedează?

Dorothy se mulţumi să privească lung vârful unuia dintre pantofii ei: prefera să lase anumite decizii în seama bărbaţilor — în orice caz, până vedea că se îndreaptă într-o direcţie greşită, din cauza inocenţei sau a ignoranţei lor.

— Cât ai sugera, Arnold?

Basil părea să îşi proiecteze vocea către întunericul din culise, cerând sfatul unui regizor în timpul unei repetiţii. Nu se temea de actriţa din rolul principal; o respecta, în afară de momentele în care era nevoie de o judecată obiectivă.

Arnold Wyburd îşi schimonosi chipul până îi dispăru de tot.

— Cred că infirmierele de Santis, Badgery şi Manhood ar găsi acceptabilă suma de cinci sute de dolari, spuse el când îşi reveni.

— Cinci sute de fiecare? Destul de convenabil!

Sir Basil părea foarte stilat, chiar şi fără ajutorul pălăriei din tweed.

Dorothy zâmbea visător, dar nu pentru Basil. Îşi dădu capul pe spate şi tuşi, ca să îl înştiinţeze pe avocat că este de acord.

— Şi menajera, doamna Lippmann?

— Dumnezeule, da!

Sir Basil era uimit că uitaseră de micuţa evreică.

— Cinci sute? întrebă domnul Wyburd. Mama dumneavoastră ţinea foarte mult la doamna Lippmann, chiar dacă nu i-o arăta întotdeauna.

— E o bucătăreasă desăvârşită, îşi aminti Sir Basil. Dacă îţi place mâncarea aia europeană.

Amândoi bărbaţii se uitau la prinţesa de Lascabanes, care, în cele din urmă, îşi însoţi cu un zâmbet răspunsul amânat.

— Bănuiesc că Frau Lippmann are şi ea calităţile ei.

— Atunci, rămân cinci sute?

— Ei, nu sunt *real* spuse prinţesa radioasă.

— Aş vrea, de asemenea, să vă aduc la cunoştinţă… (avocatul se uită în jos, de parcă i se adresa inelului său cu sigiliu) să vă sugerez o mică recompensă pentru femeia de serviciu… doamna Cush.

— Cinci sute pentru doamna Cush! zise Sir Basil, bătând din palme; plictiseala îi consuma destul de repede rezervele de chibzuinţă.

— Pentru femeia de serviciu? întrebă prinţesa, ridicând capul, mirată. Cea care venea cu o *maşină închinată*? Din *Red*-fem?

— Da, doamna Cush locuieşte în Redfem, cu soţul ei epileptic, îi confirmă avocatul.

— Şi cu varice la picioare. Trebuie să încercăm să nu ne lăsăm

impresionaţi de epilepsie şi de varice. Nu înţeleg de ce femeia de serviciu — una foarte ineficientă, după cum mi-am dat seama dintr-o singură privire — ar trebui să primească mai mult de o sută.

Poate că tăcerea bărbaţilor ar fi făcut-o să se ruşineze pe Dorothy Hunter, dacă nu ar fi intervenit prinţesa de Lascabanes: numai o femeie cu o gândire raţională îi poate salva pe bărbaţi de impulsurile lor.

— Dacă aşa consideraţi dumneavoastră, mormăi domnul Wyburd.

— Ce contează ce consider eu? De adevăr e vorba aici, nu de opinii!

Prinţesa era atât de vehementă, încât fu nevoită să apuce mai bine geanta pe care o ţinea în poală.

— O sută pentru femeia de serviciu, zise şi Basil; era o chestiune nesemnificativă, iar intervenţia lui putea scurta întâlnirea aceea plictisitoare.

Dorothy era mulţumită şi se bucura că îi făcuse să priceapă că nişte concesii, oricât de neînsemnate, nu o vor face să renunţe la vigilenţa ei morală.

— În ultimul rând, zise avocatul — dar oare vorbea serios? —, se pune problema bunurilor doamnei Hunter… mobila… casa.

Basil scoase un uguit; Dorothy oftă.

— Dacă nu vreţi să păstraţi nimic, ar fi mai bine să scăpaţi de toate prin licitaţie, îi sfătui avocatul cu un aer grav. Bineînţeles, există şi bunuri cu valoare sentimentală. Bijuteriile, de exemplu, zise el, întorcându-se către Dorothy.

— A mai rămas vreo bijuterie? se răsti prinţesa. După ce au ales infirmierele ce le-a poftit inima?

— Şi electricianul, şi bărbatul care repară frigiderul?

Fraţii Hunter râseră împreună.

Până când, deodată, uitându-se la bătrânul acela, Dorothy îşi dădu seama de câte ori fusese rănită de viaţă.

— Poate c-o să păstrez totuşi bijuteriile…

Cedase, dar nu cu prea multă tragere de inimă, ca să nu pară foarte nerăbdătoare: de altfel, bijuteriile mamei erau mai curând bizare decât frumoase.

Domnul Wyburd îşi plecă fruntea.

— Rămâne problema casei.

— Ah, la licitaţie. Licitaţie, Dorothy?

Ar fi preferat să nu fie de acord cu fratele ei, dar se supuse dorinţei lui, fiindcă aşa era mai practic. Îşi deschise geanta. Stresul din dimineaţa aceea îi provocase arsuri la stomac.

— Încă un lucru, spuse avocatul.

O, Doamne! Sir Basil se ridicase deja: îşi ştergea firimituri imaginare de pe pantaloni.

— Cât timp punem noi la punct toate detaliile, nu putem risca să

intre hoţii sau vandalii în casa de pe Moreton Drive. Le-am întrebat pe sora de Santis şi pe doamna Lippmann şi am înţeles că ar fi dispuse să rămână în continuare să aibă grijă de casă, din dragoste pentru doamna Hunter.

Era un aranjament pe care nu îl putea contesta niciunul dintre fraţii Hunter; deşi Basil se gândea că îngrijitoarele o să mănânce până n-o să mai poată. Dorothy observă că, dimpotrivă, femeile aflate în situaţia lor sunt copleşite de tristeţe şi dezvoltă obiceiuri frugale.

— Îmi pare rău dacă a fost o discuţie dureroasă, în vreun fel.

Deşi le cerea scuze clienţilor lui, avocatul era cel care părea devastat.

Dorothy îi zâmbi.

— S-a terminat, spuse ea cu blândeţe; îşi permitea să fie blândă, din moment ce vorbea cu un om care nu îi ameninţa în niciun fel seninătatea. Cel puţin pentru mine. Dumneavoastră o să trebuiască să vă ocupaţi de licitaţie.

— Doar n-aveţi de gând să ne părăsiţi, nu-i aşa?

— Am făcut deja rezervare. Mâine-seară iau avionul către Paris.

Basil o forţă să se uite, în cele din urmă, la el: scotea nişte sunete extrem de urâte şi de ciudate.

— Nu e o mişcare cam grabnică? Ticăloasă? Vicleană, în orice caz. Dar tipică.

Din faţa buhăită de la sosire se scursese toată mulţumirea de sine indusă, probabil, de alcool: Basil cel sfrijit, brăzdat de riduri, pregătea ceva; sau poate nimic?

— Mai am vreun motiv să rămân? întrebă ea, dar nu îi dădu timp să îi ofere vreunul. De ce să mai zăbovesc într-o ţară de care nu aparţin şi în care nu-mi doresc să stau mai mult decât e absolut necesar?

— Ai dreptate. E timpul să plecăm. Mă gândeam doar că ar fi mai frumos să plecăm împreună.

— Eu nu-mi aduc aminte să fi depins vreodată unul de celălalt. N-a fost cazul… niciodată… în nicio privinţă.

După ce înfipse pumnalul, îşi feri privirea, aşa că nu văzu dacă fratele ei sângerează, dar îşi dădu seama, în schimb, că în inima ei se deschisese o rană.

Arnold Wyburd îi conduse la lift. Avocatul se oferi, foarte galant, să o conducă pe prinţesă la aeroport în seara următoare. Dorothy era tentată să creadă că prezenţa omului aceluia insensibil şi banal i-ar fi putut alina starea de nervozitate dinainte de sosirea avionului. Liftul veni imediat şi coborî, cu fraţii Hunter închişi înăuntru. Ceilalţi ocupanţi ai ascensorului se înghesuiră ca să le facă loc. În mod inexplicabil, pe chipurile anonime se citea frica.

De fapt, Dorothy era cea care se temea: dacă nu reuşea să scape de Basil? Dacă avea să o urmărească dintr-o emisferă în alta, ca un vis

obscen, de care voia să uite? Mergeau mândri împreună pe stradă, pas la pas, în tăcere. Deodată, Basil se apropie de ea, forţând-o să se oprească. Fiind de aceeaşi înălţime, ochii lor erau la acelaşi nivel.

— Forţa ta este, probabil, şi cea mai mare slăbiciune a ta, Dorothy.

Forţa ei? Când ea era atât de şovăielnică, de timorată, de urâtă, de neajutorată! (O, de s-ar fi prăbuşit turnurile, să te îngroape în trotuarul nisipos, cu tot cu Basil, cu pălăria lui extravagantă, cu buzele întredeschise şi cu despicătura aceea din carnea celei de jos — să fie îngropaţi sub oţel şi beton; dar împreună.)

— Eu rămân aici, spuse madame de Lascabanes, deopotrivă cu graţie şi nonşalanţă.

Actorul se grăbi să îşi etaleze zâmbetul de cuceritor.

— Bănuiesc că rămâi fidelă celor de la Air France, nu-i aşa?

— Mai trebuie să întrebi? Iau un avion de-ale lor de la Bangkok.

Râsul lor se împrăştie în jur în mii de aşchii, pierzându-se printre celelalte refracţii lipsite de direcţie ale străzii aglomerate.

Pe urmă, Dorothy coborî în cuibul de şerpi pe care Basil şi-i imaginase zvârcolindu-se înăuntrul ei. Nu „îşi imaginase”. Erau acolo. Ştia asta. Nu îi descâlcise şi îi îmblânzise chiar el? Încă îi simţea târându-se pe pielea lui.

Dar Dorothy dispăruse pe strada pe care şi-o alesese pentru a-şi face ieşirea.

Sir Basil Hunter îşi înclină pălăria şi mai mult peste ochi. (Niciodată, în nicio împrejurare, să nu laşi vitrinele să te ademenească să te studiezi în oglinda lor.) Pomi mai departe, lipăind pe trotuar: îl lăsau genunchii, vârsta era de vină. Avea să îşi comande un pahar zdravăn de whisky sau poate două. Sau o sticlă întreagă, ca în ziua cu funeraliile. *Funeraliile*. (Nu uita că ai moştenit o avere şi poţi să îţi cumperi înapoi dreptul la viaţă, la artă, la dragostea oricui.)

O uşă turnantă îl propulsă pe Sir Basil în scena următoare. Lumina neobişnuit de slabă şi râsetele neaşteptate ale câtorva cupluri ascunse în separeurile din spate îi stricară intrarea: pierdu prea mult timp încercând să îşi întipărească zâmbetul pe chip; îi luă aşa de mult timp, încât una dintre paletele uşii îl lovi peste ureche, făcând să îi zboare pălăria de pe cap. Din separeu începură să se reverse valuri de râsete asupra acestui comic necunoscut. (Dar dacă recunoscuseră protagonistul, distribuit de această dată într-un rol nepotrivit?) Ospătarul alergă totuşi către actor, ca să îi dea pălăria care, indiferent de împrejurare, nu putea fi decât o alegere nefericită.

Sir Basil se duse tacticos la bar. Comandă un whisky dublu. Şi încă un whisky dublu. Avea multe necazuri de înecat. (VOCE DE SUS: Nu te uita. Tipa de la bar, care duce paharul la gură cu atât zel, e Shiela Struges, actriţa. Soţia lui Basil Hunter. Se spune că el a împins-o pe calea asta.)

La Bangkok, madame de Lascabanes reintră în lumea ei.

— *Vous désirez, madame?*[106]

— *Rien, merçi.* **[107]**

Era adevărat, chiar nu dorea nimic.

Stewardesa de la Air France o întrebase cu atâta degajare, încât unii (australienii, de exemplu, cu insistenţa lor maniacală asupra „căldurii”) ar fi putut spune că este dispreţuitoare.

Făcând schimb de zâmbete de complezenţă, prinţesa şi stewardesa se înţelegeau din priviri.

Pe urmă, Dorothy de Lascabanes se lăsă pe spate şi închise ochii. Pentru prima dată de săptămâni întregi, de luni de zile, poate pentru prima dată în viaţa ei, ajunsese într-o stare în care nu o putea obliga nimeni să se poarte aşa cum vor alţii, altfel decât îi stătea în fire. Se gândea chiar că atinsese acel nivel de indiferenţă pe care îi plăcea să îl considere posibil de atins şi unde era ferită de toate dezastrele, aşezată pe drumul către o destinaţie logică şi izbăvită de dorinţa carnală (o, Doamne, da — unde nu puteau ajunge la ea trupurile insistente, mâinile agăţătoare).

Scânci de două, trei ori, de uşurare, şi îşi frecă ceafa de husa scaunului, până îşi aduse aminte de coafură. Începu imediat să se rearanjeze, într-un mod mai practic. Era o alinare şi pentru mintea ei să se aşeze într-o parte, cu pulpele lipite de valijoara în care îşi ducea bijuteriile.

După ce pusese mâna pe cele moştenite de la mama, se gândise să le dea la refăcut; deşi se îndoia că le va putea purta. Avea să le păstreze drept simboluri sentimentale: pentru că nici cele mai rele mame nu pot distruge conceptul emoţionant de maternitate. (Oare tu ce fel de mamă ai fi fost, dacă soarta ţi-ar fi dăruit un copil? Madame de Lascabanes era recunoscătoare că noua ei stare de indiferenţă nu o obliga să răspundă la această întrebare.)

Mai bine se gândea la felul în care avea să îşi ocupe timpul în acea stare de emancipare spirituală (şi economică). Se hotărî ca, pentru început, să îşi facă ordine prin dulapuri şi sertare, dar fără milă. Avea să facă inventare. Avea să refacă stocurile, dar numai cu haine *necesare*, de cea mai bună calitate, preferabil negre; deşi îi stătea bine în verde: *amande ou tilleul, plutot qu’un vert trop criard*[108]. Şi pantofi: putea să se răsfeţe, fără să facă excese, doar cât să îşi dea frâu liber slăbiciunii pentru ceea ce putea fi un mijloc elegant de a ascunde cel mai urât amănunt al corpului omenesc. Îşi văzu în minte pantofii, în stilul acela pe care îl purtase întotdeauna, care supravieţuieşte oricărei mode efemere, înclinaţi şi aranjaţi metodic pe grilajele din alamă din partea de jos a şifonierelor sale. Mai presus de toate, îi plăceau pantofii din piele veche, cărora le crease ea însăşi o patină, prin îndelungată şi devotată lustruire.

Dorothy de Lascabanes era atât de exaltată, încât se uită în jur, ca să vadă dacă mai observase şi altcineva. Dar lumina slabă pe care o ofereau acei îngeri neînduplecaţi care vegheau la bunăstarea lor îi făcuse pe ceilalţi pasageri să alunece în diferite stadii de somnolenţă. Pe locul de lângă ea, un pakistanez începea să se îngălbenească. Prinţesa se trase mai aproape de culoar.

Şi cărţi. Mai ales în bibliotecă ar fi fost util un inventar: volumul acela din Pascal, pe care îl luase verişoara Marie-Ange, *personne d'autre*[109] mai mult pentru copertă decât pentru conţinut — cel puţin asta bănuia ea. Prinţesa se gândi la respectul pe care îl nutrea pentru clasicii francezi şi la anii de plăceri pe care şi-i promitea în compania lor. (Să elimine toate cărţile proaste: Bourget, Bataille — toate greşelile sale. Maurois? *On attend.*[110])

Şi bărbaţii. Doar pentru că se terminase totul, asta nu însemna că nu putea vreun *connaisseur* distins, în vârstă, să îi împărtăşească ocazional subtilităţile preferate: Stendhal, Odilon Redon, *poularde demi-deuil*, o sticlă de Chassagne-Montrachet *en tête à tête*.

Reevaluându-şi plăcerile lumeşti, prinţesei îi dădu prin cap să îşi schimbe şi instructorul spiritual. Îşi imagina o mână necunoscută, sensibilă, dar masculină, scriind pe foaia nouă şi albă în care avea ea să se transforme. Fermecată de propriile ambiţii pioase, îşi dădu capul pe spate, fără să mai ţină seama de husa murdară. *Aidez-moi, mon Dieu, je recommence ma vie*[111], se rugă ea. Apoi, ca să fie precaută: *Sainte Marie, mère de Dieu, priez pour nous pauvres pécheurs, maintenant et à l'heure de notre mort.*[112]

Fiindcă avionul începuse să se zgâlţâie şi să se legene. De sub preşul în care îşi învelise capul, pakistanezul gemea. Respingând pe cât posibil această dovadă a fragilităţii umane, Dorothy regreta că nu mai este lângă ea danezul acela care trecuse prin ochiul furtunii, după cum îi povestise, pe scurt, în timpul zborului către patul de moarte al mamei.

Turbulenţele prin care treceau erau din cauza unei furtuni neînsemnate, ca un ghiont care te deranjează pentru că tu eşti cel care l-ai încasat. Presupunând că aceste forţe ostile, ce se frecau de pereţii fragili ai avionului, anunţau un dezastru, moartea nu avea să fie nici pe departe evenimentul cel mai grav. Ea nu se temea decât de momentul în care sufletul avea să se desprindă de trup, nu ca un balon subţire, ce îşi vede liniştit de drum, ca la catolici, ci ca un fel de săculeţ din piele zbârcită, aşa cum îşi vedea ea sufletul de protestantă, ticsit de îndoieli, de îngâmfare, de intenţii rele, pe care nişte mâini catolice, oricât de pricepute ar fi fost, nu ar fi reuşit să îl desprindă de persoana ei.

Dacă, în loc de negrul acela sperios, ar fi stat lângă ea danezul său brav, era sigură că ar fi găsit curajul necesar să îl apuce de genunchi şi

să îi ceară părerea obiectivă a unui om care trecuse prin ochiul furtunii. Dacă nu cumva o astfel de experienţă nu rămâne decât în ochii celui care a trăit-o.

Şi mama: ce ar fi putut mama să-i spună despre experienţa ei de pe insula Brumby? Când ai fi putut să o întrebi, era deja senilă. Dar putea oare o forţă atât de transcendentă să ilumineze o minte atât de senzuală, de vicleană, de materialistă şi de superficială ca a lui Elizabeth Hunter? („Biata mamă! Nu e bine să-i vorbeşti de rău pe morţi: *Sainte Marie, mère de Dieu, priez pour nous pauvres pécheurs, maintenant et à l'heure de notre mort. Amen*")

E ceva mai calmă strada asta fără nume pe care mergi toate astea sunt ale tale pantofii lustruiţi hainele noi Balenciaga biserica asta pe care ai căutat-o mănunchiuri de spaghete de un verde pal drept coloane de apă murdară în bazinul plumburiu cu apă sfinţită să nu te atingi niciodată de apa aia infestată doar te prefaci mi-au îmbătrânit genunchii mi-a intrat frigul în oase ciorapi 15 den în numele religiei ce strictă e religia în privinţa dresurilor preotul cu siguranţă nu această expresie protestantă care refuză să distingă oile de capre degetele astea de culoare daneză oferindu-ţi nu azima bună şi igienică ci un potir cu'est-*ce que vous me faites mon perex* s-a vărsat pe tine pata nu o să mai iasă niciodată dacă freci mai mult împrăştii ce îngrozitor ah AH

Capul prinţesei se legăna, iar suspinele ei se amestecau cu cele ale pakistanezului.

Freacă şi fugi scapă de pacostea daneză nu vezi *c'est moi mon pere MOI**[113]*** Dumnezeu va înţelege eu sunt reală sufletul meu nu este un balon catolic niciun săculeţ protestant sunt o cutie de pantofi zburătoare înăuntrul căreia zornăie rugăciunile *grâce a Dieu on atterrira a Orly a 07h 05*[114]

Sir Basil Hunter îşi refuză cina de cauciuc; şi dacă i s-ar Floferit una adevărată, tot nu ar fi avut poftă să o mănânce. În schimb, îi spuse stewardesei că mai vrea o sticluţă de whisky: îşi apropie degetele în aşa fel încât să facă sticluţa să pară cât mai mică.

Era o fatucă rumenă şi durdulie: dacă asta ai fi căutat. Dar nu asta căuta el. Niciun zbor de întoarcere nu îl făcuse vreodată să se simtă mai bătrân: juca doar rolul în care îl distribuise oglinda din baie.

Oare atunci când moare mama, vârsta ascunsă în băieţelul ei iese la suprafaţă? Prostii, desigur. Gândurile îi umblau aiurea în seara aceea: whisky-ul era de vină. Şi, în orice caz, nu o plăcuse niciodată — ei bine, se gândea cu drag la ea din când în când, pentru că era un exerciţiu fără niciun risc, pe care îl putea face din altă emisferă. Ea era pur şi simplu *acolo*: întotdeauna ca un concept, uneori ca un adevărat îndemn.

Sau ca o femeie în came şi oase: se făcea văzută încă de la distanţă, palpabilă, poate din respect pentru senzualitate sau din raţiuni actoriceşti, ezitând intenţionat în capul scărilor (toate femeile frumoase îşi regizau intrarea în scenă, în mod intuitiv sau, cel mai probabil, după repetiţii nesfârşite, pe care le începeau încă de când erau doar nişte fetiţe necoapte, care simţeau primit fiori ai puterii), apoi femeia aceasta coboară, fără să îşi dezvăluie încă întreaga strălucire, ascunzând-o sub masca falsei modestii, cel puţin până în vârful nasului, căci buzele deja zâmbesc slab de tot în timp ce îşi priveşte picioarele (miopia aceea, pe care nici nu o neagă, nici nu o confirmă), până când, la a patra treaptă, izbucneşte lumina dinăuntrul ei şi o înconjoară, este un moment pe care nu îl surprinzi niciodată la o floare, indiferent cât eşti de hotărât să fii martor la miracolul deschiderii petalelor, exact asta se întâmplă pe măsură ce coboară fiinţa aceasta, într-o izbucnire de bucurie senzuală, pe care trebuie să o împartă cu cei care stau dedesubt, în întuneric, ţinându-şi sub control respiraţia, sângele, gesturile de amatori, în timp ce soarele ei dogoreşte asupra lor, foşnetul fustei sale, zăngănitul bijuteriilor promit să îi scape de povara aşteptării, de „da, doamnă Hunter, nu, doamnă Hunter, ce bine arătaţi”, la ultima suflare nu sunt uşuraţi sunt îmbătaţi.

Zâmbetul ei este un parfum. „Basil! Nu eşti în pat?” Asta e „mama”.

Sir Basil Hunter se uită la tovarăşii săi de drum, ca să îi provoace. Nimeni nu băgă de seamă; tot aşa cum nu băgară de seamă că se întorsese de la baie cu faţa plină de sudoare: fructul acesta care începuse să putrezească. Fiul ei.

Poate că avea să se simtă mai bine, dacă îşi desfăcea cravata şi câţiva nasturi de la cămaşă. Poate că, în cele din urmă, te durea mai puţin dacă aveai grijă să nu uiţi niciodată că tuberozele şi carnea sunt doar o deghizare: moartea este realitatea. Sau păpuşa aceea bătrână, care se uita în sus, cu rujul ei unsuros şi peruca liliachie. „De când te aştept, dragul meu!” Dimpotrivă, totul se năpusteşte asupra ta cu o viteză diabolică.

Scrisoarea aceea de la Mitty Jacka („Nu vă obosiţi să-mi expediaţi scrisorile la Gogong; vreau să mă relaxez complet”), pe care o găsise aşteptându-l la Onslow, la întoarcere, după săptămânile de explorare (ha, ha!) de la Kudjeri. Scotea, din când în când, scrisoarea de la Jacka, udă de transpiraţie şi mototolită din cauza buzunarelor prin care trecuse, ca să recitească fragmente din ea, adesea cu voce tare:

„… De atunci, Basil Hunter, niciun cuvânt. Doar nu te-ai răzgândit, nu-i aşa?… Cu totul devotată intereselor tale… Ideile mele se cristalizează… Sperasem că şi ale tale. Nu trebuie să fie o logodnă de idei? Nu numai a ideilor noastre, ci, în cele din urmă, a ideilor

întregului public. Despre asta e vorba în teatru!” (Cu siguranţă, Mitty: nu numai în orgiile de astăzi, ci încă de la originea moralităţii.) „Antenele mele îmi spun că ceea ce mi-am dorit pentru tine — pentru tine, adică pentru *noi* — s-a întâmplat, iar tu îmi vei trimite în curând detalii, care vor face planul nostru viabil. L-am încălzit pe Aaronson; de fapt, e de-a dreptul înfierbântat. Zice că ne dă Abatorul. La preţul lui, nu cred că mai e nevoie să îţi spun… Foarte nerăbdătoare, după cum îţi poţi imagina, să aud… Nu mi-a mai rămas loc decât să îl citez pe Aaronson: «Nimic n-ar fi mai binevenit pentru teatrul din ziua de azi ca un om de talia lui Sir Basil să înfrunte publicul cu propria lui versiune a adevărului gol-goluţ…»” (A, da? Arată-le curul tău gol, indiferent care o fi adevărul gol-goluţ.)

Sir Basil râse; i se păru că sună grosolan. Dar ce naiba! Avea bani, iar banii nu te dezamăgesc niciodată.

Îşi mai comandă o sticluţă de whisky şi se puse pe aşteptat, cu braţele încrucişate peste burta umflată. (Trebuia să scape de ea înainte de spectacol; ar fi putut să se lase şi de băutură, cu puţină voinţă.)

Ehe, avea să îi dea pe spate pe toţi, pe toate Jackalele şi pe toţi Aaronsonii, cu tot cu legiunile lor de tineri dispreţuitori, când avea să mai încerce o dată să îl joace pe Lear, şi asta fără să îşi arate curul gol. Avea să îşi pună la lucru toată sensibilitatea aceea care vede, miroase şi cunoaşte din instinct, înainte să îl părăsească de tot. Îi plăcea să creadă că există un moment când te poţi uita înapoi şi surprinde lumina de pe rouă care se evaporă, chiar înainte ca sufletul să fie pârjolit irevocabil. Oare exagera? Dar suferise, nu-i aşa? Sărmanul de el, un biet animal cu două picioare; şi suferise nu numai din cauza mamei lui bătrâne şi muribunde şi a surorii sale, Dorothy Cârdăşie. De abia acum se putea uita mai departe, la anii de maturitate.

Îşi încercă vocea, încet, printre oamenii aceia care nu îl preţuiau cum se cuvine, proiectându-şi glasul în afară, din peştera gurii, plimbându-şi cuvintele pe limbă, ca să le învăluie cât mai bine în timbrul vocii sale. Rezultatele îl mulţumiră. Da, se maturizase.

Ce miros de mansardă îmbâcsită mirosul roşiatic de resturi de mere cele vii rostogolindu-se lovindu-se unul de celălalt dacă le dai jos de pe raft desfrâul putred maroniu obscen ce transforma podeaua într-un cimitir „merele astea sunt ale mamei dragul meu le-am pus acolo cu un scop” cu ce scop nu întrebi pentru că de cele mai multe ori persoana în cauză nici nu ştie „fructul meu dragul meu tu ai piesa ta nu-i aşa mie nici prin gând nu mi-ar trece să mă amestec în piesa ta” pe naiba îşi va păstra îşi va dezgropa vocea de sub cutele cearşafurilor „cum se numeşte” în schimb băieţelul ei nu vrea să îi spună cu atât mai puţin mamei sale probabil din cauză că este o colaborare cu toată lumea inclusiv cu cele ce se numesc părţile mele intime sau „ale

noastre” *Lear iar şi iar* de Bas Hunter Mitty Jacka Sol R Aaronson şi O. Asistenţă Perversă cei bătrâni nu fac decât să râdă ea ţine ceva ascuns sub peruca ei liliachie este semnalul să intri în pielea personajului peruca sceptrul ţi le-au făcut din plastilină ca să fie nonconformişti iar plastilina rezistă mai bine pe drumul până la Dover fiicele cele urâte pot juca mai bine roluri de bărbaţi Histryl şi Moan „le-am angajat pe Enid şi pe Shiela ca să aibă mai multă semnificaţie piesa” sper că tu ştii ce-i mai bine Mitty eu sunt regele actor care nu poate fi deranjat decât de cuget înainte de reprezentaţie pregăteşte-te să fii flexibil ca să apari în copacul acela cu un public de proşti care să umble în patru labe după bucăţelele ce cad descompuse pe pământ norocul teatrului că nici eu nu sunt omul cel mai sănătos la cap ultima strigare Sir Basil dă peste cap două guri de whisky ca să-ţi poarte noroc iar pe a treia chiar înainte să intri pe scenă poate că nu mai apuci niciodată să-l guşti Sir Bazill asta sigur e Enid ea vorbea cu „ill” şi „iss” şi avea coatele ascuţite le-ar recunoaşte oriunde intrarea în scenă a lui Sir Basil doar proiectează proiectează cine o fi spus „Gloucester, condu-i pe domnul Franţei şi al Burgundiei vă vom împărtăşi, în timpul ăsta, un tainic gând al nostru” **[115]** SLUJITORII râd băieţii aflaţi la locul potrivit fără suspensor iepele din Bangkok care se bâţâie toată lumea face parte din spectacol e o reprezentaţie cu adevărat specială te-ar putea pune la pământ prea devreme dacă nu au grijă Gloster e un copil aşa vor în ziua de azi fanfare reînnoite de râsete copilăreşti cu un pizzicato pe testicule scutură-ţi toate maracasele publicul râde CEA DE-A TREIA SERVITOARE se loveşte singură în ochi cu o ţâţă a nimănui nu e de râs apoi DOROTHY CORNWALL „nu sunt eu sora legitimă?” JACKA plesneşte din bici „da da toată lumea joacă în piesa asta şi toată lumea e toată lumea ăsta e şi scopul ei absurd nu cumva viaţa joacă pantomimă mai bine decât pantomima” dar DOROTHY insistă „iată fratele-sora-pantomima mea” la dracu’ barba mi-e plină de păsări publicului îi place la nebunie spiriduşii tineri se aliniază împreună cu vârcolacii lor care se topesc ca să construiască un tunel pun pariu că nu a fost improvizat INTRĂ UN REGE FĂRĂ BARBĂ cu o coroană adevărată (gata cu pantomima) cu o perucă liliachie şi o rană oribilă CORPURILE se transformă în nişte trepte pe care să coboare ADEVĂRATUL REGE Doamne e Esme Berenger sau Judith Nu ştiu-cum a venit să îngroape un protagonist micuţa Shiely Albanesi geme e prea multă ţărână pe mâinile ei prea multe surori-fiice dar nu vezi că e o bufonerie completă REGELE LILIACHIU îşi depărtează picioarele haide Bas în patru labe desigur e trucul cu pântecul la care trebuie să te aştepţi în teatrul adevărat ei bine se mai întâmplă nu-i aşa te trag pe sub smocul de păr pubian liliachiu SLUJITORII se zvârcolesc şi ţopăie sprinteni unii dintre ei sub formă de fructe voioase şi apetisante dacă ai avea timp dacă nu ţi-ar fi scos cineva ochiul cu tocul de la pantof

dacă nu te-ai fi înecat cu bucăţele din cineva cel puţin te-ai născut în sfârşit MITTY colanţi negri JACKA „S-a născut Regele Regilor” (trosc) păşeşte în faţă Basssll „ei bine oameni buni iată-mă ăsta e rolul meu adevărat sunt bufonul vostru” (clopoţeii sună un pantofior moale aici) publicului îi place la nebunie cât despre REGELE BĂTRÂN ea cască este deasupra tuturor vrea să iasă de dedesubt şi să intre în sicriu SORA-FIICELE fierb în sinea lor pe când BUFONUL se maimuţăreşte pe scenă regele lor bărbos falsul lor frate „Unde-i puşlamaua mea de bufon?”[116] oricine Dorothy poate oricând să schimbe o replică dacă aşa vrea ea iar BUFONUL ia caimacul „o să mă culc sub lumina lunii cu sora mea” Dorothy o să te omoare pentru asta ca să nu mai spunem de Enid Histryl Shiely Moan şi toţi ceilalţi numai Cordelia binefăcătoarea cea care contează cea căreia s-ar putea să îi pese lipseşte întotdeauna lipseşte oricine ar juca rolul ei ar trebui să înceteze Mitty ah intervalele de timp oceanele uleioase junglele din piele lăcuită munţii din sticlă aeroporturile albe aerodinamice fenobarbitalul publicul îşi revine prea repede ca întotdeauna sudoarea nu se usucă descoperi motive nu-ţi dai seama că e aşa cum e pentru că suferă de arterioscleroză eu mi-am dat seama toată lumea e isteaţă azi

CORTINA SE RIDICĂ sau ar face-o dacă ar exista aşadar de ce să nu renunţăm la Cordelia Mitty da o să renunţăm la ea în spectacolele următoare REGELE LILIACHIU (căscând zâmbind) „toate fiicele astea au purtat pantaloni vieţile lor sunt doar o lungă menopauză cu fiul meu bufon voi alege să mă întind în sicriu” de parcă ţi-ar permite DOROTHY CORNWALL „eu sunt cea care trebuie să îl ucidă pe al nostru bufon-frate-fiu-rege” linişte în tot publicul apoi BUFONUL „ah Dorothy bunătatea ta este cea care schimbă pălăria cu o coroană şi te rog fiindcă veni vorba desfă-mi ăst bumb” publicul participă furtunos DOROTHY CORNWALL „vai vai bumbii sunt obsceni” (TOŢI tac când ea smulge penisul din rădăcini) REGELE DE PLASTILINĂ „n-o să fiu liber decât dacă-mi iei şi limba şi omuşorul ca să fim siguri nu mai sunt actor” PUBLICUL se dezlănţuie pe coridoare unde se întâlneşte cu TOŢI ACTORII la jumătatea drumului şi se întrepătrund după ce termină se întorc în centrul scenei pentru a-l îndesa pe REGE în sicriu.

CELĂLALT LILIACHIU s-a evaporat în soarele prea strălucitor.

— Sir Basil Hunter!

— Mda. *Da*?

— Aterizăm în cincisprezece minute.

— Pentru numele lui Dumnezeu, unde?

— Amsterdam.

Ca toate stewardesele, zâmbea ca pentru un invalid — în cazul de faţă, pentru un bătrânel dubios.

— Vai, ce călătorie scurtă!

Încă interpreta BUFONUL.

Trebuia să îşi lege din nou cravata, să îşi încheie nasturii de la cămaşă. Dar nu numai că îi desfăcuse: unul dintre nasturi fusese rupt cu totul.

Trebuia să îi trimită o telegramă lui Jacka, dacă reuşea să pună cuvântul critic în fraza potrivită. (BUFONUL: Nu poţi să faci accident vascular la vârsta mea, nu? SORA RAŢIONALĂ A BUFONULUI: Nu fi prostuţ! Se ştie că au făcut şi copiii mici accidente vasculare.)

Dacă visele ar fi cele care compun realitatea, poate că nu ai fi comis o crimă, nu te-ai fi culcat cu sora ta şi nu te-ai fi gândit la o piesă care ar fi echivalat, de fapt, cu o sinucidere profesională. (MITTY JACKA: Ar trebui să ştii deja — dacă ai vreun dram de creativitate — că actul creativ comportă un mare risc de sinucidere.)

Visele ah umezeala dintre picioare.

Convinge-o pe vivandieră să se milostivească şi ea de tine şi să îţi mai aducă o sticluţă de whisky.

Arnold Wyburd nu pleca aproape niciodată de la birou mai devreme de ora cinci şi jumătate după-amiaza. Dacă traficul nu era extrem de ostil faţă de programul lui, se putea aştepta să îşi deschidă uşa casei la ora şase. După ce îşi aşeza pălăria Homburg în cuierul din lemn de mahon, îşi verifica ceasul de la mână cu orologiul mare, cu pendul, din capătul holului. Orologiul cu pendul, ceasul de birou primit de la Bill Hunter şi ceasul lui din aur, cu repetiţie, cu cifre şi limbi din email albastru, erau perfect sincronizate. Îi dădeau o oarecare siguranţă nu numai să ţină pasul cu timpul, ci şi să ţină timpul la pas. În seara aceea, consultându-se cu orologiul, observă că cineva întârziase cinci minute.

Dezvoltase obiceiul de a scoate un fel de fâsâit pe gură atunci când se confrunta cu neajunsuri sau supărări. Făcu acelaşi sunet.

— Tu eşti, Arnold? strigă L-ai din sufragerie, aşa cum făcea întotdeauna, şi nu era niciodată altcineva.

Avea ochelarii la ochi. Erau prea mari şi prea grosolani pentru faţa ei. Fetele îi aduseseră ciorapii copiilor, ca să îi cârpească, iar ea se uita cu atenţie la ciorapul la care tocmai lucra.

— O să-ţi strici ochii, o avertiză el, deşi îşi dăduseră seama amândoi, cu mulţi ani în urmă, că este imposibil să se mai schimbe unul pe celălalt.

Aprinse lumina. L-ai era foarte orgolioasă când venea vorba despre cârpitul ciorapilor: „Nu-ţi aminteşte de *petit poinfl*” îi plăcea să întrebe şi să îi ofere ciorapul drept dovadă. Acum, lumina îi arătă avocatului că L-ai zâmbea.

Se aplecă şi o sărută pe fruntea ei osoasă, evitând obrazul vătuit cu fineţe; ar fi mers prea departe dacă ar fi sărutat-o pe obraz la ora aceea.

— Cred că mă duc la culcare, îi spuse el.

— Vai, dragul meu, ai răcit cumva?

— Nu. Sunt obosit de la birou.

L-ai nu răspunse. Oftă. Mai auzise scuza asta şi înainte.

Avocatul îşi pregăti obişnuitul pahar de whisky, turnând puţin mai mult decât de obicei, după care îl piti bine, ca să nu observe L-ai. Nu că i-ar fi spus ceva: el era cel mai exigent judecător al său, iar gândurile care îl obsedau în ziua aceea îl făceau obiectul celei mai profunde dezaprobări. Ca să înrăutăţească lucrurile şi mai tare, îşi dădea seama după sprâncenele încruntate şi buzele încreţite ale soţiei că lui L-ai i-ar fi plăcut să îl consoleze cumva.

— Joia viitoare vin adjudecătorii să se ocupe de mobila de pe Moreton Drive, o informă el. O să fie scoasă şi casa la vânzare.

— Atât de mult durează?

Mult sau puţin, doamna Wyburd oricum nu îşi dădea seama cât ar fi trebuit să dureze în mod normal o astfel de procedură; nu ştia decât că viaţa lor nu mai este tulburată de porunci şi uragane. („Te cam ţinea la respect, trebuie să recunoşti!” îndrăznise odată să remarce, dar îşi dorise îndată să nu o fi făcut.)

Avocatul urcă la etaj şi intră în ceea ce numeau ei „biroul” lui. Îşi ţinea câteva dintre cărţile de drept acolo, iar duminica după-amiaza se aşeza la birou şi răspundea la scrisorile de care nu se putea ocupa soţia lui. Altminteri, camera nu prea era folosită, deşi uneori, după ce se întorcea de la muncă, îi plăcea să se închidă acolo pentru puţin timp: ca să nu fie deranjat, aşa ar fi spus, dacă i s-ar fi cerut vreodată vreo explicaţie; de asemenea, era acolo un ceas care necesita atenţia lui.

În seara aceea, după ce confruntă ceasul din birou cu cel cu repetiţie, Arnold Wyburd se duse la bibliotecă şi scoase volumul XV din Halsbury. Mergea foarte greoi (aproape că îşi auzea oasele trosnind), dar atât de hotărât, încât oricine l-ar fi urmărit l-ar fi suspectat că face un lucru necinstit, pe care îl plănuise îndelung.

Era, cu adevărat, un lucru necinstit: una dintre cele două înşelătorii memorabile din viaţa lui.

După ce pipăi în spatele cărţilor şi găsi ceea ce căuta, se aşeză la birou şi rămase acolo o vreme, lângă veioza cu abajur din porţelan verde, moştenită de la un frate al bunicii din partea mamei. Când începu, în sfârşit, să frece, să reînvie bijuteria pe care o ţinea în mână, nu se simţea mai puţin vinovat, ci doar mai resemnat în faţa propriei lipse de onoare.

În cele din urmă, se uită la safirul său. Invocă steaua ascunsă în el.

Îşi puse safirul cel viu pe degetul mic de la mâna stângă, alături de sigiliul plat şi albastru, pe care îl purta încă de la vârsta de douăzeci şi unu de ani. Safirul strălucea dureros.

Ochii săi, în mod normal palizi şi rezervaţi, începură să lucească. Prizonieră între coastele dintre care avocatul nu reuşise să evadeze decât o dată, respiraţia lui devenise un chin: un chin şi mai mare era ochiul safirului, cu dungile sau crucea lui de lumină scânteietoare.

Abia dacă putea să se uite la el. Închise ochii, preferând să retrăiască în amintiri invitaţia la beţie sfârcurile ce gustul lor neaşteptat de cauciuc picăturile de apă pe măsură ce carnea se traducea în lumină aer nimic tot. Poate că asta înţelegeau ceilalţi prin „poezie”, dar, trebuia să mărturisească, el nu reuşea să o recunoască pe pagină.

Fu uluit să audă sunete de paşi pe scări. Scăpă inelul, care căzu… unde? Sub birou? Undeva.

— Arnold?

Draga lui soţie; orbit temporar, nu putu să dea ochii cu ea.

— Doar nu ai gânduri negre, zise ea.

— Ba da!

L-ai se retrase, de parcă se arsese la mână.

Bâjbâi după el în genunchi şi îl găsi. Puse safirul la loc, în bibliotecă, vârând volumul XV din Halsbury în locul gol, unde bijuteria lui avea să continue să ardă mocnit.

Venise şi doamna Badgery, iar doamna Lippmann le servea prânzul, în camera în care luau de obicei micul dejun.

Când reuşi să lase jos puiul suficient timp cât să poată strecura o vorbă, Badgery spuse:

— Ca pe vremuri, nu-i aşa? Numai Ea lipseşte, adăugă, înghiţind ce avea în gură. Şi Flora Manhood.

Dintr-un motiv sau altul, celelalte femei nu păreau dispuse să vorbească.

— Ce s-a mai întâmplat cu micuţa Flora?

Ar fi fost nefiresc să nu întrebe.

Sora de Santis pretinse că nu ştie. Doamna Lippmann nici nu încercă să răspundă; nu fusese niciodată mai galbenă la faţă: unele evreice sunt negre ca tăciunele.

— Poate că s-a hotărât, în sfârşit, că şi-a găsit perechea, zise sora Badgery. Bravo ei! Şi mult noroc!

Oftă, râse şi îşi mai îndesă o furculiţă plină cu pui în gură, toate în acelaşi timp. (Avea să plătească pentru asta: un sos cremos, necunoscut, care mirosea — deşi nu i-ar fi plăcut să recunoască — a lenjerie intimă murdară.)

— Mergeţi la licitaţie? întrebă sora Badgery.

Colegele ei erau atât de posace, încât ar fi încercat orice ca să le înveselească.

Nici sora de Santis, nici doamna Lippmann nu reuşiră să adune suficient entuziasm pentru licitaţie.

Sora Badgery avea de gând să ia parte.

— Poate îmi cumpăr vreun suvenir. Dacă n-o să fie toate peste puterile mele financiare. Deşi s-ar putea să fie. (îşi dezveli gingiile, iar o bucăţică de pui căzu înapoi în farfurie.) Poate găsesc vreun cadou pentru prietena mea, sora Huxtable.

— Care soră? întrebă doamna Lippmann.

— Winifred Huxtable, din Auckland, Noua Zeelandă. Nu vă mai aduceţi aminte? Am plecat cu ea… împreună cu un grup… acum doi ani… pe Lord Howe Island.

Asistenţa părea neobişnuit de apatică. Sora Badgery îşi înclină capul, îşi lăsă un umăr mai jos, apoi începu să îşi şteargă sosul din farfurie cu o bucată de pâine. Probabil ştiau amândouă că ştie şi ea ce nu se face; dar nu eram între prieteni?

— Tu sigur îţi aminteşti, soră! (Surorii Badgery i se prelinse pe la colţul gurii o picătură de sos cenuşiu, cu miros rânced.) Win Huxtable! O fată voinică, roşie la faţă. Ei bine, acum nu mai e fată, e mai mult femeie. Şi e şi mai rumenă la faţă decât înainte.

Sora de Santis fu nevoită să mărturisească faptul că nu îşi aduce aminte să fi făcut cursul de obstetrică împreună cu Winifred Huxtable cea rumenă la faţă.

— Sunt unii care spun — oameni răi (sora Badgery îşi râcâi cu degetul o picătură de sos de pe haine), şi sunt mulţi oameni răi în ziua de azi, nu-i aşa? —, spun că Win Huxtable, femeie în toată firea, e roşie ca o sfeclă. Dacă e adevărat, nu se poate face nimic în privinţa asta. Eu ştiu. Noi nu vorbim niciodată despre condiţia ei. Aceiaşi oameni răi şi veninoşi insinuează că i s-ar trage de la alcool. Dar nu e adevărat. Pot să le garantez eu. Nu că lui Win nu i-ar plăcea să mai bea câte un coniac din când în când. Dar nu sare niciodată calul.

Surorii Badgery i-ar fi plăcut să mai înmoaie o dată pâinea în sos, dar doamna Lippmann începuse deja să strângă farfuriile; nici în privinţa asta nu puteai face nimic, trebuia să-ţi iei gândul de la aşa ceva.

— Ei bine, eu şi sora Huxtable vrem să facem o călătorie cu trenul prin Noua Zeelandă, pe ambele insule, le informă ea, după ce se abţinu să tragă un vânt: sosul ăla era de vină.

Sora de Santis îşi înălţă gâtul şi zâmbi, încurajator, către perete.

Mary de Santis se cam îngrăşase.

— Pentru că ne-a ajutat doamna Hunter… cadoul pe care mi l-a lăsat, zise sora Badgery, cam răstit. Cei cinci sute de dolari, (îşi îndoi degetul ca pe o gheară deasupra lingurii de desert, care rămăsese deocamdată nefolosită.) Te întreb aşa, ca între noi, soră: crezi c-a decurs totul cum trebuie? Eu una mă aşteptam la mai mult de la doamna Hunter, doar era o femeie atât de generoasă… şi o doamnă încântătoare. Adică se poate să nu i se fi urmat întocmai

instrucţiunile. Se poate să fi hotărât alţii în locul ei, ca să zic aşa.

Se putea ca sora de Santis să o fi ascultat; se putea să nu.

— Să nu credeţi că sunt nerecunoscătoare, insistă sora Badgery. Numai datorită doamnei Hunter pot să fac turul ăsta al Noii Zeelande împreună cu sora Win Huxtable. Dar, dacă moştenirea ar fi fost un picuţ mai substanţială — Win a căpătat o moştenire neaşteptat de mare —, puteam să mergem până în Japonia.

Liniştea era îngrozitoare în camera aceea în care încă nu terminaseră ceea ce doamna Hunter — iar acum şi sora Badgery — numea „masa principală”.

Sora Badgery pufni deodată în râs.

— Se pare că am o poftă nebună de călătorii! spuse ea şi chicoti, amuzată de propria constatare. Sper că mă înţelegeţi, doamnă Lippmann.

Se întoarse către menajeră, care adusese un *Torte*.

— Ehei, şi eu am călătorit la viaţa mea. Dar nu mai am niciun chef de aşa ceva.

Nemţii sunt nişte oameni posaci.

Pe când menajera le punea budincă în farfurii, sora Badgery observă un bandaj.

— Te-ai rănit, draga mea?

— Nimic grav, m-am tăiat la deget. Noul meu cuţit pentru legume e mai ascuţit decât m-aş fi aşteptat.

Sora Badgery încerca să îşi cureţe dinţii cu limba.

— Chiar şi o tăietură superficială poate să împiedice pe cineva să-şi îndeplinească îndatoririle aşa cum ar trebui. (îşi făcuse datoria, iar acum putea trece la chestiuni mai serioase.) Testamentul ăsta, dacă nu vă plictiseşte subiectul… Domnul Wyburd, deşi are un suflet bun, a fost întotdeauna prea moale. Sir Basil Hunter a fost întotdeauna un domn — se vede. Nu ştiu nimic despre actori, dar pot să recunosc un domn când îl văd. (Ceva o făcu pe sora Badgery să se oprească o clipă din vorbit.) Cred că prinţesa Dorothy poate fi foarte manipulatoare.

Sora de Santis îşi pironi privirea în farfurie; doamna Lippmann era cu gândul prea departe: poate la călătoriile ei.

— Şi safirul. L-au găsit până la urmă?

— Din câte ştiu eu, nu, răspunse sora de Santis. Poate c-o să apară după ce-o să scoată toată mobila şi covoarele din cameră.

— Poate. Dar eu cred că n-o să-l găsească niciodată.

— E posibil.

— Am eu… *intuiţiile* mele, zise sora Badgery, plesnind de mândrie. De fapt, dacă nu eram infirmieră — dar n-aş renunţa la meseria asta pentru nimic în lume —, mi-aş Floferit serviciile în cadrul poliţiei. Am întotdeauna dreptate.

Râsul îi dezveli aproape în întregime gingiile palide, înainte ca gura

să se închidă brusc; poate că mersese prea departe, mărturisindu-şi puterile paranormale în faţa unor colege.

— O să faci şi tu vreo călătorie, soră?

— O, nu! N-aş putea. După ce am stat aici, atâtea luni…

Faptul că rămăsese fără obiectul muncii părea să o neliniştească pe sora de Santis; se foi, greoi, pe scaun.

Deşi nu îi plăcea să critice oamenii, sora Badgery o considerase întotdeauna pe de Santis puţin cam plinuţă. Pe de altă parte, îşi admira colega pentru alura impunătoare pe care i-o dădea silueta. În ziua aceea, fără uniformă, nu mai era impozantă. Una e să fii diplomată, dar, în timpul mesei de prânz, de Santis nu îşi exprimase nici măcar o singură părere, nici măcar prin vreo grimasă. Spre deosebire de evreică, despre ea nu se putea spune că pare nefericită. Sora de Santis era mai degrabă calmă: avea înfăţişarea netedă, ştearsă, a unei călugăriţe sărace cu duhul.

Sora de Santis ridică glasul, trăgând din greşeală de faţa de masă.

— De fapt, am acceptat o nouă pacientă. Sunt aşteptată mâine. Era normal s-o fac, din moment ce adjudecătorii o să preia totul.

— Avem datoria noastră profesională, bineînţeles, consimţi ferm sora Badgery. E un caz dificil, soră?

— O fată tânără, paralizată de ambele picioare.

Sora Badgery clătină din cap, în timp ce compasiunea se prelingea peste imaginea fetei aceleia şi peste felia de *Torte* pe care i-o aşezase menajera în faţă.

— Ş Win Huxtable a avut un caz la care a lucrat singură — un băieţel cu un plămân de oţel. În cele din urmă, a epuizat-o.

Sora Badgery se gândi să îşi ia singură nişte frişcă.

— Frişcă, doamnă Lippmann? Trebuie să recunosc că aţi făcut un *Torte* formidabil. Budincile dumneavoastră au fost întotdeauna minunate.

Nici doamna Lippmann, nici sora de Santis nu erau pregătite să se atingă de *Torte*.

Sora de Santis ar fi vrut, de fapt, să se ridice de la masă. Deşi zâmbea reţinut, zâmbetul era unul impersonal şi îi atârna de buze ca un paravan, în timp ce infirmiera se retrăgea în spatele ochilor, ca să fie cu gândurile ei.

De fapt, se aşeza din nou lângă patul fetei aceleia, unde fusese condusă şi apoi abandonată.

— Cum te cheamă? se auzise întrebând, ca să spargă tăcerea.

— Irene.

— Eşti norocoasă că ai un nume atât de frumos.

— E frumos?

— Mie aşa mi se pare.

— Eu nu pot să-l sufăr!

Deşi era înjur de ora unsprezece, Irene stătea întinsă în pat, înţepând o carte cu un ac. Părul ei lipsit de viaţă îi încadra chipul şi îi curgea peste umeri, până la sânii mici, dar neaşteptat de îndrăzneţi. Cămaşa de noapte cea lungă, în culori verzi-gălbui, fusese aranjată cu grijă, mai ales acolo unde acoperea picioarele: cutele erau prea drepte, de parcă ar fi fost cioplite în piatră. Sora de Santis îşi aducea aminte de o siluetă pe care o văzuse pe un mormânt.

Fata înţepa cartea.

— N-ai vrea mai bine să stai pe scaun? A întrebat infirmiera.

— Ba da, o să stau pe scaun! Cum să nu stau pe scaun? O să tot stau pe scaun, şi azi, şi mâine. Şi poimâine.

A împins acul în carte cu sălbăticie.

— Îţi place să citeşti?

Fata a clătinat din cap.

— Mă uit la televizor… dacă găsesc ceva interesant de urmărit.

— Şi ce ţi se pare cel mai interesant?

Fata a lăsat cartea să cadă.

— Îmi place să mă uit la animalele sălbatice când se încordează. Mai ales când se omoară, a râs ea pentru sine, apoi s-a uitat pieziş la infirmiera corpolentă. Crezi c-o să-ţi placă de mine?

— Poate că da, dacă o să ajung să te cunosc cu adevărat.

— Ah, sunt mai rea, mai rea decât ţi-ai putea imagina vreodată!

Cu o smucitură, şi-a întins mâna peste poalele cămăşii, le-a înşfăcat şi le-a mototolit peste picioarele ei nefolositoare.

Infirmiera s-a ridicat pentru a-i aranja cămaşa la loc. Ostilitatea fetei părea să fi crescut, acum că infirmiera intrase în intimitatea ei.

Sora de Santis a observat o vază cu anemone aşezată pe pervazul unui bovindou. Grădina de dincolo de geam era ca un labirint, însă unul cu sclipiri de fertilitate.

— Anemonele astea sunt din grădina voastră? A întrebat ea, ca să spună ceva.

— Nu ştiu. Da, bănuiesc că sunt.

Fetiţa nu părea dispusă să se concentreze asupra lucrurilor ce treceau dincolo de graniţa gândurilor ei.

— Ultima mea pacientă era înnebunită după flori. Era oarbă, dar îi plăcea parfumul lor şi îi plăcea să le atingă. Trandafirii erau preferaţii ei. Obişnuiam să tai trandafiri dimineaţa devreme şi să îi aşez în camera ei, cât încă aveau rouă pe petale.

Aproape că o auzea pe fetiţă ascultând: genele ei.

— Probabil că oamenii bolnavi sunt dezgustători, a zis ea. Să trebuiască să ai grijă de ei! Eu aş prefera să fiu înconjurată de oameni frumoşi, perfecţi. Chiar dacă sunt distanţi şi răi. Nu vreau pe nimeni de care să-mi fie milă. Să oferi milă… ăsta e cel mai dezgustător act uman.

— Doamna Hunter nu era bolnavă, spuse sora de Santis. Era bătrână. Fusese o mare frumuseţe la vremea ei — o persoană mondenă. Dar ştia să fie şi distantă şi rea, când îi convenea.

— Era fericită? întrebă Irene.

— Nu cu totul. Om era şi ea. Cred că, până la urmă, vârsta a făcut-o să-şi dea seama că a trecut prin mai multe decât crezuse ea.

Apucând strâns cearşaful şi împingându-se în coate, Irene s-a ridicat mai mult, pe perne; infirmiera a observat că fetiţa îşi dezvoltase neobişnuit de mult forţa din braţe şi umeri şi s-a hotărât să nu o ajute.

— Foarte bine, dar eu prin ce-o să *treci* a întrebat fata.

— Eu zic că ai suficientă voinţă ca să afli şi singură, nu-i aşa?

Nu a răspuns. Şi-a reluat ocupaţia anterioară: înţepa o carte cu un ac.

— Ce e asta? A întrebat sora de Santis. Faci un model?

— Model? Nu, nu fac nimic.

Deodată, Irene s-a aplecat şi a înţepat cu acul mâna infirmierei.

După ce şi-a revenit din durere şi mirare, sora de Santis — la fel ca şi fata, de fapt — s-a uitat la picătura de sânge care ţâşnise de sub piele.

— De ce-ai făcut asta, Irene? A întrebat infirmiera.

Buzele, pleoapele fetei se îngroşaseră.

— N-o să mai vii, mormăi ea.

— Ba, dacă vrei să vin, o să vin.

Fata alunecase de pe perne. Infirmierei îi amintea din nou de silueta de pe mormânt; singura diferenţă era că apăruseră nişte pete pe obrajii fetei, a căror urâţenie era amplificată, dacă nu iluminată, de lacrimile ce îi curgeau de sub pleoapele încordate.

Văzând că Irene nu are de gând să se mai implice în conversaţie, sora de Santis a plecat.

Mama aştepta să o prindă în cursă pe infirmieră.

— Acum ştiţi la ce să vă aşteptaţi, a început doamna Fletcher pe un ton piţigăiat, care făcea holul pavat cu gresie să pară şi mai răsunător. Nu am vrut să intru şi eu, pentru că Irene mă consideră vinovată de tot răul de pe lume.

Frumuseţea încercănată a mamei încerca să transforme situaţia într-una amuzantă; dacă fiica ei nu ar fi fost şi crucea ei, goana după plăcere i-ar fi luat locul.

— O să vin joi, dacă este în regulă, i-a spus sora de Santis.

— Slavă Domnului!

Doamna Fletcher îl invocase pe Dumnezeu cu atâta uşurinţă şi convingere, încât un damf de gin a plutit în jurul lor, tot timpul cât au discutat despre program şi salariu.

— Aş putea să mă mut aici, dacă doriţi, s-a oferit sora de Santis.

— Doar dacă nu aveţi o viaţă personală! A zis doamna Fletcher,

tremurând mai mult ca niciodată, de recunoştinţă şi amuzament. N-ar fi corect din partea mea să nu vă avertizez că a torturat-o pe ultima infirmieră până şi-a dat demisia. Este atât de pervertită, încât nu-i plac decât lucrurile rele, a spus mama, după care a râs.

Infirmiera a spus din nou că urmează să vină joi.

Urmărind-o pe sora Badgery devorând acel *Torte*, Mary de Santis se întrebă cum ar fi putut să îi răspundă doamnei Fletcher dacă ar fi întrebat-o în ce constă viaţa ei. După moartea doamnei Hunter, se estompaseră şi amintirile cu părinţii: dacă îi vedea cu ochii minţii, aveau chipul din lemn al icoanelor înnegrite de vreme. Hainele ei erau ca nişte veşminte de călugăriţă. Mai mult stătea în compania cărţilor decât să le citească. (Dante murise odată cu ritmul uitat al vocii tatălui.) Şi dorinţa. Nu îi venea să creadă că se uitase la glezna mătăsoasă a lui Sir Basil Hunter pe când actorul îşi bâţâia piciorul de plictiseală, în grădina hotelului Onslow. Din toată viaţa ei personală, dorinţa carnală murise cel mai dureros, deoarece avusese parte de moartea cea mai ruşinoasă şi mai grotescă. Oare ar mai fi purtat pălăria aceea la înmormântare dacă ar fi trebuit să îi dea explicaţii unui viitor angajator? Gestul acela, prin care o trădase pentru a doua oară pe doamna Hunter, nu fusese întrecut în mârşăvie decât de absenţa lui Sir Basil.

Sora Badgery halise şi ultima picătură de frişcă, şi ultima bucăţică de caisă.

Sora de Santis aruncase de tot pălăria portocalie. Putea să îi mărturisească sincer mamei lui Irene că este cu adevărat liberă.

— Cum se numeşte familia?

Pentru sora Badgery, numele aveau o importanţă deosebită.

— Fletcher.

— Oare care dintre ei or fi?

Sora de Santis nu ştia.

— Ei bine, sunt nişte Fletcheri care se ocupă de fină. Nu sunt şi nişte Fletcheri bijutieri? Fac bijuterii ieftine, dar adesea cele ieftine se vând cel mai bine. Bănuiesc că ai nimerit bine, soră.

Odată ce terminase de mâncat, sora Badgery se bucura că trebuie să plece: la un fost pacient, care îi devenise şi prieten.

— Să îi spui la revedere doamnei Lippmann din partea mea. Văd că e una dintre zilele ei mai proaste.

Ziua însăşi era în toane proaste. Sora Badgery se bucura că îşi adusese umbrela. Deschizând-o, văzu cum picături mari şi reci încep să cadă din norii plumburii.

— Ups! strigă ea, coborând pe cărarea şerpuitoare. Oare o să reuşesc să ajung?

Însă nu şi-ar fi dorit să rămână, pentru nimic în lume, în casa aceea fără stăpân. Şi înfricoşătoare. Se gândi la discuţiile plăcute pe care o

să le poarte cu prietena ei, Win Huxtable, în tren, în timp ce peisajele Noii Zeelande se vor derula pe lângă ele; peisajele, ca şi tăcerea, o deprimau pe sora Badgery.

Sora de Santis zăbovi o vreme pe alee, ca să se uite la fulgere: picăturile enorme de ploaie se turteau pe faţa ei, de parcă ea era ţinta pe care şi-o aleseseră; fulgerul cel alb era îndreptat spre ea, dar fără răutate.

În jurul orei cinci, după ce trecu furtuna, doamna Lippmann făcu nişte cafea pentru amândouă. După ce o urmăriseră pe sora Badgery îndopându-se în mijlocul zilei, cele două femei nu mai aveau deloc poftă de mâncare.

Sorbindu-şi cafeaua în tăcere, infirmiera îşi dădu seama, cu stânjeneală, că, în starea ei de anticipaţie şi emoţie şi în ciuda afecţiunii pe care i-o purta menajerei, uitase să o întrebe pe doamna Lippmann ce planuri are pentru a doua zi.

— Ce credeţi c-o să faceţi mai departe? întrebă sora de Santis, sperând ca din glasul ei să răzbată un interes intens şi o căldură reînsufleţită.

— O să mă duc să fiu printre prieteni, răspunse doamna Lippmann pe tonul ei normal, grav, coborât; apoi îşi ascuţi vocea răguşită, ca atunci când dădea reprezentaţii pentru doamna Hunter. Sau — se strâmbă ea — poate o să-mi duc lucrurile în sala de aşteptare din Central Railway, unde o să stau o vreme, ca să-mi adun gândurile.

Închise un ochi, iar celălalt sclipi ironic.

Râseră împreună, iar sora de Santis zări din nou jobenul, funda fleşcăită şi bastonaşul cu măciulia zgâriată, tremurând sub braţul lui Lotte Lippmann.

După aceea, infirmiera se duse să îşi facă bagajul. Cât despre menajeră, deşi terminase de împachetat, se întoarse în camera în care lucrurile ei aşteptaseră dintotdeauna clipa în care aveau să fie puse în valize: de fapt, camera ei fusese exact ca sala de aşteptare a unei gări — cea mai intimă sală de aşteptare din lume. Doar că pe măsuţa de toaletă, sprijiniţi de oglindă, pe milieul pe care poate îl croşetase una dintre menajerele decedate ale doamnei Hunter, doi îndrăgostiţi continuau să se ţină în braţe, în faţa estradei goale, în ciuda efectului de sepia, a petelor şi a amprentelor ce îi acopereau.

După ce se dezbrăcă, doamna Lippmann se duse să facă baie. Boilerul, cu veşnicul lui miros de gaz şi cu flăcările ce vuiau înăuntrul cilindrului de cupru, o înspăimântase la început, dar, cu timpul, se obişnuise cu astfel de efecte speciale. Dincolo de fereastra din baia servitorilor, cerul părea că luase foc, iar flacăra era mânjită de degete de fum, ce se ridicau din coşurile din Alexandria şi Waterloo. Aerul era sufocant în camera aceea îngustă, dar nu îi trecu prin cap să deschidă geamul.

Aşezându-se în cada cu apă aburindă, doamna Lippmann se uită cum pletele ca nişte ferigi sau ca rădăcinile unor plante acvatice plutesc în jurul umerilor săi, împrăştiindu-se către sânii unui trup curios de voinic. Apoi se întinse şi pipăi etajera din spatele ei, căutându-şi cel mai nou şi mai practic cuţit pentru legume. Pulsul care îi zvâcnea la încheieturi îi făcea cu ochiul: tot timpul acesta, soarta îi fusese înnodată la încheieturi. Tăie cu grijă fiecare nod de vene.

Închizându-şi ochii, se lăsă să plutească alături de celelalte menajere moarte şi de îndrăgostiţii îmbrăţişaţi. Sau, dacă ar fi vrut să se uite în jur, ar Flobservat că se află într-o mare de trandafiri, de un purpuriu din ce în ce mai închis. Îşi deschidea şi îşi închidea ochii, devenind din ce în ce mai uscată, mai fragilă. Ochii păreau să îi plutească. Dacă ar fi zâmbit sau s-ar fi scufundat, ar fi băut trandafirii pe care îi oferea celorlalţi, care se înghesuiau în jurul ei, sufocant de aproape.

După ce încercă o vreme să adoarmă, sora de Santis îşi dădu seama că nu avea să reuşească. Se ridică din pat. Venele, inima îi pulsau de viaţă, pe când trecea dintr-o cameră în alta, deschizând ferestrele. Mobila gemea şi trosnea; unele dintre piese stăteau să se prăbuşească. Din când în când, devenea conştientă de scârţâitul paşilor ei, de stângăcia ei, care o făcea să calce apăsat, şi începu să umble mai încet, ca să nu o deranjeze pe menajeră.

La ora aceea, după lumina din camera doamnei Hunter nu îţi puteai da seama dacă este zi sau noapte. Ici-colo, câte o vază goală: coloane de cristal şi trompete de argint. Patul enorm şi gol se ondula ca luciul apei într-un vis. Soarele de argint, încrustat în tăblia din lemn de trandafir a patului, semăna mai mult cu un crab care stătea nemişcat, suspicios, din cauză că i se tulburaseră apele.

Plimbându-se printr-o cameră din care, odată cu mobila, aveau să fie evacuate toate amintirile şi emoţiile, sora de Santis se întreba cum ar putea să îi transmită acelei fete îngropate, viitoarea ei pacientă, frumuseţea la care fusese ea însăşi martoră şi dragostea, aşa cum ajunsese ea să o înţeleagă. Se simţi din nou ca o începătoare naivă. Poate că îmbătrânea. Dar continua să vibreze, să scânteieze, în carnea ei grosolană.

Văzând că întunericul începe să se risipească, infirmiera coborî la parter. Îşi trase o haină peste cămaşa de noapte. Luă cutia de conservă ruginită pe care o ţinea plină cu grăunţe. În grădină, primele păsări erau abia nişte umbre sonore, iar de Santis, doar un copac ambulant.

Poalele cămăşii de noapte se îmbibară de rouă destul de repede şi, pe când umplea vasele păsărilor, le simţi devenind grele ca propria carne. Întinzându-se spre crengile copacilor, văzu că braţele îi par mai rotunde, datorită luminii tot mai puternice.

Un muncitor care trecea pe stradă se uită la ea, dar renunţă imediat, dându-şi seama că este vorba despre un ceremonial.

În grădină se ivise un boboc de trandafir singuratic şi stacojiu; probabil că avea să se deschidă mai târziu.

Lumina se răspândea prin parc pe când sora de Santis îşi îndeplinea ritualurile. Păsările o urmau, lovind aerul cu aripile şi aşezându-se pe iarbă de fiecare dată când mâna ei, tremurând în ultima clipă, vărsa prea multe grăunţe.

Când se lumină mai bine, pomi înapoi spre casă, târându-şi cămaşa de noapte îmbibată cu rouă pe cărarea pe care „doi oameni şi-au rupt picioarele”. Linguriţa zdrăngăni când căzu în cutia de conservă ruginită.

Pe treapta cea mai de sus, îi dădu prin cap să îi ducă acest prim şi ultim trandafir pacientei sale, Irene Fletcher. Înainte să plece la familia Fletcher, avea să se întoarcă în grădină şi să îl taie: aşa, perfect, cum avea să devină până la ora aceea.

Turnă restul de grăunţe în vasul de pe terasă. Păsările, care se aşezaseră deja pe buza vasului de teracotă, se împrăştiară când se apropie ea, apoi se întoarseră, lovindu-se una de alta, descriind arcuri prin aer, urcând şi coborând, scuturând ciucurii de lumină sau de grăunţe ce atârnau în afara vasului. Simţea gheare încercând să o apuce de păr.

Se lăsă în jos, încercând să scape de această prismă de rouă şi lumină, de zbuciumul aripilor şi de bucuria din inima ei, atât de greu de stăpânit. Îşi ridică braţul, ca să dea la o parte un vârtej albastru de pene de porumbel. Însă de lumină nu se putea feri: deja era prea puternică, prea posesivă; însăşi sora de Santis se simţea posedată.

La scurt timp după aceea, intră în casă. În hol, îşi plecă fruntea, uimită şi destul de înfricoşată de ceea ce văzu în oglinda lui Elizabeth Hunter.

[1] „Apropo“ (germ. în original).
[2] „Badgery asta nu poate niciodată să vină la timp ! " (genn. în original).
[3] „Şi un artist adevărat!“ (germ. în original).
[4] It is I (în original), formă recomandată de gramatica tradiţională în defavoarea formei cu pronumele în acuzativ, “It is me” mult mai folosită în vorbirea curentă.
[5] Melboume Cup Day, cel mai important eveniment de echitaţie din Australia; se ţine în prima zi de marţi din luna noiembrie a fiecărui an.
[6] Templu budist din oraşul Kandy, în Sri Lanka, unde se păstrează dintele sacru al lui Buddha.
[7] „O, Doamne, ajută-mă!" (fr. în original).
[8] „Creatura asta vulgară, australianca asta infectă" (fr. în original).
[9] „Scârbită" (fr. în original).
[10] Roman istoric scris de Maurice Henry Hewlett (1861 - 1923).
[11] „Micuţa noastră australiancă" (fr. în original).
[12] „Desigur, literatura franceză este o moştenire demnă de luat în seamă“ (fr. în original).
[13] „Fiul meu adoră vânătoarea" (fr. în original).
[14] „Ştii, e admirabilă soţia ta" (fr. în original).
[15] „Butelia de gaz e aşa de convenabilă! Şi nu-i deloc scumpă" (fr. în original).
[16] „Eşti o dulce, draga mea, că te străduieşti atât de mult" (fr. în original).
[17] „Omleta ta cleioasă mă inspiră" (fr. în original).
[18] „Nu, Hubert, nu vreau, nu vreau" (fr. în original).
[19] „Biata Madeleine, o fată aşa de dulce şi care a murit în chinurile facerii,nici pruncul n-a putut fi salvat." (fr. în original).
[20] „Un fustangiu - şi încă unul foarte puţin pretenţios ! " (fr. în original).
[21] „Prietenie" (fr. în original).
[22] „Un individ foarte banal, născut în Cincinnati, tatăl lui a făcut avere din margarină" (fr. în original).
[23] „Ce milă mi-e de tine, sărmana mea prietenă" (fr. în original).
[24] „Doar poate că n-o să dureze mult; ştii, Hubert mereu a avut nevoie de distracţii, se spune c-a încercat chiar şi cu băieţi" (fr. în original).
[25] „Se pare c-a avut o legătură cu un gondolier anul trecut...“ (fr. în original).
[26] „În sânge !" (fr. în original).
[27] „Ţara asta atât de îndepărtată şi de necunoscută" (fr. în original).
[28] „Lucrată de mână la Lyon, comandă specială" (fr. în original).
[29] „Ah, ce frică mi-e!“ (fr. în original).
[30] „Când intră mama în arenă" (genn. în original).

[31] „În plus, ştiu ce înseamnă dragostea!" (germ. în original).
[32] „Ah, cariera!“ (germ. în original).
[33] „îngrozitor de amuzant“ (germ. în original).
[34] „Sărăcuţa de ea!" (genn. în original).
[35] „Masa! " (germ. în original).
[36] Celebru tort de ciocolată inventat de cofetarul vienez Franz Sacher.
[37] Stridii înfăşurate în felii de şuncă.
[38] Cântec interpretat de Eliza Doolittle în musicalul My Fair Lady.
[39] Titlu onorific acordat soţiilor de cavaleri în sistemul de onoruri britanic, utilizat şi în Australia.
[40] „Spectacol de varieteu" (germ. în original).
[41] „Găluşte" (germ. în original).
[42] „Ei bine?" (germ. în original).
[43] Aphra Behn (1 640 - 1 689), scriitoare engleză, autoare de romane, poezii şi piese de teatru.
[44] „Drăguţul de tine!“ (germ. în original).
[45] „Ei bine, da!" (germ. în original).
[46] „Dragoste şi trup" (germ. în original).
[47] „Unu, doi, trei“ (germ. în original).
[48] Maximilian Oskar Bircher-Benner (1867 - 1939), nutriţionistul suedez care a inventat muşii.
[49] „Şi aşa mai departe" (germ. în original).
[50] „O nebunie“, „o beţie“ (germ. în original).
[51] „Neevreu“ (din idiş).
[52] în engleză, basil înseamnă „busuioc“.
[53] „Are, totuşi, o putere extraordinară“ (fr. în original).
[54] „Ştiţi, e un cap oarecare, călugăriţele l-au adus doar ca să profite de pe urma lui“ (fr. în original).
[55] „De-a dreptul scârbos cotletul ăsta australian" (fr. în original).
[56] în original, „wily Wyburd“.
[57] în engleză, cherry înseamnă „cireaşă“.
[58] „Ce v-a apucat? Aţi înnebunit?“ (fr. în original).
[59] „O, Doamne, ai milă!" (fr. în original).
[60] „Ce ticăloasă! Oamenii devin din ce în ce mai necinstiţi!“ (fr. în original).
[61] în engleză, dotty înseamnă, printre altele, „ţăcănită“.
[62] Acuarelă de Eugène Delacroix.
[63] „Teribil, teribil de deprimată“ (germ. în original).
[64] „Nu ştiu sigur“ (germ. în original).
[65] William Gladstone (1809 - 1898), de patru ori prim-ministru al Marii Britanii, recomanda ca fiecare dumicat să fie mestecat de treizeci şi două de ori, câte o dată pentru fiecare dinte.
[66] Florence Nightingale (1820 - 1910), prima infirmieră modernă.

[67] „Arată atât de bine! Străluceşte ! " (gerrn. în original).
[68] Roman istoric al prozatorului englez Charles Reade (1861); relatează aventurile teologului umanist Desiderius Erasmus.
[69] Scris de Wilkie Collins în 1868, este unul dintre primele romane poliţiste ale literaturii britanice.
[70] Enrico Dante, cardinal al Bisericii Romano-Catolice (1965 - 1967).
[71] Personaj din The Country Wife, o comedie de William Wycherley (1640 - 1715), de orientare antipuritană şi bogată în replici cu un conţinut sexual explicit.
[72] William Shakespeare, Regele Lear, trad, de Mihnea Gheorghiu, Univers Enciclopedic, Bucureşti, 1997, p. 194.
[73] „în băcănie“ (fr. în original).
[74] „Dragă Hélène“ (fr. în original).
[75] „Vă rog" (fr. în original).
[76] „Ah nu Hubert sunt deja moartă de atâta suferinţă" (fr. în original).
[77] „Mizerabilă, fără îndoială" (fr. în original).
[78] „Ce cretină sunt!" (fr. în original).
[79] „Dacă ai ceva franţuzesc în tine, atunci e talentul de a face omletă“ (ff. în original).
[80] „Foarte unsuroasă, micuţa mea australiancă fricoasă" (fr. în original).
[81] în engleză, brumby înseamnă „cal sălbatic“.
[82] „Ce oroare“ (ff. în original).
[83] „Fără omletă azi“ (fr. în original).
[84] „Doamne, ce dezgustător!“ (fr. în original).
[85] „Ce ticăloasă, crăpar-ar sub ochii mei!“ (fr. în original).
[86] într-o germană stâlcită, „Făcut bucăţi!“ (germ. în original).
[87] „Când mama în arenă intra,/ Inima ca o pasăre-mi tresălta,/ Hodoronc, hodoronc, ţac, pac...“ (germ. în original).
[88] „Până mi-a scos cineva din ochi o prăjină/ Şi am văzut murdăria de pe rogojină/ Hodoronc, hodoronc, ţac, pac/ Este acelaşi cântec de demult/ Dar nu mai trezeşte niciun tumult/ O lume numai bună pentru proşti,/ Un circ de maimuţoi anoşti,/ Leoaice şi pui de lei,/ Femeia fără chiloţei,/ Şcoala de dresaj cu toate ale ei./ La ce bun toate astea? Doar aşa, să treacă vremea!“ (germ. în original).
[89] „în fiecare noapte de când m-am născut,/ Sufletul meu inocenţa şi-a pierdut./ Nu-1 osândi, ci fa să-l înţelegi,/ E prea slab, n-ai cum să-l închegi,/ Aşa stau lucrurile, nu poţi să le dregi./ Acolo unde garoafele se ofilesc/ Altele şi altele cresc./ Nu dispar niciodată, ci de-a pururea renasc,/ Din nou şi din nou de sub al morţii teasc“ (germ. în original).
[90] „Trandafirii nu mor niciodată,/ Dragostea îi învie pe dată“ (germ.

în original).
[91] „Nu mai pot. Mi-e frică. întotdeauna. întotdeauna. Duhoarea asta oribilă. Nu mai suport“ (germ. în original).
[92] „Aveţi milă! Vă pierd până şi pe dumneavoastră! Mai staţi!“ (germ. în original).
[93] „Favoare“ (germ. în original).
[94] „Numai tu mă înţelegi“ (fr. în original).
[95] „Stânjenită" (fr. în original).
[96] William Shakespeare, Neguţătorul din Veneţia, trad. de Petre Solomon, în Opere complete, voi. III, Univers, Bucureşti, 1984, p. 502.
[97] Stendhal, Mănăstirea din Parma, trad. Anda Boldur, Ed. Moldova, 1991, p. 138.
[98] William Shakespeare, Regele Lear, ed. cit., p. 116.
[99] Ibidem, p. 99.
[100] Ibidem, p. 107.
[101] „Trupul tău, care se refuză cu pasiunea cu care altele se dau“ (fr. în original).
[102] „Intraţi !" (fr. în original).
[103] „Ce vreţi să ne spuneţi, dragă Anne?“ (ff. în original).
[104] „Haideţi să vedem, nu vă fie frică“ (fr. în original).
[105] „Ni s-a luat totul“ (germ. în original).
[106] „Doriţi ceva, doamnă?“ (fr. în original).
[107] „Nu, mulţumesc.“ (fr. în original).
[108] ,,Culoarea migdalei sau a ceaiului de tei, mai degrabă decât un verde prea ţipător" (fr. în original).
[109] „Nimeni alta" (fr. în original).
[110] ,,Aşteptăm" (fr. în original).
[111] „Ajută-mă, Doamne, iau viaţa de la început“ (fr. în original).
[112] „Sfântă Fecioară Maria, Maica Domnului, roagă-te pentru noi, păcătoşii, acum şi în ceasul morţii noastre“ (fr. în original).
[113] „Sunt eu părinte EU" (fr. în original).
[114] „Din mila Domnului, vom ateriza la Orly la ora şapte şi cinci minute" (fr. în original).
[115] William Shakespeare, Regele Lear, ed. cit., p. 11.
[116] William Shakespeare, Regele Lear, ed. cit., p. 37.

Table of Contents

[1]
[2]
[3]
[4]
[5]
[6]
[7]
[8]
[9]
[10]
[11]
[12]
[13]
[14]
[15]
[16]
[17]
[18]
[19]
[20]
[21]
[22]
[23]
[24]
[25]
[26]
[27]
[28]
[29]
[30]
[31]
[32]
[33]
[34]
[35]
[36]
[37]
[38]
[39]
[40]
[41]

[42]
[43]
[44]
[45]
[46]
[47]
[48]
[49]
[50]
[51]
[52]
[53]
[54]
[55]
[56]
[57]
[58]
[59]
[60]
[61]
[62]
[63]
[64]
[65]
[66]
[67]
[68]
[69]
[70]
[71]
[72]
[73]
[74]
[75]
[76]
[77]
[78]
[79]
[80]
[81]
[82]
[83]
[84]
[85]

[86]
[87]
[88]
[89]
[90]
[91]
[92]
[93]
[94]
[95]
[96]
[97]
[98]
[99]
[100]
[101]
[102]
[103]
[104]
[105]
[106]
[107]
[108]
[109]
[110]
[111]
[112]
[113]
[114]
[115]
[116]